

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY CENTRAL STATISTICAL OFFICE

Budżet czasu ludności 2013

Część I

Time use survey 2013

Part 1

INFORMACJE
I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

STATISTICAL
INFORMATION
AND ELABORATIONS

WARSZAWA **2015** WARSAW

Opracowanie publikacji

Preparation of the publication

GUS, Departament Badań Społecznych i Warunków
Życia

*CSO, Social Surveys and Living Conditions
Department*

kierownik merytoryczny
supervisor

Piotr Łysoń

Dyrektor Departamentu Badań Społecznych
i Warunków Życia

*Director of the Social Surveys and Living Conditions
Department*

zespół
team

Krystyna Siwiak (kier. zespołu), Maria Barlik, Ilona
Błaszczak–Przybycińska, Anna Brochwicz-Lewińska,
Dariusz Jacyków, Barbara Lewandowska, Piotr Łysoń,
Marta Marszałek, Joanna Mirosław, Urszula
Wągrowa, Robert Wierzchowski

naliczanie tablic
tables compiled by

Centrum Informatyki Statystycznej
Central Statistical Computing Centre

Projekt okładki

Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Statistical Publishing Establishment

Skład komputerowy
Technical editor

zespół
team

Druk
Printed by

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie: www.stat.gov.pl

*Publication available on CD and
on the Internet: www.stat.gov.pl*

PRZEDMOWA

Publikacja „Budżet czasu ludności 2013”, w której przedstawione zostały wyniki badania budżetu czasu ludności, zrealizowanego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r., jest kolejnym opracowaniem dotyczącym tego tematu. Podobnie jak poprzednia wydana w 2005 roku zawiera wyniki badania przeprowadzonego w oparciu o metodologię zalecaną przez Europejskie Biuro Statystyczne (Eurostat).

Wyniki badania budżetu czasu dostarczają informacji na temat organizacji czasu gospodarstw domowych oraz ich członków i stanowią ważną podstawę do wnioskowania o wielu aspektach jakości życia ludności. Porównanie wyników badania z 2013 roku z poprzednim, zrealizowanym w latach 2003/2004, daje możliwość obserwacji zmian w gospodarowaniu czasem w okresie istotnych przemian społecznych i gospodarczych w naszym kraju na początku XXI wieku.

Publikacja składa się z części analitycznej i tabelarycznej.

Część analityczna zawiera uwagi metodologiczne oraz analizę wyników obejmującą: charakterystykę zbiorowości, zróżnicowanie budżetu czasu w zależności od cech demograficznych, społecznych i ekonomicznych oraz porównanie wyników aktualnego badania budżetu czasu z wynikami badania przeprowadzonego niemal dziesięć lat wcześniej. Po raz kolejny przeprowadzono także wycenę wartości czasu pracy własnej w gospodarstwach domowych. Próby takiej wyceny były już podejmowane w latach 1976, 1984 i 2003/2004 r. Zaprezentowane zostały również wyniki szacunku produkcji gospodarstw domowych. Nowością jest zbadanie budżetu czasu dzieci w wieku 10-14 lat (poprzednie badanie dotyczyło osób w wieku 15 lat lub więcej).

W części tabelarycznej przedstawiono wyniki badania z uwzględnieniem zmiennych demograficzno-społecznych takich, jak: płeć, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, źródło utrzymania, typ biologiczny gospodarstwa domowego.

Publikacja została przygotowana przez zespół pracowników Wydziału Badania Gospodarstw Domowych Departamentu Badań Społecznych i Warunków Życia pod kierunkiem Krystyny Siwiak i Joanny Mirosław przy współpracy Centrum Informatyki

Statystycznej GUS w Warszawie. W opracowaniu wyników badania uczestniczyli również eksperci ze Szkoły Głównej Handlowej: wycena pracy własnej gospodarstw domowych w 2013 r. wraz z porównaniem z wynikami z poprzedniej edycji badania, została opracowana przez Panią prof. Ilonę Błaszczak-Przybycińską, natomiast szacunek produkcji gospodarstw domowych przez Panią dr Martę Marszałek.

Dziękujemy wszystkim respondentom, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, za przekazane informacje i poświęcony czas. Wyrażamy swoje uznanie i wdzięczność za okazaną cierpliwość i chęć współpracy przy tym niezwykle pracochłonnym przedsięwzięciu.

Wyrazy podziękowania kierujemy również do Ankieterów i Osób koordynujących pracę w terenie za przyjazną współpracę z gospodarstwami domowymi i rzetelnie wykonaną pracę.

Pragniemy również przekazać nasze wyrazy uznania oraz podziękowania Paniom Annie Rozworowskiej i Hannie Wiśniewskiej z Centrum Informatyki Statystycznej GUS za niestrudzoną, żmudną pracę, dzięki której możliwe było pokonanie wszelkich trudności, jakie się pojawiły podczas opracowywania wyników badania.

*dr Piotr Łyson
Dyrektor
Departamentu Badań
Społecznych i Warunków Życia*

Warszawa, marzec 2015 r.

FOREWORD

The publication under the title "Time Use Survey 2013" presents results of the time use survey carried out in the period from 1 January to 31 December 2013, and it is a one more elaboration concerning this topic. Similarly to the previous one issued in 2005 it contains the results of the survey conducted on the basis of the methodology recommended by the European Statistical Office (Eurostat).

The results of the time use survey provide information on organization of time by households as well as by their members and they constitute the important basis for making conclusions on many aspects of the population's life quality. Comparing the results from the 2013 survey with the previous research, conducted in the period 2003/2004, makes it possible to observe changes in time management in the period of significant social and economic transformation in our country at the beginning of the 21st century.

The publication consists of both analytical and table parts.

The analytical part contains methodological comments and an analysis of the results covering: the characteristics of the population, diversification of the time use depending on demographic, social and economic features and a comparison of the results of the current time use survey with the results of the research conducted almost ten years before. Again, an evaluation of the value of own work time in households was conducted. Attempts to make such an evaluation were already made in 1976, 1984 and 2003/2004. Moreover, the results of an estimation of household production have also been presented. It is a novelty that the time use by children aged 10-14 was examined (the previous survey was concerned with people aged 15 or more).

The table part presents the results of the study including demographic and social variables, such as: sex, age, education, class of locality, source of income, biological type of the household.

The publication has been prepared by the team of employees of the Section for Household Survey at the Social Surveys and Living Conditions Department under the

supervision of Krystyna Siwiak and Joanna Mirosław in cooperation with the Statistical Computing Centre in Warsaw. The experts from the Warsaw School of Economics also participated in the preparation of the results of the survey: the evaluation of own work of households in 2013, along with the comparison with the results from the previous edition of the study, has been prepared by Prof. Ilona Błaszczak-Przybycińska, and the estimation of household production by Ph. D. Marta Marszałek.

We would like to thank all the respondents who agreed to participate in the survey – for devoting their time and providing us with the information. We would like to express our respect and gratitude for the demonstrated patience and the desire to cooperate in this extraordinarily labour-consuming project.

Words of gratitude are also addressed to the interviewers and the persons coordinating field work, for friendly cooperation with households and reliably performed work.

We would also like to express our appreciation and gratitude towards Anna Rozworowska and Hanna Wiśniewska from the Statistical Computing Centre for their persistent, arduous work due to which it was possible to overcome any difficulties that appeared when preparing the results of the survey .

*Piotr Łysoń Ph. D.
Director of the Social Surveys and Living
Conditions Department*

Warsaw, March 2015

SPIS TREŚCI
CONTENTS

	Str.
PRZEDMOWA <i>FOREWORD</i>	3
DZIAŁ 1. METODOLOGIA I ORGANIZACJA BADANIA BUDŻETU CZASU <i>SECTION 1. METHODOLOGY AND ORGANIZATION OF TIME USE SURVEY</i> <i>Joanna Mirosław, Robert Wieczorkowski</i>	19
1.1. Cel, metoda i zakres badania <i>Purpose, method and scope of the survey</i>	19
1.2. Organizacja badania <i>Survey organization</i>	21
1.2.1. Prace metodologiczne <i>Methodological works</i>	21
1.2.2. Dobór próby i losowanie gospodarstw domowych <i>Sample design and selection of households</i>	21
1.2.3. Prowadzenie badania w terenie i rejestracja wyników <i>Fieldwork and registration of the results</i>	22
1.3. Realizacja badania <i>Survey performance</i>	23
1.4. Opracowanie wyników badania <i>Survey results processing and editing</i>	28
1.4.1. Zastosowane miary struktury czasu <i>The applied time structure measurement units</i>	29
1.4.2. Precyzja i uogólnianie wyników <i>Precision and generalization of results</i>	30
Metodologia i organizacja badania budżetu czasu (w języku angielskim) <i>Methodology and organization of the Time Use Survey (in English)</i>	34
DZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA ZBIOROWOŚCI <i>SECTION 2. POPULATION CHARACTERISTICS</i> <i>Krystyna Siwiak</i>	48
2.1. Charakterystyka zbadanej próby <i>Characteristic of surveyed sample</i>	48
2.2. Charakterystyka populacji <i>Population characteristic</i>	49
2.2.1. Cechy demograficzno-społeczne osób <i>Sociodemographic traits of persons</i>	49
2.2.2. Aktywność zawodowa osób <i>Economic activity of persons</i>	53
2.2.3. Pomoc otrzymywana przez gospodarstwa domowe z zewnątrz (spoza własnego gospodarstwa domowego) <i>External help received by households (outside household)</i>	56
2.2.4. Udzielanie bezpłatnej pomocy i świadczenie usług osobom spoza gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 4 tygodni <i>Unpaid help and services provided to persons out of household during the last 4 weeks</i>	59

	Str.
2.2.5. Praca społeczna w organizacjach lub zorganizowanych grupach..... <i>Voluntary work in organizations and arranged groups</i>	60
2.2.6. Subiektywna ocena organizacji czasu osób w wieku 15 lat lub więcej..... <i>Subjective evaluation of time use organization of persons 15 years and more</i>	62
2.2.7. Subiektywna ocena sytuacji życiowej osób w wieku 15 lat lub więcej..... <i>Subjective evaluation of life situation of persons 15 years and more</i>	64
DZIAŁ 3. ZRÓŻNICOWANIE BUDŻETU CZASU W ZALEŻNOŚCI OD CECH SECTION 3. DEMOGRAPHICZNO- SPOŁECZNYCH OSÓB	66
<i>TIME USE VARIATION ACCORDING TO SOCIODEMOGRAPHIC TRAITS OF RESPONDENTS</i> <i>Urszula Wągrowaska, Joanna Mirosław</i>	
3.1. Ogólna charakterystyka dobowego budżetu czasu <i>General characteristics of 24-hour time use</i>	66
3.2. Budżet czasu a płeć <i>Time use and sex</i>	73
3.3. Budżet czasu a wiek <i>Time use and age</i>	80
3.4. Budżet czasu a wykształcenie <i>Time use and education</i>	89
3.5. Budżet czasu a typ biologiczny gospodarstwa domowego <i>Time use and biological type of household</i>	93
3.6. Budżet czasu a grupa społeczno-ekonomiczna gospodarstwa domowego <i>Time use and socioeconomic group</i>	102
3.7. Budżet czasu a źródło utrzymania osób w wieku 15 lat lub więcej <i>Time use and source of maintenance of persons 15 years and more</i>	109
3.8. Budżet czasu a klasa miejscowości zamieszkania..... <i>Time use and class of locality</i>	105
3.9. Budżet czasu a województwa <i>Time use and voivodships</i>	121
DZIAŁ 4. WYCENA WARTOŚCI PRACY WŁASNEJ GOSPODARSTW SECTION 4 DOMOWYCH NA PODSTAWIE BADANIA BUDŻETU CZASU	131
<i>OWN WORK OF HOUSEHOLDS VALUE ESTIMATION ON THE BASIS OF TIME USE SURVEY</i> <i>Ilona Błaszczak-Przybycińska, Marta Marszałek</i>	
4.1. Znaczenie pracy własnej gospodarstw domowych w kontekście statystyki społecznej..... <i>Significance of households' own work in a context of social statistic</i>	131
4.2. Stosowana metodologia wyceny i polskie badania empiryczne prowadzone w oparciu o ogólnopolskie badania budżetu czasu ludności <i>Applied method of estimation and empirical surveys performed so far in the base of polish Time Use Survey 2013</i>	132
4.3. Wycena pracy własnej gospodarstw domowych z wykorzystaniem danych z badania budżetu czasu 2013 <i>Households' own work estimation based on data from Time Use Survey 2013</i>	136
4.3.1 Metoda szacunku <i>Estimation method</i>	136

	Str.
4.3.2 Specyfikacja zmiennych <i>Specification of variables</i>	142
4.3.3. Empiryczna wycena pracy własnej gospodarstw domowych <i>Empirical estimation of own work of households</i>	145
4.4. Porównanie wyników wyceny pracy własnej gospodarstw domowych w 2013 r. z wynikami wyceny dla 2004 r. <i>Comparison of estimation of own work of households in 2013 with those from 2004</i>	161
4.5. Produkcja gospodarstw domowych w 2013 r. <i>Households' production in 2013</i>	169
4.5.1. Koncepcje pomiaru nierynkowej działalności gospodarstw domowych <i>Idea of measurement of non-market households behaviour</i>	169
4.5.2. Satelitarny rachunek produkcji domowej..... <i>Satellite account of households' production</i>	171
DZIAŁ 5. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADANIA BUDŻETU CZASU Z 2013 R. Z BADANIEM PRZEPROWADZONYM W 2003/2004 R.	184
<i>SECTION 5 COMPARISON OF TIME USE SURVEY RESULTS 2013 WITH THOSE OBTAINED IN 2003/2004</i> <i>Joanna Mirosław, Urszula Wągrow ska, Piotr Łysoń</i>	
5.1. Metodologia badań – różnice <i>Surveys methodology - differences</i>	184
5.2. Porównanie wyników w zakresie podstawowych grup czynności <i>Comparison of results in the basic groups of activities</i>	185
DZIAŁ 6. PODSUMOWANIE	216
<i>SECTION 6 SUMMARY</i> <i>Joanna Mirosław, Piotr Łysoń</i>	

SPIS TABLIC
LIST OF TABLES

	Tabl.	Str.
Dobowy budżet czasu według płci dla osób w wieku 15 lat i więcej	1	227
<i>24-hour time use by sex for person 15 years or more</i>		
Dobowy budżet czasu według płci dla osób w wieku 10-14 lat	2	230
<i>24-hour time use by sex for persons 10-14 years</i>		
Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej	3	233
<i>24-hour time use by age for persons 10 years or more</i>		
Dobowy budżet czasu według poziomu wykształcenia osób w wieku 15 lat i więcej	4	242
<i>24-hour time use by level of education for person 15 years or more</i>		
Dobowy budżet czasu według typu biologicznego gospodarstwa domowego	5	252
<i>24-hour time use by biological type of household</i>		
Dobowy budżet czasu według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych	6	262
<i>24-hour time use by socio-economic groups</i>		
Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania	7	273
<i>24-hour time use by class of locality</i>		
Dobowy budżet czasu według województw	8	284
<i>24-hour time use by voivodships</i>		
Dobowy budżet czasu według źródeł utrzymania osób	9	293
<i>24-hour time use by source of maintenance</i>		
Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według płci – porównanie lat 2003/2004 i 2013.....	10	303
<i>24-hour time use for persons aged 15 years and over by sex - comparison of years 2003/2004 and 2013</i>		
Dobowy budżet czasu osób według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013	11	312
<i>24-hour time use by age – comparison of years 2003/2004 and 2013</i>		
Dobowy budżet czasu osób według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013.....	12	323
<i>24-hour time use by education – comparison of years 2003/2004 and 2013</i>		
Dobowy budżet czasu osób według klasy miejscowości - porównanie lat 2003/2004 i 2013.....	13	333
<i>24-hour time use by class of locality – comparison of years 2003/2004 and 2013</i>		
Czynności z zakresu zapewnienia i utrzymania mieszkania i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów	14	344
<i>Household upkeep related activities and respective wages per hour by occupation</i>		
Czynności z zakresu zapewnienia wyżywienia i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów.....	15	346
<i>Food management related activities and respective wages per hour by occupation</i>		
Czynności z zakresu zapewnienia i utrzymania odzieży i obuwia i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów	16	346
<i>Making and care for textiles and footwear related activities and respective wages per hour by occupation</i>		
Czynności z zakresu opieki i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów.....	17	347
<i>Caring for children and adults and respective wages per hour by occupation</i>		

	Tabl.	Str.
Czynności z zakresu nieodpłatnej pomocy dla innych gospodarstw i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów	18	348
<i>Volunteer help to other households and respective wages per hour by occupation</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i wykonywania pracy zawodowej	19	350
<i>Average weekly value of housework in zł by sex and employment</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu biologicznego gospodarstwa domowego	20a	353
<i>Average weekly value of housework for women in zł by biological type of household</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego	20b	356
<i>Average weekly value of housework for men in zł by biological type of household</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu rodziny (Eurostat)	21a	359
<i>Average weekly value of housework for women in zł by type of family</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat)	21b	364
<i>Average weekly value of housework for men in zł by type of family</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci	22a	369
<i>Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według liczby dzieci	22b	374
<i>Average weekly value of housework for fathers in zł by number of children</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka	23a	377
<i>Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według wieku najmłodszego dziecka	23b	382
<i>Average weekly value of housework for fathers in zł by the youngest child age</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym	24a	385
<i>Average weekly value of housework for women in zł by class of locality and number of household members</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym	24b	389
<i>Average weekly value of housework for men in zł by class of locality and number of household members</i>		
Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i poziomu wykształcenia	25	393
<i>Average weekly value of housework in zł by sex and education</i>		
Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci	26	397
<i>Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age</i>		

	Tabl.	Str.
Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci.....	27	402
<i>Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age</i>		
Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci.....	28	407
<i>Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age</i>		

SPIS WYKRESÓW

	Str.
Wykres 1.1. Wskaźniki realizacji badania budżetu czasu ludności 2013 r. według klasy miejscowości zamieszkania respondentów	25
Wykres 1.2. Wskaźniki realizacji kwestionariuszy BC-TR, BC-O, BC-D w 2013 r. według klasy miejscowości zamieszkania respondentów	27
Wykres 2.1. Struktura gospodarstw domowych według liczby osób (w %).....	49
Wykres 2.2. Charakterystyka osób w wieku 15 lat i więcej według głównego źródła utrzymania	52
Wykres 2.3 Osoby pracujące w wieku 15 lat i więcej według płci.....	53
Wykres 2.4. Subiektywna ocena organizacji czasu osób w wieku 15 lat i więcej według rodzaju wykonywanych grup czynności.....	63
Wykres 2.5. Poziom zadowolenia z wybranych aspektów życia osób w wieku 15 lat i więcej według płci	65
Wykres 3.1. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej (w %).....	68
Wykres 3.2. Struktura doby dzieci w wieku 10-14 lat (w %)	68
Wykres 3.3. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu zajęć i prac domowych	70
Wykres 3.4. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności w ramach czasu wolnego	71
Wykres 3.5. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grup prezentujących sposoby spędzania czasu wolnego na wykresie 3.4	71
Wykres 3.6. Odsetek osób wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego	72
Wykres 3.7. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według płci	74
Wykres 3.8. Struktura doby dzieci w wieku 10-14 lat według płci	74
Wykres 3.9. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według płci	76
Wykres 3.10. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach przez dzieci w wieku 10-14 lat według płci	76
Wykres 3.11. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności według płci.....	78
Wykres 3.12. Odsetek dzieci w wieku 10-14 lat wykonujących czynności według płci	78
Wykres 3.13. Odsetek osób w wieku 10-14 lat oraz 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego według płci.....	79
Wykres 3.14. Struktura doby osób w wieku 10 lat i więcej według grup wieku.....	80
Wykres 3.15. Udział grup czynności w strukturze doby osób w wieku 10 lat i więcej według grup wieku	82
Wykres 3.16. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach według wieku osób.....	85
Wykres 3.17. Odsetek osób wykonujących czynności według wieku	87
Wykres 3.18. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego według wieku	88
Wykres 3.19. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu ukończonego wykształcenia.....	89
Wykres 3.20. Przeciętny czas wykonywania czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej według poziomu ukończonego wykształcenia	91
Wykres 3.21. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności według poziomu ukończonego wykształcenia	92

	Str.
Wykres 3.22. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego	93
Wykres 3.23. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu.....	95
Wykres 3.24. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego.....	96
Wykres 3.25. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu zajęć i prac domowych według typu biologicznego gospodarstwa domowego	99
Wykres 3.26. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności czasu wolnego według typu biologicznego gospodarstwa domowego	100
Wykres 3.27. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych.....	102
Wykres 3.28. Przeciętny czas wykonywania wybranych obowiązków w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych	104
Wykres 3.29. Przeciętny czas wykonywania czynności związanych z zajęciami i pracami domowymi w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych.....	105
Wykres 3.30. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu obowiązków.....	106
Wykres 3.31. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu czasu odpoczynku według grup społeczno-ekonomicznych	107
Wykres 3.32. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według źródła utrzymania osób ...	110
Wykres 3.33. Przeciętny czas wykonywania czynności z grupy obowiązków w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według źródła utrzymania osób	111
Wykres 3.34. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane zajęcia i prace domowe według źródła utrzymania osób	112
Wykres 3.35. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności czasu wolnego według źródeł utrzymania osób	113
Wykres 3.36. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejsca zamieszkania.....	115
Wykres 3.37. Udział pracy zawodowej (głównej i dodatkowej) oraz zajęć i prac domowych w strukturze doby osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania	116
Wykres 3.38. Przeciętny czas wykonywania zajęć i prac domowych w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania	118
Wykres 3.39. Przeciętny czas wykonywania wybranych czynności związanych z zajęciami i pracami domowymi w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania.....	118
Wykres 3.40. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z grupy obowiązków według klasy miejscowości zamieszkania	119
Wykres 3.41. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według województw	121
Wykres 3.42. Udział pracy zawodowej (głównej i dodatkowej) w strukturze doby osób w wieku 15 lat i więcej według województw	122
Wykres 3.43. Udział zajęć i prac domowych w strukturze doby osób w wieku 15 lat i więcej według województw	122
Wykres 3.44. Przeciętny czas wykonywania pracy zawodowej (głównej i dodatkowej) w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według województw	123

	Str.
Wykres 3.45. Przeciętny czas wykonywania zajęć i prac domowych w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według województw.....	124
Wykres 3.46. Przeciętny czas wykonywania dojazdów i dojeżdżeń w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według województw	125
Wykres 3.47. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących pracę (główną i dodatkową) według województw	125
Wykres 3.48. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej uczestniczących w sporcie i rekreacji według województw	126
Wykres 3.49. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej dojeżdżających i dochodzących według województw	127
Wykres 3.50. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących pracę zawodową (główną i dodatkową) oraz przeciętny czas wykonywania pracy zawodowej według województw	127
Wykres 3.51. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu opieki nad dziećmi oraz przeciętny czas wykonywania opieki nad dziećmi według województw.....	128
Wykres 3.52. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności z zakresu dojazdów i dojeżdżeń do/ z pracy oraz przeciętny czas wykonywania dojazdów do/ z pracy według województw	129
Wykres 4.1. Struktura wartości prac domowych według płci, maj 2013 r.	147
Wykres 4.2a Wartość tygodniowa pracy domowej kobiet pracujących i niepracujących, maj 2013	149
Wykres 4.2b Wartość tygodniowa pracy domowej mężczyzn pracujących i niepracujących, maj 2013	149
Wykres 4.3 Struktura wartości pracy domowej ogółem (w %)	151
Wykres 4.4a Struktura wartości pracy domowej kobiet (w %).....	151
Wykres 4.4b Struktura wartości pracy domowej mężczyzn (w %)	151
Wykres 4.5a. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez kobiety według typu biologicznego gospodarstwa domowego, maj 2013 r.	152
Wykres 4.5b. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego, maj 2013 r.	153
Wykres 4.6a. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez kobiety według typu rodziny, maj 2013 r. (Eurostat).....	155
Wykres 4.6b. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez mężczyzn według typu rodziny, maj 2013 r. (Eurostat).....	155
Wykres 4.7. Średnia miesięczna wartość pracy domowej na rzecz gospodarstwa własnego i obcych, maj 2004 i maj 2013.....	165
Wykres 4.8. Średnia miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013.....	165
Wykres 4.9a. Przeciętna miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną kobietę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013.....	165
Wykres 4.9b. Średnia miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jednego mężczyznę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013.....	166
Wykres 5.1. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według płci w 2003/2004 r. i 2013 r.	186
Wykres 5.2. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według płci (w p. proc.).....	187
Wykres 5.3. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2003/2004r. i 2013 r.....	188

	Str.
Wykres 5.4. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według wieku (w p. proc.).....	188
Wykres 5.5. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia w 2003/2004 r. i 2013 r.	189
Wykres 5.6. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia (w p. proc.).....	190
Wykres 5.7. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej w miastach i na wsi w 2003/2004 r. i 2013 r.	191
Wykres 5.8. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności w miastach i na wsi (w p. proc.).....	191
Wykres 5.9. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według płci.....	194
Wykres 5.10. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według wieku	195
Wykres 5.11. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia	198
Wykres 5.12. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według klasy miejscowości zamieszkania.....	200
Wykres 5.13. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według płci	203
Wykres 5.14. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według wieku	204
Wykres 5.15. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia.....	206
Wykres 5.16. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według klasy miejscowości zamieszkania.....	207
Wykres 5.17. Przeciętny czas wykonywania danej czynności oraz odsetek wykonujących ją osób dla ogółu, mężczyzn , kobiet – porównanie lat 2003/2004 i 2013.....	209
Wykres 6.1. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według płci.....	219
Wykres 6.2. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w p. proc.).....	219
Wykres 6.3. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w min.).....	220
Wykres 6.4. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w min.)	220
Wykres 6.5. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w p. proc.)	221

	Str.
Wykres 6.6. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w p. proc.)	221
Wykres 6.7. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w min.)	222
Wykres 6.8. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w min.)	222
Wykres 6.9. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w p. proc.)	223
Wykres 6.10. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w p. proc.)	223
Wykres 6.11. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w min.)	224
Wykres 6.12. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w min.)	224
Wykres 6.13. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązku między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w p. proc.)	225
Wykres 6.14. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w p. proc.)	225
Wykres 6.15. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w min.)	226
Wykres 6.16. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w min.)	226

SPIS SCHEMATÓW

	Str.
Schemat 1. Wycena produkcji gospodarstw domowych.....	180
Schemat 6.1. Bilans zmiany czasu trwania czynności w latach 2003/2004 i 2013 (w min.)	211
Schemat 6.2. Bilans zmiany czasu trwania czynności w latach 2003/2004 i 2013 (w min.) – kobiety	212
Schemat 6.3 Bilans zmiany czasu trwania czynności w latach 2003/2004 i 2013 (w min.) – mężczyźni	213

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

	Str.
Załącznik 1. Lista kodów czynności głównych i towarzyszących.....	412
Załącznik 2. Ważniejsze pojęcia i definicje stosowane w badaniu budżetu czasu	418
Załącznik 3. Kwestionariusze do Badania Budżetu Czasu Ludności 2013	422

DZIAŁ 1. METODOLOGIA I ORGANIZACJA BADANIA BUDŻETU CZASU

1.1. CEL, METODA I ZAKRES BADANIA

Badanie budżetu czasu ludności, które zostało przeprowadzone w dniach 1.I.-31.XII.2013 r. jest piątym badaniem o tej tematyce w historii GUS, a jednocześnie drugim zrealizowanym we współpracy z Eurostatem¹. Poprzednie badania miały miejsce w latach 1968, 1976, 1984, 2003/2004. Oddają one obraz gospodarowania czasem w społeczeństwie z tamtych lat, jednakże ze względu na różnice metodologiczne i organizacyjne ich wyniki są trudne do porównania. Próby porównań wyników były oczywiście w ograniczonym zakresie podejmowane, jednakże największe możliwości dokonania porównań występują w przypadku dwu ostatnich badań: z roku 2013 i poprzedniego z lat 2003/2004.

Rozważając przydatność badania budżetu czasu należy zauważyć, że czas jest często „towarem” bardziej deficytowym niż pieniądze, a jego wykorzystanie rzutuje na wiele dziedzin życia rodzinnego, osobistego i zawodowego, przekłada się także w skali makro na procesy gospodarcze i zagadnienia społeczne. Gospodarowanie czasem dotyczy nie tylko pracy zawodowej, wykorzystania czasu wolnego, aktywności w rodzinie, pracy niezarobkowej, ale także takich kwestii jak sprawność systemów komunikacji publicznej i sieci transportowej, uczestnictwo w kulturze, edukacji, aktywności sportowej czy rekreacyjnej. Niezwykle ważne jest uzyskanie wiedzy o wykorzystaniu czasu w przekrojach zarówno regionalnych, jak i klas miejscowości, gdyż wiele obserwowanych zachowań i praktyk dotyczących gospodarowania czasem może być silnie uwarunkowanych terytorialnie. Bardzo ważne jest także uzyskanie wiedzy o gospodarowaniu czasem dla różnych grup wiekowych czy poziomów wykształcenia. Tak więc, wyniki badania budżetu czasu wykorzystywane są w różnorodny sposób. Jest to źródło podstawowych mierników poziomu i jakości życia ludności, informacji pomocnych przy podejmowaniu działań w zakresie polityki społecznej i rynku pracy. **Służą do wyceny wartości czasu pracy w gospodarstwie domowym, są pomocne w szacunkach dla rachunków narodowych i do sporządzenia ogólnonarodowego bilansu czasu pracy, znajdują praktyczne zastosowanie np. w orzecznictwie sądowym lub podczas projektowania ustaw**

¹ Biuro Statystyczne Unii Europejskiej

dotyczących zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczeń dla osób trudniących się pracą domową, wykorzystywane są również do analiz zróżnicowań terytorialnych w Polsce oraz porównań międzynarodowych.

Badanie budżetu czasu w 2013 r. przeprowadzono na reprezentatywnej próbie 28209 gospodarstw domowych. Objęło ono osoby w wieku 10 lat i więcej będące członkami wylosowanych gospodarstw domowych. Czas realizacji badania wyniósł 365 dni. Wylosowane gospodarstwa domowe prowadziły badanie przez dwa dni, tj. jeden dzień roboczy (poniedziałek-piątek) oraz jeden dzień weekendu (sobota lub niedziela). Respondenci zapisywali wykonywane przez siebie czynności główne i towarzyszące opisując je dowolnie w stałych 10-minutowych przedziałach czasowych, wpisując osoby towarzyszące przy wykonywaniu czynności oraz miejsce wykonywania czynności lub środek transportu. Czynności główne i towarzyszące zapisane przez respondenta były następnie kodowane według wykazu kodów opracowanego na podstawie „*Harmonised European Time Use Surveys-2008 Guidelines*” przez odpowiednio przeszkolone osoby.

Rejestrowane przez respondentów czynności znalazły swoje miejsce w następujących grupach podstawowych:

1. Potrzeby fizjologiczne
2. Praca zawodowa
3. Nauka
4. Zajęcia i prace domowe
5. Dobrowolna praca w organizacjach i poza nimi; pomoc innym, zaangażowanie w działalność organizacji i praktyki religijne
6. Życie towarzyskie i rozrywki
7. Uczestnictwo w sporcie i rekreacji
8. Zamiłowania osobiste – hobby i korzystanie z komputera
9. Korzystanie ze środków masowego przekazu
10. Dojazdy i dojścia
11. Inne niewymienione czynności.

Badaniu podlegały czynności główne i towarzyszące, subiektywna ocena czasu jako przyjemnego lub nieprzyjemnego, miejsce wykonywania oraz osoby towarzyszące respondentowi podczas wykonywania czynności. Zebrano również dane pozwalające na charakterystykę respondenta oraz jego gospodarstwa domowego.

1.2. ORGANIZACJA BADANIA

1.2.1. Prace metodologiczne

Prace metodologiczne, prowadzone w latach 2011 - 2012, dotyczyły przede wszystkim przygotowania narzędzi badawczych ze szczególnym uwzględnieniem dostosowania proponowanych przez EUROSTAT wzorów kwestionariuszy do możliwości i potrzeb krajowych, zsynchronizowania klasyfikacji stosowanych przez EUROSTAT z obowiązującymi w Polsce, opracowania zasad realizacji badania i stosownych instrukcji opisujących sposób prowadzenia badania i wypełnienia kwestionariuszy oraz zachowania podstawowych elementów umożliwiających porównanie wyników z poprzednim badaniem.

W badaniu budżetu czasu ludności 2013 r. zastosowano cztery rodzaje kwestionariuszy:

- BC-G: Kwestionariusz gospodarstwa domowego (7 działów: Dane identyfikacyjne; Skład osobowy gospodarstwa domowego; Opieka nad dziećmi; Warunki życia; Dochody; Otrzymywanie pomocy; Realizacja wywiadu);
- BC-O: Kwestionariusz osobowy (6 działów: Dane identyfikacyjne; Zatrudnienie; Bezpłatna pomoc i świadczenie usług osobom spoza gospodarstwa domowego; Praca społeczna; Charakterystyka osoby; Realizacja wywiadu);
- BC-D: Dzienniczek (3 działy: Dane identyfikacyjne; Opis czynności głównych i towarzyszących w ciągu doby; Dane końcowe);
- BC-TR: Tygodniowy rozkład pracy.

Kwestionariusze do badania opracowano na podstawie metodologii Eurostat („Harmonised European Time Use Survey - 2008 Guidelines”) uwzględniając jednocześnie modyfikacje wynikające z potrzeb krajowych.

Zasady prowadzenia badania zostały wyjaśnione ankietom podczas szkolenia oraz w „Instrukcji organizacyjno-metodologicznej do badania budżetu czasu ludności 2013 r.” (BC zeszyt 1 i 2). Każdej osobie wypełniającej dzienniczek wręczano krótką instrukcję wraz z przykładem sposobu prowadzenia zapisów. Instrukcja ta została dostosowana do wieku respondentów (inna dla osób dorosłych, inna dla dzieci).

1.2.2. Dobór próby i losowanie gospodarstw domowych

Próba losowana była przy wykorzystaniu operatu losowania utworzonego na bazie systemu TERYT, tj. Urzędowego Rejestru Podziału Terytorialnego Kraju. Badaniem ankietowym objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkujące wylosowane mieszkania.

Próba mieszkań losowana była dwustopniowo. Jednostkami pierwszego stopnia (JPS) były obwody spisowe względnie połączone obwody, jeśli nie był spełniony wymóg minimalnej liczby mieszkań w obwodzie tj. 10 mieszkań w obwodzie miejskim albo 5 mieszkań w obwodzie spisowym wiejskim. Obwody losowane były przy wykorzystaniu schematu losowania warstwowego z prawdopodobieństwami wyboru proporcjonalnymi do liczby mieszkań. Przed losowaniem obwody warstwowe były według województw, zaś w województwach według klas miejscowości, z uwzględnieniem podziału na podregiony (NTS3). Większe miasta (20-99 tys. mieszkańców; 100-199 tys.; 200-499 tys.; 500 tys. i więcej mieszkańców) stanowiły samodzielne warstwy, podobnie jak dzielnice w Warszawie oraz dawne dzielnice w Łodzi, Krakowie, Poznaniu i Wrocławiu. Miasta o wielkości poniżej 20 tysięcy mieszkańców zostały ujęte w odrębne warstwy w ramach podregionów. Na obszarach wiejskich warstwami były gminy wiejskie w poszczególnych podregionach. Alokacja próby pierwszego stopnia była wyznaczona najpierw pomiędzy województwa w sposób proporcjonalny do pierwiastka z liczby mieszkań, a następnie w ramach każdego województwa proporcjonalnie do liczby mieszkań w warstwie. Do próby wylosowano 30 tysięcy obwodów spisowych.

Jednostkami losowania drugiego stopnia były mieszkania. Z każdego uprzednio wylosowanego obwodu spisowego dobierano po jednym mieszkaniu do próby zasadniczej oraz do próby rezerwowej: 9 mieszkań w obwodach miejskich i 4 mieszkania w obwodach wiejskich.

Każdemu mieszkaniu w próbie zasadniczej przypisany został losowo, oddzielnie w każdym województwie, jeden z dni powszednich (od poniedziałku do piątku) oraz jeden z dni weekendowych (sobota albo niedziela), wypadających przed lub po wylosowanym dniu powszednim. Mieszkancom rezerwowym przypisano te same dni, co mieszkaniu w próbie zasadniczej w danym obwodzie spisowym.

1.2.3. Prowadzenie badania w terenie i rejestracja wyników

Badanie budżetu czasu ludności zostało przeprowadzone na terenie całego kraju w dniach 1. I. – 31. XII. 2013 r. Ankieterzy odwiedzali wylosowane gospodarstwa domowe w tygodniu poprzedzającym pierwszy dzień badania dla danego gospodarstwa. Wręczali "List do rodzin" i starali się uzyskać zgodę członków gospodarstwa na wzięcie udziału w badaniu. Jeśli respondenci wyrazili zgodę na udział w badaniu, ankieter wypełniał kwestionariusz BC-G z osobą najlepiej zorientowaną w sytuacji ekonomicznej gospodarstwa domowego oraz kwestionariusz BC-O z osobami w wieku 15 lat i więcej. Starał się uzyskać zgodę wszystkich

członków gospodarstwa domowego, będących w wieku 10 lat lub więcej, na prowadzenie Dzienniczka BC-D. Członkowie gospodarstwa, którzy podjęli się badania, prowadzili zapisy w dzienniczkach BC-D w tym samym terminie. Dzienniczki po zebraniu od respondentów i sprawdzeniu, były kodowane i przekazywane do rejestracji. Osoby pracujące (w wieku 15 lat i więcej) proszone były również o wypełnienie tygodniowego rozkładu czasu pracy BC-TR (respondent rozpoczynał zapisy w pierwszym dniu wylosowanym do badania budżetu czasu i kontynuował je przez kolejne siedem dni).

Aplikacja do rejestracji i przetwarzania danych opracowana została w pakiecie Visual FoxPro wersja 9.0 w Centrum Informatyki Statystycznej i udostępniona pracownikom realizującym badanie budżetu czasu w 16 urzędach statystycznych. Dane gromadzone były na centralnym serwerze MS SQL 2008. Po wykonaniu kontroli i zatwierdzeniu poprawności zbioru przez Departament Badań Społecznych i Warunków Życia GUS nastąpiło opracowanie tablic wynikowych.

1.3. REALIZACJA BADANIA

W przypadku badań ankietowych prowadzonych na zasadzie dobrowolności udziału, problemem jest niepodjęcie badania przez wylosowane gospodarstwa lub też któregoś z ich członków. Brak informacji występujący w dużej skali może wpłynąć na jakość uzyskanych wyników.

W badaniach reprezentacyjnych niezmiernie ważną sprawą jest, aby wylosowane według przyjętego schematu gospodarstwa udzieliły odpowiedzi. Ponieważ część gospodarstw domowych z różnych powodów nie uczestniczy w badaniu, przyjęto metodę zamiany (substytucji) gospodarstw wylosowanych, niepodających badania. Gospodarstwo, które "wchodzi" do badania w miejsce gospodarstwa nieprzystępnego, nie musi charakteryzować się identycznymi cechami społeczno-demograficznymi, jak odmawiające (np. może mieć inny skład osobowy, inne źródło utrzymania), gdyż jest wybrane losowo, tak jak i gospodarstwo niepodające badania.

Losowy sposób zamiany gospodarstw domowych polega na tym, że z uporządkowanego losowo ciągu mieszkań, w przypadku braku odpowiedzi, dobierane są kolejne mieszkania. Postępowanie takie prowadzi się tak długo, aż któregoś z gospodarstw domowych z dobranego do badania mieszkania, zgodzi się uczestniczyć w badaniu. W teorii prawdopodobieństwa tego typu postępowanie nazywa się losowaniem sekwencyjnym. Istotne jest tutaj ściśle przestrzeganie losowo ustalonego porządku przy korzystaniu z rezerwowej próby mieszkań.

Ten sposób losowania pozwolił zrealizować zamierzoną wielkość próby.

W badaniu budżetu czasu analizowano przyczyny niepodjęcia badania przez gospodarstwa domowe oraz ich członków. Przyczyny te możemy generalnie podzielić na obiektywne i subiektywne. Do przyczyn obiektywnych zaliczamy: brak dostępu do mieszkania, niemożność udziału w badaniu z powodu choroby bądź podeszłego wieku, nieobecność w domu.

Przez przyczynę subiektywną rozumiemy odmowę udziału w badaniu całego gospodarstwa domowego lub też któregoś z jego członków, mogącego potencjalnie wziąć udział w badaniu. Oznacza to, że nie zaistniały żadne wypadki losowe, które uniemożliwiałyby uczestnictwo w badaniu, lecz gospodarstwo bądź osoba z powodów czysto subiektywnych odmawia udziału w badaniu.

Wśród gospodarstw domowych niepodjęających badania główną przyczyną, zarówno w próbie podstawowej jak i rezerwowej, były odmowy 51,1% (odpowiednio 50,3% i 51,4%). „Nikogo nie zastano w domu” to druga istotna przyczyna niepodjęcia badania, która dotyczyła 36,4% gospodarstw domowych (odpowiednio 34,4% i 37,1%).

Tablica 1.1 zawiera wskaźniki przyczyn niepodjęcia badania budżetu czasu w 2013 r. dla próby podstawowej i rezerwowej.

Tablica 1.1. Wskaźniki przyczyn niepodjęcia badania budżetu czasu w 2013 r.

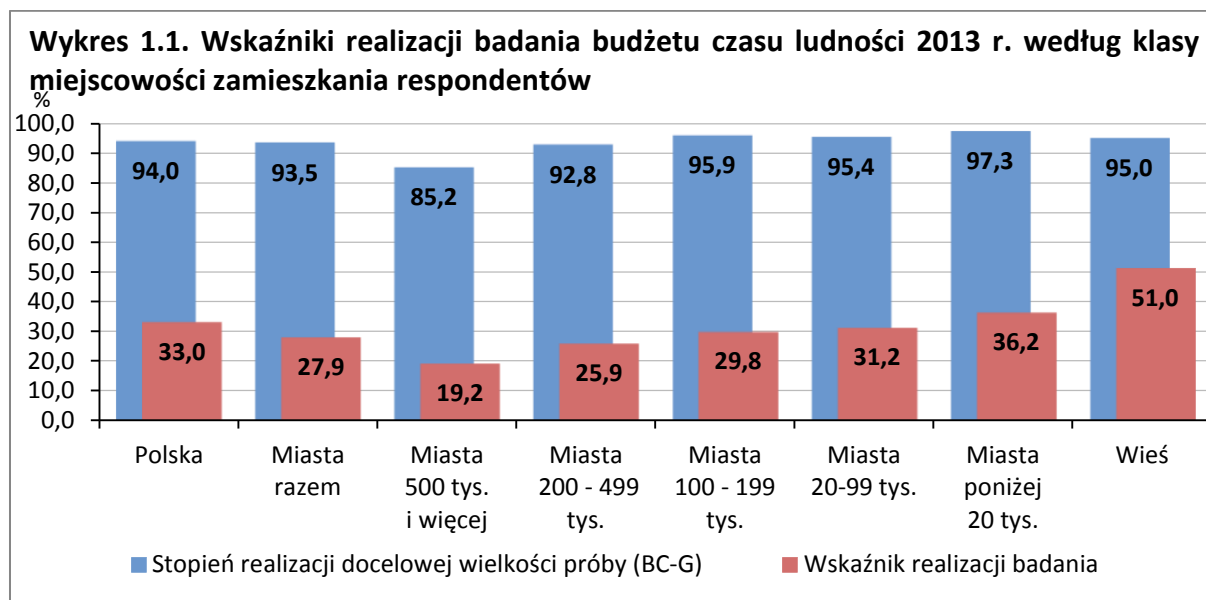
Przyczyny niepodjęcia badania	Gospodarstwa domowe		
	Ogółem	Próba podstawowa	Próba rezerwowa
	w odsetkach		
Ogółem	100,0	100,0	100,0
odmowa wzięcia udziału w badaniu	51,1	50,3	51,4
nikogo nie zastano w mieszkaniu	36,4	34,4	37,1
brak dostępu do mieszkania	1,6	1,7	1,5
czasowa nieobecność	5,3	6,9	4,6
niemożność udziału w badaniu z powodu choroby bądź podeszłego wieku	4,5	4,9	4,3
pozostałe	1,2	1,8	1,0

Wskaźniki realizacji badania (w odsetkach) jest to stosunek liczby gospodarstw, które zostały zbadane, do liczby wszystkich gospodarstw z wylosowanych i dobranych mieszkań (bez mieszkań niezamieszkałych, zlikwidowanych, braku wylosowanego adresu, zamiany mieszkania w obiekt niemieszkalny i mieszkań zamieszkałych przez gospodarstwa cudzoziemców).

Stopień realizacji docelowej próby (w odsetkach) jest to stosunek liczby gospodarstw, które zostały zbadane, do założonej wielkości próby.

W badaniu wzięło udział ponad 40 tys. osób w wieku 10 lat lub więcej, należących do ponad 28 tys. gospodarstw domowych. Wskaźnik realizacji badania budżetu czasu w 2013 roku wyniósł 33%. W strukturze zbadanych gospodarstw domowych 44,5% stanowiły gospodarstwa zamieszkujące mieszkania wylosowane z próby podstawowej, a 55,5% gospodarstwa domowe zamieszkujące mieszkania dobrane z próby rezerwowej.

Dzięki wykorzystaniu próby rezerwowej, docelową liczbę 30 000 gospodarstw domowych, zrealizowano w 94% (stopień realizacji próby). Stopień realizacji założonej wielkości próby był zróżnicowany w poszczególnych klasach miejscowości i wahał się od 85,2% w największych miastach, liczących co najmniej 500 tys. mieszkańców, do 97,3% w najmniejszych miastach, liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Na wsi osiągnął wartość 95,0%, a w miastach łącznie 93,5%.

W gospodarstwach domowych, dla których zrealizowano wywiad o gospodarstwie domowym (BC-G), badaniu podlegały osoby będące w wieku 10 lat lub więcej. Stanowiły

one ponad 89% ogółu członków gospodarstw domowych. Dla osób mających 15 lat lub więcej wypełniano kwestionariusze indywidualne (BC-O).

Poniżej przedstawiono definicję wskaźnika realizacji kwestionariuszy, a na wykresie 1.2 poziom wskaźników realizacji kwestionariuszy, BC-O, BC-D i BC-TR w 2013 r. według klas miejscowości zamieszkania respondentów.

Wskaźnik realizacji kwestionariuszy

Wskaźnik realizacji kwestionariuszy jest to wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które udzieliły wywiadu odpowiadając na pytania zawarte w konkretnym kwestionariuszu (BC-O, BC-D lub BC-TR), do liczby osób, które były członkami wylosowanych gospodarstw domowych (biorąc pod uwagę zarówno próbę podstawową jak i gospodarstwa dobrane przez ankietera z próby rezerwowej) i spełniły określone warunki kwalifikujące je do odpowiedzi na pytania z kwestionariusza, tzn.:

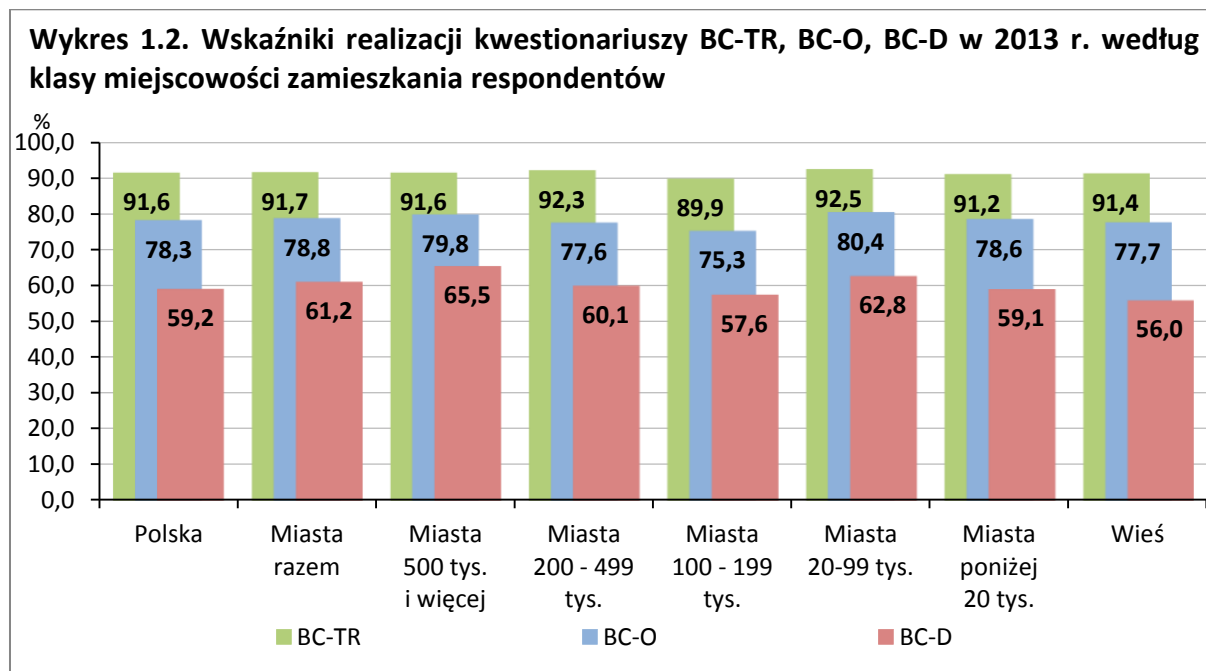
- 1) Wskaźnik realizacji kwestionariusza osobowego BC-O jest to wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które udzieliły wywiadu odpowiadając na pytania zawarte w kwestionariuszu, do liczby osób, które były członkami wylosowanych gospodarstw domowych i były w wieku 15 lat lub więcej;*
- 2) Wskaźnik realizacji kwestionariusza BC-D (dzienniczka budżetu czasu) jest to wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które wypełniły dzienniczek, do liczby osób, które były członkami wylosowanych gospodarstw domowych i były w wieku 10 lat lub więcej;*
- 3) Wskaźnik realizacji kwestionariusza BC-TR jest to wyrażony w procentach stosunek liczby osób, które udzieliły wywiadu odpowiadając na pytania zawarte w kwestionariuszu, do liczby osób, które były członkami wylosowanych gospodarstw domowych i były osobami pracującymi w wieku 15 lat lub więcej.*

Wśród osób w wieku 15 lat lub więcej z wylosowanych gospodarstw domowych 78,3% wyraziło zgodę na wypełnienie kwestionariusza osobowego (BC-O). Wskaźnik realizacji wahał się od 75,3% w miastach liczących 100-199 tys., mieszkańców do 80,4% w miastach liczących 20-99 tys. mieszkańców. Na wsi wskaźnik realizacji kwestionariusza osobowego wyniósł 77,7%.

Spośród wszystkich osób w wieku 10 lat lub więcej z wylosowanych gospodarstw domowych 59,2% wzięło udział w badaniu budżetu czasu, notując swoje czynności w specjalnie do tego celu przygotowanych dzienniczkach (kwestionariusz BC-D). Najwyższy

wskaźnik realizacji dzienniczków wystąpił w miastach liczących 500 tys. mieszkańców i więcej (65,5%), a najniższy na wsi (56,0%).

Osoby mające 15 lat lub więcej i pracujące proszone były o wypełnienie tygodniowego rozkładu czasu pracy (kwestionariusz BC-TR). Wskaźnik realizacji tego kwestionariusza wyniósł 91,6% i był najwyższy w miastach o liczbie od 20 do 99 tys. mieszkańców (92,5%), a najniższy w miastach liczących 100-199 tys. mieszkańców (89,9%).

Stopień realizacji docelowej próby można zróżnicować w zależności od liczby i rodzaju wypełnionych kwestionariuszy w stosunku do liczby członków gospodarstw domowych kwalifikujących się do ich wypełnienia. Poniżej przedstawiono definicje trzech stopni realizacji badania.

Stopień realizacji badania budżetu czasu

- 1) *„Pełna realizacja”* oznacza wypełnienie kwestionariusza: BC-G - dla gospodarstwa, BC-O - ze wszystkimi osobami w gospodarstwie będącymi w wieku 15 lat lub więcej, BC-D - przez wszystkie osoby w wieku 10 lat lub więcej (każdy 2 dzienniczki), BC-TR – przez wszystkie pracujące osoby w wieku 15 lat lub więcej.
- 2) *„Częściowa realizacja”* oznacza wypełnienie kwestionariuszy: BC-G, BC-O - przynajmniej dla 1 osoby w wieku 15 lat lub więcej, BC-D - przynajmniej 1 dzienniczka przez 1 osobę w wieku 10 lat lub więcej.
- 3) *„Pozostałe”* są to wszystkie inne przypadki, np. wypełniony tylko kwestionariusz BC-G i jeden BC-O.

Tablica 1.2. Stopień realizacji badania budżetu czasu ludności 2013 r. według klasy miejscowości zamieszkania respondentów

Wskaźnik realizacji kwestionariuszy	Polska	Miasta						Wieś
		Razem	O liczbie mieszkańców (w tysiącach)					
			500 i więcej	200-499	100-199	20-99	poniżej 20	
	w odsetkach							
Pełna realizacja	43,3	46,2	53,0	45,3	41,4	47,5	42,3	37,6
Częściowa realizacja	53,5	50,1	42,4	50,5	54,5	49,2	54,5	60,3
Pozostałe	3,2	3,8	4,7	4,3	4,2	3,2	3,2	2,1

W przypadku 43,3% zbadanych gospodarstw domowych² miała miejsce pełna realizacja badania budżetu czasu, tzn. zostały wypełnione wszystkie rodzaje kwestionariuszy (BC-G, BC-O, BC-D, BC-TR) dla wszystkich osób będących członkami gospodarstwa i podlegających badaniu ze względu na wiek oraz wykonywanie pracy. W 53,5% gospodarstw badanie było zrealizowane tylko z częścią osób, które wchodziły w skład gospodarstwa domowego. Członkowie 3,2% gospodarstw domowych, pomimo udzielenia wywiadu na temat gospodarstwa oraz przynajmniej jednego wywiadu indywidualnego, nie wypełnili żadnego dzienniczka (BC-D).

1.4. OPRACOWANIE WYNIKÓW BADANIA

Wyniki badania przedstawione w publikacji zostały opracowane w takich podstawowych przekrojach, jak: płeć, wiek, wykształcenie, klasa miejscowości zamieszkania, grupy społeczno-ekonomiczne i typ biologiczny gospodarstwa domowego. Tablice opracowane na podstawie kwestionariusza osobowego oraz kwestionariusza dla gospodarstwa domowego dostarczają danych pozwalających na charakterystykę populacji. Tablice wykorzystujące dane z dzienniczków budżetu czasu skorelowane z cechami demograficzno-społecznymi pozwalają na zapoznanie się ze sposobami wykorzystania czasu przez różne grupy ludności.

Część tablic opracowano w podobny sposób, jak tablice wykorzystywane podczas poprzedniego badania z 2003/2004 r., aby umożliwić porównanie wyników obydwu badań.

² Tzn. tych gospodarstw domowych, do których udał się ankieter GUS i zrealizował badanie (patrz ramka „Stopień realizacji badania budżetu czasu”)

1.4.1. Zastosowane miary struktury czasu

Wyniki badania zaprezentowano przy pomocy trzech parametrów:

- 1) Przeciętny czas trwania czynności „a” (w godz. i min. na 1 osobę bez względu na to czy wykonywała daną czynność, czy nie) – Y_a
- 2) Przeciętny czas wykonywania czynności „a” (w godz. i min. na 1 osobę wykonującą daną czynność) – $\bar{Y}_a$
- 3) Odsetek osób wykonujących czynność „a” – A_a

Sposób obliczania średnich do badania budżetu czasu był następujący:

- 1) Przeciętny czas trwania czynności „a” w godzinach i minutach (Y_a).

$$Y_a = \frac{\sum_{i=1}^N \sum_{z=1}^8 Y_{aiz}}{\sum_{z=1}^8 N_z} \quad \text{Czas trwania czynności „a”}$$

$Y_{(aiz)}$ – czas trwania czynności „a”, i-tej osoby, w z-tym dniu tygodnia, gdzie $z = 1 \div 8$

(Dzień świąteczny, który wypadł od poniedziałku do piątku oznaczono symbolem 8)

N_z – liczba dzienników wypełnionych w z-tym dniu tygodnia,

- 2) Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach ($\bar{Y}_a$).

$$\bar{Y}_a = \frac{\sum_{i=1}^K \sum_{z=1}^8 Y_{aiz}}{\sum_{z=1}^8 K_z} \quad \text{Czas wykonywania czynności „a”}$$

$Y_{(aiz)}$ – czas trwania czynności „a”, i-tej osoby, w z-tym dniu tygodnia, gdzie $z = 1 \div 8$

(Dzień świąteczny, który wypadł od poniedziałku do piątku oznaczono symbolem 8)

K_z – liczba dzienników, w których wystąpiła czynność „a” w z-tym dniu tygodnia

$K_z \leq N_z$

3) Odsetek osób wykonujących czynności (A_a).

$$A_a = \frac{\sum_{z=1}^8 K_z}{\sum_{z=1}^8 N_z} * 100,0$$

K_z – liczba dzienników, w których wystąpiła czynność „a” w z–tym dniu tygodnia

N_z – liczba dzienników wypełnionych w z–tym dniu tygodnia

Średnia pierwszego typu (Y_a) określa miejsce danej czynności w strukturze budżetu czasu badanej zbiorowości, nie podaje natomiast rzeczywistego czasu trwania wykonywanych czynności. Taką informację uzyskujemy przy pomocy średniej drugiego typu ($\bar{Y}_a$), obliczonej wyłącznie dla osób wykonujących czynności. Obydwie średnie wzajemnie się uzupełniają, a ich dopełnieniem jest trzeci parametr (A_a) pokazujący odsetek osób w ogóle zbiorowości, które daną czynność wykonywały.

Dla parametrów charakteryzujących czas zastosowano czteromiejscowy zapis. Godziny i minuty rozdzielono kropką (zapis 10.23 należy odczytać jako dziesięć godzin i dwadzieścia trzy minuty, 0.01 – jako jedną minutę).

Zawarte w tablicach dane dotyczące średniego czasu wykonywania czynności oraz wskaźnika częstości nie sumują się w żadnym grupowaniu, ponieważ każdą czynność wykonywała inna liczba osób.

Parametry te zostały przedstawione w tablicach dla czynności głównych według rodzajów czynności, cech demograficzno-społecznych- i w przekrojach terytorialnych.

1.4.2. Precyzja i uogólnianie wyników

Algorytm obliczania wag do uogólnień

W celu uogólnienia wyników obliczone zostały wagi dla gospodarstw domowych, osób oraz dla dzienników. Ze względu na odmowy udziału w badaniu oraz zastępowanie gospodarstw odmawiających przez gospodarstwa z mieszkań rezerwowych, konieczne było uogólnienie wyników badania zgodnie z dostępnymi danymi demograficznymi (na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku).

Podstawową wagą wykorzystywaną przy uogólnianiu wyników była waga z losowania równa odwrotności prawdopodobieństwa wyboru mieszkania. Waga ta, w odniesieniu do gospodarstw domowych, była następnie korygowana poprzez stratyfikację ex post przy wykorzystaniu danych z NSP 2011 o liczbie gospodarstw domowych według liczby osób w gospodarstwie (gospodarstwa 1 – osobowe, 2 – osobowe, 3 – osobowe, gospodarstwa liczące 4 lub więcej osób) w podziale na województwa oraz miasto i wieś. Otrzymane w ten sposób wagi były wagami wstępnymi dla gospodarstw domowych oraz dla osób.

W celu obliczenia wagi do uogólnień dla gospodarstw oraz jednocześnie dla osób w wieku 15 lat i więcej, które wypełniły ankiety indywidualne zastosowano zalecaną przez Eurostat metodę kalibracji zintegrowanej³. Jako zmienne dodatkowe dla gospodarstw wykorzystano opisane powyżej informacje o strukturze gospodarstw domowych z NSP 2011. Dla ludności wykorzystano informację o płci, grupie wieku (pierwsza grupa to osoby w wieku od 15 do 19 lat, druga 20 – 24 lat, następnie 8 pięcioletnich grup wieku oraz grupa osób w wieku 65 lat i więcej) w każdym województwie. Wartości tych zmiennych pochodziły z bieżących szacunków demograficznych i NSP z 2011 roku.

Wagi dla dzienników korygowane były oddzielnie dla osób wypełniających dzienniki w dni powszednie oraz dla wypełniających te dzienniki w soboty i niedziele. Wagi te obliczano za pomocą odpowiedniej korekty wagi wstępnej wyznaczonej wcześniej dla gospodarstw. Korekta ta polegała na poststratyfikacji z wykorzystaniem danych demograficznych. Dla dzienników wypełnianych przez osoby w wieku 15 lat lub więcej korekta dokonywana była w podziale na: województwa, miasto i wieś, płeć oraz 5-letnie grupy wieku (ostatnia grupa dla osób w wieku 65 lat i więcej). Dla dzienników wypełnianych przez dzieci w wieku od 10 lat do 14 z powodu bardzo dużego stopnia braków odpowiedzi oraz małej liczebności populacji, analogicznej korekty dokonywano bez podziału na województwa.

Otrzymano w ten sposób wagi oddzielne dla dzienników wypełnianych w dni powszednie oraz dla dzienników wypełnianych w soboty i niedziele. Ostateczne wagi dla dzienników uzyskano w ten sposób, że skorygowane wagi dla dzienników wypełnianych w dni powszednie pomnożone zostały przez 5/7, a wagi dla dzienników wypełnianych w sobotę i niedzielę przez 2/7.

³ Szczegółowy opis tej metody można znaleźć m.in. w publikacji: *Stan zdrowia ludności Polski w 2009 r.*, GUS, Warszawa 2011, str. 31-32.

Algorytm szacowania precyzji

Estymację błędów losowych dla szacowanych w badaniu wskaźników oparto na metodzie wielokrotnego losowania podpróbek. Użyto wariantu metody bootstrap⁴, w którym niezależnie w każdej warstwie, dokonuje się wielokrotnego (kilkaset razy) losowania ze zwracaniem podpróbek o liczebności $n_h - 1$ spośród n_h wylosowanych do badania jednostek pierwszego stopnia w h -tej warstwie. Przy szacowaniu precyzji wyników zastosowano $B=500$ powtórzeń. Po wylosowaniu jednostek pierwszego stopnia do próbki bootstrapowej przenosi się odpowiednie jednostki drugiego stopnia wylosowane z nich do badania (tj. mieszkania wraz z danymi z dzienników wypełnionych przez osoby) oraz wyznacza zmodyfikowane wagi:

$$w_j(b) = w_j \frac{n_h}{n_h - 1} m_j(b),$$

gdzie:

$w_j(b)$ – waga dla dzienniczka z j -tego gospodarstwa w b -tej próbce bootstrapowej,

w_j – waga oryginalna dla dzienniczka z j -tego gospodarstwa,

$m_j(b)$ – krotność wyboru jednostki pierwszego stopnia z j -tym gospodarstwem do b -tej próbki ($b=1,2,\dots,B$).

Dla danej próbki bootstrapowej szacuje się z użyciem zmodyfikowanych wag interesujący nas parametr, uzyskując wielkość $\hat{t}_b^*$. Po wykonaniu B iteracji oszacowanie wariancji estymatora badanego parametru $\hat{t}$ ma postać:

$$\hat{V}(\hat{t}) = \frac{1}{B-1} \sum_{b=1}^B (\hat{t}_b^* - \hat{t})^2.$$

Oszacowanie błędu standardowego (błędu bezwzględnego) dla estymowanej wielkości jest równe pierwiastkowi kwadratowemu z uzyskanego oszacowania wariancji, tzn.

$$SE(\hat{t}) = \sqrt{\hat{V}(\hat{t})}$$

Ponadto, oszacowane zostały błędy względne (współczynniki zmienności) dla estymowanych wskaźników za pomocą wzoru:

$$CV(\hat{t}) = \frac{SE(\hat{t})}{\hat{t}}.$$

⁴ Särndal C.E., Swensson B., Wretman J. *Model Assisted Survey Sampling*, Springer Verlag, 1991. ss. 442-444.

Wskaźniki precyzji można wykorzystywać do wyznaczania przedziałów ufności, w których z określonym prawdopodobieństwem (tzw. poziomem ufności, np. 95%) znajduje się prawdziwa wartość estymowanego parametru. Na przykład dla poziomu ufności 95% granice takiego przedziału mają postać: $\hat{t} \pm 1,96 * SE(\hat{t})$.

SECTION 1. METHODOLOGY AND ORGANIZATION OF THE TIME USE SURVEY

1.1. PURPOSE, METHOD AND SCOPE OF THE SURVEY

The Time Use Survey conducted between January 1 and December 31, 2013 is the fifth study on this subject matter in the history of the National Statistical Office (pol. GUS) and, at the same time, the second one executed in cooperation with Eurostat⁵. The previous ones took place in the following years: 1968, 1976, 1984, 2003/2004. They reflect the image of time management in the society of those years, however, due to methodological and organizational differences their results are difficult to compare. Attempts to compare the results were of course made to a limited extent, however, the largest possibility to make comparisons occur in the case of the two last studies: from 2013 and the previous one from 2003/2004.

Considering the usefulness of the Time Use Survey, it should be noted that time is often "a product" more in deficit than money, and its use affects many spheres of family, personal and professional life, and is also reflected, in the macro scale, in economic processes and social issues. Time management applies not only to professional work, ways of spending free time, activity in the family, non-profit work, but also such issues as the efficiency of public transport and transport network systems, participation in culture, education, sport or leisure activities. It is extremely important to obtain the knowledge about time management in territorial sections, both regional and class of locality, since many of the observed behaviours and practices concerning time management may be strongly conditioned territorially. It is also vital to obtain the knowledge about time management for various age groups or levels of education. Hence, the results of the Time Use Survey are utilized in different ways. They are the source of basic measures of level and of life quality of the population, information helpful when taking up activities regarding social policy and labour market. **They are used to evaluate the value of working time in a household, they are helpful in estimating for national accounts and in preparing a national working time balance, there are of practical use, for instance, in judicial decisions or when designing laws relating to pension plans and insurance for people dealing with homework, they are**

⁵ European Statistical Office

also used in analysing territorial differences in Poland, as well as international comparisons.

Time Use Survey in 2013 was conducted on a representative sample of 28209 households. It covered persons aged 10 and more being members of selected households. Duration of the survey amounted to 365 days. Selected households conducted the survey for two days, i.e. one weekday (Monday-Friday) and one the week-end day (Saturday or Sunday). The respondents recorded performed activities, main and secondary, describing them freely in fixed 10-minute time intervals, entering persons accompanying them when they were performing those activities and the place of performing of them or the means of transport. Main and secondary activities, recorded by the respondent were then coded according to list of codes developed on the basis of *"Harmonised European Time Use Survey-2008 Guidelines"* by adequately trained persons.

The activities recorded by the respondents found their place in the following basic groups:

1. Personal care
2. Employment
3. Study
4. Household and family care
5. Voluntary work in organizations and outside them; helping others, involvement in the activities of an organization and religious practices
6. Social life and entertainment
7. Sport and outdoor activities
8. Hobbies and games – hobbies and using the computer
9. Mass media
10. Travel
11. Unspecified time use.

The study covered the main and secondary activities, a subjective assessment of the time as pleasant or unpleasant, the place of activities and people accompanying the respondent when performing the activities. Moreover, data making it possible to characterise the respondents and their households were collected.

1.2. SURVEY ORGANIZATION

1.2.1. Methodological works

Methodological works, conducted in 2011-2012, were concerned mostly with the preparation of research tools with particular focus on the adjustment of questionnaire templates proposed by EUROSTAT to the domestic possibilities and needs, synchronisation of classifications applied by EUROSTAT with the ones valid in Poland, determination of principles of survey performance and respective instructions describing the way of conducting the survey and filling questionnaires, as well as maintaining basic elements making it possible to compare the results with the previous study.

Four types of questionnaire were used in the Time Use Survey in 2013:

- BC-G: household questionnaire (7 sections: Identification data; Household composition; Childcare; Living conditions; Income; Obtaining assistance; Performance of the interview);
- BC-O: Personal questionnaire (6 sections: Identification data; Employment; Free assistance and provision of services to persons from outside the household; Social work; Characterization of the person; Interview performance);
- BC - D: Diary (3 sections: Identification data; Description of the main and secondary activities during 24 hours; Final data);
- BC-TR: Weekly work distribution.

The questionnaires for the survey were prepared on the basis of Eurostat methodology ("Harmonised European Time Use Survey - 2008 Guidelines") at the same time taking into account modifications resulting from the domestic needs.

The survey performance procedures were explained to the interviewers during training and in "Organizational and methodological instruction for the Time Use Survey 2013" (BC notebook 1 and 2). Each person filling in the diary was given a short instruction along with an example of the method of keeping records. This instruction has been adjusted to the age of respondents (one for adults, another one for children).

1.2.2. Sample design and selection of households

Sample was drawn using a frame created on the basis of the TERYT system, i.e. The Official Register of the Territorial Division of the Country. All households residing in the selected dwellings covered by the survey. Dwelling sample was drawn in two stages. First degree units were (JPS) census areas or in some cases combined areas, if the requirement of

the minimum number of apartments in the area was not met i.e. 10 apartments in an urban area or 5 apartments in a rural census area. Census areas were drawn using a stratified drawing scheme with the probability of selection proportional to the number of dwellings. Before the draw, the census areas were stratified by voivodeship, while in voivodeship according to class of locality, with division into subregions (NTS3). Larger cities (20-99 000 inhabitants; 100-199 000; 200-499 000; 500 000 and more inhabitants) constituted independent strata, like districts in Warsaw and former districts in Łódź, Krakow, Poznań and Wrocław. Cities with less than 20000 inhabitants have been included in separate strata as part of subregions. On rural areas rural gminas in particular subregions constituted strata. Allocation of the first degree sample was designated first between the voivodeships in a manner proportional to the root from the number of apartments, and then, within each voivodeship, in proportion to the number of dwellings in a stratum. 30 thousand census areas were drawn for the sample.

Second stage selection were dwellings. One dwelling for the basic sample as well as for the reserve sample was selected from each previously selected census area: 9 flats in urban areas and 4 flats in rural areas.

Each dwelling in the basic sample has been randomly assigned, separately in each voivodeship, one of the weekdays (Monday to Friday) and one of the weekend-days (Saturday or Sunday), falling before or after the selected weekday. Reserve dwellings have been assigned the same days as the flat in the basic sample in a census area.

1.2.3. Fieldwork and registration of the results

Time Use Survey was conducted across the whole country between January 1 and December 31, 2013. The interviewers visited selected households in the week preceding the first day of the survey for a given household. They delivered "Letter to families" and tried to obtain permission of the household members to participation in the survey. If the respondents agreed to participate in the survey, the interviewer filled in BC-G questionnaire with the person the best informed about the economic situation of household and BC-O questionnaire with persons aged 15 and more. They tried to obtain permission of all members of the household, aged 10 or more, to keep BC - D Diary. Members of the household who agreed to the survey, kept entries in BC - D diaries within the same time limit. After collecting and checking them, the diaries from the respondents were coded and forwarded to registration. Working people (aged 15 and above) were also requested to fill in a weekly working time

schedule BC-TR (the respondent started records on the first day selected for the Time Use Survey and continued them for the next seven days).

The application for registration and data processing was prepared in Visual FoxPro version 9.0 package in the Centre of Statistical IT and made available to the employees conducting the Time Use Survey in 16 statistical offices. The data were collected at a central server MS SQL 2008. After the completion of control and the approval of set correctness by the Social Surveys and Living Conditions Department of the National Statistical Office (GUS), the preparation of output tables took place.

1.3. SURVEY PERFORMANCE

In the case of the conducted survey studies based on voluntary participation, the main problem is the refusal to take part in the survey by the selected households or by any of their members. The lack of information occurring on a large scale may affect the quality of the received results.

In the representative research it is extremely important the households selected according to the adopted scheme granted answers. Because part of households does not participate in the survey for various reasons, a method was adopted of substitutions selected households that did not agree to participate in the study. A household that "enters" the survey instead of the household that did not agree to participate, does not have to possess identical socio-demographic characteristics as the refusing household (e.g. may have different members, different source of income), since it is a randomly selected household, just like the refusing household.

Random manner of replacing households consists in the fact that, in the case of lack of answers, subsequent dwellings are selected from a randomly ordered set of dwellings. Such procedure is conducted until one of the households from a dwelling selected for the survey agrees to participate in the study. In the theory of probability this type of proceedings is called sequential draw. Strict compliance with the randomly established order is important when using reserve sample of dwellings.

This method of sampling made it possible to implement the intended sample size.

In the Time Use Survey there were analyzed the reasons for not taking part in the study by households and their members. These reasons can be generally divided into objective and subjective. The objective causes include: the lack of access to a dwelling, the impossibility to take part in the survey due to an illness or senior age, absence at home.

By subjective causes we understand the refusal to take part in the survey of the whole household or also by any of its members potentially able to take part in the study. This means that no random accidents that would make participation in the survey impossible have occurred, but the household or person for purely subjective reasons refuses to take part in the survey.

Among households that did not agree to participate in the survey the main cause, both in basic sample and the reserve sample were refusals 51.1% (50.3 and 51.4% respectively). "Nobody was present at home" is the second important cause for not taking part in the survey, which concerned 36.4% of households (34.4 and 37.1% respectively).

Table 1.1. contains indicators of the reasons for not taking part in the Time Use Survey in 2013 for the basic and reserve samples.

Table 1.1. Indicators of the reasons for non-participation in 2013.

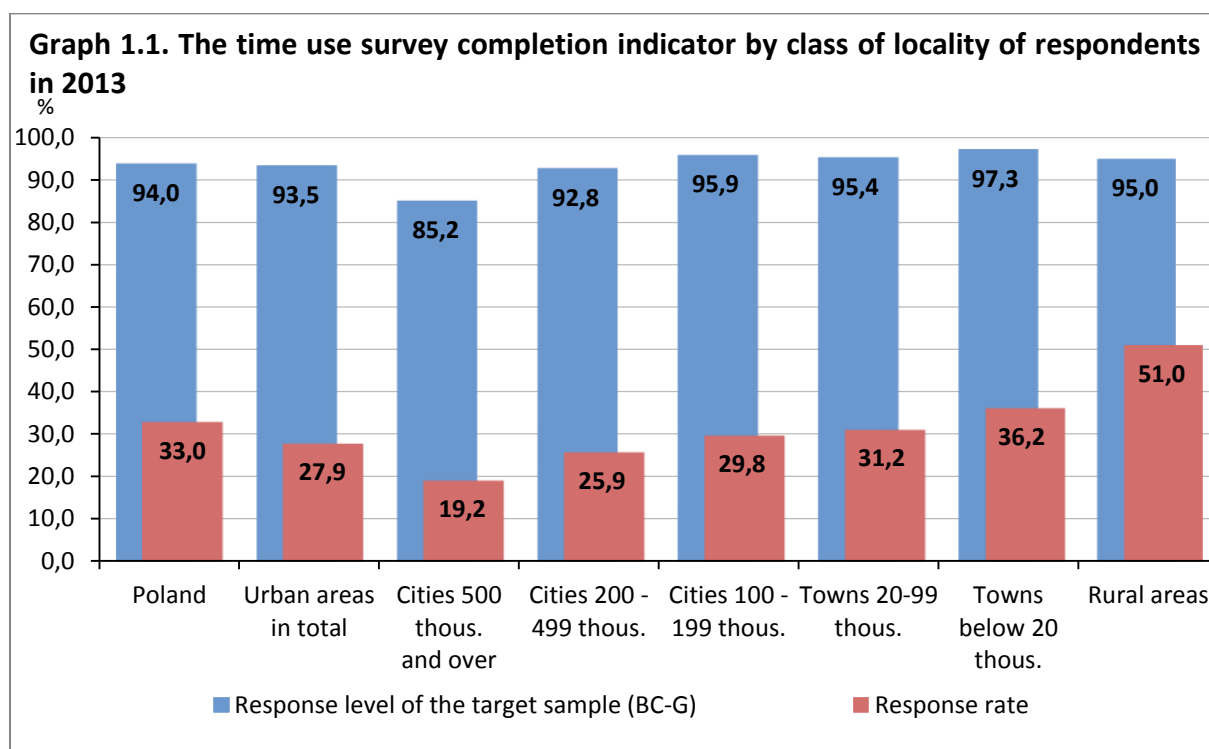
Reasons for non-participation in the survey.	Households		
	Total	Basic sample	Reserve sample
	in percentage		
Total	100.0	100.0	100.0
refusal to participate in the survey	51.1	50.3	51.4
nobody was at home	36.4	34.4	37.1
lack of access to the house	1.6	1.7	1.5
temporary absence	5.3	6.9	4.6
the impossibility to take part in the survey due to an illness or senior age	4.5	4.9	4.3
other	1.2	1.8	1.0

Response rate (in percentage) is the ratio of the number of households, which were surveyed to the number of all households from among the drawn and selected flats (without uninhabited or liquidated flats, the lack of selected address, conversion of a flat into a non-residential facility and flats inhabited by foreigners' households).

Response level of the target sample (in percentage) is the ratio of the number of surveyed households, which were surveyed to the assumed sample size.

The survey involved the participation of more than 40 000 people aged 10 or more belonging to more than 28 000 households. The response rate of the Time Use Survey in 2013 amounted to 33%. Within the structure of the surveyed households 44.5% were households residing in the flats drawn from the basic sample, and 55.5% households residing in flats selected from the reserve sample.

As a result of using the reserve sample, the target number of 30 000 households, was completed in 94% (the degree of sample execution). Response level of the assumed sample size was diverse in particular classes of locality and fluctuated from 85.3% in the largest cities, with the population of at least 500 000 inhabitants, to 97.3% in the smallest cities, with the population of below 20 000 inhabitants. In rural areas it amounted to 95.0%, and in cities to 93.5% in total.

In households for which interview about the household (BC-G) was completed, the study covered persons aged 10 or more. They constituted more than 89% of all household members. For people 15 years or more years old individual (BC-O) questionnaires were filled in.

A definition of indicator of questionnaires is presented below, the chart 1.2 presents the level of the BC-O, BC-D and BC-TR questionnaire, in 2013 according to the class of locality of respondents.

Response rate of questionnaire

Response rate of questionnaire is expressed as percent ratio of the number of persons who granted the interview responding to included in a specific the questionnaire (BC-O, BC-D or BC-TR), of the number of persons who were members of selected households (taking account of both test basic and of the household selected by the interviewer from the reserve sample) and fulfilled defined conditions qualifying them to answer the questions from the questionnaire, i.e.:

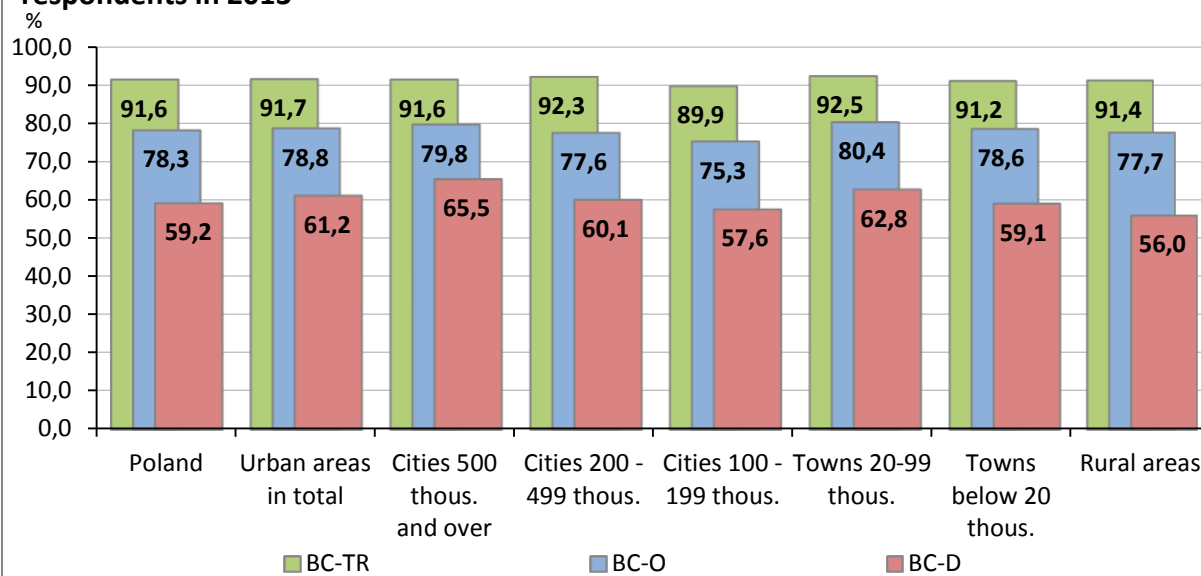
- 1) Response rate of the BC - O personal questionnaire is expressed as percent ratio of the number of persons who gave the interview responding to questions included in the questionnaire, to the number of persons who were members of selected households and were aged 15 or more;*
- 2) Response rate of BC - D questionnaire (time use diary) is expressed as percent ratio of the number of persons who filled in the diary, to the number of persons who were members of the selected households and were aged 10 or more;*
- 3) Response rate of BC-TR questionnaire is expressed as percent ratio of the number of persons who gave the interview responding to questions included in the questionnaire, to the number of persons who were members of selected households, were aged 15 or more and were working persons.*

Among people aged 15 or more from selected households, approximately 78.3% expressed permission for to fill in the personal questionnaire (BC-O). The response rate fluctuated from 75.3% in cities with population 100-199 000 inhabitants, to 80.4% in the cities with population 20-99 000 inhabitants. In rural areas, the execution ratio of the personal questionnaire amounted to 77.7%.

Among all persons aged 10 or more from selected households, approximately 59% took part in the Time Use Survey, recording their activities in diaries specially prepared for this purpose (BC - D questionnaire). The highest response rate of diaries ratio occurred in cities with the population of 500 000 inhabitants and more (65.5%), and the lowest - in rural areas (56%).

People aged 15 or more and working, were requested to fill in a weekly work schedule (BC-TR questionnaire). The response rate of this questionnaire amounted to 91.6% and was the highest in the cities with 20 000 to 99 000 inhabitants (92.5%), and the lowest in cities with population 100-199 000 inhabitants (89,9%).

Graph 1.2. Response rate of questionnaire BC-TR, BC-O, BC-D by class of locality of respondents in 2013

The response level of the target sample can be differentiated depending on the number and type of filled questionnaires as compared to the number of household members qualified to fill them in. Definitions of the three levels of survey performance are presented below.

Response rate of the Time Use Survey

- 1) *"Full performance"* means filling in the questionnaire: BC-G - for a household, BC-O - with all persons in the household aged 15 or more, BC - D - by all persons aged 10 or more (each person -2 diaries), BC-TR – by all working persons aged 15 or more.
- 2) *"Partial performance"* means filling in the following questionnaires: BC-G, BC-O - at least for 1 person aged 15 or more, BC - D - at least 1 diary by 1 person aged 10 or more.
- 3) *"Other"* are all other cases e.g. filling in only BC-G questionnaire and one BC-O.

Table 1.2. The response rate of the Time Use Survey in 2013 according to the class of locality of respondents

Locality of respondents								
Response rate of questionnaires	Poland	Urban						Rural
		Total	Town by size in thousand					
			500 and more	200-499	100-199	20-99	less than 20	
	w odsetkach							
Full performance	43.3	46.2	53.0	45.3	41.4	47.5	42.3	37.6
Partial performance	53.5	50.1	42.4	50.5	54.5	49.2	54.5	60.3
Other	3.2	3.8	4.7	4.3	4.2	3.2	3.2	2.1

In the case of 43.3% of the surveyed households⁶ full performance of the Time Use Survey took place, i.e. all the questionnaires were filled in (BC-G, BC-O, BC - D, BC-TR) for all persons being members of a household and subject to the survey due to their age and the fact they were working. In 53.5% of households the survey was conducted only with part of persons who constituted the household. 3.2% members of households, in spite of giving the interview about their household and at least one individual interview, did not fill in any diary (BC - D).

1.4. SURVEY RESULTS PROCESSING AND EDITING

The results of the survey presented in the publication were arranged according to the following main variables: sex, age, education, class of the locality, socio-economic groups and biological type of the household. Tables prepared on the basis of the personal questionnaire and the household questionnaire deliver data making it possible to characterise the population. Tables using data from the time use diaries correlated with the socio-economic characteristics make it possible to learn about the ways of spending time by various population groups.

Some tables have been prepared in a similar way to the tables used during the previous survey from 2003/2004 so as to allow a comparison of the results both studies.

1.4.1. The applied time structure measurement units

The survey results of the study were presented using three parameters:

⁶ This means that, the households where the interviewer of the National Statistical Office (pol. GUS) went and executed the study (see frame "The execution level of the time budget study").

- 1) Average duration of an activity "a" (in hours and min. per 1 person regardless if they performed the given activity or not) – Y_a
- 2) Average time of activity performance "a" (in hours and min. per 1 person performing the given activity) – $\bar{Y}$
- 3) Percentage of persons performing activity "a" – A_a

The mode of calculating averages for the Time Use Survey was as follows:

- 1) Average duration of an activity "a" in hours and minutes (Y_a).

$$Y_a = \frac{\sum_{i=1}^N \sum_{z=1}^8 Y_{aiz}}{\sum_{z=1}^8 N_z} \quad \text{Duration of an activity "a"}$$

$Y_{(aiz)}$ – duration of an activity "a", and person "i", on z-that day of the week where $z=1 \div 8$

(Holiday that fell on Monday to Friday have been marked with the symbol 8)

N_z – the number of diaries filled on z-that day of the week,

- 2) Average time of activity "a" performance in hours and minutes ($\bar{Y}$).

$$\bar{Y}_a = \frac{\sum_{i=1}^K \sum_{z=1}^8 Y_{aiz}}{\sum_{z=1}^8 K_z} \quad \text{Time of performing activity "a"}$$

$Y_{(aiz)}$ – duration of an activity "a", and person "i", on z-that day of the week where $z=1 \div 8$

(Holiday that fell on Monday to Friday have been marked with the symbol 8)

K_z – the number of diaries where activity "a" occurred on z-that day of the week

$$K_z \leq N_z$$

- 3) Percentage of persons performing activities (A_a).

$$A_a = \frac{\sum_{z=1}^8 K_z}{\sum_{z=1}^8 N_z} * 100,0$$

K_z – the number of diaries where activity "a" occurred on z-that day of the week

N_z – the number of diaries filled in on z-that day of the week

Average of the first type (Y_a) determines the place of a given activity within the structure of time use of the surveyed population, it does not specify the actual duration of

performed activities. We achieve such information using the average of the second type ($\bar{Y}_a$), calculated only for the people carrying out the activity. Both averages complement each other and are supplemented by the third parameter (Aa) showing the percentage of people in the whole population that performed the given activity.

For parameters characterizing time a four-place record has been used. Hours and minutes are separated with a dot (10.23 record should be read as ten hours and twenty three minutes, 0.01 – as one minute).

Data concerning the average time performing the activities included in tables, as well as the frequency ratio do not add up in any grouping because each activity was performed by a different number of people.

These parameters have been presented in tables for the main activities according to: kinds of activity, socio-demographic features and territorial division.

1.4.2. Precision and generalization of results in the Time Use Survey in 2013

Algorithm for calculating weights for generalizations

In order to generalize the results weights for households, persons and diaries have been calculated. Due to refusals to take part in the survey and substituting the refusing households with households from reserve dwellings, it was necessary to generalise the survey results in accordance with the available demographic data (on the basis of the Population and Housing Census (NSP 2011)).

The basic weight used at generalization of the results was weight from drawing equal to the reverse of the probability of selection of a flat. This weight, with regard to households was then adjusted by means of ex post stratification using data from NSP 2011 about the number of households according to the number of people in a household (1–person, 2–person, 3–person households, households with 4 or more persons) with a breakdown into voivodeships, and urban and rural areas. Weights obtained in this way were initial weights for households and people.

In order to calculate weights for generalizations for households and, at the same time, for persons aged 15 and more that filled in individual questionnaires

the method of integrated calibration recommended by Eurostat has been used⁷. The information about the structure of households from NSP 2011 described above was used as additional variables for households. For the population, information on sex, age group was used (the first group are persons aged from 15 to 19 years, the second one from 20 – 24, then 8 five-year age groups and the group of persons aged 65 years and above) in each voivodeship. The values of these variables came from the current demographic estimates and from NSP 2011.

Weights for diaries were revised separately for persons filling in the diaries on weekdays and filling in these diaries on Saturdays and Sundays. These weights were calculated using appropriate correction of initial weight set out earlier for households. This adjustment consisted in poststratification with the use of demographic data. For diaries filled in by persons aged 15 or more, the correction was performed with breakdown into: voivodeships, urban and rural areas, sex and 5-year age group (the last group for people aged 65 years and above). For diaries filled in by children aged from 10 to 14, due to a very large degree of lacking answers and small quantity of population, a similar correction was made without subdivision into voivodeships.

In this way, separate weights for diaries filled in on weekdays and diaries filled in on Saturdays and Sundays were obtained. Final weights for diaries were obtained in such a way that the adjusted weights for diaries filled in on weekdays were multiplied by 5/7, and the weights for diaries filled in on Saturday and Sunday by 2/7.

Precision estimation algorithm

The estimation of random errors for the ratios estimated in the study is based on the method of multiple subsample drawing. A variant of the bootstrap method has been used⁸ in which a multiple (a few hundred times) drawing is performed independently in each stratum with the returning of subsamples of $n_h - 1$ from among n_h selected for the study of the first degree units in h-stratum. When estimating the precision of the results $B = 500$ repetitions. After drawing the first-degree units to the bootstrap subsample, appropriate second degree

⁷ Detailed description of this method can be found for instance, in the publication: *Stan zdrowia ludności Polski w 2009 r. [Health condition of the population of Poland in 2009]*, Central Statistical Office (pol. GUS), Warsaw 2011, pp. 31-32.

⁸ Särndal C.E, Swensson B., Wretman J. *Model Assisted Survey Sampling*, Springer Verlag, 1991. ss. 442-444.

units picked from them for the study are transferred (i.e. dwellings along with data from the diaries filled in by people) and weight modification is determined:

$$w_j(b) = w_j \frac{n_h}{n_h - 1} m_j(b)$$

where:

$w_j(b)$ – weight for the diary from j-this household in b-this bootstrap subsample,

w_j – original weight for the diary from j-this household,

$m_j(b)$ – multiplicity of selection the first degree unit from j-this household to b-this subsample, ($b = 1, 2, \dots, B$).

For a given bootstrap subsample, the parameter we are interested in is estimated with the use of modified weights, obtaining the size $\hat{t}_b^*$. After the completion of B iterations the estimation of estimator variance of the examined parameter $\hat{t}$ has the following form:

$$\hat{V}(\hat{t}) = \frac{1}{B-1} \sum_{b=1}^B (\hat{t}_b^* - \hat{t})^2$$

The estimation of the standard error (absolute error) for the estimated size is equal to the square root from the obtained variance estimation, i.e.

$$SE(\hat{t}) = \sqrt{\hat{V}(\hat{t})}$$

In addition, relative errors were estimated (variability coefficients) for the estimated indicators using the following the formula:

$$CV(\hat{t}) = \frac{SE(\hat{t})}{\hat{t}}$$

Precision indicators can be used for determining the ranges of confidence in which with a specific probability (the so-called confidence level, e.g. 95%) there is the true value of the estimated parameter. For example, for level of confidence of 95%, the limits of such range have the following form: $\hat{t} \pm 1,96 * SE(\hat{t})$.

DZIAŁ 2. CHARAKTERYSTYKA ZBIOROWOŚCI

2.1. CHARAKTERYSTYKA ZBADANEJ PRÓBY

W badaniu budżetu czasu ludności w 2013 r. wzięło udział 28209 gospodarstw domowych, które zamieszkiwało 74499 osób. Spośród nich, kryterium badania (wiek 10 lat lub więcej) spełniało 89,3% osób.

Zdecydowana większość gospodarstw domowych i osób zamieszkiwała miasta (66,2% gospodarstw domowych i 60,6% osób).

Tablica 2.1. Charakterystyka zbadanej próby

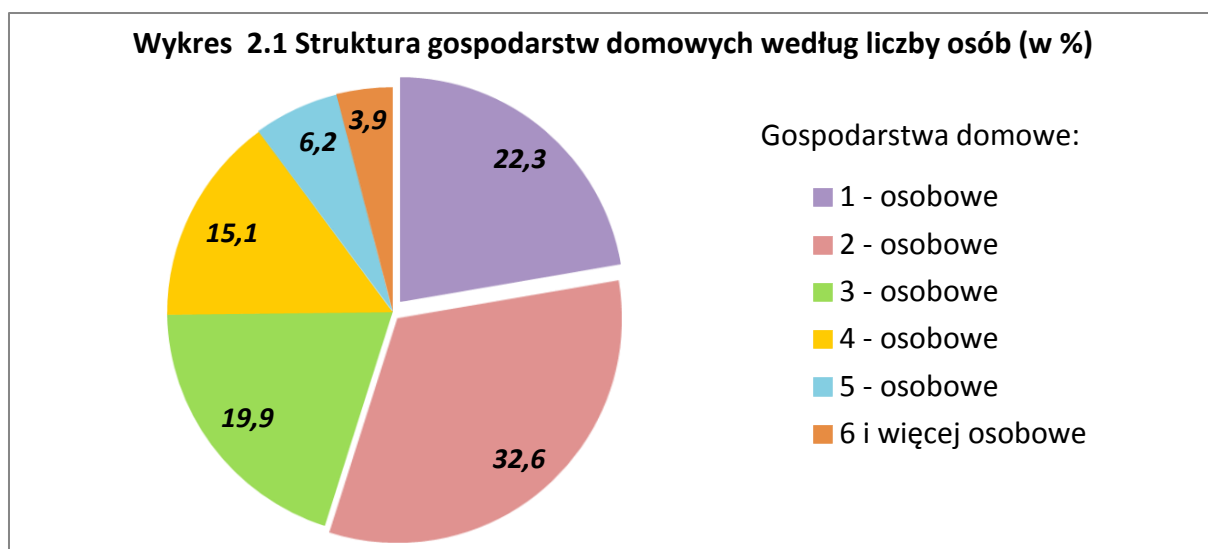
Wyszczególnienie	Ogółem	Miasto	Wieś
Liczba gospodarstw domowych	28209	18673	9536
Liczba osób	74499	45124	29375
Liczba osób w wieku:			
10 lat lub więcej	66557	40324	26233
15 lat lub więcej	62734	38283	24451
18 lat lub więcej	60151	36950	23201

W zbadanej próbie znalazło się 47,4% mężczyzn i 52,6% kobiet. W miastach mieszkało 59,4% mężczyzn i 61,6% kobiet.

Tablica 2.2. Osoby według płci i miejsca zamieszkania w zbadanej próbie

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasto	Wieś
Ogółem	100,0	60,6	39,4
Mężczyźni	100,0	59,4	40,6
Kobiety	100,0	61,6	38,4

W próbie przeważały gospodarstwa domowe 1 i 2 – osobowe, które stanowiły ponad połowę zbadanych gospodarstw domowych. Gospodarstwa domowe liczące 5 osób lub więcej stanowiły 10,1% wszystkich zbadanych gospodarstw domowych.

2.2. CHARAKTERYSTYKA POPULACJI

W celu otrzymania danych dla całej populacji, wyniki badania przeważone zostały strukturą gospodarstw domowych według liczby osób w gospodarstwie domowym w podziale na województwa oraz miasto i wieś oraz danymi demograficznymi (płeć, grupy wieku) pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2.2.1. Cechy demograficzno-społeczne osób

Uogólnione wyniki badania objęły zgodnie z przyjętą metodologią (badaniu podlegały wszystkie osoby w wieku 10 lat lub więcej zamieszkujące prywatne gospodarstwa domowe) 91,8% populacji. W zbiorowości ogółem, ponad połowę stanowiły kobiety (51,2%), jednak w grupie wiekowej 10-54 lata zanotowano przewagę liczebną mężczyzn nad liczebnością kobiet. Dopiero w grupach wiekowych 55 lat lub więcej zaznacza się przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami, która zwiększa się wraz z wiekiem.

Tablica 2.3. Osoby według wieku i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Wiek w latach							
		10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i więcej
Ogółem	100,0	5,2	6,5	7,8	18,3	15,8	14,5	15,8	16,1
Mężczyźni	100,0	5,4	6,9	8,3	19,4	16,6	15,1	15,5	12,8
Kobiety	100,0	4,9	6,2	7,3	17,2	15,0	14,0	16,1	19,3

Struktura ludności według stanu cywilnego uwarunkowana jest przede wszystkim czynnikami demograficznymi, zwłaszcza liczbą osób w poszczególnych grupach wieku, a także przemianami społeczno-gospodarczymi.

Ponad połowa mężczyzn (57,7%) i kobiet (54,8%) w wieku 15 lat lub więcej była w związku małżeńskim⁹. Prawie 36% mężczyzn stanowili kawalerowie, natomiast odsetek panien był znacznie niższy i wynosił około 25% omawianej populacji.

Pozytywnym zjawiskiem obserwowanym w ostatnich latach jest wzrost liczby osób z wyższym poziomem wykształcenia.

Tablica 2.4. Osoby w wieku 15 lat i więcej według ukończonego poziomu wykształcenia oraz płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia					
		wyższy	średni	zasadniczy zawodowy	gimnazjalny	podstawowy	podstawowy nieukończony i bez wykształcenia
Ogółem	100,0	19,1	33,0	26,5	5,3	15,5	0,6
Mężczyźni	100,0	16,2	30,6	33,6	6,0	13,2	0,4
Kobiety	100,0	21,8	35,3	19,9	4,6	17,7	0,7

Biorąc pod uwagę typ biologiczny gospodarstwa domowego, to najwięcej osób wchodziło w skład rodzin z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami (30,2%), małżeństw¹⁰ z dziećmi na utrzymaniu (18,4%) oraz małżeństw bez dzieci (14%).

⁹ Do małżeństw dołączono również związki nieformalne, które stanowiły ok. 9% łącznej zbiorowości wszystkich małżeństw i związków nieformalnych.

¹⁰ j.w.

Tablica 2.5. Gospodarstwa domowe i osoby wchodzące w ich skład według typu biologicznego gospodarstwa domowego

Wyszczególnienie	Osoby			Gospodarstwa domowe
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Małżeństwo/związek nieformalny bez dzieci na utrzymaniu	14,0	14,3	13,7	20,1
w tym małżeństwa bez dzieci na utrzymaniu	12,4	12,7	12,1	17,8
Małżeństwo/związek nieformalny z dziećmi na utrzymaniu - razem	18,4	18,7	18,1	14,3
w tym małżeństwa z dziećmi na utrzymaniu	17,4	17,6	17,1	13,5
Małżeństwo/związek nieformalny z 1 dzieckiem na utrzymaniu	8,2	8,3	8,1	7,9
Małżeństwo/związek nieformalny z 2 dziećmi na utrzymaniu	6,3	6,4	6,2	4,4
Małżeństwo/związek nieformalny z 3 i więcej dziećmi na utrzymaniu	3,9	4,0	3,8	2,0
Matka lub ojciec z dziećmi na utrzymaniu	0,7	0,5	0,8	0,7
Rodziny z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami	30,2	30,4	30,1	16,5
Inne osoby z dziećmi na utrzymaniu	3,1	2,9	3,3	1,3
Gospodarstwa jednoosobowe	8,4	7,2	9,5	24,0
Pozostałe	25,2	26,0	24,5	23,1

Wśród gospodarstw domowych w Polsce, dominowały gospodarstwa domowe jednoosobowe (24,0%), małżeństwa bez dzieci na utrzymaniu (17,8%, z dołączonymi związkami nieformalnymi - 20,1%) oraz rodziny z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami (16,5%). Gospodarstw domowych, w skład których wchodziły małżeństwa z dziećmi na utrzymaniu było 13,5% (z dołączonymi związkami nieformalnymi – 14,3%), zaś samotnych matek lub ojców z dziećmi na utrzymaniu - 0,7%.

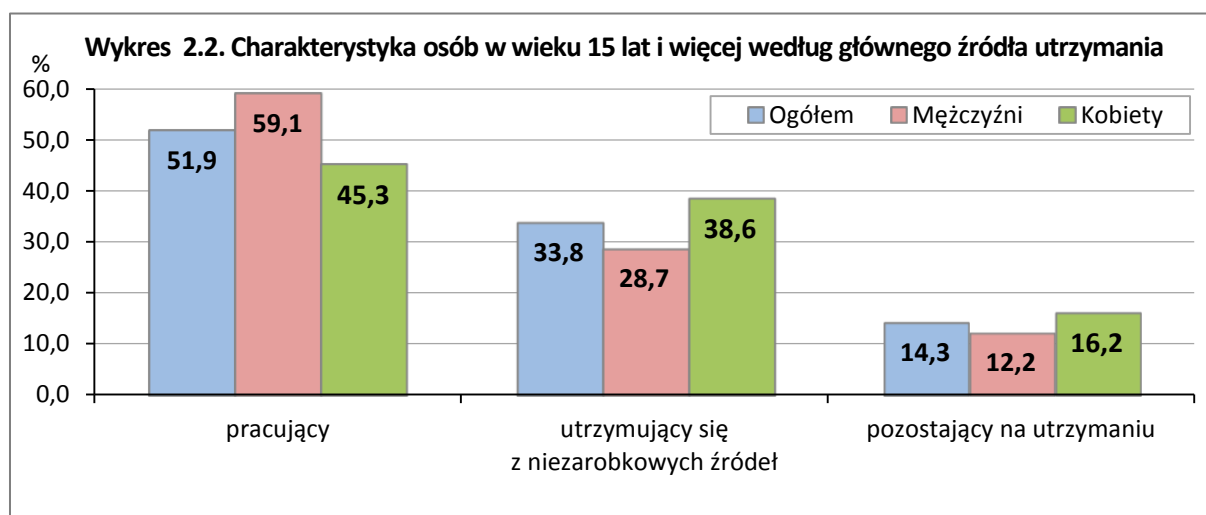
Istotnym czynnikiem mającym wpływ na strukturę budżetu czasu było miejsce zamieszkania. Prawie 60% ludności zamieszkiwało miasta, w tym około 10% - największe miasta liczące 500 tys. lub więcej mieszkańców.

Tablica 2.6. Osoby w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasta						Wieś
		Razem	o liczbie mieszkańców (w tysiącach)					
			500 i więcej	200-499	100-199	20-99	poniżej 20	
Ogółem	100,0	59,9	9,9	9,2	7,3	19,6	13,9	40,1
Mężczyźni	100,0	59,0	9,4	8,9	7,5	19,2	14,0	41,0
Kobiety	100,0	60,8	10,3	9,5	7,1	20,1	13,8	39,2

Ze względu na posiadane źródło utrzymania osoby w wieku 15 lat lub więcej zostały podzielone na dwie podstawowe kategorie: osoby posiadające własne źródło utrzymania tj. utrzymujące się z pracy zarobkowej (najemnej, w indywidualnym gospodarstwie rolnym, na własny rachunek poza rolnictwem) bądź utrzymujące się z niezarobkowych źródeł (np: z emerytury, renty, zasiłków, z własności) i osoby będące na utrzymaniu innych osób.

Biorąc pod uwagę źródło utrzymania osób w wieku 15 lat lub więcej, to odsetek kobiet utrzymujących się z niezarobkowych źródeł był o 9,9 p. proc. wyższy, niż odsetek mężczyzn w tej grupie. Również odsetek kobiet w wieku 15 lat lub więcej pozostających na utrzymaniu innych osób był o 4 p. proc. wyższy, niż odsetek mężczyzn. Natomiast odsetek pracujących mężczyzn w wieku 15 lat lub więcej był o 13,8 p. proc. wyższy niż odsetek kobiet w tej grupie.

Zdecydowanie największy odsetek osób należał do gospodarstw domowych pracowników (57,6%), następnie emerytów (20,3%), zaś najmniejszy (ok. 2,5%) do grupy gospodarstw domowych utrzymujących się z niezarobkowych źródeł innych, niż emerytura i renta.

Tablica 2.7. Osoby w wieku 15 lat i więcej według grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa domowego i płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa domowe						
		pracowników	rolników	pracujących na własny rachunek	emerytów i rencistów	emerytów	rencistów	utrzymujących się z niezarobkowych źródeł
Ogółem	100,0	57,6	7,3	8,4	24,1	20,3	3,8	2,5
Mężczyźni	100,0	58,4	7,7	8,8	22,4	19,0	3,3	2,8
Kobiety	100,0	56,8	7,0	8,1	25,8	21,6	4,2	2,2

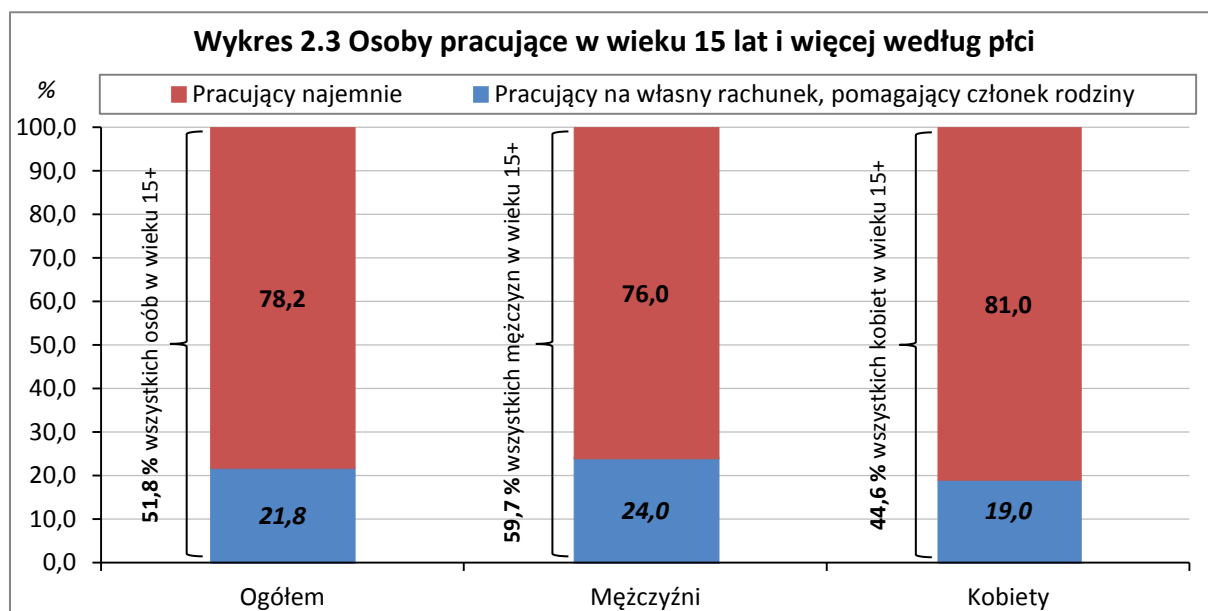
2.2.2. Aktywność zawodowa osób

Informacje na temat wykonywania pracy zawodowej przez respondentów zbierane były:

- w trakcie wywiadu z respondentem, przeprowadzanym przy pomocy kwestionariusza osobowego (BC-O), zadawane były pytania na temat wykonywania w ostatnim tygodniu poprzedzającym dzień wywiadu, jakiejkolwiek pracy przynoszącej zarobek lub dochód lub też posiadania pracy czasowo nie wykonywanej (np. z powodu urlopu).
- w dzienniczku budżetu czasu (BC-D), w którym respondent notował wykonywane czynności (w tym pracę zawodową) w danym, wylosowanym dniu 2013 roku przypadającym po dniu wywiadu.

Dane te różnią się między sobą ze względu na inny okres odniesienia oraz rodzaj zadanego pytania.

Na podstawie informacji zebranych na kwestionariuszu osobowym stwierdzono, że ponad połowa osób w wieku 15 lat lub więcej (51,8%) pracowała w tygodniu poprzedzającym dzień badania. Odsetek pracujących mężczyzn był o 15,1 p. proc. wyższy niż odsetek kobiet (odpowiednio: 59,7% mężczyzn i 44,6% kobiet). Spośród osób pracujących, w charakterze pracownika najemnego pracowało 78,2% osób, a jako pracujący na własny rachunek, bądź pomagający członek rodziny 21,8% osób.

Wyższy był odsetek kobiet niż mężczyzn pracujących w charakterze pracownika najemnego - o 5 p. proc. i o tyle samo punktów procentowych wyższy był odsetek mężczyzn niż kobiet pracujących na własny rachunek.

Najliczniej reprezentowaną grupą zawodów byli specjaliści i robotnicy przemysłowi oraz rzemieślnicy. Wśród mężczyzn dominowała grupa robotników przemysłowych i rzemieślników (25,1%) oraz w nieco mniejszym stopniu grupa operatorów i monterów maszyn i urządzeń (16,2%), podczas gdy kobiety należały głównie do grupy specjalistów (24,7%) oraz pracowników usług i sprzedawców (20,8%).

Tablica 2.8. Struktura osób pracujących w wieku 15 lat i więcej według zawodów oraz płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ogółem	100,0	100,0	100,0
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5,2	5,9	4,3
Specjaliści	17,6	11,9	24,7
Technicy i inny średni personel	8,6	7,3	10,3
Pracownicy biurowi	7,6	4,9	10,9
Pracownicy usług i sprzedawcy	14,3	9,1	20,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	12,1	12,6	11,5
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	16,1	25,1	4,9
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,3	16,2	2,9
Pracownicy przy pracach prostych	7,6	6,0	9,6
Siły zbrojne	0,5	0,9	0,0
Odmowa	0,1	0,1	0,1

Głównym miejscem pracy dla ponad 3/4 osób były instytucje/firmy prywatne. Znacznie większy był odsetek mężczyzn niż kobiet pracujących w tego typu podmiotach (odpowiednio 82,7% i 68,2%).

Dla około 70% osób pracujących, główne miejsce pracy zlokalizowane było w tej samej gminie/mieście, co miejsce zamieszkania, a dla co dziesiątej osoby był to inny powiat. Większy odsetek kobiet niż mężczyzn pracował w tej samej gminie/mieście, co miejsce zamieszkania (odpowiednio 76,7% wobec 67,0%). Prawie co ósmy mężczyzna i co piętnasta kobieta pracowała w innym powiecie niż miejsce zamieszkania.

Bez konieczności dojeżdżania pracowało około 17% osób (17,4% mężczyzn i 17,3% kobiet). Dla więcej niż 1/3 pracujących osób odległość od miejsca zamieszkania do miejsca pracy nie przekraczała 5 km (31% mężczyzn i 41% kobiet). Co najmniej 20 km do pracy pokonywało 15,3% osób pracujących (18,6% mężczyzn i 11,2% kobiet), a 40 km lub więcej – 5,7% pracujących osób (7,9% mężczyzn i 3,0% kobiet).

Według deklaracji respondentów, przeciętny czas dojazdu do pracy głównej, dla 61,2% osób pracujących (57,7% mężczyzn i 65,4% kobiet) nie przekraczał 30 minut, a dla 4,7% pracujących osób wynosił ponad jedną godzinę (6,2% mężczyzn i 3% kobiet).

Tablica 2.9. Charakterystyka osób pracujących w wieku 15 lat i więcej w głównym miejscu pracy według płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
	w odsetkach		
Pracujący - ogółem	100,0	100,0	100,0
Instytucja/firma:			
prywatna	76,2	82,7	68,2
publiczna	23,8	17,3	31,8
Odległość do miejsca pracy:			
do 5 km	35,5	30,9	41,1
5-9 km	14,8	14,0	15,8
10-19 km	15,4	16,4	14,1
20-39 km	9,6	10,7	8,2
40 km i więcej	5,7	7,9	3,0
nie wiem	1,7	2,6	0,5
nie dojeżdżam	17,4	17,4	17,3
Czas dojazdu do miejsca pracy:			
do 15 min.	30,2	27,0	34,0
16-30 min.	31,0	30,7	31,4
31-45 min.	9,8	10,4	9,0
46-60 min.	5,3	5,7	4,8
61-90 min.	2,7	3,3	2,1
powyżej 90 min.	2,0	2,9	0,9
nie dojeżdżają lub brak informacji	19,1	20,1	17,9
Lokalizacja miejsca pracy:			
ta sama gmina/ miasto, co miejsce zamieszkania	71,4	67,0	76,7
inna gmina/ miasto, ale ten sam powiat, co miejsce zamieszkania	18,8	20,3	16,8
inny powiat niż miejsce zamieszkania	9,9	12,6	6,5

Około 70% osób w wieku 15 lat lub więcej pracujących najemnie w głównym miejscu pracy miało umowę na czas nieokreślony (ok. 69% mężczyzn i ok. 71% kobiet). Zdecydowana większość z nich pracowała w pełnym wymiarze czasu – 92% (w tym ok. 95% mężczyzn i ok. 89% kobiet). Dla 69% było to 40 godzin tygodniowo. Powyżej 40 godzin tygodniowo pracowało 11% kobiet i aż 24% mężczyzn.

Aż 3/4 osób pracujących najemnie (72,6% mężczyzn i 78,2% kobiet) miało stałą liczbę godzin pracy w ciągu dnia z określoną godziną rozpoczęcia i zakończenia pracy, a jedynie 9% osób - z ruchomą godziną rozpoczęcia i zakończenia pracy. Z możliwości zróżnicowania czasu pracy w poszczególnych dniach przy stałej liczbie godzin pracy w okresie tygodnia lub dłuższym mogło korzystać tylko 6,6% pracujących osób (7,4% mężczyzn i 5,7% kobiet). O własnym harmonogramie godzin pracy decydowało zaledwie 1,2% osób pracujących (1,0% mężczyzn i 1,3% kobiet), a z ruchomego czasu pracy (początek i koniec zależny od indywidualnych ustaleń) korzystało 7,5% osób pracujących najemnie (9,2% mężczyzn i 5,7% kobiet).

Jak wynika z powyższych wyników dotyczących rozkładu czasu pracy, kobiety pracujące najemnie miały mniej elastyczny rozkład czasu pracy niż mężczyźni, co może stanowić istotną barierę w godzeniu obowiązków rodzinnych i zawodowych.

Tablica 2.10. Rozkład czasu pracy osób pracujących najemnie w wieku 15 lat i więcej według płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Pracujący - ogółem	100,0	100,0	100,0
stała liczba godzin w ciągu dnia z określoną godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy	75,2	72,6	78,2
stała liczba godzin w ciągu dnia z ruchomą godzin rozpoczęcia i zakończenia pracy	9,0	9,2	8,8
stała liczba godzin pracy w tygodniu z możliwością zróżnicowania czasu pracy w poszczególnych dniach	4,3	4,7	4,0
stała liczba godzin pracy w miesiącu lub dłuższym okresie z możliwością zróżnicowania czasu pracy w poszczególnych dniach	2,3	2,7	1,7
ruchomy czas pracy - początek i koniec pracy zależny od indywidualnych ustaleń	7,5	9,2	5,7
sam/ sama decyduje o własnym harmonogramie pracy	1,2	1,0	1,3
inny	0,5	0,6	0,3

2.2.3. Pomoc otrzymywana przez gospodarstwa domowe z zewnątrz (spoza własnego gospodarstwa domowego)

W badaniu budżetu czasu oprócz danych uzyskanych na podstawie zapisów respondentów¹¹ w dzienniczkach budżetu czasu, nt. rodzaju wykonywanych czynności i długości czasu wykonywania tych czynności, **pozyskane zostały podczas wywiadu**

¹¹ Osoby w wieku 10 lat lub więcej, które zapisywały wykonywane czynności w dzienniczkach budżetu czasu (BC-D) przez dwa wylosowane dni.

z gospodarstwem domowym¹² dodatkowe informacje dotyczące pomocy z zewnątrz otrzymywanej w ciągu ostatnich 4 tygodni przez gospodarstwa domowe :

- od osób prywatnych spoza własnego gospodarstwa domowego,
- w formie bezpłatnych prac lub usług (nie obejmujących pomocy finansowej ani rzeczowej).

Okazało się, że co siódme gospodarstwo domowe w Polsce korzystało z pomocy od osób prywatnych spoza własnego gospodarstwa domowego, jak i od różnych instytucji. Średnio było to 11 przypadków pomocy w ciągu 4 tygodni. Przeciętny czas korzystania z jednorazowej pomocy przez osoby, którym została ona udzielona wynosił 2 godz. 45 min. Była to przede wszystkim pomoc dotycząca robienia zakupów. Taką pomoc otrzymywało co trzecie gospodarstwo domowe. Co czwarte gospodarstwo domowe korzystało z pomocy z zakresu przygotowywania i podawania posiłków, jak i opieki nad dziećmi.

Z większą częstotliwością gospodarstwa domowe korzystały z pomocy z zakresu opieki nad osobami starszymi (przeciętnie 3 razy w tygodniu) oraz z zakresu przygotowywania i podawania posiłków (11 razy w ciągu 4 tygodni).

Natomiast najdłuższy jednorazowy czas pomocy uzyskanej spoza własnego gospodarstwa domowego dotyczył opieki nad dziećmi (5 godz. 39 min.) i prac remontowo-budowlanych (5 godz. 19 min.).

¹² Wywiad z gospodarstwem domowym przeprowadzany był przy pomocy kwestionariusza gospodarstwa domowego (BC-G)

Tablica 2.11. Odsetek gospodarstw domowych korzystających w ciągu ostatnich 4 tygodni z pomocy z zewnątrz według rodzaju pomocy i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	Ogółem	Miasto	Wieś
Odsetek gospodarstw domowych otrzymujących pomoc	14,3	14,5	13,8
Przeciętna liczba epizodów pomocy - ogółem	11	11	12
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo) - ogółem	2.45	2.47	2.42
<i>Odsetek gospodarstw domowych otrzymujących pomoc z zakresu:</i>			
Przygotowania i podawania posiłków	24,3	25,0	22,9
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	2.08	1.48	2.46
Usług fryzjerskich, kosmetycznych, opieki nad zwierzętami domowymi	7,6	8,1	6,5
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	1.22	1.31	1.02
Pomocy w nauce	2,2	2,6	1,3
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	1.45	1.38	2.12
Opieki nad dziećmi	24,0	27,4	16,6
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	5.39	5.46	5.15
Opieki nad osobami starszymi	7,8	7,3	8,8
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	3.30	3.40	3.11
Robienia zakupów	33,3	31,4	37,3
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	1.28	1.36	1.11
Pomocy w wypełnianiu dokumentów, załatwieniu spraw urzędowych	10,5	11,3	8,9
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	1.13	1.17	0.56
Prac remontowo-budowlanych	7,8	8,3	6,7
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	5.19	4.39	6.27
Prac w ogrodzie, wokół domu, wynoszenia śmieci, zmiatania	11,3	7,8	18,8
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	2.01	1.56	2.07
Przewożenia osób lub rzeczy	22,2	21,2	24,2
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	1.16	1.08	1.33
Innych prac domowych (mycia okien, prasowania, sprzątanía)	22,9	22,2	24,4
Przeciętny czas korzystania z pomocy (jednorazowo)	2.05	2.06	2.02

Okolo 40% gospodarstw domowych, które posiadały dzieci w wieku przedszkolnym korzystało stale z opieki nad dziećmi w przedszkolu, żłobku, innej instytucji lub osoby nienależącej do gospodarstwa domowego. Spośród gospodarstw domowych korzystających z wymienionych form opieki nad dziećmi, ponad 3/4 korzystało z form publicznych.

2.2.4. Udzielanie bezpłatnej pomocy i świadczenie usług osobom spoza gospodarstwa domowego w ciągu ostatnich 4 tygodni

Osoby będące w wieku 15 lat lub więcej deklarowały swoją pomoc, jaką w ciągu ostatnich 4 tygodni udzielały w formie wykonywanej pracy bądź usług osobom spoza własnego gospodarstwa domowego i która była świadczona¹³:

- indywidualnie, z własnej inicjatywy, a nie w ramach struktur organizacyjnych,
- bezpłatnie, nie obejmowała pomocy finansowej ani pomocy rzeczowej.

Prawie co czwarta kobieta i prawie co piąty mężczyzna w wieku 15 lat lub więcej pomagali bezpłatnie osobom spoza swojego gospodarstwa domowego. Spośród osób, które świadczyły bezpłatną pomoc innym, kobiety pomagały nieco częściej (przeciętnie 13 razy w ciągu 4 tygodni), niż mężczyźni (przeciętnie 8 razy w ciągu 4 tygodni).

Przeciętny jednorazowy czas przeznaczony na pomoc był prawie taki sam u kobiet (3 godz. 8 min.) jak i u mężczyzn (3 godz. 5 min.). Kobiety najczęściej pomagały w opiece nad dziećmi (39,7%), robieniu zakupów (34,3%), przygotowywaniu i podawaniu posiłków (24,2%) oraz opiece nad osobami starszymi (23,2%). Mężczyźni zaś najczęściej pomagali w przewożeniu osób lub rzeczy (27,8%), robieniu zakupów (24,3%), pracach remontowo-budowlanych (19,8%), a także w pracach w ogrodzie (18,4%) i opiece na dziećmi (17,1%).

Należy zauważyć, że pomimo mniejszego odsetka mężczyzn (19,3%) niż kobiet (23,3%) pomagających osobom spoza gospodarstwa domowego, to przeciętny czas udzielania pomocy był bardzo zbliżony do średniego czasu przeznaczanego przez kobiety.

¹³ Wywiad z tymi osobami przeprowadzony był przy pomocy kwestionariusza osobowego (BC-O).

Tablica 2.12. Osoby w wieku 15 lat i więcej świadczące w ciągu ostatnich 4 tygodni bezpłatną pomoc i usługi osobom spoza gospodarstwa domowego według płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Odsetek osób świadczących pomoc - ogółem	21,4	19,3	23,3
Przeciętna liczba epizodów pomocy - ogółem	11	8	13
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo) - ogółem	3.07	3.05	3.08
<i>Odsetek osób świadczących pomoc z zakresu:</i>			
Przygotowania i podawania posiłków	16,8	7,2	24,2
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	2.06	1.53	2.08
Usług fryzjerskich, kosmetycznych, opieki nad zwierzętami domowymi	3,7	1,4	5,4
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	2.44	4.16	2.19
Pomocy w nauce	9,5	7,5	11,0
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	2.20	2.11	2.25
Opieki nad dziećmi	29,9	17,1	39,7
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	5.41	5.41	5.41
Opieki nad osobami starszymi	19,7	15,0	23,2
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	3.14	3.03	3.19
Robienia zakupów	30,0	24,3	34,3
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	1.32	1.28	1.34
Pomocy w wypełnianiu dokumentów, załatwieniu spraw urzędowych	7,5	6,6	8,2
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	1.23	1.41	1.11
Prac remontowo-budowlanych	9,5	19,8	1,6
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	5.08	5.12	4.28
Prac w ogrodzie, wokół domu, wynoszenia śmieci, zamykania	14,0	18,4	10,6
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	2.19	2.52	1.43
Przewożenia osób lub rzeczy	17,4	27,8	9,5
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	1.29	1.45	1.01
Innych prac domowych (mycia okien, prasowania, sprzątania)	15,6	6,9	22,1
Przeciętny czas udzielania pomocy (jednorazowo)	1.57	1.46	1.59

2.2.5 Praca społeczna w organizacjach lub zorganizowanych grupach

W badaniu podczas wywiadu¹⁴ pytano również osoby w wieku 15 lat lub więcej o czas poświęcony w ciągu ostatnich 4 tygodni na bezpłatne wykonywanie różnych prac lub usług w organizacjach, instytucjach lub zorganizowanych grupach. Były to prace, usługi lub działania podejmowane: dobrowolnie, bezpłatnie, w czasie wolnym na rzecz organizacji, instytucji lub grupy albo w ramach jej działalności – na rzecz osób lub celów, które wspierała ta organizacja, instytucja czy grupa.

Co czternasta osoba w wieku 15 lat lub więcej zadeklarowała swój udział w pracach społecznych. Odsetek kobiet pracujących społecznie był nieco wyższy niż mężczyzn (7,3% kobiet i 6,7% mężczyzn). Natomiast mężczyźni przeciętnie jednorazowo pracowali społecznie o 6 minut dłużej niż kobiety tj. 2 godz. 50 min.

¹⁴ Wywiad z tymi osobami przeprowadzony był przy pomocy kwestionariusza osobowego (BC-O).

Średnio 4 razy w ciągu 4 tygodni była wykonywana praca społeczna zarówno przez mężczyzn jak i kobiety.

Największy odsetek osób pracował społecznie w organizacjach pozarządowych, placówkach lub inicjatywach przez nie prowadzonych (40,7%) oraz we wspólnotach, organizacjach religijnych i kościelnych (33,0%). Zdecydowanie większy odsetek mężczyzn (48,0%), niż kobiet (34,6%), pracował w organizacjach pozarządowych. Odwrotna sytuacja miała miejsce w przypadku pracy we wspólnotach i organizacjach religijnych i kościelnych, gdzie odsetek kobiet wynosił 40,9%, zaś mężczyzn 23,7%¹⁵.

Uwidoczniły się również znaczne różnice w odsetku kobiet i mężczyzn procujących społecznie pomiędzy mieszkańcami miast i wsi. Na wsi w porównaniu z miastem odnotowano znacznie większy odsetek zarówno kobiet jak i mężczyzn wykonujących pracę społeczną we wspólnotach religijnych (49,9% kobiet i 29,3% mężczyzn, podczas gdy w miastach odpowiednio 35,0% i 20,0%). Inna prawidłowość wystąpiła w przypadku pracy społecznej w organizacjach pozarządowych: w przypadku mężczyzn większy był odsetek tych mieszkających na wsi - 53,4%, podczas gdy w mieście 44,4%, a wśród kobiet odwrotnie: 36,5% w miastach i 31,8% na wsi.

¹⁵ Lista organizacji zastosowana w kwestionariuszu osobowym (BC-O) różni się od listy zastosowanej do kodowania czynności w dzienniczku budżetu czasu (BC-D) – zał.1 grupa czynności 4.

Tablica 2.13. Osoby w wieku 15 lat i więcej wykonujące w ostatnich 4 tygodniach pracę społeczną według płci i miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie O – ogółem, M – mężczyźni, K - kobiety		Ogółem	Miasto	Wieś
Odsetek osób pracujących społecznie - ogółem	O	7,0	7,0	7,0
	M	6,7	6,8	6,6
	K	7,3	7,2	7,4
Przeciętna liczba epizodów pracy społecznej- ogółem	O	4	4	3
	M	4	4	3
	K	4	4	4
Przeciętny czas przeznaczony na pracę społeczną (jednorazowo) - ogółem	O	2.47	2.56	2.29
	M	2.50	2.59	2.31
	K	2.44	2.54	2.27
<i>Odsetek osób świadczących pomoc w:</i>				
Organizacjach pozarządowych, placówkach lub inicjatywach przez nie prowadzonych	O	40,7	40,1	41,8
	M	48,0	44,4	53,4
	K	34,6	36,5	31,8
Przeciętny czas przeznaczony na pracę społeczną (jednorazowo)	O	2.52	2.56	2.43
	M	2.53	2.57	2.43
	K	2.51	2.54	2.44
Wspólnotach, organizacjach religijnych, kościołach	O	33,0	28,1	40,4
	M	23,7	20,0	29,3
	K	40,9	35,0	49,9
Przeciętny czas przeznaczony na pracę społeczną (jednorazowo)	O	2.45	3.13	2.07
	M	2.48	3.02	2.30
	K	2.44	3.19	1.56

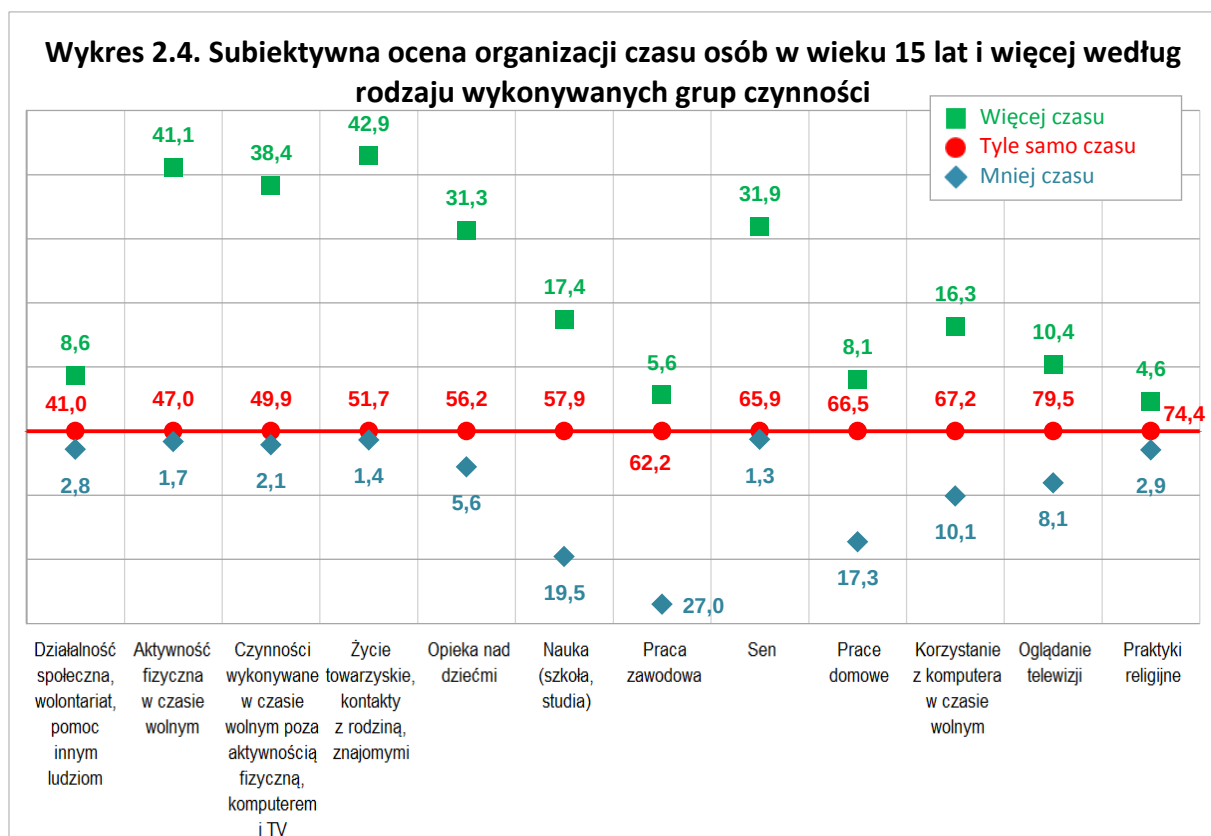
2.2.6. Subiektywna ocena organizacji czasu osób w wieku 15 lat lub więcej

Respondenci w wieku 15 lat lub więcej wyrazili swoją subiektywną opinię na temat chęci zmiany ilości czasu przeznaczanego na główne dziedziny życia i zajęcia, do których zaliczono takie grupy czynności jak: praca zawodowa, nauka, prace domowe, opieka nad dziećmi, życie towarzyskie, działalność społeczna, wolontariat, praktyki religijne, korzystanie z komputera w czasie wolnym, oglądanie telewizji, sen, aktywność fizyczna, inne czynności wykonywane w czasie wolnym (poza korzystaniem z komputera, oglądaniem telewizji i aktywnością fizyczną). Osoby wybierały jeden z czterech wariantów odpowiedzi (chcieliby poświęcić więcej czasu; tyle samo czasu, co teraz; mniej czasu; trudno powiedzieć).

Ponad połowa osób w wieku 15 lat lub więcej uważała, że poświęca odpowiednią ilość czasu na wykonywanie większości z podstawowych grup czynności. Ponad 30% osób chciałoby więcej czasu przeznaczać na: życie towarzyskie, kontakty z rodziną, znajomymi (42,9%), aktywność fizyczną w czasie wolnym (41,1%), czynności wykonywane w czasie wolnym poza aktywnością fizyczną, komputerem i TV (38,4%), sen (31,9%) i opiekę nad

dziećmi (31,3%). Z drugiej strony 27,0% osób chciałoby przeznaczać mniej czasu na pracę zawodową, 19,5% na naukę, a 17,3% na zajęcia i prace domowe.

Opinie, co do ilości czasu przeznaczanego na wykonywanie konkretnych grup czynności, było różne w zależności od posiadanego wykształcenia. Osoby z wykształceniem wyższym oraz gimnazjalnym (z których znaczną część stanowi młodzież) zdecydowanie więcej czasu niż obecnie chciałyby przeznaczyć na życie towarzyskie, kontakty z rodziną, znajomymi (odpowiednio ok. 58% i 55%), aktywność fizyczną w czasie wolnym (odpowiednio 63% i 55%). inne czynności wykonywane w czasie wolnym poza aktywnością fizyczną, komputerem i telewizją (odpowiednio ok. 56% i 50%). Osoby z wykształceniem wyższym chciałyby również przeznaczyć więcej czasu na opiekę nad dziećmi i sen (ponad 40%). Ponad połowa osób z wykształceniem gimnazjalnym chciałaby więcej czasu przeznaczyć na sen, natomiast co czwarta z nich mniej czasu na naukę i prace domowe. Również osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym więcej czasu chciałyby przeznaczać na korzystanie z komputera w czasie wolnym, jak i oglądanie telewizji, (przewaga odpowiedzi „więcej czasu” nad „mniej czasu”), podczas gdy osoby z wykształceniem wyższym chciałyby przeznaczać na te grupy czynności mniej czasu niż obecnie (przewaga odpowiedzi „mniej czasu” nad „więcej czasu”). Zarówno kobiety, jak i mężczyźni podobnie oceniali swoją organizację czasu.

2.2.7. Subiektywna ocena sytuacji życiowej osób w wieku 15 lat lub więcej

Osobom w wieku 15 lat lub więcej zadano pytanie dotyczące zadowolenia bądź niezadowolenia z życia w ogóle, jak i wybranych jego aspektów.

Osób w wieku 15 lat lub więcej zadowolonych z całego swojego życia było 78,7%. Nieco większy był odsetek kobiet (79,7%) niż mężczyzn (77,7%) bardzo zadowolonych lub zadowolonych ze swojego życia. Najbardziej zadowolone ze swego życia były osoby młode w wieku 15-24 lata (85,4%), a najmniej – w wieku 45-64 lata (75,6%). Najwięcej zadowolonych było wśród osób posiadających wykształcenie gimnazjalne (86,5%) oraz osób z wykształceniem wyższym (85,4%). Najmniej zadowolonych było pośród osób z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia (73,1%) oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym (74,0%).

Analiza sytuacji życiowej według miejsca zamieszkania wskazuje na niewielkie różnice między wsią (77,8% zadowolonych) a miastem (79,4% zadowolonych), jak również między klasami miast (od 78,9% osób zadowolonych w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców do ponad 80% zadowolonych w miastach liczących od 100 do 499 tys. mieszkańców).

Tablica 2.14. Zadowolenie z sytuacji życiowej osób w wieku 15 lat i więcej

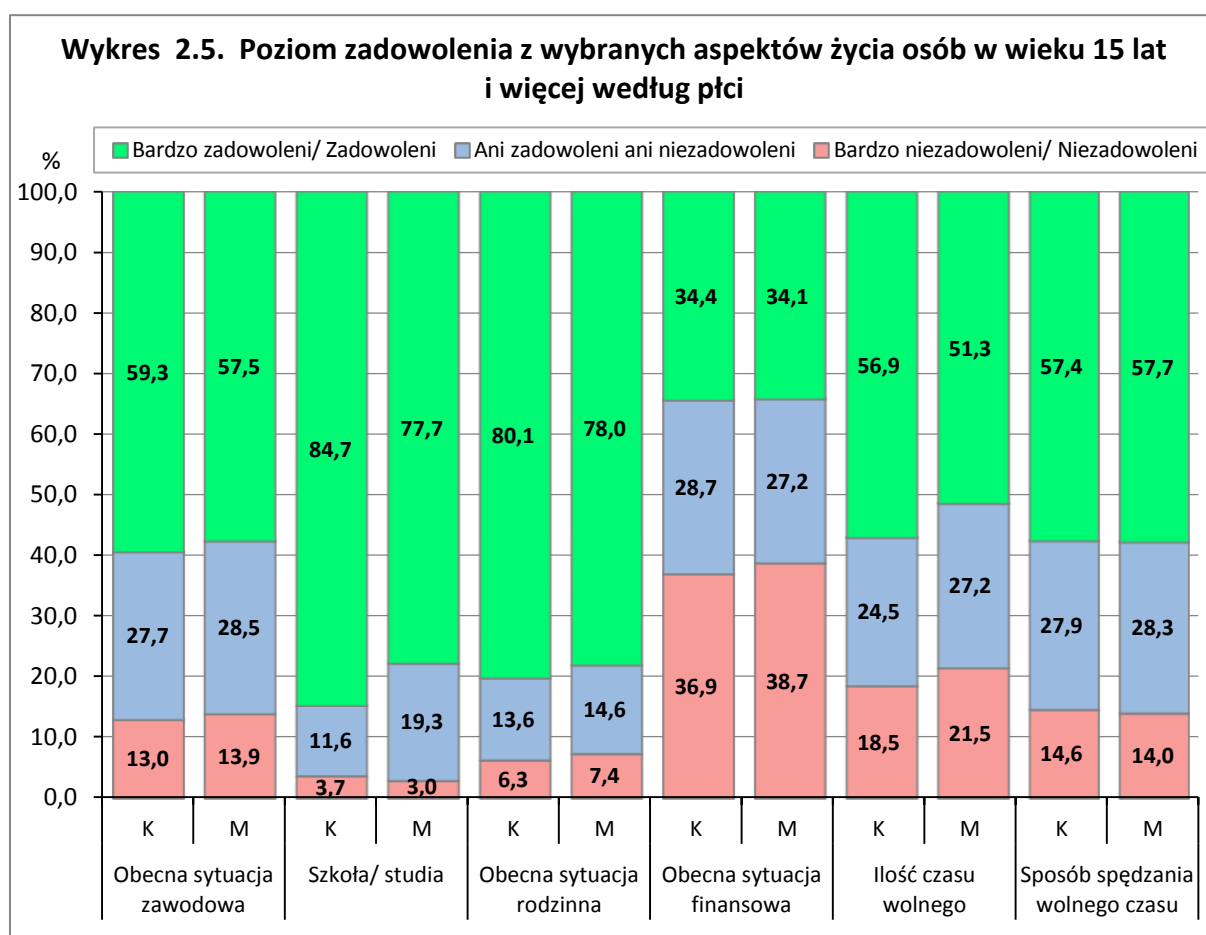
Wyszczególnienie	Poziom zadowolenia z życia		
	Bardzo niezadowolony/ Niezadowolony	Ani zadowolony, ani niezadowolony	Bardzo zadowolony/ Zadowolony
Ogółem	4,3	17,0	78,7
Mężczyźni	4,6	17,7	77,7
Kobiety	4,0	16,3	79,7
Wiek			
15-24	1,8	12,4	85,8
25-44	4,2	16,3	79,5
45-64	5,1	19,3	75,6
65 lat i więcej	4,8	17,8	77,4
Wykształcenie			
Wyższe	3,1	11,5	85,4
Średnie	4,1	15,7	80,2
Zasadnicze zawodowe	5,3	20,7	74,0
Gimnazjalne	1,5	12,0	86,5
Podstawowe i bez wykształcenia	5,3	21,6	73,1
Miejsce zamieszkania			
Miasta ogółem	4,5	16,1	79,4
500 tys. i więcej	5,4	15,5	79,1
200-499 tys.	4,5	15,1	80,4
100-199 tys.	4,9	14,9	80,2
20-99 tys.	4,1	16,6	79,2
poniżej 20 tys.	4,0	17,1	78,9
Wieś	3,9	18,3	77,8

Ogólne zadowolenie z życia większości osób w wieku 15 lat lub więcej nie zawsze przekłada się na poszczególne dziedziny życia. Więcej niż co trzecia osoba była bardzo niezadowolona bądź niezadowolona z obecnej sytuacji finansowej, prawie co piąta osoba z ilości czasu wolnego, co siódma osoba ze sposobu spędzania czasu wolnego i z obecnej sytuacji zawodowej.

Dziedziną życia, z której osoby w wieku 15 lat lub więcej były najbardziej zadowolone to szkoła/studia i obecna sytuacja rodzinna (około 80%).

Najbardziej zadowolone z obecnej sytuacji rodzinnej były osoby młode w wieku 15-24 lata (83,9% osób), z wykształceniem wyższym (83,5%) i gimnazjalnym (82,8%), wśród których znaczną część stanowią osoby młode.

Kobiety nieco bardziej pozytywnie niż mężczyźni oceniali różne aspekty swojego życia. Różnice w odsetku zadowolonych kobiet w porównaniu z mężczyznami nie przekraczały 7 p. proc (szkoła/studia).

DZIAŁ 3. ZRÓŻNICOWANIE BUDŻETU CZASU W ZALEŻNOŚCI OD CECH DEMOGRAFICZNO-SPOŁECZNYCH OSÓB

3.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA DOBOWEGO BUDŻETU CZASU

Przeprowadzone w ciągu 12 miesięcy 2013 r. kolejne badanie budżetu czasu ludności¹⁶ jest źródłem informacji o różnych aspektach życia Polaków. Czas, którym dysponujemy w ciągu doby, został podzielony na 10 głównych grup czynności oraz dodatkowo 11 grupę zawierającą niewielki odsetek innych niewymienionych czynności (w załączniku nr 1 zamieszczono listę czynności według grup).

Do grupy czynności związanych z *zaspokojeniem potrzeb fizjologicznych* zaliczono m. in. sen, jedzenie, czas poświęcony na higienę osobistą itp.

Następne cztery grupy czynności, takie jak: *praca zawodowa*, *nauka* (w szkole i na uczelni oraz w czasie wolnym), *zajęcia i prace domowe* (np. utrzymanie porządku, zakupy i korzystanie z usług¹⁷, opieka nad dziećmi i dorosłymi) oraz *dobrowolna praca w organizacjach i poza nimi, pomoc innym, zaangażowanie w działalność organizacji i praktyki religijne* zostały sklasyfikowane jako czas obowiązku.

Kolejne cztery grupy czynności, tzn.: *korzystanie ze środków masowego przekazu* (np. oglądanie telewizji, czytanie, słuchanie radia), *życie towarzyskie i rozrywki* (np. spotkania towarzyskie, kino, wydarzenia kulturalne), *zamiłowania osobiste* (np. korzystanie z komputera i Internetu, hobby, gry towarzyskie) oraz *uczestnictwo w sporcie i rekreacji* zaliczono do czasu odpoczynku (czasu wolnego).

Ponadto osobną grupę czynności stanowiły *dojazdy i dojścia*, które mieściły w sobie przemieszczanie się w różnych celach.

Dla precyzyjnej charakterystyki wykorzystania czasu posłużono się, jak wspomniano w dziale 1 (Rozdz.1.4.1), trzema miarami¹⁸: przeciętnym czasem trwania czynności, przeciętnym czasem wykonywania czynności oraz odsetkiem osób wykonujących czynności. Ogólne definicje zastosowanych wskaźników zamieszczono dla przypomnienia poniżej.

¹⁶ Poprzednie badanie budżetu czasu ludności przeprowadzono w okresie 1.06.2003 – 31.05.2004, a jego wyniki zostały opublikowane w opracowaniu „Budżet czasu ludności 1 VI 2003 – 31 V 2004” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2005.

¹⁷ Do usług zaliczono: usługi handlowe i administracyjne oraz usługi osobiste płatne lub w ramach ubezpieczenia.

¹⁸ Przedstawiona analiza dotyczy tzw. *czynności głównych* wykonywanych przez osoby biorące udział w badaniu. Respondenci mogli wskazać również drugą czynność towarzyszącą głównej (np. czytanie jako czynność towarzyszącą podróży).

Wskaźniki zastosowane do prezentacji wyników badania budżetu czasu

- 1) Przeciętny czas trwania czynności (w godzinach i minutach na 1 osobę, w ciągu doby) - liczony, dla wszystkich osób bez względu na to czy wykonywały konkretną czynność, czy nie.*
- 2) Przeciętny czas wykonywania czynności (w godzinach i minutach na 1 osobę wykonującą czynność, w ciągu doby) – liczony dla tych osób, które konkretną czynność wykonywały w badanym czasie.*
- 3) Odsetek osób wykonujących czynności – liczba osób wykonujących konkretną czynność w czasie badania podzielona przez liczbę wszystkich osób.*

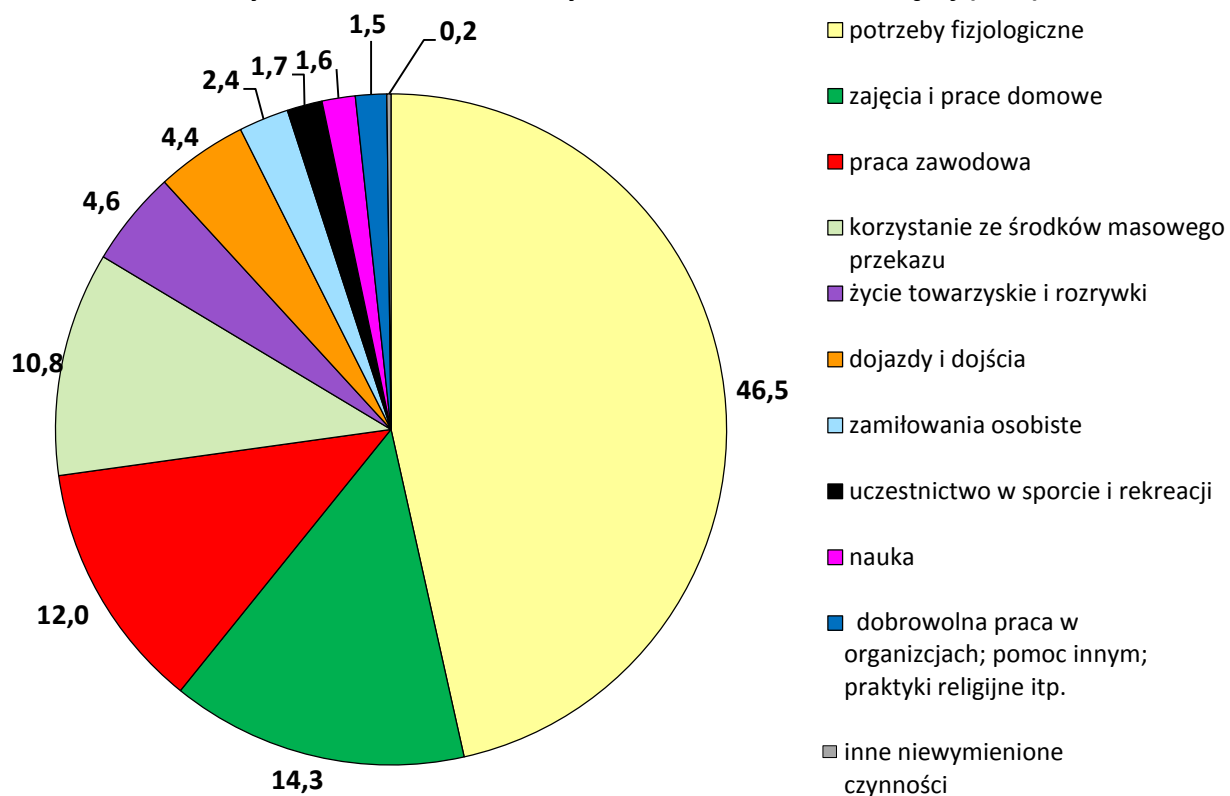
Struktura dobowego budżetu czasu

Na podstawie przeciętnego czasu trwania czynności została wyliczona struktura dobowego budżetu czasu. Na wykresie 3.1 przedstawiono strukturę doby przeciętnego Polaka będącego w wieku 15 lat lub więcej, natomiast na następnym zamieszczono strukturę doby przeciętnego dziecka w wieku 10-14 lat.

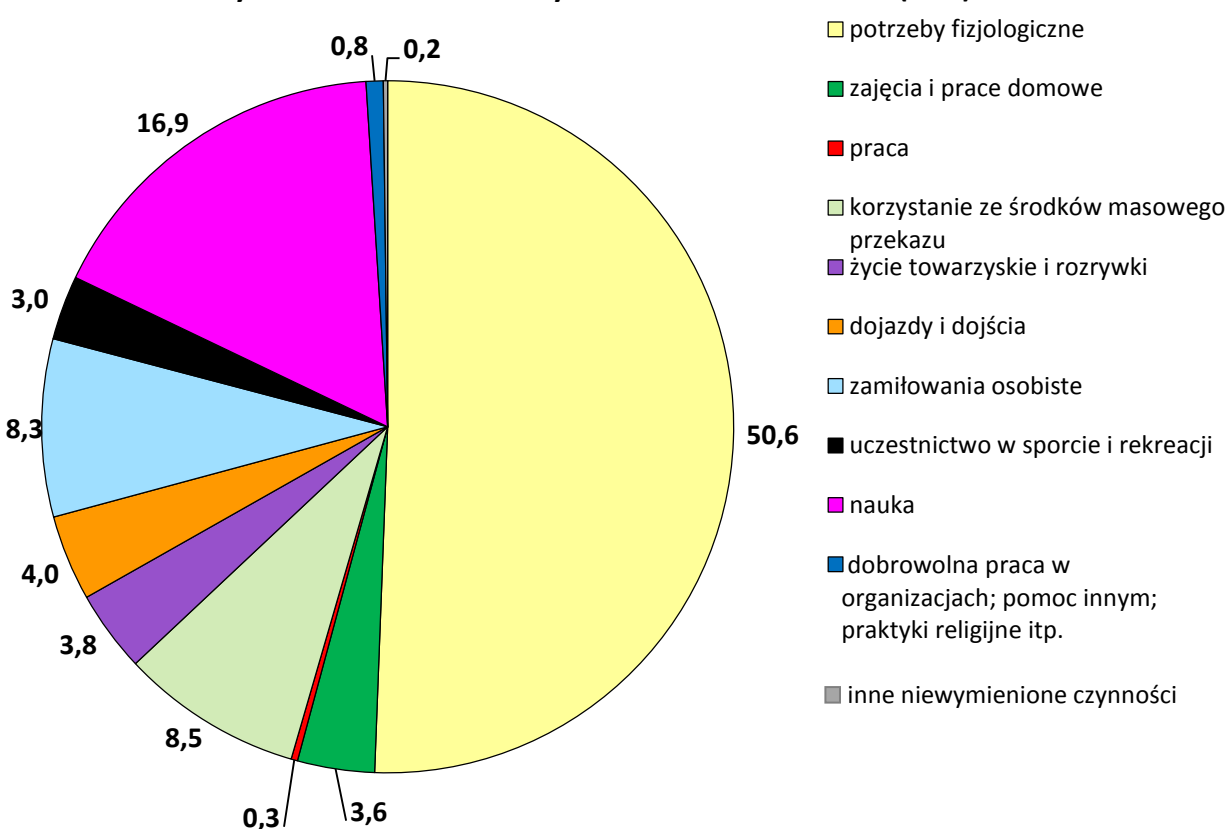
Polacy w wieku 15 lat lub więcej przeznaczali 46,5% doby na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych (sen, jedzenie, higienę osobistą itp.), a 29,4% czasu pochłaniało wykonywanie różnego typu obowiązków, w tym także podejmowanych dobrowolnie (praca zawodowa, nauka, zajęcia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego, pomoc innym, praktyki religijne itp.). Na odpoczynek mogli przeznaczyć 19,5% doby (spotkania towarzyskie, uprawianie sportu, rekreację, hobby, komputer, telewizję, kino itp.). Pozostały czas, 4,4% doby, zajęło im głównie przemieszczanie się (dojazdy i dojścia w różnych celach).

Dzieci w wieku 10-14 lat potrzebowały 50,6% czasu w ciągu doby na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych. Wykonywanie różnego typu obowiązków (w pierwszym rzędzie nauki, ale także pomocy w pracach domowych, drobnych prac zarobkowych, pomocy innym, praktyk religijnych itp.) zajmowało im 21,6% doby. Na odpoczynek mogły przeznaczyć 23,6% czasu. Pozostały czas zajmowały im przede wszystkim dojazdy i dojścia w różnych celach. W porównaniu z dorosłymi i starszą młodzieżą, dzieci więcej czasu przeznaczały na zaspokojenie swoich potrzeb fizjologicznych oraz odpoczynek (grupa wiekowa 10-14 lat – 74,2% doby; osoby w wieku co najmniej 15 lat – 66,0% doby).

Wykres 3.1. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej (w %)

Wykres 3.2. Struktura doby dzieci w wieku 10-14 lat (w %)

Przeciętny czas wykonywania czynności

Przedstawiony obraz spędzania czasu przez Polaków należy uzupełnić o informacje o przeciętnym czasie ich wykonywania.

Przeciętny Polak, będący w wieku 15 lat lub więcej, spał 8 godz. 37 min., na jedzenie i picie potrzebował w ciągu doby 1 godz. i 35 min., a na mycie i ubranie się – 57 min.

Na pracę zawodową¹⁹ osoby ją wykonujące poświęcały średnio 7 godz. 38 min. dziennie. Zajęciom i pracom domowym poświęcano średnio 3 godz. 46 min. dziennie. Należały do nich m.in.: przygotowanie posiłków, które zajmowało przeciętnie 1 godz. 34 min.; sprzątanie - 1 godz. 10 min. dziennie; zakupy i korzystanie z usług, które wymagały przeciętnie 57 min. dziennie. Osoby, które opiekowały się dziećmi, poświęcały na to średnio 2 godz. 25 min.

Czynności związane z życiem towarzyskim i rozrywkami zajmowały, osobom je wykonującym, średnio 1 godz. 38 min. dziennie. Korzystanie z komputera i Internetu w czasie wolnym²⁰, będące najważniejszą pozycją wśród zamiłowań osobistych, trwało średnio 1 godz. 22 min., natomiast na sport i rekreację przeznaczano przeciętnie 1 godz. i 31 min. Telewizję, DVD lub video, będące najpopularniejszym środkiem masowego przekazu, oglądano zwykle przez 2 godz. 30 min. dziennie. Osoby czytające książki poświęcały na to 1 godz. 16 min.

Dojazdy lub dojeżdża w różnych celach zajmowały średnio osobom przemieszczającym się 1 godz. 17 min. dziennie. Same dojazdy i dojeżdża do pracy zajmowały 1 godz. 1 min.

Dziecko w wieku 10-14 lat potrzebowało przeciętnie na sen 9 godz. 55 min., na jedzenie i picie - 1 godz. i 18 min., a na mycie i ubranie się – 56 min.

Podstawowym obowiązkiem dzieci była nauka (lekcje w szkole, odrabianie prac domowych, uczestnictwo w zajęciach pozaszkolnych, itp.), która zajmowała im przeciętnie 5 godz. 56 min. dziennie.

Dzieci angażujące się w obowiązki domowe wykonywały je średnio przez 1 godz. i 15 min. dziennie. Były to przede wszystkim prace porządkowe w domu, przygotowywanie posiłków, robienie zakupów i opieka nad domowymi ulubieńcami – głównie spacerzy z psami, rzadziej opieka nad młodszym rodzeństwem.

¹⁹ W badaniu budżetu czasu odsetek osób wykonujących pracę ogranicza się jedynie do osób, które wykonywały pracę w dniu badania (nie uwzględnia natomiast osób, które pomimo zatrudnienia, w dniu badania nie wykonywały pracy). Ponadto zgodnie z metodologią badania budżetu czasu respondenci opisywali 2 dni: jeden spośród dni powszednich od poniedziałku do piątku, drugim zaś była sobota lub niedziela.

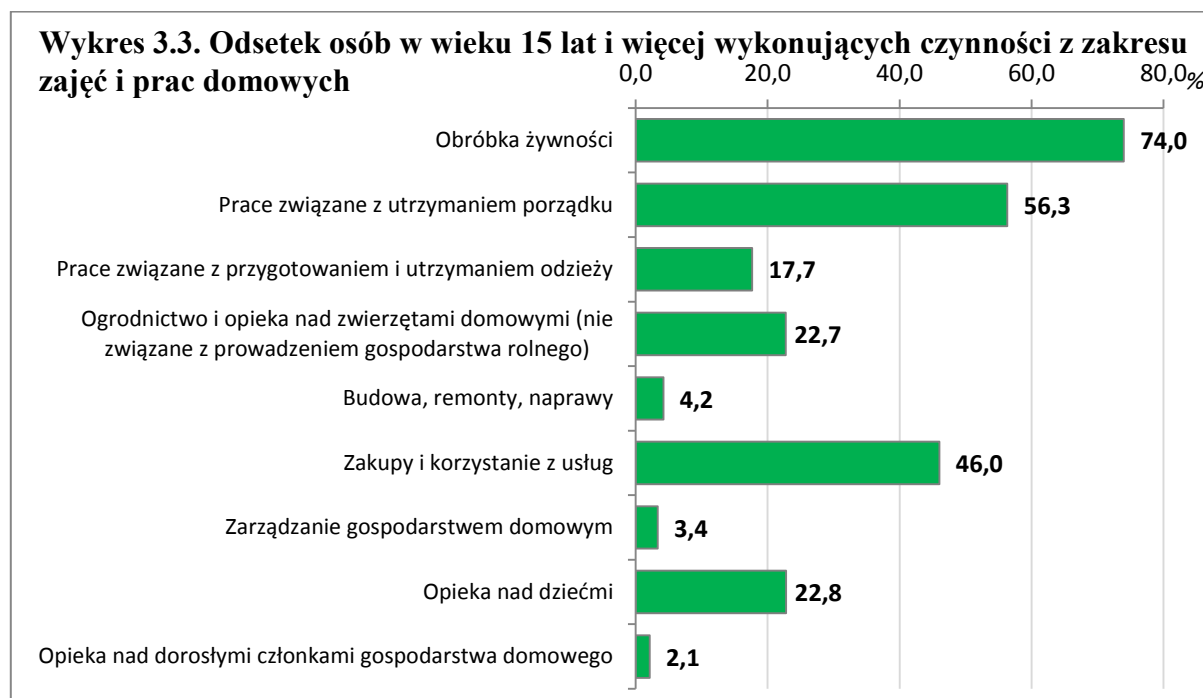
²⁰ Zdobywanie informacji, komunikowanie się przy pomocy komputera, Internetu i inne rodzaje korzystania z komputera, Internetu w czasie wolnym oprócz grania w gry komputerowe.

W czasie wolnym, dzieci chętnie zajmowały się sportem i rekreacją (spacery, jazda na rowerze, gra w piłkę itp.). Spędzały w ten sposób średnio 1 godz. 45 min. dziennie.

Istotną pozycją w czasie wolnym było korzystanie z komputera i Internetu w celu zdobycia informacji lub komunikacji z innymi, które zajmowało dzieciom przeciętnie 1 godz. 31 min. Jeszcze więcej czasu pochłaniały gry i zabawy (indywidualne, towarzyskie, komputerowe lub telewizyjne), które łącznie zajmowały dzieciom średnio 2 godz. 6 min. Na same gry komputerowe dzieci poświęcały średnio 1 godz. 46 min. dziennie. Zdecydowanie krócej czytały²¹ dla przyjemności. Te które zdecydowały się na taką formę rozrywki spędzały z książką w rękę przeciętnie 1 godz. 2 min. dziennie.

Odsetek osób wykonujących czynności

Wykonywanie pracy zawodowej w dniu badania²² zadeklarowało 37,7% osób, a uczyło się 7,4%. Zajęciom i pracom domowym poświęcało się 91,2% osób. Spośród różnego rodzaju czynności domowych największy odsetek osób – 74,0% zajmował się przygotowywaniem posiłków (obróbką żywności). W prace związane z utrzymaniem porządku angażowało się 56,3% osób, zaś 46,0% osób robiło zakupy i korzystało z usług, a 22,8% opiekowało się dziećmi.

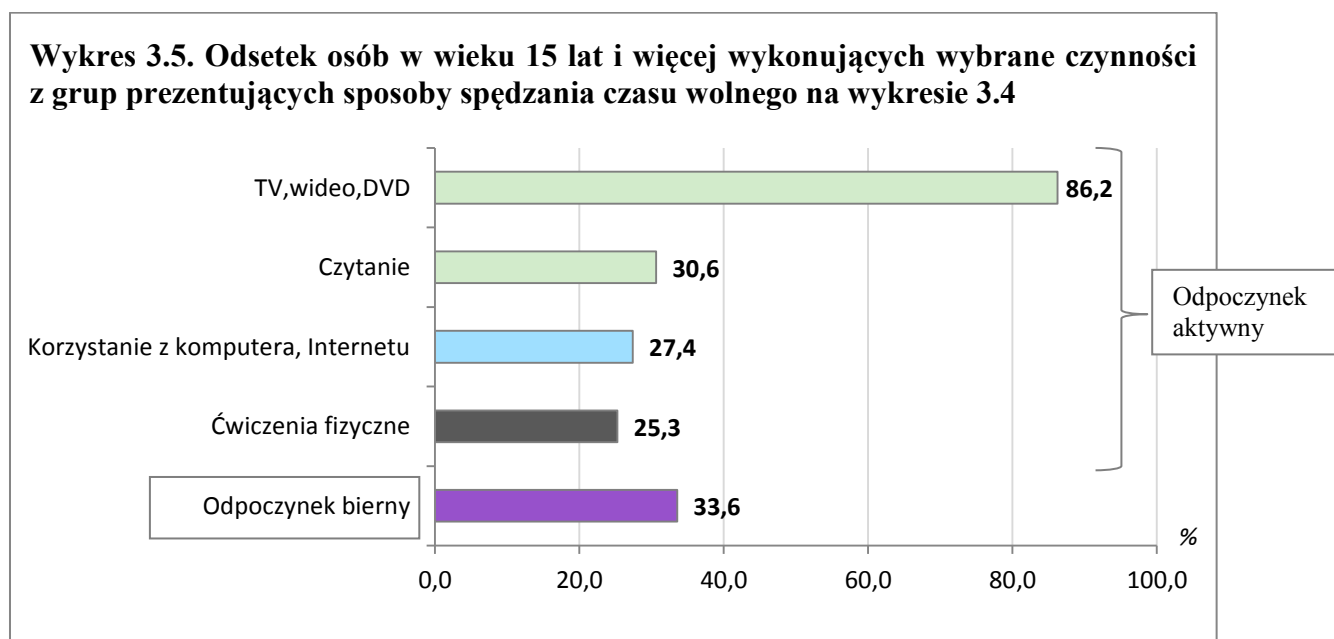
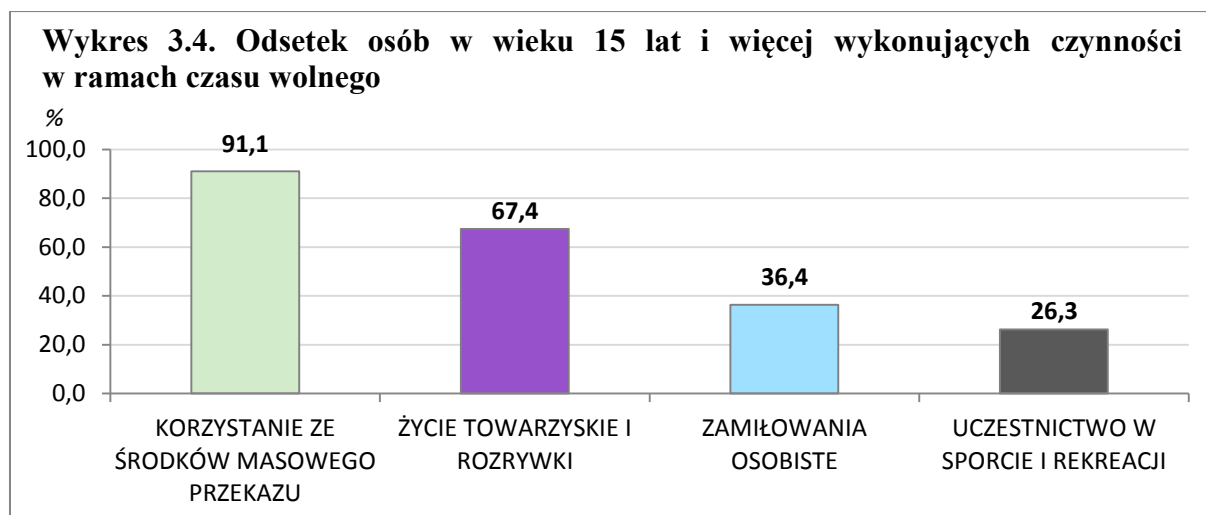
W czasie wolnym 67,4% osób wykonywało czynności związane z życiem towarzyskim i rozrywkami. Z komputera i Internetu korzystało 27,4% osób i niewiele mniej

²¹ Nie obejmuje czytania lektur szkolnych.

²² Osoby z wylosowanych gospodarstw domowych prowadziły badanie przez dwa dni, tj. jeden dzień roboczy (poniedziałek-piątek) oraz jeden dzień weekendu (sobota lub niedziela).

respondentów (26,3%) poświęciło swój czas na sport i rekreację. Telewizję, DVD lub video oglądało 86,2% osób. Oprócz spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, tzn. wykonywania takich czynności, jak np.: oglądanie telewizji, czytanie²³, korzystanie z komputera, ćwiczenia fizyczne, 33,6% osób odpoczywało biernie²⁴ (Patrz wykres 3.4 i 3.5)

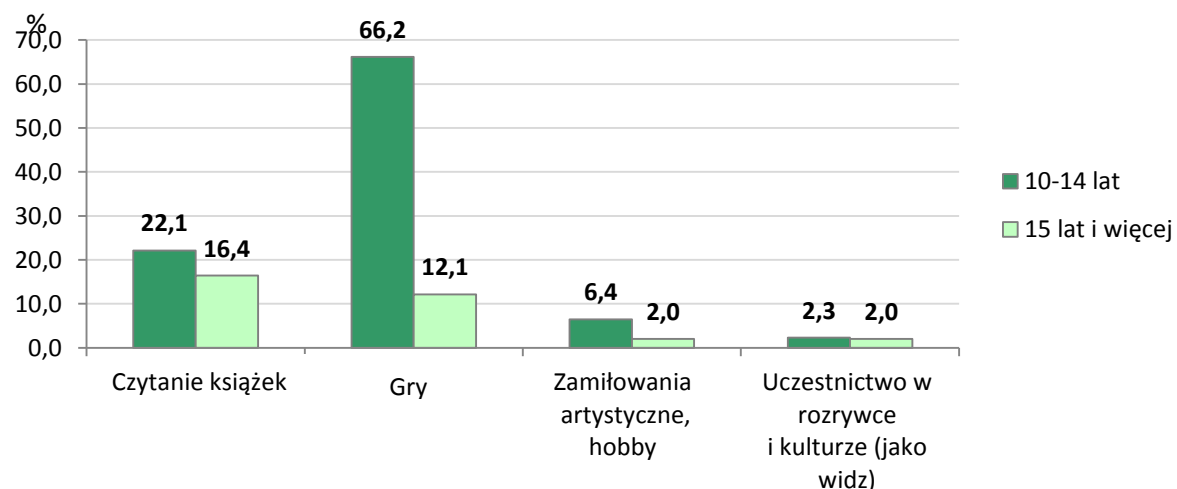
W ciągu doby przemieszczało się do pracy, szkoły lub w innych celach 82,3% osób.

²³ Czytanie obejmuje: czytanie książek (także e-booków), dzienników, czasopism, magazynów, komiksów, katalogów, instrukcji itp.

²⁴ Odpoczynek bierny – „nicnierobienie”, poleganie w ciągu dnia, wyglądanie przez okno, patrzenie na akwarium, siedzenie, rozmyślanie, relaksowanie się, medytowanie, palenie, opalanie się, itp. (zgodne z wykazem kodów opracowanych na podstawie „Harmonised European Time Use Surveys-2008 Guidelines”).

Wykres 3.6. Odsetek osób w wieku 10-14 lat oraz 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego

Odsetek dzieci w wieku 10-14 lat, wykonujących różnego typu czynności przedstawiał się następująco:

- 68,5% dzieci uczestniczyło w wykonywaniu zajęć i prac domowych,
- 40,7% dzieci przeznaczało swój czas wolny na sport i rekreację,
- 35,2% dzieci korzystało z komputera i Internetu w celu zdobycia informacji lub komunikacji z innymi,
- 66,2% dzieci grało w gry (np. towarzyskie lub komputerowe),
- 22,1% uczestników badania z tej grupy wieku czytało książki w ramach rozrywki.

Sposób wykorzystania czasu zależy od wielu czynników wpływających na rodzaj wykonywanych czynności, długość czasu im poświęcanego czy powszechność wykonywania. Do podstawowych należą płeć, wiek i wykształcenie osób. Poza nimi jest szereg innych, nie mniej ważnych, takich jak: typ biologiczny i grupa społeczno-ekonomiczna gospodarstwa domowego, miejsce zamieszkania, czy źródło utrzymania osoby. Takie wydarzenia w życiu człowieka, jak podjęcie pracy zawodowej lub jej utrata, zawarcie związku małżeńskiego czy pojawienie się w rodzinie dziecka diametralnie zmieniają dotychczasowy sposób życia. W dalszych podrozdziałach zostaną przedstawione zaobserwowane zależności pomiędzy niektórymi wymienionymi powyżej czynnikami a budżetem czasu.

3.2. BUDŻET CZASU A PŁEĆ

Płeć istotnie różnicuje zarówno predyspozycje, jak i zachowania osób. Znajduje to odzwierciedlenie w gospodarowaniu czasem przez kobiety i mężczyzn.

Struktura dobowego budżetu czasu

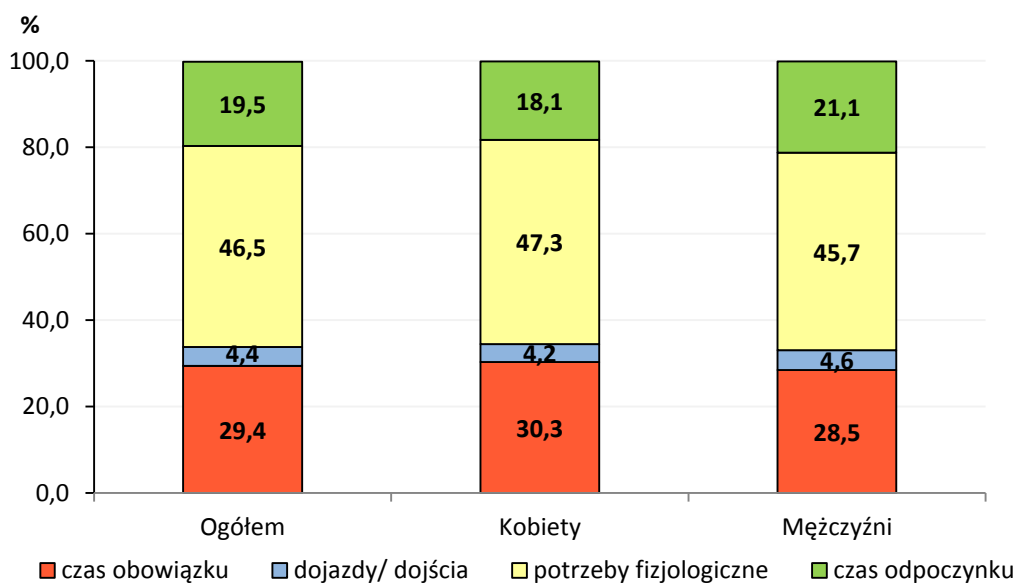
Porównując strukturę budżetu czasu kobiet i mężczyzn w wieku 15 lat lub więcej zauważamy, że kobiety nieco więcej czasu poświęcały na czynności fizjologiczne (odpowiednio: 47,3% i 45,7% doby) oraz na obowiązki²⁵ (odpowiednio: 30,3% i 28,5% doby). Mniej czasu niż mężczyźni, mogły natomiast przeznaczyć na odpoczynek, (odpowiednio: 18,1% i 21,1% doby).

Wśród dzieci w wieku 10-14 lat nie wystąpiły różnice w czasie poświęconym na potrzeby fizjologiczne, zarówno dziewczęta jak i chłopcy przeznaczali na nie 50,6% doby. Natomiast relacje pomiędzy czasem obowiązku i czasem odpoczynku w zależności od płci kształtowały się podobnie, jak u osób w wieku 15 lat lub więcej. Udział czasu poświęcanego na obowiązki w strukturze doby dziewcząt (w wieku 10-14 lat) i kobiet (w wieku 15 lat lub więcej) był odpowiednio o 2 p. proc. wyższy niż u chłopców i o 1,8 p. proc. wyższy niż u mężczyzn. Natomiast w przypadku czasu wolnego, jego udział w strukturze doby dziewcząt był o 1,8 p. proc. niższy niż u chłopców, a u kobiet był o 3 p. proc. niższy niż u mężczyzn.

Struktura doby osób w wieku 15 lat lub więcej oraz dzieci w wieku 10-14 lat została zaprezentowana na wykresach 3.7 i 3.8.

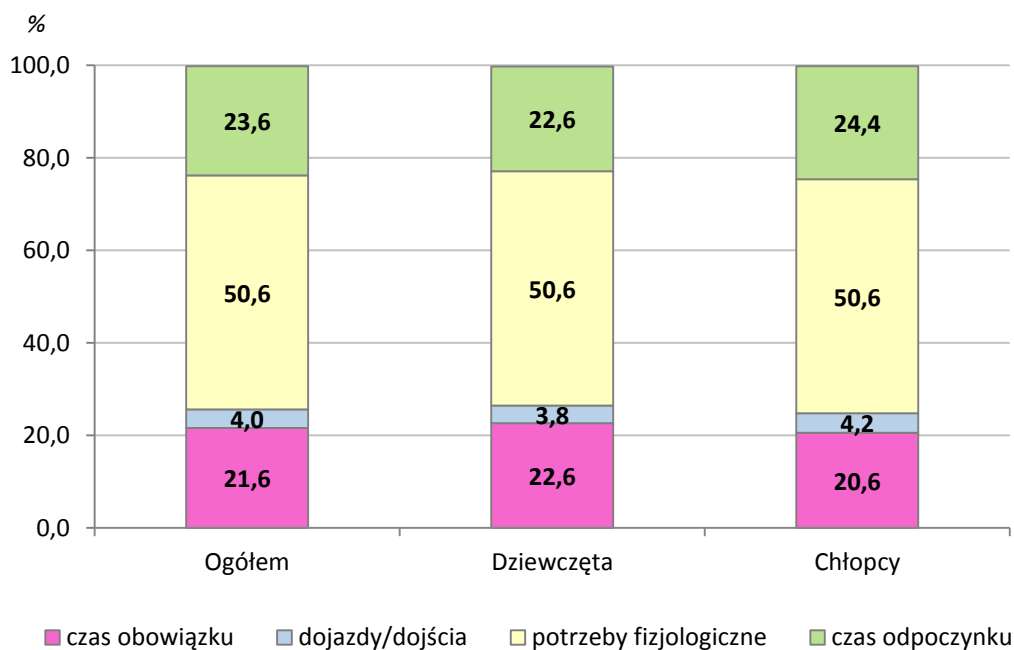
²⁵ Związane z pracą zawodową, zajęciami i pracami domowymi, nauką oraz pracą w organizacjach, pomocą innym, zaangażowaniem w działalność organizacji i praktykami religijnymi.

Wykres 3.7. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według płci

(Dane nie sumują się do 100%. Pominęto kategorię "inne niewymienione czynności", której udział nie przekracza 0,2%.)

Wykres 3.8. Struktura doby dzieci w wieku 10-14 lat według płci

(Dane nie sumują się do 100%. Pominęto kategorię "inne niewymienione czynności", której udział nie przekracza 0,3%.)

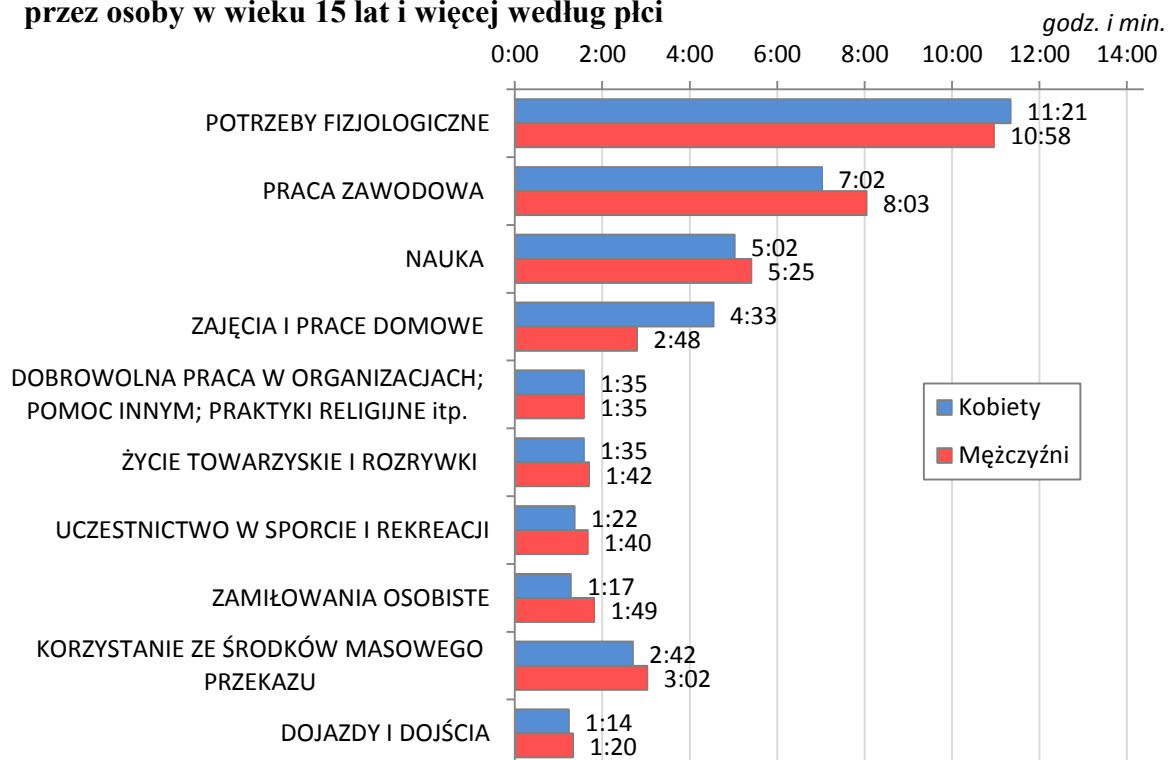
Przeciętny czas wykonywania czynności

Zajęcia i prace domowe należące do kategorii czasu obowiązku zasługują, obok pracy zawodowej, na szczególną uwagę. Czas wykonywania czynności z tego zakresu był wyższy u kobiet niż u mężczyzn o 1 godz. 45 min., a u dziewcząt o 17 min. wyższy niż u chłopców. Być może dziewczynki chętniej garnęły się do prac domowych wzorując się na swoich matkach wykonujących te czynności lub też częściej od nich tego wymagano. Czas wykonywania pracy zawodowej był natomiast u kobiet krótszy o 1 godz. 1 min. niż u mężczyzn (znajduje tu odzwierciedlenie fakt, że o ile wśród kobiet pracujących najmniej ok. 11% pracowało w niepełnym wymiarze czasu, to wśród mężczyzn – ok. 5%). U dzieci najważniejszą pozycją należącą do czasu obowiązku była nauka i czas przeznaczany na nią przez dziewczęta był o 13 min. dłuższy niż u chłopców.

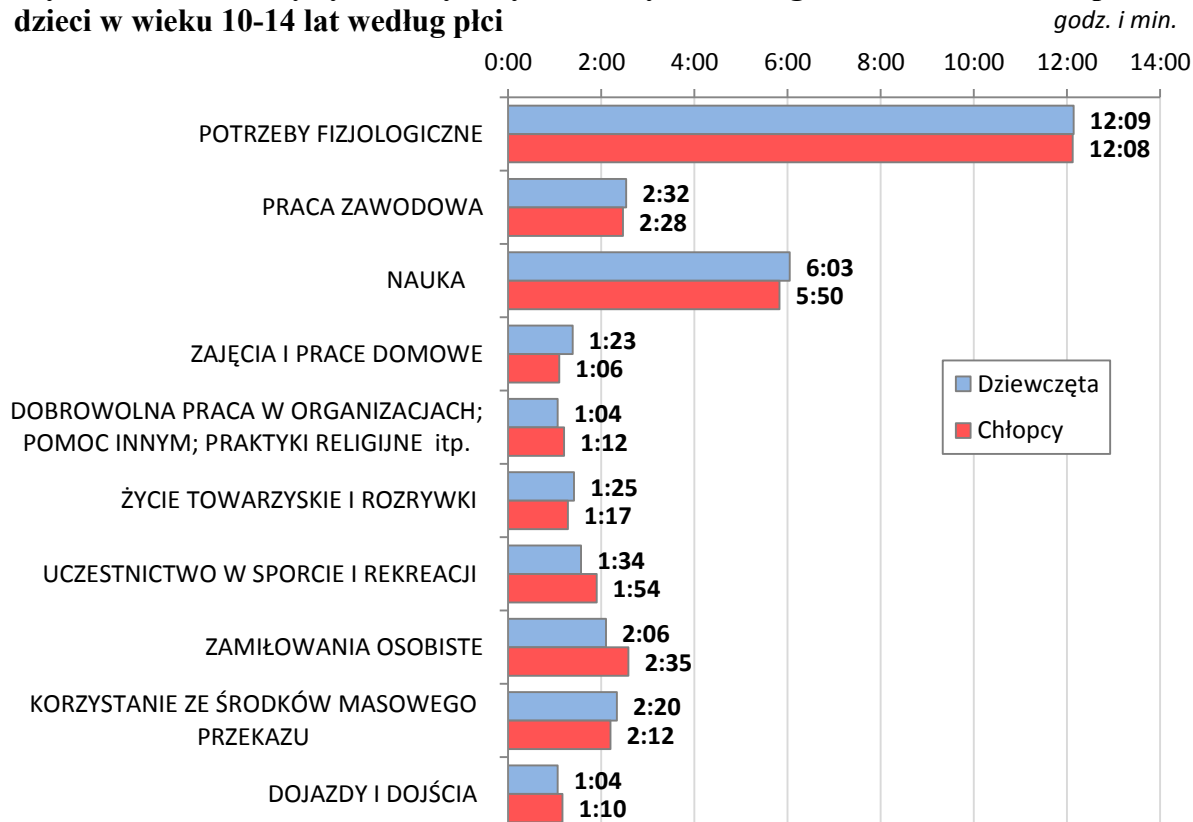
W przypadku pozostałych grup czynności największe różnice między kobietami a mężczyznami wystąpiły dla zajęć związanych z zamiłowaniem osobistymi i korzystaniem ze środków masowego przekazu (telewizja, radio itp.). Mężczyźni wykonywali tego typu aktywność dłużej niż kobiety odpowiednio o 32 min. i 20 min. W przypadku dzieci w wieku 10-14 lat chłopcy poświęcali więcej czasu niż dziewczęta na zamiłowania osobiste (o 31 min.) i uczestnictwo w sporcie i rekreacji (o 20 min.).

Przeciętny czas wykonywania czynności przez osoby w wieku 15 lat lub więcej i dzieci w wieku 10-14 lat w zależności od płci przedstawiają wykresy 3.9 i 3.10.

Wykres 3.9. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według płci

Wykres 3.10. Przeciętny czas wykonywania czynności w godzinach i minutach przez dzieci w wieku 10-14 lat według płci

Odsetek osób wykonujących czynności

Prawie wszystkie kobiety (96,7%) i 85,2% mężczyzn wykonywały czynności należące do zajęć i prac domowych. Również w przypadku czynności z zakresu życia towarzyskiego i rozrywek wykonywał je zauważalnie wyższy odsetek kobiet niż mężczyzn (odpowiednio 69,4% i 65,2%). Wpływ na to miało zapewne zaliczenie do życia towarzyskiego rozmów z członkami własnego gospodarstwa domowego oraz rozmów telefonicznych, w tym także wysyłanie SMS-ów. Podobna relacja miała miejsce w odniesieniu do wykonywania w dniu badania czynności dotyczących dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp. (26,8% kobiet i 17,7% mężczyzn).

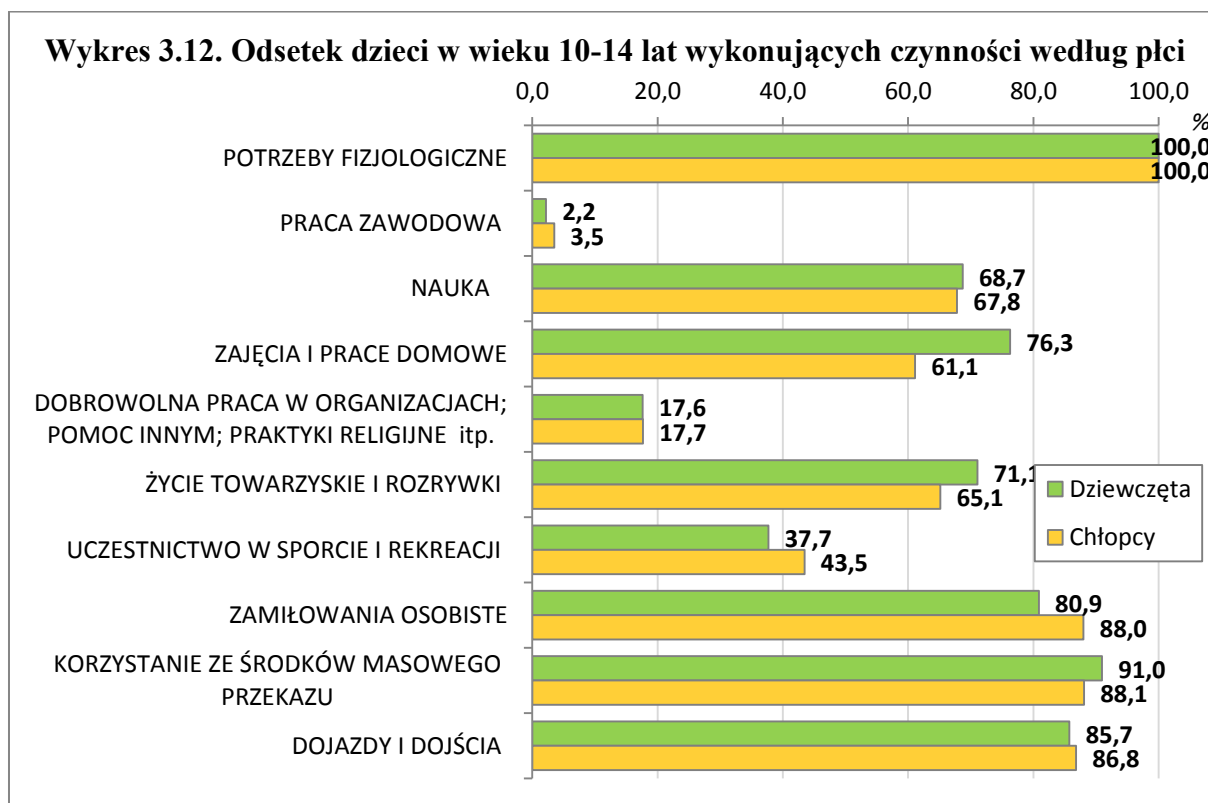
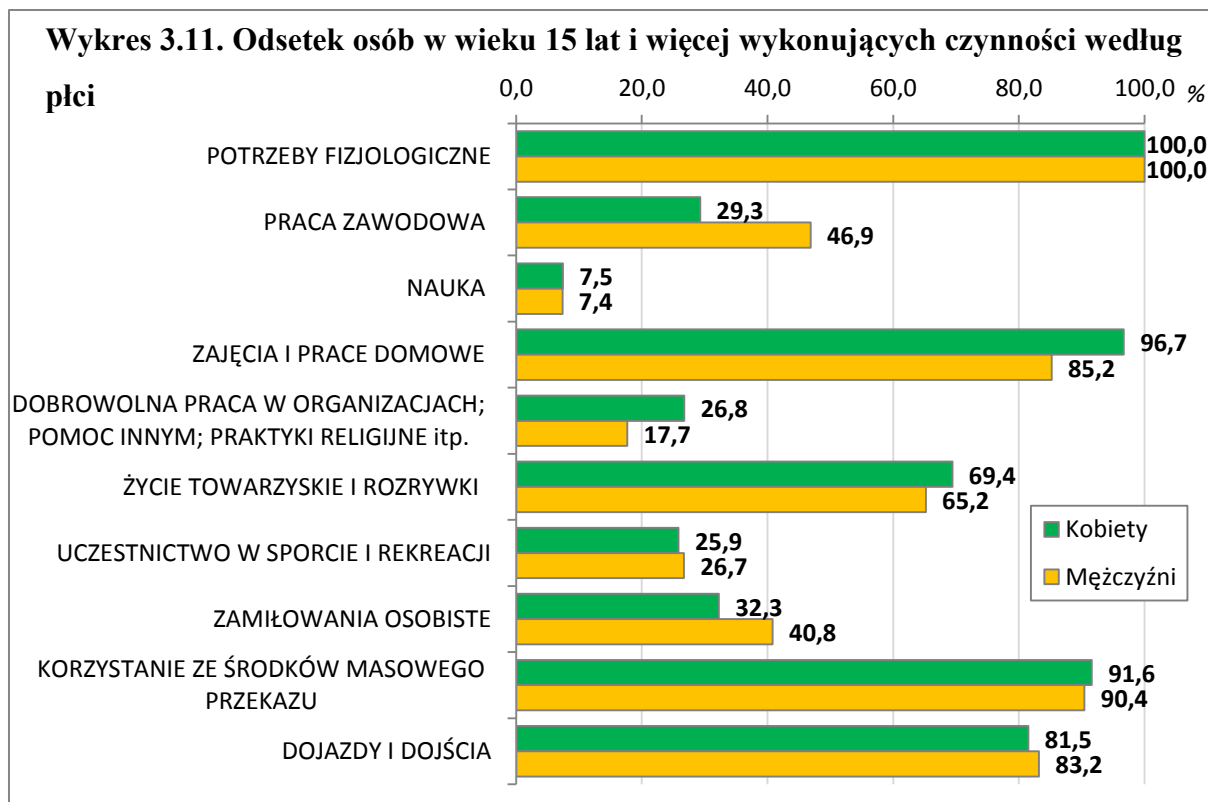
Wśród dzieci w wieku 10-14 lat wyższy był odsetek dziewcząt niż chłopców wykonujących takie czynności, jak: zajęcia i prace domowe (odpowiednio 76,3% i 61,1%) uczestnictwo w życiu towarzyskim i rozrywkach (odpowiednio 71,1% i 65,1%) oraz korzystanie ze środków masowego przekazu (odpowiednio 91,0% i 88,1%).

Zdecydowanie większy odsetek mężczyzn niż kobiet pracował zawodowo (odpowiednio 46,9% i 29,3%) i poświęcał się zamiłowaniom osobistym (odpowiednio 40,8% i 32,3%). Chłopcy również w zauważalny sposób częściej niż dziewczęta poświęcali czas na zamiłowania osobiste (odpowiednio 88,0% i 80,9%) oraz uczestniczyli w sporcie i rekreacji (odpowiednio 43,5% i 37,7%).

Podobny odsetek kobiet i mężczyzn, w grupie wiekowej 15 lat lub więcej, (różnica w granicach 0,1-1,2 p. proc.) wykonywał takie czynności, jak nauka (ok. 7,5%), uczestnictwo w sporcie i rekreacji (ok. 26%), korzystanie ze środków masowego przekazu (ok. 91%). Wśród dzieci na podobnym poziomie kształtował się odsetek wykonujących w dniu badania czynności z zakresu nauki (ok. 68%) oraz dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp. (prawie 18%).

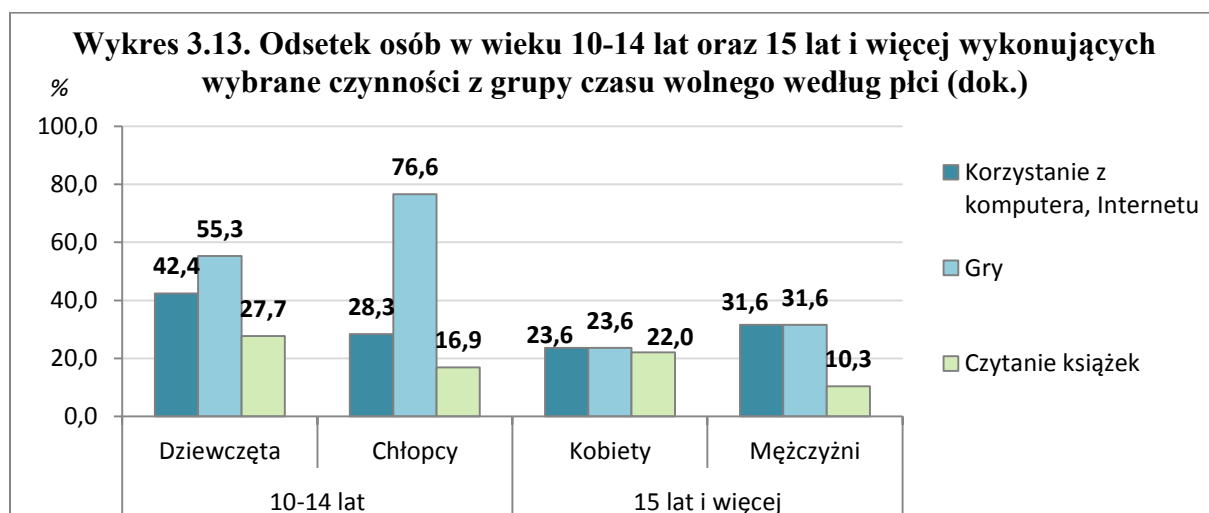
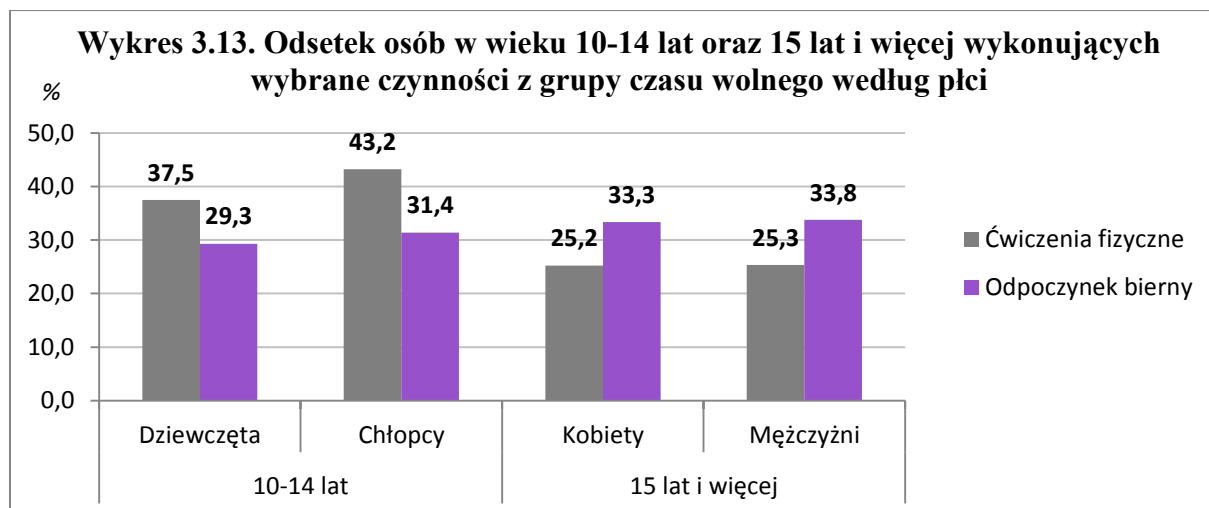
Odsetek mężczyzn w wieku 15 lat lub więcej, przemieszczających się w różnych celach był wyższy o 1,7 p. proc. niż kobiet, a chłopców w wieku 10-14 lat o 1,1 p. proc. niż dziewcząt.

Odsetek osób w wieku 15 lat lub więcej i dzieci w wieku 10-14 lat wykonujących poszczególne rodzaje czynności w zależności od ich rodzaju oraz płci osób przedstawiają wykresy 3.11 i 3.12.

Na wykresie 3.13 zaprezentowano odsetek kobiet i mężczyzn w wieku 15 lat lub więcej oraz dziewcząt i chłopców w wieku 10-14 lat w przypadku kilku czynności, wybranych ze względu na częstotliwość wykonywania, prezentujących różne sposoby spędzania czasu wolnego. Jak można zauważyć, ćwiczenia fizyczne wśród chłopców cieszyły

się o wiele większą popularnością w porównaniu z dziewczętami (43,2% wobec 37,5%), podczas gdy wśród osób w wieku 15 lat lub więcej różnica pomiędzy mężczyznami a kobietami była znikoma (25,3% wobec 25,2%). W przypadku odpoczynku biernego różnice ze względu na płeć pomiędzy dziećmi i osobami w wieku 15 lat lub więcej nie są już tak istotne.

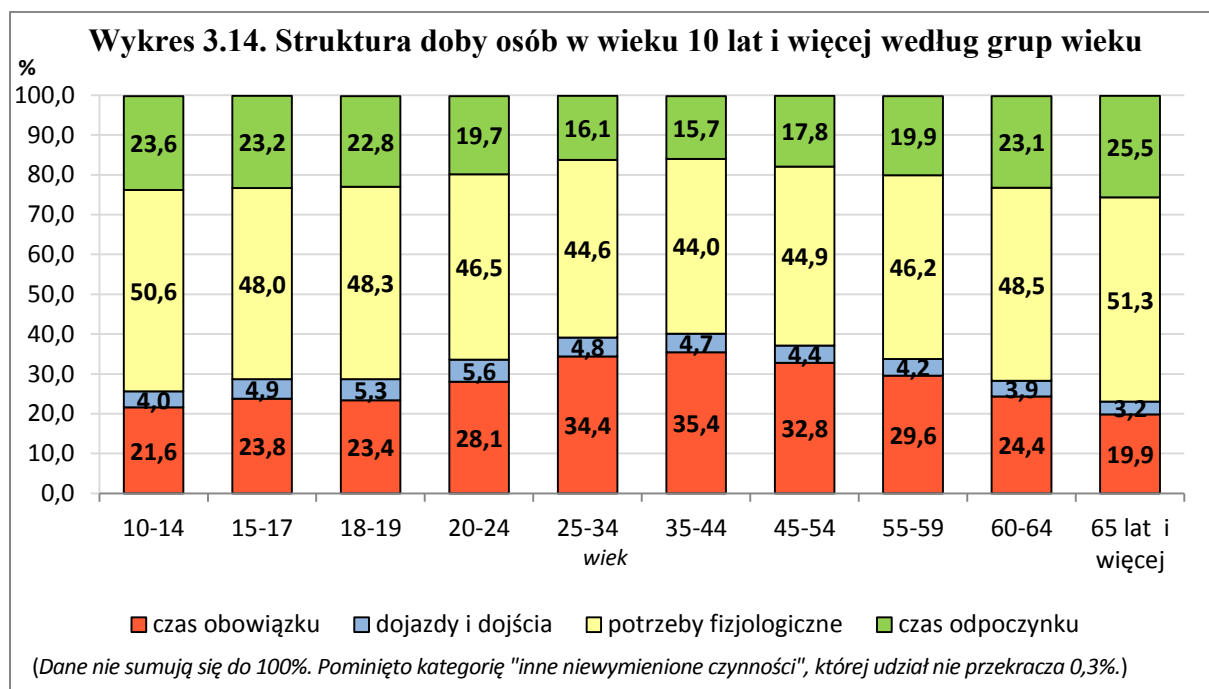
Odsetek osób korzystających z komputera, Internetu w czasie wolnym oraz zajmujących się grami (towarzyskimi, komputerowymi itp.) był o wiele bardziej zróżnicowany według płci w przypadku dzieci niż w przypadku osób mających 15 lat lub więcej. Szczególnie widoczna różnica występuje w przypadku gier, w które częściej byli zaangażowani chłopcy (76,6%) niż dziewczęta (55,3%). Natomiast różnica pomiędzy mężczyznami i kobietami była o wiele mniejsza (31,6% wobec 23,6%). Czytanie książek było zdecydowanie popularniejsze wśród dziewcząt niż chłopców (27,7% i 16,9%) i podobną relację można zauważyć pomiędzy kobietami i mężczyznami (22,0% i 10,3%).

3.3. BUDŻET CZASU A WIEK

Wiek jest następnym czynnikiem różnicującym sposób spędzania czasu. Jest jednym z podstawowych wyznaczników kolejnych etapów cyklu życia, pociągających za sobą zmiany w jego organizacji.

Struktura dobowego budżetu czasu

Ilość czasu poświęcanego na czynności fizjologiczne, obowiązki, odpoczynek oraz dojazdy i dojścia zmienia się pomiędzy poszczególnymi grupami wieku. Udział wymienionych rodzajów czynności w strukturze doby w zależności od wieku respondentów został zaprezentowany na wykresie 3.14.

Dla kolejnych grup wiekowych od 20 do 44 lat wystąpił stopniowo rosnący udział obowiązków, przy jednoczesnym malejącym udziale czasu poświęcanego na odpoczynek i potrzeby fizjologiczne.

Osoby zaczynające dorosłe życie (18-19 lat) zarówno na obowiązki, jak i na różne formy odpoczynku poświęcały po ok. 23% doby. W kolejnych latach życia proporcje te zmieniały się i w grupach wieku 25-34 i 35-44 lata obowiązkom poświęcano najwięcej czasu – przeciętnie odpowiednio 34,4% i 35,4% doby. Odbywało się to kosztem odpoczynku,

którego udział wyniósł odpowiednio 16,1% i 15,7% doby oraz czynności fizjologicznych z udziałem odpowiednio 44,6% i 44,0% doby.

Od wieku 45 lat obowiązki wypełniały stopniowo coraz mniejszą część doby. Wzrastała ilość czasu przeznaczanego na odpoczynek i potrzeby fizjologiczne. Osoby najstarsze (w wieku 65 lat lub więcej) obowiązkowi poświęcały niecałe 20% swojego czasu. Ponad połowę (51,3%) doby zajmowały im czynności fizjologiczne, a 25,5% doby stanowił ich czas odpoczynku.

Warto także zauważyć, że dojazdy i dojścia miały największy udział w budżecie czasu osób w wieku od 18 do 24 lat (średnio ok. 5,5%).

Bardziej szczegółową strukturę doby dla poszczególnych grup wieku przedstawiono na wykresie 3.15.

Praca zawodowa najwięcej czasu zajmowała osobom dorosłym w przedziale wieku od 25 do 54 lata i stanowiła od ok. 17% do 19% doby. Jej udział, poza czasem na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych, był najwyższy dla grup wiekowych od 20 do 54 lat.

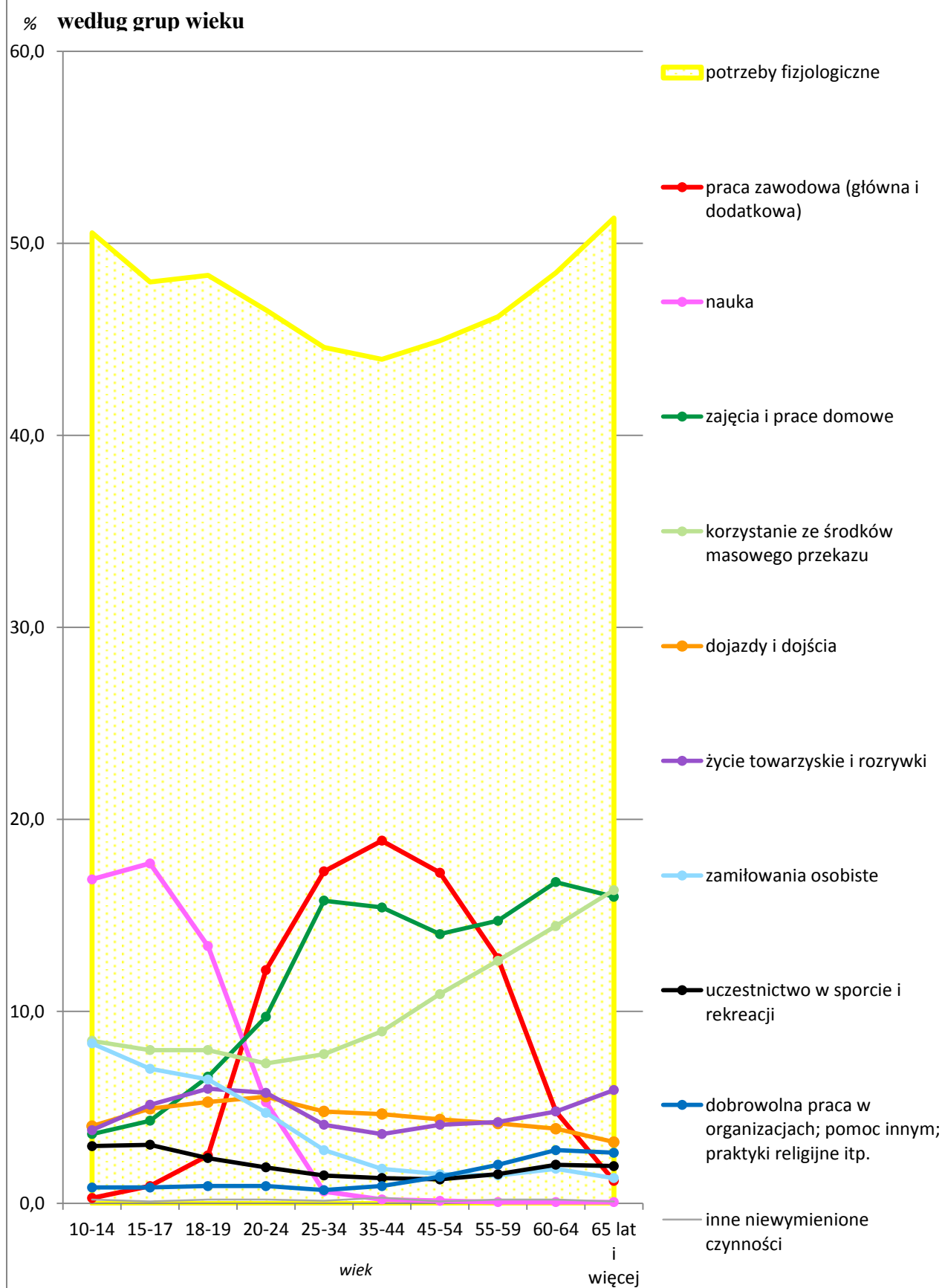
Wśród osób powyżej wieku nominalnie przypisanego w Polsce do zdobywania wykształcenia w ramach edukacji formalnej (tzn. mających ponad 24 lata), zmniejszał się w strukturze doby udział nauki (także tej podejmowanej dodatkowo w czasie wolnym²⁶). Dla osób mających więcej niż 24 lata przeciętny czas trwania tej czynności wyniósł poniżej 1% doby. Wynikało to przede wszystkim z niewielkiego odsetka osób podejmujących czynności związane z nauką także w czasie wolnym (4% dla osób 25-34-letnich i poniżej 2% dla pozostałych)²⁷.

Zajęcia i prace domowe zajmowały najwięcej czasu osobom dorosłym mającym 25 lat lub więcej. Czynności te miały znaczny udział w strukturze doby wahając się od 14% (grupa 45-54 lata) do 17% (grupa 60-64 lata).

²⁶ Nie uwzględnia się w tej kategorii czasu przeznaczanego na szkolenia w ramach pracy zawodowej.

²⁷ Wnioski te pokrywają się z wynikami europejskiego badania „Kształcenie dorosłych” oraz Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności.

Wykres 3.15. Udział grup czynności w strukturze doby osób w wieku 10 lat i więcej

Czas poświęcany na korzystanie ze środków masowego przekazu rósł wraz z wiekiem badanych – od ponad 7% w skali doby dla osób w wieku 20-24 lata, do ponad 16% dla osób mających co najmniej 65 lat.

Najwięcej czasu na życie towarzyskie i rozrywki poświęcały osoby z trzech grup wieku: osoby młode w wieku 18-19 lat i 20-24 lata oraz najstarsze (przeciętnie ok. 6% doby). Natomiast najmniej czasu na tę formę odpoczynku miały osoby w wieku od 35 do 44 lat (poniżej 4% doby), a więc te, które najwięcej pracowały zawodowo oraz były w grupie osób poświęcających najwięcej czasu na zajęcia domowe.

Uczestnictwo w sporcie i rekreacji miało największy udział w budżecie czasu dzieci i młodzieży do 17 lat (średnio ok. 3% doby). Wśród osób dorosłych udział czasu przeznaczanego na te czynności malał i był najniższy w grupach wieku 35-44 i 45-54 lata (średnio 1,3% doby). Niewielki wzrost można zauważyć wśród osób w wieku 55 lat lub starszych.

Osoby co najwyżej 19-letnie więcej czasu niż osoby pozostałe poświęcały na zamiłowania osobiste (w tym korzystanie z komputera i Internetu) – od 6,7% (komputer i Internet – 2,2%) do 8,3% (komputer i Internet – 4,0%) doby.

Praca w organizacjach, pomoc innym oraz praktyki religijne miały największy udział w ciągu doby u osób w wieku 60 lat lub więcej (od 2,6% do 2,8% doby).

Przeciętny czas wykonywania czynności

Najdłuższy czas wykonywania czynności dotyczył pracy zawodowej u osób w wieku 25-34 lata oraz 35-44 lata i wynosił odpowiednio: 7 godz. 50 min i 7 godz. 48 min. Wraz z dalszym wzrostem wieku respondentów czas wykonywania pracy malał, aby wśród osób najstarszych osiągnąć poziom nieco poniżej czasu pracy nastolatków mających 15-19 lat (odpowiednio 5 godz. 43 min. i 5 godz. 48 min.). Odsetek dzieci w wieku 10-14 lat, które wykonywały pracę zawodową był niewielki i przeciętnie wykonywały one pracę przez 2 godz. 30 min. dziennie.

Następną w kolejności grupą czynności pod względem długości czasu wykonywania była nauka: 6 godz. 14 min. w grupie wieku 15-19 lat i 5 godz. 56 min. wśród dzieci mających 10-14 lat. Im respondenci byli starsi tym mniej czasu poświęcali na naukę. Osoby w wieku 35-54 lata, jeśli w ogóle się uczyły to przeznaczały na naukę średnio około dwóch i pół godziny, a w starszych grupach wiekowych – mniej niż 2 godz..

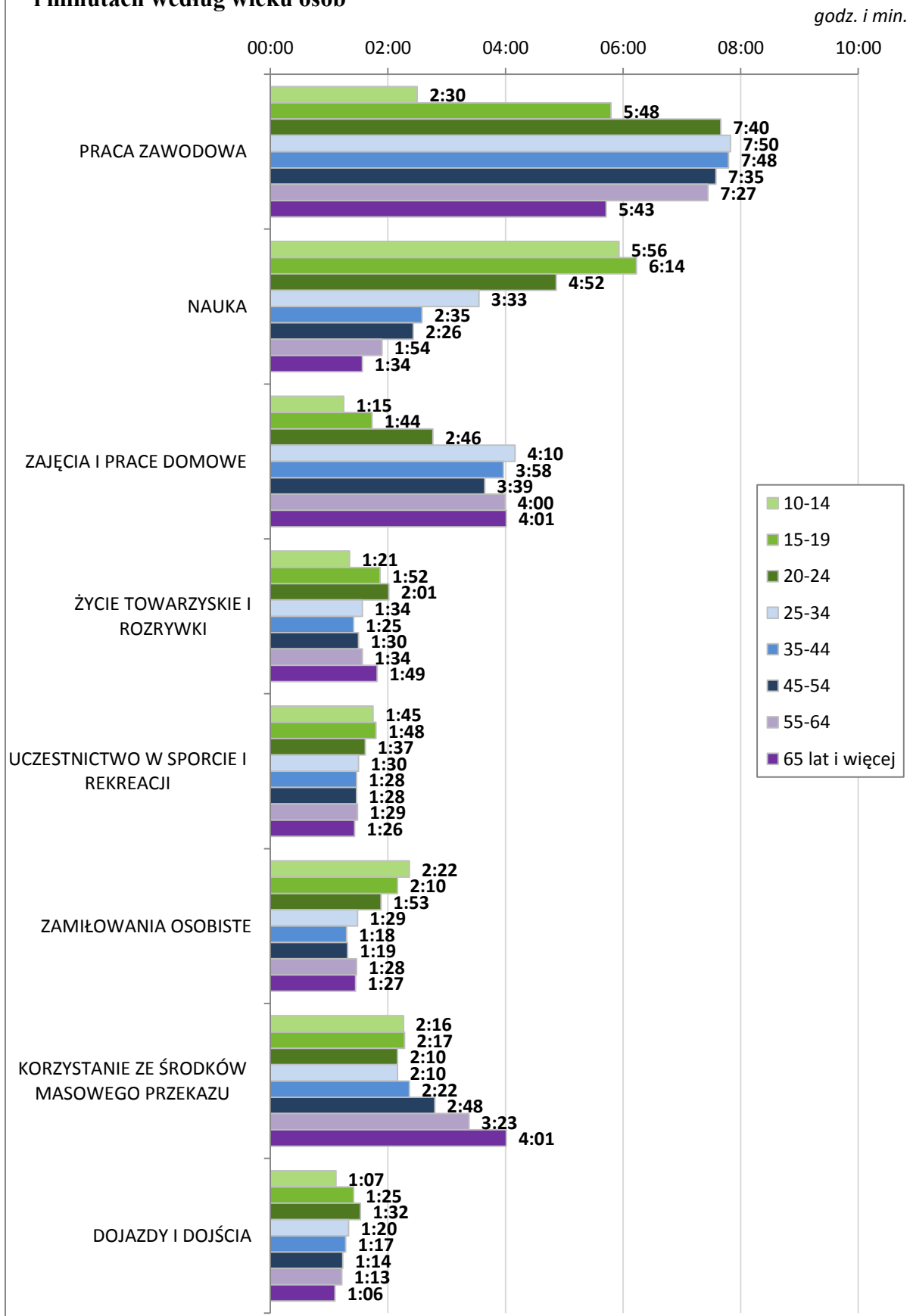
Trzecią istotną grupą czynności były zajęcia i prace domowe, które najdłużej wykonywane były przez osoby w wieku 25-34 lata – 4 godz. i 10 min., na co niewątpliwie miała wpływ konieczność opieki nad małymi dziećmi. Prace domowe zajmowały około 4 godz. również osobom starszym powyżej 55 roku życia i osobom w wieku 35-44 lata. Warto zauważyć lokalne minimum czasu wykonywania zajęć i prac domowych w grupie wiekowej 45-54 lata. Natomiast najkrócej zajmowały się pracami domowymi dzieci w wieku 10-14 lat i młodzież w wieku 15-19 lat – odpowiednio 1 godz. 15 min i 1 godz. 44 min.

Najwięcej czasu na życie towarzyskie i rozrywki przeznaczały osoby w wieku 20-24 lata – 2 godz. i 1 min. Nieco mniej czasu na tę grupę aktywności poświęcały osoby w wieku 15-19 lat (1 godz. 52 min.) i 65 lat lub więcej (1 godz. 49 min.), a najmniej dzieci w wieku 10-14 lat (1 godz. 21 min.). Dorośli w wieku 25-64 lata poświęcali na życie towarzyskie i rozrywki około półtorej godziny.

Uczestnictwo w sporcie i rekreacji było domeną najmłodszych (najdłużej - 1 godz. 48 min. w grupie osób w wieku 15-19 lat oraz 1 godz. 45 min. u dzieci w wieku 10-14 lat). Wraz z wiekiem czas przeznaczany na te zajęcia spadał do 1 godz. 26 min. w grupie osób najstarszych. W przypadku czasu poświęcanego zamiłowaniom osobistym również najwięcej czasu zajmowało wykonywanie tych czynności osobom najmłodszym w wieku 10-14 lat – 2 godz. 22 min. i sukcesywnie spadało do 1 godz. 18 min wśród osób w wieku 35-44 lat i 1 godz. 19 min. dla osób w wieku 45-54 lata. Następnie wzrastało nieco u osób starszych, osiągając prawie 1,5 godziny w grupie osób w wieku 55 lat lub więcej. Natomiast wraz z wiekiem wzrastał czas korzystania ze środków masowego przekazu (od 2 godz. 10 min – 2 godz. 17 min. u osób w wieku 10-34 lata do nieco ponad 4 godz. u osób powyżej 64 roku życia).

Dojazdy i dojścia najwięcej czasu zajmowały osobom w wieku 20-24 lat (1 godz. 32 min.), a najmniej osobom najstarszym (1 godz. 6 min.), czyli podobnie jak dzieciom w wieku 10-14 lat (1 godz. 7 min.).

Wykres 3.16. Przeciętny czas wykonywania wybranych czynności w godzinach i minutach według wieku osób

Odsetek osób wykonujących czynności

Niezależnie od wieku respondentów, poza czynnościami fizjologicznymi wykonywanymi przez wszystkie osoby, najwyższy odsetek stanowiły osoby wykonujące trzy rodzaje czynności: korzystanie ze środków masowego przekazu, zajmowanie się pracami domowymi oraz uczestniczenie w życiu towarzyskim i rozrywkach.

Odsetek osób korzystających ze środków masowego przekazu (głównie telewizji) był najniższy w grupie wiekowej 20-24 lata (81,4%) i wraz z wiekiem rósł osiągając w grupie osób najstarszych 97,6%. Wśród dzieci zaś w wieku 10-14 lat osiągnął wartość 89,5%.

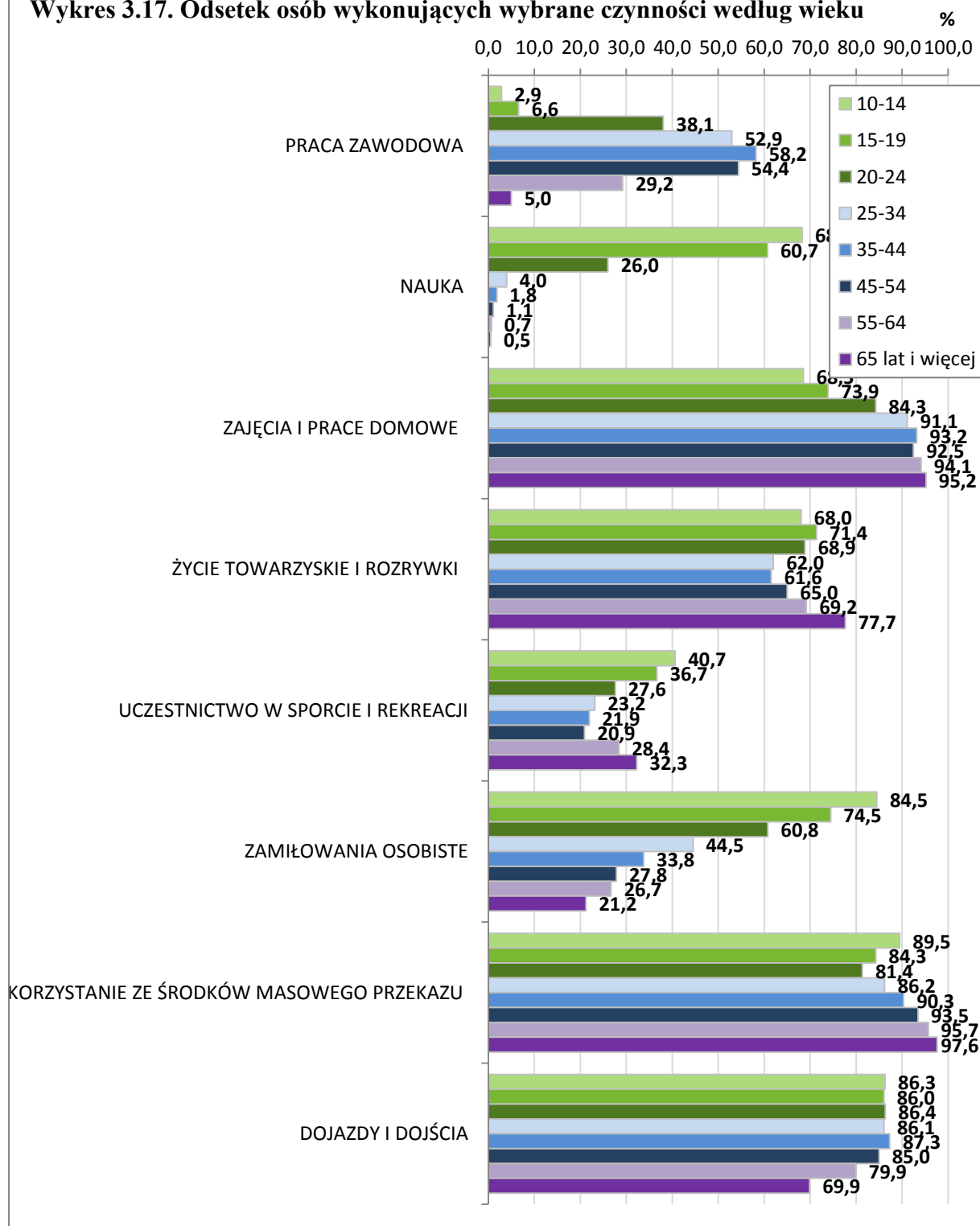
Odsetek osób poświęcających swój czas na zajęcia i prace domowe wzrastał wraz z wiekiem respondentów. Największa różnica wystąpiła pomiędzy grupą osób w wieku 15-19 lat a 20-24 lata – wzrost o 10,4 p. proc. do 84,3%. Powyżej 24 roku życia odsetek respondentów wykonujących te czynności wahał się od 91,1% w grupie wiekowej 25-34 lata do 95,2% wśród osób najstarszych.

Czynności z grupy życie towarzyskie i rozrywki najczęściej były podejmowane przez osoby najstarsze w wieku 65 lat lub więcej oraz nastoletnie w wieku 15-19 lat (77,7% i 71,4% osób). Dotyczyło to przede wszystkim szeroko rozumianych kontaktów z innymi w ramach spotkań z rodziną i znajomymi, na co dzień i z okazji większych uroczystości, jak również kontaktów telefonicznych. Najniższy odsetek uczestniczących w życiu towarzyskim dotyczył grupy osób w wieku 35-44 lata (61,6%), w której największy był odsetek wykonujących pracę zawodową w dniu badania (58,2%). Ponad 50% osób wykonywało pracę zawodową także w grupach wiekowych 25-34 lata (52,9%) oraz 45-54 lata (54,4%).

Czynności z zakresu sportu i rekreacji najczęściej wykonywane były przez dzieci (40,7%) i przez młodzież do 19 roku życia (36,7%). Najrzadziej czynności te wykonywały osoby w wieku 45-54 lata - 20,9%, ale w następnych kategoriach wiekowych odsetek ten rósł do 32,3% w grupie osób najstarszych.

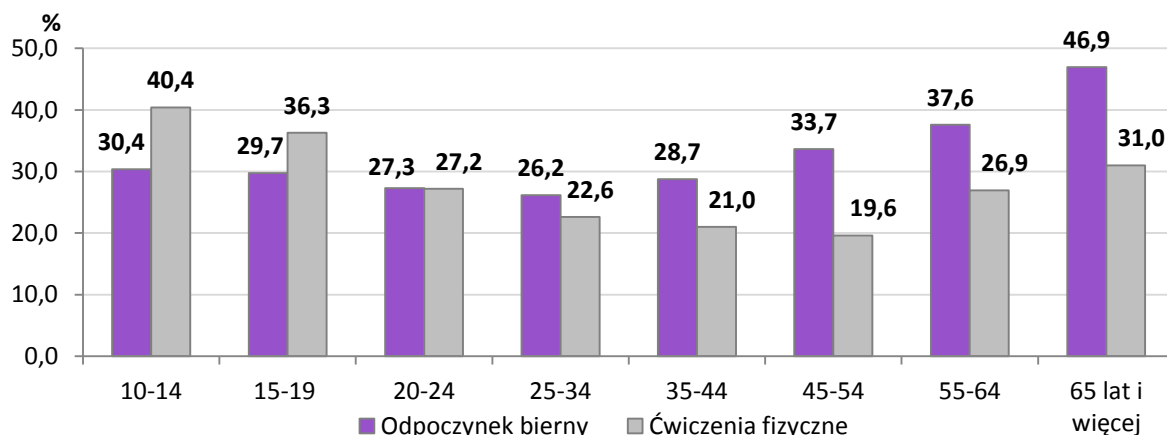
Zamiłowania osobiste najczęściej umilały czas dzieciom (10-14 lat) – 84,5% z nich przeznaczało swój wolny czas na takie zamiłowania jak: korzystanie z komputera i Internetu w celach rozrywkowych, uczestniczenie w zajęciach artystycznych, w grach indywidualnych lub towarzyskich. Wraz z wiekiem odsetek osób poświęcających czas na tego typu zajęcia zdecydowanie spadał i wśród seniorów wyniósł już tylko 21,2% osób.

Wykres 3.17. Odsetek osób wykonujących wybrane czynności według wieku

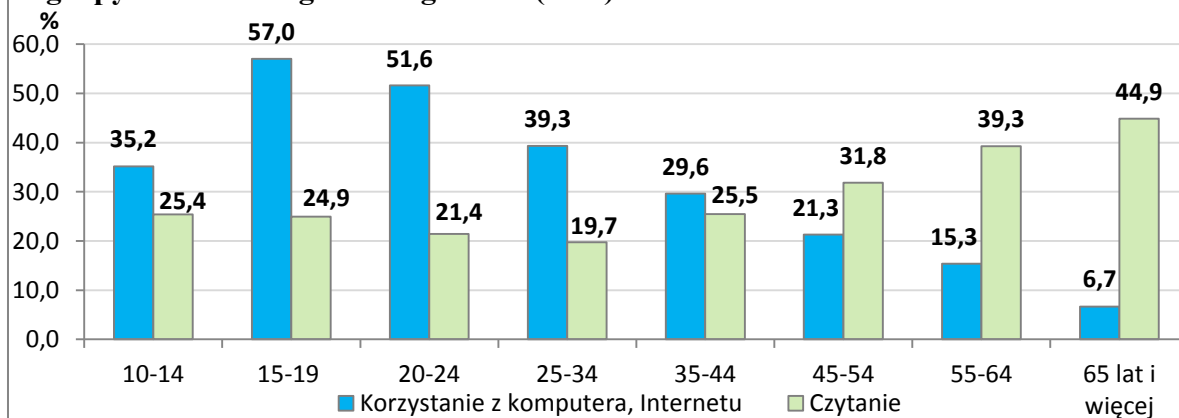

Na dojazdy i dojścia w różnych celach poświęcało czas od 85,0% do 87,3% respondentów będących w wieku do 54 lat. U osób w wieku 55 lat lub więcej odsetek przemieszczających się sukcesywnie spadał do 69,9% wśród osób najstarszych.

Wykres 3. 18. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego według wieku

Wykres 3.18. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu wolnego według wieku (dok.)

Odsetek osób odpoczywających biernie wśród osób najmłodszych (10-14 lat) wyniósł 30,4% i w kolejnych grupach wieku spadał i był najniższy dla osób w wieku 25-34 lata - 26,2%), a następnie systematycznie wzrastał wraz z wiekiem respondentów, aby wśród osób najstarszych osiągnąć 46,9%. W przypadku ćwiczeń fizycznych najwyższy odsetek wystąpił wśród najmłodszych (10-14 lat) – 40,4%, a najniższy u osób w wieku 45-54 lat – 19,6%. Następnie wraz z wiekiem wzrastał do 31,0% u osób najstarszych. Największy odsetek korzystających z komputera i Internetu wystąpił u osób w wieku 15-19 lat – 57,0% i wraz z wiekiem zmniejszał się, aż do 6,7% osób w wieku 65 lat lub więcej. Inaczej kształtował się odsetek osób czytających (książki, czasopisma itp.). Wśród dzieci w wieku 10-14 lat wyniósł 25,4%, w następnych grupach wieku był coraz mniejszy i osiągnął minimum dla osób w wieku 25-34 lata – 19,7%, a następnie był tym wyższy im starsi byli respondenci, osiągając 44,9% wśród seniorów w wieku 65 lat lub więcej. Przewaga odsetka czytających nad odsetkiem korzystających z komputera wystąpiła dla grup wiekowych obejmujących osoby w wieku co najmniej 45 lat.

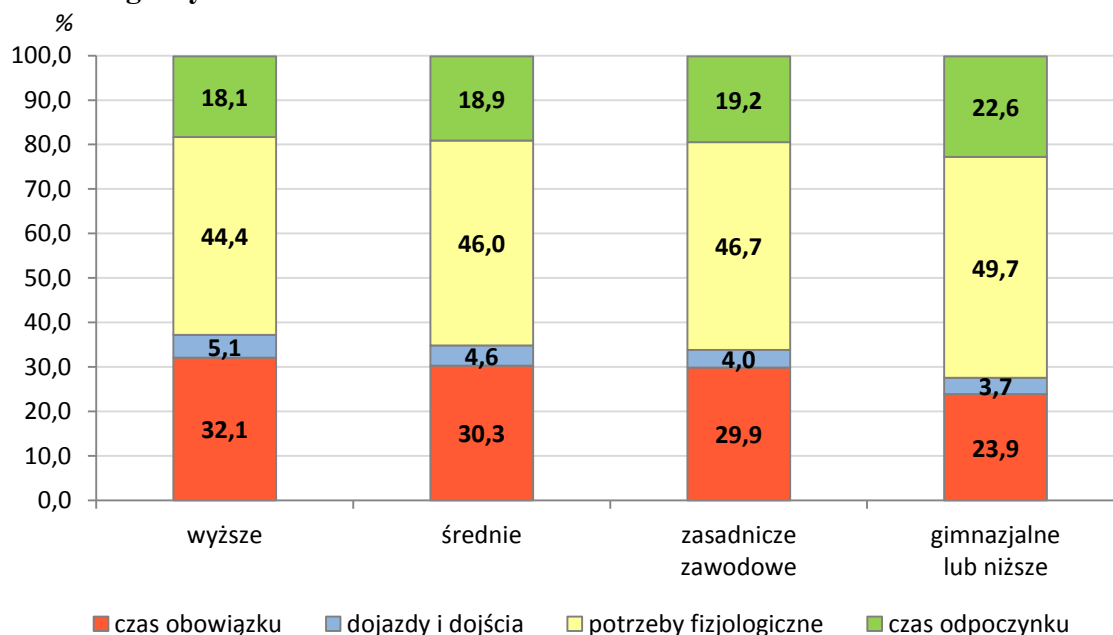
3.4. BUDŻET CZASU A WYKSZTAŁCENIE

Wykształcenie jest czynnikiem wpływającym m.in. na rodzaj podejmowanej pracy, a co za tym idzie na wysokość osiąganych dochodów, konieczność podjęcia pracy dodatkowej lub doksztalcania się. Może wpływać również na upodobania, którymi kierujemy się przy wyborze czynności (np. oglądać telewizję czy pójść do teatru, poczytać książkę czy spotkać się ze znajomymi, posłuchać muzyki w domu czy pójść na koncert) lub umiejętności czy możliwości finansowe (np. zreperujemy sami samochód czy oddamy go do naprawy).

Struktura dobowego budżetu czasu

Im wyższy poziom ukończonego wykształcenia osób, tym większy był udział czasu obowiązku i dojazdów w strukturze doby. Czas przeznaczony na różnego typu obowiązki stanowił 29,9% doby wśród osób z wykształceniem zasadniczym i 32,1% doby u osób z wykształceniem wyższym, a na dojazdy odpowiednio 4,0% i 5,1%. Najniższy udział czasu przeznaczanego na obowiązki i dojazdy można zaobserwować wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym, jednakże na zaobserwowane wartości miał niewątpliwie znaczący wpływ wiek tych osób, gdyż znaczną część stanowiła tu młodzież, która nie ukończyła jeszcze szkoły średniej lub zawodowej.

Wykres 3.19. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu ukończonego wykształcenia

(Dane nie sumują się do 100%. Pominięto kategorię "inne niewymienione czynności", której udział nie przekracza 0,2%.)

Przeciętny czas wykonywania czynności

Czas przeznaczony na potrzeby fizjologiczne malał wraz ze wzrostem poziomu ukończonego wykształcenia z 11 godz. 55 min. w przypadku gimnazjalnego lub niższego do 10 godz. 40 min. u osób z wykształceniem wyższym. Jednakże w przypadku tej grupy czynności bardzo duże znaczenie miała również korelacja pomiędzy wiekiem i wykształceniem respondentów, gdyż wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym przeważały najmłodsze grupy wiekowe, które charakteryzował długi czas przeznaczany na sen.

Najdłuższy czas wykonywania pracy zawodowej zaobserwowano u osób z wykształceniem średnim (7 godz. 50 min.) i zasadniczym zawodowym (7 godz. 47 min.). Osoby z wykształceniem wyższym wykonywały pracę zawodową o ok. 20 min krócej.

Nauka najwięcej czasu zajmowała osobom o najniższym poziomie wykształcenia – przeciętnie 6 godz. 20 min., a najmniej – osobom z wykształceniem wyższym – 3 godz. 29 min., co oczywiście wiąże się z najwyższym odsetkiem osób kontynuujących naukę formalną wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym.

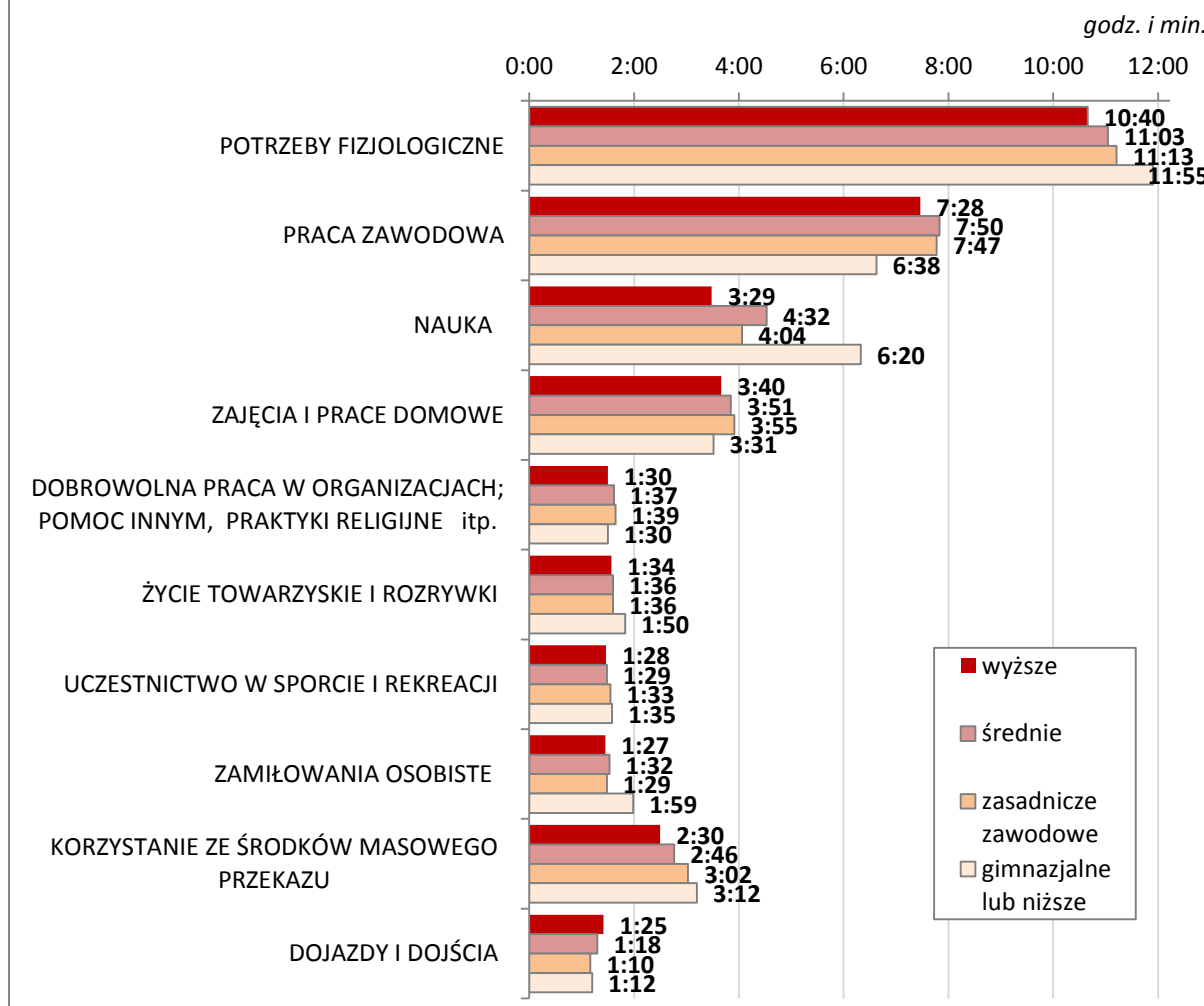
Zajęcia i prace domowe najkrócej wykonywały osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (3 godz. 31 min.). Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim poświęcały na te zajęcia prawie 4 godziny a wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia czas ten spadał do 3 godz. 40 min. (u osób z wyższym wykształceniem).

Najdłużej korzystały ze środków masowego przekazu (głównie oglądanie telewizji) osoby o najniższym poziomie wykształcenia - 3 godz. 12 min. Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia malał czas przeznaczony na tę grupę czynności do 2 godz. 30 min. u osób z wykształceniem wyższym.

Wykonanie czynności z pozostałych grup zajęć wymagało mniej więcej tyle samo czasu (około półtorej godziny) niezależnie od poziomu wykształcenia respondentów. Jedynie osoby o najniższym poziomie wykształcenia zauważalnie więcej czasu przeznaczały na życie towarzyskie i rozrywki oraz zamiłowania osobiste (odpowiednio 1 godz. 50 min. i 1 godz. 59 min.), co można wytłumaczyć młodym wiekiem istotnej części tej grupy osób.

Czas poświęcany na dojazdy i dojścia rósł wraz z podnoszeniem poziomu wykształcenia do 1 godz. 25 min. u osób z wyższym wykształceniem.

Wykres 3.20. Przeciętny czas wykonywania czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej według poziomu ukończonego wykształcenia

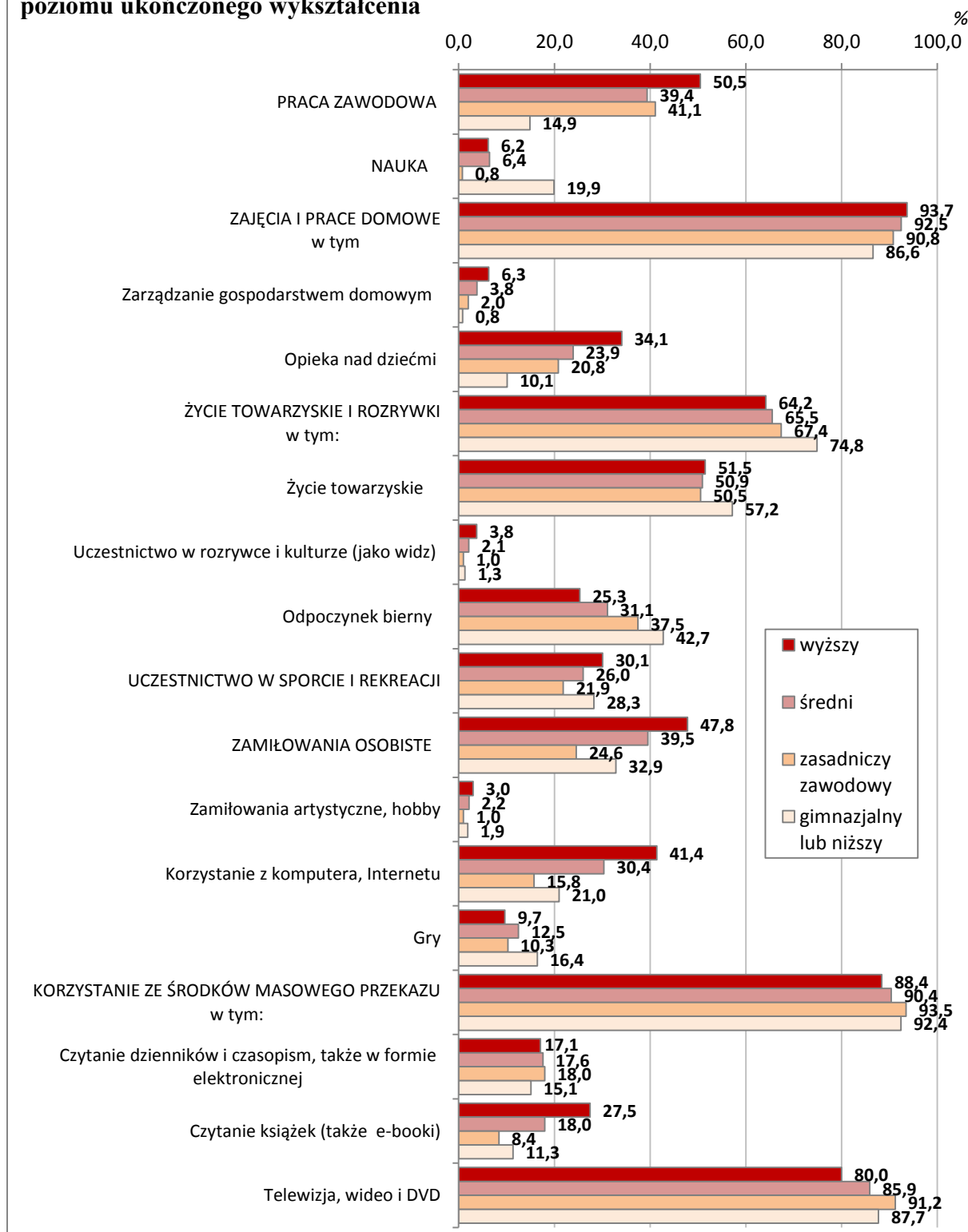
Odsetek osób wykonujących czynności

Analizując odsetek osób wykonujących różnego rodzaju czynności zauważono, że im wyższy poziom ukończonego wykształcenia respondentów, tym niższy odsetek osób oglądających telewizję, wideo i DVD oraz odpoczywających biernie. Natomiast wraz z coraz wyższym poziomem wykształcenia wzrasta odsetek osób czytających książki, korzystających z komputera i Internetu, uczestniczących w sporcie i rekreacji, poświęcających czas na opiekę nad dziećmi i zarządzanie gospodarstwem domowym. Odsetek wykonujących pracę zawodową wśród osób z wyższym wykształceniem był o 11,1 p. proc. większy niż dla osób z wykształceniem średnim i o 9,4 p. proc. – w porównaniu z osobami z wykształceniem zawodowym. Opisane tendencje ilustruje wykres 3.21.

Osoby z wyższym i średnim wykształceniem częściej czytały książki (odpowiednio: 27,5% i 18,0%) niż dzienniki i czasopisma (odpowiednio: 17,1% i 17,6%), a osoby

z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym odwrotnie. Odsetek osób poświęcających czas na zamiłowania artystyczne, hobby lub uczestniczących w takich formach rozrywki jak teatr, kino, wystawy muzealne, również wzrastał wraz z wyższym poziomem wykształcenia respondentów, choć kształtował się na niskim poziomie.

Wykres 3.21. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności według poziomu ukończonego wykształcenia

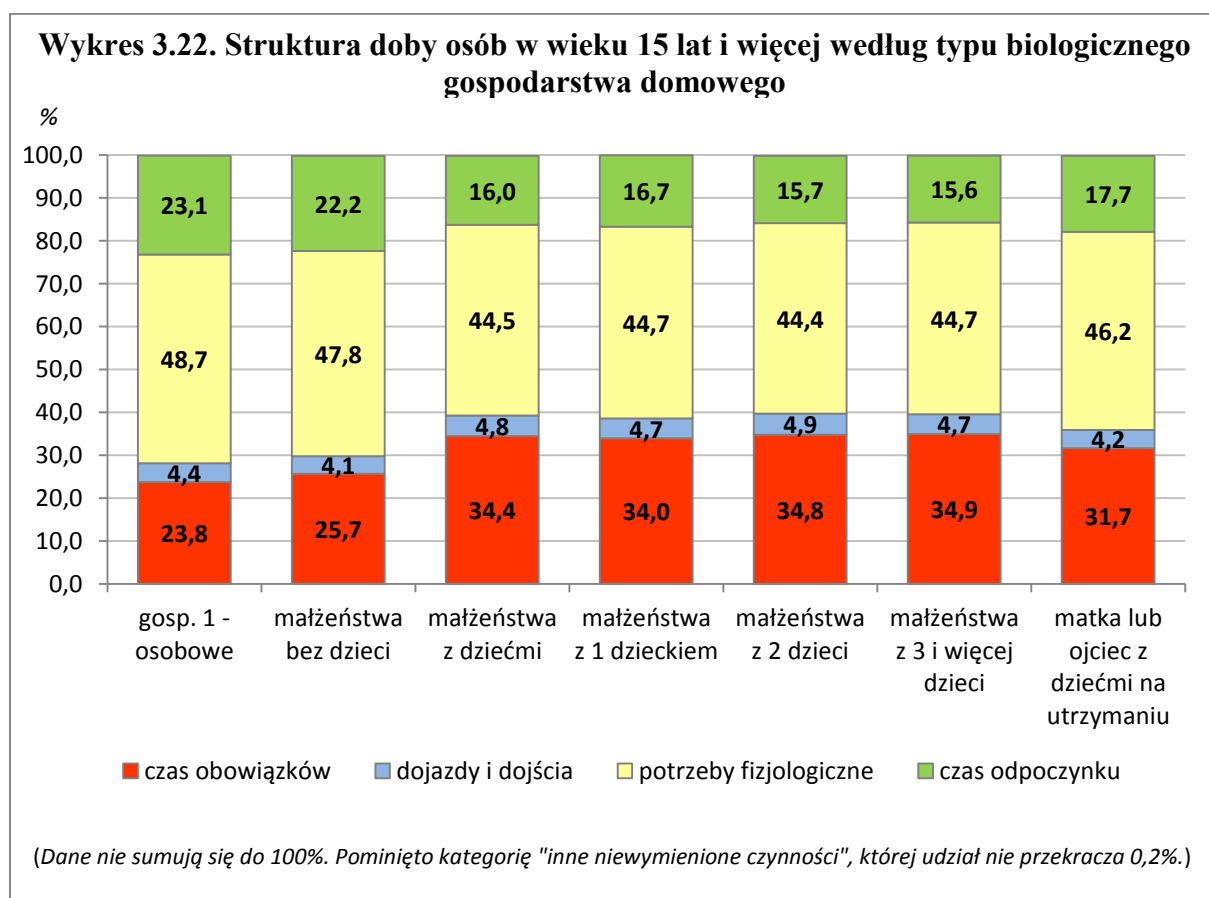
3.5. BUDŻET CZASU A TYP BIOLOGICZNY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Jednym z czynników różnicujących budżet czasu mieszkańców Polski był typ biologiczny gospodarstwa domowego, który został ustalony w oparciu o skład osobowy i relacje łączące poszczególnych jego członków. Do małżeństw dołączono osoby pozostające w związkach nieformalnych i zbiorowość ta została potraktowana w analizie łącznie i zaprezentowana została jako małżeństwa²⁸.

Opis budżetu czasu, ze względu na typ biologiczny gospodarstwa domowego, obejmuje czynności podejmowane przez wszystkie osoby w wieku 15 lat lub więcej tworzące gospodarstwa poszczególnych typów.

Struktura dobowego budżetu czasu

Struktura doby osób tworzących różnego typu gospodarstwa domowe była zróżnicowana pod względem czasu przeznaczanego zarówno na obowiązki, jak i czas wolny.

²⁸ Udział związków nieformalnych w tej grupie wynosił 9,0% (11,3% zbiorowości bez dzieci i 5,7% zbiorowości z dziećmi).

Najmniejszy udział obowiązków (także tych podejmowanych dobrowolnie) w strukturze doby zaobserwowano w gospodarstwach domowych jednoosobowych (23,8% doby) i gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci (25,7% doby). W tych typach gospodarstw domowych wystąpił natomiast największy udział czasu wolnego (odpowiednio 23,1% i 22,2%) oraz czasu przeznaczanego na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych (odpowiednio 48,7% i 47,8%).

Wypełnienie wszystkich obowiązków pochłaniało największą część czasu w ciągu doby w gospodarstwach domowych tworzonych przez małżeństwa z dziećmi (34,4% doby), szczególnie te z większą liczbą dzieci. W konsekwencji w tym typie gospodarstw najmniejszą część doby poświęcono na odpoczynek i zaspokojenie własnych potrzeb fizjologicznych, takich jak sen, spożywanie posiłków i higiena osobista.

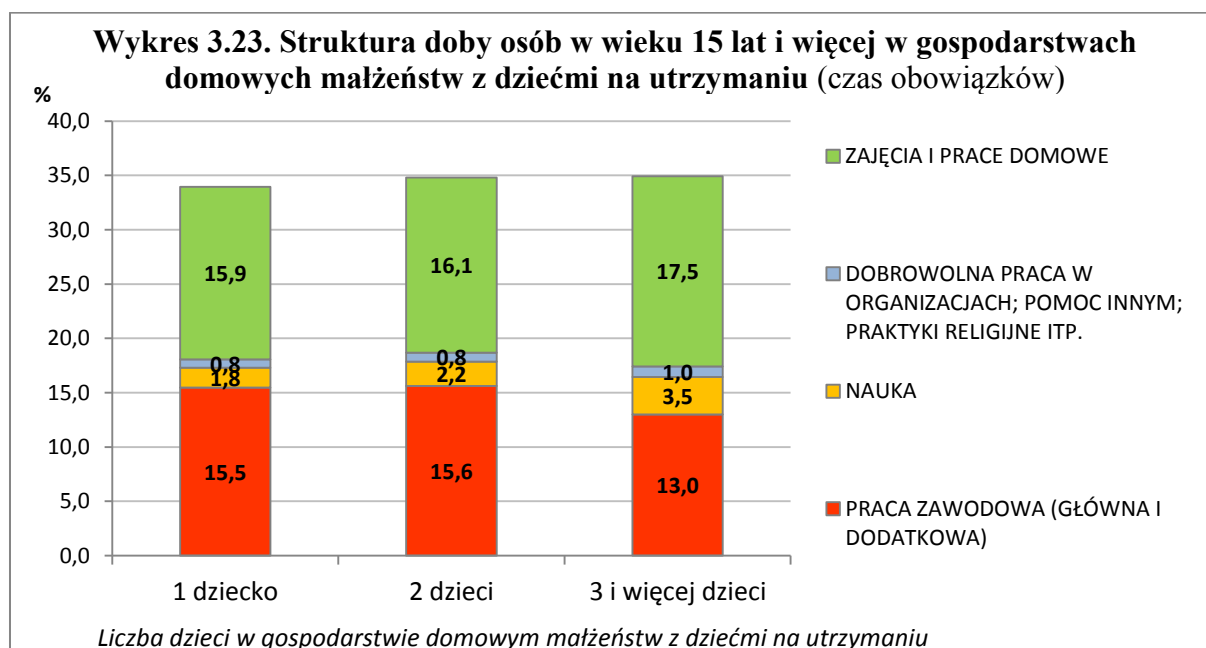
W gospodarstwach domowych małżeństw posiadających dzieci na utrzymaniu obowiązki stanowiły od 34,0% doby w gospodarstwach domowych z 1 dzieckiem na utrzymaniu do 34,9% doby w gospodarstwach domowych małżeństw z 3 lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu. Najwięcej czasu wolnego miały natomiast osoby z gospodarstw domowych małżeństw z 1 dzieckiem – 16,7% doby, a najmniej z 3 lub większą liczbą dzieci (15,6% doby). Struktura doby w gospodarstwach domowych małżeństw z 2 jak i z 3 lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu była podobna.

Praca zawodowa zajmowała największą część w strukturze doby członków gospodarstw domowych tworzonych przez małżeństwa z dziećmi na utrzymaniu (15,2%), a najmniej znacząca była w gospodarstwach jednoosobowych (7,2%) oraz w gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci (9,1%). Wynikało to m. in. z faktu, że w skład gospodarstw domowych jednoosobowych i małżeństw bez dzieci wchodziły w istotnej liczbie osoby starsze – niepracujące lub młode, które jeszcze nie rozpoczęły pracy zawodowej.

Zajęcia i prace domowe wypełniały największą część doby członkom gospodarstw domowych, w których znajdowało się przynajmniej jedno dziecko na utrzymaniu (16,2% doby wśród małżeństw z dziećmi i 16,4% doby wśród samotnych rodziców). W gospodarstwach jednoosobowych czynności takie zajmowały 13,2% doby, a małżeństwom bez dzieci – 14,1% doby.

Czas poświęcany na obowiązki przez gospodarstwa domowe małżeństw z dziećmi na utrzymaniu różnił się z zależności od liczby dzieci w gospodarstwie domowym. Wykres 3.23. przedstawia udział czasu poświęcanego na poszczególne rodzaje obowiązków w ciągu doby w gospodarstwach domowych małżeństw z jednym, dwojgiem i trojgiem lub większą liczbą dzieci. Wraz ze zwiększającą się liczbą dzieci na utrzymaniu w gospodarstwie

domowym rósł udział czasu przeznaczanego na zajęcia i prace domowe oraz naukę, a malał udziału czasu przeznaczanego na pracę zawodową, co związane jest z odmienną strukturą demograficzną tych gospodarstw domowych.

Najwięcej czasu na korzystanie ze środków masowego przekazu poświęcały osoby z gospodarstw jednoosobowych i gospodarstw małżeństw bez dzieci – ponad 13,0% doby. W tych typach gospodarstw domowych, w dalszej kolejności, czas wolny wypełniał udział w życiu towarzyskim i rozrywkach, który zajmował odpowiednio 5,6% i 4,7% doby.

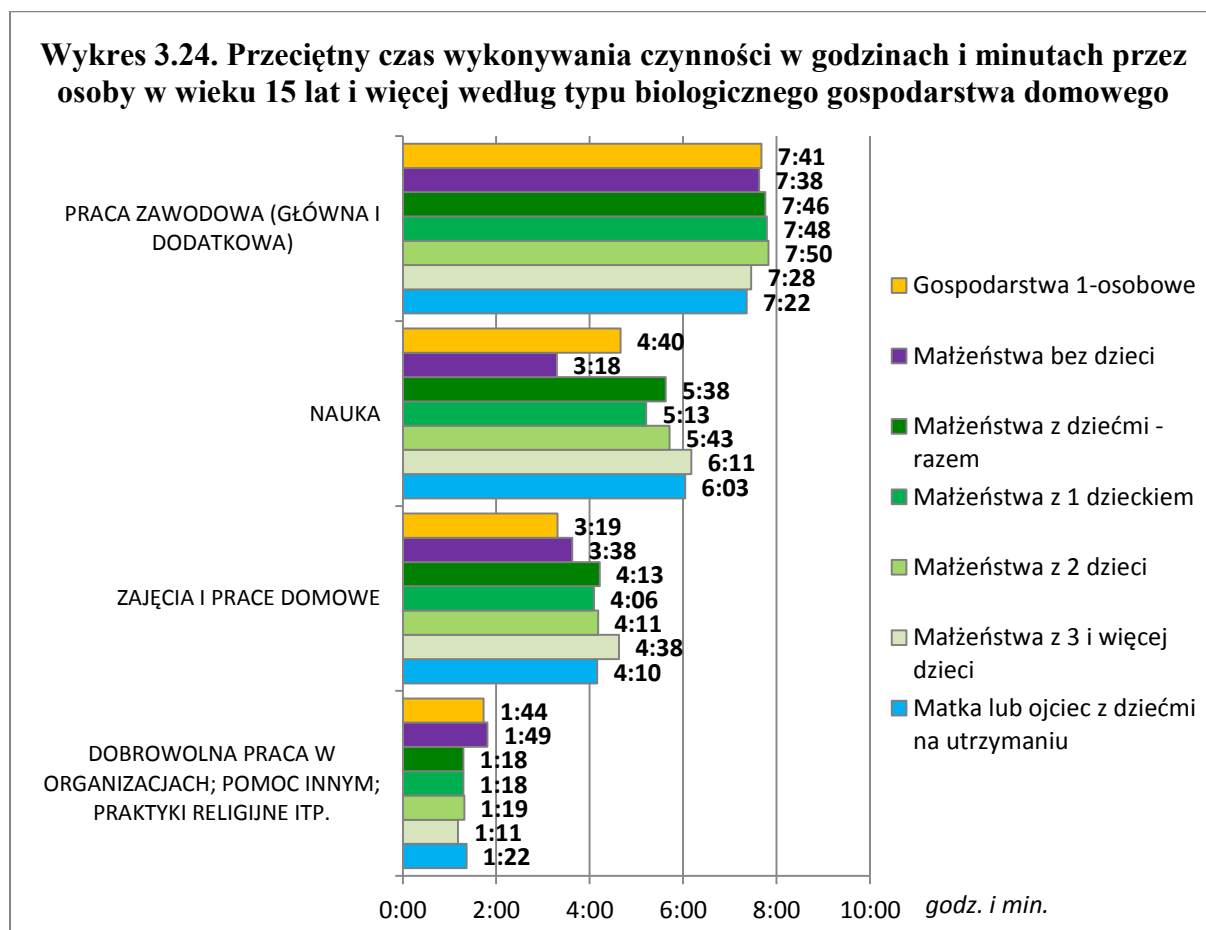
W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu lub samotnych rodziców z dziećmi na utrzymaniu udział czasu przeznaczanego na korzystanie ze środków masowego przekazu był mniejszy niż w gospodarstwach domowych bez dzieci i wynosił on średnio 8,3% doby. W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu zaobserwowano również najmniejszy udział czasu przeznaczonego na uczestniczenie w życiu towarzyskim i rozrywkach (3,8% w ciągu doby).

Sport i rekreacja, jako forma spędzania wolnego czasu, wypełniał od 1,5% doby w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu do 2,0% doby w gospodarstwach jednoosobowych.

Udział czynności czasu wolnego w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu nie różnił się znacząco w zależności od liczby dzieci w gospodarstwie domowym.

Przeciętny czas wykonywania czynności

Najmniej czasu na sen przeznaczali członkowie gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu – 8 godz. 21 min. Członkowie gospodarstw domowych małżeństw bez dzieci spali średnio o 21 min. dłużej, a osoby samotnie tworzące gospodarstwo domowe o 38 min. dłużej.

Członkowie gospodarstw domowych tworzonych przez małżeństwa bez dzieci pracowali zawodowo przeciętnie 7 godz. 38 min., zaś członkowie gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu średnio o 8 min. dłużej. Najkrócej pracowały osoby z gospodarstw domowych małżeństw posiadających 3 lub więcej dzieci (7 godz. 28 min.) oraz samotni rodzice wychowujący dzieci (7 godz. 22 min.).

Zajęcia i prace domowe zajmowały członkom gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu średnio 4 godz. 13 min., podczas gdy w gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci – 3 godz. 38 min., a w gospodarstwach jednoosobowych – 3 godz. 19 min.

Czas poświęcony na wykonanie zajęć i prac domowych w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu zwiększał się wraz z liczbą dzieci w gospodarstwie

domowym – od 4 godz. 6 min. w gospodarstwach małżeństw z 1 dzieckiem na utrzymaniu do 4 godz. 38 min. w gospodarstwach domowych małżeństw z 3 lub większą liczbą dzieci na utrzymaniu.

Do zajęć domowych zaliczona została opieka nad dziećmi z własnego gospodarstwa domowego, wyrażona m. in. przez czynności pielęgnacyjne, zabawę, rozmowy i naukę z dziećmi. Zarówno w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu oraz gospodarstwach domowych samotnych rodziców opiekę nad dziećmi sprawowano zbliżoną ilość czasu (2 godz. 27 min. i 2 godz. 28 min.). Wśród małżeństw z dziećmi na utrzymaniu najdłużej opiekowano się dziećmi w gospodarstwach domowych z 1 dzieckiem (2 godz. 35 min.), a najkrócej w gospodarstwach z 2 dziećmi na utrzymaniu (2 godz. 20 min.). Krótszy czas sprawowania opieki nad dziećmi w gospodarstwach domowych z większą liczbą dzieci wynikał m.in. ze wspólnych zabaw rodzeństwa bez bezpośredniej opieki rodziców oraz sprawowania w pewnym zakresie opieki nad młodszym rodzeństwem przez starsze dzieci.

W życiu towarzyskim i rozrywkach najdłużej uczestniczyły osoby z gospodarstw domowych jednoosobowych – 1 godz. 52 min., a najkrócej z gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu – 1 godz. 27 min.

W gospodarstwach domowych jednoosobowych i gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci ze środków masowego przekazu korzystano przeciętnie ponad 3 godziny. Do tej grupy czynności zaliczono m. in. oglądanie telewizji, na które w tych gospodarstwach przeznaczono ok. 2 godz. 56 min. oraz czytanie, które zajmowało odpowiednio 1 godz. 20 min. i 1 godz. 13 min. W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu ze środków masowego przekazu korzystano średnio przez 2 godz. 15 min. (w tym oglądanie telewizji przez 2 godz. 3 min. i czytanie przez 57 min.)

Czas uczestnictwa w sporcie i rekreacji był podobny we wszystkich typach gospodarstw domowych.

Czas przeznaczany na czynności w czasie wolnym był podobny niezależnie od liczby dzieci na utrzymaniu w gospodarstwie domowym.

Odsetek osób wykonujących czynności

Dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa domowego konieczne jest zarówno zapewnienie odpowiednich środków materialnych (głównie poprzez wykonywanie pracy zarobkowej), jak i wykonanie różnorodnych prac i obowiązków domowych.

W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu pracę zawodową (główną lub dodatkową) podejmowało 46,9% osób. Wśród małżeństw bez dzieci było to 28,6%, a w gospodarstwach jednoosobowych 22,6%. Jak już wspomniano wcześniej ma to związek z liczniejszym niż wśród gospodarstw domowych z dziećmi udziałem osób starszych.

W gospodarstwach domowych małżeństw z 1 lub 2 dzieci na utrzymaniu, pracę zawodową wykonywało prawie 48% członków gospodarstw domowych. Wśród małżeństw z 3 lub więcej dzieci na utrzymaniu odsetek ten wynosił niecałe 42%. Należy jednak pamiętać, że w skład tych gospodarstw domowych wchodziła m. in. młodzież w wieku 15 lat lub więcej, dla których głównym obowiązkiem była nauka.

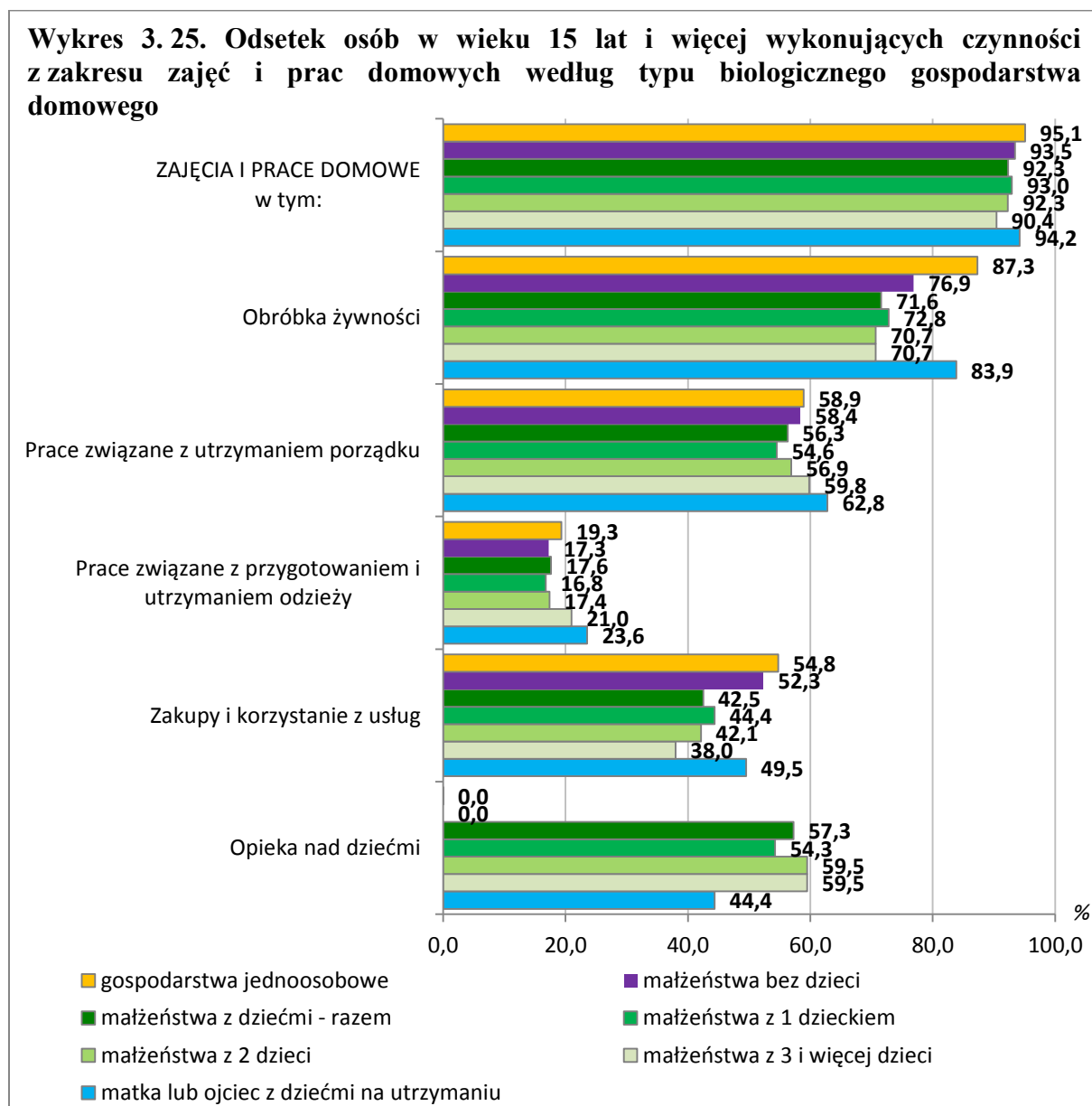
Odsetek osób uczących się był związany ze strukturą demograficzną gospodarstw domowych. Wśród małżeństw bez dzieci było to jedynie 2,2% osób, podczas gdy w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu 9,5% (w tym w gospodarstwach z 3 lub większą liczbą dzieci – 13,4%), a w gospodarstwach domowych samotnych rodziców – 16,5%.

Wykonanie prac i zajęć domowych angażowało prawie wszystkich członków gospodarstw domowych (ponad 90% osób). Różnice występujące w odsetku osób wykonujących poszczególne rodzaje czynności w gospodarstwach domowych o różnych typach biologicznych należy wiązać ze strukturą demograficzną tych gospodarstw.

Najwyższy odsetek osób wykonujących czynności z zakresu obróbki żywności oraz zakupów i korzystania z usług wystąpił w gospodarstwach domowych jednoosobowych (odpowiednio 87,3% i 54,8%), a w dalszej kolejności wśród członków gospodarstw domowych samotnych rodziców (odpowiednio 83,9% i 49,5%) oraz małżeństw bez dzieci (odpowiednio 76,9% i 52,3%). Z kolei wśród małżeństw z dziećmi na utrzymaniu odsetki te wynosiły odpowiednio 71,6% i 42,5% i malały wraz z rosnącą liczbą dzieci w gospodarstwie domowym.

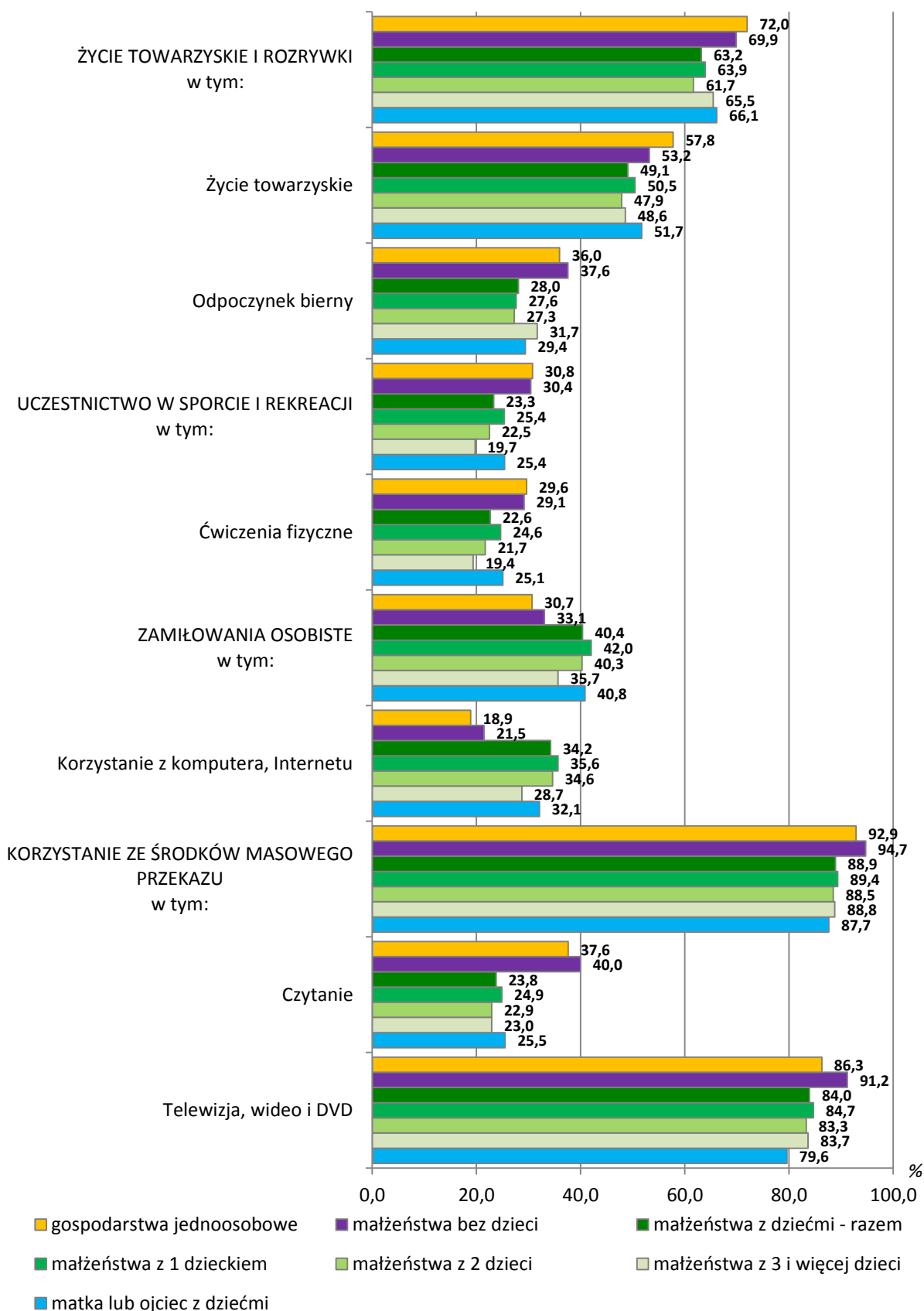
Odsetek osób zajmujących się utrzymaniem porządku oraz przygotowaniem i utrzymaniem odzieży był mniej zróżnicowany pomiędzy gospodarstwami domowymi bez i z dziećmi na utrzymaniu. Najwyższy odsetek osób wykonujących te czynności wystąpił w gospodarstwach domowych samotnych rodziców (odpowiednio 62,8% i 23,6% osób). Najniższy odsetek osób zajmujących się utrzymaniem porządku wystąpił w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi (56,3%), a przygotowaniem i utrzymaniem odzieży wśród małżeństw bez dzieci (17,3%). Dla obu tych czynności, w gospodarstwach małżeństw z dziećmi na utrzymaniu, odsetek wykonujących wzrastał wraz z liczbą dzieci

w gospodarstwie domowym. Było to spowodowane m. in. włączeniem starszych dzieci (15 lat i więcej) w zajęcia domowe tego typu.

Dla członków gospodarstw domowych z dziećmi na utrzymaniu, opieka nad dziećmi była trzecią czynnością pod względem odsetka osób wykonujących (w gospodarstwach domowych bez dzieci były to zakupy i korzystanie z usług). Opiekę nad dziećmi w dniu badania sprawowało 57,3% członków gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu i 44,4% samotnych rodziców. Wśród małżeństw z dziećmi na utrzymaniu, odsetek osób opiekujących się był wyższy w gospodarstwach domowych z 2 lub większą liczbą dzieci (59,5% osób), niż w gospodarstwach z jednym dzieckiem (54,3% osób). W gospodarstwach domowych z większą liczbą dzieci w opiekę angażowało się także starsze rodzeństwo.

Wykres 3.26. Odsetek osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących czynności czasu wolnego (odpoczynku) według typu biologicznego gospodarstwa domowego

W gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci i w gospodarstwach domowych jednoosobowych zaobserwowano najwyższe odsetki osób wykonujących czynności z trzech grup czynności czasu wolnego (odpoczynku): korzystania ze środków masowego przekazu (odpowiednio 94,7% i 92,9%), życia towarzyskiego i rozrywek (odpowiednio 69,9% i 72,0%) oraz uczestnictwa w sporcie i rekreacji (odpowiednio 30,4% i 30,8%). Natomiast w zaniżaniach osobistych uczestniczyli najliczniej członkowie gospodarstw domowych samotnych rodziców (40,8%) oraz małżeństw z dziećmi na utrzymaniu (40,4%).

W grupie czynności zaliczonych do środków masowego przekazu najwyższy był odsetek oglądających telewizję. Przed ekranem telewizora czas spędzało 91,2% członków gospodarstw domowych małżeństw bez dzieci oraz 86,3% osób samotnie tworzących gospodarstwo domowe. Najniższy odsetek oglądających telewizję wystąpił w gospodarstwach domowych samotnych rodziców z dziećmi na utrzymaniu – 79,6%.

Osoby czytające (książki, gazety, czasopisma itp.) w dniu badania stanowiły 40,0% członków gospodarstw domowych małżeństw bez dzieci i 37,6% członków gospodarstw jednoosobowych. Odsetki te były zdecydowanie wyższe niż w gospodarstwach domowych z dziećmi na utrzymaniu. W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi czytało 23,8% osób, a w gospodarstwach domowych samotnych rodziców – 25,5%.

Odsetek osób ćwiczących fizycznie (w tym spacerujących) zmieniał się w zależności od składu osobowego gospodarstwa domowego. Najwyższy zaobserwowano wśród gospodarstw domowych jednoosobowych i małżeństw bez dzieci – odpowiednio 29,6% i 29,1%, a najniższy w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi – 22,6%. W gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi, odsetek osób ćwiczących fizycznie malał wraz z rosnącą liczbą dzieci i był najniższy w gospodarstwach domowych z 3 lub większą liczbą dzieci – 19,4%.

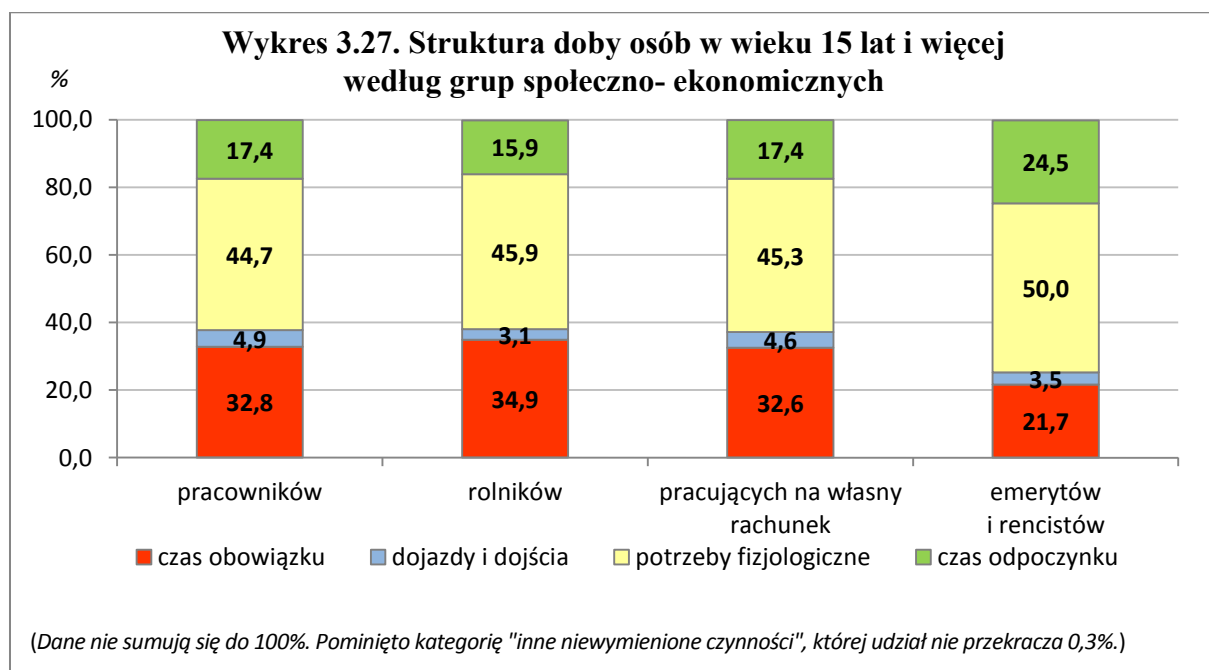
Natomiast z komputera i Internetu w czasie wolnym korzystali najczęściej członkowie gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu – 34,2% osób (w tym z jednym dzieckiem – 35,6% osób). W gospodarstwach domowych małżeństw bez dzieci było to 21,5%, a w gospodarstwach jednoosobowych 18,9%.

3.6. BUDŻET CZASU A GRUPA SPOŁECZNO-EKONOMICZNA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Przynależność gospodarstwa domowego do grupy społeczno-ekonomicznej została ustalona w oparciu o główne źródło utrzymania całego gospodarstwa domowego. W poniższym rozdziale został opisany budżet czasu osób w wieku 15 lat lub więcej tworzących gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek oraz emerytów i rencistów²⁹.

Struktura dobowego budżetu czasu

W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów 50,0% czasu dobowego zajmowało zaspokojenie potrzeb fizjologicznych. Wśród członków gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania była praca (najemna, w rolnictwie lub na własny rachunek) udział tej grupy czynności w strukturze doby był niższy i wahał się od 44,7% w gospodarstwach domowych pracujących najemnie do 45,9% doby w gospodarstwach domowych rolników.

Najbardziej obciążeni obowiązkami (także tymi podejmowanymi dobrowolnie) byli członkowie gospodarstw domowych rolników (34,9% doby) oraz pracujących najemnie (32,8% doby) i na własny rachunek poza rolnictwem (32,6% doby). Natomiast osoby z gospodarstw domowych emerytów i rencistów prawie ¼ doby mogły zagospodarować

²⁹ Definicje grup społeczno-ekonomicznych zamieszczone zostały w Załączniku 2.

zgodnie z własnymi upodobaniami, angażując się w różne formy spędzania czasu wolnego, co należy interpretować w powiązaniu z odmienną strukturą wiekową tych gospodarstw domowych.

Największy udział czasu pracy zawodowej w strukturze doby wystąpił wśród członków gospodarstw domowych rolników (19,5% doby) oraz nieco mniejszy wśród osób pracujących na własny rachunek poza rolnictwem (17,3% doby) i pracowników najemnych (16,4% doby). Najmniejszą część doby poświęcali pracy zawodowej członkowie gospodarstw domowych emerytów i rencistów (2,4% doby). Zróżnicowanie to warunkowało udziały pozostałych grup czynności w strukturze doby.

Zajęcia i prace domowe najmniej czasu zajmowały osobom z gospodarstw domowych rolników (12,4% doby) i pracujących na własny rachunek (12,6% doby). Natomiast członkowie gospodarstw domowych emerytów i rencistów przeznaczali na te zajęcia 16,3% doby.

Spośród czynności czasu wolnego, największy udział w strukturze doby członków należących do każdej z grup społeczno-ekonomicznych, miało korzystanie ze środków masowego przekazu. W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów spędzano w ten sposób największą część doby – 15,2%, zaś w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek najmniejszą – 8,9%.

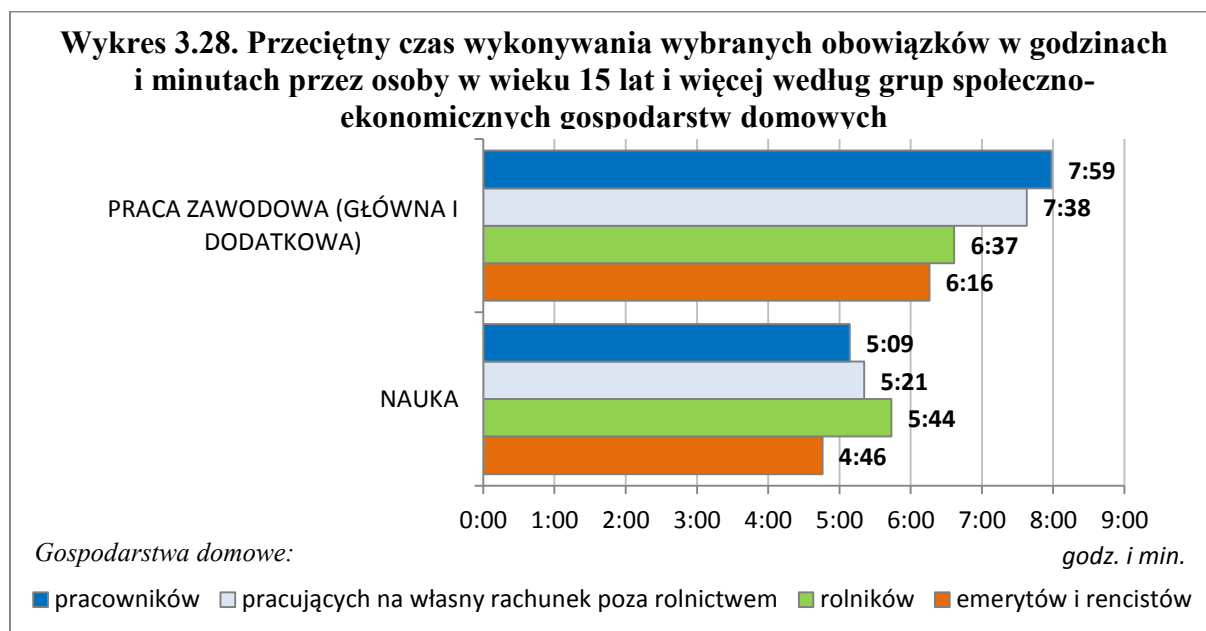
Członkowie gospodarstw domowych emerytów i rencistów więcej czasu w stosunku do innych grup społeczno-ekonomicznych przeznaczali na pomoc innym i praktyki religijne, życie towarzyskie oraz uczestnictwo w sporcie i rekreacji.

Przeciętny czas wykonywania czynności

W gospodarstwach domowych, których głównym źródłem utrzymania była praca zarobkowa, najkrócej pracę zawodową wykonywali członkowie gospodarstw domowych rolników (6 godz. 37 min. dziennie), a najdłużej pracowników najemnych (7 godz. 59 min. dziennie).

Główna praca zawodowa najdłużej wykonywana była przez członków gospodarstw domowych pracowników najemnych – 8 godz. 2 min. (tj. o 1 godz. 28 min. dłużej niż przez członków gospodarstw domowych rolników oraz o 25 min. dłużej niż pracujących na własny rachunek poza rolnictwem). Z drugiej strony, w gospodarstwach domowych rolników zdecydowanie najdłużej wykonywano pracę dodatkową – średnio 4 godziny i 40 min., czyli

ok. 1,5 godz. dłużej niż przeciętne w gospodarstwach domowych pracowników i pracujących na własny rachunek poza rolnictwem.

Zajęcia i prace domowe najdłużej wykonywane były w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów – 4 godz. 7 min. i było to o 41 min. dłużej niż w gospodarstwach domowych osób pracujących na własny rachunek poza rolnictwem, gdzie wykonywano te czynności najkrócej.

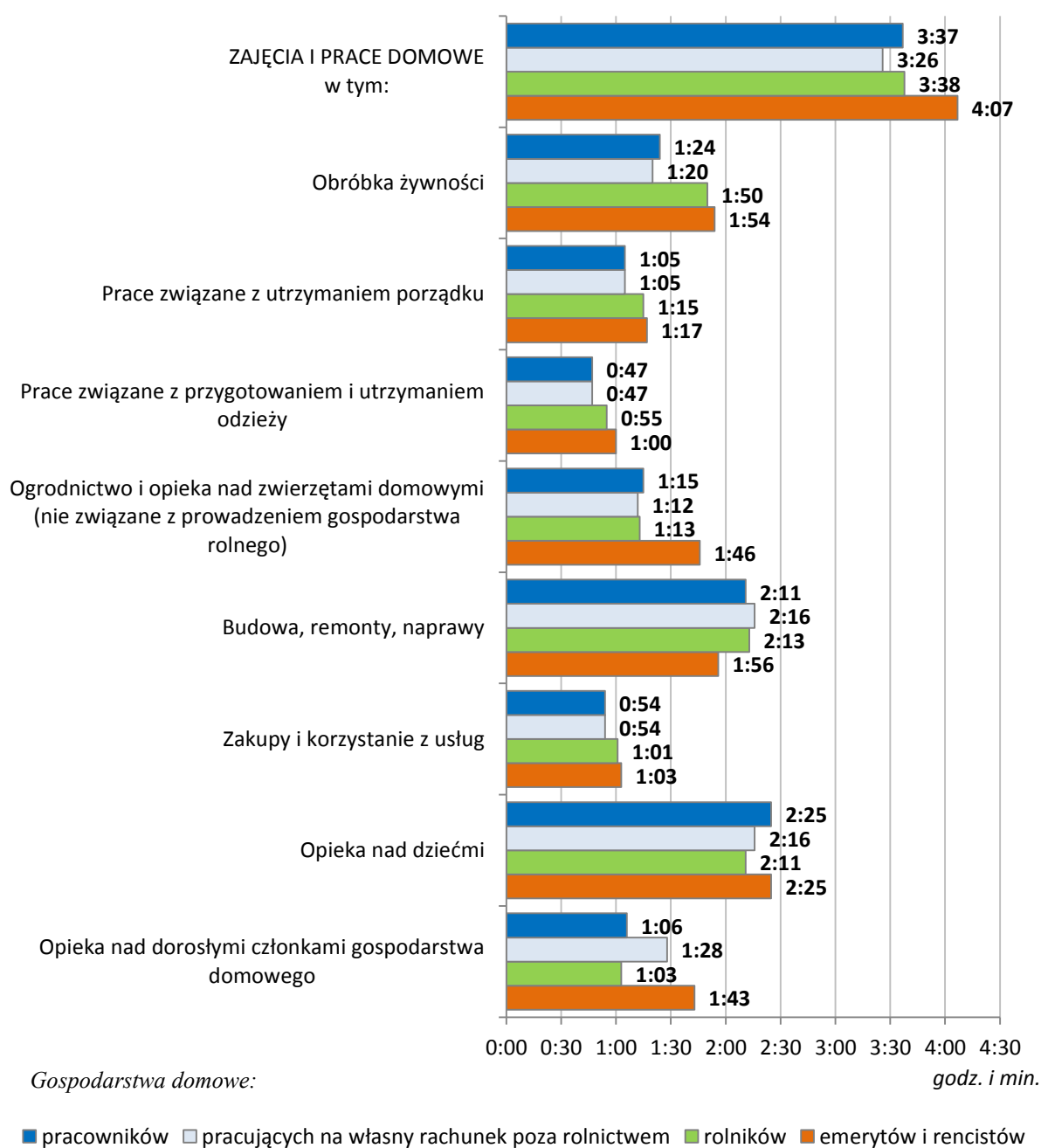
Wyraźnie zróżnicowany był czas potrzebny na przygotowanie posiłków (obróbkę żywności). W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz rolników wynosił on przeciętnie ok. 1 godz. 50 min., a w gospodarstwach domowych pracowników najemnych i pracujących na własny rachunek ok. 30 min. krócej. Podobna tendencja wystąpiła w przypadku prac porządkowych. W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów oraz rolników wykonywano te czynności średnio przez nieco ponad 1 godz. 15 min., a w pozostałych gospodarstwach domowych o ok. 10 min. krócej.

Osoby z gospodarstw domowych emerytów i rencistów o ponad 30 min. dłużej niż członkowie z pozostałych grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych wykonywali czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi.

We wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych osoby opiekujące się dziećmi³⁰ poświęcały na to zajęcie ponad 2 godz. dziennie (najdłużej w gospodarstwach domowych pracowników najemnych oraz emerytów i rencistów - 2 godz. 25 min., a najkrócej w gospodarstwach domowych rolników 2 godz. 11 min.).

³⁰ Należącymi do tego samego gospodarstwa domowego.

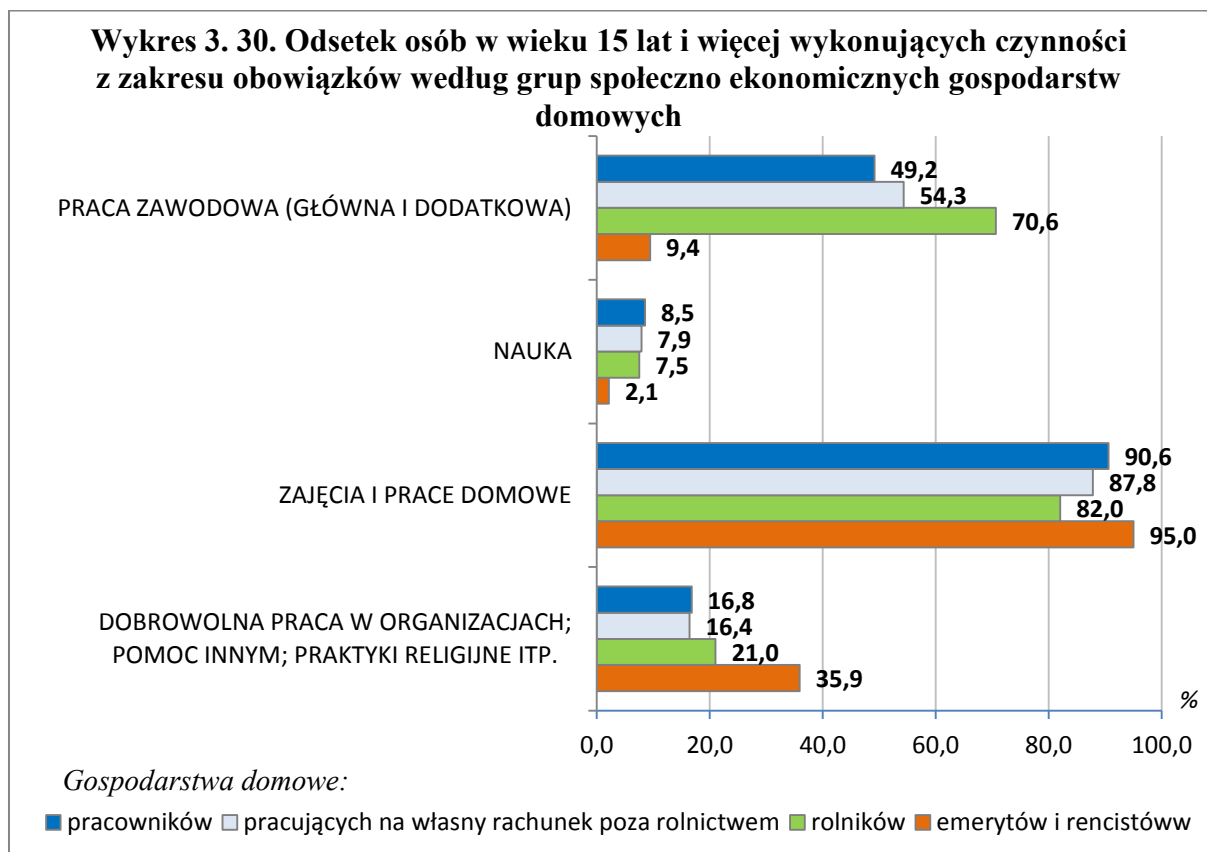
Wykres 3.29. Przeciętny czas wykonywania czynności związanych z zajęciami i pracami domowymi w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstw domowych

Natomiast opieka i pomoc dorosłym członkom gospodarstwa domowego wyraźnie dłużej wykonywana była w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów – 1 godz. 43 min. tj. 15 min. dłużej niż w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek i ok. 40 min. dłużej niż w gospodarstwach domowych pracowników najemnych i rolników.

Odsetek osób wykonujących czynności

Najwyższy odsetek osób deklarujących wykonywanie pracy w dniu badania zaobserwowano wśród członków gospodarstw domowych rolników – 70,6%. Dotyczyło to zarówno pracy głównej, którą wykonywało 69,4% osób, jak i dodatkowej wykonywanej przez 2,3% członków tych gospodarstw domowych. W gospodarstwach domowych emerytów i rencistów pracę zawodową wykonywało niecałe 10% osób.

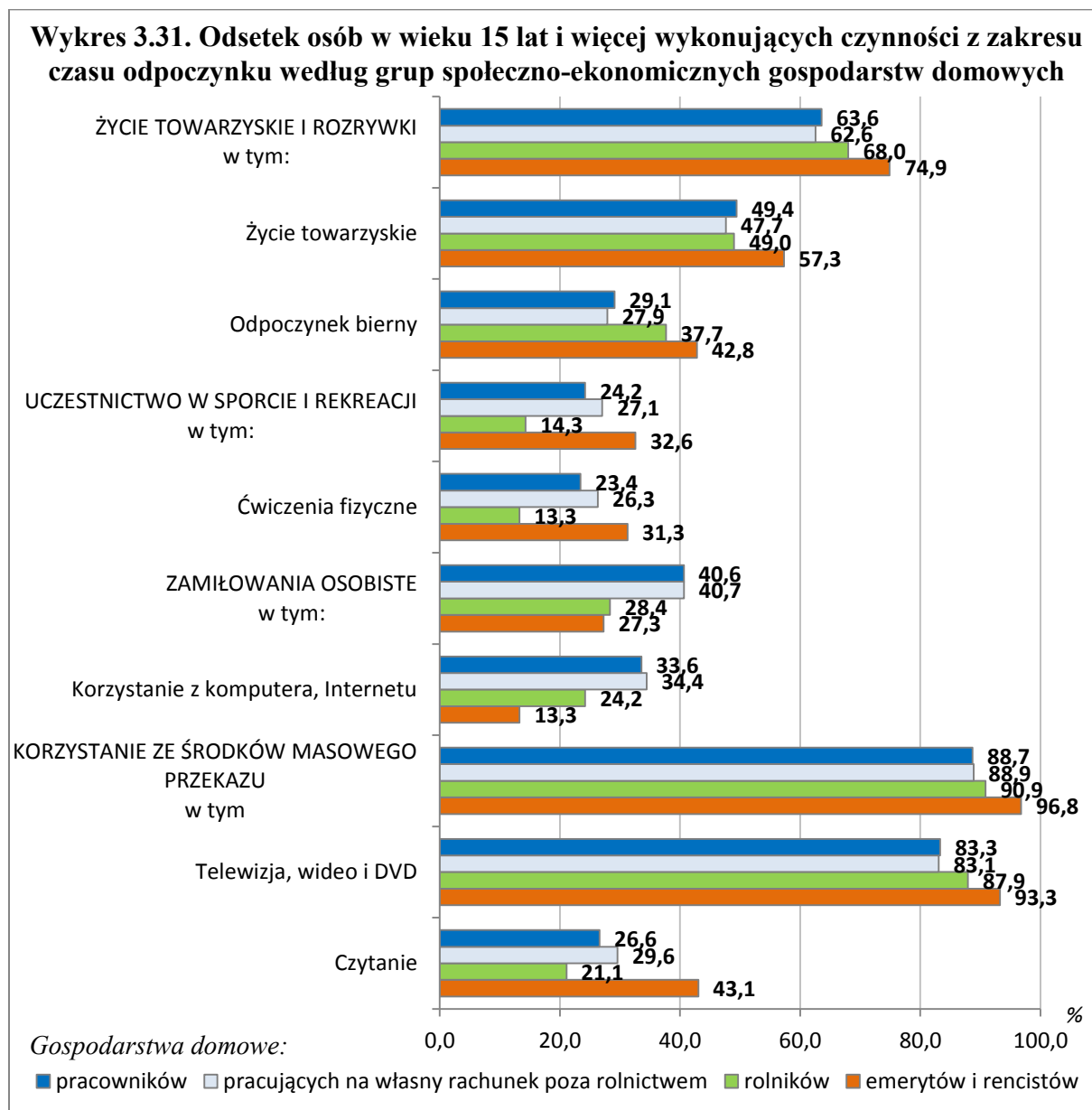
Zajęcia i prace domowe były podejmowane przez 95,0% członków gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Najczęściej było to przygotowanie posiłków (81% osób), prace porządkowe (63,1% osób) oraz zakupy i korzystanie z usług (53,4% osób).

Najniższy odsetek osób angażujących się w zajęcia i prace domowe wystąpił w gospodarstwach domowych rolników i wyniósł 82,0%. W tych gospodarstwach domowych posiłki przygotowywało 57,3% osób, utrzymaniem porządku zajmowało się 49,7% osób, a zakupami i korzystaniem z usług 33,1% osób.

W gospodarstwach domowych osób pracujących na własny rachunek poza rolnictwem wystąpił najwyższy odsetek osób zajmujących się zarządzaniem własnym gospodarstwem domowym (czynnościami związanymi z planowaniem, organizowaniem, kontaktami telefonicznymi z instytucjami, zamawianiem usług - także przez Internet) – 5,7%.

Część wypełnianych obowiązków domowych stanowiła opieka i pomoc innym członkom gospodarstwa domowego - dzieciom i dorosłym. Dzieciom z własnego gospodarstwa domowego czas poświęcało ponad 30% członków gospodarstw domowych pracowników i pracujących na własny rachunek poza rolnictwem i nieco ponad 3,0% członków gospodarstw domowych emerytów i rencistów. Natomiast dorosłymi członkami własnego gospodarstwa domowego opiekowało się 4,1% osób w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów i byli oni grupą najczęściej wykonującą tę czynność.

Pomoc osobom spoza własnego gospodarstwa domowego również najczęściej świadczyli członkowie gospodarstw domowych emerytów i rencistów – 11,4% osób. Najliczniej w dniu badania uczestniczyli oni również w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych, w tym w praktykach religijnych (odpowiednio 26,9% i 26,6% osób).

W czasie wolnym – niezależnie od grupy społeczno-ekonomicznej gospodarstwa domowego, wysoki odsetek osób korzystał ze środków masowego przekazu. Najwyższy odsetek osób oglądał telewizję, DVD lub wideo – w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów – 93,3%, a najniższy - w gospodarstwach domowych pracowników najemnych i pracujących na własny rachunek, nieco ponad 83%.

Wśród członków gospodarstw domowych emerytów i rencistów najwyższy był również odsetek osób uczestniczących w życiu towarzyskim (do tej grupy zaliczono m. in. rozmowy z rodziną, wizyty i przyjmowanie gości) – 57,3%, ćwiczących fizycznie (do tej grupy czynności zaliczono także spacer) – 31,3% oraz czytających – 43,1%.

Z kolei zamiłowaniu osobistym poświęcali czas przede wszystkim członkowie gospodarstw domowych pracowników i pracujących na własny rachunek poza rolnictwem (w obu grupach nieco ponad 40% osób). W obu tych grupach społeczno-ekonomicznych najwyższy był także odsetek korzystających z komputera, Internetu – ponad 1/3 osób.

We wszystkich grupach społeczno-ekonomicznych niskie były odsetki osób uczestniczących w dniu badania w wydarzeniach i imprezach kulturalnych (takich jak kino, teatr, wydarzenia sportowe) – od 1,2% w gospodarstwach domowych rolników do 2,5% w gospodarstwach domowych pracujących na własny rachunek.

3.7. BUDŻET CZASU A ŹRÓDŁO UTRZYMANIA OSÓB W WIEKU 15 LAT LUB WIĘCEJ

Każdej osobie w wieku 15 lat lub więcej zostało przypisane główne źródło utrzymania tj. źródło przynoszące jej najwyższy dochód. Wyróżniono następujące źródła utrzymania osób: praca najemna, praca na własny rachunek poza rolnictwem, użytkowanie gospodarstwa rolnego, świadczenia dla bezrobotnych (np. zasiłek dla bezrobotnych), emerytura i renta oraz inne źródła (np. pozostawanie na utrzymaniu innych osób z własnego gospodarstwa domowego, utrzymywanie się ze świadczeń społecznych innych niż emerytury, renty czy świadczeń dla bezrobotnych, a także z dochodów z własności). Osoby tworzące wspólnie gospodarstwo domowe mogły mieć przypisane różne indywidualne źródła utrzymania.

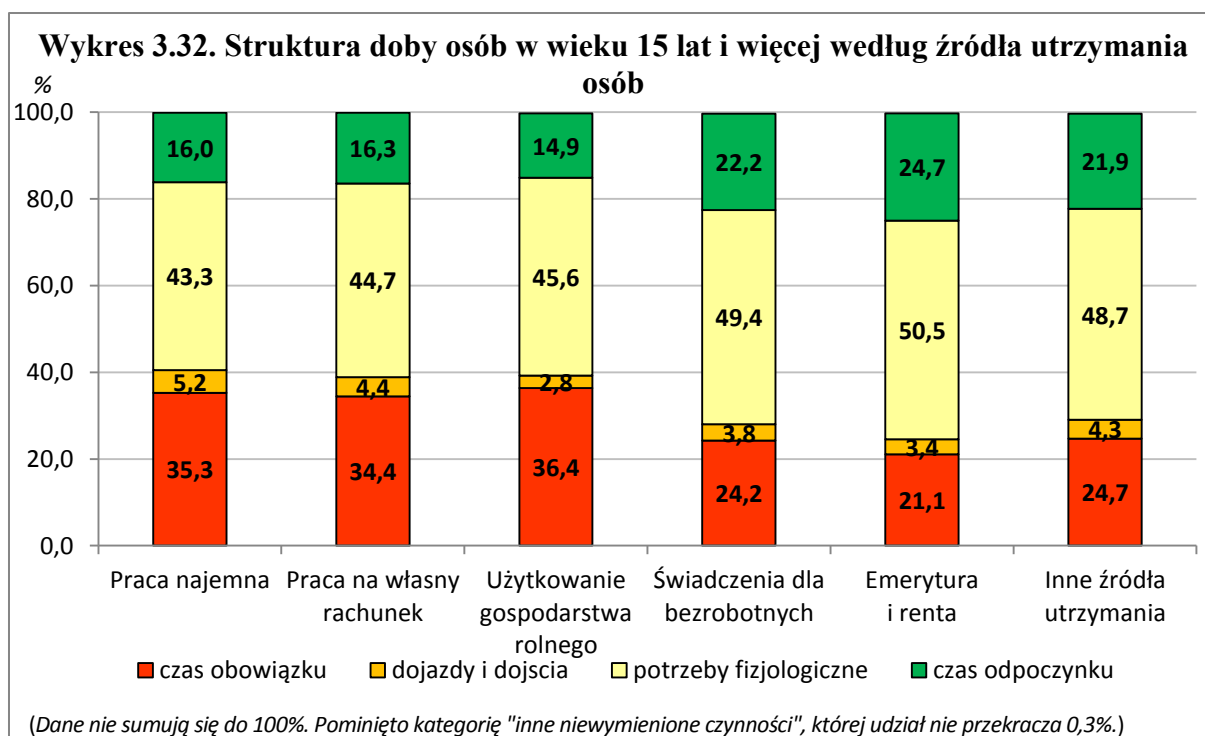
Struktura dobowego budżetu czasu

Łączny czas czynności zaliczonych do czasu obowiązku stanowił od 36,4% doby w przypadku użytkowników gospodarstwa rolnego do 21,1% w grupie emerytów i rencistów. Struktura doby była bardzo podobna z jednej strony w 3 grupach osób pracujących: pracowników najemnych, pracujących na własny rachunek i użytkowników gospodarstwa rolnego, z drugiej zaś w 3 grupach utrzymujących się z innych źródeł niż praca: świadczeń dla bezrobotnych, emerytur i rent oraz z innych źródeł utrzymania.

Osoby utrzymujące się z pracy znaczną część doby przeznaczwały na wypełnianie obowiązków zawodowych. Praca zawodowa stanowiła największy udział w budżecie czasu osób pracujących na własny rachunek – 22,2%, a następnie osób pracujących najemnie – 21,9% oraz osób użytkujących gospodarstwo rolne – 21,4%.

Na obowiązki we własnym gospodarstwie domowym najmniej czasu przeznaczali pracujący na własny rachunek – 11,0% doby. Wśród osób pracujących najemnie było to 12,0% doby, a wśród rolników 13,3% doby. Emerytom i rencistom zajęcia te wypełniały ponad 16,0% doby, a utrzymującym się ze świadczeń dla bezrobotnych ponad 20,0% doby.

Udział wszystkich czynności czasu wolnego (odpoczynku) był najwyższy wśród osób utrzymujących się z emerytur i rent (24,7% doby). Spędzali oni średnio 15,6% doby korzystając ze środków masowego przekazu, 5,6% doby uczestnicząc w życiu towarzyskim i rozrywkach, 1,9% doby angażując się w sport i rekreację oraz 1,6% doby poświęcając się zanięciom osobistym.

Najmniejszy udział czasu przeznaczanego na czynności czasu wolnego wystąpił wśród osób utrzymujących się z użytkowania gospodarstwa rolnego (14,9% doby). W tej grupie zaobserwowano również najniższy udział czasu przeznaczanego na uczestnictwo w sporcie i rekreacji (0,6% doby) oraz zamiłowania osobiste (1,2% doby). Osoby te nieco więcej czasu niż pozostałe osoby utrzymujące się pracy, przeznaczały na korzystanie ze środków masowego przekazu (9,1% doby). Trzeba jednak pamiętać o różnicach w charakterze wykonywanej pracy pomiędzy rolnikami a pracownikami najemnymi i pracującymi na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym.

Wszystkie osoby utrzymujące się z pracy zarobkowej na życie towarzyskie poświęcały ok. 4,0% czasu dobowego.

Przeciętny czas wykonywania czynności

Na wykonanie pracy zawodowej (głównej i dodatkowej) najwięcej czasu potrzebowali pracownicy najemni – 8 godz. 11 min. Krócej wykonywali ją pracujący na własny rachunek – 7 godz. 40 min. oraz użytkujący gospodarstwo rolne – 6 godz. 11 min.

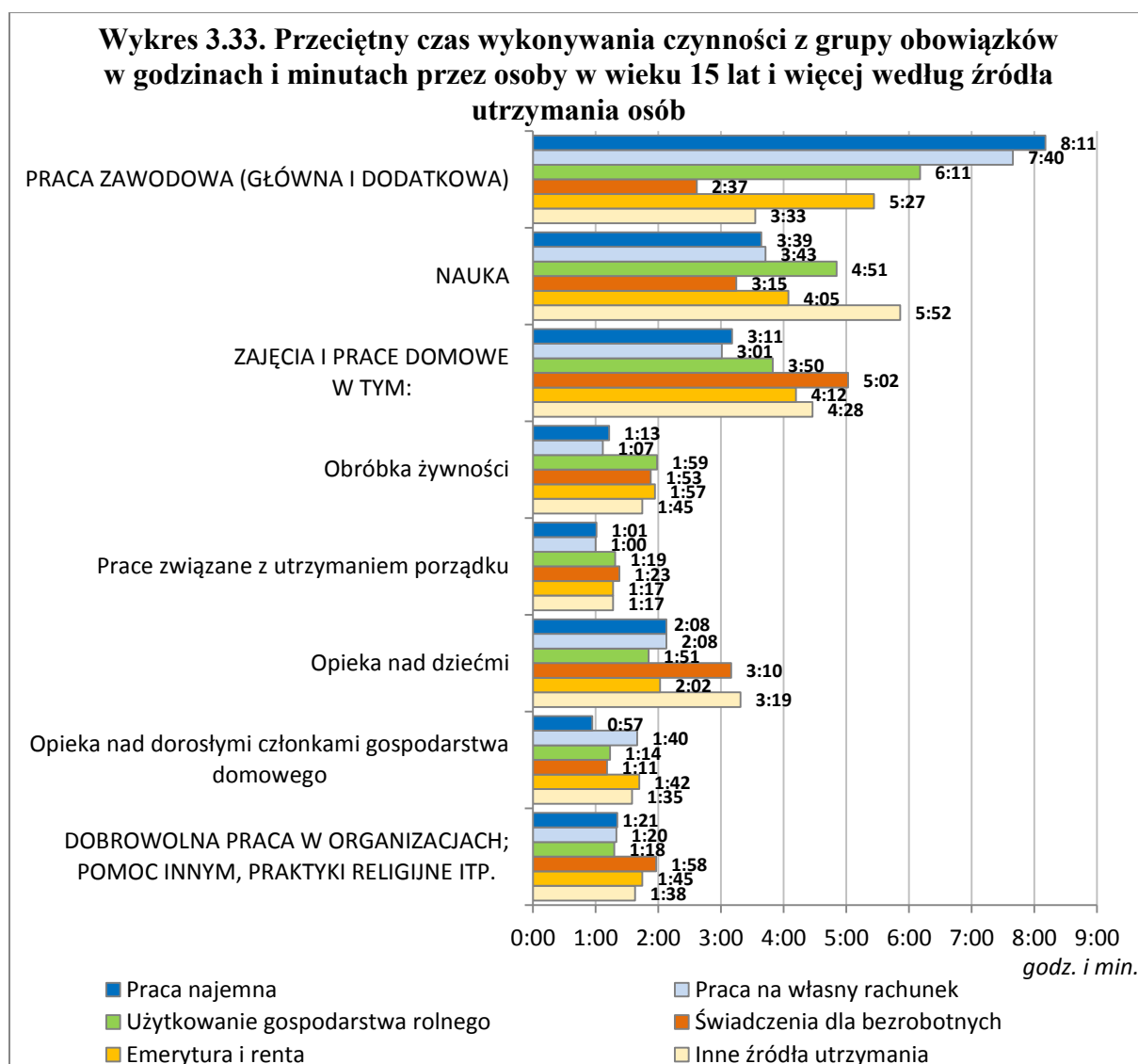
Warto zaznaczyć, że pośród osób użytkujących gospodarstwo rolne najdłuższy był czas wykonywania dodatkowych prac zarobkowych – 5 godz. 25 min.

Osoby utrzymujące się z pracy na własny rachunek poza rolnictwem i pracy najemnej, krócej niż pozostałe osoby wykonywały zajęcia i prace domowe (odpowiednio 3 godz. 1 min.

i 3 godz. 11 min.). Osoby utrzymujące się ze świadczeń dla bezrobotnych poświęcały takim czynnościom najwięcej czasu – 5 godz. 2 min.

Czynności związane z obróbką żywności zajmowały pracownikom najemnym i pracującym na własny rachunek poza rolnictwem ok. 1 godz. 10 min., a prace związane z utrzymaniem porządku ok. 1 godz. Natomiast pozostałe osoby poświęcały na te czynności odpowiednio ok. 40 min. i 20 min. więcej.

Opiekę nad dziećmi najdłużej sprawowały osoby utrzymujące się z innych źródeł i świadczeń dla bezrobotnych (odpowiednio 3 godz. 19 min. i 3 godz. 10 min.). W pozostałych grupach było to ok. 2 godzin.

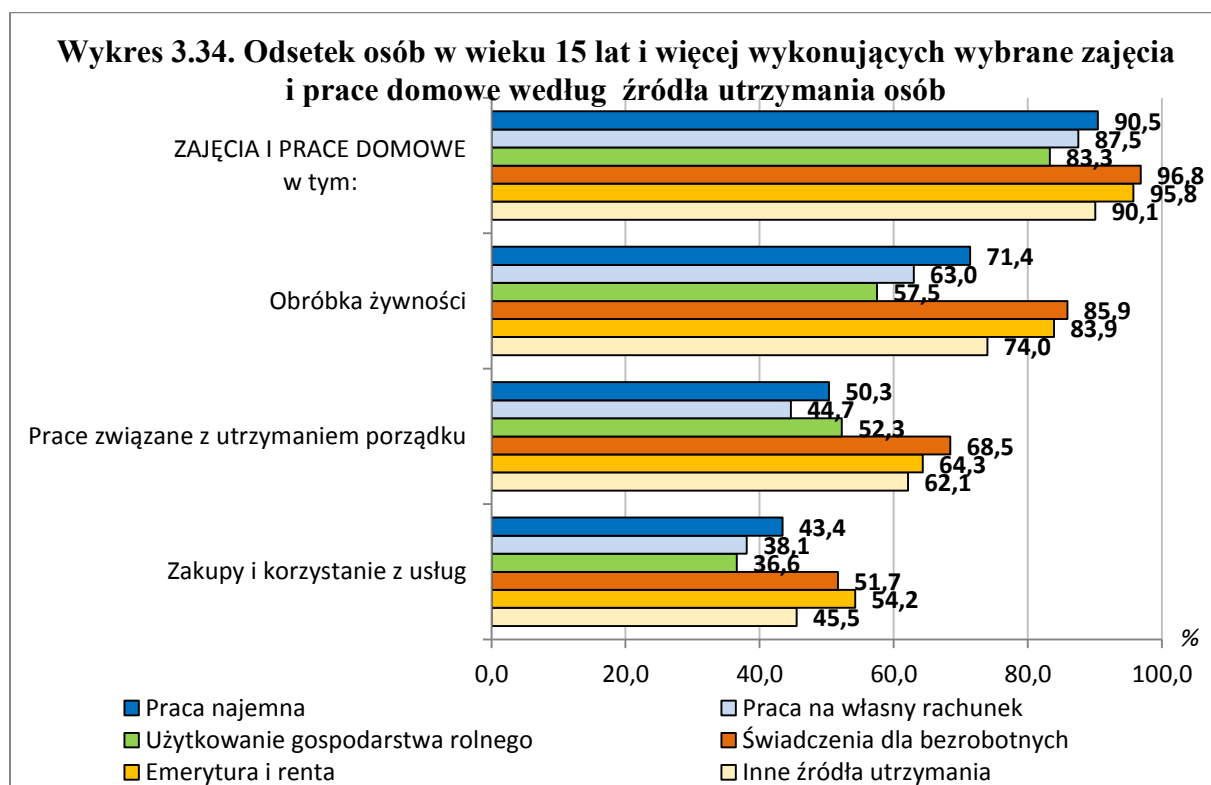
Spośród różnych form spędzania czasu wolnego najbardziej powszechne było korzystanie ze środków masowego przekazu, do których zaliczono m.in. telewizję, prasę, książki i radio. Najwięcej czasu spędzali w ten sposób emeryci i renciści – przeciętnie 3 godz. 51 min, a najmniej pracujący najemnie – 2 godz. 20 min.

Osoby korzystające w czasie wolnym z komputera i Internetu (w celu zdobywania informacji, komunikowania się z innymi) spędzały przed nim ponad godzinę – od 1 godz. 9 min. wśród osób utrzymujących się z użytkowania gospodarstwa rolnego do 1 godz. 34 min. wśród utrzymujących się z innych źródeł. Emeryci i renciści, którzy w porównaniu z innymi grupami, rzadziej wybierali takie zajęcie, poświęcali mu średnio 1 godz. 29 min.

Osoby, które jako formę spędzenia czasu wolnego wybrały sport lub rekreację poświęcały jej od 1 godz. 18 min. w przypadku użytkowników gospodarstwo rolne, do 1 godz. 31 min. w wśród osób pracujących najemnie i na własny rachunek.

Odsetek osób wykonujących czynności

Odsetek osób wykonujących pracę (główną lub dodatkową) w dniu badania był wyraźnie najwyższy wśród osób użytkujących gospodarstwo rolne i wynosił 83,1%. Wśród pracujących na własny rachunek było to 69,5% osób, a wśród pracujących najemnie 64,2% osób.

Zajęcia i prace domowe rzadziej wykonywane były przez osoby użytkujące gospodarstwo rolne (83,3%) oraz pracujące na własny rachunek (87,5%), a najczęściej przez osoby utrzymujące się ze świadczeń dla bezrobotnych oraz emerytur i rent (ponad 95% osób).

Pomoc innym gospodarstwom domowym w największym odsetku świadczyły osoby

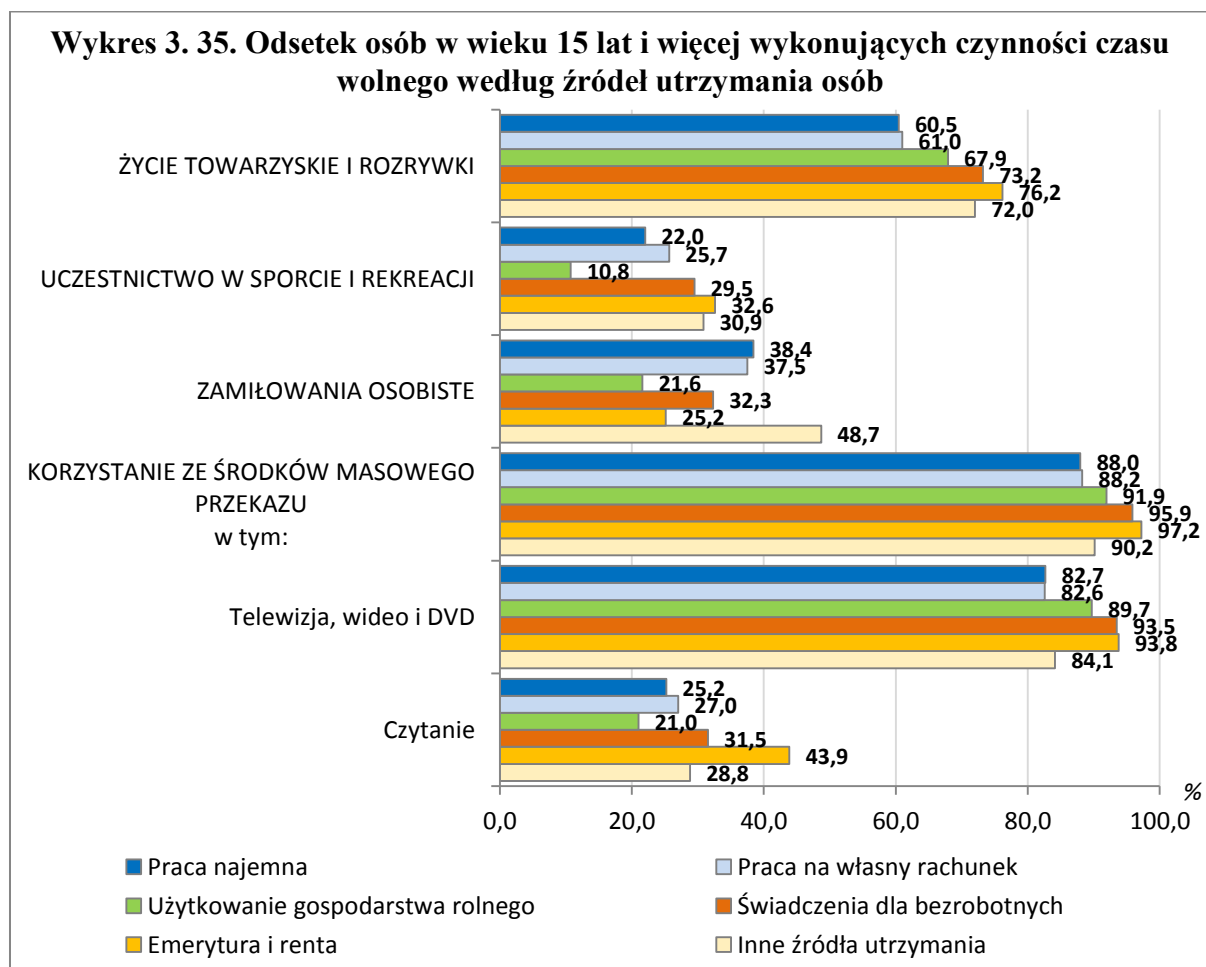
nie obciążone obowiązkami zawodowymi. Było to 13,0% osób utrzymujących się ze świadczeń dla bezrobotnych oraz 11,7% utrzymujących się z emerytury lub renty.

W czasie wolnym, niezależnie od źródła utrzymania, największy odsetek osób spędzał czas korzystając ze środków masowego przekazu (od 88,0% wśród osób utrzymujących się z pracy najemnej do 97,2% wśród osób utrzymujących się z emerytury lub renty) lub uczestnicząc w życiu towarzyskim i rozrywkach (od 60,5% wśród osób utrzymujących się z pracy najemnej do 76,2% wśród osób utrzymujących się z emerytur lub rent).

Osoby użytkujące gospodarstwo rolne, częściej niż pozostałe osoby utrzymujące się z pracy, uczestniczyły w życiu towarzyskim (48,6%), odpoczywały biernie (38,5%), czytały dzienniki i czasopisma (15,5%), oglądały telewizję (89,7%) lub słuchały radia i muzyki (9,0%).

Z kolei pracujący na własny rachunek, w porównaniu z osobami pracującymi najemnie i użytkującymi gospodarstwo rolne, liczniej ćwiczyli fizycznie (25,1%).

Czytających książki najłatwiej było znaleźć wśród osób utrzymujących się z emerytury lub renty (20,3%). Także ta grupa była najbardziej aktywna fizycznie – ponad 30% osób uczestniczyło w sporcie i rekreacji m.in. spacerując lub ćwicząc.

Wyniki badania pozwoliły wyodrębnić ze wszystkich dojazdów i dojść te związane z przemieszczaniem się do i z miejsca pracy. Wśród pracowników najemnych do miejsca pracy dojeżdżało 61,0% osób, wśród pracujących na własny rachunek 48,5%, a wśród użytkujących gospodarstwo rolne tylko nieco ponad 15,0% osób, co wynika ze specyfiki wykonywanej pracy.

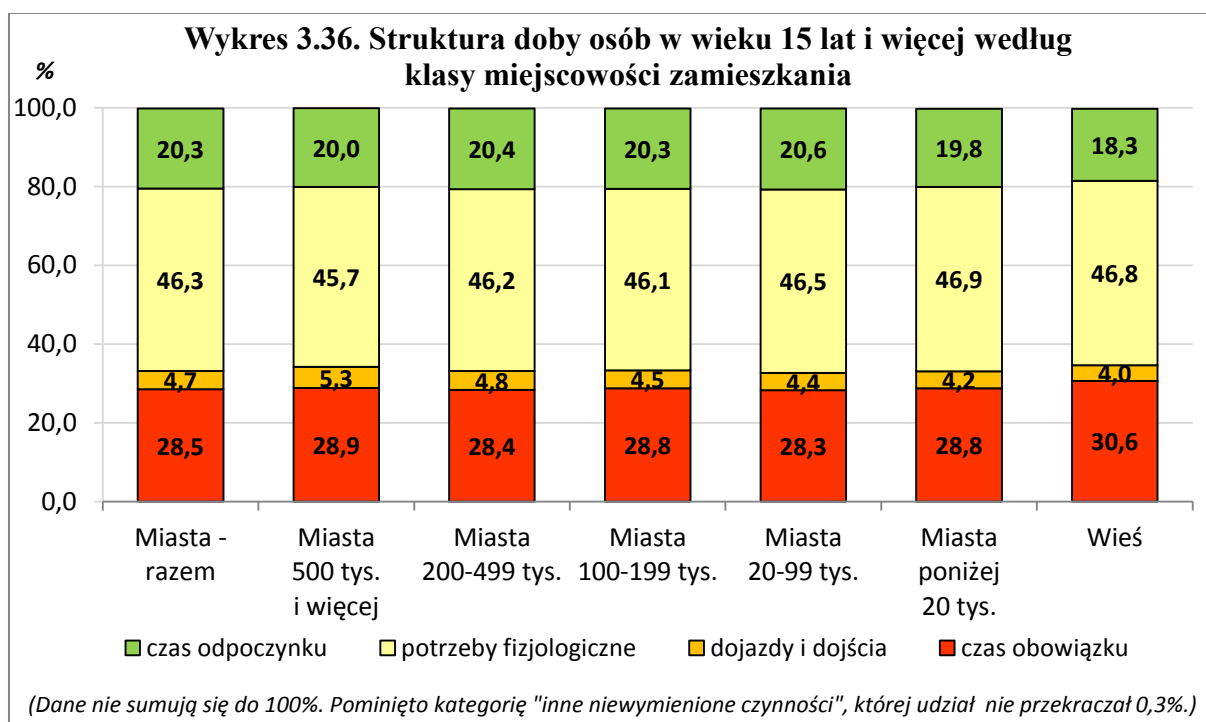
3.8. BUDŻET CZASU A KLASA MIEJSCOWOŚCI ZAMIESZKANIA

Czynnikami różnicującym budżet czasu jest także miejsce zamieszkania, opisane przez klasę miejscowości zamieszkania.

Struktura dobowego budżetu czasu

Niezależnie od miejsca zamieszkania najwięcej czasu w ciągu doby mieszkańcy Polski przeznaczali na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych - w miastach średnio 46,3% (najmniej w największych aglomeracjach 500 tys. lub więcej mieszkańców – 45,7%), a na wsi 46,8%.

Mieszkańcy wsi więcej czasu musieli przeznaczyć na wypełnienie różnego rodzaju obowiązków – 30,6% niż mieszkańcy miast – 28,5% doby. W konsekwencji udział czasu odpoczynku w strukturze doby mieszkańców wsi był mniejszy niż miast (odpowiednio 18,3% i 20,3% doby).

Największa różnica w strukturze doby mieszkańców wsi i miast ogółem dotyczyła czasu przeznaczanego na pracę zawodową. Mieszkańcy wsi poświęcali na nią średnio 12,6% doby, a mieszkańcy miast 11,6% doby.

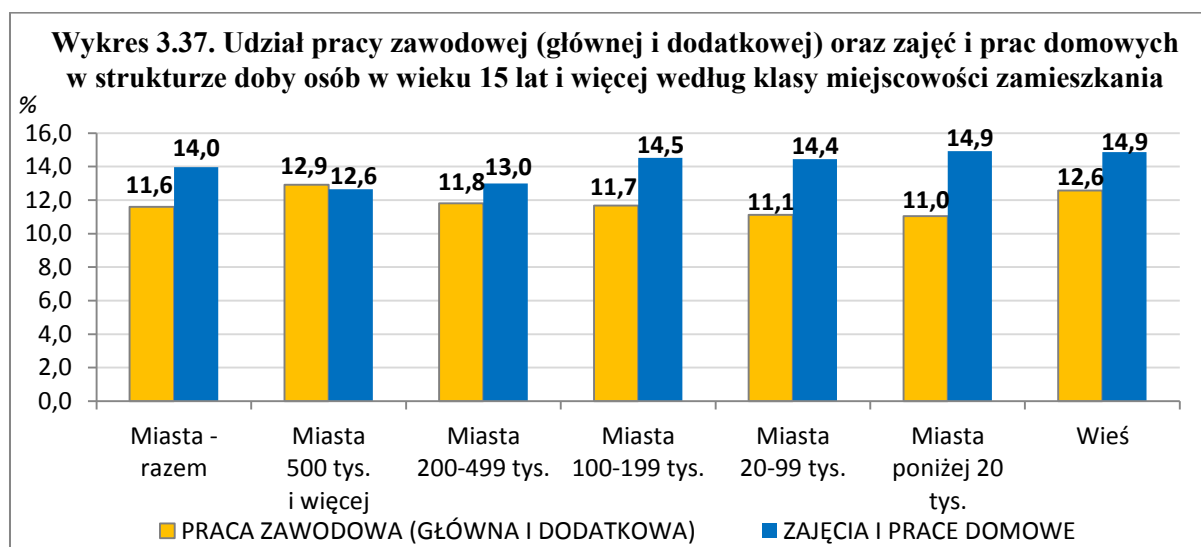
Również zajęcia i prace domowe zajmowały większą część doby `na wsi (14,9%), niż w miastach (14,0%).

Z kolei mieszkańcy miast przeznaczali więcej czasu na korzystanie ze środków masowego przekazu i zamiłowania osobiste (odpowiednio 11,2 i 2,7% doby) niż mieszkańcy wsi (odpowiednio 10,3 i 1,9% doby).

W miastach więcej czasu niż na wsi poświęcano również na dojazdy i dojścia (odpowiednio 4,7% i 4,0% doby) oraz uczestnictwo w sporcie i rekreacji (odpowiednio 1,9% i 1,3% doby).

Dla pozostałych grup czynności (tj. dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp., życia towarzyskiego i rozrywek oraz nauki) różnice w strukturze doby na wsi i w miastach ogółem nie przekraczały 0,5 p. proc.

Bardziej znaczące różnice w strukturze doby uwidoczniły się pomiędzy klasami miast. Największy udział pracy zawodowej w strukturze doby wystąpił wśród mieszkańców miast o co najmniej 500 tys. mieszkańców (12,9%). Udział ten malał wraz ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców w miastach – do 11,0% w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców (o 1,6 p. proc. mniej niż na wsi).

W zależności od wielkości miasta zajęcia i prace domowe zajmowały od 12,6% doby w największych miastach do 14,9% doby w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców (tak jak na wsi).

Najwięcej czasu na naukę przeznaczali mieszkańcy dużych miast powyżej 200 tys. mieszkańców³¹ (ok. 2,2%), a w pozostałych miastach udział ten wynosił ok. 1,3% doby.

Również udział czasu poświęcanego na czynności czasu odpoczynku był zróżnicowany w zależności od wielkości zamieszkiwanego miasta i wahał się od 19,8% w miastach poniżej 20 tys. mieszkańców do 20,6% w miastach 20-99 tys. mieszkańców.

Najkrócej ze środków masowego przekazu korzystali mieszkańcy miast liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców i zajmowało im to przeciętnie 10,3% doby. Mieszkańcy

³¹ Obejmuje klasy miast 200-499 tys. i 500 tys. i więcej.

mniejszych miast spędzali w ten sposób więcej czasu (najwięcej w miastach 20-99 tys. mieszkańców – 11,6% doby).

Zamiłowania osobiste, do których zaliczono m. in. korzystanie z komputera i Internetu, zajmowały najbardziej znaczące miejsce w strukturze doby w dużych ośrodkach miejskich. Mieszkańcy największych miast (500 tys. lub więcej mieszkańców) przeznaczali na nie 3,2% doby. Udział ten stopniowo malał do 2,2% w miastach poniżej 20 tys. mieszkańców.

Udział czasu poświęcanego na dojazdy i dojścia malał wraz ze zmniejszającą się wielkością miejsca zamieszkania. Największy był w miastach 500 tys. lub więcej mieszkańców – 5,3% doby, a najmniejszy w miastach poniżej 20 tys. mieszkańców (4,2% doby).

Dla pozostałych grup czynności (tj. dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp., życia towarzyskiego i rozrywek oraz uczestnictwa w sporcie i rekreacji) różnice w strukturze doby między poszczególnymi klasami miast nie przekraczały 0,5 p. proc.

Przeciętny czas wykonywania czynności

Przeciętny czas wykonywania pracy zawodowej przez osoby zamieszkujące miasta był o 24 min. dłuższy niż na wsi (odpowiednio 7 godz. 48 min. i 7 godz. 24 min.). Wśród mieszkańców różnych klas miast nie wystąpiły istotne różnice w czasie wykonywania pracy – najdłużej wykonywały ją osoby mieszkające w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców³² – 7 godz. 51 min., a najkrócej w największych miastach – 7 godz. 45 min.

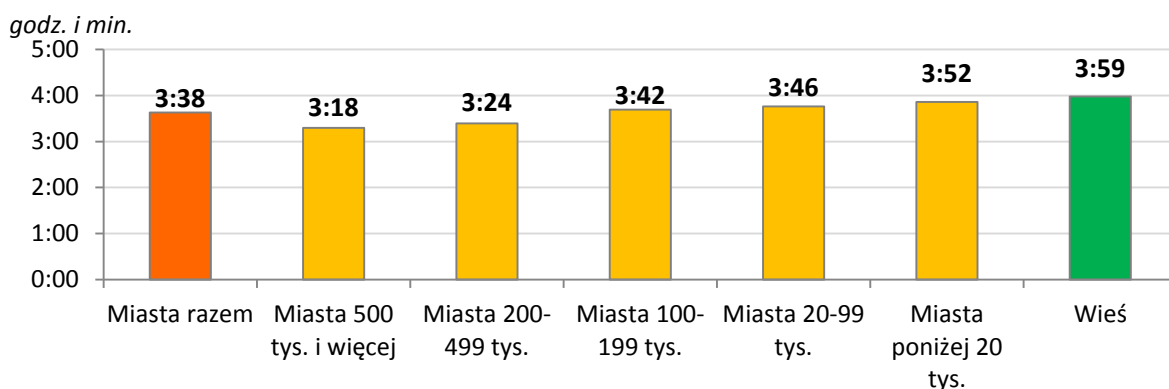
Osoby uczące się i mieszkające na wsi poświęcały na naukę średnio o 34 min. więcej niż osoby mieszkające w miastach (odpowiednio 5 godz. 35 min. i 5 godz. 1 min.).

Zajęcia i prace domowe były wykonywane przez mieszkańców wsi przez średnio 3 godz. 59 min., a przez osoby mieszkające w miastach przez średnio 3 godz. 38 min., przy czym najkrócej prace domowe wykonywali mieszkańcy miast liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców – 3 godz. 18 min. a najdłużej – mieszkańcy najmniejszych miast – 3 godz. 52 min.

Pośród wszystkich czynności związanych z zaspokojeniem potrzeb własnego gospodarstwa domowego i jego członków, najdłużej wykonywane były czynności związane z opieką nad dziećmi. W miastach było to średnio 2 godz. 31 min. (najwięcej w miastach o co najmniej 500 tys. mieszkańców – 2 godz. 49 min.), a na wsi 2 godz. 15 min.

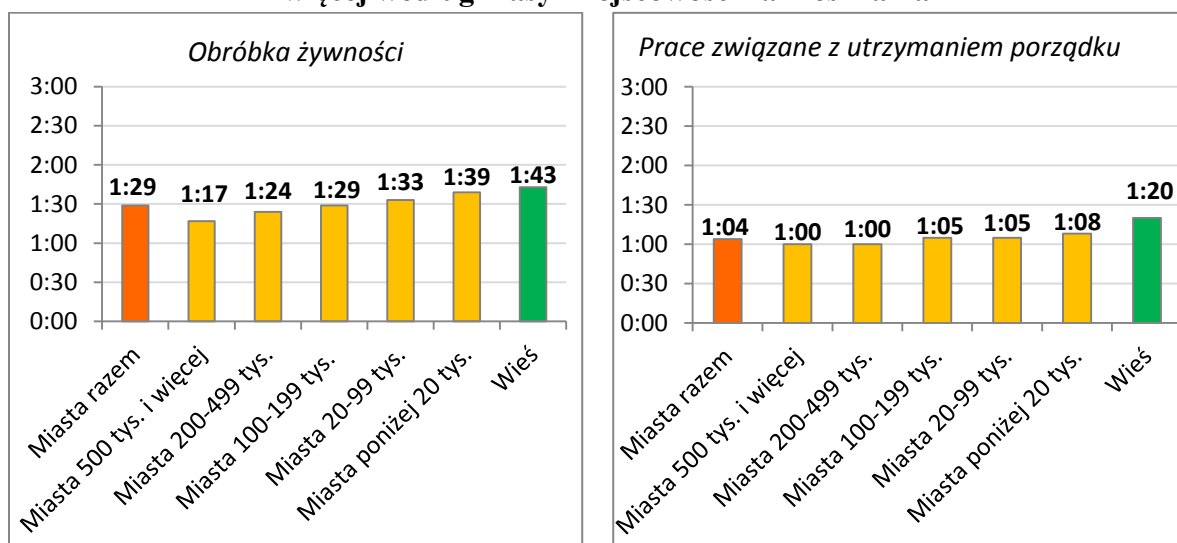
³² Obejmuje klasy miast 20-99 tys. i poniżej 20 tys. mieszkańców.

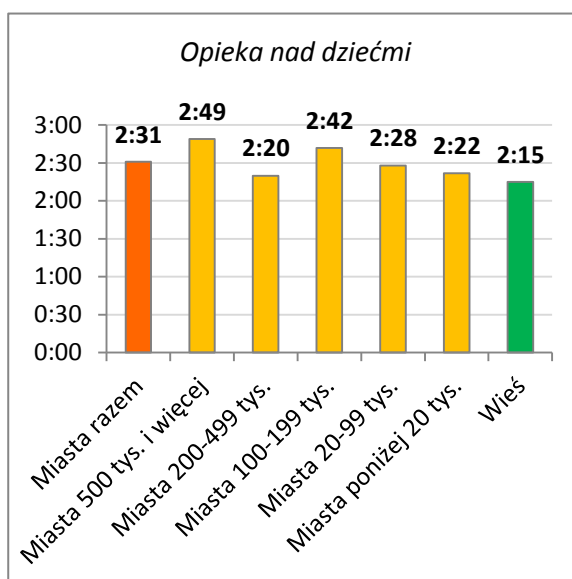
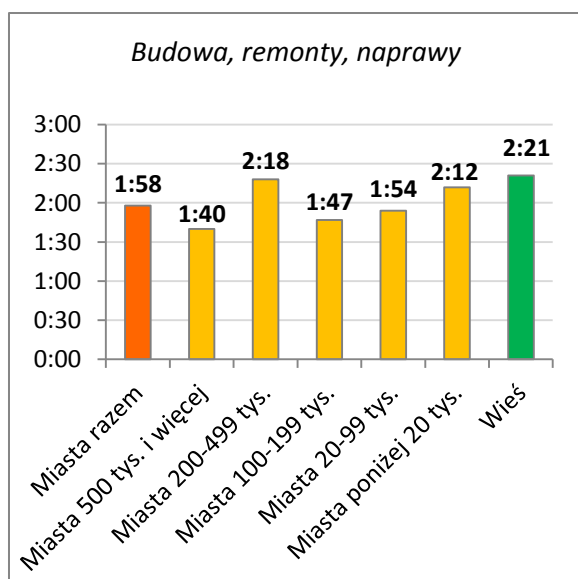
Wykres 3.38. Przeciętny czas wykonywania zajęć i prac domowych w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania

Mieszkańcy miast, krócej niż mieszkańcy wsi, wykonywali czynności związane z przygotowaniem posiłków i utrzymaniem porządku w mieszkaniu lub domu. Obróbka żywności i prace porządkowe były wykonywane odpowiednio o 14 min. i 16 min. krócej w miastach niż na wsi.

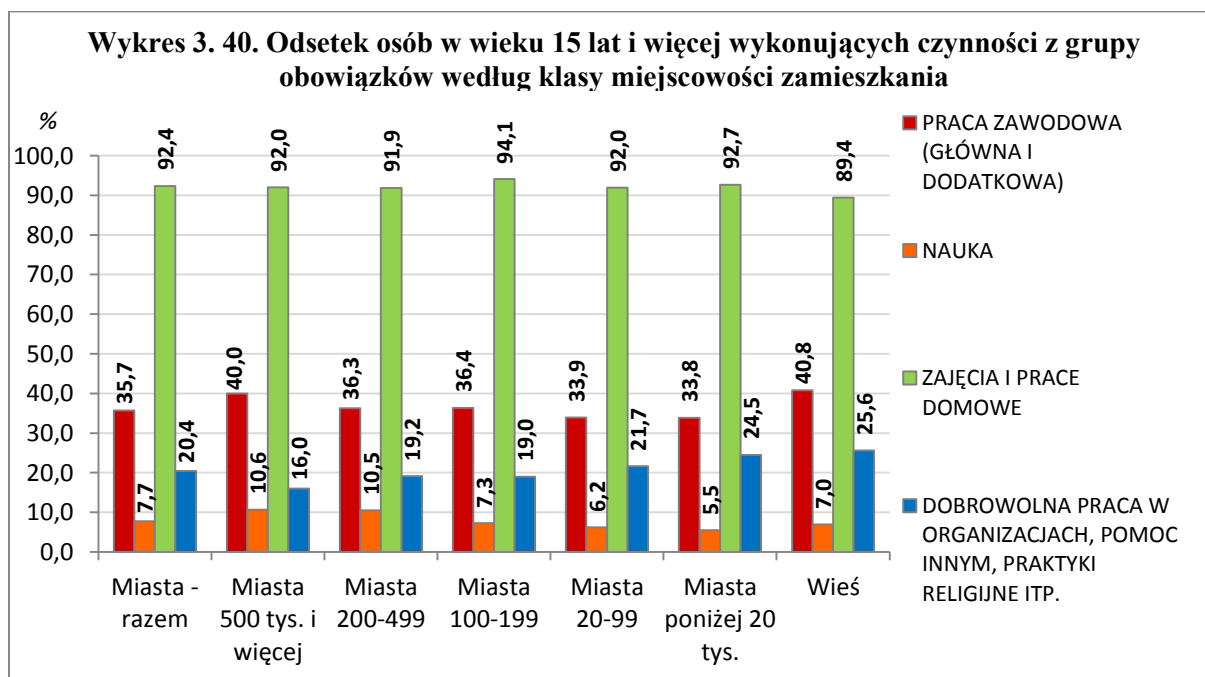
Wykres 3.39. Przeciętny czas wykonywania wybranych czynności związanych z zajęciami i pracami domowymi w godzinach i minutach przez osoby w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania

Odsetek osób wykonujących czynności

Wśród mieszkańców wsi odsetek osób wykonujących pracę³³ w dniu badania wynosił 40,8% i był wyższy niż wśród mieszkańców miast (35,7%). Odsetek osób pracujących w miastach był zróżnicowany w zależności od wielkości zamieszkiwanego miasta. Pracowało 40,0% mieszkańców największych miast i niecałe 34% mieszkańców miast liczących poniżej 100 tys. mieszkańców.

³³ Obejmuje pracę najemną, pracę na własny rachunek w rolnictwie i poza rolnictwem i pomaganie w pracy na własny rachunek w lub poza rolnictwem – zarówno pracę główną, jak i dodatkową.

Odsetek osób uczących się w miastach ogółem i na wsi był zbliżony (odpowiednio 7,7% i 7,0%). Odsetek osób uczących się w miastach powyżej 200 tys. mieszkańców przekraczał 10%, i spadał wraz ze zmniejszając się liczbą mieszkańców miast do 5,5% w miastach liczących poniżej 20 tys. mieszkańców. Warto zauważyć, że czas poświęcany na naukę (czas wykonywania) w najmniejszych miastach był najdłuższy.

Pośród czynności zaliczanych do zajęć i prac domowych najbardziej zróżnicowany, w zależności od klasy miejscowości zamieszkania, był odsetek osób poświęcających czas na zakupy i korzystanie z usług (miasto - 50,9%, wieś - 38,3%) oraz zajmujących się obróbką żywności (miasto – 77,2%, wieś – 68,9%). Opiekę nad dziećmi w dniu badania sprawowało nieco więcej mieszkańców wsi niż miast (odpowiednio 24,1% i 22,0%).

W czasie wolnym podobny odsetek mieszkańców miast i wsi angażował się w życie towarzyskie i rozrywki (odpowiednio 66,5% i 68,9% osób). Były to przede wszystkim wizyty towarzyskie i rozmowy z rodziną.

Popularne było również korzystanie ze środków masowego przekazu, zwłaszcza oglądanie telewizji. Na wsi 88,0% mieszkańców oglądało telewizję, a w miastach – 85,1%. Warto zauważyć, że odsetek osób oglądających telewizję był najniższy w miastach liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców (77,8%), a następnie rósł do poziomu ok. 88,0% w miastach poniżej 100 tys. mieszkańców³⁴.

Niezależnie od miejsca zamieszkania, korzystanie z komputera i Internetu (w celu zdobywania informacji i komunikowania się) było najczęściej wybieraną czynnością zaliczaną do zamiłowań osobistych. Wśród mieszkańców miast zajmowało się nią 30,1% osób (w największych miastach 34,9%), natomiast na wsi 23,2% osób.

W sporcie i rekreacji w czasie wolnym uczestniczyło 28,9% mieszkańców miast, podczas gdy na wsi – 22,1%.

W różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych, takich jak kino, teatr, muzea, wydarzenia sportowe, uczestniczyło 2,5% mieszkańców miast (w miastach 500 tys. lub więcej mieszkańców - 3,8%), a na wsi zaledwie 1,3%.

Czytanie dzienników, czasopism, książek itp. było bardziej popularne wśród mieszkańców miast niż wsi (odpowiednio 34,0% i 25,3%).

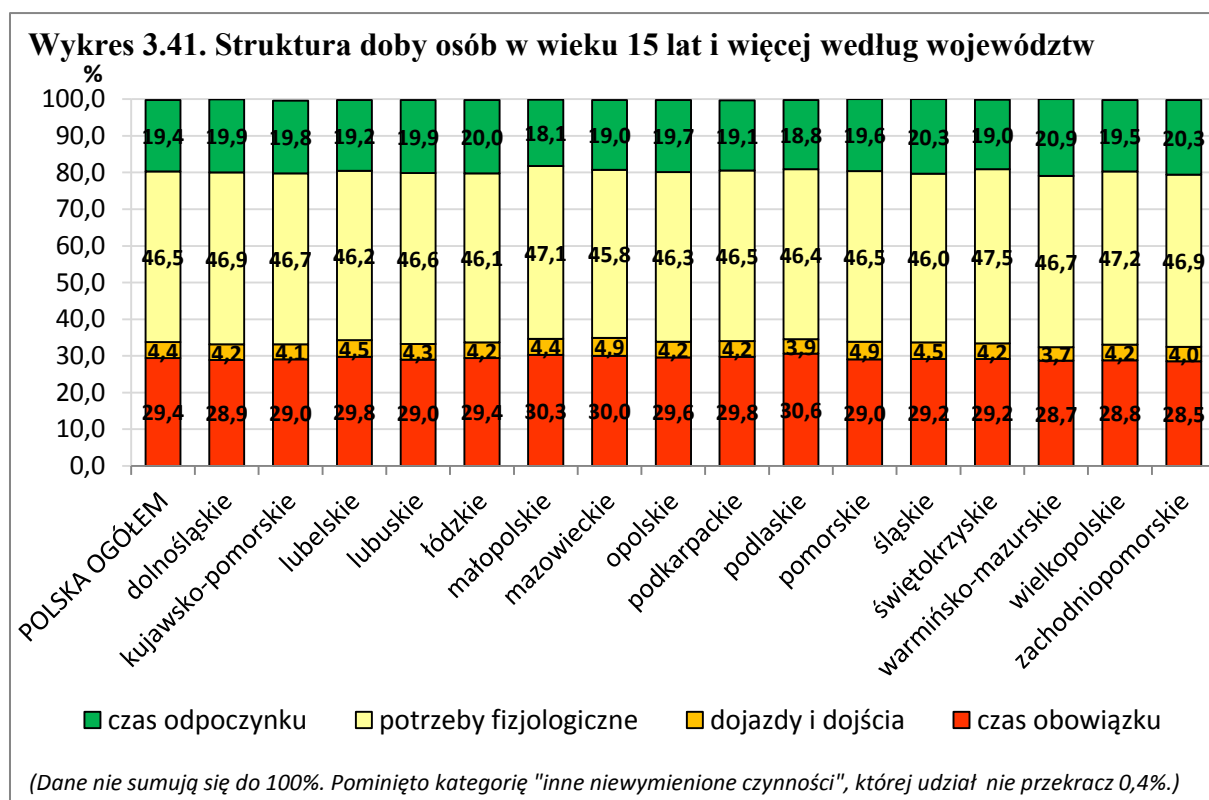
Mniejszy odsetek mieszkańców wsi niż miast musiał poświęcić swój czas na dojazdy i dojścia w różnych celach (na wsi 78,9%, w miastach 84,5%).

³⁴ Obejmuje klasy miast 20-99 tys. i poniżej 20 tys. mieszkańców.

3.9. BUDŻET CZASU A WOJEWÓDZTWA

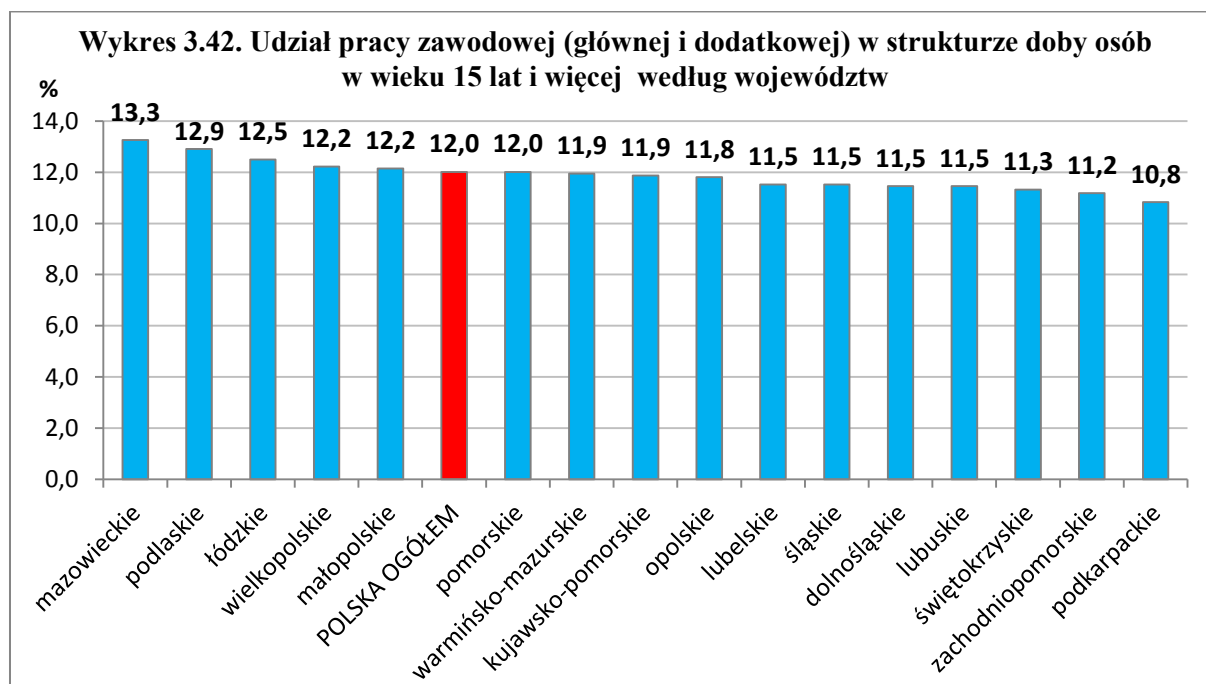
Struktura dobowego budżetu czasu

Na zaspokojenie potrzeb fizjologicznych mieszkańcy Polski przeznaczali od 45,8% doby w województwie mazowieckim, do 47,5% doby w województwie świętokrzyskim. Wypełnienie wszystkich obowiązków zajmowało największą część doby mieszkańcom województwa podlaskiego (30,6%), a najmniejszą - województwa zachodniopomorskiego (28,5%). Osoby mieszkające w województwie mazowieckim, najwięcej czasu spośród mieszkańców Polski poświęcały na dojazdy i dojścia związane z różnymi celami – 4,9% doby, natomiast osoby z województwa warmińsko-mazurskiego – najmniej (3,7% doby). Pozostałą część doby spędzano na odpoczynku zgodnie z własnymi upodobaniami. Czas odpoczynku miał największy udział w strukturze doby mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (20,9%), a najmniejszy województwa małopolskiego (18,1%).

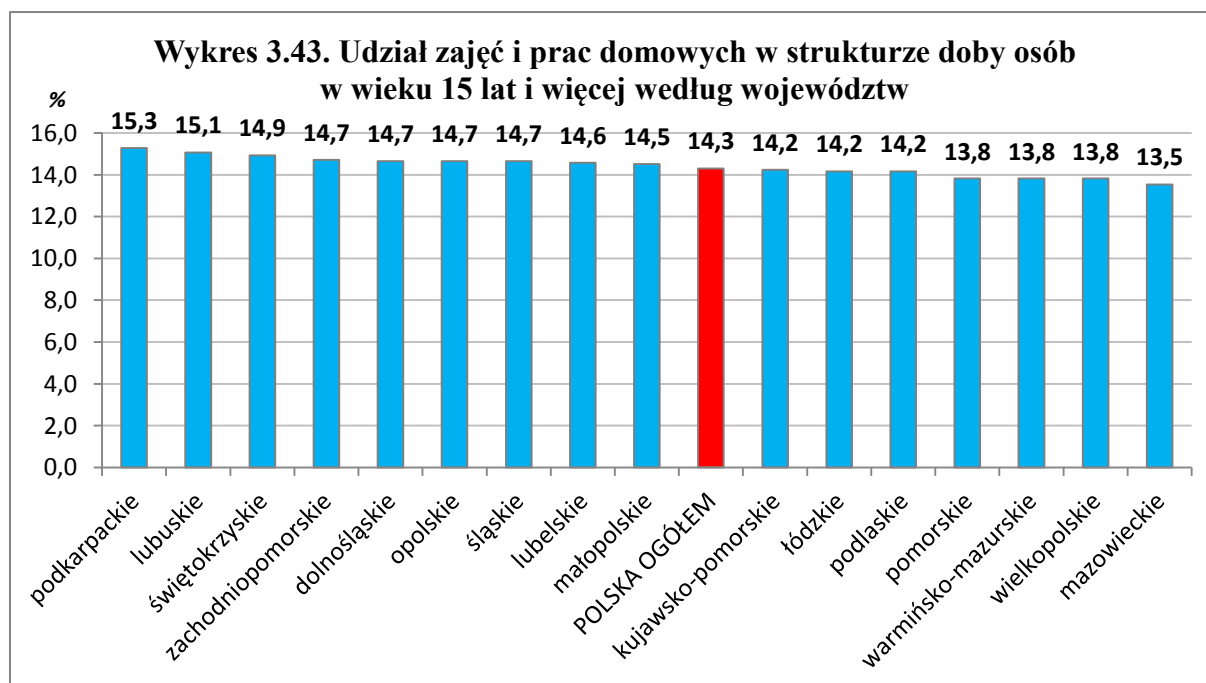

Spśród 11 głównych grup czynności, największa różnica w strukturze doby mieszkańców województw Polski dotyczyła czasu przeznaczanego na pracę zawodową. Największą część doby zajmowała ona mieszkańcom województwa mazowieckiego (13,3% doby), a najmniejszą województwa podkarpackiego (10,8% doby). Udział czasu pracy

w strukturze doby powyżej średniej dla Polski oprócz woj. mazowieckiego wystąpił także w woj. podlaskim, łódzkim, wielkopolskim i małopolskim.

W przypadku zajęć i prac domowych relacja była odwrotna. Największy udział w budżecie czasu miały one wśród mieszkańców województwa podkarpackiego (15,3% doby), a najmniejszy u mieszkańców województwa mazowieckiego (13,5% doby).

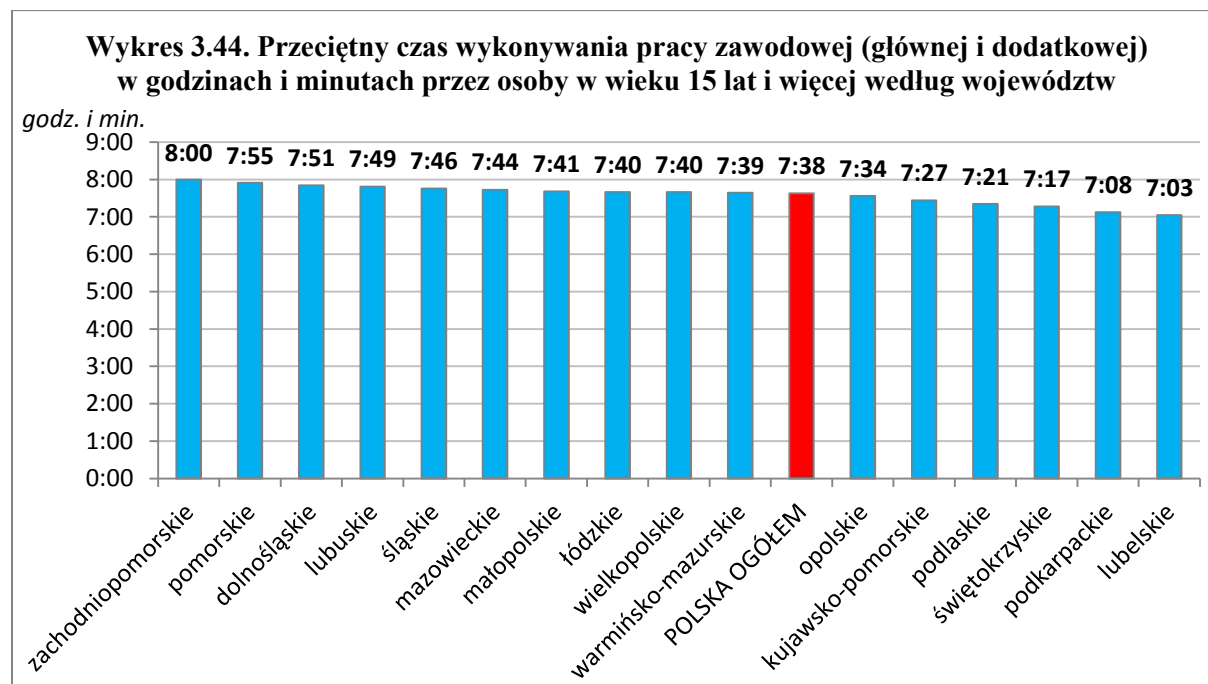
Zróznicowanie w strukturze doby pomiędzy województwami w grupie czynności czasu wolnego dotyczyło zwłaszcza czynności związanych z życiem towarzyskim i rozrywkami oraz korzystaniem ze środków masowego przekazu.

Mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego uczestniczyli w życiu towarzyskim i rozrywkach przez 5,7% doby. Nieco mniej czasu w ten sposób spędzali mieszkańcy województw łódzkiego (5,2% doby) oraz lubelskiego (5,1% doby), a najmniej mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego (4,0% doby). Z drugiej strony, mieszkańcy tego województwa, spośród całej ludności Polski, poświęcali największą część doby na korzystanie ze środków masowego przekazu (11,6% doby), zaś mieszkańcy województwa małopolskiego najmniejszą (9,9% doby).

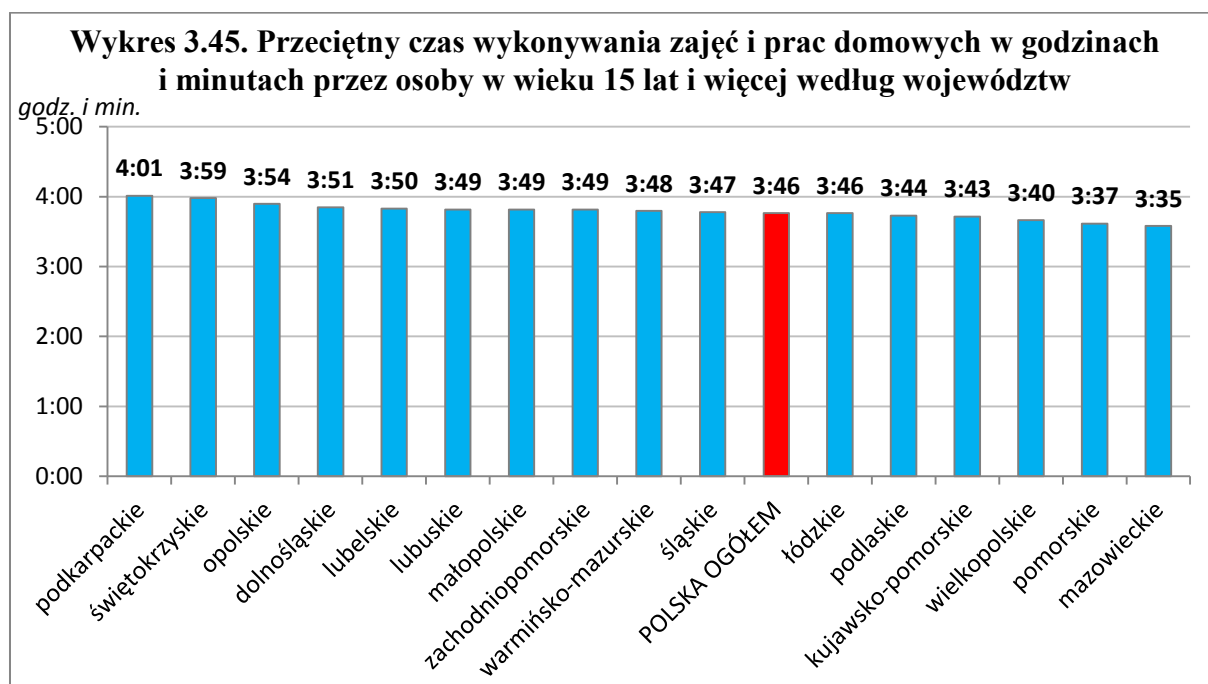
Część doby mieszkańcy Polski musieli przeznaczyć na przemieszczanie się w różnych celach. W zależności od zamieszkiwanego obszaru, wszystkie dojazdy i dojścia zajmowały im od 3,7% doby w województwie warmińsko-mazurskim do 4,9% w województwach mazowieckim i pomorskim.

Przeciętny czas wykonywania czynności

Wykonywanie obowiązków zawodowych, związanych zarówno z pracą główną, jak i dodatkową, zajmowało najwięcej czasu osobom zamieszkującym województwo zachodniopomorskie – 8 godz., a najmniej województwo lubelskie – 7 godz. 3 min. Czas wykonywania pracy poniżej 7 godz. 30 min. obok województwa lubelskiego odnotowano także w województwie podkarpackim, świętokrzyskim, podlaskim i kujawsko-pomorskim.

Wykonywanie różnego typu obowiązków we własnym gospodarstwie domowym wymagało poświęcania w ciągu doby przeciętnie od 3 godz. 35 min. w województwie mazowieckim do 4 godz. 1 min. w województwie podkarpackim.

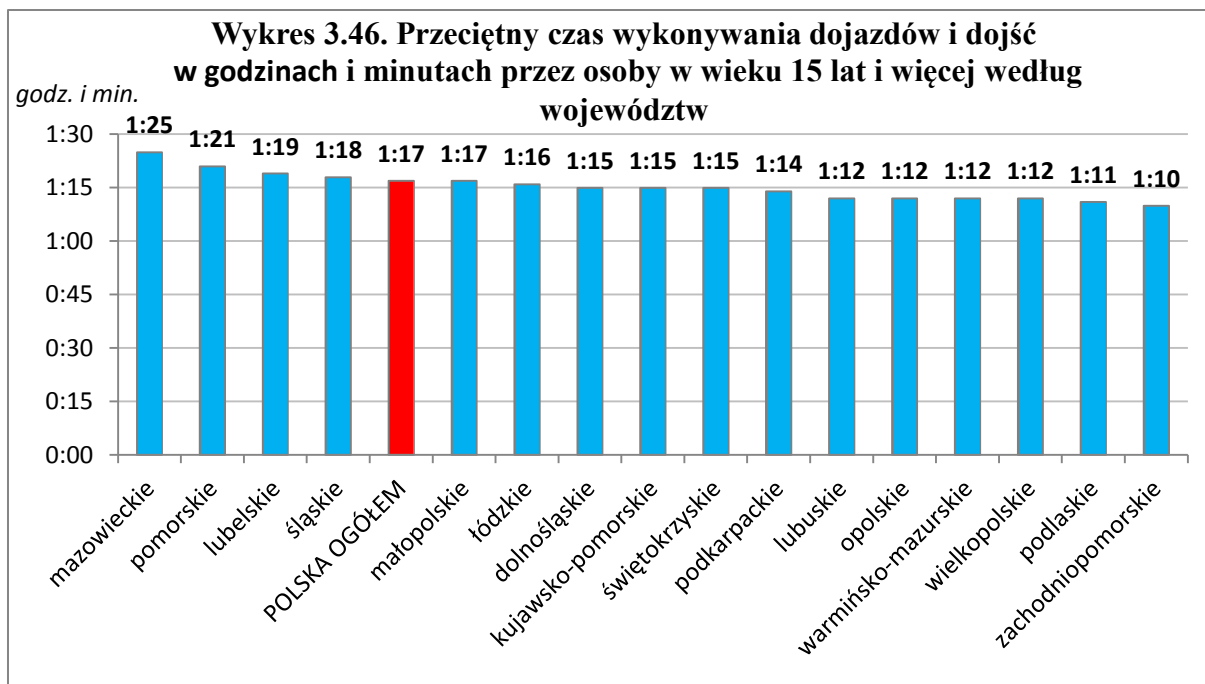
We wszystkich województwach najdłużej wykonywaną czynnością czasu wolnego było korzystanie ze środków masowego przekazu. Czas ten był najdłuższy w województwie zachodniopomorskim, gdzie wyniósł 3 godz. 3 min. a najkrótszy w województwie małopolskim – 2 godz. 39 min.

W życiu towarzyskim i rozrywkach najdłużej uczestniczyli mieszkańcy województwa warmińsko-mazurskiego – 1 godz. 58 min. Było to o prawie 30 min. dłużej niż w województwie podlaskim, gdzie czas wykonywania czynności z tej grupy był najkrótszy (1 godz. 30 min.).

Udział w sporcie i rekreacji zajmował najmniej czasu osobom zamieszkującym województwo lubelskie – 1 godz. 19 min., zaś najwięcej w województwie zachodniopomorskim – 1 godz. 40 min..

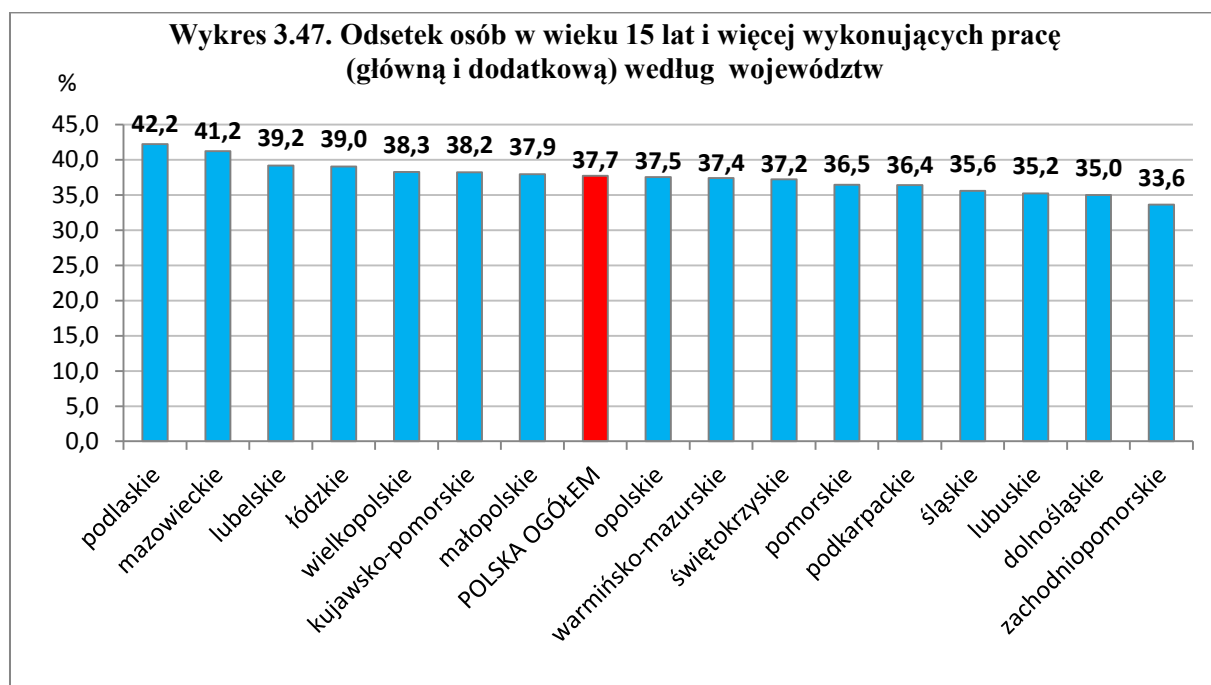
Zamiłowaniem osobistymi najdłużej zajmowali się mieszkańcy województwa zachodniopomorskiego – 1 godz. 42 min., a najkrócej mieszkańcy województwa świętokrzyskiego – 1 godz. 27 min.

Na dojazdy i dojścia najwięcej czasu musieli poświęcić mieszkańcy województwa mazowieckiego (1 godz. 25 min.) i pomorskiego (1 godz. 21 min.), a najmniej osoby z województw: zachodniopomorskiego (1 godz. 10 min.) i podlaskiego (1 godz. 11 min.).

Odsetek osób wykonujących czynności

Najwyższy odsetek osób, które wykonywały pracę zarobkową w dniu badania, zaobserwowano w województwach: podlaskim (42,2%) i mazowieckim (41,2%), a najniższy - w zachodniopomorskim (33,6%).

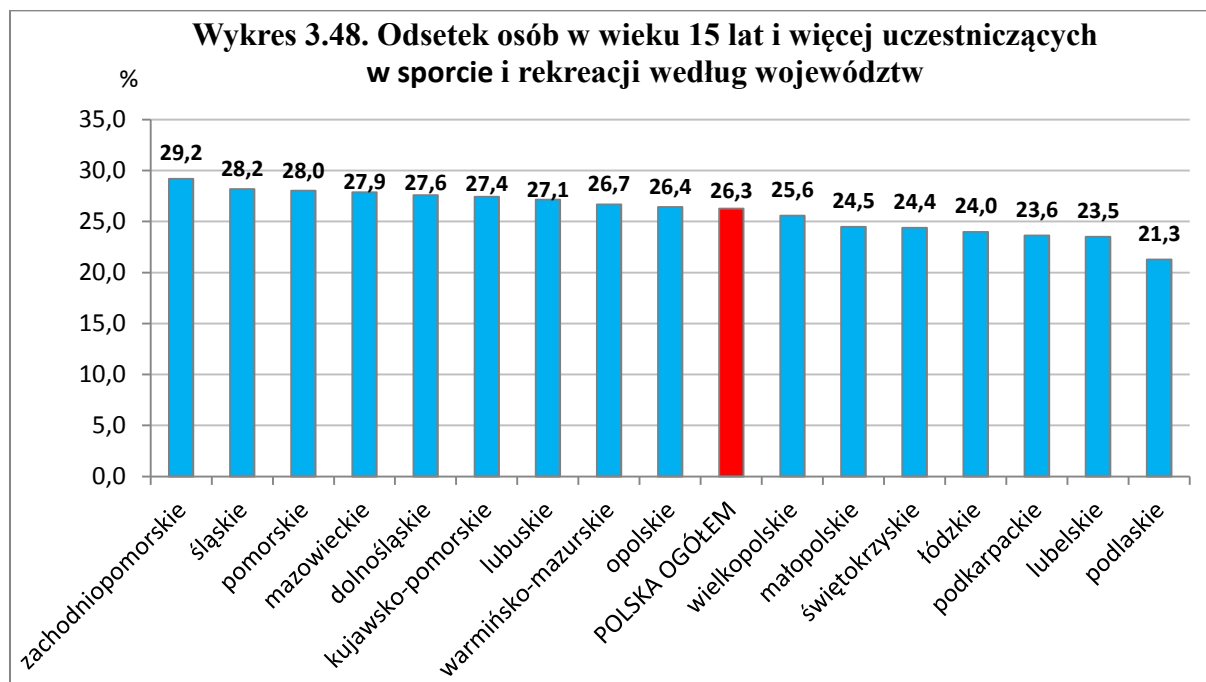

Zajęcia i prace domowe były wykonywane przez zdecydowaną większość mieszkańców Polski w wieku 15 lat i więcej. Najwyższy odsetek odnotowano w województwie lubuskim – 94,8%, a najniższy w województwie warmińsko-mazurskim –

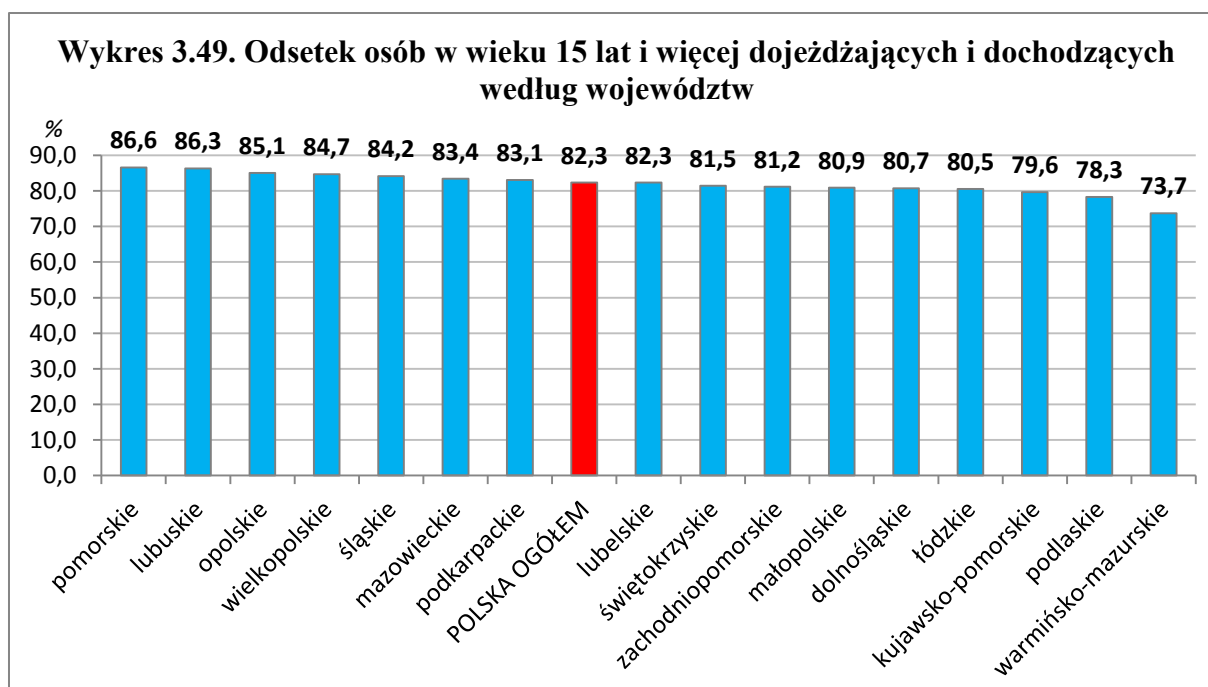
87,3% (i było to jedyne województwo, gdzie odsetek wykonujących zajęcia i prace domowe nie przekroczył 90,0%).

Ponad 30% mieszkańców województw lubelskiego i podkarpackiego angażowało się w dniu badania w dobrowolną pracę w organizacjach, pomoc innym i praktyki religijne. Najmniej licznie podejmowały zajęcia z tej grupy osoby mieszkające w województwie dolnośląskim (17,8%).

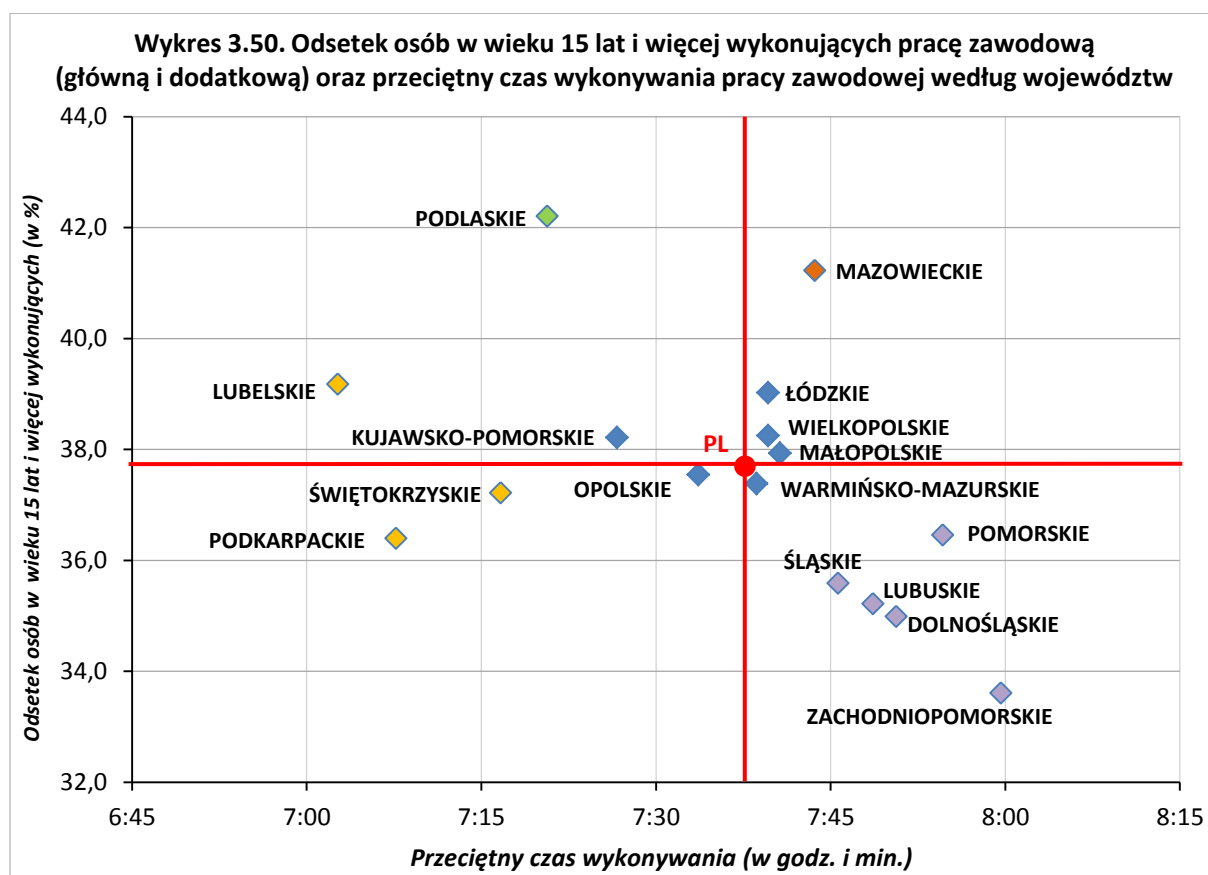
W życiu towarzyskim i rozrywkach najliczniej uczestniczyli mieszkańcy województwa lubelskiego (73,1% osób), a najrzadziej osoby z województwa zachodniopomorskiego (62,2%). Wśród mieszkańców tego województwa najłatwiej było z kolei spotkać osoby uczestniczące w sporcie i rekreacji, które stanowiły 29,2% mieszkańców.

Osoby poświęcające czas na dojazdy i dojścia stanowiły największy odsetek wśród mieszkańców województw pomorskiego (86,6%), lubuskiego (86,3%) oraz opolskiego (85,1%), a najniższy w województwie warmińsko-mazurskim (73,7%). Dojazdy i dojścia do pracy w dniu badania wykonywało od 33,4% osób w województwie pomorskim i 32,9% - w województwie mazowieckim do 26,0% osób w województwie podlaskim i świętokrzyskim.

Odsetek osób wykonujących czynności i czas wykonywania czynności

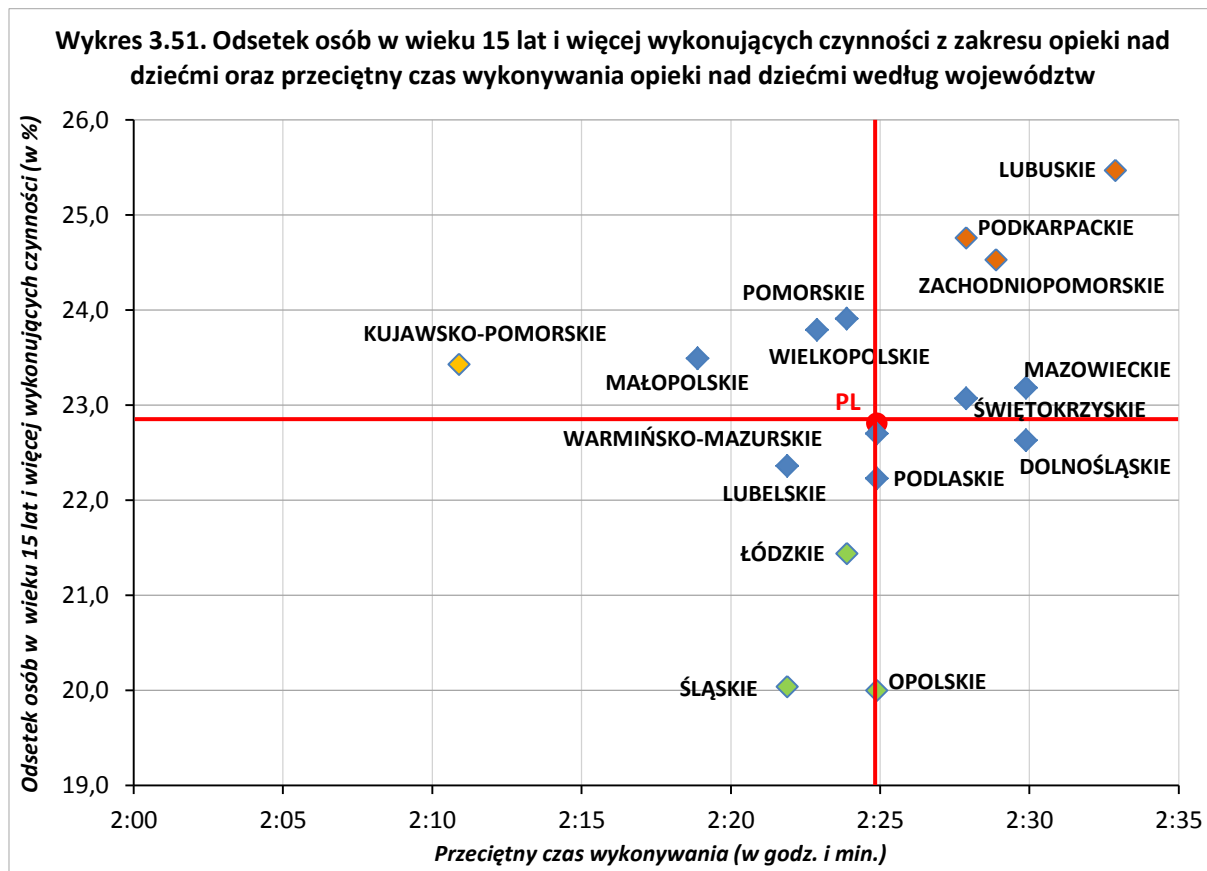
Wykres 3.50. prezentuje odsetki osób wykonujących pracę zawodową w dniu badania oraz przeciętny czas jej wykonywania w poszczególnych województwach oraz w Polsce ogółem.

Sześć województw (kujawsko-pomorskie, opolskie, warmińsko-mazurskie, małopolskie, wielkopolskie i łódzkie) miało zbliżony do średniej ogólnopolskiej czas wykonywania pracy zawodowej oraz odsetek osób wykonujących pracę (odchylenia wskaźników nieprzekraczające 10 min. i 1,3 p. proc.).

Drugą grupę stanowiły województwa lubelskie, podkarpackie i świętokrzyskie, gdzie odsetek osób wykonujących pracę nie odbiegał znacznie od średniego wskaźnika dla Polski (różnica w granicach 2,5 p. proc.), ale czas wykonywania pracy był krótszy niż przeciętnie (od 21 min. do 35 min.).

Z kolei w województwach: śląskim, lubuskim, dolnośląskim, pomorskim i zachodniopomorskim odsetek osób wykonujących pracę był niższy od średniej krajowej (od 1,2 p. proc. do 4,1 p. proc.), ale czas wykonywania pracy był dłuższy niż przeciętnie (od 8 do 22 min.).

W województwach: podlaskim i mazowieckim, odsetek osób wykonujących pracę w dniu badania był wyraźnie wyższy niż średnio dla Polski (odpowiednio o 4,5 i 3,5 p. proc.), przy czym w województwie podlaskim czas wykonywania pracy był krótszy niż przeciętnie w kraju (o 17 min.), a w województwie mazowieckim dłuższy (o 6 min.).

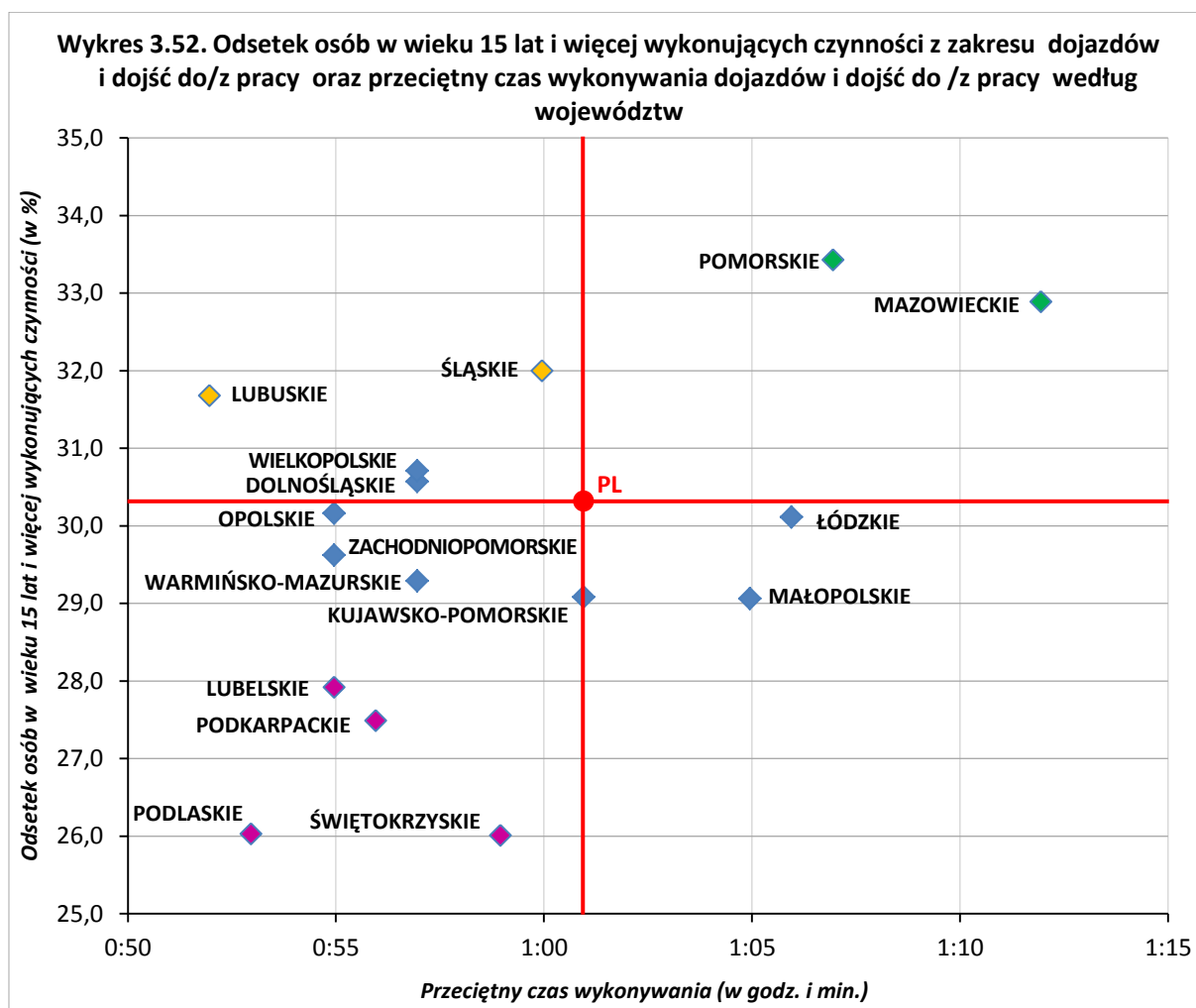

Odsetek osób opiekujących się dziećmi z własnego gospodarstwa domowego oraz czas wykonywania tej opieki był zbliżony do średniej dla Polski w dziewięciu województwach: małopolskim, lubelskim, wielkopolskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, podlaskim, świętokrzyskim, mazowieckim i dolnośląskim. W przypadku odsetka osób odchylenie od wartości średniej nie przekraczało 1,1 p. proc., a w przypadku czasu wykonywania – 6 min.

W województwie kujawsko-pomorskim odsetek osób wykonujących czynności z zakresu opieki nad dziećmi był zbliżony do średniej dla Polski ogółem, jednak czas przeznaczany najmłodszym członkom gospodarstw domowych w tym województwie był 14 min. krótszy niż przeciętnie.

Dla trzech województw: zachodniopomorskiego, podkarpackiego i lubuskiego zaobserwowano wyraźnie wyższy niż przeciętnie zarówno odsetek osób opiekujących się dziećmi (od 1,7 do 2,7 p. proc.), jak i dłuższy od średniego czas wykonywania tej opieki (od 3 do 8 min.).

Z kolei w województwach łódzkim, śląskim i opolskim czas sprawowania opieki nad dziećmi był zbliżony do średniej krajowej (odchylenie w granicach 3 min.), ale odsetek osób wykonujących te czynności był niższy niż przeciętnie (od 1,4 do 2,8 p. proc.).

Wykres 3.52. przedstawiamy odsetek osób dojeżdżających lub dochodzących do i z pracy oraz przeciętny czas wykonywania tych dojazdów w poszczególnych województwach oraz w Polsce ogółem.

W grupie ośmiu województw (opolskim, zachodniopomorskim, wielkopolskim, dolnośląskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim i małopolskim) odsetek osób dojeżdżających do pracy i czas wykonywania tych dojazdów był zbliżony do średnich dla Polski (odchylenia w granicach 1,2 p. proc. i 6 min.).

W województwach świętokrzyskim, podlaskim, podkarpackim i lubelskim odsetek osób dojeżdżających do pracy był niższy od średniego (od 2,4 do 4,3 p. proc.), a czas wykonywania tych dojazdów był krótszy od przeciętnego w Polsce (od 2 do 8 min.).

Z kolei w województwach lubuskim, śląskim, pomorskim, mazowieckim odsetek osób dojeżdżających do pracy był wyższy od średniego dla kraju (od 1,4 do 3,1 p. proc.), przy czym czas wykonywania dojazdów w województwach śląskim i lubuskim był krótszy od przeciętnego (odpowiednio o 1 i 9 min.), a w województwach pomorskim i mazowieckim dłuższy (odpowiednio o 6 i 11 min.).

DZIAŁ 4. WYCENA WARTOŚCI PRACY WŁASNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH NA PODSTAWIE BADANIA BUDŻETU CZASU

Ilona Błaszczak-Przybycińska, Marta Marszałek

4.1 ZNACZENIE WYCENY PRACY WŁASNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH W KONTEKŚCIE SYSTEMU STATYSTYKI SPOŁECZNEJ

Począwszy od lat 90. dwudziestego wieku, jak również w pierwszym dziesięcioleciu obecnego stulecia, w prowadzonych na świecie badaniach w obszarze statystyki społecznej zintensyfikowano prace nakierowane na wykorzystanie badań budżetu czasu do wyceny nieodpłatnej pracy wykonywanej w gospodarstwach domowych. Zagadnienie to nabiera nowego znaczenia w kontekście prowadzonych przez instytucje międzynarodowe prac nad utworzeniem regularnych i powtarzalnych rachunków produkcji domowej, które byłyby stałym elementem w systemie statystyki społecznej.

W powszechnie stosowanym mierniku poziomu rozwoju gospodarczego, jakim jest produkt krajowy brutto, nie uwzględnia się produkcji wytwarzanej w gospodarstwach domowych. Produkcja ta nie jest bowiem przedmiotem obrotu rynkowego. Wdrożenie do praktyki statystycznej obliczania rozmiarów tej produkcji pozwoliłoby na dokładniejszy pomiar przemian strukturalnych w gospodarce, jak również lepszy pomiar dobrobytu społecznego.

Rola pracy w gospodarstwie domowym pozostaje we współczesnym świecie niezwykle istotna pomimo dużego postępu w mechanizacji czynności domowych, postępu technologicznego i technicznego w wykonywaniu prac domowych oraz znacznego rozwoju usług rynkowych w tym zakresie. W związku z tym dostrzega się konieczność pomiaru tej działalności, co podkreślają autorzy *Raportu Stiglitz*³⁵.

Aktualnie zaobserwować można rosnące zapotrzebowanie na dane z zakresu statystyki społecznej. Rośnie znaczenie wielu zjawisk społecznych, towarzyszy temu konieczność ich rozpoznawania, diagnozy i oceny. Wzrasta zapotrzebowanie na statystykę zharmonizowaną i porównywalną, przydatną głównie przy formułowaniu różnych kierunków polityki społecznej i gospodarczej³⁶.

³⁵ Stiglitz J.E., Sen A., Fitoussi J.P., *Błąd pomiaru. Dlaczego PKB nie wystarcza*, PTE, Warszawa 2013; Stiglitz J.E., Sen A., Fitoussi J.P., *Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress*, 2010, www.stiglitz-sen-fitoussi.fr.

³⁶ J. Kordos, *Statystyczne badanie zjawisk społecznych*, w: Statystyka społeczna, pr. zb. pod red. T. Panka, PWE, Warszawa 2014, s. 24-26.

Wśród prac w obszarze statystyki społecznej, prowadzonych w ramach Eurostatu, podjęto działania na rzecz utworzenia zharmonizowanych i porównywalnych satelitarnych rachunków produkcji domowej. Prace w tym zakresie zapoczątkowano 18 lat temu³⁷. Do tej pory wyceny w oparciu o propozycje Eurostatu przeprowadzono w Finlandii, Niemczech, na Węgrzech, w Hiszpanii i w Polsce. Wykonywanie takich oszacowań, porównanie uzyskanych wyników i metodyki badań pomiędzy krajami oraz wymiana doświadczeń w tym zakresie na arenie międzynarodowej, sprzyjać będzie utworzeniu zharmonizowanych europejskich rachunków produkcji domowej, które będą uzupełnieniem dotychczasowych rachunków narodowych prowadzonych w ramach systemu ESA³⁸.

4.2 STOSOWANA METODOLOGIA WYCENY I POLSKIE BADANIA EMPIRYCZNE PROWADZONE W OPARCIU O OGÓLNOPOLSKIE BADANIA BUDŻETU CZASU LUDNOŚCI

W przeprowadzanych wycenach wartości pracy domowej wykonywanych w różnych krajach na przestrzeni lat stosowano wiele różnorodnych metod i sposobów wyceny³⁹.

Zgodnie z zaleceniami Eurostatu w aktualnie prowadzonych europejskich badaniach nad wartością pracy domowej stosuje się najczęściej metodę nakładu (*input metod*). Niezwykle rzadko autorzy podejmują próbę wyceny pracy domowej metodą wyniku (*output metod*). Wprawdzie należy przyznać, że zastosowanie tej metody wyceny pozostałoby zgodne z metodologią stosowaną w rachunkach narodowych ESA (tak właśnie szacowana jest wartość produkcji rolnej na potrzeby własne wytwarzanej i konsumowanej w gospodarstwach domowych rolników, która jest ujęta w rachunkach narodowych), tym niemniej kompleksowa wycena pełnego zakresu produkcji domowej metodą wyniku nie jest możliwa w praktyce. Dla wielu prac domowych trudność pojawia się już na etapie zdefiniowania, co jest wynikiem produkcji domowej. O ile wynikiem prac domowych w zakresie obróbki żywności są posiłki, a wynik prania można by zmierzyć w kilogramach wypranych tekstyliów, to nie sposób

³⁷ W 1997 r. powołano w Eurostatie pierwszy zespół zadaniowy, którego celem było opracowanie propozycji rachunków produkcji domowej dla krajów europejskich. W ramach tych prac uzgodniono i zaproponowano ogólny zakres i określono ramy dla tych rachunków. Do tej pory nie jest jeszcze uzgodniona ich ostateczna forma. Aktualnie propozycje Eurostatu w tym zakresie testowane są w wybranych krajach, przedstawiane i porównywane są eksperymentalne wyniki takich wycen.

³⁸ Postuluje się, aby w ramach statystyki publicznej prowadzić rachunki produkcji domowej w formie tzw. rachunków satelitarnych. Rachunki satelitarne pozostawałyby odrębne od bazowych rachunków narodowych, ale zgodne z nimi pod względem koncepcji – por rozdział 4.5.

³⁹ I. Błaszczak-Przybycińska, *Produkcja gospodarstw domowych jako czynnik dochodotwórczy*, Of. Wyd. SGH, Warszawa 2008, s. 71-91.

w tych kategoriach zdefiniować wyniku takiej działalności prowadzonej nieodpłatnie w gospodarstwie domowym, jak sprzątanie czy wolontariat⁴⁰.

Ponieważ efekty pracy domowej nie są przedmiotem obrotu rynkowego i nie mają swojej ceny rynkowej, wartość ta musi być szacowana w sposób pośredni, poprzez nakłady czasu przeznaczonego na wykonywanie tych prac.

Zgodnie z rekomendacjami Eurostatu w eksperymentalnych wycenach przeprowadzanych w ciągu ostatnich lat wykorzystywane są dwa sposoby wyceny w ramach metody nakładu: metoda stawek rynkowych oraz metoda kosztów alternatywnych⁴¹. W obydwu wykorzystuje się kategorię czasu poświęcanego na zajęcia i prace domowe.

Metoda stawek rynkowych oparta jest na założeniu, że praca realizowana w gospodarstwie domowym jest pracą społecznie użyteczną. Wycenie podlegają czynności produktywne, tj. takie, które mogą zostać wykonane przez osobę spoza gospodarstwa domowego, nie zmniejszając swej wartości i przydatności dla gospodarstwa⁴². Jednym z możliwych rozwiązań jest oszacowanie wartości pracy z wykorzystaniem rynkowych stawek godzinowych za odpłatne wykonanie usług odpowiadających wyróżnionym czynnościom domowym. Podkreśla się, że zaletą opisanej metody jest jej duża szczegółowość, w tym zróżnicowanie wyceny prac domowych w zależności od rodzaju wykonywanych czynności.

W drugim sposobie wyceny, z wykorzystaniem metody kosztów alternatywnych, nie stosuje się odrębnej wyceny prac domowych według poszczególnych czynności. U podstaw tej metody leży założenie, że osoby, pracując na rzecz własnego gospodarstwa domowego, tracą potencjalny dochód, który mogłyby uzyskać, gdyby w tym czasie wykonywały pracę zawodową. Przyjęto, że jednostki alokują czas poświęcony na pracę domową w ten sposób, że jego krańcowa wartość równa jest alternatywnemu kosztowi płacy rynkowej. Do oszacowania wartości prac domowych używa się iloczynu liczby godzin poświęcanych na prace domowe oraz jednolitej godzinowej stawki płac. Metoda kosztów alternatywnych jest prostsza w zastosowaniu empirycznym, niż metoda stawek rynkowych, ale w praktyce może prowadzić do zawyżenia szacowanej wartości pracy domowej.

Pierwsze badania wartości pracy domowej w Polsce z wykorzystaniem ogólnopolskich badań budżetu czasu przeprowadzono w Polsce w oparciu o badanie budżetu

⁴⁰ I. Błaszczak-Przybycińska, *Produkcja...*, op. cit., s.76-86.

⁴¹ Eurostat, *Proposal for a Satellite Account of Household Production*, Eurostat Working Papers, 9/1999/A4/11, 1999; Eurostat, *Household Production and Consumption. Proposal for a Methodology of Household Satellite Accounts*, Task force report for Eurostat, Unit E1, 2003.

⁴² Powszechnie przyjmowane jest tutaj tzw. „kryterium trzeciej strony” wprowadzone po raz pierwszy przez M. Reid w pracy: M. Reid, *Economics of Household Production*, John Wiley, New York 1934.

czasu z 1975/76, będące drugim ogólnopolskim badaniem budżetu czasu. Były to prace prowadzone przez Instytut Planowania w warunkach gospodarki centralnie planowanej. Koncepcję wyceny pracy domowej przedstawił M. Rakowski. Część prac domowych, które nie mogły być zastąpione przez odpowiednie usługi (ze względu na niedostępność, niską jakość, kosztowność usług), autor wycenił wykorzystując kategorię przeciętnej płacy kobiet w gospodarce uspołecznionej, natomiast w przypadku prac, które mogły być praktycznie zastąpione usługami, przyjął do obliczeń cenę tych usług. Z metody tej w swojej wycenie skorzystała M. Bednarska, która obliczyła globalną wartość pracy domowej w 1975 r. Za podstawę obliczeń przyjęła przeciętny czas tego typu zajęć uzyskany na podstawie badania budżetu czasu ludności 1975/1976 oraz jednolitą cenę godziny pracy domowej, ustaloną na poziomie 60% przeciętnej stawki godzinowej dla całej gospodarki uspołecznionej, co odpowiadało uposażeniu nisko kwalifikowanego pracownika⁴³.

Znaczny wkład w rozwój badań nad wartością produkcji domowej w Polsce wniosły prace prowadzone w latach 80. XX w. przez L. Szczerbińską w Pracowni Regionalnej Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych GUS i PAN w Krakowie. Autorka wyceniła wartość prac wykonywanych w gospodarstwach domowych w Polsce w latach 1976 i 1983⁴⁴, przeprowadziła analizę zmian wartości pracy gospodarstw domowych w latach 1976 i 1984⁴⁵, oszacowała wartość pracy domowej wykonywanej przez kobiety czynne i bierne zawodowo. Ujęła wartość prac domowych wykonywanych przez kobiety w Polsce w 1980 r. na tle wartości pracy zawodowej kobiet. Dokonała także oszacowania wartości pracy w gospodarstwie domowym dla kobiet ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad dziećmi w wieku do 6 lat⁴⁶. Do wyceny L. Szczerbińska wykorzystwała wyniki drugiego i trzeciego ogólnopolskiego badania budżetu czasu ludności, przeprowadzonych przez GUS w latach 1975/1976 oraz 1984. W zakresie stawek wycena opierała się na obowiązujących w warunkach gospodarki centralnie planowanej normach i taryfikatorach płacowych⁴⁷.

⁴³M. Rakowski, *Kategoria wyceny poziomu życia na tle innych koncepcji*, Instytut Planowania, opracowanie nr 16/77, Warszawa 1977 oraz M. Bednarska, *Wycena poziomu życia ludności Polski w 1975 r.*, Instytut Planowania, opracowanie 8/77, Warszawa 1977, cyt. za: Szczerbińska L., *Wycena pracy gospodarstw domowych*, Z Prac ZBSE, zeszyt 118, GUS, Warszawa 1980, s.13.

⁴⁴L. Szczerbińska, *Wycena...*, op. cit.; L. Szczerbińska, *Wartość pracy gospodarstw domowych w Polsce w 1983 r.*, Z Prac ZBSE, zeszyt 156, GUS, Warszawa 1986.

⁴⁵L. Szczerbińska, *Analiza zmian w strukturze budżetu czasu oraz wartości pracy gospodarstw domowych w latach 1976 i 1984*, Z Prac ZBSE, zeszyt 168, GUS, Warszawa 1987.

⁴⁶L. Szczerbińska, *Makroekonomiczna analiza wartości pracy kobiet w zawodzie i w gospodarstwie domowym*, Z Prac ZBSE, zeszyt 132, GUS, Warszawa 1983.

⁴⁷były to normy i taryfikatory płacowe zamieszczone m.in. w zbiorowych układach pracy dla pracowników wybranych branż, rozporządzeniach Rady Ministrów, zarządzeniach Ministra Finansów w sprawie zasad wynagradzania pracowników, ustaleniach Państwowej Komisji Cen.

Przeprowadzoną wycenę wartości pracy domowej L. Szczerbińska oparła na metodach przedstawionych przez ekonomistów kanadyjskich H.J.Adlera i O.Hawrylyshyna⁴⁸. Autorka wykorzystwała metodą stawek za usługi odpowiadające zajęciom wykonywanym w gospodarstwie domowym oraz metodę stawek za podstawową działalność zawodową.

Wyceny te przeprowadzano w kontekście badań poziomu życia ludności. Zwracano już wtedy uwagę na to, że kategoria ogólnego spożycia przez ludność dóbr materialnych i usług niematerialnych powinna być poszerzona. Wprowadzona kategoria "spożycia rozszerzonego" obejmowała także - oprócz spożycia ogólnego - wartość produktów i usług wytworzonych w gospodarstwie domowym⁴⁹.

Kompleksową wycenę wartości pracy domowej z wykorzystaniem danych z ogólnopolskiego badania budżetu czasu GUS przeprowadzonego w latach 2003/2004 przeprowadziła I. Błaszczak-Przybycińska⁵⁰. Wykorzystane do wyceny badanie budżetu czasu ludności było czwartym z kolei ogólnopolskim badaniem budżetu czasu realizowanym w ramach statystyki publicznej, które po raz pierwszy przeprowadzone zostało jako badanie zharmonizowane z badaniami europejskimi. Zgodnie z zaleceniami Eurostatu wycenę pracy własnej gospodarstw domowych przeprowadzono w podziale na cztery grupy prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa, ustalone na bazie funkcji gospodarstwa domowego⁵¹.

Po raz pierwszy pojawiła się możliwość, aby do wyceny z użyciem metody stawek rynkowych wykorzystać materiał empiryczny, uzyskany z reprezentacyjnego badania wynagrodzeń zatrudnionych według zawodów, które realizowane jest przez GUS począwszy od 1996 r.

Wyniki ogólnopolskiego badania budżetu czasu ludności 2003/2004 posłużyły także do wykonania wyceny metodą kosztów alternatywnych, z wykorzystaniem kategorii płacy przeciętnej. Wykorzystano wyniki badania pracowników pełnozatrudnionych w jednostkach gospodarki narodowej w zakresie przeciętnych stawek wynagrodzenia. Zastosowano

⁴⁸ H.J. Adler, O. Hawrylyshyn, *Estimates of the Value of Household Work Canada 1961 and 1971*, Canada 1977, Referat wygłoszony podczas posiedzenia JARIW, Jork, lipiec 1977.

⁴⁹ Szczerbińska L., *Wartość pracy gospodarstw domowych jako element analizy spożycia przez ludność*, w: *Wybrane zagadnienia statystyki Społecznej*. Z Prac ZBSE, zeszyt 129, GUS, Warszawa 1983, s. 80-97.

⁵⁰ I. Błaszczak-Przybycińska, *Wycena pracy własnej gospodarstw domowych na podstawie badania budżetu czasu*, w: *Budżet czasu ludności 1 VI 2003-31 V 2004*, GUS, Warszawa 2005, s. 78-79.

⁵¹ W propozycjach Eurostatu zaleca się, aby wycenę wartości pracy domowej dokonywać według grup prac odpowiadających funkcjom gospodarstwa domowego (Eurostat, *Proposal...*, *op. cit.*, Eurostat, *Household Production...*, *op. cit.*). Tak więc, zgodnie z funkcjami gospodarstwa domowego, jakimi są np. zapewnienie ochrony, zapewnienie wyżywienia członkom gospodarstwa domowego, wychowanie dzieci - wycena prowadzona jest odrębnie dla grup prac odpowiadających tym funkcjom, tj. dla prac z zakresu utrzymania mieszkania, zapewnienia wyżywienia, opieki (szerzej na temat funkcji gospodarstwa domowego pisze m.in. Cz. Bywalec w pracy *Konsumpcja a rozwój gospodarczy i społeczny*, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2010, s. 43-51).

przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto pracowników pełnozatrudnionych ogółem, kobiet, mężczyzn, kobiet i mężczyzn według poziomu wykształcenia⁵². Uzyskane wyniki wyceny były znacznie wyższe, niż wyniki uzyskane na bazie stawek dla korespondujących zawodów, ponieważ kalkulacja oparta była na kategorii płacy przeciętnej, a nie na stawkach płac odpowiadających wybranym czynnościom domowym, które są wyceniane przez rynek na niskim poziomie. Łączna wartość prac domowych na rzecz własnego gospodarstwa w maju 2004 r., oszacowana metodą kosztów alternatywnych (z użyciem kategorii przeciętnego godzinowego wynagrodzenia brutto pracowników pełnozatrudnionych ogółem), była aż o 43% wyższa od wartości pracy domowej oszacowanej metodą stawek rynkowych. Ocenąć więc można, że metoda kosztów alternatywnych dała wyniki przeszacowane w porównaniu do metody opartej na stawkach rynkowych.

Prowadzenie dalszych badań wartości pracy domowej na podstawie wyników reprezentacyjnych ogólnopolskich badań budżetu czasu jest bardzo zasadne w kontekście planowanego poszerzenia bieżących rachunków narodowych o rachunki satelitarne produkcji domowej, które – jako odrębne rachunki nie będą przeciążać dotychczasowego systemu rachunków, będą stanowić natomiast jego cenne uzupełnienie. Istotne jest, aby w prowadzonych wycenach pracy domowej uwzględniać ustalone zalecenia i propozycje Eurostatu i innych instytucji międzynarodowych (Komisja Statystyczna ONZ, International Association for Time Use Survey IATUR), ale także aktywnie uczestniczyć w tworzeniu nowego systemu rachunków satelitarnych produkcji domowej.

4.3. WYCENA PRACY WŁASNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH Z WYKORZYSTANIEM DANYCH Z BADANIA BUDŻETU CZASU 2013

4.3.1 Metoda szacunku

Wycena wartości pracy domowej Polsce na podstawie ogólnopolskiego badania budżetu czasu przeprowadzonego w 2013 r. wykonana została z wykorzystaniem metody stawek rynkowych. Jest to metoda pracochłonna, ale w literaturze podkreśla się, że daje dokładniejsze wyniki poprzez dostosowanie stawek wynagrodzeń rynkowych do zróżnicowanego typu prac wykonywanych nieodpłatnie w gospodarstwie domowym. Zastosowanie tego sposobu dla potrzeb niniejszej wyceny sprzyjać będzie porównywalności wyników z pierwszą wyceną przeprowadzoną w oparciu o badanie budżetu czasu ludności

⁵² I. Błaszczak-Przybycińska, *Produkcja, ..., op. cit.*

2003/2004, które było pierwszym ogólnopolskim badaniem budżetu czasu w Polsce, w pełni zharmonizowanym z badaniami europejskimi.

Zgodnie z zaleceniami Eurostatu wycena nakładu pracy została przeprowadzona według czterech grup prac, które zostały wyspecyfikowane na bazie podstawowych funkcji gospodarstwa domowego⁵³.

Zgodnie z metodą stawek rynkowych, która jest metodą nakładu, wycenie pośredniej podlega nakład czasu przeznaczanego na wykonywanie wyróżnionych zajęć i prac domowych. Wyznaczono go na podstawie danych indywidualnych z badania budżetu czasu GUS 2013. Przeciętne stawki godzinowe dla zawodów odpowiadających wyróżnionym czynnościom domowym uzyskano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów z października 2012 roku (badanie GUS o symbolu Z-12). Badanie to obejmowało podmioty gospodarki narodowej, w których liczba pracujących wynosiła powyżej 9 osób. Próba liczyła 28,5 tys. jednostek (zakładów pracy), a badaniem objęto 725,2 tys. wylosowanych pracowników⁵⁴.

Wartość pracy domowej wyznaczono jako sumę iloczynów średniego czasu przeznaczanego na wybrane prace domowe i przeciętnego godzinowego wynagrodzenia brutto za analogiczne prace wykonywane na rynku. Uwzględniono czas przeznaczony na wykonywanie czynności z zakresu: utrzymania mieszkania, zapewnienia wyżywienia członkom gospodarstwa domowego, utrzymania odzieży oraz opieki nad dziećmi i dorosłymi wraz z czynnościami pomocniczymi w ramach tych czterech grup. Dodatkowo szacowano wartość prac wykonywanych na rzecz innych gospodarstw domowych. Szacunek wartości pracy domowej wykonano odrębnie dla kobiet i mężczyzn, pogrupowanych według wybranych charakterystyk społeczno-demograficznych. Wyznaczono przeciętną wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę biorącą udział w badaniu, odrębnie dla kobiet i mężczyzn, dla klas osób wyodrębnionych według następujących charakterystyk:

- wykonywanie pracy zawodowej: osoba pracująca, niepracująca;

⁵³ Zalecenia Eurostatu, sformułowane jako efekt pracy zespołu zadaniowego powołanego w celu określenia wspólnych ram w obszarze rachunków produkcji domowej, zawarto w raportach: Eurostat, *Proposal for a Satellite Account of Household Production*, Eurostat Working Papers, 9/1999/A4/11, 1999; Eurostat, *Household Production and Consumption. Proposal for a Methodology of Household Satellite Accounts*, Task Force Report for Eurostat, Unit E1, 2003.

⁵⁴ Struktura wynagrodzeń według zawodów w październiku 2012 r., Informacje i Opracowania Statystyczne, GUS, Warszawa 2014, s. 10. W badaniu wykorzystano "Klasyfikację zawodów i specjalności" wprowadzoną na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

- typ biologiczny gospodarstw domowych: małżeństwa bez dzieci, małżeństwa z jednym dzieckiem, małżeństwa z dwojgiem dzieci, małżeństwa z trojgiem lub większą liczbą dzieci⁵⁵, samotną matkę i samotnego ojca z dziećmi, osoby z dziećmi na utrzymaniu i z innymi osobami, gospodarstwa domowe jednoosobowe i gospodarstwa pozostałe;
- typ rodziny według etapów życia:
 - osoby w wieku poniżej 25 lat, w gospodarstwach domowych bez dzieci poniżej 18 lat, mieszkające z rodzicami;
 - osoby w wieku 25-44 lata, bez dzieci poniżej 18 lat, mieszkające z rodzicami;
 - osoby poniżej 45 lat w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
 - osoby poniżej 45 lat nie żyjące w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
 - samotna matka lub ojciec, wiek najmłodszego dziecka poniżej 18 lat;
 - osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka poniżej 6 lat;
 - osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 7-17 lat;
 - osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
 - osoby 45-64 lata nie żyjące w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
 - osoby w wieku 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
 - osoby w wieku 65 lat i więcej nie żyjące w małżeństwie, bez dzieci poniżej 18 lat;
- miejsce zamieszkania i liczba osób w gospodarstwie domowym: miasto, wieś, gospodarstwa 1, 2, 3, 4, 5, 6 i więcej osobowe;
- poziom wykształcenia: osoby z wykształceniem: wyższym, średnim, zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia.

Dodatkowo szacunku wartości pracy domowej dokonano dla matek i ojców według liczby dzieci (od 1 do 4 lub większej liczby dzieci) i według wieku najmłodszego dziecka (w podziale na grupy wiekowe: poniżej 3 lat, 3-5 lat, 6-12 lat, 13-17 lat)⁵⁶.

Średni czas wykonywania prac domowych, będący podstawą wyceny wartości prac domowych metodą nakładu, charakteryzuje się silną okresowością w zależności od dnia

⁵⁵ W ramach tej kategorii do małżeństw dołączono związki nieformalne.

⁵⁶ Konieczność wprowadzenia takiej klasyfikacji wynika z tego, że do analizy wybranych zagadnień istotną informacją jest wartość pracy matki/ojca. W klasyfikacji ogólnej osobą z gospodarstwa domowego np. małżeństwa z dziećmi jest także córka/syn w wieku 15-17 lat, a ponieważ średni czas przeznaczany na prace domowe przez osoby młode, uczące się jest niski, uzyskiwane wartości pracy dla matek i ojców są wyższe, niż dla kobiet i mężczyzn z analogicznego typu gospodarstwa domowego.

tygodnia. Dlatego też w pierwszym etapie wyznaczono średni czas wykonywania a -tej czynności domowej w ramach j -tej grupy czynności dla poszczególnych dni tygodnia. Czas średni wyznaczono odrębnie dla każdej wyselekcjonowanej klasy osób z następujących wzorów:

$${}_K \bar{t}^z_{laj} = \frac{\sum_{i=1}^{n_1} {}_K t^z_{ilaj}}{n_1} \quad (4.1)$$

$${}_M \bar{t}^z_{laj} = \frac{\sum_{i=1}^{n_2} {}_M t^z_{ilaj}}{n_2} \quad (4.2)$$

gdzie:

- ${}_K t^z_{ilaj}$ – czas wykonywania a -tej czynności domowej w ramach j -tej grupy dla i -tej kobiety z l -tej klasy w z -tym dniu tygodnia,
- n_1 – liczba kobiet w podpróbie,
- ${}_M t^z_{ilaj}$ – czas wykonywania a -tej czynności domowej w ramach j -tej grupy dla i -tego mężczyzny z l -tej klasy w z -tym dniu tygodnia,
- n_2 – liczba mężczyzn w podpróbie,
- z – dzień tygodnia; $z = 1, 2, 3$, gdzie: 1 – dzień powszedni, 2 – sobota, 3 – niedziela lub dzień świąteczny,
- j – grupa czynności domowych, $j = 1, 2, 3, 4$,
- l – klasa osób według grupy społeczno-zawodowej.

Średni tygodniowy czas trwania wyspecyfikowanych czynności wyznaczono na podstawie dobowego ważonego czasu średniego, wykorzystując wagi według dni tygodnia. Przyjęto następujące wagi: 5/7 dla średniego czasu przeznaczanego na prace domowe w dzień powszedni od poniedziałku do piątku, 1/7 dla średniego czasu w sobotę, 1/7 dla średniego czasu w niedzielę⁵⁷. Średni tygodniowy czas wyznaczony został odrębnie dla każdej z wymienionych czynności szczegółowych z zakresu zajęć i prac domowych, odrębnie dla kobiet i mężczyzn:

⁵⁷ Umownie przyjęto wagi ze względu na dzień tygodnia w związku z niewielkim udziałem dni świątecznych poza niedzielą w ciągu roku.

$${}_K \bar{t}_{laj} = \left[\frac{5}{7} {}_K \bar{t}_{laj}^1 + \frac{1}{7} ({}_K \bar{t}_{laj}^2 + {}_K \bar{t}_{laj}^3) \right] \times 7 \quad (4.3)$$

$${}_M \bar{t}_{laj} = \left[\frac{5}{7} {}_M \bar{t}_{laj}^1 + \frac{1}{7} ({}_M \bar{t}_{laj}^2 + {}_M \bar{t}_{laj}^3) \right] \times 7 \quad (4.4)$$

gdzie:

- ${}_K \bar{t}_{laj}, {}_M \bar{t}_{laj}$ – średni tygodniowy czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla osób z l -tej klasy, odpowiednio dla kobiet i mężczyzn,
- ${}_K \bar{t}_{laj}^1, {}_M \bar{t}_{laj}^1$ – średni czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla osób z l -tej klasy w dzień powszedni, odpowiednio dla kobiet i mężczyzn,
- ${}_K \bar{t}_{laj}^2, {}_M \bar{t}_{laj}^2$ – średni czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla osób z l -tej klasy w sobotę, odpowiednio dla kobiet i mężczyzn,
- ${}_K \bar{t}_{laj}^3, {}_M \bar{t}_{laj}^3$ – średni czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla osób z l -tej klasy w niedzielę, odpowiednio dla kobiet i mężczyzn.

Tygodniową wartość pracy domowej na rzecz własnego gospodarstwa domowego, dla osoby zaliczonej do l -tej klasy wyodrębnionej ze względu na wymienione charakterystyki społeczno-demograficzne (odpowiednio dla kobiet i mężczyzn) wyznaczono zgodnie z formułami⁵⁸:

$${}_K h_l = \sum_{j=1}^4 \sum_{a=1}^{n_a} {}_K \bar{t}_{laj} S_{aj} \quad (4.5)$$

$${}_M h_l = \sum_{j=1}^4 \sum_{a=1}^{n_a} {}_M \bar{t}_{laj} S_{aj} \quad (4.6)$$

gdzie:

- ${}_K h_l$ - tygodniowa wartość pracy domowej kobiet zaliczonych do l -tej klasy,
- ${}_M h_l$ - tygodniowa wartość pracy domowej mężczyzn zaliczonych do l -tej klasy,
- ${}_K \bar{t}_{laj}$ - średni tygodniowy czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla kobiet z l -tej klasy,

⁵⁸ Analogiczne wzory zastosowano do wyznaczenia wartości pracy domowej na rzecz własnego gospodarstwa domowego oraz gospodarstw domowych obcych, uwzględniając dodatkową, piątą grupę czynności.

- ${}_M\bar{t}_{laj}$ - średni tygodniowy czas trwania a -tej czynności z j -tej grupy dla mężczyzn z l -tej klasy,
- s_{aj} - stawka godzinowa przypisana a -tej czynności z j -tej grupy (według stawek godzinowych zamieszczonych w tablicach 14-18 w aneksie)
- n_a - liczba wyspecyfikowanych prac domowych wykonywanych w ramach każdej z 4 grup prac.

Godzinowe stawki płac dla poszczególnych zawodów, a tym samym wartość pracy domowej określono dla maja 2013 r. Dało to możliwość porównania uzyskanych wyników do wyników wyceny z maja 2004 r., przeprowadzonej na podstawie ogólnopolskiego badania budżetu czasu ludności 2003/2004.

Przeciętną wartość pracy domowej wykonaną w ciągu miesiąca wyznaczono poprzez pomnożenie oszacowanej średniej tygodniowej wartości pracy domowej przez liczbę tygodni w ciągu roku oraz podzielenie otrzymanej wielkości przez 12 miesięcy.

$${}_KH_l = \frac{52}{12} \sum_{j=1}^4 \sum_{a=1}^{n_a} {}_K\bar{t}_{laj} s_{aj} \quad (4.7)$$

$${}_MH_l = \frac{52}{12} \sum_{j=1}^4 \sum_{a=1}^{n_a} {}_M\bar{t}_{laj} s_{aj} \quad (4.8)$$

gdzie:

- ${}_KH_l$ – przeciętna miesięczna wartość pracy domowej kobiet zaliczonych do l -tej klasy,
- ${}_MH_l$ – przeciętna miesięczna wartość pracy domowej mężczyzn zaliczonych do l -tej klasy.

Na podstawie przeciętnej miesięcznej wartości pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę, uzyskanej dla maja 2013 r., wyznaczono – wykorzystując miesięczne wskaźniki dynamiki przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw – przeciętną roczną wartość pracy domowej, przypadającej na jedną osobę, oddzielnie dla kobiet i mężczyzn.

$${}_KHR = \sum_{r=1}^{12} {}_KH \cdot i_{t/t^*} \quad (4.9)$$

$${}_M HR = \sum_{r=1}^{12} {}_M H \cdot i_{t/t^*} \quad (4.10)$$

gdzie:

- ${}_K HR$ - przeciętna roczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną kobietę,
- ${}_M HR$ - przeciętna roczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jednego mężczyznę,
- ${}_K H$ - przeciętna miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną kobietę, maj 2013,
- ${}_M H$ - przeciętna miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jednego mężczyznę, maj 2013,
- i_{t/t^*} - miesięczny jednopodstawowy indeks wynagrodzeń o stałej podstawie z maja 2013.

Na podstawie przeciętnych wartości pracy domowej, wyznaczonej dla kobiet i mężczyzn, oszacowano – wykorzystując dane o liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej⁵⁹ – łączną wartość pracy domowej w Polsce w 2013 r.

4.3.2 Specyfikacja zmiennych

Do wyceny pracy własnej gospodarstw domowych włączono prawie wszystkie czynności, które w zharmonizowanym badaniu budżetów gospodarstw domowych sklasyfikowano w ramach grupy *zajęcia i prace domowe*. Pominęto te czynności, dla których nie jest uzasadnione włączanie w obszar produkcji domowej, jak np. wizyty u lekarza, wizyty w salonie kosmetycznym. Spoza tej grupy czynności, do wyceny włączono czas przeznaczany na czynności z grupy *dojazd i dojścia*, jeśli celem tego działania była obsługa aktywności na rzecz gospodarstwa domowego. Wycenie podlegały także typowe prace domowe, które były wykonywane nieodpłatnie na rzecz innego gospodarstwa domowego, spokrewnionego lub niespokrewnionego, które w zharmonizowanym badaniu budżetu czasu ludności ujęte są w ramach grupy czynności *dobrowolna praca w organizacjach i poza nimi*, w podgrupie *nieformalna pomoc dla innych gospodarstw*.

Ponieważ zgodnie z zaleceniem Eurostatu wycena pracy wykonywanej na rzecz własnego gospodarstwa domowego została przeprowadzona w podziale na cztery grupy prac (prace związane z utrzymaniem mieszkania, zapewnieniem żywienia, utrzymaniem odzieży oraz prace opiekuńcze), w związku z tym niektóre czynności produktywne, których – ze względu na ich specyfikę - nie można ściśle zaklasyfikować wyłącznie do jednej

⁵⁹ Przyjęto stan na 31 grudnia 2013 r.

z wyróżnionych czterech grup, zaklasyfikowano umownie w ramach jednej wybranej grupy. Na przykład czas przeznaczony na zakupy w całości uwzględniono w grupie prac związanych z zapewnieniem wyżywienia ze względu na to, że zakupy produktów spożywczych dokonywane są najczęściej.

Do czynności z zakresu **utrzymania mieszkania** zaklasyfikowano następujące czynności szczegółowe zakodowane w badaniu budżetu czasu:

- budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne,
- naprawy, drobne remonty w mieszkaniu,
- produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego,
- inne czynności budowlane,
- ogrzewanie i zaopatrywanie gospodarstwa domowego w wodę, pozyskiwanie drewna opałowego,
- sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych,
- sprzątanie podwórza, ogrodu, chodnika koło domu, usuwanie śniegu,
- inne czynności porządkowe,
- dojazdy (dojścia) związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
- remonty, konserwacja pojazdów,
- czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym.

Do czynności związanych z **zapewnieniem wyżywienia** zaliczono:

- przygotowanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie,
- zmywanie naczyń,
- niewymienione zajęcia i prace domowe,
- zakupy,
- ogrodnictwo (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, np. uprawa warzyw i owoców na działce),
- hodowlę zwierząt domowych (nie związaną z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, np. hodowla pszczoł, kur, królików),
- dojazdy i dojścia związane z zakupami i usługami.

W grupie czynności związanych z **utrzymaniem odzieży** uwzględniono:

- rękodzieło i produkcję odzieży,
- usługi handlowe i administracyjne (np. korzystanie z usług pralni, myjni samochodowej, banku),
- inne czynności związane z zakupami i usługami,
- inne czynności związane z utrzymaniem odzieży,

- pranie,
- prasowanie, maglowanie.

W ramach **czynności opiekuńczych** uwzględniono:

Czynności z zakresu opieki nad dziećmi, w tym:

- pielęgnację i pilnowanie dzieci,
- naukę z dziećmi,
- czytanie, zabawę i rozmowy z dziećmi,
- wyjścia z dziećmi,
- inne czynności związane z opieką nad dziećmi,
- dojazdy i dojścia z dzieckiem,

Czynności z zakresu opieki nad dorosłymi, w tym:

- opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego (zabiegi higieniczne i opiekuńcze nad przewlekle chorymi, nadzór, asystowanie przewlekle chorym, pomoc pozostałym osobom dorosłym),
- dojazdy i dojścia z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami,

Czynności z zakresu pozostałej opieki, w tym:

- opieka nad domowymi ulubieńcami,
- spacer z psem,
- inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi,
- zarządzanie gospodarstwem domowym (np. planowanie, organizowanie, prowadzenie budżetu domowego).

Grupa czynności wykonywanych na rzecz innych gospodarstw obejmowała:

- obróbkę żywności,
- prace porządkowe,
- ogrodnictwo i opiekę nad zwierzętami domowymi,
- budowę, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu,
- zakupy i korzystanie z usług,
- pomoc w pracy w gospodarstwie rolnym,
- opiekę nad dziećmi,
- opiekę nad dorosłymi,
- inną wymienioną i nie wymienioną nieformalną pomoc,
- dojazdy i dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym.

Wymienione grupy czynności wybrano ze względu na to, że obejmują one prace, które są wykonywane w gospodarstwach domowych powszechnie. Wyboru dokonano w ślad za wydzielonymi typami usług nabywanych przez gospodarstwo domowe na rynku. Wskazać można, że gospodarstwa domowe nabywają odpłatnie usługi związane z zaspokojeniem potrzeb żywnościowych (członkowie gospodarstw domowych korzystają z restauracji, barów, stołówek itp.), usługi związane z odzieżą (krawieckie, pralnicze), usługi z zakresu opieki nad dziećmi i dorosłymi (gospodarstwa domowe korzystają ze zorganizowanych form opieki nad dziećmi, z usług z zakresu opieki nad osobami niepełnosprawnymi). Również w przypadku prac związanych z utrzymaniem mieszkania wskazać można odpowiedniki stosownych usług, które można nabyć na rynku, chociaż grupa tych usług jest bardziej złożona.

W wycenie wartości prac domowych uwzględniono tylko czynności o charakterze produktywnym. Do wyceny nie włączono czynności czasu wolnego ani czynności z zakresu higieny osobistej. Oceny czy dana czynność jest działaniem produktywnym dokonano na podstawie "kryterium trzeciej strony"⁶⁰. Za prace produktywne uznano te usługi w gospodarstwie domowym, które mogłyby być wykonane przez osobę spoza gospodarstwa domowego na zasadach rynkowych, czyli odpłatnie, ale nie zmieniłoby to ich użyteczności dla członków gospodarstwa.

Każdej wyszczególnionej pracy w gospodarstwie domowym przypisano godzinową stawkę wynagrodzenia ustaloną na bazie stawek godzinowych za prace odpowiadające czynnościom z zakresu zajęć i prac domowych (tablice 12-16, aneks). Dla każdej z wymienionych prac domowych wybrano zawód, który reprezentował dany typ prac domowych. Jeżeli wybranej czynności lub też grupie czynności kodowanych łącznie odpowiadał więcej niż jeden zawód, wtedy umownie przyjęto do obliczeń średnią arytmetyczną wyszczególnionych stawek godzinowych. Dotyczyło to na przykład czynności „przygotowanie posiłków, przekąsek, napojów, pieczenie”. Tej grupie czynności przypisano stawkę obliczoną jako średnia arytmetyczna przeciętnego godzinowego wynagrodzenia dla trzech wyspecyfikowanych zawodów: „kucharz”, „kelner i barman” oraz „robotnik w przetwórstwie spożywczym”.

4.3.3 Empiryczna wycena pracy własnej gospodarstw domowych

Empiryczną wartość pracy domowej w Polsce w 2013 r. wyznaczono na podstawie wyników ogólnopolskiego badania budżetu czasu 2013 r. oraz badania struktury wynagrodzeń według zawodów z października 2012 r. Za godzinowe stawki wynagrodzeń dla

⁶⁰ Por. odnośnik 42, s. 3

wyspecyfikowanych zawodów ustalono dla maja 2013 r. przyjęto stawki z października 2012 r. indeksowane miesięcznymi wskaźnikami dynamiki wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw. Przeciętną wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę w wieku 15 lat lub więcej oszacowano odrębnie dla kobiet i mężczyzn, ponieważ płeć jest podstawową determinantą czasu przeznaczanego na prace domowe, a tym samym w znacznym stopniu różnicuje wartość pracy domowej. **Do istotnych determinant wartości pracy domowej dla obu płci należą również takie zmienne, jak wykonywanie pracy zawodowej, posiadanie dzieci, wiek dzieci, wykształcenie.** W przeprowadzonej analizie wyniki wyceny wartości pracy domowej prezentowane są dla kobiet i mężczyzn według następujących charakterystyk⁶¹:

- wykonywanie pracy zawodowej,
- typ biologiczny gospodarstwa domowego,
- typ rodziny według etapów życia,
- miejsce zamieszkania i liczba osób w gospodarstwie domowym,
- poziom wykształcenia

oraz dla matek i ojców w zależności od liczby dzieci w gospodarstwie domowym oraz od wieku najmłodszego dziecka.

W tablicach zamieszczonych w aneksie zaprezentowano łączną wartość pracy własnej w gospodarstwie domowym, zagregowaną wartość pieniężną według czterech grup prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego (utrzymania mieszkania, zapewnienia wyżywienia, utrzymania odzieży, opieki nad dziećmi i dorosłymi), wartość pracy na rzecz obcych gospodarstw domowych, a także wartość pracy dla każdej z wyspecyfikowanych 36 czynności wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego oraz dla 10 czynności wykonywanych na rzecz gospodarstw domowych obcych (innych).

Badanie przeprowadzone było na próbie reprezentacyjnej, a oszacowania oparto na danych ważonych według struktury populacji generalnej, dlatego też uzyskane wyniki można odnieść do populacji mieszkańców Polski. Bazując na tym założeniu wyznaczono łączną wartość prac domowych wykonywanych w gospodarce narodowej w Polsce.

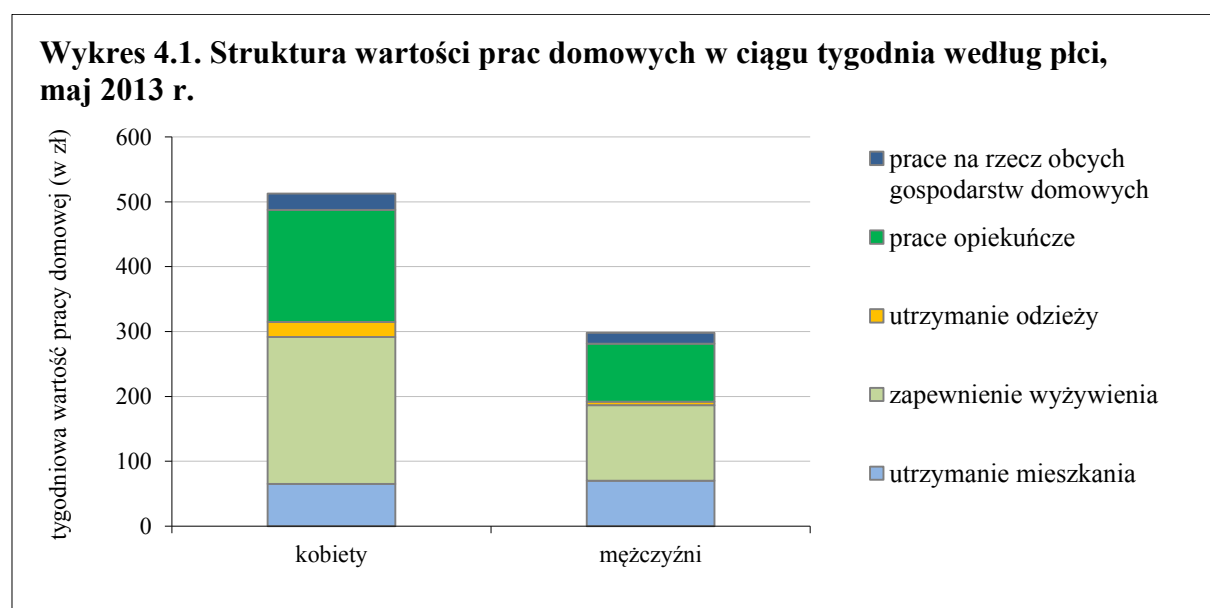
Oszacowana dla maja 2013 r. przeciętna tygodniowa wartość pracy wykonywanej nieodpłatnie na rzecz własnego gospodarstwa domowego w przeliczeniu na jedną osobę w wieku 15 lat lub więcej wyniosła 385,76 zł (tablica 4.1). W przeliczeniu na jeden miesiąc

⁶¹ por. podrozdział 4.3.1.

(maj 2013 r.) dawało to wartość 1 671,63 zł, co stanowiło 46,3% w relacji do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim kwartale 2013 r. Tygodniowa wartość pracy przypadająca na jedną kobietę w Polsce wynosiła 487,67 zł, a na jednego mężczyznę - 281,08 zł. Miesięczne wartości pracy domowej wynosiły dla kobiet i mężczyzn odpowiednio 2 113,24 zł oraz 1 218,01 zł, co stanowiło 58,5% oraz 33,72% ich przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w tym okresie.

Obliczona na tej podstawie przeciętna roczna wartość pracy domowej wykonywanej na rzecz własnego gospodarstwa, przypadająca na jedną osobę w Polsce wynosiła – z uwzględnieniem miesięcznych wskaźników dynamiki wynagrodzeń – 20 729 zł⁶². Przeciętna roczna wartość pracy domowej wykonywanej przez kobietę osiągnęła wartość 26 205 zł, a przez mężczyznę 15 104 zł (wzory 4.9 i 4.10).

Czynności związane z utrzymaniem gospodarstwa domowego mogą być także wykonywane na rzecz gospodarstw domowych obcych, spokrewnionych lub niespokrewnionych. Często prace te przybierają postać wykonania zakupów dla starszej osoby z sąsiedztwa, przypilnowania dziecka przez sąsiadkę, ale jest to też opieka dziadków nad własnymi wnukami, które zamieszkują oddzielnie. Po uwzględnieniu tej grupy prac łączna tygodniowa wartość pracy domowej przypadająca na osobę wyniosła 408,50 zł, a udział wartości prac na rzecz obcych gospodarstw domowych stanowił 5,6% w całkowitej wartości pracy własnej, 4,9% w przypadku kobiet, 5,7% w przypadku mężczyzn (wykres 4.1).

⁶² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wynosiło – w maju 2013 r. – 3699,67 zł (Biuletyn Statystyczny GUS nr 12, 2014).

Tablica 4.1. Średnia dobową, tygodniową, miesięczną i roczną wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę w Polsce (w zł) według płci, maj 2013

Wyszczególnienie	Przeciętna wartość pracy własnej		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wartość pracy na rzecz własnego gospodarstwa			
dobowa ^{1/}	55,11	69,67	40,15
tygodniowa	385,76	487,67	281,08
miesięczna ^{2/}	1671,63	2113,24	1218,01
roczna ^{3/}	20728,79	26204,91	15103,81
Wartość pracy na rzecz obcych gospodarstw			
dobowa	3,25	3,55	2,45
tygodniowa	22,74	24,88	17,12
miesięczna	98,54	107,81	74,19
roczna	1221,93	1336,93	919,94
Łączna wartość pracy domowej			
dobowa	58,36	73,22	42,60
tygodniowa	408,50	512,55	298,20
miesięczna	1770,17	2221,05	1292,20
roczna	21950,72	27541,84	16023,76

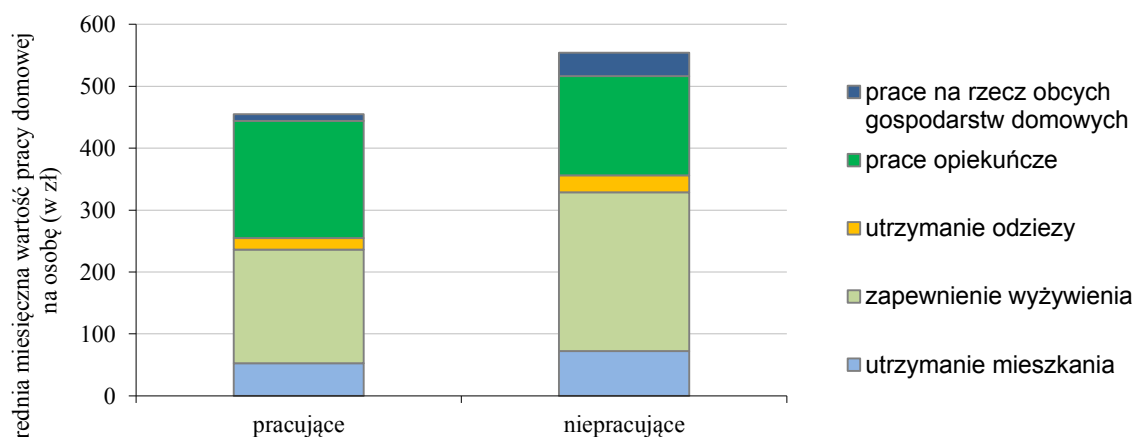
1/przeciętna dobową wartość pracy wyznaczona na podstawie wartości tygodniowej ważonej według dni tygodnia.

2/ przeciętna miesięczna wartość pracy domowej wyznaczona na bazie wartości tygodniowej (52/12).

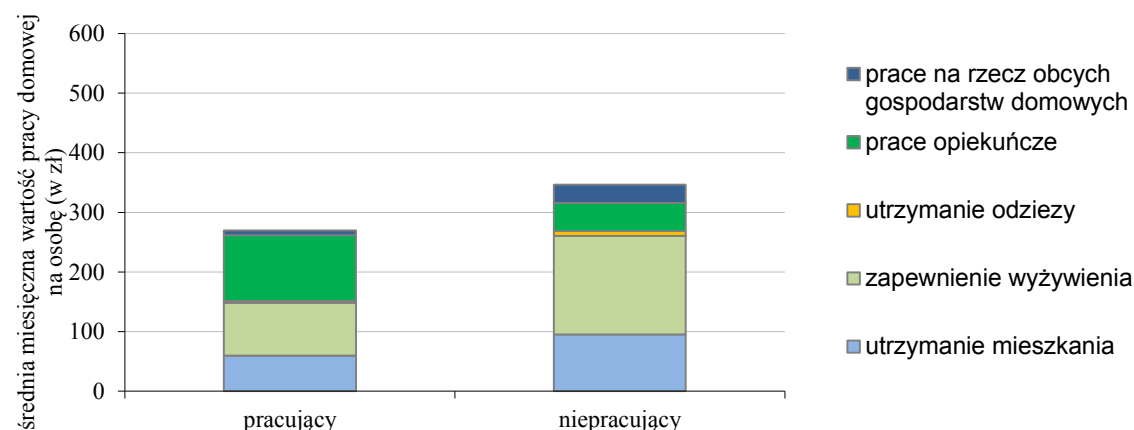
3/ roczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę wyznaczona z wykorzystaniem miesięcznych wskaźników dynamiki dla przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw jako suma 12 wartości miesięcznych z 2013 r..

Główną część w wartości prac domowych stanowią prace na rzecz własnego gospodarstwa domowego. Tygodniowa wartość tych prac, oszacowana dla kobiety była o 73,5% wyższa, niż analogiczna wartość pracy oszacowana dla mężczyzny. Przeciętna wartość pracy domowej uzyskana dla kobiety niepracującej zawodowo była o 16,2% większa, niż dla kobiety pracującej zawodowo (tablica 4.2). Nie jest to różnica bardzo duża - kobiety pracujące zawodowo i tak muszą wykonywać prace domowe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa. Odbywa się to kosztem czasu wolnego i kosztem snu. W przypadku prac domowych wykonywanych przez mężczyzn różnica ta jest większa – wartość pracy domowej uzyskana dla mężczyzny niepracującego zawodowo była o 20,9% wyższa niż w przypadku mężczyzny, który wykonywał pracę zawodową (wykresy 4.2a, 4.2b).

Wykres 4.2a Wartość tygodniowa pracy domowej kobiet pracujących i niepracujących, maj 2013

Wykres 4.2b Wartość tygodniowa pracy domowej mężczyzn pracujących i niepracujących, maj 2013

Wśród wymienionych grup prac domowych jedyną grupą prac, których wartość była wyższa dla mężczyzn, niż dla kobiet, były prace z zakresu utrzymania mieszkania. Średnia tygodniowa wartość pracy w tym zakresie wynosiła 66,21 zł dla kobiety oraz 70,05 zł dla mężczyzny.

W grupie tej ujęto prace, których kobiety nie wykonywały wcale (m.in. budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne; produkowanie, naprawianie i konserwacja sprzętu gospodarstwa domowego), ale były i takie, dla których wartość pracy kobiet została oszacowana na wyższym poziomie, niż dla mężczyzn (sprzątanie mieszkania). Wysoka wartość prac związanych z utrzymaniem mieszkania wykonywanych przez mężczyzn wynikała – z jednej strony – z wysokiego średniego czasu wykonywania czynności, z drugiej strony była związana z relatywnie wysokimi stawkami godzinowymi przypisanymi tym pracom (tablica 14, aneks).

Dla pozostałych grup prac domowych (tj. dla prac z zakresu zapewnienia wyżywienia, opieki, utrzymania odzieży) jej wartość dla kobiet jest każdorazowo wyższa. W przypadku prac z zakresu zapewnienia wyżywienia oraz z zakresu opieki prawie dwukrotnie, w przypadku prac z zakresu utrzymania odzieży ponad czterokrotnie.

Tablica 4.2. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej z podziałem na grupy prac według płci i wykonywania pracy zawodowej (w zł), maj 2013

Lp.	Grupy prac domowych	Średnia tygodniowa wartość pracy domowej						
		Ogółem	Kobiety			Mężczyźni		
			Razem	Pracuj	Niepracuj	Razem	Pracuj	Niepracuj
1.	Utrzymanie mieszkania	68,58	66,21	52,51	72,39	70,05	59,86	95,45
2.	Zapewnienie wyżywienia	173,82	226,11	183,42	256,52	116,43	88,34	165,08
3.	Utrzymanie odzieży	14,72	23,58	18,72	27,25	5,25	3,63	7,83
4.	Prace opiekuńcze	128,64	172,77	189,57	160,17	89,35	109,58	47,76
	w tym: opieka nad dziećmi	114,03	156,40	177,34	139,46	74,16	98,47	27,60
5.	Praca na rzecz obcych gospodarstw domowych	22,74	24,88	10,67	37,63	17,12	8,40	30,14
6.	Grupy 1-4 łącznie	385,76	487,67	444,22	516,33	281,08	261,41	316,12
	w tym: dojazdy i dojsia*	32,72	37,74	30,78	42,39	29,66	23,64	38,08
7.	Grupy 1-5 łącznie	408,50	512,55	454,89	553,96	298,20	269,81	346,26
	w tym: dojazdy i dojsia**	35,52	40,32	32,29	46,26	32,46	25,36	41,95

* uwzględniono dojazdy i dojsia związane z pracami na rzecz własnego gospodarstwa domowego,

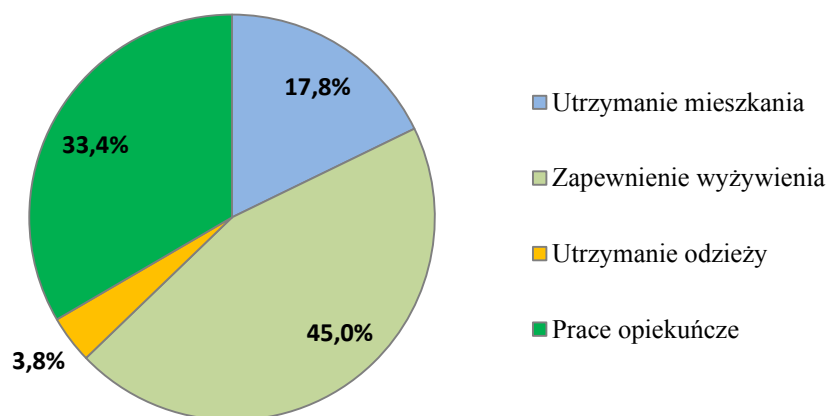
** uwzględniono dojazdy i dojsia związane z pracami na rzecz własnego gospodarstwa domowego oraz na rzecz gospodarstw domowych obcych.

Wśród czterech wyspecyfikowanych grup prac domowych wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego największą wartość przypisano pracom z zakresu zapewnienia wyżywienia. Prace te wyceniono na 173,82 zł tygodniowo (tablica 4.2). Drugą z kolei grupą czynności wycenioną najwyżej były prace opiekuńcze (128,64 zł). Wśród tych prac dominowała opieka nad dziećmi (114,03 zł). Prace z zakresu utrzymania mieszkania dały przeciętną wartość tygodniową w przeliczeniu na jedną osobę na poziomie 68,58 zł, a prace z zakresu utrzymania odzieży zaledwie 14,72 zł. Przeciętna tygodniowa wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę wykonywana na rzecz gospodarstw domowych obcych została oszacowana na poziomie 22,74 zł tygodniowo (tablica 19, aneks).

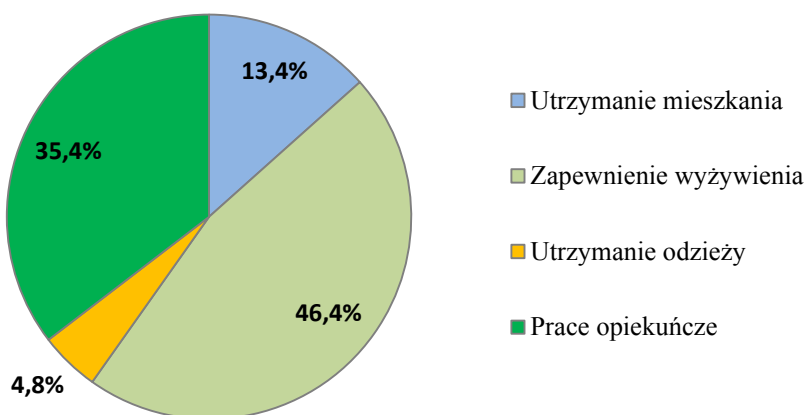
Strukturę wartości prac na rzecz własnego gospodarstwa domowego przedstawiono na rysunkach 4.3, 4.4a, 4.4b. Wśród wymienionych czterech grup prac największy w łącznej wartości był udział prac na rzecz zapewnienia wyżywienia. Wartość tych prac przekraczała 40% łącznej wartości prac domowych zarówno w przypadku kobiet, jak i w przypadku mężczyzn. Wysoka wartość prac związanych z przygotowaniem posiłków wynika z tego, że prace te wykonywane są w gospodarstwach domowych powszechnie i na co dzień. Drugą z kolei grupą prac, których wartość była relatywnie wysoka, były prace opiekuńcze.

Natomiast najniższy był procentowy udział wartości prac związanych z utrzymaniem odzieży, który dla mężczyzn wyniósł zaledwie 1,9% , dla kobiet 4,8%, a ogółem 3,8%.

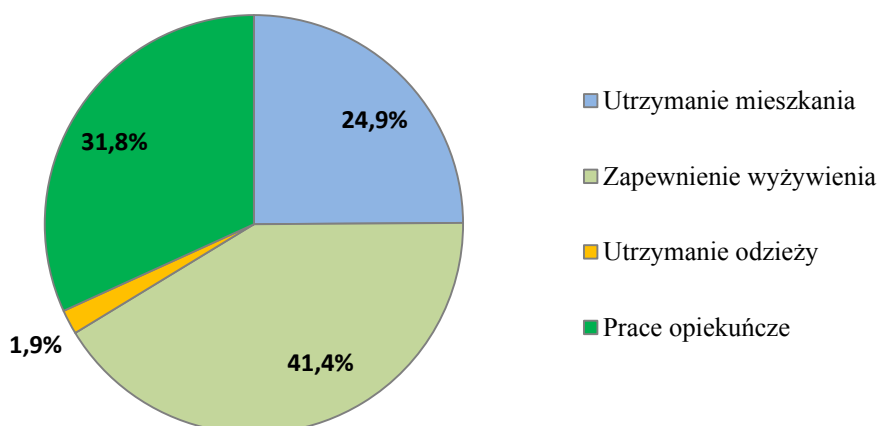
Wykres 4.3 Struktura wartości pracy domowej ogółem (w %)

Wykres 4.4a Struktura wartości pracy domowej kobiet (w %)

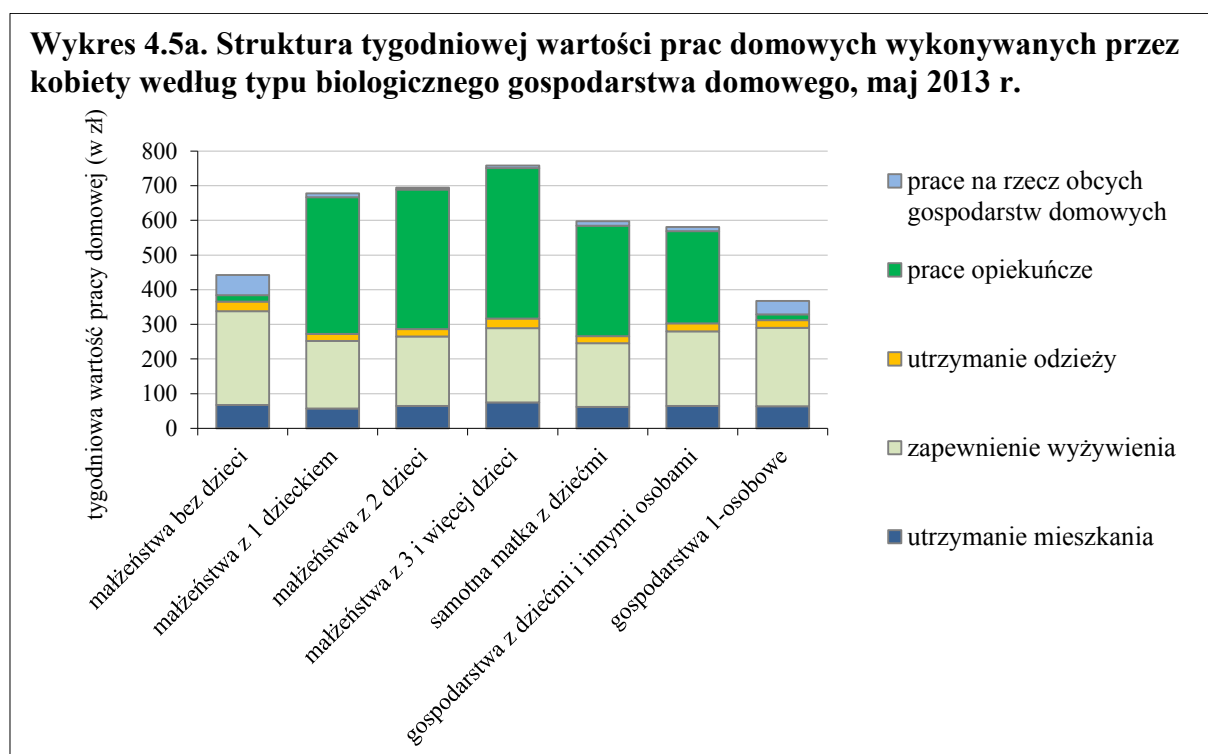

Wykres 4.4b Struktura wartości pracy domowej mężczyzn (w %)

Zestawienie łącznej wartości prac wykonywanych na rzecz domu przez kobiety z gospodarstw domowych według typu biologicznego gospodarstwa domowego pozwala stwierdzić, że największa była wartość pracy kobiet w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu (tablica 20a, aneks). Wartość pracy domowej wykonywanej na rzecz własnego gospodarstwa domowego, oszacowana dla kobiety w gospodarstwach domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu wynosiła 688,54 zł. Była ona o 41,2% wyższa, niż w przypadku ogółu kobiet i o 79,3% wyższa, niż wartość pracy na rzecz własnego gospodarstwa wykonana przez kobietę nie posiadającą dzieci na utrzymaniu.

Dla kobiet z rodzin z jednym dzieckiem na utrzymaniu tygodniowa wartość prac na rzecz własnego gospodarstwa wynosiła 667,37 zł, z dwójką dzieci 689,28 zł, z trojgiem lub większą liczbą dzieci - 750,95 zł (rysunek 4.5a).

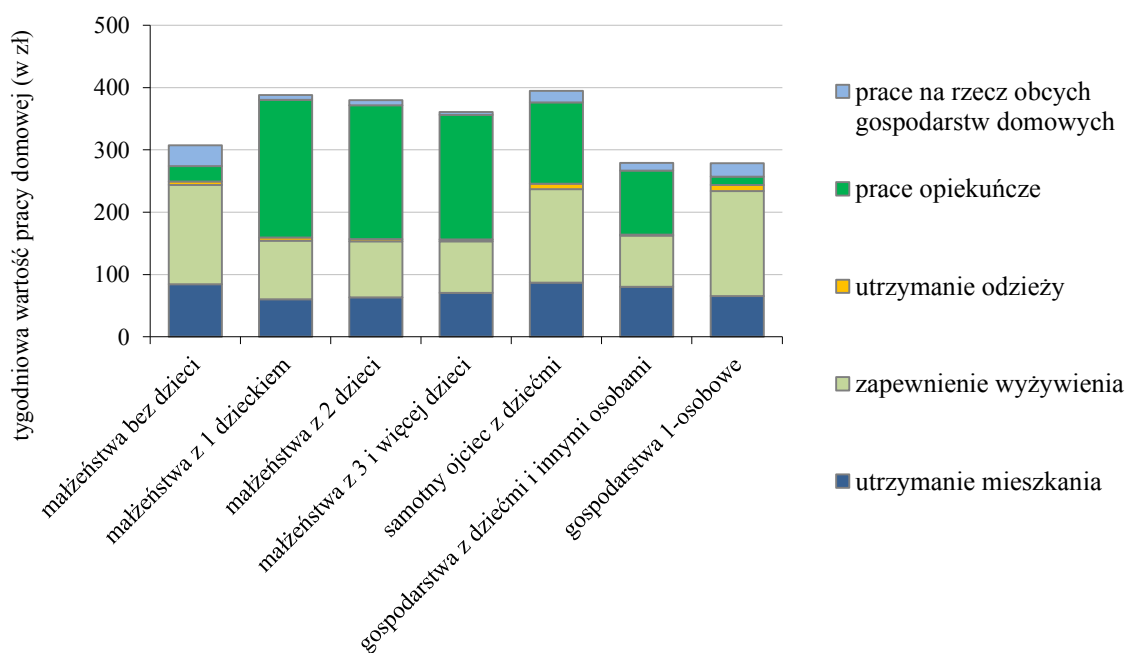

W zakresie zapewnienia wyżywienia zdecydowanie najwyższą wartość pracy odnotowano w przypadku kobiet z gospodarstw domowych małżeństw bez dzieci (270,74 zł). Dla kobiet z dziećmi na utrzymaniu była ona niższa. Wartość pracy z zakresu zapewnienia wyżywienia oszacowana dla kobiet z gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu rosła, ale nieznacznie, wraz ze wzrostem liczby dzieci. Wraz ze wzrostem liczby dzieci w gospodarstwie domowym kobiety nie mogły zwiększać istotnie czasu przeznaczanego na zapewnienie wyżywienia z powodu konieczności wykonywania wielu innych czynności na rzecz dzieci.

Najniższą wartość pracy z zakresu zapewnienia wyżywienia uzyskano dla samotnych matek z dziećmi na utrzymaniu (184,06 zł). Nie wykonują one prac na rzecz innych – poza dziećmi – członków gospodarstwa domowego. Dla samotnej matki z dziećmi otrzymano też niższą wycenę w zakresie opieki nad dziećmi, niż dla kobiet w małżeństwach z dziećmi na utrzymaniu. Związane jest to z faktem, że matki samotne muszą relatywnie więcej czasu poświęcać na pracę zawodową, aby zdobyć środki na utrzymanie.

Analizując wartość pracy mężczyzn w zależności od typu biologicznego gospodarstwa domowego stwierdzić można, że pracę domową o największej wartości wykonywali mężczyźni z gospodarstw domowych małżeństw z jednym dzieckiem na utrzymaniu (średnio tygodniowo 380,24 zł) oraz samotni ojcowie (376,00 zł). W strukturze tygodniowej pracy domowej samotnych ojców znacząco mniejszy był udział opieki nad dziećmi niż u mężczyzn żyjących w małżeństwie z dziećmi na utrzymaniu, ale istotnie większa była wartość pracy w zakresie zapewnienia wyżywienia. Dla trzech z wymienionych czterech grup prac, tj. dla prac z zakresu: zapewnienia wyżywienia, opieki oraz utrzymania odzieży, dla mężczyzn z gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi oszacowana wartość pracy malała wraz ze wzrostem liczby dzieci w rodzinie (tablica 20b aneks, wykres 4.5b). Może to być częściowo efektem wykonywania prac domowych przez niepracujące żony i starsze dzieci, ale przede wszystkim koniecznością zwiększonej pracy zarobkowej mężczyzn w celu utrzymania większej liczby dzieci i wynikającym stąd mniejszym ich zaangażowaniem w prace domowe.

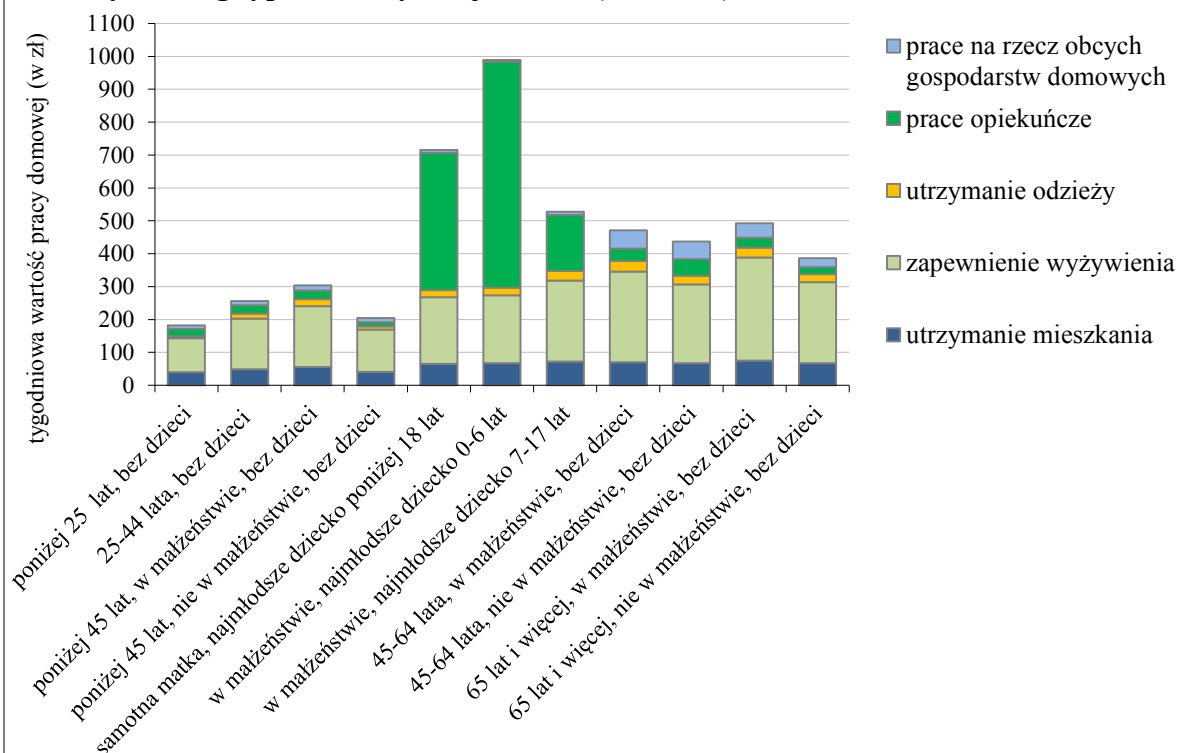
Wykres 4.5b. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego, maj 2013 r.

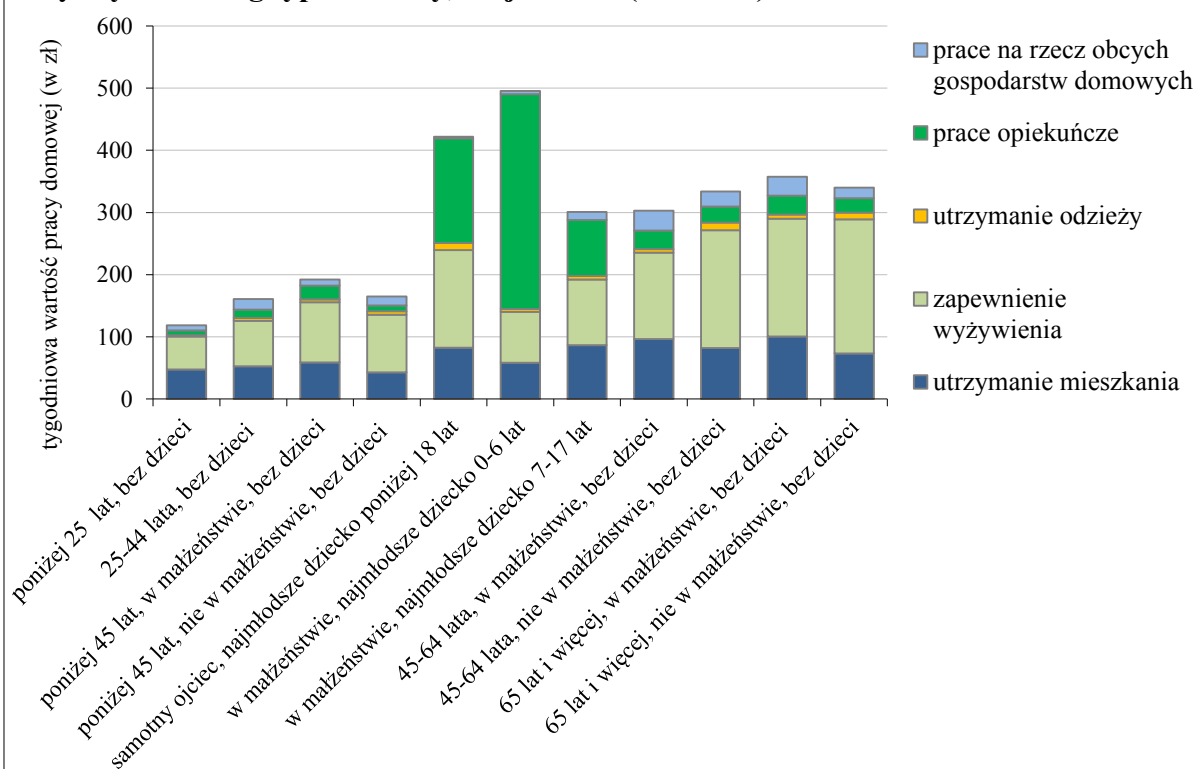
Analiza przeprowadzona według typu rodzin zgodnie z klasyfikacją Eurostatu, dla typów biologicznych według etapów życia, pozwala porównać wartość pracy domowej w zależności od wieku respondenta i jego sytuacji rodzinnej (tablice 21a i 21b, aneks). Najniższa była wartość pracy domowej wykonywanej przez młode osoby, zarówno kobiety, jak i mężczyzn, które są w wieku poniżej 25 lat, nie mają dzieci i mieszkają z rodzicami. Wartość pracy domowej dla takich kobiet wynosiła 171,87 zł tygodniowo, a dla mężczyzn 110,41 zł, co stanowiło odpowiednio 35,2% oraz 39,3% tygodniowej wartości pracy własnej kobiet ogółem i mężczyzn ogółem w Polsce. Pokazuje to, jak duży jest zakres korzystania z pracy domowej wykonywanej przez rodziców dla osób nie zamieszkujących samodzielnie. W przypadku osób najstarszych (65 lat i więcej) zwraca uwagę fakt, że wartość pracy domowej kobiet pozostających w małżeństwie w tej grupie wiekowej jest istotnie wyższa niż kobiet samotnych w wieku 65 lat i więcej, co pokazuje zakres prac domowych wykonywanych przez kobiety na rzecz współmałżonka.

Wśród wymienionych typów rodzin według klasyfikacji Eurostatu wyróżniono trzy typy, w których znajdowały się dzieci: małżeństwa z dziećmi, gdzie najmłodsze dziecko było w wieku 6 lat lub mniej, małżeństwa z dziećmi, gdzie najmłodsze dziecko było w wieku 7-17 lat oraz osoby samotnie wychowujące dzieci, gdzie najmłodsze dziecko nie ukończyło 18 lat. Klasyfikacja rodzin z uwzględnieniem wieku najmłodszego dziecka pozwala wskazać wagę tej zmiennej w kształtowaniu się wartości prac domowych. Najwyższą wartość prac domowych zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn, uzyskano dla osób z tych gospodarstw domowych, w których było dziecko w wieku 6 lat lub mniej (wykres 4.6a, 4.6b). Dla tych kobiet tygodniową wartość pracy domowej oszacowano na poziomie 984,17 zł. Była ona ponad dwukrotnie wyższa od analogicznej wartości oszacowanej dla kobiet ogółem. Praca oszacowana dla kobiet z gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi w wieku 7-17 lat miała już znacznie niższą wartość (517,72 zł). Pomiędzy nimi znalazła się wartość pracy domowej matek samotnie wychowujących dzieci (706,93 zł). Przeciętna tygodniowa wartość pracy domowej dla mężczyzny pozostającego w małżeństwie, posiadającego dziecko w wieku 6 lat lub mniej, wynosiła 490,47 zł, posiadającego najmłodsze dziecko w wieku 7-17 lat 288,00 zł, a dla samotnego ojca z dzieckiem poniżej 18 lat - 419,14 zł.

Wykres 4.6a. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez kobiety według typu rodziny, maj 2013 r. (Eurostat)

Wykres 4.6b. Struktura tygodniowej wartości prac domowych wykonywanych przez mężczyzn według typu rodziny, maj 2013 r. (Eurostat)

Zgodnie z opinią niektórych autorów można rozważać czy wycena pracy w zakresie opieki nad dziećmi nie jest przeszacowana. Ewentualnej przyczyny można by szukać w relatywnie długim czasie deklarowanym jako czas opieki nad dziećmi, wpisywanym jako czynność główna w badaniu budżetu czasu, podczas gdy pewna część tego czasu stanowi opiekę bierną – przebywanie z dzieckiem. Z drugiej jednak strony w czasie tym wykonywane są też inne prace na rzecz gospodarstwa domowego w formie czynności dodatkowych (tzw. czynności towarzyszących).

W klasyfikacji według typu rodziny z uwzględnieniem wieku osób wyróżnić można osoby charakteryzujące się wyższą – w porównaniu z innymi – wartością pracy w zakresie opieki nad dorosłymi. Wartość tych prac – ze względu na rzadkość występowania – uzyskała niską średnią wycenę. Relatywnie wysokie wartości – w porównaniu do innych osób uzyskano dla kobiet w wieku 65 lat lub więcej.

Szczególnie wysoka jest wartość pracy domowej wykonywanej na rzecz młodego pokolenia przez rodziców. Ponieważ przy grupowaniu gospodarstw domowych według tradycyjnie stosowanego przekroju ze względu na typ biologiczny rodziny, do średniej wartości pracy domowej, zgodnie z przyjętym schematem obliczeń włączany jest czas pracy domowej wszystkich osób w wieku 15 lat lub więcej, oznacza to, że w otrzymanej średniej wartości pracy domowej np. dla kobiet z gospodarstw z 3 lub większą liczbą dzieci uwzględnione są także starsze córki. Dlatego też dokonano dodatkowo kalkulacji wartości pracy domowej wyłącznie dla matek i ojców (tablice 22a,b, 23a,b aneks). Uwzględniono zarówno liczbę dzieci, jak i wiek najmłodszego dziecka, uzyskując – ze względu na specyfikę analizowanego zagadnienia - bardziej szczegółowe informacje, niż te wynikające z uwzględnienia typu biologicznego rodziny oraz typu rodziny według klasyfikacji Eurostatu.

W kalkulacji wartości pracy dla matek z gospodarstw domowych małżeństw⁶³ z dziećmi ujawniła się znacząco wyższa wartość prac domowych dla rodzin wielodzietnych. Dla wyróżnionej grupy rodzin z czworgiem lub większą liczbą dzieci wartość pracy domowej na rzecz własnego gospodarstwa wykonywanej przez matki przekracza tysiąc złotych (dla matek z trojgiem dzieci wyniosła 871 zł). Dużo wyższa wartość pracy domowej tych matek uwidacznia się we wszystkich grupach prac domowych, a w szczególności w pracach opiekuńczych i w pracach związanych z utrzymaniem mieszkania. Szczególnie wysoką wartość pracy na rzecz własnego gospodarstwa uzyskano dla matek samotnych z większą liczbą dzieci na utrzymaniu. Wartość pracy domowej dla samotnych matek z trojgiem oraz czworgiem lub większą liczbą dzieci przekracza znacznie wartość pracy domowej dla matek

⁶³ W kategorii tej uwzględniono także znacznie mniej liczne niż małżeństwa związki nieformalne.

żyjących w małżeństwach z trojgiem oraz co najmniej czworgiem dzieci na utrzymaniu. Wśród ojców, którzy należą do gospodarstw domowych małżeństw z dziećmi na utrzymaniu, wartość pracy ojców z jednym, dwojgiem i trojgiem dzieci systematycznie wzrasta, ale nie są to takie duże różnice, jak to ma miejsce w przypadku kobiet (tablica 4.4).

Tablica 4.4. Tygodniowa wartość prac domowych na rzecz własnego gospodarstwa domowego oraz prac opiekuńczych dla matek i ojców według liczby dzieci i wieku dzieci.

Lp.	Typ gospodarstwa	Wartość pracy domowej w zł			
		matki		ojca	
		ogółem	w zakresie opieki nad dziećmi	ogółem	w zakresie opieki nad dziećmi
1.	Małżeństwo*/ z dziećmi i innymi osobami	701,34	335,41	335,36	139,57
2.	Małżeństwo*/ z dzieckiem/dziećmi	771,32	452,96	413,7	231,64
3.	z 1 dzieckiem	725,64	429,23	406,51	229,55
4.	z 2 dziećmi	780,03	457,08	411,85	235,40
5.	z 3 dziećmi	870,91	507,46	421,38	240,40
6.	z 4 i więcej dziećmi	1014,00	598,41	465,14	166,91
7.	Samotny rodzic z dzieckiem	649,74	349,01	449,60	143,13
	Małżeństwo*/ z najmłodszym dzieckiem w wieku:				
8.	poniżej 3 lat (osoba pracująca)	1049,77	799,51	533,44	410,14
9.	poniżej 3 lat (osoba niepracująca)	1291,81	961,96	957,53	660,23
10.	3-5 lat	786,41	475,32	437,43	269,00
11.	6-12 lat	608,67	273,53	332,22	143,04
12.	13-17 lat	406,67	47,37	254,12	23,04

*/ w kategorii tej ujęto również związki nieformalne

Przy badaniu wartości pracy dla matek i ojców w zależności od wieku najmłodszego dziecka zaobserwować można zakres różnicy w wartości prac domowych, w tym prac opiekuńczych, w zależności od tej cechy. Okazuje się, że w grupie rodzin z dziećmi do lat sześciu istnieje duża różnica pomiędzy wartością tych prac wyznaczoną dla rodziców mających najmłodsze dziecko w wieku do trzech lat w porównaniu do grupy wiekowej 3-5 lat. Wartość pracy domowej matki pracującej będącej w małżeństwie, która posiada najmłodsze dziecko w wieku 3 lat lub mniej jest wyższa o 33,5%, od wartości pracy domowej matki z dzieckiem w wieku 3-5 lat. Dla matki niepracującej wartość ta jest wyższa aż o 64,3% od wartości pracy domowej matki z dzieckiem w wieku 3-5 lat. Szczególnie dużą różnicę można odnotować dla ojców, którzy pozostają w małżeństwach. Wartość pracy domowej dla niepracującego ojca pozostającego w małżeństwie i opiekującego się dzieckiem w wieku poniżej trzech lat jest ponad dwukrotnie większa, niż ojca posiadającego najmłodsze dziecko w wieku 3-5 lat (tablica 4.4).

Wycenę wartości pracy domowej przeprowadzono także dla osób pogrupowanych według miejsca zamieszkania w przekroju miasto-wieś (tablica 24a i 24b, aneks).

W przypadku kobiet wyższą wartość prac domowych – 519,83 zł - uzyskano dla mieszkanki wsi. Pracę kobiet zamieszkałych w miastach wyceniono na 463,52 zł. Jeśli weźmie się pod uwagę miejsce zamieszkania łącznie z liczbą osób w gospodarstwie domowym stwierdzić można, że zarówno na wsi, jak i w mieście, wartość pracy domowej kobiet systematycznie rosła wraz ze wzrostem liczby osób w gospodarstwie domowym. Przyczyną wzrostu wartości pracy domowej wraz ze wzrostem liczby osób w gospodarstwie domowym była zarówno w mieście, jak i na wsi, rosnąca wartość prac z zakresu opieki. W innych grupach prac domowych nie wystąpiła tak regularna zależność.

Dla mężczyzn pogrupowanych według miejsca zamieszkania stwierdzić można, że nie ma dużej różnicy w wartości wykonywanej przez nich pracy domowej w zależności od miejsca zamieszkania. Można jednak zauważyć, że w mieście wraz ze wzrostem liczby osób w gospodarstwie domowym wartość pracy mężczyzn też rośnie.

W szacowaniu wartości prac w gospodarstwie domowym uwzględniono również kryterium wykształcenia (tablica 25a, 25b, aneks). W przypadku pracy kobiet zaobserwować można, że największa wartość prac domowych wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego (534,46 zł tygodniowo) charakteryzowała kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Dla kobiet z wykształceniem wyższym była ona również wysoka (526,25 zł). Jest to w dużym stopniu związane z wysoką wartością prac opiekuńczych w grupie kobiet z wykształceniem wyższym, gdyż znaczny odsetek tych kobiet sprawuje opiekę nad małymi dziećmi. Niska wartość pracy uzyskana dla kobiet z wykształceniem gimnazjalnym (215,69 zł) wynikała z tego, że w grupie tej przeważają osoby młode, uczące się, których wkład w prace domowe pozostaje relatywnie niski.

Zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn, uwiadamia się wpływ zmiennej wykształcenie na wartość prac domowych. Z jednej strony uwarunkowań tego zjawiska można szukać w strukturze społeczno-demograficznej (duży odsetek osób z wykształceniem wyższym należy do młodszych grup wiekowych, a więc tam będą małe dzieci wymagające intensywnej opieki). W dużym jednak stopniu wyniki wyceny pracy domowej odzwierciedlają przemiany w gospodarstwach domowych w Polsce i zmiany w podziale obowiązków domowych pomiędzy kobiety i mężczyzn. Potwierdza się opinia, że młodzi wykształceni mężczyźni angażują się w większym stopniu, niż to miało miejsce w poprzednich dekadach, w obowiązki domowe. Ta ogólna tendencja jest bardzo widoczna w grupie czynności z zakresu opieki, w tym z zakresu opieki nad dziećmi – mężczyźni bardziej wykształceni poświęcali więcej czasu na pielęgnację i pilnowanie dzieci, jak również na czynności z zakresu czytania, zabaw i rozmów z dziećmi (tablica 25b, aneks).

Przedstawione wyżej relacje dotyczą prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego. W badaniu uwzględniono także grupę prac, które były wykonywane na rzecz innych gospodarstw domowych. Były to prace wykonywane na rzecz gospodarstw spokrewnionych lub obcych.

Przeciętna tygodniowa wartość pracy w przeliczeniu na jedną osobę wykonywana na rzecz obcych gospodarstw domowych przez mężczyzn wynosiła 17,12 zł, co stanowiło 6,1% wartości prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa. Dla kobiet absolutna wartość tych prac była wyższa. Wynosiła ona 24,88 zł, co dało 5,1% wartości prac na rzecz własnego gospodarstwa. Jeżeli porówna się tygodniową wartość pracy wykonywanej na rzecz innych gospodarstw domowych dla osób pracujących i niepracujących zawodowo, to zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn wartość prac była ponad dwukrotnie wyższa dla osób niepracujących (tablica 19, aneks).

Pracą o największej wartości wykonywaną przez kobiety i mężczyzn na rzecz innych gospodarstw była opieka nad dziećmi. Wartość tej pracy stanowiła - w przypadku kobiet - 70,9%, a w przypadku mężczyzn – 40,8% łącznej wartości prac wykonywanych na rzecz obcych gospodarstw domowych.

Jeżeli uwzględni się wartość pracy wykonywanej na rzecz obcych gospodarstw domowych zgodnie z klasyfikacją według typu biologicznego gospodarstwa domowego (tablice 18 a,b, aneks) okazuje się, że zdecydowanie najwyższą wartością charakteryzuje się praca kobiet z małżeństw bez dzieci na utrzymaniu (58,08 zł). Również największą wartość pracy na rzecz innych gospodarstw mają mężczyźni z małżeństw bez dzieci na utrzymaniu (33,23 zł).

Najwyższa obserwowana wartość tej grupy prac, zarówno dla kobiet, jak i mężczyzn, w grupach wiekowych 45-64 lata i w grupie osób pozostających w małżeństwach w wieku 65 lat i więcej, przy jednoczesnej relatywnie wysokiej wartości prac z zakresu opieki nad dziećmi, świadczy o istotnym udziale babć i dziadków w opiece nad wnukami (tablice 21 a,b, aneks).

Nie można wskazać jednokierunkowej zależności pomiędzy liczbą dzieci w gospodarstwie domowym a wartością prac wykonywanych przez matki i ojców na rzecz innych gospodarstw. Wartość tej pracy wykonywana przez matki i ojców jest kilkukrotnie niższa, niż przez osoby z gospodarstw domowych bez dzieci (tablice 22 a,b, aneks).

Przy analizie wartości pracy na rzecz innych gospodarstw wykonywanej przez kobiety i mężczyzn zamieszkałych w mieście i na wsi okazuje się, że jest ona wyższa w przypadku osób zamieszkałych w mieście, ale różnica w wartościach pracy nie jest bardzo duża (tablice

24 a,b, aneks). Niezależnie od płci, jak również niezależnie od miejsca zamieszkania (miasto, wieś) najwyższą wartość prac wykonywanych na rzecz innych gospodarstw można zaobserwować dla gospodarstw domowych dwuosobowych.

Jeśli wziąć pod uwagę wykształcenie osób, to zarówno dla kobiet, jak i dla mężczyzn uwidacznia się zależność, że wartość pracy domowej jest wyższa dla osób z niższym poziomem wykształcenia. Relacja ta wyraźnie jest widoczna dla osób z wykształceniem wyższym, średnim i zasadniczym zawodowym, zarówno w grupie kobiet, jak i mężczyzn. Może to być częściowo wyjaśnione większym zaangażowaniem w pracę zawodową osób z wyższym poziomem wykształcenia w porównaniu do osób z niższym poziomem wykształcenia. Pośrednio jest to także związane z wiekiem badanych osób. Osoby starsze mają więcej czasu na pomoc innym, bo są przeciętnie mniej obciążone zawodowo, a odsetek osób z wyższym wykształceniem jest istotnie większy w młodszych grupach wieku.

Jeżeli do wartości prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego dodana zostanie praca wykonywana na rzecz gospodarstw domowych obcych, to łączna tygodniowa wartość prac wynosi 408,50 zł, miesięczna 1 770,17 zł, co w skali roku daje szacunkową wartość 21 950,72 zł, z czego 94,4% stanowi praca na rzecz własnego gospodarstwa (tablica 4.1).

Na podstawie uzyskanych wyników w skali mikro wykonać można szacunek wartości pracy własnej w gospodarstwach domowych w kraju. Przy uwzględnieniu miesięcznych wskaźników dynamiki wynagrodzeń oraz struktury ludności Polski według płci i wieku⁶⁴ obliczono łączną wartość pracy na rzecz własnego gospodarstwa domowego Polsce na poziomie 683,6 mld zł, a z uwzględnieniem pracy nieodpłatnej na rzecz innych gospodarstw kwota ta osiągnęła wartość 720,8 mld zł⁶⁵ (tablica 4.5). Jej wartość odniesiona do produktu krajowego brutto w 2013 r. wynosi odpowiednio 41,8% oraz 44,1%. Wkład kobiet w globalną wartość pracy domowej (na rzecz własnego gospodarstwa i gospodarstw obcych) wynosi 65,2%, a wkład mężczyzn 34,8%.

⁶⁴ ze względu na dostępność danych o przeciętnych wynagrodzeniach miesięcznych uwzględniono przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw oraz przyjęto stan ludności w wieku 15 lat lub więcej według płci na 31 grudnia 2013 r. (17 055 987 kobiet i 15 668 246 mężczyzn).

⁶⁵ Różnica pomiędzy podaną tu wartością a wielkością 619 956 prezentowaną w tablicy 5, w rozdziale 4.5 wynika z tego, że w pełnej sekwencji rachunków produkcji domowej nie uwzględniono osób niepełnosprawnych z uwagi na trudność w określeniu ich wkładu w globalną produkcję domową.

Tablica 4.5. Wartość pracy własnej gospodarstw domowych w Polsce w 2013 r. według płci, liczona z uwzględnieniem miesięcznych wskaźników dynamiki wynagrodzeń (w mln zł)

Lp.	Globalna wartość prac domowych	Globalna wartość pracy własnej		
		Razem	Kobiety	Mężczyźni
1.	Na rzecz własnego gospodarstwa	683 600,9	446 950,6	236 650,3
2.	Na rzecz obcych gospodarstw domowych	37 216,5	22 802,6	14 413,9
3.	Łączna wartość prac domowych	720 817,4	469 753,2	251 064,2

W zaproponowanej metodzie wyceny wartość pracy domowej zależy od dwóch zmiennych: czasu przeznaczanego na wykonywanie czynności oraz godzinowych stawek wynagrodzenia przypisanych określonym czynnościom. Ponieważ zmiany w strukturze wykorzystania czasu dokonują się powoli i w związku z tym badania budżetu czasu są wykonywane rzadko (zgodnie z zaleceniem Eurostatu powinny być powtarzane co 5-10 lat), można rekomendować regularne prowadzenie wycen pracy domowej z uwzględnieniem dynamiki przeciętnych godzinowych stawek płac używanych do wyceny.

4.4 PORÓWNANIE WYNIKÓW WYCENY PRACY WŁASNEJ GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2013 R. Z WYNIKAMI WYCENY DLA 2004 R.

Wyniki wyceny pracy własnej wykonywanej w gospodarstwach domowych w Polsce w 2013 r., uzyskane na podstawie bazy danych empirycznych z ogólnopolskiego badania budżetu czasu ludności 2013 można porównać z wynikami wyceny z 2004 r., która była po raz pierwszy przeprowadzona na bazie badania budżetu czasu zharmonizowanego z badaniami europejskimi.

Pełne wyniki wyceny wartości pracy własnej gospodarstw domowych w 2004 r. - pierwszej wyceny wykonanej dla Polski w warunkach gospodarki rynkowej - zostały opublikowane w opracowaniu: *Budżet czasu ludności 1 VI 2003-31 V 2004*, GUS, Warszawa 2005.

Zarówno badanie budżetu czasu przeprowadzone w latach 2003/2004, jak i badanie z 2013 r., były przeprowadzone jako badania zharmonizowane z badaniami europejskimi (pierwsze badanie zharmonizowane poprzedzone było badaniem pilotażowym w 1996 r.). Szczegółowy opis metody losowania próby, jak również rozwiązań metodycznych zastosowanych w badaniach budżetu czasu zawarto w dziale I opracowania. Do wyceny pracy własnej w 2004 r. wykorzystano badanie struktury wynagrodzeń według zawodów

z października 2002 r., z kolei do wyceny w 2013 r. - badanie struktury wynagrodzeń według zawodów z października 2012 r. W badaniu z 2012 r. nastąpiły pewne zmiany w klasyfikacji zawodów i specjalności, pojawiły się zawody wcześniej nie wyspecyfikowane, niektóre zaś w nowej klasyfikacji pominięto lub zmieniono. Było to skutkiem wprowadzenia w życie nowego Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej⁶⁶.

W wycenie pracy własnej w 2013 r. określonym pracom domowym przypisano stawki płac dla odpowiadających im zawodów, uwzględniając także te zawody i specjalności, których nie przewidywała poprzednia klasyfikacja, a które pojawiły się w związku z wprowadzeniem zmienionej klasyfikacji i które korespondują z określonymi pracami domowymi. Przykładem takich zawodów są *kelnerzy i barmani oraz kucharze*. Zawody te włączono do wyznaczenia stawki godzinowej do wyceny czynności z zakresu *przygotowanie posiłków, przekąsek, napojów*. Z drugiej strony w nowej kwalifikacji nie uwzględniono stawki godzinowej dla *pracowników usług domowych i gastronomicznych*, która była wyspecyfikowana w badaniu z 2004 r., a więc nie można było uwzględnić godzinowej stawki dla tego zawodu w obliczeniu stawki średniej dla grup czynności domowych. Można jednak stwierdzić, że dokonane zmiany – w ramach tej samej grupy zawodów - nie wpłynęły znacząco na wysokość stawki ustalonej dla całej grupy prac domowych, gdyż w przypadku zawodów pokrewnych dynamika płac była zbliżona.

W badaniu budżetu czasu ludności z 2013 r. dokonano także pewnych zmian i korekt w zakresie kodowanych czynności szczegółowych. Zmiany dokonane w kodowaniu czynności w ramach grupy *zajęcia i prace domowe*, w której znalazły się prawie wszystkie prace domowe ujęte w wycenie, nie uniemożliwiają pełnego porównania wyników z poprzednim badaniem. Wybrane czynności, dla których zarejestrowano szczególnie niski czas trwania czynności w pierwszej turze europejskich zharmonizowanych badań budżetu czasu ludności, włączono do innej aktywności. Taką czynnością jest na przykład *pieczenie*, które było oddzielnie kodowane w badaniu wcześniejszym, a w badaniu z 2013 r. zostało zakodowane łącznie z czynnością *przygotowanie posiłków, przekąsek, napojów*. Zmiany w kodowaniu czynności wprowadzono też w czynnościach z grupy *dojazd i dojście*. Wprowadzone tu zmiany sprzyjają bardziej precyzyjnej wycenie pracy domowej z podziałem na grupy odpowiadające funkcjom gospodarstwa domowego, gdyż przyjęto bardzo szczegółowe kodowanie czynności ujętych w ramach tej grupy w zależności od celu dojazdu.

⁶⁶ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

W związku z tym możliwe stało się uwzględnienie np. *dojazdów i dojść związanych z nieformalną pomocą dla innych gospodarstw*.

Ze względu na niewielki zakres zmian zarówno w sposobie kodowania czynności, jak również zmian w zakresie klasyfikacji zawodów i przypisanych im godzinowych stawek wynagrodzenia, na podstawie wyników obu wycen można dokonać porównania uzyskanych wyników i oceny zmian, jakie zaszły w wartości i strukturze pracy domowej w Polsce w okresie ponad 9 lat pomiędzy badaniami.

Analizując dynamikę zmian wartości pracy domowej na rzecz własnego gospodarstwa wykonywanej w dwóch kolejnych okresach realizacji badania budżetu czasu (2003/2004 i 2013) można stwierdzić, że wartość pracy domowej oszacowanej na bazie wynagrodzeń nominalnych, wyznaczona w przeliczeniu na jedną osobę w maju 2013 r. stanowiła 167,2% wartości z maja 2004 r. Dynamika zmian łącznej wartości pracy domowej była podobna dla kobiet i mężczyzn. W przypadku kobiet nastąpił wzrost wartości pracy własnej o 67,0% w badanym okresie, w przypadku mężczyzn odpowiadający wskaźnik wynosił 67,3% (rysunek 4.7). Jeżeli porównuje się wartość prac domowych łącznie, tj. zarówno prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstwa domowego, jak i prac domowych wykonywanych nieodpłatnie na rzecz gospodarstw domowych obcych, w 2013 r. uwidacznia się – w przeciwieństwie do wyników wyceny z 2004 r. – istotna różnica w wartości takich prac. O ile w 2004 r. wartość tych prac nie różniła się bardzo w zależności od płci, to dla 2013 r. taka różnica pojawiła stała się widoczna. Wartość pracy wykonywanej przez kobiety na rzecz obcego gospodarstwa domowego jest o 45,3% wyższa, niż wartość oszacowana dla mężczyzny. Szczególnie wysoki wzrost w okresie pomiędzy ostatnimi dwoma badaniami budżetu czasu uwidocznił się w grupie kobiet niepracujących – wartość pracy na rzecz obcych gospodarstw dla kobiety niepracującej zawodowo wzrosła aż o 78,2 % względem poprzedniego badania, podczas gdy dla kobiet pracujących zanotowano w tym okresie wzrost o 17,7%.

Duże różnice w dynamice zmian wartości w badanym okresie ujawniają się przy porównywaniu wartości pracy domowej według grup prac domowych, odpowiadających różnym funkcjom tych prac (tablica 4.6). Przy porównaniu wartości pracy domowej w zakresie utrzymania mieszkania okazuje się, że wartość pracy wykonywanej przez kobiety wzrosła bardziej dynamicznie, niż wartość pracy wykonywanej przez mężczyzn. W 2013 r. praca ta w przeliczeniu na jedną kobietę była warta o 47,8% więcej niż w 2004 r., podczas gdy wartość pracy dla mężczyzn wzrosła o 30,2%. Chociaż nadal wartość pracy w zakresie utrzymania mieszkania pozostała jedyną grupą prac, gdzie wartość prac domowych dla

mężczyzn przekraczała wartość prac domowych dla kobiet, to jednak różnica ta w 2013 r. była znacznie niższa niż w roku 2004.

Tablica 4.6. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej według płci i aktywności zawodowej, w maju 2004 i w maju 2013 (w zł) oraz jej zmiana.

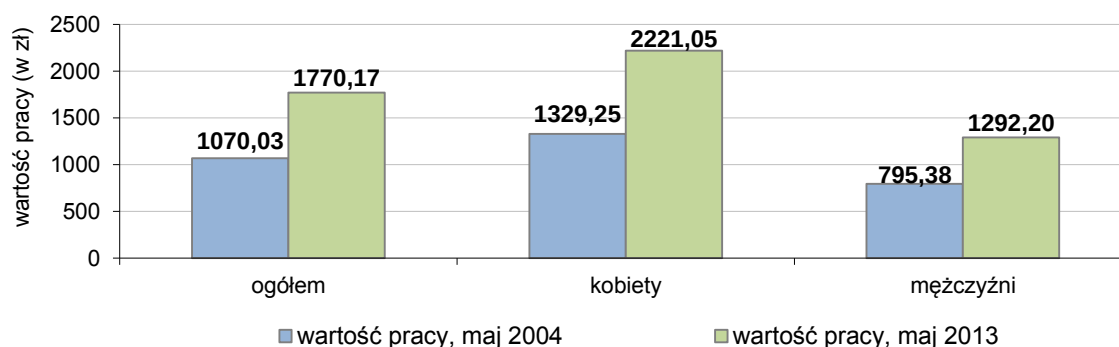
Lp.	Wyszczególnienie	Średnia miesięczna wartość pracy domowej (w zł) i dynamika zmian						
		Ogółem	Kobiety			Mężczyźni		
			Razem	Pracuj.cej	Niepracuj.cej	Razem	Pracuj.cego	Niepracuj.cego
1.	Utrzymanie mieszkania 2004	204,58	191,19	160,07	203,45	233,22	192,66	279,72
	2013	297,18	282,58	227,54	313,69	303,55	259,39	413,62
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>45,3%</i>	<i>47,8%</i>	<i>42,2%</i>	<i>54,2%</i>	<i>30,2%</i>	<i>34,6%</i>	<i>47,9%</i>
2.	Zapewnienie wyżywienia 2004	479,05	656,33	570,05	705,08	300,30	226,16	393,34
	2013	753,22	979,81	794,82	1111,59	504,53	382,81	715,35
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>57,2%</i>	<i>49,3%</i>	<i>39,4%</i>	<i>57,7%</i>	<i>68,0%</i>	<i>69,3%</i>	<i>81,9%</i>
3.	Utrzymanie odzieży 2004	58,07	89,96	84,24	96,46	17,81	14,47	24,01
	2013	63,79	102,18	81,12	118,08	22,75	15,73	33,93
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>9,9%</i>	<i>13,6%</i>	<i>-3,7%</i>	<i>22,4%</i>	<i>27,7%</i>	<i>8,7%</i>	<i>41,3%</i>
4.	Prace opiekuńcze 2004	258,31	328,25	343,94	325,43	176,63	206,57	120,73
	2013	557,44	748,67	821,47	694,07	387,18	474,85	206,96
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>115,8%</i>	<i>128,1%</i>	<i>138,8%</i>	<i>113,3%</i>	<i>119,2%</i>	<i>129,9%</i>	<i>71,4%</i>
	w tym: opieka nad dziećmi 2004	216,28	289,94	313,91	283,31	131,73	174,68	67,70
	2013	494,13	677,73	768,47	604,33	321,36	426,70	119,6
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>128,5%</i>	<i>133,7%</i>	<i>144,8%</i>	<i>112,3%</i>	<i>143,9%</i>	<i>144,3%</i>	<i>76,1%</i>
5.	Praca na rzecz obcych gospodarstw domowych 2004	70,03	63,53	39,30	91,48	67,43	48,53	101,27
	2013	98,54	107,81	46,24	163,06	74,19	36,40	130,61
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>40,7%</i>	<i>69,7%</i>	<i>17,7%</i>	<i>78,2%</i>	<i>10,0%</i>	<i>-0,25%</i>	<i>29,0%</i>
6.	Grupy 1-4 łącznie 2004	1000,00	1265,72	1158,30	1330,42	727,96	639,86	817,79
	2013	1671,63	2113,24	1924,95	2237,43	1218,01	1132,78	1369,85
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>67,2%</i>	<i>67,0%</i>	<i>66,2%</i>	<i>68,2%</i>	<i>67,3%</i>	<i>77,0%</i>	<i>67,5%</i>
7.	Grupy 1-5 łącznie 2004	1070,03	1329,25	1197,60	1421,90	795,38	688,39	919,06
	2013	1770,17	2221,05	1971,19	2400,49	1292,20	1169,18	1500,46
	<i>zmiana 2013/2004</i>	<i>65,4%</i>	<i>67,1%</i>	<i>64,6%</i>	<i>68,8%</i>	<i>62,5%</i>	<i>69,8%</i>	<i>63,3%</i>

Odwrotna sytuacja miała miejsce dla czynności z grupy zapewnienie wyżywienia. Wartość pracy wykonywanej w tym zakresie przez mężczyzn wzrosła aż o 68,0%, podczas gdy dla kobiet nastąpił wzrost o 49,3%. Świadczyć to może o bardziej intensywnym wchodzeniu mężczyzn w obszar prac domowych, właśnie w zakresie prac związanych z przygotowaniem posiłków.

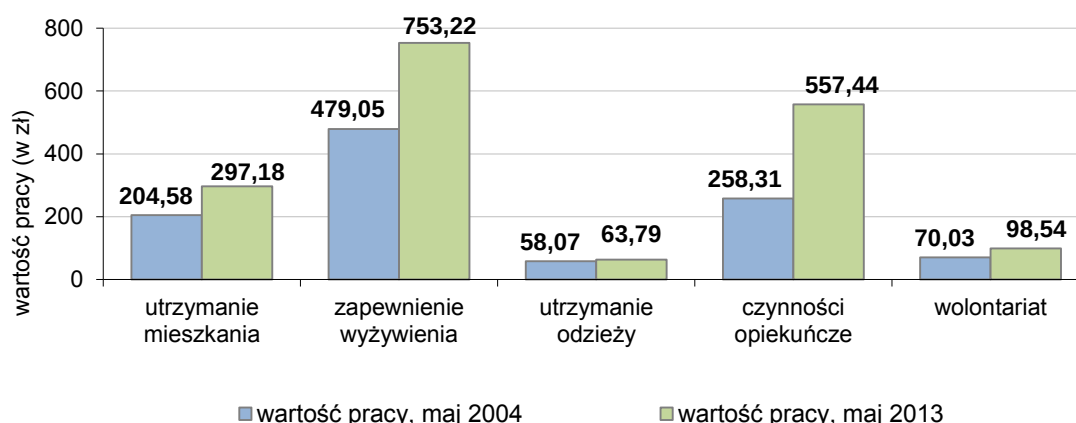
W okresie dziewięciu lat pomiędzy obydwojma dokonanyymi wycenami wartości pracy domowej dla Polski bardzo charakterystyczne są zmiany w strukturze wartości prac z zakresu utrzymania odzieży. Jest to grupa prac, dla której wartość w okresie pomiędzy dwoma ostatnimi badaniami okazała się najbardziej stabilna. W tym jednym przypadku zanotowano nawet spadek nominalnej wartości pracy domowej w badanym okresie – miał on miejsce w grupie kobiet pracujących.

Największą dynamiką zmian w badanym okresie charakteryzowały się czynności z zakresu opieki, gdzie zarówno dla kobiet pracujących i niepracujących, jak i dla pracujących mężczyzn, nastąpił ponad dwukrotny wzrost wartości pracy domowej (tablica 4.6, wykresy 4.8, 4.9.a, 4.9b).

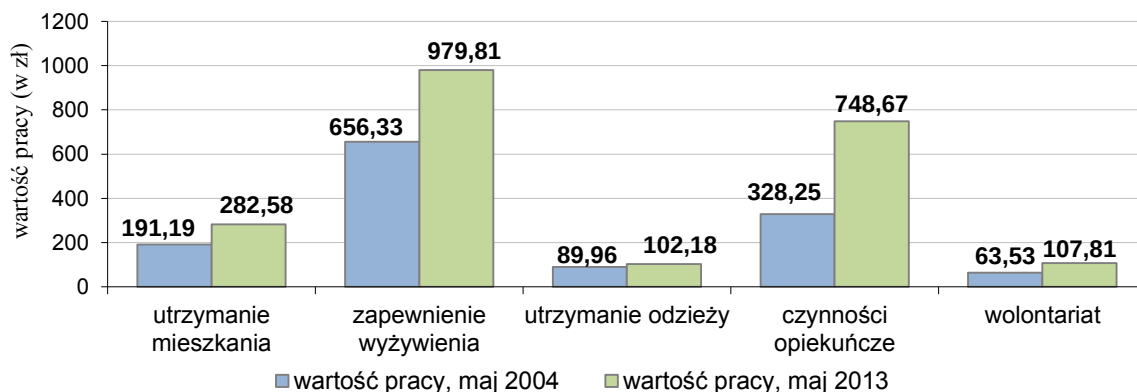
Wykres 4.7. Średnia miesięczna wartość pracy domowej na rzecz gospodarstwa własnego i obcych, maj 2004 i maj 2013

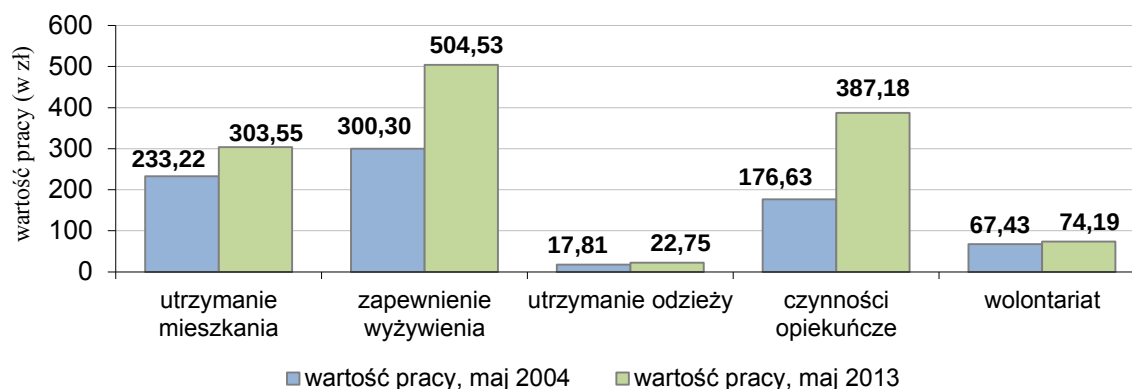
Wykres 4.8. Średnia miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną osobę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013

Wykres 4.9a. Przeciętna miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jedną kobietę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013

Wykres 4.9b. Średnia miesięczna wartość pracy domowej w przeliczeniu na jednego mężczyznę według rodzajów prac, maj 2004 i maj 2013

Ze względu na to, że oszacowanie pracy własnej wykonywanej nieodpłatnie w gospodarstwach domowych oparte jest na średnich miesięcznych stawkach wynagrodzeń według zawodów, zasadne jest tutaj porównanie oszacowanej wartości pracy domowej z obu okresów przy wykorzystaniu kategorii wynagrodzeń realnych, tj. z uwzględnieniem wskaźnika cen dóbr i usług konsumpcyjnych. Przy zastosowaniu kategorii wynagrodzeń realnych i uwzględnieniu przeszacowania wartości pracy wyznaczonej dla 2013 r. za pomocą indeksu cen dóbr i usług konsumpcyjnych 2013/2004 miesięczna wartość pracy na rzecz własnego gospodarstwa domowego wynosiła 1309,66 zł, na rzecz gospodarstw obcych 77,20 zł, i łącznie 1386,87 zł. Oznaczało to realny wzrost, w porównaniu do wartości osiągniętych w 2004 r., na poziomie odpowiednio: 31,0%, 10,2%, 29,6% (tablica 4.7).

Tablica 4.7. Wartość pracy domowej wyznaczona w oparciu o wynagrodzenia nominalne i realne oraz jej dynamika.

Lp.	Grupy prac domowych	Wartość pracy domowej			zmiana wartości w ujęciu realnym (2013/2004) w %
		nominalna, 2004 r. w zł	nominalna, 2013 r. w zł	w cenach z 2004 r.)	
1.	Utrzymanie mieszkania	204,58	297,18	232,91	13,8
2.	Zapewnienie wyżywienia	479,05	753,22	590,12	23,2
3.	Utrzymanie odzieży	58,07	63,79	49,98	-13,9
4.	Prace opiekuńcze	258,31	557,44	436,73	69,1
5.	Praca na rzecz obcych gospodarstw domowych	70,03	98,54	77,20	10,2
6.	Grupy 1-4 łącznie	1000,00	1671,63	1309,66	31,0
7.	Grupy 1-5 łącznie	1070,03	1770,70	1386,87	29,6

Spośród czterech wyodrębnionych grup prac dla wartości pracy domowej w ujęciu realnym, oszacowanych dla 2013 r., w porównaniu do wartości oszacowanych w 2004 r.,

tylko w zakresie wartości prac z zakresu utrzymania odzieży wystąpił spadek realnej wartości w badanym okresie (o 13,9%). Dla pozostałych grup prac wystąpił wzrost wartości realnych, co związane jest z tym, że oszacowanie dokonywane jest na bazie przeciętnych wynagrodzeń dla wybranych zawodów, a przeciętna dynamika wynagrodzeń realnych w badanym okresie była dodatnia⁶⁷. Szczególnie wysoki – na tle innych prac – był wzrost wartości prac domowych w zakresie opieki nad dziećmi. Ma on złożone przyczyny. Po pierwsze, wzrost czasu przeznaczanego na opiekę nad dziećmi w przeliczeniu na jedną osobę wynika ze wzrostu procentowego udziału najmłodszych dzieci w strukturze ludności Polski (wnuki powojennego wyżu demograficznego). Do dużego wzrostu wartości w tej grupie czynności przyczynił się też relatywnie wysoki wzrost płac w zawodach, które przypisano pracom z zakresu opieki nad dziećmi. Na te zjawiska nałożył się też proces przemian w podziale obowiązków w gospodarstwie domowym, m. in. widoczny wzrost czasu przeznaczanego na opiekę nad dziećmi u mężczyzn, co uwidacznia się najsilniej w grupie mężczyzn młodych i wykształconych. Wpływ na to zjawisko miały zapewne regulacje prawne – zwiększenie czasu trwania urlopu macierzyńskiego skutkuje większym zakresem sprawowania osobistej opieki nad najmłodszym dzieckiem.

Skutkiem opisanych zmian były dość istotne różnice w strukturze wartości prac domowych wykonywanych w gospodarstwach domowych w Polsce w 2013 r. w porównaniu do wyceny z 2004 r. W łącznej wartości prac domowych nadal najwyższy był procentowy udział prac z zakresu zapewnienia żywności. Dla kobiet zaobserwować jednak można zmniejszenie tego udziału względem okresu poprzedniego o 5,5 p. proc. (tablica 4.8).

Tablica 4.8. Struktura wartości pracy domowej kobiet i mężczyzn według rodzaju prac, maj 2004 i maj 2013.

Lp.	Grupy prac domowych		(a) Struktura w %		
			Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	Utrzymanie mieszkania	2004	20,5	15,1	32,0
		2013	17,8	13,4	24,9
2.	Zapewnienie wyżywienia	2004	47,9	51,9	41,3
		2013	45,0	46,4	41,4
3.	Utrzymanie odzieży	2004	5,8	7,1	2,4
		2013	3,8	4,8	1,9
4.	Prace opiekuńcze	2004	25,8	25,9	24,3
		2013	33,4	35,4	31,8
5.	Razem	2004	100,0	100,0	100,0
		2013	100,0	100,0	100,0

⁶⁷ liczona według indeksu średniego tempa zmian dla lat 2004-2013, wyrażonego jako:

$$\bar{i}_g = \sqrt[n-1]{\prod_{t=1}^{n-1} i_{t/t-1}} = \sqrt[n-1]{\frac{y_{n-1}}{y_0}}$$

W badanym okresie nastąpił istotny wzrost udziału dla wartości prac z zakresu opieki. W 2004 r. prace opiekuńcze stanowiły ok. jednej czwartej łącznej wartości prac wykonywanych na rzecz własnego gospodarstw domowego, a w 2013 r. udział ten zwiększył się do ok. jednej trzeciej. Wzrost procentowego udziału zaznaczył się zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn, ale w obu badaniach nieco wyższy był udział tego typu prac wśród kobiet niż mężczyzn a różnica pomiędzy kobietami i mężczyznami wzrosła z 1,6 p. proc. w 2004 r. do 3,6 p. proc w 2013 r.

Dla mężczyzn udział wartości prac z zakresu opieki był większy niż udział prac z zakresu utrzymania mieszkania, podczas, gdy 9 lat wcześniej relacja ta była odwrotna.

W badanym okresie zmniejszył się udział wartości prac z zakresu utrzymania mieszkania. W przypadku pracy kobiety był to spadek o blisko 2 p. proc., w przypadku mężczyzn był to spadek o 7 p. proc.

Nastąpił dalszy spadek i tak niskiego już udziału prac z zakresu utrzymania odzieży. W przypadku kobiet udział ten spadł z 7,1% w 2004 r. do 4,8% w 2013 r., a u mężczyzn odpowiednio z 2,4% do 1,9%. Niska wartość prac z tego zakresu na tle innych grup prac i zmniejszający się udział w łącznej wartości prac domowych może być związany ze zwiększającą się dostępnością i powszechnością usług rynkowych z zakresu prania, prasowania odzieży, jak również z postępu technicznego w tym obszarze (coraz wydajniejszy sprzęt gospodarstwa domowego, tkaniny nie wymagające prasowania).

Podsumowując stwierdzić można, że w okresie dziewięciu lat pomiędzy obydwoma badaniami ujawniły się pewne istotne zmiany w wartości i strukturze prac wykonywanych w gospodarstwie domowym. Analiza tych zmian pozwala lepiej zrozumieć istotę i zakres przemian społeczno-gospodarczych, jak i wzorców zachowań, pozwala obserwować zmiany w zakresie podziałów obowiązków w gospodarstwie domowym, ustalić wkład kobiet i mężczyzn w tworzenie produkcji domowej, której wartość osiąga ponad 40% relacji porównaniu do PKB⁶⁸. Praca domowa w ujęciu wartościowym jest podstawowym elementem produkcji domowej, nakład pracy stanowi bowiem wielkość rzędu 80% całokształtu produkcji domowej, szerzej kwestię tę przedstawiono w rozdziale 4.5.

⁶⁸ zob. rozdział 4.5.2.

4.5 PRODUKCJA GOSPODARSTW DOMOWYCH W 2013 R.

4.5.1 Koncepcje pomiaru nierynkowej działalności gospodarstw domowych

Badanie budżetu czasu jest koniecznym źródłem informacji dla prowadzonych aktualnie, w ramach krajów europejskich, prac nakierowanych na utworzenie satelitarnego rachunku produkcji domowej.

W funkcjonowaniu gospodarstwa domowego na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci zaszły znaczące zmiany gospodarcze i społeczne. W latach 50., 60., 70. XX w. większość usług wytwarzano lub otrzymywano od innych członków gospodarstwa domowego. Obecnie obserwuje się, że znaczna część tych usług jest nabywana na rynku. Takie przesunięcie oznacza wzrost dochodu odnotowanego w rachunkach narodowych dając złudne przekonanie o poprawie standardu życia, co w rzeczywistości odzwierciedla jedynie przesunięcie podaży usług ze sfery pozarynkowej do rynkowej⁶⁹.

Postępujący wzrost aktywności zawodowej kobiet, coraz większy udział kobiet w edukacji, przesunięcie poziomu wieku emerytalnego, rozwój technologii to tylko niektóre czynniki, które pozornie wpływają na zmniejszenie się znaczenia i rozmiarów pracy domowej, a tym samym i produkcji wytwarzanej w gospodarstwach domowych. W okresie ostatnich kilkudziesięciu lat w Polsce, podobnie jak i na świecie, czas przeznaczany na prace domowe nie uległ istotnym zmianom. Potwierdzają to nie tylko badania socjologiczne, ale przede wszystkim analizy rozkładu czasu ludności opracowane na podstawie badania budżetu czasu ludności⁷⁰. Poprawie jakości życia towarzyszy bowiem zjawisko „domocentryzacji” polegające na przenoszeniu działalności rynkowej do domu np. aktywności zawodowej (telepraca), usług handlowych (e-handel, e-usługi)⁷¹.

Organizacje międzynarodowe, m.in. OECD, oraz instytucje europejskie, tj. Eurostat czy Komisja Europejska, wytyczające kierunek rozwoju europejskich badań społecznych, dostrzegają konieczność przeprowadzania pogłębionych analiz w celu bardziej precyzyjnego określenia warunków i poziomu życia. Pomiar wyłącznie dochodu rozporządzalnego czy PKB bez oszacowania nieodpłatnej wartości działalności wytwórczej gospodarstw domowych powoduje utratę istotnych informacji dotyczących wyborów konsumpcyjnych dokonywanych przez gospodarstwa domowe. W analizach dobrobytu i jakości życia ludności oprócz

⁶⁹ J.E. Stiglitz, A. Sen, J.P. Fitoussi, *Błąd pomiaru. Dlaczego PKB nie wystarcza. Raport Komisji ds. Pomiaru Wydajności Ekonomicznej i Postępu Społecznego*, PTE, Warszawa 2013, s. 43-48 i J.E. Stiglitz, A. Sen, J.P. Fitoussi, *Report by the Commission in the Measurement of economic performance and social progress*, 2009; za: http://www.stiglitz-sen-fitoussi.fr/documents/rapport_anglais.pdf (dostęp: 17.11.2014 r.).

⁷⁰ A. Giddens, *Socjologia*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007, s. 420.

⁷¹ Cz. Bywalec, *Konsumpcja a rozwój gospodarczy i społeczny*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2010.

mierników ekonomicznych należy uwzględnić także czynniki pozadochodowe, zarówno obiektywne, jak i subiektywne. Czynniki obiektywne obejmują m.in.: materialne warunki życia, główny rodzaj aktywności, pracę, zdrowie, edukację, czas wolny i relacje społeczne, bezpieczeństwo ekonomiczne i fizyczne, jakość państwa i podstawowe prawa, jakość środowiska w miejscu zamieszkania. Subiektywna jakość życia, określana również jako dobrobyt subiektywny, oznacza poziom zadowolenia, tj. satysfakcję, która czerpana jest z różnych aspektów życia oraz elementy dotyczące stanów emocjonalnych i wartości. Rzeczywisty poziom i jakość życia społeczeństwa jest zatem składową wielu różnych elementów, które nie są uwzględnione w miernikach rejestrujących tylko działalność rynkową (np. PKB)⁷².

Zapotrzebowanie na dane z zakresu pozarynkowej działalności gospodarstw domowych intensyfikuje się wraz z zachodzącymi zmianami demograficznymi oraz przez deficyt zabezpieczeń i świadczeń socjalnych⁷³. Co więcej, w wyniku przemian społecznych i gospodarczych dostrzega się, że czas wolny gospodarstw domowych coraz częściej wykorzystują na konsumpcję, dzięki czemu rzeczywisty poziom wytworzonych i skonsumowanych w gospodarstwach domowych dóbr i usług wzrasta. Śledzenie tych zmian oraz pomiar wielkości produkcji pozarynkowej są zatem niezbędne do prawidłowej ewidencji działalności społeczno-gospodarczej.

Staraniem Eurostatu w 1997 r. powołano pierwszy zespół zadaniowy realizujący projekt, którego celem było opracowanie spójnej dla wszystkich krajów UE, metodologii uwzględniającej pomiar działalności wytwórczej gospodarstw domowych nieodnotowywanej dotychczas w rachunkowości narodowej. Efektem dwuletnich prac było sformułowanie ram metodologicznych poszerzonych rachunków narodowych uwzględniających kalkulację nierynkowej produkcji domowej do rachunków bazowych prowadzonych regularnie w obszarze statystyki publicznej. Opracowanie to po raz pierwszy określało zasady tworzenia satelitarnego rachunku produkcji domowej⁷⁴.

Dotychczas satelitarne rachunki produkcji domowej wykonano w nielicznych krajach na świecie, tj. w Finlandii, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Francji, na Węgrzech i w Hiszpanii. Regularnie prowadzone, w ramach statystyki publicznej, rachunki satelitarne posłużyłyby do opracowania bardziej szczegółowego pomiaru i analizy zjawisk zachodzących

⁷² A. Bieńkuńska (red.), *Jakość życia w Polsce*, GUS, Warszawa 2014, s. 4 i 5. oraz GUS, *Jakość życia, kapitał społeczny, ubóstwo i wykluczenie społeczne w Polsce*, GUS, Warszawa 2013, s. 8.

⁷³ A. Titkow, D. Duch-Krzystoszek, B. Budrowska, *Nieodpłatna praca kobiet. Mity, realia, perspektywy*, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2004, s. 37.

⁷⁴ Eurostat – European Commission, *Proposal for a Satellite Account Household Production*, “Eurostat Working Papers” No. 9, Luxembourg 1999, s. 7-9.

w poszczególnych sektorach gospodarki. Takie kalkulacje są niezbędne do przybliżenia zróżnicowania występującego między krajami lub regionami, o czym świadczą uzyskane dotychczas wyniki.

4.5.2 Satelitarny rachunek produkcji domowej

Gospodarstwo domowe, najmniejsza jednostka gospodarcza, zgodnie z teorią G. S. Beckera jest aktywnym uczestnikiem rynku zaangażowanym w realizację działalności produkcyjnej i konsumpcyjnej. Według noblisty użyteczność, do maksymalizacji której dąży konsument, jest przez niego wytwarzana. Becker określał to terminem „produkcja konsumpcji” wskazującym, że gospodarstwa domowe są zarówno producentami, jak i konsumentami pomimo, że w trakcie procesu wytwórczego nie zachodzą żadne transakcje monetarne⁷⁵.

Produkcja gospodarstw domowych, która tylko w nieznacznym stopniu odnotowywana jest w rachunkach narodowych, a tym samym nie jest przedmiotem wymiany na rynku ma swoją wartość. W celu określenia rzeczywistych rozmiarów działalności wytwórczej prowadzonej w gospodarstwach domowych możliwe jest opracowanie satelitarnego rachunku produkcji domowej.

Rachunki satelitarne dziedzin lub sektorów są istotną częścią statystyki, której rola sukcesywnie rośnie. Powiększa się wiedza, a tym samym wzrasta zapotrzebowanie wielu różnych użytkowników na wyniki opracowań z zakresu rachunków satelitarnych, co potwierdzają dotychczas opublikowane w Polsce rachunki satelitarne: turystyki, nauki, zdrowia⁷⁶.

Utworzenie i regularne prowadzenie satelitarnego rachunku produkcji domowej na podstawie danych z istniejących badań statystyki publicznej, w tym zwłaszcza na podstawie rozkładu czasu z badania budżetu czasu ludności umożliwia pomiar wartości oraz ewidencję dóbr i usług produkowanych przez gospodarstwa domowe w celu realizacji własnych potrzeb

⁷⁵ G.S. Becker, *A Theory of the Allocation of Time*, „The Economic Journal”, Vol. 75, No. 299, 1990. i G.S. Becker, *The Allocation of Time and Goods Over Time*, w: *The Economic Approach to Human Behaviour*, 1990, za: S.R. Domański, *Teoria konsumpcji i alokacji czasu*, w: Gary Stanley Becker. *Laureat Nagrody Nobla 1992*, SGH, Warszawa 1995, s. 9-10.

⁷⁶ E. Dziedzic (red.), *Rachunek satelitarny turystyki dla Polski 2000*, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Turystyki, Warszawa 2003; E. Dziedzic (red.), *Rachunek satelitarny turystyki dla Polski*, ALMAMER Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Warszawa 2007; B. Rejn, Z. Żółkiewski, *Rachunek satelitarny nauki 1994-1995*, „Studia i Prace. Z Prac Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych”, GUS, Warszawa 1997; Z. Żółkiewski (red.), *Rachunek satelitarny nauki 1996-1997*, „Studia i Prace. Z Prac Zakładu Badań Statystyczno-Ekonomicznych”, GUS, Warszawa 1999 oraz A. Baran, M. Żyra, *Narodowy rachunek zdrowia. Wydatki na ochronę zdrowia 1999, 2002, 2003*, „Biblioteka Wiadomości Statystycznych”, t. 54, ZWS GUS, Warszawa 2006.

konsumpcyjnych. Badanie budżetu czasu ludności jest zatem istotnym źródłem informacji o pracy i nierynkowej produkcji domowej wytwarzanej na własne potrzeby, stanowiąc podstawę do szczegółowych analiz makro- i mikroekonomicznych, w tym analiz rozwoju gospodarczego⁷⁷.

Metodologia pomiaru produkcji domowej

Ekonomiczną analizę rynkowej i pozarynkowej działalności wytwórczej gospodarstw domowych można rozpatrywać w kontekście analizy rozkładu czasu ludności. Podstawowym źródłem danych do wyceny produkcji domowej, w tym jej głównej składowej – pracy domowej, jest badanie budżetu czasu. Badanie to prowadzone jest regularnie przez większość krajów członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z wytycznymi Eurostatu, przez co zapewnia międzynarodową porównywalność wyników.

Wartość pracy wytworzonej w gospodarstwach domowych na własny użytek określono zgodnie z kryterium trzeciej strony Margaret Reid. Kryterium to w ekonomii określane jest również jako kryterium produktywności i oznacza, że wycenie podlegały tylko te czynności, które mogły być wykonane przez osobę trzecią bez zmniejszenia ich użyteczności i przydatności dla gospodarstwa domowego. Na tej podstawie wyceniono m.in. prace związane z przygotowywaniem posiłków czy prace ogrodowe. Wycenie nie podlegały zatem czynności takie jak np. czytanie dzieciom książek, ponieważ zaangażowanie w wykonanie tych prac osób trzecich zmniejszyłoby użyteczność realizowanych zadań⁷⁸.

W nielicznych, powstałych dotychczas satelitarnych rachunkach produkcji domowej przyjęto zróżnicowane założenia w zakresie definicji produktywności prac domowych. Najszerszego przeglądu dokonała Francja, która zastosowała trzy definicje pracy domowej. Pierwsza podstawowa definicja pracy domowej (*core perimeter*) obejmuje te zadania, co do których nie ma wątpliwości zaklasyfikowania ich do czynności produkcyjnych, np. przygotowywanie obiadu. Druga pośrednia definicja (*intermediate*) w szerszy sposób prezentuje prace domowe, w tym m.in. majsterkowanie, prace ogrodowe i zabawy z dziećmi. Trzecia definicja (*extensive*) w najszerszy sposób obejmuje wszystkie prace domowe, tj. także te aktywności, które mogą być rozpatrywane zarówno zgodnie z kryterium produktywności, jak i mogą być jednocześnie uznawane za hobby lub wynikają z zainteresowań osoby je

⁷⁷ M. Tomczuk (Marszałek), *Wycena wartości prac domowych w rodzinach w Polsce*, w: *Instytucja rodziny wczoraj i dziś. Perspektywa interdyscyplinarna. Między prawem i rynkiem*, t. 1., Politechnika Lubelska, Lublin 2012, s. 102.

⁷⁸ M. Reid, *Economics of Household Production*, Wiley, New York 1934, cyt. za: Eurostat, *Proposal of a Satellite Account of Household Production*, „Eurostat Working Papers” No. 9, Luxembourg 1999, s. 22.

wykonującej dla zdrowia, regeneracji sił bądź aktywnego wypoczynku, np. spacer z psem⁷⁹
– tablica 1.

Tablica 4.9. Klasyfikacja czynności produkcyjnych według definicji pracy domowej w satelitarnym rachunku produkcji domowej we Francji

Wyszczególnienie	Klasyfikacja czynności produkcyjnych według definicji pracy domowej		
	Def. I. podstawowa (core)	Def. II. pośrednia (intermediate)	Def. III. rozszerzona (extensive)
Przykładowe czynności	gotowanie, zmywanie naczyń, utrzymanie mieszkania, sprzątanie, opieka nad dziećmi i dorosłymi, pranie, zarządzanie gospodarstwem domowym, transport dzieci i innych osób, także spoza własnego gospodarstwa	(I.) oraz robienie zakupów, domowe naprawy i majsterkowanie, prace ogrodowe, zabawy z dziećmi	(II.) oraz transport własny, spacer z psem

Źródło: Opracowanie M. Marszałek na podst. A. Poissonnier, D. Roy, *Household Satellite Account...*, s. 10.

W zależności od przyjętej definicji pracy domowej (*core*, *intermediate*, *extensive*) otrzymano bardzo zróżnicowane wyniki. Wartość pracy domowej w najszerszym ujęciu była ponad dwukrotnie wyższa od wartości pracy domowej według definicji podstawowej. W przypadku definicji pośredniej, która wydaje się najbardziej użyteczna na potrzeby rachunków satelitarnych produkcji domowej, wartość pracy domowej jest niemal o 30% wyższa w porównaniu do definicji podstawowej⁸⁰.

Produkcja domowa w rachunkach bazowych wyznaczana jest na podstawie danych o wielkości wytworzonego produktu w gospodarstwach domowych. Metoda wyniku (*output method*) polega na określeniu wartości produktów finalnych wytworzonych w gospodarstwie domowym. O ile można wskazać wartość ugotowanego obiadu, podać tonaż wypranej odzieży, to istnieje szereg trudności w określeniu wyniku dla wielu różnych czynności, w tym z zakresu opieki nad dziećmi i dorosłymi czy wolontariatu – tablica 2.

⁷⁹ A. Poissonnier, D. Roy, *Household Satellite Account for France in 2010. Methodological issues on the assessment of domestic production*, Institut National de la Statistique et des Études Économiques, France 2013, s. 8-10.

⁸⁰ Ibidem.

Tablica 4.10. Wycena pracy domowej metodą wyników

Metoda wyników (<i>output method</i>)
Wartość wyniku (ilość x cena) według ekwiwalentnych cen rynkowych - konsumpcja pośrednia
= wartość dodana brutto
- konsumpcja kapitału - pozostałe podatki na produkcję + pozostałe dotacje do produkcji
= dochód mieszany (włączając w to wynagrodzenie pracy i kapitału)

Źródło: Eurostat, *Proposal for a Satellite Account Household Production*, "Eurostat Working Papers" No. 9, Luxembourg, s. 25.

Trudna do wyceny metodą wyników jest również wartość usług, które są zarówno produkowane jak i konsumowane w ramach gospodarstwa domowego. Wiele z tych usług nie ma bowiem swoich rynkowych odpowiedników, co utrudnia wyznaczenie wartości pracy, a tym samym produkcji domowej. Dlatego też na podstawie dotychczas przeprowadzonych kalkulacji stwierdzono, że bardziej odpowiednia do wyceny pracy i produkcji domowej jest metoda nakładów.

W Polsce pracę domową wyceniono na podstawie danych dostępnych w statystyce publicznej. Badanie budżetu czasu stanowi bardzo dobrą podstawę do wyznaczenia wartości pracy domowej za pomocą metody nakładu (*input method*) – tablica 3. Na podstawie studiów literaturowych i przeprowadzonych dotychczas badań światowych stwierdzono, że metoda ta jest lepiej rozpoznana, zapewnia porównywalność otrzymanych wyników między krajami oraz dostarcza dobrej jakości informacje o wartości pracy domowej⁸¹.

Wycena oparta na metodzie nakładów dostarcza różnych wyników w zależności od zastosowanego wskaźnika wynagrodzeń oraz koncepcji czasu pracy stanowiącego podstawę do określenia wielkości płac. Do wyznaczenia wielkości pracy domowej tą metodą należy przyjąć również jedno z dwóch założeń. Pierwsze z nich wskazuje, że wycenie podlegają wyłącznie czynności podstawowe. W drugim założeniu w celu monetarnego ujęcia prac domowych analizowany jest również czas odnotowany dla czynności towarzyszących (druga czynność wykonywana podczas aktywności podstawowej)⁸². Wadą metody nakładu jest brak możliwości określenia produktywności pracy domowej – tablica 3.

⁸¹ M. Marszałek, *Metodologia rachunku produkcji domowej w Polsce w koncepcji systemu statystyki społecznej*, niepublikowana praca doktorska, SGH, Warszawa 2014.

⁸² I. Błaszczak-Przybycińska, *Produkcja gospodarstw domowych jako czynnik dochodotwórczy*, „Monografie i Opracowania” 2008, nr 553, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2008, s. 54.

Tablica 4.11. Wycena pracy domowej metodą nakładów

Metoda nakładów (<i>input metod</i>)
Wartość pracy (godziny pracy wycenione według odpowiednich stawek godzinowych płac)
+ pozostałe podatki na produkcji
- pozostałe dotacje do produkcji
+ konsumpcja kapitału
= wartość dodana brutto
+ konsumpcja pośrednia
= wartość całkowitego wyniku (suma kosztów)

Źródło: Eurostat, *Proposal for a Satellite Account Household Production*, "Eurostat Working Papers" No. 9, Luxembourg, s. 25.

Pracę domową określa każda czynność i aktywność produkcyjna wykonywana nieodpłatnie na rzecz własnego gospodarstwa domowego. Jedną z wielu definicji podaje, że praca domowa jest działalnością ekonomiczną, mającą na celu zaspokajanie potrzeb bytowych członków tego gospodarstwa domowego, stworzenie każdemu z nich optymalnych warunków rozwoju i regeneracji sił fizycznych i psychicznych⁸³. Wraz z uprzemysłowieniem nastąpiło przekształcenie profilu działalności gospodarstwa domowego z produkcyjnego na konsumpcyjny. W wyniku tych przemian praca domowa stała się coraz mniej widoczna.

Po wielu latach przemian technologicznych i społecznych okazało się jednak, że praca domowa osób pracujących i niepracujących w badanym okresie kształtuje się na porównywalnym poziomie. W 2013 r. wartość pracy domowej kobiet niepracujących była o 16,2% wyższa od kobiet pracujących, zaś w przypadku mężczyzn różnica ta stanowiła 20,9%. Podobne wartości uzyskano w badaniu budżetu czasu 2003/2004, w którym różnica wartości pracy domowej kobiet niepracujących była o 15% wyższa od kobiet, które wykonywały pracę zawodową, natomiast różnica tej samej wartości dla mężczyzn wyniosła 28%⁸⁴. O ile w przypadku mężczyzn dostrzegalne są istotne dysproporcje w nakładzie czasu, a tym samym monetarnej wartości pracy domowej między osobami pracującymi a niepracującym, to w przypadku kobiet różnice te nie są tak duże, jakich można by oczekiwać. Uzyskane wyniki świadczą o tym, że kobiety w Polsce pracujące zawodowo realizują jednocześnie tzw. „drugi etat” w domu wykonując niezarobkowe prace domowe⁸⁵. Tym samym można przypuszczać, że nieodpłatne prace wykonywane w gospodarstwie

⁸³ A. Olędzka, *Kobieta, budżet czasu, praca wielozmianowa*, IW CRZZ, Warszawa 1975, cyt. za: L. Szczerbińska, *Wycena pracy gospodarstw domowych*, Z prac ZBSE z. 118, GUS, Warszawa 1980, s. 7.

⁸⁴ Zob. I. Błaszczak-Przybycińska, 4.3.3. *Empiryczna wycena pracy własnej gospodarstw domowych*.

⁸⁵ O pracy kobiet na „dwa etaty” (*second shift*) pisała A. Hochschild, *The Time Bind*, Henry Holt, New York 1997 oraz A. Hochschild, A. Machung, *The Second Shift*, Viking, New York 1989.

domowym nie są powszechnie zastępowalne przez dostępne usługi rynkowe, np. w zakresie prowadzenia i utrzymania mieszkania.

W analizie pracy i produkcji domowej poszczególne czynności pogrupowano według funkcji gospodarstwa domowego, tj. w zakresie zapewnienia i utrzymania mieszkania, zapewnienia wyżywienia, utrzymania odzieży oraz opieki nad dziećmi i dorosłymi, wolontariatu⁸⁶.

Pracę domową w rachunku produkcji domowej obliczono według pięciu podstawowych grup prac (zapewnienia i utrzymania mieszkania, zapewnienia wyżywienia, utrzymania odzieży, opieki, wolontariatu) na podstawie czasu pracy ludności oraz za pomocą metody stawek rynkowych. W ten sposób wyceniono przeciętną tygodniową i miesięczną wartość pracy domowej⁸⁷. Na potrzeby rachunku produkcji domowej wyznaczono przeciętną roczną wartość pracy domowej według funkcji gospodarstwa domowego ogółem na osobę. W tym celu oszacowano miesięczną wartość pracy domowej ogółem (maj 2013 r.) i wykorzystując miesięczne wskaźniki dynamiki wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw wyceniono roczną wartość pracy domowej na osobę według funkcji gospodarstwa domowego. Dane makroekonomiczne uzyskano jako iloczyn rocznej wartości pracy domowej w określonej grupie czynności oraz liczby ludności Polski w wieku 15 lat lub więcej na podstawie danych z NSP 2011⁸⁸.

Produkcja gospodarstw domowych jest pojęciem szerszym od pracy domowej. W wyznaczeniu jej wartości należy uwzględnić także inne kategorie makroekonomiczne, takie jak konsumpcję pośrednią i finalną oraz konsumpcję kapitału będącego własnością gospodarstw domowych.

Zgodnie z metodologią wyceny produkcji domowej metodą nakładów z kalkulacji wyłączono także osoby niepełnosprawne z uwagi na trudności w określeniu zależności między stopniem niepełnosprawności a możliwościami świadczenia pracy domowej przez te osoby⁸⁹.

W rachunku produkcji domowej wyznaczono monetarną wartość wolontariatu, w którym uwzględniono nie tylko nieodpłatne prace świadczone na rzecz innego gospodarstwa domowego, ale też na rzecz organizacji. Działania te choć nie są wytworzone na własny użytek, są konsumowane przez osoby spoza gospodarstwa domowego, zatem

⁸⁶ Zob. I. Błaszczak-Przybycińska, 4.3. *Wycena pracy własnej gospodarstw domowych z wykorzystaniem danych z badania budżetów czasu GUS 2013*.

⁸⁷ Ibidem.

⁸⁸ GUS, *Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011. Raport z wyników.*, ZWS GUS, Warszawa 2012.

⁸⁹ J. Varjonen, K. Aalto, *Household Production and Consumption in Finland 2001. Household Satellite Account*, Tilastokeskus Statistikcentralen Statistics Finland & National Consumer Research Centre, Helsinki 2006, s. 17.

spełniają kryterium trzeciej strony. W rachunku produkcji domowej wolontariat stanowi przede wszystkim działalność usługowa świadczona nieodpłatnie poza własnym gospodarstwem domowym.

Konsumpcja gospodarstw domowych w rachunku produkcji domowej podzielona została na trzy odrębne kategorie. Pierwszą z nich, konsumpcję pośrednią stanowią te dobra i usługi, które zostały wykorzystane do dalszej obróbki w trakcie procesu produkcyjnego. Konsumpcja ta obejmowała zatem te produkty, których wartość została zwiększona poprzez zaangażowanie kapitału i czasu pracy niezbędnych do przetworzenia dobra, np. podczas przygotowywania obiadu. Drugim rodzajem konsumpcji jest konsumpcja finalna, czyli dobra lub usługi wykorzystywane lub użyte bezpośrednio przez członków gospodarstwa domowego, np. spożycie owoców, noszenie ubrań, pomoc sąsiedzka. Ostatnim wyróżnionym w rachunku produkcji domowej rodzajem konsumpcji jest konsumpcja kapitału, określona również jako amortyzacja – tablica 4.

Tablica 4.12. Podział konsumpcji według funkcji gospodarstwa domowego oraz przykłady dóbr i usług konsumpcyjnych w poszczególnych kategoriach

Wyszczególnienie	Przykłady dóbr i usług konsumpcyjnych według funkcji gospodarstwa domowego					
	Zapewnienie i utrzymanie mieszkania	Zapewnienie wyżywienia	Zapewnienie i utrzymanie odzieży	Opieka nad dziećmi i dorosłymi	Opieka nad zwierzętami	Wolontariat
Konsumpcja pośrednia	Materiały do konserwacji mieszkania lub domu, artykuły włókiennicze (np. do uszycia zasłon), naprawa mebli oraz artykułów do urządzenia i wystroju mieszkania	Mięso, jaja, ziemniaki, ryż, produkty mrożone; usługi związane z zaopatrywaniem w wodę i gaz	Dodatki odzieżowe skórzane i futrzane; pasmanteria i wyroby włókiennicze	Gry, zabawki, hobby, naprawa sprzętu terapeutycznego	Usługi weterynaryjne i inne usługi dla zwierząt domowych	Usługi świadczone na rzecz organizacji np. bezpłatne prowadzenie treningów sportowych
Konsumpcja finalna	Personel zatrudniany w gospodarstwie domowym	Owoce, wędliny, słodczyce,	Ubrania i obuwie	Personel zatrudniany w gospodarstwie domowym do opieki nad dziećmi bądź dorosłymi	Personel zatrudniany w gospodarstwie domowym	Usługi świadczone na rzecz innego gospodarstwa domowego np. zakupy; pomoc sąsiedzka
Konsumpcja kapitału (amortyzacja środków trwałego i półtrwałego użytkowania)	Meble, dywany, sprzęt oświetleniowy	Chłodziarki, zamrażarki, kuchenki elektryczne	Urządzenia do prania i suszenia, maszyny do szycia	Sprzęt terapeutyczny i inny sprzęt medyczny, wózki dziecięce	Artykuły do pielęgnacji domowych ulubieńców	Środki transportu: samochód, rower

Źródło: Opracowanie M. Marszałek na podst. M. Marszałek, op cit.

Amortyzacja wyrażająca zmniejszenie wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przez zaliczenie części (odpisu) tej wartości na miejsce powstawania kosztów związanych z użytkowaniem określonego środka trwałego, została oszacowana w oparciu o zasób środka trwałego i prawdopodobny przeciętny okres eksploatacji różnych grup środków trwałych.

Kapitał gospodarstwa domowego zdefiniowano jako dobra trwałego i półtrwałego użytkowania wykorzystywane w gospodarstwie domowym na własny użytek. W rachunku produkcji domowej przyjęto, że dobra trwałego użytkowania obejmują te sprzęty gospodarstwa domowego, które zużywają się w mniejszym stopniu niż dobra półtrwałego użytkowania. Wśród dóbr trwałego użytkowania wyróżniono m.in. meble, samochody, kuchnie, piece, chłodziarki, zamrażarki. Do grupy dóbr półtrwałego użytkowania zaklasyfikowano: dywany, artykuły dekoracyjne, sprzęt oświetleniowy, zastawę stołową, sztucce.

Nakłady ponoszone przez członków gospodarstwa na poszczególne środki trwałego i półtrwałego użytkowania wyznaczono na podstawie oszacowania czasu użytkowania tych dóbr oraz prognozowanego wskaźnika ich zużycia – tablica 4.13.

Tablica 4.13. Przeciętny okres eksploatacji wybranych dóbr trwałego i półtrwałego użytkowania w sektorze gospodarstw domowych w Polsce

Kod (Klasyfikacja COICOP*)	Dobra trwałego i półtrwałego użytkowania	Średni czas użytkowania [w latach]
051111	Meble i elementy meblarskie (w tym materace)	10-15
051111	Meble kempingowe i ogrodowe	10
051113	Sprzęt oświetleniowy	10
051112	Artykuły dekoracyjne	10
051211	Dywany i wykładziny podłogowe	12
053131	Kuchnie i piece (w tym kuchenki mikrofalowe, rożen, grill itp.)	15
053111	Chłodziarki, zamrażarki i chłodziarko-zamrażarki	13
053121	Urządzenia do prania, suszenia, zmywania	12
053161	Maszyny do szycia i dziewiarskie	20
093411	Zwierzęta domowe i artykuły dla zwierząt domowych	8
123221 i 123222	Pozostałe artykuły osobistego użytku (np. wózki dziecięce, fotele samochodowe, nosidełka i inne)	3
* Kody na podst. GUS, Klasyfikacja spożycia indywidualnego według celu do badania budżetów gospodarstw domowych (COICOP/HBS), Zeszyt 2 Instrukcji organizacyjno-metodologicznej do badania budżetów gospodarstw domowych na lata 2009-2012, ZWS GUS, Warszawa 2009.		

Zródło: Opracowanie M. Marszałek.

W produkcji gospodarstw domowych oprócz pracy domowej, konsumpcji i kapitału należy uwzględnić również podatki i dotacje na produkcję. Tylko niewielka część płaconych przez członków gospodarstw domowych podatków wynika z prowadzonej przez nich działalności produkcyjnej. Do podatków na produkcję zaliczono: podatek od nieruchomości, podatek od posiadania psa (w Polsce podatek ten funkcjonuje tylko w niektórych miastach i gminach), a także różne opłaty licencyjne, takie jak: licencja łowiecka, licencja na łowienie ryb.

Zależność pomiędzy wartością pracy domowej produkcji domowej przedstawiono na schemacie 4.1.

Schemat 4.1. Wycena produkcji gospodarstw domowych

Przeciętny czas trwania czynności	x	Stawka płac
= Wartość pracy domowej		
+ podatki na produkcję		
- dotacje do produkcji ⁹⁰		
= Wartość dodana netto		
+ konsumpcja kapitału własnego		
= Wartość dodana brutto		
+ konsumpcja pośrednia		
= Produkcja domowa		

Źródło: Opracowanie M. Marszałek na podst. J. Varjonen, Y. Rüger, *Value of Household Production in Finland and Germany. Analysis and Recalculation of the Household Satellite Account System in both countries*, "Working Papers" No. 112, National Consumer Research Centre, Helsinki 2008, s. 9.

Wyniki pełnej sekwencji rachunku produkcji domowej

Wartość produkcji domowej wytworzonej w gospodarstwach domowych w Polsce w 2013 r. oszacowano na poziomie 1 109,6 mld zł, z czego 284,5 mld zł stanowiła produkcja rynkowa wyznaczona w rachunkach bazowych, w której największy udział miały usługi własne właścicieli mieszkań, czynsze umowne i najemna pomoc domowa. Mniejsze znaczenie w tworzeniu produkcji rynkowej wytworzonej w gospodarstwach domowych stanowiły: budowa mieszkań we własnym zakresie oraz samozaopatrzenie, czyli produkcja rolnicza wytworzona na własny użytek. Znaczna część produkcji domowej w formie pozarynkowej działalności wytwórczej gospodarstw domowych nie została zarejestrowana w rachunkach narodowych.

Roczna wartość pracy domowej dla gospodarstw domowych w Polsce w 2013 r. wyniosła ponad 619 mld zł⁹¹, co stanowiło ponad 78% wartości dodanej brutto całkowitej produkcji domowej uwzględniającej rynkową i nierynkową produkcję domową, którą oszacowano na poziomie 791,8 mld zł – tablica 6.

⁹⁰ Wśród dotacji na działalność produkcyjną prowadzona w gospodarstwach domowych wyróżniono świadczenia społeczne, w tym m.in. świadczenia dotyczące rodziny, dodatki mieszkaniowe i inne regularne transfery pieniężne otrzymywane od osób spoza gospodarstwa domowego. Celem przekazywania dotacji i dodatków z sektora publicznego do innych sektorów, w tym m.in. do sektora gospodarstw domowych, jest redukcja kosztów produkcji. Jeśli wartość produkcji domowej wyznaczana jest jako suma kosztów, wówczas wartość dotacji jest odejmowana od całkowitego wyniku, w efekcie czego uzyskuje się wartość dodaną netto.

⁹¹ Różnica w wartości pracy domowej w rachunku produkcji domowej (619 956 mln zł) w porównaniu do wartości pracy domowej ogółem dla Polski (720 817,4 mln zł) w rozdz. 4.3. wynika z wyłączenia w rachunku produkcji pracy domowej wykonywanej przez osoby niepełnosprawne.

Tablica 4.16. Wycena składowych produkcji domowej w Polsce w 2013 r. (w mln zł)

Wyszczególnienie	Wartość elementów produkcji domowej [w mln zł]		
	rynkowa	nierynkowa	Suma
Wartość pracy domowej (liczba godz. x godzinowa stawka płac)	◦	619 956	619 956
Płatna pomoc domowa	823	◦	823
Czynsze umowne właścicieli mieszkań	56 875	◦	56 875
Budowa i remonty domów/mieszkań we własnym zakresie	43 958	◦	43 958
Produkcja rolnicza na własny użytek (w tym także łowiectwo, rybołówstwo, zbieranie owoców runa leśnego)	7 950	3 454	11 404
Podatki na produkcję	4 664	934	5 599
Dotacje na produkcję	-5 264	-21 574	-26 838
Wartość dodana netto	109 006	602 770	711 776
Konsumpcja kapitału trwałego (Amortyzacja)	22 597	57 460	80 057
Wartość dodana brutto	131 604	660 229	791 833
Konsumpcja pośrednia	152 918	164 869	317 787
Produkcja domowa	284 522	825 098	1 109 620
Nakłady brutto na środki trwałe	72 258	21 697	93 955

Źródło: Opracowanie M. Marszałek na podst. M. Marszałek, *Metodologia...*, niepublikowana praca doktorska, SGH, Warszawa 2014.

Na podstawie uzyskanych wartości bezwzględnych określono procentową relację produkcji wytworzonej w gospodarstwach domowych w Polsce w 2013 r. do PKB. Oszacowana wartość dodana brutto nierynkowej produkcji domowej w 2013 r. stanowiła 40,4% w relacji do wartości PKB dla Polski w tym samym roku.

Tak dużych rozmiarów produkcji i pracy domowej nie należy pomijać. Uzyskane wyniki mogą mieć bowiem istotne znaczenie nie tylko naukowe, ale przede wszystkim praktyczne, m.in. dla celów polityki ekonomicznej oraz społecznej, na różnych poziomach organizacji gospodarki i państwa.

Zgodnie z zaleceniami Eurostatu i Komisji Statystycznej ONZ oraz ekonomistów dostrzegających potrzebę opracowania szczegółowych mierników umożliwiających bardziej precyzyjny pomiar zamożności gospodarstw domowych, regularnie prowadzone, powtarzalne satelitarne rachunki produkcji domowej będą mogły być realizowane z wykorzystaniem już

istniejących źródeł informacji dostępnych w ramach statystyki publicznej. Tym samym rachunek ten nie obciąża nadmiernie tego systemu⁹².

Wyniki uzyskane dla pracy i produkcji domowej w gospodarstwach domowych w Polsce w 2013 r. utrzymują się na porównywalnym poziomie jak w innych krajach UE, w których dotychczas przeprowadzono podobną kalkulację (Finlandia⁹³, Niemcy⁹⁴, Wielka Brytania⁹⁵, Francja⁹⁶). Oznacza to, że w Polsce znaczna część działalności produkcyjnej i konsumpcyjnej odbywa się w obrębie własnego gospodarstwa domowego. Przewiduje się jednak, że wraz z rozwojem sektora usług produkcja domowa może ulec zmianom. Kierunek tych zmian nie jest jednoznaczny, ponieważ część usług, które wcześniej były wytwarzane w gospodarstwach domowych została urynkowiona, m.in. czynności opiekuńcze. Są one obecnie coraz częściej zlecane wyspecjalizowanym instytucjom, np. opieka nad dziećmi w przedszkolach i żłobkach. Wraz z postępem technologicznym, ale także postępującym procesem zmian demograficznych, tj. wzrostem liczby ludności w wieku poprodukcyjnym, spadkiem urodzeń i dzietności oraz w wyniku innych przemian społecznych, w tym zmian stylu i trybu życia, zmian obserwowanych w strukturze zatrudnienia (wzrost aktywności zawodowej kobiet, elastyczne formy zatrudnienia np. praca z domu) część usług rynkowych może ponownie zostać wchłoniętych przez gospodarstwa domowe. Dynamika zachodzących zmian strukturalnych, procesów gospodarczych i społecznych dotyczących sektora gospodarstw domowych może być obserwowana na podstawie satelitarnego rachunku produkcji domowej w Polsce.

Na podstawie uzyskanych wyników produkcji domowej dla Polski oraz dotychczas opracowanych rachunkach produkcji domowej w wybranych krajach na świecie przewiduje się, że regularnie prowadzone kalkulacje w formie rachunku produkcji domowej umożliwią rejestrację zachodzących zmian oraz ich analizę poprzez wyznaczenie wartości produkcji domowej według funkcji gospodarstwa domowego, tj. w zakresie utrzymania i zapewnienia

⁹² Atkinson Review: Final report, *Measurement of Government Output and Productivity for the National Accounts*, Ashford Colour Press Ltd, Gosport 2005.

⁹³ J. Varjonen, K. Aalto, *Household Production and Consumption in Finland 2001. Household satellite Account*, Tilastokeskus Statistikcentralen Statistics Finland & National Consumer Research Centre, Helsinki 2006; J. Varjonen, K. Aalto, *Households' unpaid production and change 2001–2009*, "Working Papers" No. 145, National Consumer Research Centre, Helsinki 2013; J. Varjonen, E. Hamunen, *Proposal for a Satellite Account of Household Production*, Statistics Finland, OECD Meeting of National Accounts Experts, Paris 1999.

⁹⁴ J. Varjonen J., Y. Rüger, *Value of Household Production in Finland and Germany. Analysis and Recalculation of the Household Satellite Account System in both countries*, "Working Papers" No. 112, National Consumer Research Centre, Helsinki 2008.

⁹⁵ V. Fender, *Using an output approach to measuring household production*, Office for National Statistics, Newport 2012; S. Holloway, S. Short S. Tamplin, *Household Satellite Account (Experimental) Methodology*, Office for National Statistics, United Kingdom 2002.

⁹⁶ A. Poissonnier, D. Roy, op. cit.

mieszkania, zapewnienia wyżywienia, utrzymania i zapewnienia odzieży, opieki nad dziećmi i dorosłymi, wolontariatu. Rachunek produkcji domowej może w przyszłości stanowić ważne narzędzie, ponieważ dostarczy informacji o rzeczywistych zmianach sytuacji społeczno-ekonomicznej gospodarstw domowych oraz pozwoli na śledzenie zachodzących przemian. Kalkulacje te mogą być również użyteczne dla polityki społecznej, w tym np. polityki rodzinnej, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej i polityki zatrudnienia.

DZIAŁ 5. PORÓWNANIE WYNIKÓW BADANIA BUDŻETU CZASU Z 2013 R. Z BADANIEM PRZEPROWADZONYM W 2003/ 2004R.

5.1 METODOLOGIA BADAŃ - RÓŻNICE

W 2003/2004 roku przeprowadzono pierwsze badanie budżetu czasu przygotowane w oparciu o metodologię europejską, a jego wyniki zaprezentowano w 2005 r. w publikacji pt. "Budżet czasu ludności 1.VI.2003-31.V.2004" w serii "Studia i analizy statystyczne". Posłużyła ona jako źródło informacji do porównania z badaniem przeprowadzonym w 2013 r.

Badanie z roku 2003/2004, tak jak i badanie z 2013 r., przeprowadzone było na odrębnie wylosowanej próbie mieszkań. Próba do badania w 2003/2004 r. objęła osoby w wieku 15 lat lub więcej należące do gospodarstw domowych zamieszkujących wylosowane mieszkanie i wyniosła 20 264 osoby, a próba do badania w 2013 r. objęła osoby mające 10 lat lub więcej i wyniosła 40 049 osób (w tym 38 968 osób w wieku 15 lat lub więcej), które zrealizowały badanie budżetu czasu⁹⁷.

W obydwu badaniach obserwacji podlegał cały rok (każdy dzień od 1 stycznia do 31 grudnia). Przyjęto również taki sam okres prowadzenia zapisów przez respondentów – 2 doby (1 dzień powszedni – od poniedziałku do piątku i 1 dzień weekendowy – sobota lub niedziela).

W obydwu badaniach zastosowano podobne rodzaje kwestionariuszy dla gospodarstwa domowego oraz osób w wieku 15 lat lub więcej. W badaniu z 2013 r. dzieci w wieku 10-14 lat nie wypełniały kwestionariusza osobowego, natomiast podstawowe informacje na ich temat były zbierane, tak jak i o pozostałych członkach gospodarstwa domowego, w dziale dotyczącym składu osobowego gospodarstwa. Osoby w wieku 10 lat lub więcej wypełniały podobny dzienniczek, w którym zapisywały swoje czynności, tak jak respondenci z roku 2003/2004. Ponadto w 2013 roku wprowadzono nowy kwestionariusz „Tygodniowy rozkład czasu pracy” dla osób pracujących, będących w wieku 15 lat lub więcej. W obydwu badaniach zastosowano klasyfikacje o podobnym poziomie szczegółowości, jak również użyto takich samych wskaźników do prezentacji wyników:

- 1) przeciętnego czasu trwania czynności (w godz. i min. na 1 osobę biorącą udział w badaniu),

⁹⁷ Podane liczebności dotyczą osób, które wypełniły przynajmniej jeden z dwóch dzienniczków budżetu czasu.

2) przeciętnego czasu wykonywania czynności (w godz. i min. na 1 osobę wykonującą daną czynność),

3) odsetka osób wykonujących czynności.

W obu badaniach, zarówno w 2003/2004 r., jak i w 2013 r., kodowanie czynności odbywało się przez przeszkolonych wojewódzkich koderów po odebraniu dzienniczków od respondentów.

W obu przypadkach zastosowano 10 minutowe przedziały czasu, pytano o czynności główne i towarzyszące, osoby towarzyszące podczas wykonywania czynności oraz lokalizację wykonywania czynności. Nowością w 2013 r. było wprowadzenie do dzienniczka pytania o subiektywną ocenę czy wykonywana czynność była przyjemna, obojętna czy nieprzyjemna.

Lista czynności obejmująca 11 grup kategorii została lekko zmodyfikowana (szczególnie na trzecim poziomie szczegółowości) w porównaniu z poprzednio stosowaną. Tak, jak i lista zastosowana w badaniu 2003/2004 była wzorowana na zestawieniu czynności zalecanych przez EUROSTAT.

Różnice metodologiczne pomiędzy badaniami z lat 2003/2004 i 2013 są niewielkie i po ograniczeniu zbiorowości do osób w wieku 15 lat lub więcej możliwe jest porównanie wyników dotyczących większości czynności. Na wyniki analizy porównawczej istotny wpływ mają również zmiany demograficzne zbiorowości objętej kolejnym badaniem. Wyniki porównań charakteryzują ogólne tendencje, które pojawiły się w budżecie czasu Polaków w okresie ostatnich dziesięciu lat.

5.2. PORÓWNANIE WYNIKÓW W ZAKRESIE PODSTAWOWYCH GRUP CZYNNOŚCI

Zmiany w strukturze dobowego budżetu czasu

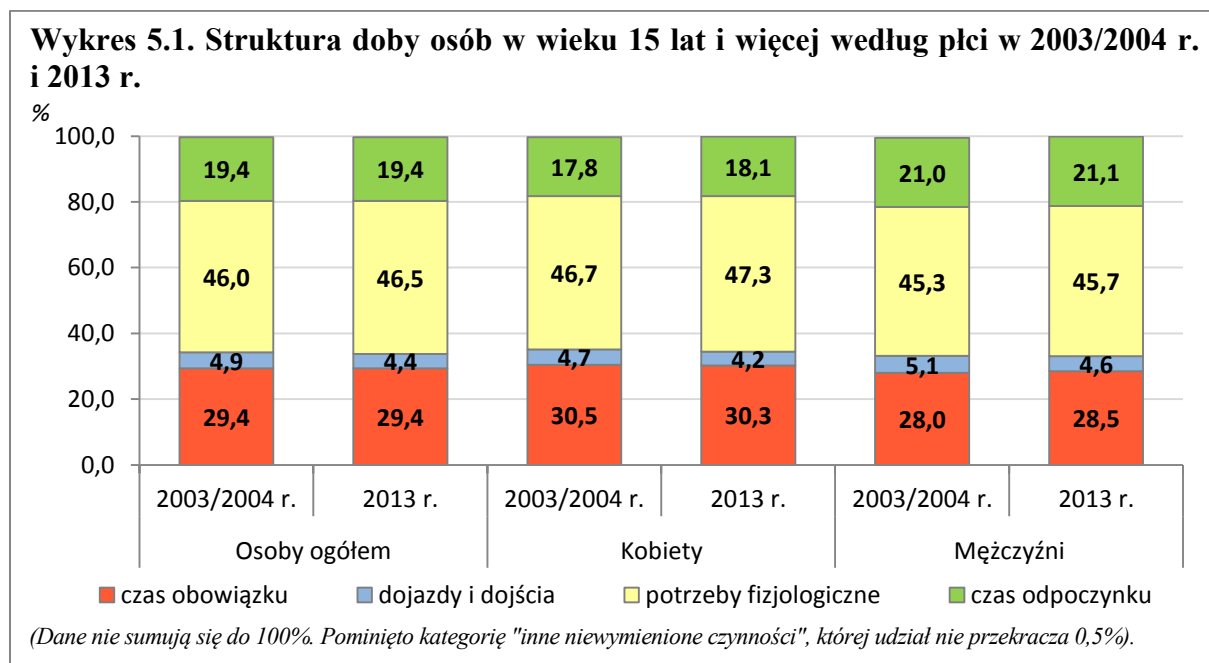
Ogólna struktura doby przeciętnego Polaka nie uległa w ciągu ostatnich dziesięciu lat większym zmianom. Proporcje pomiędzy czasem przeznaczanym na obowiązki⁹⁸, a odpoczynkiem⁹⁹ pozostały takie same (w obydwu latach odpowiednio: 29,4% i 19,4% doby). W niewielkim stopniu zwiększył się udział czasu przeznaczanego na potrzeby fizjologiczne (sen, jedzenie, picie, higiena osobista itp.), a zmniejszył się udział czasu

⁹⁸ Pracę zawodową, naukę, zajęcia i prace domowe, dobrowolną pracę w organizacjach, pomoc innym, praktyki religijne itp.

⁹⁹ Życie towarzyskie i rozrywki, uczestnictwo w sporcie i rekreacji, zamiłowania osobiste, korzystanie ze środków masowego przekazu.

poświęcanego na dojazdy i dojścia¹⁰⁰ (odpowiednio: wzrost o 0,5 p. proc. i spadek o 0,5 p. proc.).

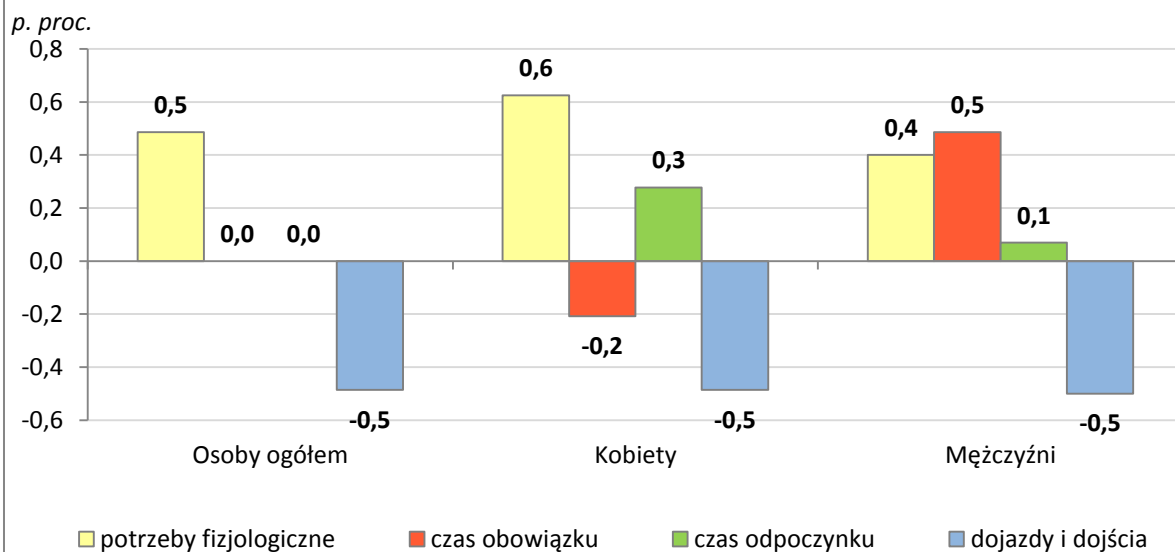
Również zmiany w strukturze według takich podziałów, jak płeć, wiek, wykształcenie i klasa miejscowości zamieszkania są z reguły niewielkie.

Największe zmiany można zauważyć w przypadku potrzeb fizjologicznych u kobiet (wzrost udziału o 0,6 p. proc.) oraz czasu obowiązkowego u mężczyzn (wzrost udziału o 0,5 p. proc.), a także dojazdów i dojść zarówno kobiet, jak i mężczyzn (spadek w obu przypadkach o 0,5 p. proc.). Wśród kobiet wystąpił również niewielki wzrost udziału czasu przeznaczonego na odpoczynek (o 0,3 p. proc.) oraz spadek udziału czasu obowiązkowego (o 0,2 p. proc.). Wśród mężczyzn wystąpił także wzrost udziału czasu przeznaczonego na potrzeby fizjologiczne (o 0,4 p. proc.). Spadek udziału czasu dojazdów i dojść można powiązać z dynamicznym zwiększeniem dostępności Internetu i zakresu spraw, które tą drogą można załatwić. Z drugiej strony warto podjąć pogłębioną analizę przyczyn wyraźnego spadku czasu dojazdów i dojść w kontekście zjawiska wykluczenia transportowego osób nie posiadających własnego pojazdu a mieszkających poza zasięgiem sprawnej komunikacji publicznej.

¹⁰⁰ Spadek udziału czasu dojazdów i dojść wynika zarówno z mniejszego odsetka osób dojeżdżających, jak i skrócenia czasu wykonywania dojazdów i dojść, co można wiązać m.in. ze znacznym upowszechnieniem własności pojazdów w gospodarstwach domowych (według danych z badania budżetów gospodarstw domowych wskaźnik wyposażenia gospodarstw domowych w samochód osobowy wynosił w 2003 r. 48,9%, a w 2013 r. – 61,2%).

Wykres 5.2. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według płci (w p. proc.)

(Dane nie bilansują się. Pominięto kategorię „inne niewymienione czynności”).

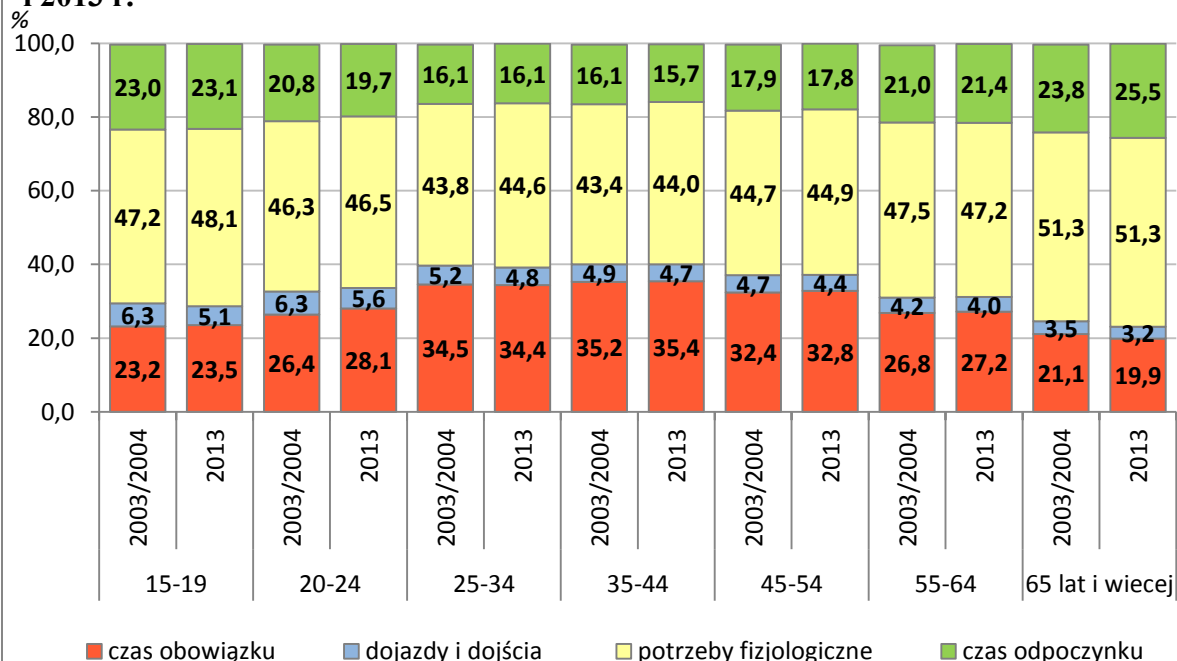
Analiza zmian, jakie miały miejsce w latach 2003-2013 w różnych grupach wieku osób pozwala zauważyć, że udział czasu obowiązku w strukturze doby:

- wzrósł o 1,7 p. proc. dla osób w wieku 20-24,
- w niewielkim stopniu wzrósł dla osób w wieku 15-19, 35-64 lata i były to zmiany w granicach 0,2-0,4 p. proc.
- spadł (o 1,2 p. proc.) u osób najstarszych mających 65 lat lub więcej oraz minimalnie u osób w grupie wiekowej 25-34 lata (o 0,1 p. proc.).

W przypadku udziału czasu odpoczynku w strukturze doby wystąpił wzrost tylko w trzech grupach wiekowych osób, największy w grupie seniorów (65 lat i więcej – o 1,7 p. proc.). Natomiast najbardziej zauważalny spadek odnotowano w grupie osób w wieku 20-24 lata (o 1,1 p. proc.).

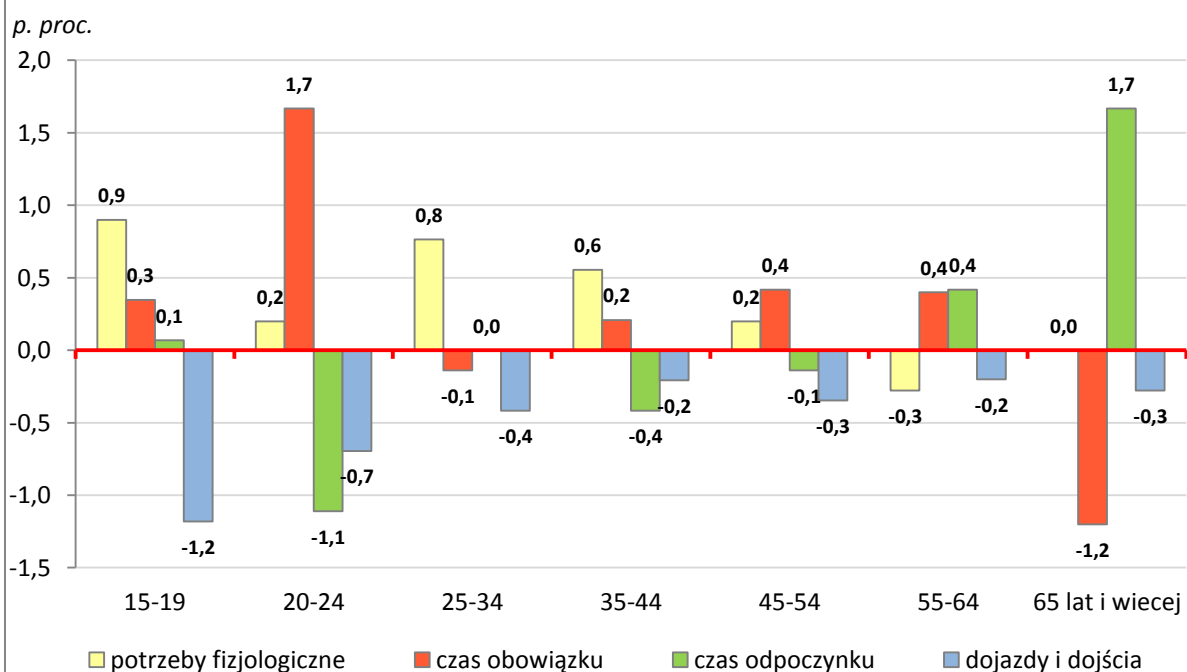
W pozostałych wyróżnionych grupach czynności zwraca uwagę wzrost udziału czasu potrzeb fizjologicznych wśród najmłodszych (15-19 lat) i w grupie wieku 25-34 lata (odpowiednio: o 0,9 i 0,8 p. proc.), jak również spadek udziału czasu przeznaczanego na dojazdy i dojścia we wszystkich grupach wiekowych (największy wśród młodzieży w wieku 15-19 lat – o 1,2 p. proc.).

Wykres 5.3. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej według wieku w 2003/2004r. i 2013 r.

(Dane nie sumują się do 100%. Pominięto kategorię "inne niewymienione czynności", której udział wahał się w granicach 0,1-2,1%).

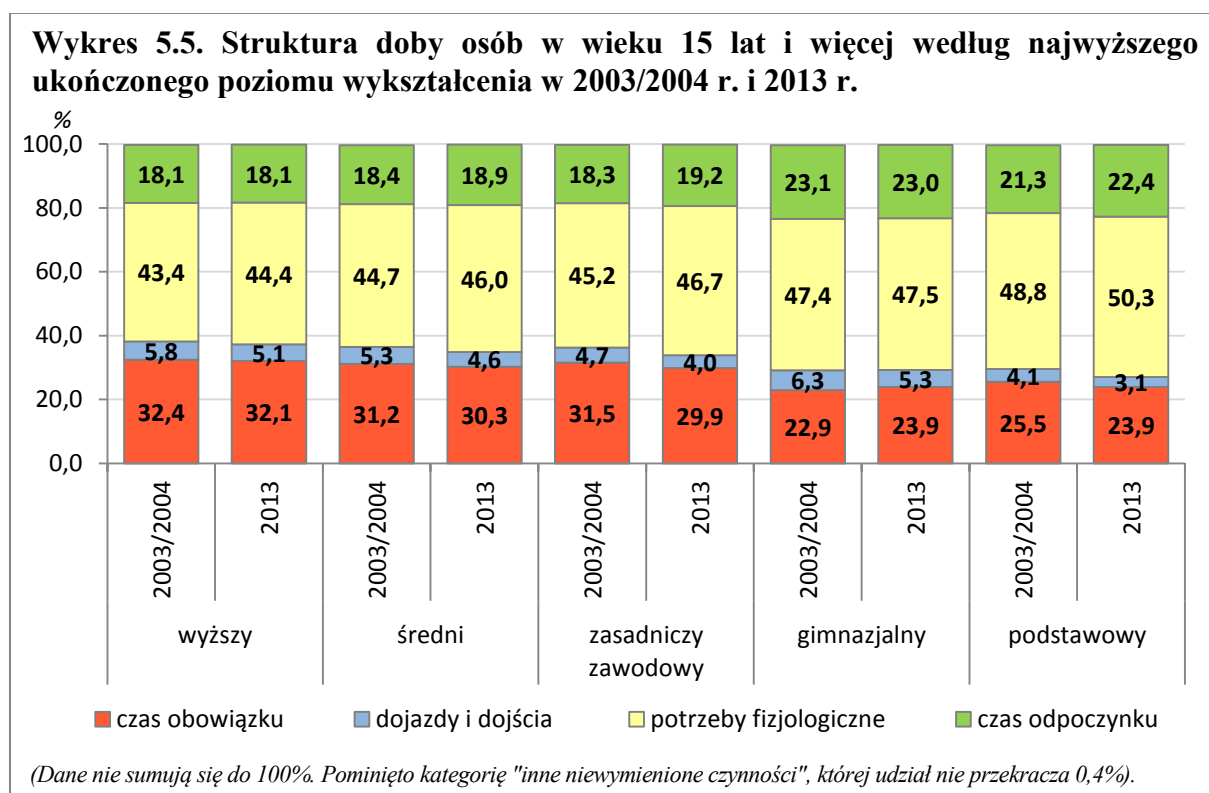
Wykres 5.4. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według wieku (w p. proc.)

(Dane nie bilansują się. Pominięto kategorię „inne niewymienione czynności”).

W zależności od najwyższego ukończonego przez respondentów poziomu wykształcenia odnotowujemy spadek udziału czasu obowiązku w strukturze doby u większości osób, tym wyższy im niższy poziom wykształcenia (od 0,3 p. proc. wśród osób z wykształceniem wyższym do 1,6 p. proc. wśród osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym)¹⁰¹.

Udział czasu odpoczynku w strukturze doby wśród osób z wykształceniem wyższym pozostał bez zmian. W przypadku pozostałych grup osób wystąpił niewielki wzrost udziału czasu odpoczynku w ciągu doby od 0,5 p. proc. u osób z wykształceniem średnim do 1,1 p. proc. u osób z wykształceniem podstawowym¹⁰².

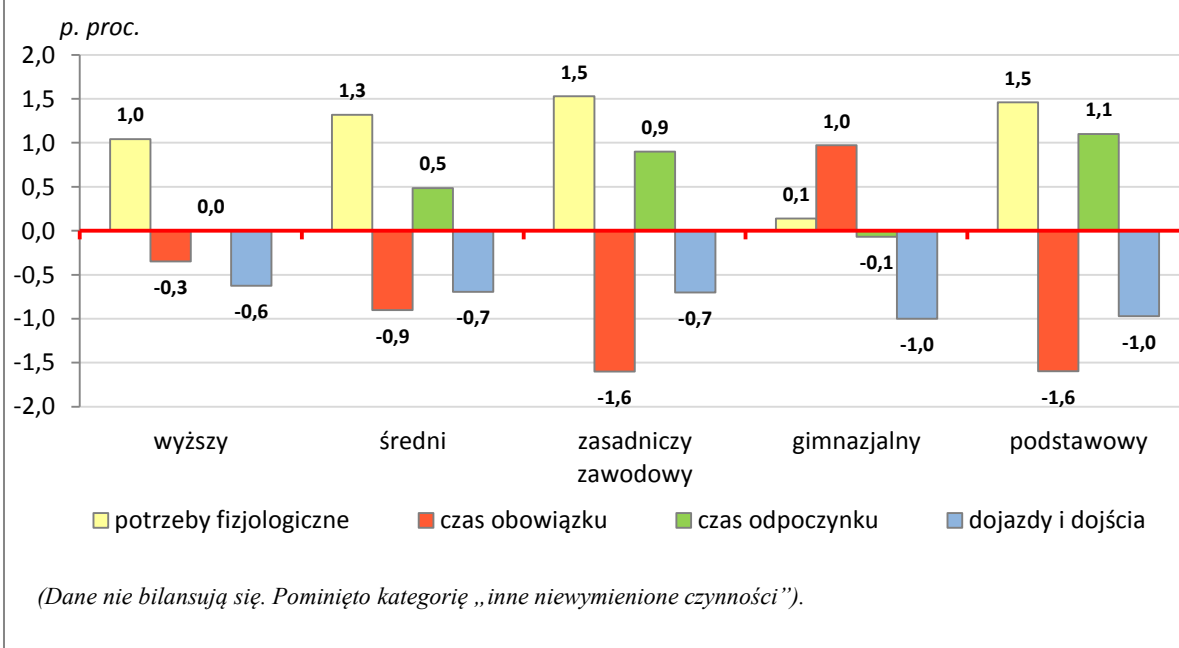

Największy wzrost udziału czasu przeznaczanego na potrzeby fizjologiczne miał miejsce wśród osób z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym (w obu grupach o 1,5 p. proc.). Natomiast dojazdy i dojścia charakteryzował spadek udziału czasu w strukturze doby dla każdego poziomu wykształcenia, a największy był w grupie osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (spadek o 1,0 p. proc.).

¹⁰¹ Wzrost o 1,0 p. proc. wystąpił jedynie u osób z wykształceniem gimnazjalnym.

¹⁰² Jedynie wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym odnotowano niewielki spadek o 0,1 p. proc.

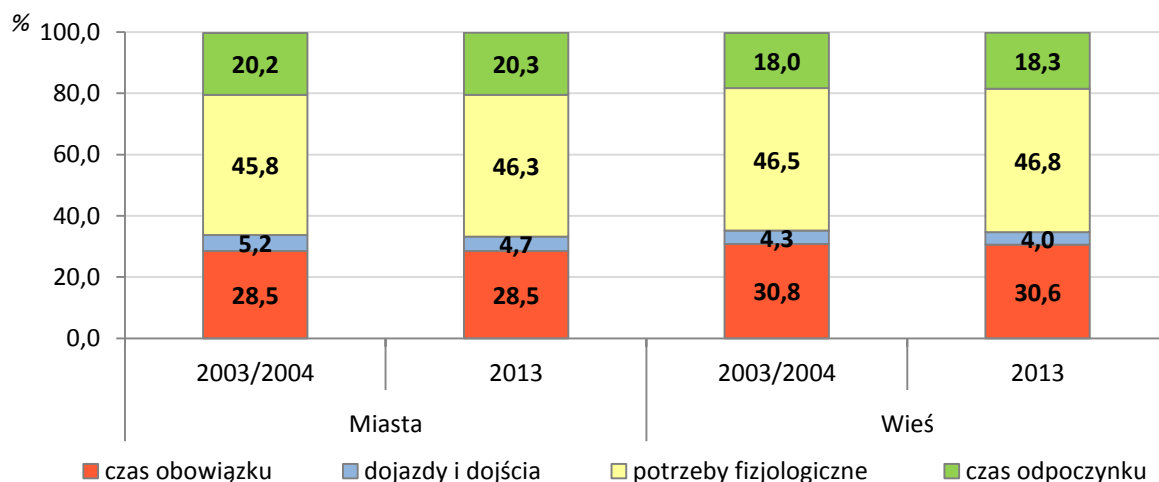
Wykres 5.6. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia (w p. proc.)

W ciągu prawie dziesięciu lat pomiędzy badaniami struktura doby mieszkańców wsi i miast stała się bardziej podobna. Różnice w strukturze doby pomiędzy wsią i miastem w zakresie wszystkich podstawowych grup czynności zmniejszyły się o 0,2 p. proc..

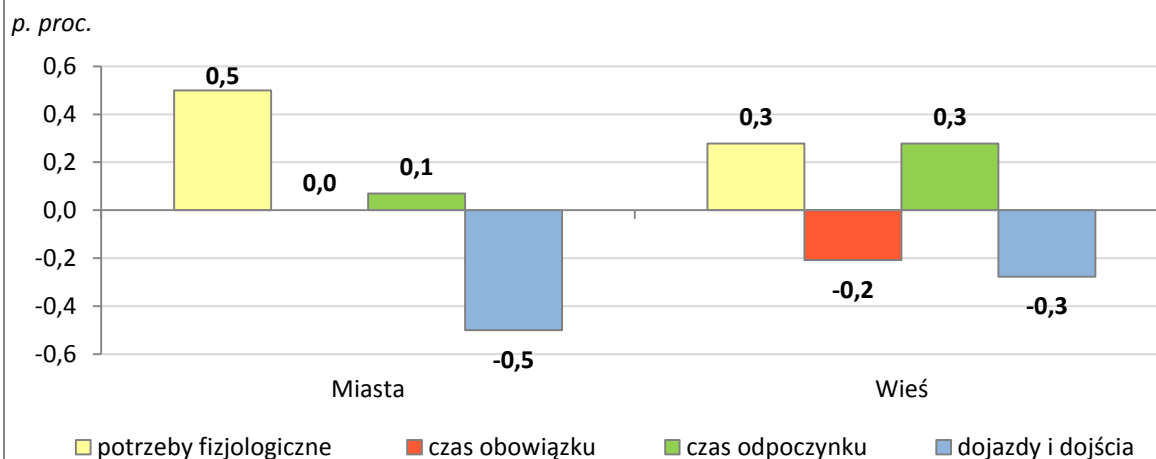
Czas obowiązku mieszkańców miast stanowił 28,5% doby i jego udział w strukturze doby nie zmienił się, pomiędzy badaniami z lat 2003/2004 i 2013, zaś wśród mieszkańców wsi zmniejszył się o 0,2 p. proc. do poziomu 30,6% doby w 2013 r. Udział czasu odpoczynku w miastach pozostał w analizowanym okresie prawie na takim samym poziomie (wzrost zaledwie o 0,1 p. proc. do 20,3% w 2013 r.) natomiast na wsi zwiększył się o 0,3 p. proc. (osiągając poziom 18,3% w 2013 r.). Udział czasu przeznaczonego na potrzeby fizjologiczne wzrósł zarówno w miastach, jak i na wsi (odpowiednio o 0,5 i 0,3 p. proc.). Natomiast udział czasu przeznaczonego na dojazdy i dojścia spadł w miastach i na wsi (odpowiednio o 0,5 i 0,3 p. proc.).

Wykres 5.7. Struktura doby osób w wieku 15 lat i więcej w miastach i na wsi w 2003/2004 r. i 2013 r.

(Dane nie sumują się do 100%. Pominięto kategorię "inne niewymienione czynności", której udział nie przekracza 0,3%).

Wykres 5.8. Zmiany w strukturze czasu osób w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 dla wybranych grup czynności w miastach i na wsi (w p. proc.)

(Dane nie bilansują się. Pominięto kategorię „inne niewymienione czynności”).

Zmiany w odsetku osób wykonujących czynności

W porównaniu z poprzednim badaniem budżetu czasu, przeprowadzonym w okresie 1.06.2003-31.05.2004 r. zaobserwowano spadek odsetka osób (od 6,6 do 3,1 p. proc. – patrz wykres 5.13) wykonujących w dniu badania czynności z takich grup zajęć, jak:

- korzystanie ze środków masowego przekazu: czasopism, gazet, książek, telewizji, radia (o 3,1 p. proc. do 91,1 %),
- nauka (o 3,7 p. proc. do 7,4%),

- dojazdy i dojeżdża (o 4,5 p. proc. do 82,3%),
- życie towarzyskie i rozrywki (o 6,1 p. proc. do 67,4%),
- dobrowolna praca w organizacjach, pomoc innym, praktyki religijne itp. (o 6,6 p. proc. do 22,4%).

Zmiany odsetka osób wykonujących czynności związane z nauką mogą wynikać ze zmniejszenia się liczby dzieci w wieku szkolnym w ciągu ostatnich 10 lat. W przypadku nauki warto także zwrócić uwagę na zmianę odsetka osób wykonujących poszczególne rodzaje czynności w tej grupie. W odsetku wykonujących silniejszy był spadek w kategorii „odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką” niż w przypadku „lekcji w szkole/zajęć na uczelni”.

Uczestnictwo w życiu towarzyskim i rozrywkach, między latami 2003/2004 a rokiem 2013 nieco osłabło. Nastąpił spadek o 6,1 p. proc. do 67,4% odsetka uczestniczących w dniu badania w życiu towarzyskim i rozrywkach. Zmiany te były nieco silniejsze u mężczyzn niż u kobiet (odpowiednio: 6,6 p. proc. do 65,2% i 5,6 p. proc. do 69,4%).

Porównując zmiany w odsetku kobiet i mężczyzn wykonujących poszczególne grupy czynności zauważamy, że w przypadku pracy zawodowej oraz uczestnictwa w sporcie i rekreacji wystąpiły zjawiska przeciwne. Odsetek kobiet deklarujących wykonywanie pracy zawodowej w dniu badania nieznacznie zmalał (o 0,6 p. proc. do 29,3%) a mężczyzn wzrósł (o 0,9 p. proc. do 46,9%), zaś deklarujących uczestnictwo w sporcie i rekreacji odwrotnie – odsetek kobiet wzrósł (o 2,0 p. proc. do 25,9%) a mężczyzn zmalał (o 1,5 p. proc. do 26,7%).

O ile odsetek wykonujących zajęcia i prace domowe wśród kobiet i mężczyzn spadł w niewielkim stopniu (odpowiednio o 0,6 p. proc. do 96,7% i o 0,4 p. proc. do 85,2%), to ważne zmiany zaszły w odsetku osób wykonujących poszczególne rodzaje czynności z grupy zajęć i prac domowych. Odsetek sprawujących w dniu badania opiekę nad dziećmi wzrósł równomiernie o ok. 3 p. proc. ogółem, tak wśród kobiet (do 27,0%), jak u mężczyzn (do 18,2%). Najsilniejsze spadki w odsetku wykonujących poszczególne rodzaje czynności odnotowano wśród kobiet w przypadku prac związanych utrzymaniem porządku (o 7,0 p. proc. do 66,2%) oraz prac związanych z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży (o 6,5 p. proc. do 30,1%), a wśród mężczyzn w odsetku wykonujących prace z zakresu budowy, remontów i napraw (o 6,8 p. proc. do 8,0%). W mniejszym stopniu odnotowano spadek odsetka kobiet dokonujących zakupów i korzystających z usług (o 3,3 p. proc. do 53,6%).

W przypadku dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp. wystąpił równomierny spadek odsetka wykonujących tego typu aktywność o 6,6 p. proc.

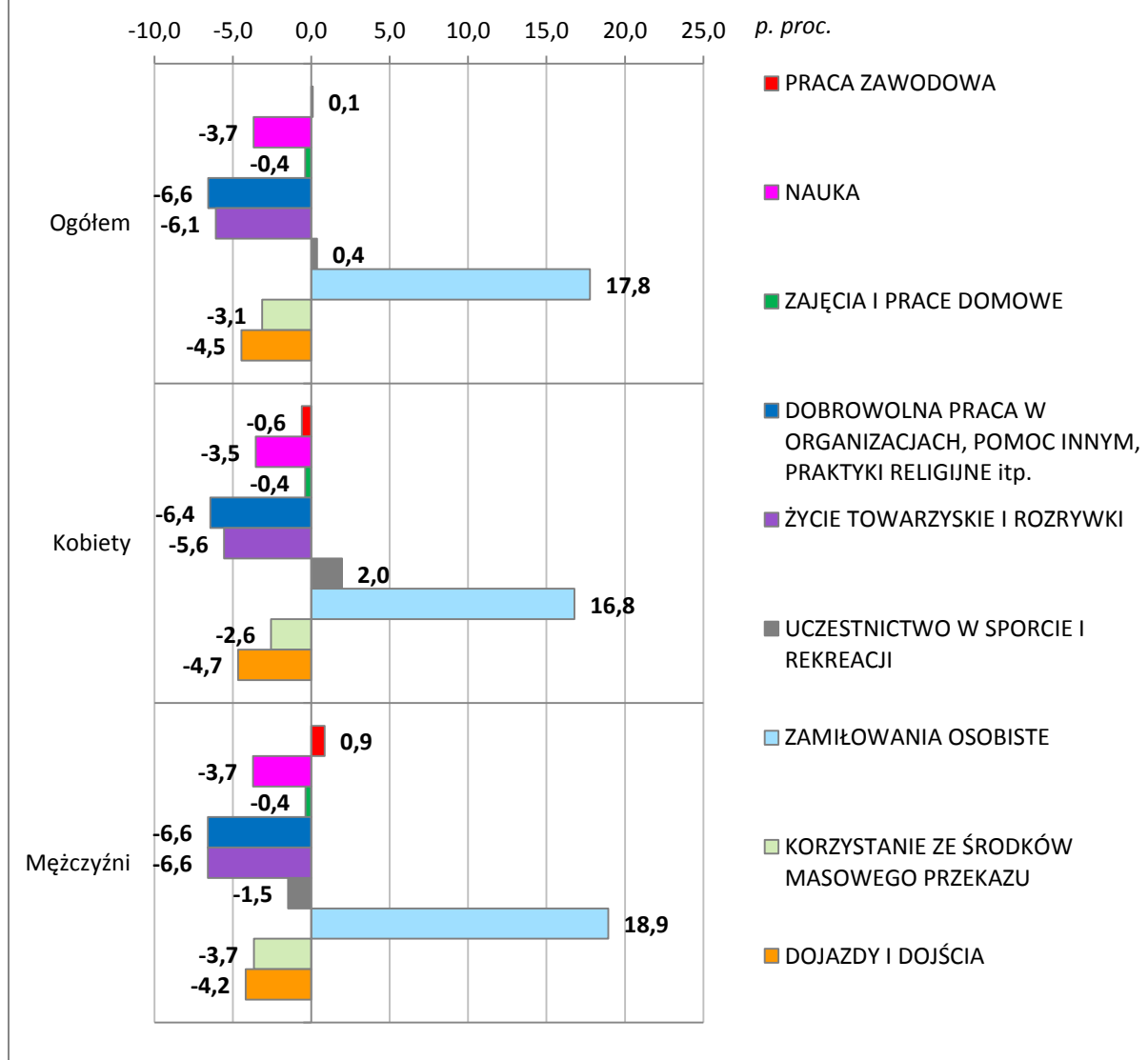
ogółem (podobnie kobiety i mężczyźni). W przypadku samych praktyk i działalności religijnej warto zauważyć, silniejsze zmniejszenie się odsetka kobiet wykonujących w dniu badania praktyki lub działalność religijną trwającą jednorazowo co najmniej 10 min.¹⁰³ (spadek o 4,7 p. proc. do 19,8%) niż u mężczyzn (spadek o 2,3 p. proc. do 12,2%). Warto także w tej grupie zwrócić uwagę na czas poświęcany na nieformalną pomoc dla innych gospodarstw. Odsetek wykonujących takie czynności spadł silniej wśród mężczyzn (o 4,7 p. proc. do 5,6%) niż u kobiet (o 2,8 p. proc. do 8,5%).

Przeciętny odsetek dojeżdżających spadł wśród mężczyzn o 4,2 p. proc. do 83,2% a u kobiet o 4,7 p. proc. do 81,5%, zaś odsetek wykonujących dojazdy lub dojścia do pracy wzrósł o 3,7 p. proc. do 30,3% (mężczyźni: o 4,6 p. proc. do 37,6%; kobiety: o 2,9 p. proc. do 23,6%). Można zatem stwierdzić, że ograniczenie skali dojazdów wystąpiło w grupie dojazdów w innym celu niż praca, a te związane z pracą stały się bardziej powszechne.

Czynnością, w przypadku której nie zanotowano spadku odsetka wykonujących, zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn były zamiłowania osobiste. Wystąpił duży wzrost odsetka osób (o 17,8 p. proc. do 36,4%) poświęcających swój czas na zamiłowania osobiste, takie jak hobby, zajęcia artystyczne, gry indywidualne i towarzyskie, korzystanie z komputera i Internetu (w tym zdobywanie informacji, komunikowanie się) – w tej ostatniej grupie odnotowano wzrost o 21,8 p. proc. do 27,4%. Wzrost odsetka osób wykonujących czynności z zakresu zamiłowań osobistych był większy u mężczyzn (o 18,9 p. proc. do 40,8%) niż u kobiet (o 16,8 p. proc. do 32,3%). W tym przypadku zmiany dotyczyły, jak już wcześniej zauważono, głównie korzystania z komputera i Internetu w czasie wolnym. Wzrost odsetka mężczyzn korzystających z komputera i Internetu był znacznie wyższy niż kobiet (25 p. proc. wobec 19 p. proc.).

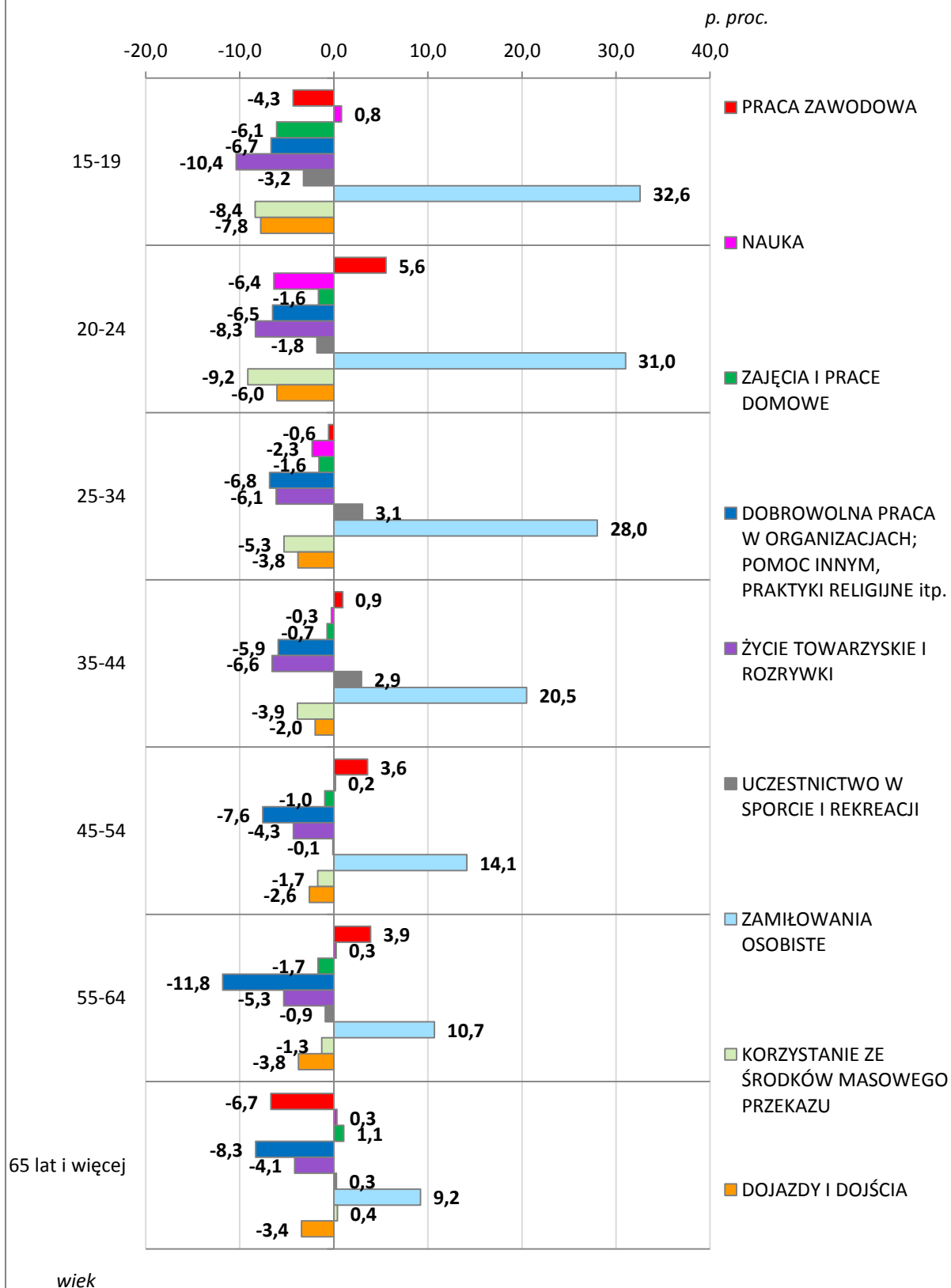
¹⁰³ Zgodnie z metodologią badania rejestracji podlegały czynności w okresach 10 min.

Wykres 5.9. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według płci

Wiek respondentów miał największy wpływ na zróżnicowanie zmian związanych ze wzrostem odsetka osób zajmujących się zamiłowaniem osobistym, wśród których najczęściej wykonywaną czynnością było korzystanie z komputera i Internetu w czasie wolnym. W ciągu okresu 2003-2013 r. największy wzrost odsetka osób zajmujących się zamiłowaniem osobistym wystąpił w najmłodszej grupie wiekowej 15-19 lat (wzrost o 32,6 p. proc.) i zmniejszał się stopniowo wraz ze wzrostem wieku osób (do 9,2 p. proc. wzrostu w grupie osób w wieku 65 lat lub więcej). Tendencja ta była widoczna szczególnie wyraźnie w przypadku korzystania z komputera i Internetu (w grupie osób najmłodszych będących w wieku 15-19 lat wzrost odsetka wynosił 46,3 p. proc. i sukcesywnie malał aż do 4,6 p. proc. wśród osób najstarszych, mających 65 lat lub więcej).

Wykres 5.10. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według wieku

W okresie dziesięciu lat pomiędzy 2003 a 2013 r. we wszystkich grupach wiekowych wystąpił zauważalny spadek odsetka osób, które podejmowały w dniu badania dobrowolną pracę w organizacjach, pomoc innym, praktyki religijne itp. zajęcia (największy w grupie osób w wieku 55-64 lat – spadek o 11,8 p. proc., a najmniejszy u osób w wieku 35-44 lat – 5,9 p. proc.) oraz uczestniczących w dniu badania w życiu towarzyskim (największy spadek wśród osób w wieku 15-19 lat – o 10,4 p. proc., najmniejszy u osób w wieku 65 lat lub więcej – o 4,1 p. proc.). Powyższe wyniki świadczą o zawężeniu się grupy osób uczestniczących w dniu badania w bezpośrednich kontaktach społecznych.

Widoczny wzrost odsetka osób uczestniczących w sporcie i rekreacji miał miejsce tylko w grupie osób w wieku 25 – 44 lata – o ok. 3 p. proc. (minimalny u osób w wieku 65 lat lub więcej – 0,3 p. proc.). W pozostałych grupach wiekowych, odnotowano spadek odsetka osób uczestniczących w sporcie i rekreacji (największy u osób najmłodszych 15-19-letnich – o 3,2 p. proc.). Obserwacja ta potwierdza niestety zauważaną w ostatnich latach tendencję wśród nastolatków do zastępowania aktywnych form wypoczynku korzystaniem z komputera.

Analizując zmiany odsetka osób wykonujących poszczególne grupy czynności w porównaniu z wynikami z poprzedniego badania według poziomu najwyższego ukończonego wykształcenia tych osób stwierdzono:

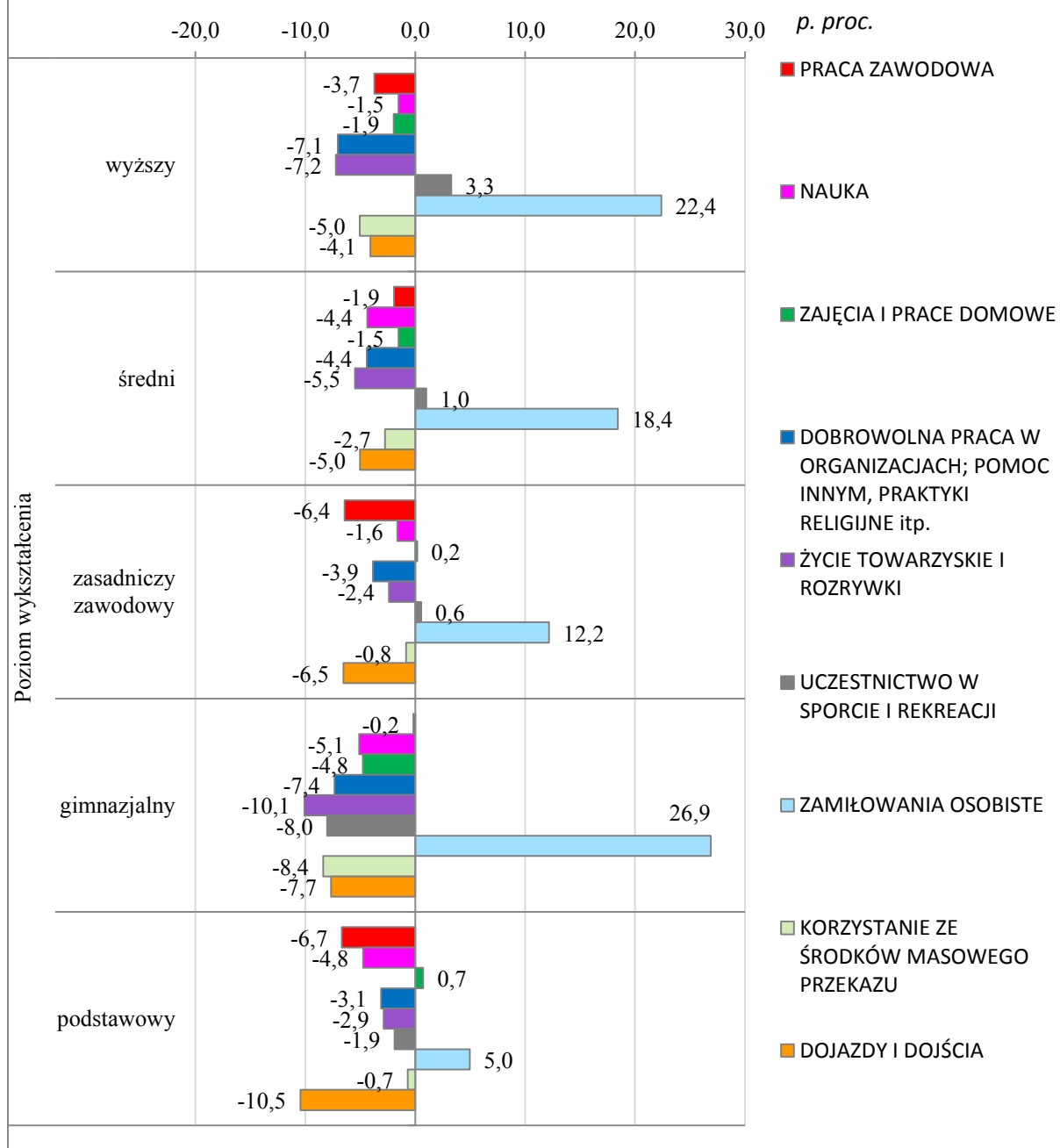
- zdecydowany wzrost odsetka osób wykonujących czynności z grupy zamiłowania osobiste; największy wzrost wystąpił wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym – o 26,9 p. proc. i wyższym - o 22,4 p. proc., a najmniejszy u osób z wykształceniem podstawowym – o 5,0 p. proc.; zauważyć można malejący przyrost odsetka osób poświęcających czas na zamiłowania osobiste wraz z przechodzeniem do grup o coraz niższym poziomie wykształcenia (od 22,4 p. proc. u osób z wykształceniem wyższym do 12,2 p. proc. dla osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym), z wyjątkiem wykształcenia gimnazjalnego¹⁰⁴; zdecydowany wpływ na zmiany w odsetku osób zajmujących się czynnościami z grupy zamiłowań osobistych miał wzrost odsetka osób korzystających z komputera i Internetu (najwyższy wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym – o 45,9 p. proc. i wyższym – o 27,8 p. proc., a najniższy u osób z wykształceniem podstawowym – o 6 p. proc.);
- spadek odsetka osób uczestniczących w sporcie i rekreacji u osób z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (odpowiednio: o 1,9 p. proc. i o 8,0 p. proc.) oraz

¹⁰⁴ Jest to głównie grupa osób młodych i kontynuujących naukę w szkołach ponadgimnazjalnych, z których znaczna część osiągnie w przyszłości wyższy poziom wykształcenia.

niewielki lecz systematyczny wzrost odsetka osób uczestniczących w sporcie i rekreacji w miarę wzrostu poziomu wykształcenia powyżej gimnazjalnego – od 0,6 p. proc. u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym do 3,3 p. proc. u osób z wykształceniem wyższym;

- niewielki wzrost odsetka osób wykonujących zajęcia i prace domowe wśród osób z wykształceniem podstawowym (o 0,7 p. proc.) i zasadniczym zawodowym (o 0,2 p. proc.), i spadek odsetka wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne (o 4,8 p. proc.), średnie (o 1,5 p. proc.) i wyższe (o 1,9 p. proc.);
- największy spadek odsetka osób uczestniczących w życiu towarzyskim i rozrywkach oraz korzystających ze środków masowego przekazu wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym (odpowiednio o: 10,1 i 8,4 p. proc.);
- systematycznie malejący spadek odsetka osób dojeżdżających/dochodzących w różnych celach wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (spadek od 10,5 p. proc. u osób z wykształceniem podstawowym do 4,1 p. proc. u osób z wykształceniem wyższym).

Wykres 5.11. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia

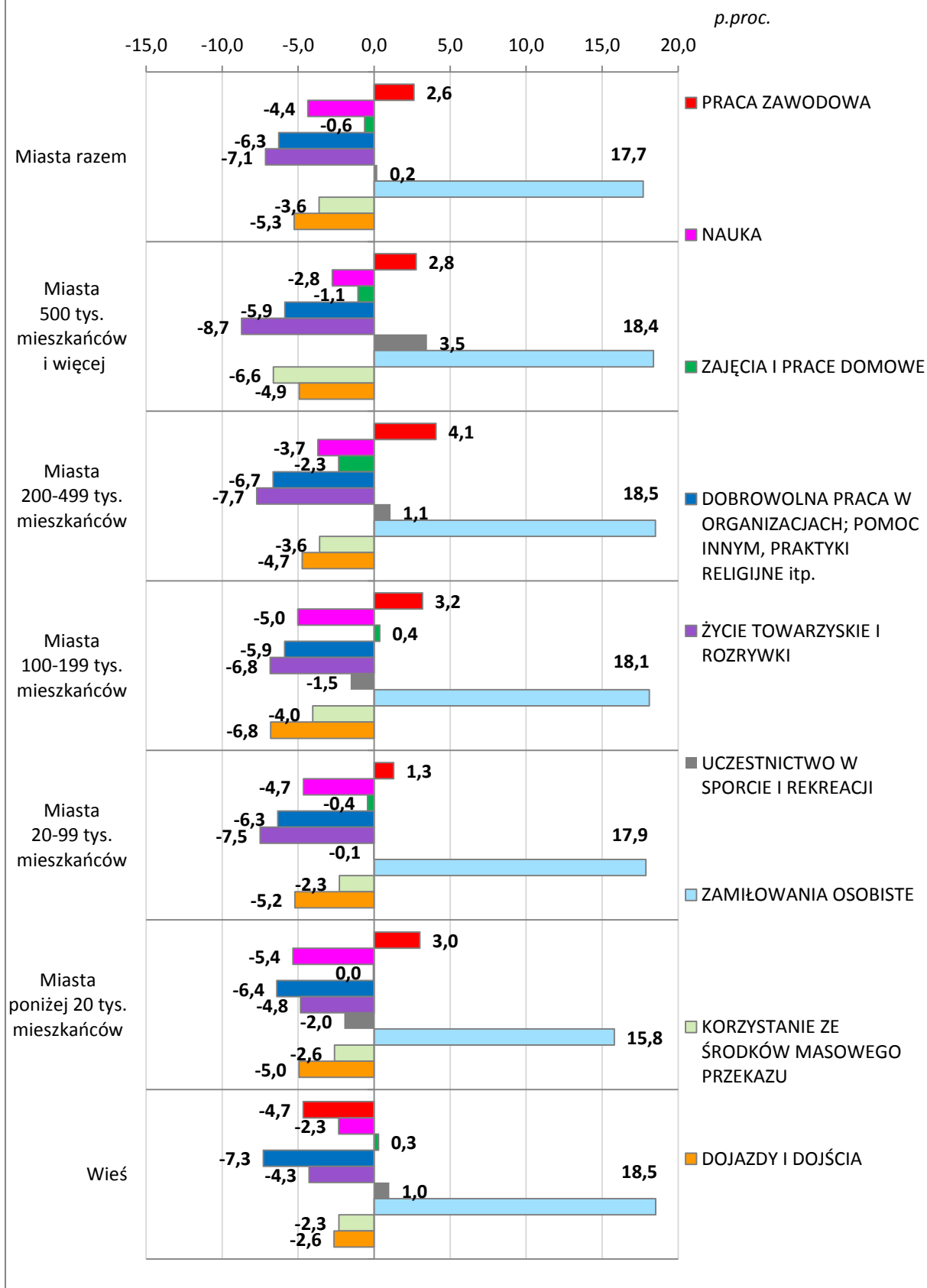

Analizując różnice w zmianach budżetu czasu pomiędzy mieszkańcami miast i wsi w przypadku odsetka osób wykonujących czynności można zauważyć:

- wzrost odsetka osób wykonujących w dniu badania pracę zawodową w miastach (o 2,6 p. proc.) – największy w miastach liczących 200-499 tys. mieszkańców (o 4,1 p. proc.), a spadek na wsi (o 4,7 p. proc.);
- większy spadek odsetka osób poświęcających czas na naukę w miastach (o 4,4 p. proc.), szczególnie w miastach liczących poniżej 200 tys. mieszkańców (ok. 5 p. proc.), niż na wsi (o 2,3 p. proc.)¹⁰⁵;
- niewielki spadek odsetka osób wykonujących zajęcia i prace domowe w miastach (o 0,6 p. proc.), największy w miastach liczących 200-499 tys. mieszkańców (o 2,3 p. proc.), a minimalny wzrost na wsi (o 0,3 p. proc.);
- podobny spadek zarówno w miastach, jak i na wsi odsetka osób poświęcających czas na dobrowolną pracę w organizacjach, pomoc innym, praktyki religijne itp. zajęcia (odpowiednio o: 6,3 i 7,3 p. proc.);
- większy spadek odsetka osób korzystających z życia towarzyskiego i rozrywek w miastach (o 7,1 p. proc.), najsilniejszy w miastach liczących 500 tys. mieszkańców lub więcej oraz 200-499 tys. mieszkańców (odpowiednio o: 8,7 p. proc. i 7,7 p. proc.), niż na wsi (o 4,3 p. proc.);
- przyrost odsetka osób uczestniczących w sporcie i rekreacji w największych miastach z liczbą mieszkańców co najmniej 500 tys. i 200-499 tys. oraz na wsi (odpowiednio o 3,5 p. proc., 1,1 p. proc. i 1,0 p. proc.), a spadek w pozostałych klasach wielkości miast;
- wzrost w podobnym stopniu odsetka osób poświęcających czas na zamiłowania osobiste (głównie korzystanie z komputera i Internetu) w miastach i na wsi (odpowiednio: o 17,7 i 18,5 p. proc.);
- nieco silniejszy spadek odsetka osób korzystających ze środków masowego przekazu oraz poświęcających czas na dojazdy i dojeżdża w miastach niż na wsi (odpowiednio o: 3,6 i 2,3 p. proc. oraz 5,3 i 2,6 p. proc.).

¹⁰⁵ Wpływ na te różnice ma zmiana struktury demograficznej.

Wykres 5.12. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności między latami 2013 i 2003/2004 (w p. proc.) według klasy miejscowości zamieszkania

Zmiany w czasie wykonywania czynności

W porównaniu z badaniem z roku 2003/2004, czas wykonywania poszczególnych grup czynności przez osoby, które wskazały je podczas badania zwiększył się przede wszystkim w przypadku pracy zawodowej – o 31 min (do 7 godz. 38 min.). Ponadto od 3 do 12 min. wzrósł czas wykonywania czynności z następujących grup:

- życie towarzyskie i rozrywki (o 3 min. do 1 godz. 38 min.),
- uczestnictwo w sporcie i rekreacji (o 3 min. do 1 godz. 31 min.),
- potrzeby fizjologiczne (o 7 min do 11 godz. 10 min.),
- zajęcia i prace domowe (o 7 min. do 3 godz. 46 min.),
- zamiłowania osobiste (o 7 min. do 1 godz. 34 min.),
- nauka (o 12 min. do 5 godz. 13 min.).

Krótszy natomiast był czas przeznaczany na korzystanie ze środków masowego przekazu: telewizji, radia, prasy, książek (spadek o 9 min. do 2 godz. 52 min.) oraz dojazdu i dojścia (spadek o 4 min. do 1 godz. 17 min.).

Biorąc pod uwagę płeć respondentów możemy stwierdzić, że czas wykonywania pracy zawodowej w porównaniu z poprzednim badaniem bardziej wydłużył się u kobiet - o 39 min. (do 7 godz. 2 min.), niż u mężczyzn - o 24 min. (do 8 godz. 3 min.). Różnica średniego czasu wykonywania pracy zawodowej między mężczyznami a kobietami spadła o 15 min. z 1 godz. 16 min. w 2003/2004 do 1 godz. 1 min. w 2013 r.

Natomiast czas wykonywania czynności określonych jako nauka bardziej znacząco wzrósł u mężczyzn - o 15 min (do 5 godz. 25 min.) niż u kobiet - o 9 min. (do 5 godz. 2 min.). Należy zwrócić uwagę na fakt, że przeciętny czas wykonywania dla całej badanej zbiorowości wzrósł w przypadku „lekcji w szkole/zajęć na uczelni” (o 42 min. do 5 godz. 49 min.), spadł zaś w grupie „odrabianie lekcji...” (o 14 min. do 2 godz. 8 min.).

W przypadku mężczyzn zaobserwowano także silny wzrost czasu wykonywania zajęć i prac domowych – o 12 min. do 2 godz. 48 min. (dla porównania u kobiet wystąpił wzrost o 3 min. do 4 godz. 33 min.). Należy zauważyć, że pomimo zmniejszenia się różnicy w czasie wykonywania zajęć i prac domowych pomiędzy mężczyznami i kobietami nadal był on dla tego typu prac istotnie dłuższy u kobiet niż u mężczyzn (o 1 godz. 45 min.). Ważne zmiany zaszły w strukturze zajęć i prac domowych. Wzrósł przede wszystkim przeciętny czas

wykonywania opieki nad dziećmi (o 26 min. do 2 godz. 25 min.), bardziej u kobiet (o 30 min. do 2 godz. 47 min.) niż u mężczyzn (o 21 min. do 1 godz. i 49 min.).

Czas korzystania ze środków masowego przekazu bardziej skrócił się u mężczyzn – o 12 min. do 3 godz. 2 min. niż u kobiet, u których wystąpił spadek o 6 min. do 2 godz. 42 min.

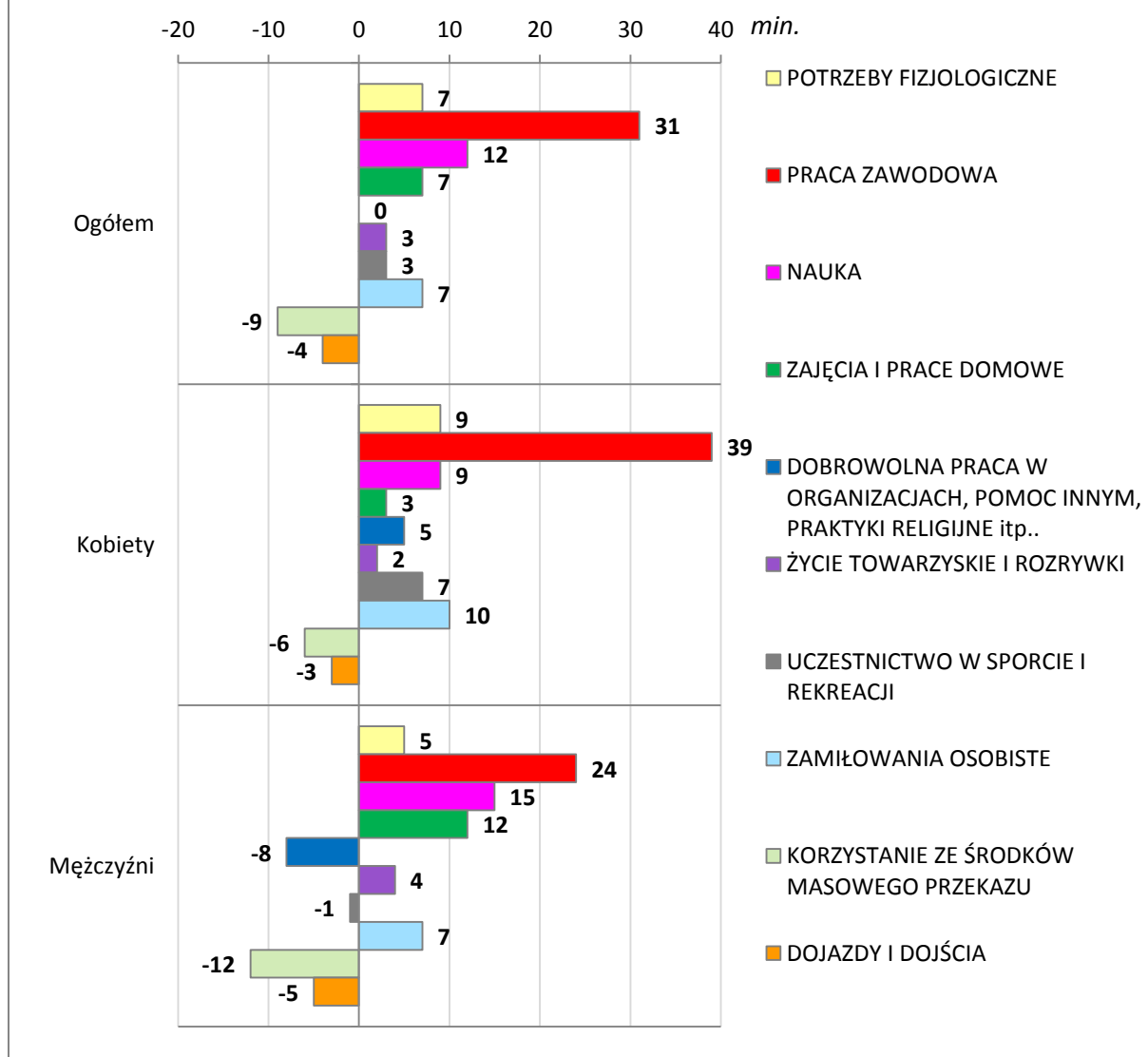
Z kolei kobiety znacząco więcej czasu niż dziesięć lat temu poświęcały zamięłowaniom osobistym – o 10 min (łącznie 1 godz. 17 min.), podczas gdy mężczyźni o 7 min. (łącznie 1 godz. 49 min.). U kobiet wystąpił również przyrost czasu uczestnictwa w sporcie i rekreacji – o 7 min. do 1 godz. 22 min, natomiast u mężczyzn zanotowano spadek - o 1 min. do 1 godz. 40 min.

W przypadku dobrowolnej pracy w organizacjach, pomocy innym, praktyk religijnych itp. wystąpił wzrost przeciętnego czasu wykonywania u kobiet o 5 min. do 1 godz. 35 min. i spadek u mężczyzn o 8 min., także do 1 godz. 35 min. W przypadku samych praktyk i działalności religijnej należy zauważyć wzrost czasu wykonywania tego typu aktywności u mężczyzn o 5 min. do 1 godz. 7 min., podczas gdy u kobiet pozostał on niemal bez zmian (wzrost o 1 min. do 1 godz. 8 min.). Warto także w tej grupie zwrócić uwagę na czas poświęcany na nieformalną pomoc dla innych gospodarstw - o ile wśród mężczyzn czas wykonywania spadł o 5 min. do 2 godz. 14 min., to u kobiet wzrósł aż o 19 min. do 2 godz. 10 min.

Przeciętny czas wykonywania dojazdów i dojeść spadł o 5 min. u mężczyzn do 1 godz. 20 min. oraz o 3 min. u kobiet do 1 godz. 14 min.. Warto jednak zauważyć, że jednocześnie średni czas wykonywania dojazdów i dojeść do pracy u kobiet pozostał bez zmian (58 min.), a u mężczyzn wzrósł o 3 min. do 1 godz. 4 min.

Na potrzeby fizjologiczne kobiety poświęcały o 9 min. więcej czasu (łącznie 11 godz. 21 min.), a mężczyźni - o 5 min. więcej (łącznie 10 godz. 58 min.) niż w czasie poprzedniego badania (2003/2004). W strukturze tej grupy odnotowano przyrost średniego czasu wykonywania dla mycia i ubierania się o 5 min. do 57 min. (u kobiet o 7 min. do 1 godz. 1 min., a wśród mężczyzn o 4 min. do 53 min.). Na podobnym poziomie pozostał średni czas snu: ogółem 8 godz. 37 min., u kobiet 8 godz. 43 min. a u mężczyzn 8 godz. 31 min.

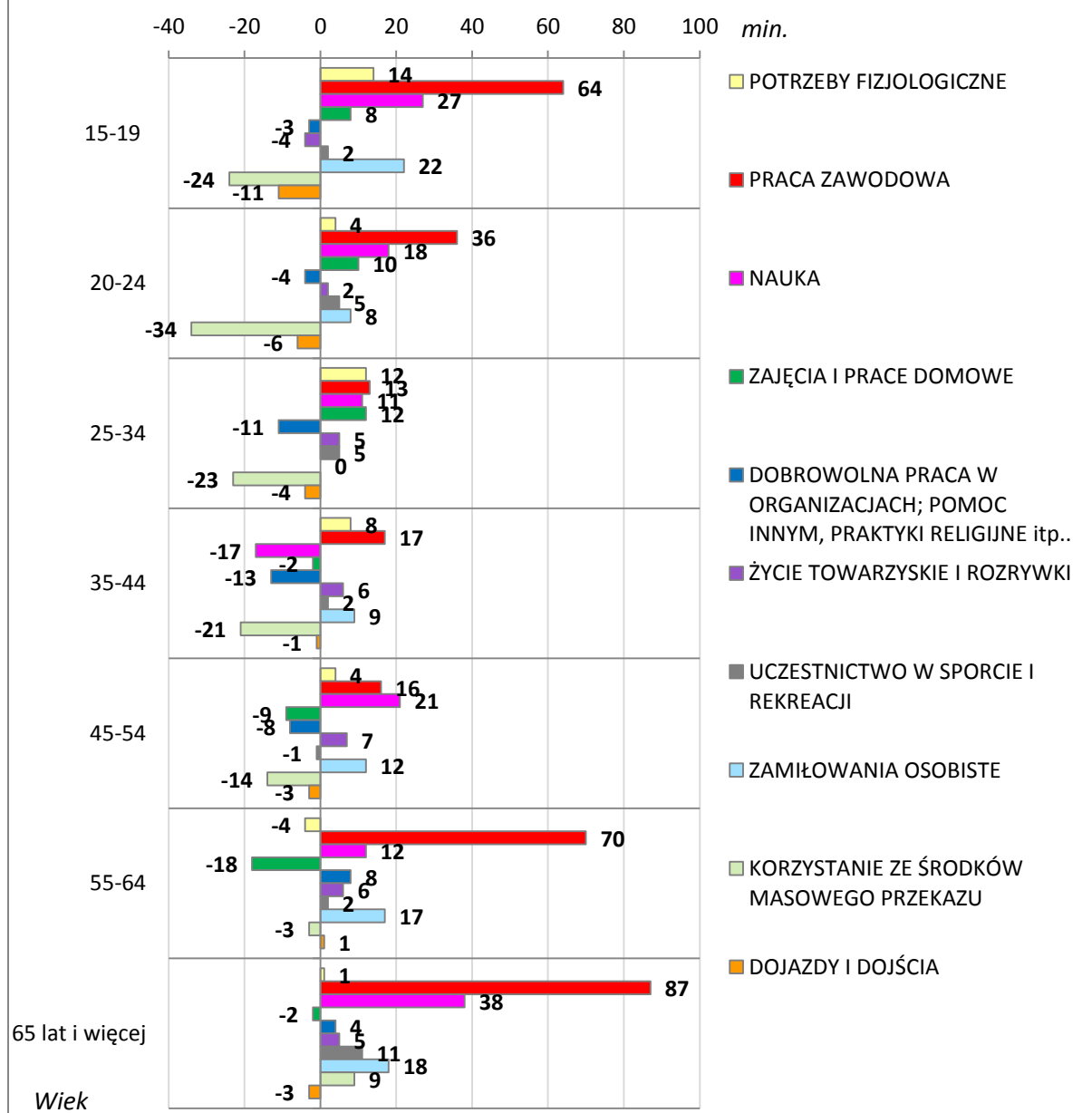
Wykres 5.13. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według płci

Rozpatrując zróżnicowanie zmian w czasie wykonywania czynności w zależności od wieku respondentów możemy stwierdzić, że dotyczyły one przede wszystkim wydłużenia się czasu wykonywanej pracy zawodowej oraz czasu nauki w najstarszych i najmłodszych grupach wiekowych:

- pracy zawodowej o 64 min. do 5 godz. 48 min. w grupie wiekowej 15-19 lat; o 36 min. do 7 godz. 40 min. w grupie 20-44 lat; o 70 min. do 7 godz. 27 min. w grupie 55-64 lata i o 87 min. do 5 godz. 43 min. w grupie osób w wieku 65 lat lub więcej;
- nauki o 27 min. do 6 godz. 14 min. w grupie wiekowej 15-19 lat i o 38 min. do 1 godz. 34 min. w grupie osób w wieku 65 lat lub więcej (warto odnotować spadek czasu nauki o 17 min. do 2 godz. 35 min. w grupie osób w wieku 35-44 lata).

Wykres 5.14. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według wieku

Czas przeznaczony na potrzeby fizjologiczne wzrósł w większości grup wiekowych, przy czym najbardziej zauważalny był wśród 15-19-latków oraz 25-34-latków (odpowiednio: o 14 min. do 11 godz. 33 min. i o 12 min. do 10 godz. 43 min.).

W młodszych grupach wieku wystąpiło wydłużenie czasu wykonywania zajęć i prac domowych od 8 min. w grupie 15-19 lat, poprzez 10 min. w grupie 20-24 lat, do 12 min. w grupie 25-34 lata (czas wykonywania osiągnął odpowiednio: 1 godz. 44 min., 2 godz. 46 min. i 4 godz. 10 min.). W starszych grupach wieku wystąpiło skrócenie czasu wykonywania tych czynności, a największe miało miejsce w grupie osób w wieku 55-64 lata - o 18 min. do 4 godzin.

Czas poświęcany na dobrowolną pracę w organizacjach, pomoc innym, praktyki religijne itp. czynności w większości grup wieku był krótszy, a największy spadek miał miejsce w grupie osób w wieku 35-44 lata – o 13 min. do 1 godz. 20 min. Wśród osób w wieku 55 lat lub więcej czas wykonywania czynności z tej grupy wydłużył o 4 do 8 min. osiągając u osób w wieku 55-64 lata 1 godz. 54 min. a u osób w wieku 65 lat lub więcej 1 godz. 37 min.

W porównaniu z poprzednim badaniem życie towarzyskie i rozrywki zajmowały mniej czasu osobom w wieku 15-19 lat (spadek o 4 min. do 1 godz. 52 min.), a pozostałym osobom czas wykonywania wydłużył się – najbardziej w grupie 45-54 lata (o 7 min. do 1 godz. 30 min.).

Analizując zmiany, jakie nastąpiły w czasie wykonywania czynności w zależności od poziomu najwyższego ukończonego wykształcenia stwierdzono, że wydłużenie się czasu wykonywania określonych grup czynności było najmniejsze w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym.

Czas nauki u osób, które taką czynność wykonywały wydłużył się o 46 min. u osób z wykształceniem podstawowym (do 6 godz. 29 min.) i o 39 min. u osób z wykształceniem wyższym (do 3 godz. 29 min.). Wśród osób o wykształceniu średnim i gimnazjalnym wydłużył się o ok. 20 min. (odpowiednio do 4 godz. 32 min. i 6 godz. 17 min.), a u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym skrócił się o 6 min. (do 4 godz. 4 min.).

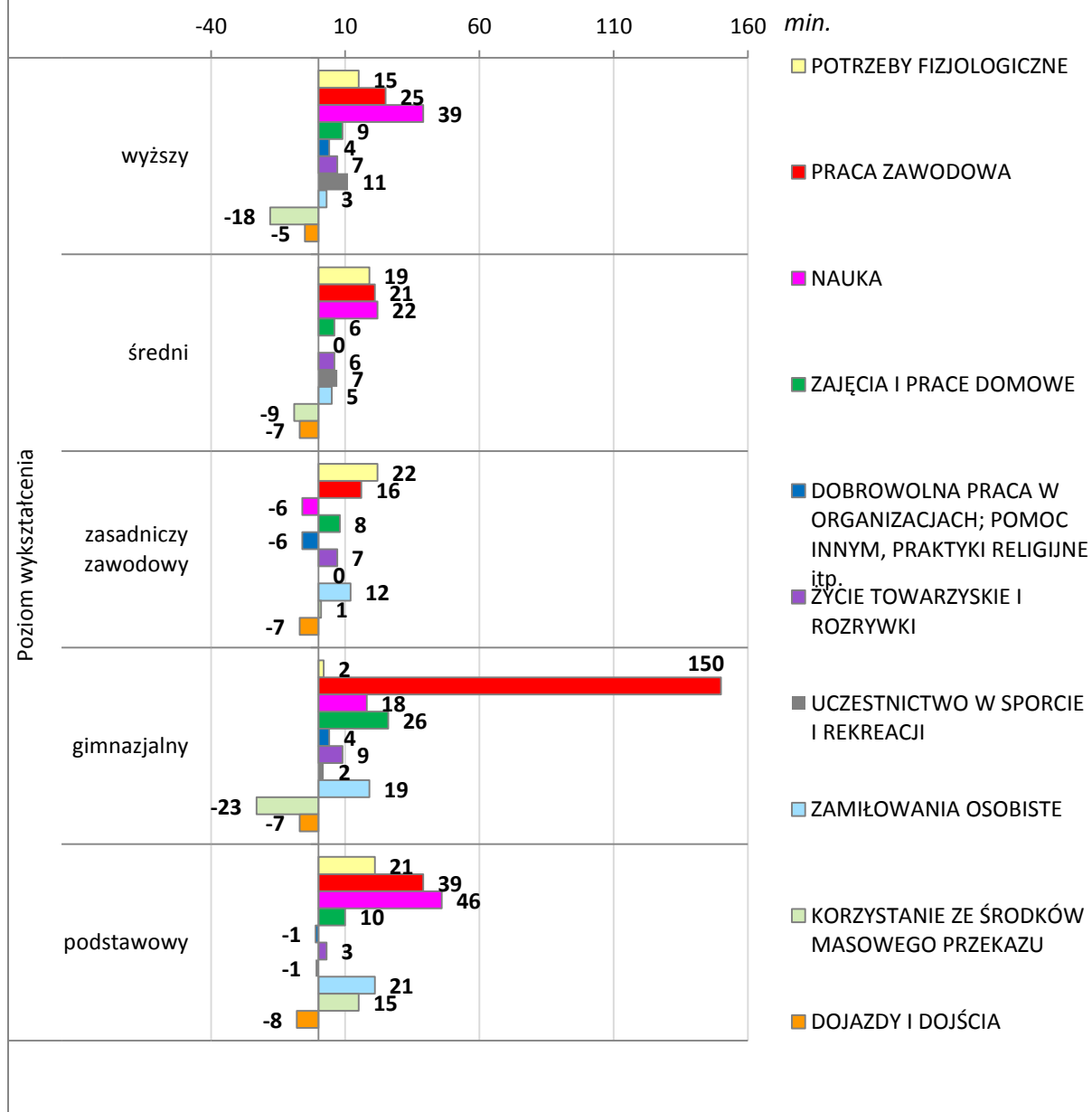
Praca zawodowa zdecydowanie wydłużyła się w przypadku osób ją wykonujących i mających wykształcenie gimnazjalne¹⁰⁶ (o 150 min. do 6 godz. 47 min.) lub podstawowe (o 39 min. do 6 godz. 36 min.). W pozostałych grupach wykształcenia wzrost ten był znacznie mniejszy i wynosił od 16 min. u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (do 7 godz. 47 min.) do 25 min. u osób z wykształceniem wyższym (do 7 godz. 28 min.).

Zajęcia i prace domowe były wykonywane dłużej przede wszystkim przez osoby z wykształceniem gimnazjalnym – wzrost o 26 min. (do 1 godz. 57 min.), a u pozostałych osób czas ten wydłużył się o co najwyżej 10 min.

Krótszy był niż dziesięć lat wcześniej czas korzystania ze środków masowego przekazu przez osoby z wykształceniem gimnazjalnym (spadek o 23 min. do 2 godz. 18 min.), wyższym (spadek o 18 min. do 2 godz. 30 min.) i średnim (spadek o 9 min. do 2 godz. 46 min.) oraz w nieco mniejszym stopniu, ale dla wszystkich osób, niezależnie od poziomu wykształcenia – dojazdów i dojeżdżać (o około 5-8 min.).

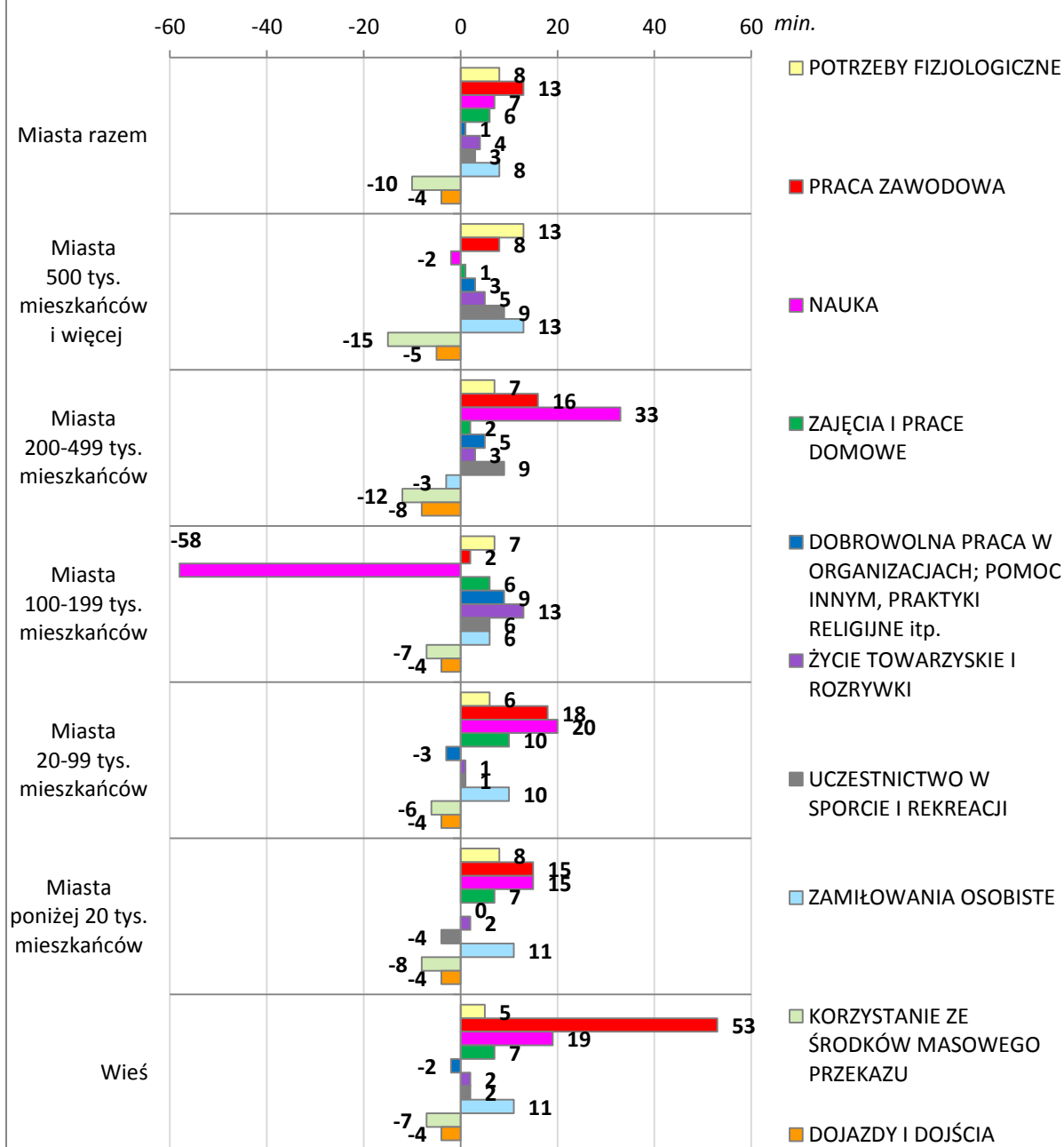
¹⁰⁶ Trzeba jednak pamiętać, że w poprzednim badaniu z lat 2003/2004 grupa ta była mało liczna.

Wykres 5.15. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według najwyższego ukończonego poziomu wykształcenia

Zarówno w miastach jak i na wsi spadł czas korzystania ze środków masowego przekazu oraz dojazdów i dojść, natomiast wydłużył się czas wykonywania czynności z pozostałych grup czynności takich, jak potrzeby fizjologiczne, praca zawodowa, nauka, zajęcia i prace domowe, życie towarzyskie i rozrywki, uczestnictwo w sporcie i rekreacji oraz zamiłowania osobiste (patrz wykres 5.16). Uwagę zwraca znacznie większe wydłużenie się czasu pracy zawodowej wśród mieszkańców wsi (o 53 min. do 7 godz. 24 min.) niż mieszkańców miast (o 13 min. do 7 godz. 48 min.) oraz znacznie silniejsze na wsi niż w mieście wydłużenie się czasu nauki (odpowiednio o 19 min. do 5 godz. 35 min. i o 7 min. do 5 godz. 1 min.).

Wykres 5.16. Zmiana w czasie wykonywania wybranych czynności przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 (w min.) według klasy miejscowości zamieszkania

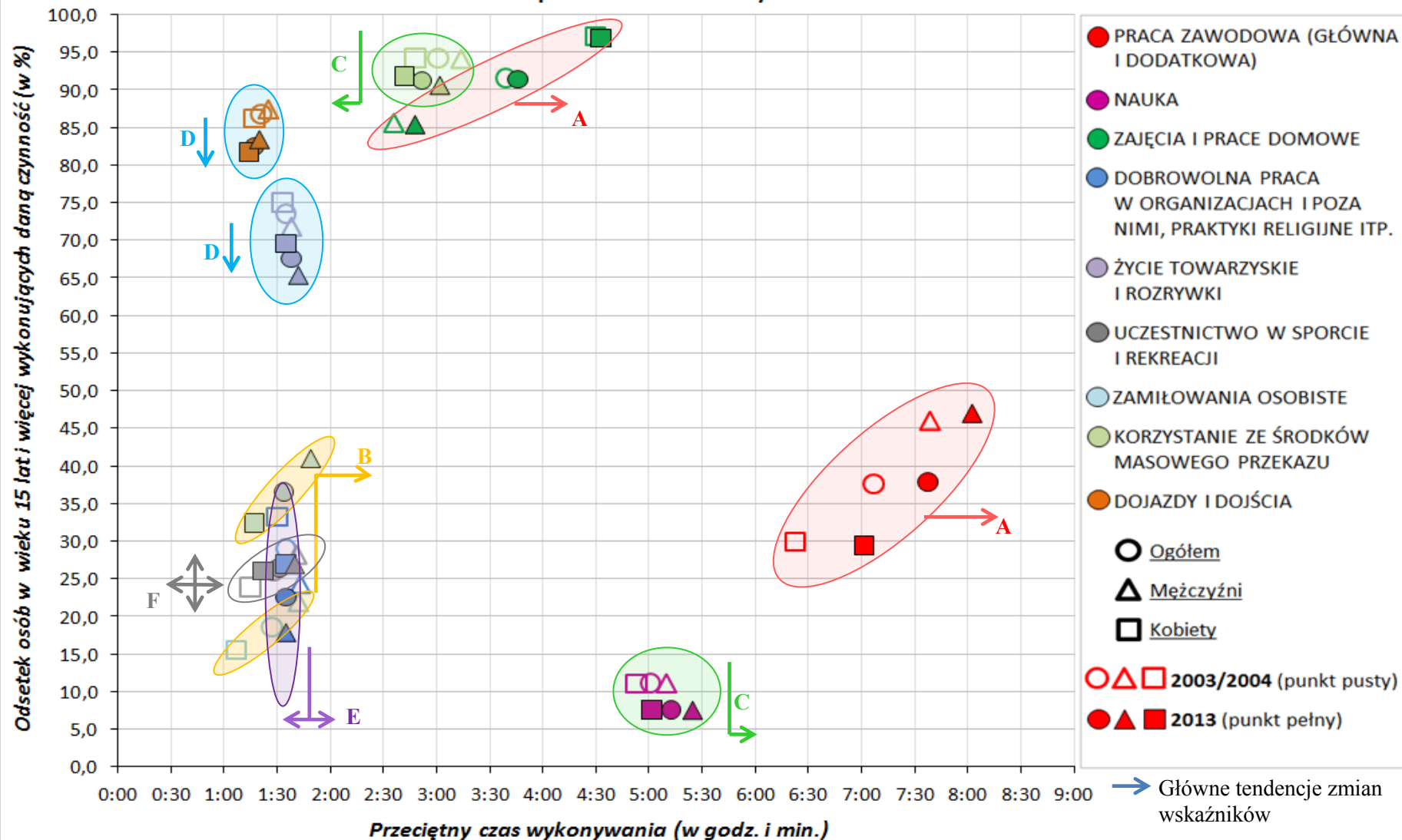

Analizując łącznie zmiany odsetka osób wykonujących główne rodzaje czynności oraz czasu wykonywania tych czynności przez osoby ogółem oraz w podziale na kobiety i mężczyzn w latach 2003/2004 i 2013 można zauważyć grupy czynności o podobnych tendencjach zmian:

- A. Dla pracy zawodowej (głównej i dodatkowej) oraz zajęć i prac domowych wystąpił dłuższy niż niemal 10 lat wcześniej czas wykonywania, przy niewielkich zmianach odsetka osób wykonujących. W przypadku pracy zawodowej przyrost czasu wykonywania wyniósł 39 min. u kobiet i 24 min. u mężczyzn, a dla zajęć i prac domowych 3 min. u kobiet i 12 min. u mężczyzn. Zmiany odsetka osób wykonujących obie te czynności nie przekroczyły 0,9 p. proc.;
- B. W przypadku zamiłowań osobistych wystąpił najwyższy wzrost odsetka osób wykonujących (ogółem o 17,8 p. proc.) przy jednoczesnym umiarkowanym wzroście czasu wykonywania (ogółem o 7 min.);
- C. Dla nauki i korzystania ze środków masowego przekazu zaobserwowano niższe niż 10 lat wcześniej odsetki osób (także w podziale na kobiety i mężczyzn) wykonujących czynności (spadki od 2,6 do 3,7 p. proc.), natomiast czas wykonywania nauki wydłużył się (ogółem o 12 min.), a korzystania ze środków masowego przekazu skrócił (ogółem o 9 min.);
- D. Dla dojazdów i dojeżdżeń oraz życia towarzyskiego i rozrywek znacznie obniżył się odsetek osób wykonujących (od 4,2 do 6,6 p. proc.); spadek ten był większy w przypadku życia towarzyskiego i rozrywek. Czas wykonywania tych czynności pozostał na podobnym poziomie jak 10 lat wcześniej (zmiany w granicach do 5 min.);
- E. Odsetek osób angażujących się w dobrowolną pracę w organizacjach i poza nimi, praktyki religijne itp., był niższy niż 10 lat wcześniej (o 6,6 p. proc. ogółem), a czas wykonywania u kobiet i mężczyzn zmienił się w przeciwnych kierunkach i w konsekwencji upodobił do siebie (u mężczyzn spadek o 8 min., a u kobiet wzrost o 5 min.);
- F. W przypadku uczestnictwa w sporcie i rekreacji zmiany wysokości odsetka osób wykonujących i czasu wykonywania u kobiet i mężczyzn przebiegały w odwrotnych kierunkach, w rezultacie zróżnicowanie pomiędzy grupami według płci pod tym względem zmniejszyło się w porównaniu do roku 2003/2004 (u kobiet wzrost odsetka wykonujących o 2,0 p. proc. i czasu wykonywania o 7 min. u mężczyzn spadek odpowiednio o 1,5 p. proc. i o 1 min.).

Przedstawione zmiany prezentuje wykres 5.17.

Wykres 5. 17. Przeciętny czas wykonywania danej czynności oraz odsetek wykonujących ją osób dla ogółu, mężczyzn, kobiet - porównanie lat 2003/2004 i 2013

Zmiany w bilansie budżetu czasu przeciętnego Polaka

Wskaźnik czasu trwania czynności, który został wykorzystany do opracowania struktury dobowego budżetu czasu, pozwala na zbilansowanie budżetu czasu przeciętnego Polaka (będącego w wieku 15 lat lub więcej). Wskaźnik ten pozostaje pod wpływem dwóch istotnych elementów budżetu czasu, czyli odsetka osób wykonujących czynności oraz długości czasu wykonywania przez nie tych czynności, które zostały omówione w dziale 3¹⁰⁷. W wyniku zmian, jakie miały miejsce w przypadku tych dwóch elementów, nastąpiły przesunięcia w sposobie wykorzystania czasu pomiędzy poszczególnymi grupami czynności. Zmiany te zaprezentowano na schematach 6.1-6.3. Czas zaoszczędzony podczas wykonywania czynności należących do takich grup, jak: korzystanie ze środków masowego przekazu; nauka; dojazdy i dojścia; dobrowolna praca, pomoc innym, praktyki religijne itp. oraz życie towarzyskie i rozrywki został wykorzystany na czynności z grup: potrzeby fizjologiczne, praca zawodowa, zajęcia i prace domowe, uczestnictwo w sporcie i rekreacji, zamiłowania osobiste i hobby.

Spośród 11 głównych grup czynności największe zmiany czasu trwania odnotowano w 2013 r., w porównaniu do 2003.2004 r. w przypadku:

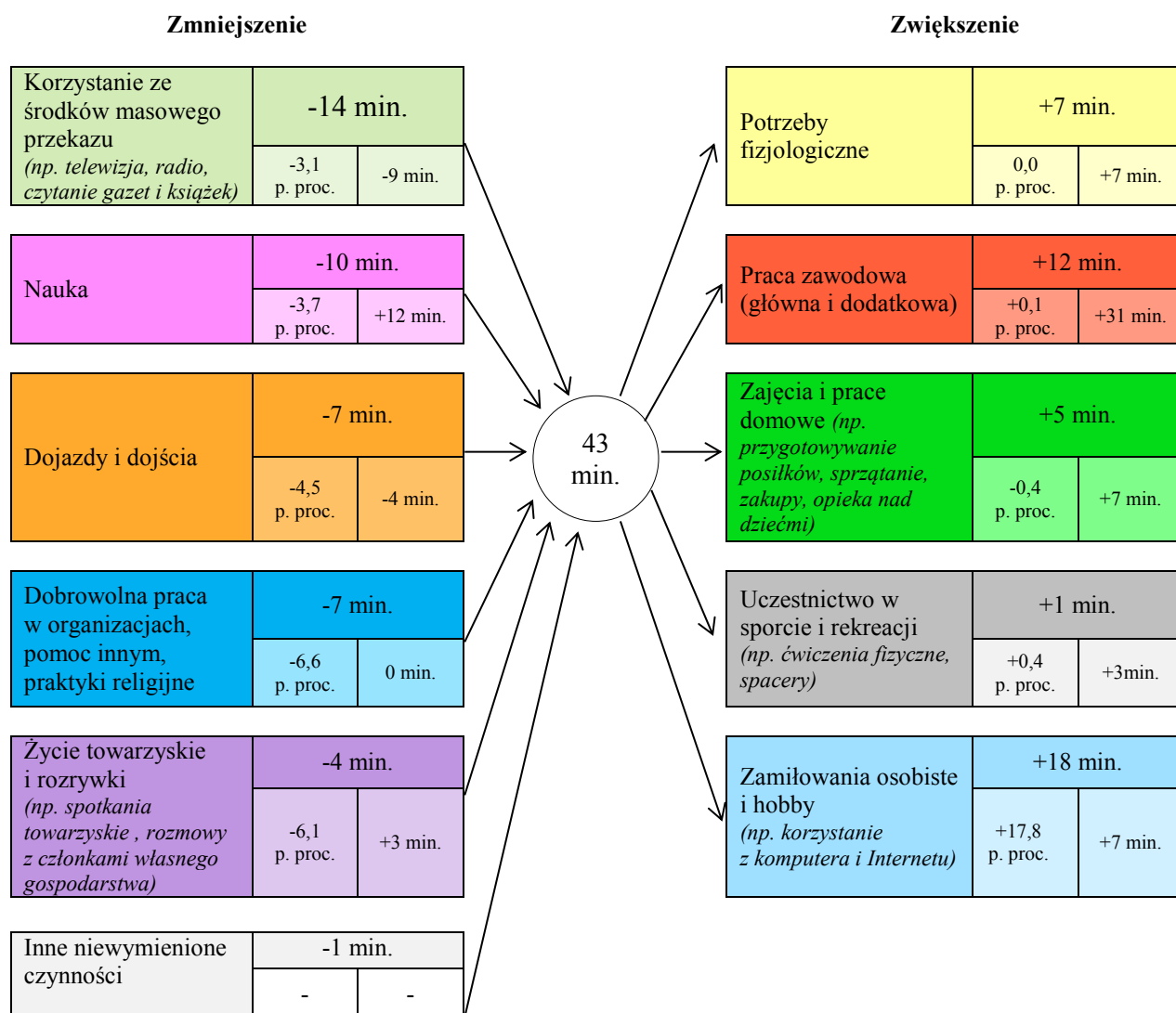
- zamiłowań osobistych (wzrost o 18 min.)
- korzystania ze środków masowego przekazu (spadek o 14 min.)
- pracy zawodowej (wzrost o 12 min.)
- nauki (spadek o 10 min.).

W przypadku zamiłowań osobistych należy zwrócić uwagę na fakt, iż w grupie tej decydujące znaczenie miał prawie pięciokrotny wzrost odsetka osób ogółem korzystających z komputera i Internetu. Przyrost czasu trwania czynności z zakresu zamiłowań osobistych był silniejszy u mężczyzn niż u kobiet i wynikał głównie z bardzo silnego wzrostu odsetka wykonujących tego typu czynności (odpowiednio o 18,9 p. proc. i 16,8 p. proc.)

Skrócenie czasu trwania korzystania ze środków masowego przekazu dokonało się dzięki ograniczeniu przeciętnego czasu wykonywania tego typu czynności (o 9 min.) i spadkowi odsetka wykonujących (o 3,1 p. proc.). Były one większe w przypadku mężczyzn – przeciętny czas wykonywania spadł u mężczyzn o 12 min., a u kobiet o 6 min. natomiast odsetek korzystających ze środków masowego przekazu zmniejszył się odpowiednio o 3,7 i 2,6 p. proc.

¹⁰⁷ Definicje wskaźników budżetu czasu zamieszczono w dz. 1.

Schemat 6.1. Bilans zmian czasu trwania czynności w 2013 r. w porównaniu z 2003/2004 r. (w min.)

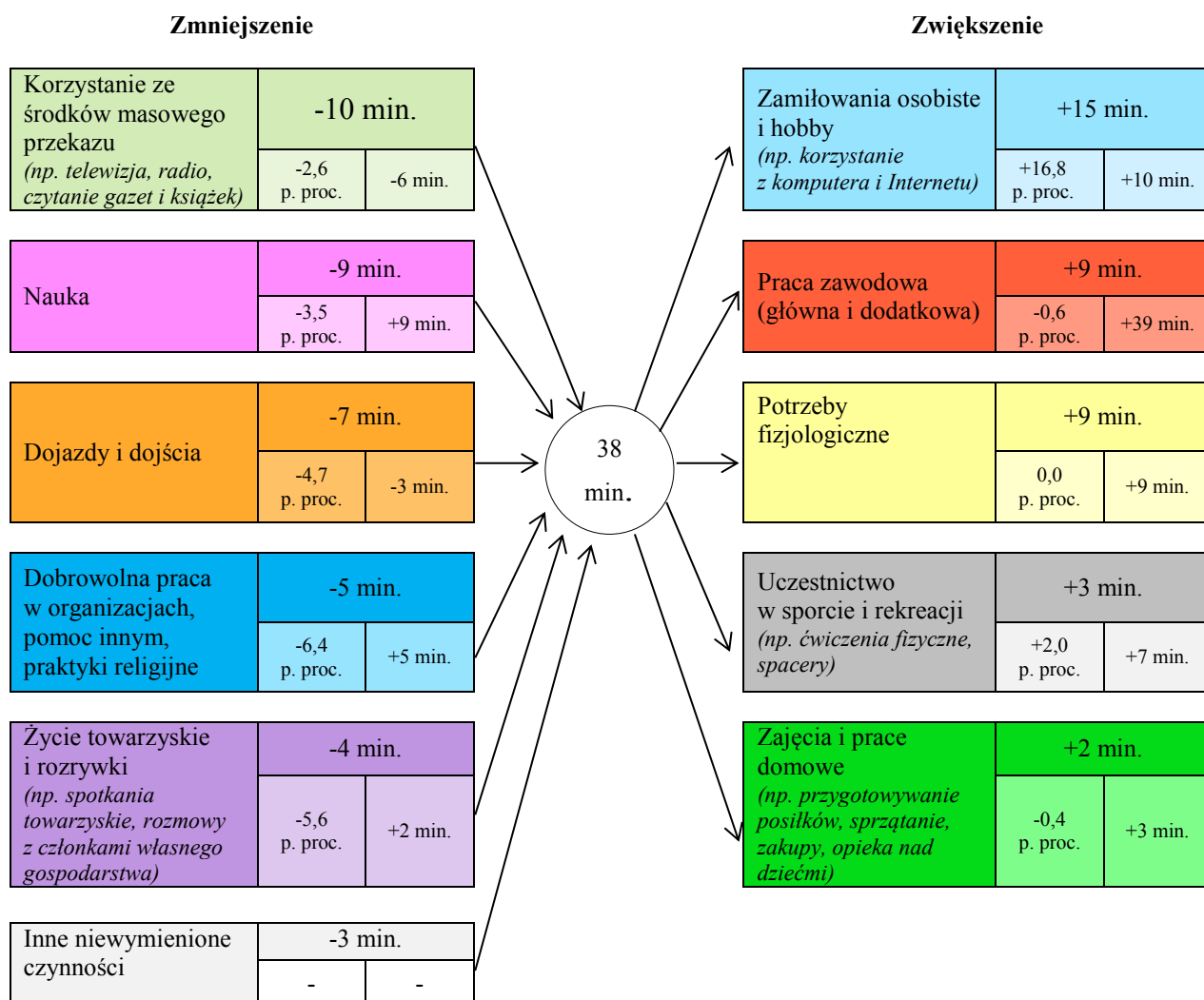

Legenda:

Główna grupa czynności wg listy kodów czynności (zał. 1)	Zmiana przeciętnego czasu trwania czynności (w min.)	
	Zmiana odsetka osób wykonujących czynności (w p. proc.)	Zmiana przeciętnego czasu wykonywania czynności (w min.)

Uwaga: Zmiany odsetka osób wykonujących czynności i przeciętnego czasu wykonywania czynności nie bilansują się.

Schemat 6.2. Bilans zmian czasu trwania czynności w 2013 r. w porównaniu z 2003/2004 r. (w min.) – kobiety

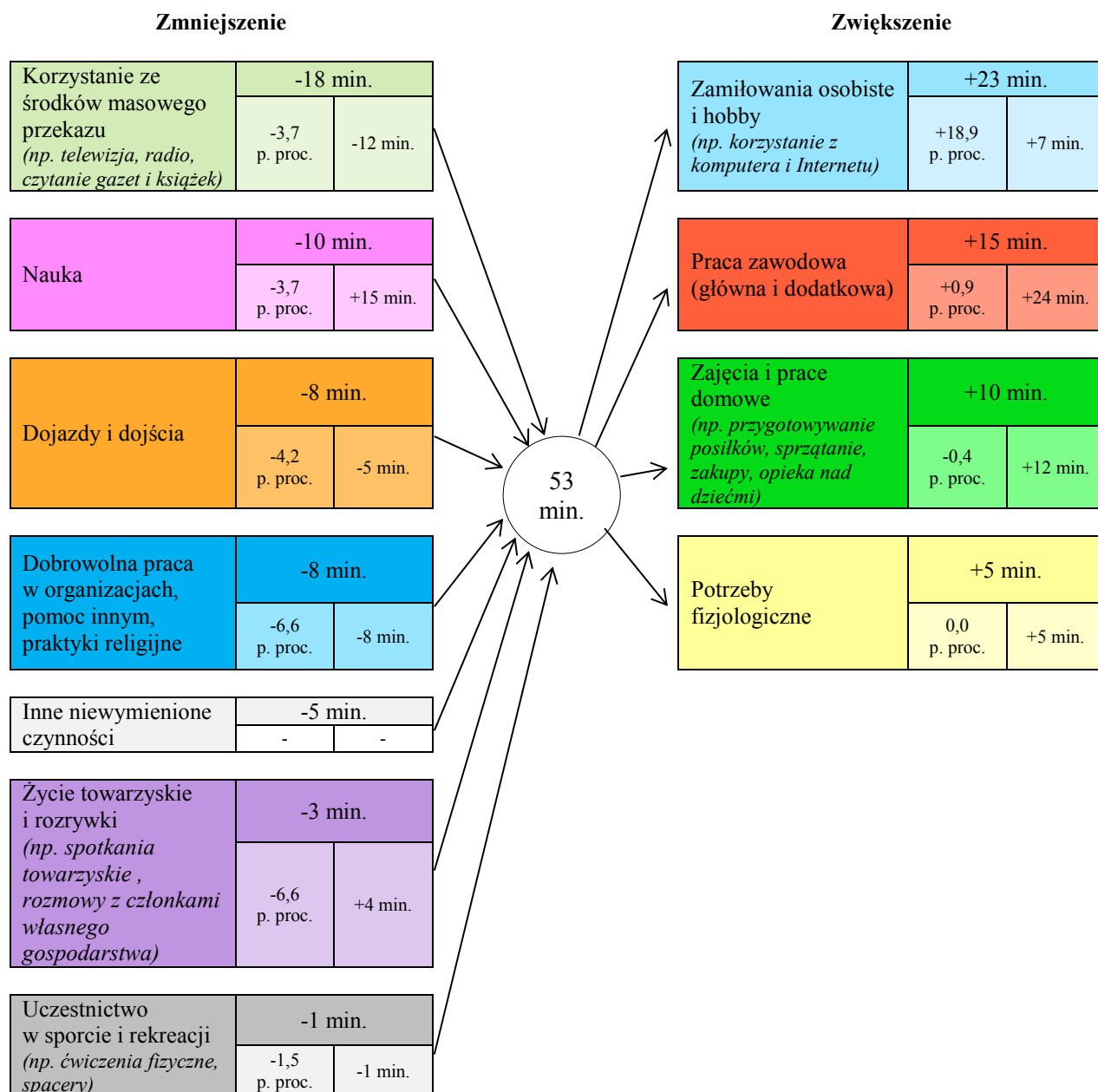

Legenda:

Główna grupa czynności wg listy kodów czynności (zał. 1)	Zmiana przeciętnego czasu trwania czynności (w min.)	
	Zmiana odsetka osób wykonujących czynności (w p. proc.)	Zmiana przeciętnego czasu wykonywania czynności (w min.)

Uwaga: Zmiany odsetka osób wykonujących czynności i przeciętnego czasu wykonywania czynności nie bilansują się.

Schemat 6.3 Bilans zmian czasu trwania czynności w 2013 r. w porównaniu z 2003/2004 r. (w min.) – mężczyźni

Legenda:

Główna grupa czynności wg listy kodów czynności (zał. 1)	Zmiana przeciętnego czasu trwania czynności (w min.)	
	Zmiana odsetka osób wykonujących czynności (w p. proc.)	Zmiana przeciętnego czasu wykonywania czynności (w min.)

Uwaga: Zmiany odsetka osób wykonujących czynności i przeciętnego czasu wykonywania czynności nie bilansują się.

W przypadku pracy zawodowej wzrost czasu trwania wynikał przede wszystkim z wydłużenia się czasu wykonywania pracy (o 31 min.), większego u kobiet (o 39 min.) niż u mężczyzn (o 24 min.). W konsekwencji różnica średniego czasu wykonywania pracy zawodowej między mężczyznami a kobietami spadła o 15 min. Większy wzrost czasu wykonywania pracy przez kobiety niż mężczyzn związany był z ograniczeniem odsetka kobiet wykonujących pracę w dniu badania o 0,6 p. proc. przy wzroście odsetka mężczyzn o 0,9 p. proc. W ciągu 10 lat pomiędzy badaniami, w przypadku kobiet doszło do silniejszej koncentracji wykonywanej pracy (mniejszy odsetek kobiet, ale w istotnie większym wymiarze czasu). U mężczyzn zaś mieliśmy do czynienia ze wzrostem zarówno czasu wykonywania pracy jak i odsetka wykonujących ją w dniu badania.

Spadek czasu trwania nauki był wypadkową z jednej strony spadku odsetka uczących się w dniu badania¹⁰⁸, z drugiej zaś przyrostu o 12 min. czasu wykonywania nauki. O ile spadek odsetka uczących się był podobny u mężczyzn, jak i u kobiet, to już czas wykonywania zajęć klasyfikowanych jako nauka wzrósł bardziej u mężczyzn (o 15 min.) niż u kobiet (o 9 min.).

Poza ww. 4 grupami czynności, dla których odnotowano największe zmiany w okresie 10 lat pomiędzy badaniami, ciekawe różnice wystąpiły także w kilku innych kategoriach.

Pomimo, że w przypadku zajęć i prac domowych przyrost czasu trwania wyniósł jedynie 5 min., to najistotniejsze zmiany dokonały się przede wszystkim w grupie mężczyzn (wzrost o 10 min.) a u kobiet czas trwania pozostał na podobnym poziomie (wzrost o 2 min.). Pomimo zmniejszenia się o 9 min. różnicy pomiędzy mężczyznami i kobietami w czasie trwania zajęć i prac domowych nadal jest on u kobiet istotnie większy niż u mężczyzn.

W przypadku dobrowolnej pracy w organizacjach i poza nimi, pomocy innym i zaangażowania w działalność organizacji i praktyki religijne wystąpił spadek czasu trwania (o 7 min.), większy u mężczyzn (o 8 min.) niż u kobiet (o 5 min.). Było to wynikiem dość równomiernego spadku odsetka wykonujących tego typu aktywność o ok. 6,6 p. proc. ogółem (podobnie kobiety i mężczyźni) związanego ze wzrostem przeciętnego czasu wykonywania u kobiet o 5 min. i spadkiem u mężczyzn o 8 min..

Przeciętny czas trwania dojazdów i dojeżdż o 7 min., bez istotnych różnic pomiędzy kobietami i mężczyznami. Wynikało to z jednej strony ze spadku odsetka dojeżdżających o ok. 4,5 p. proc., z drugiej zaś – ze skrócenia o ok. 4 min. średniego czasu wykonywania dojazdów i dojeżdż. Warto jednak zauważyć wzrost odsetka wykonujących dojazdy lub dojeżdż do pracy o 3,7 p. proc. (mężczyźni: o 4,6 p. proc.; kobiety: o 2,9 p. proc.),

¹⁰⁸ Można to zjawisko powiązać ze zmianą struktury demograficznej.

przy podobnym średnim czasie wykonywania dojazdów i dojść do pracy, który u kobiet pozostał bez zmian (58 min.) a u mężczyzn wzrósł o 3 min. (do 1 godz. 4 min.). Można zatem stwierdzić, że w ciągu 10 lat pomiędzy badaniami wzrosła wahadłowa mobilność przestrzenna pracowników, głównie wśród mężczyzn.

Życie towarzyskie, polegające na bezpośrednich kontaktach z innymi osobami a nie za pośrednictwem Internetu, między rokiem 2013 a 2003/2004 nieco osłabło. O 4 min. zmniejszył się przeciętny czas trwania życia towarzyskiego i rozrywek. Dokonało się to poprzez koncentrację tych form aktywności w mniejszej grupie osób: spadł o 6,1 p. proc. odsetek osób uczestniczących w dniu badania w życiu towarzyskim i rozrywkach, ale o 3 min. wzrósł czas wykonywania tego typu aktywności. Zmiany te były nieco silniejsze u mężczyzn niż wśród kobiet.

Uczestnictwo w sporcie i rekreacji nie zmieniło się istotnie co do przeciętnego czasu trwania (przyrost o 1 min.). Warto jednak zauważyć niewielki wzrost odsetka kobiet wykonujących tego typu aktywność (o 2,0 p. proc.) i spadek w grupie mężczyzn (o 1,5 p. proc.).

Potrzeby fizjologiczne jako zaspokajane powszechnie miały taki sam czas trwania i wykonywania¹⁰⁹ – odnotowano wzrost o 7 min.

¹⁰⁹ Nieznacznie mniejsze od 100% odsetki wykonujących niektóre czynności fizjologiczne wynikają z metodologii badania, w którym czynności rejestrowane są w przedziałach 10 min.

DZIAŁ 6. PODSUMOWANIE

Porównanie wyników badań budżetu czasu z lat 2003/2004 i 2013 pozwala na wskazanie następujących zmian, które zaszły w okresie pomiędzy nimi¹:

1. Więcej pracujemy i poświęcamy więcej czasu na potrzeby fizjologiczne i zamiłowania osobiste, a wśród nich przede wszystkim na korzystanie z komputera i Internetu.
2. Odsetek pracujących w dniu badania nie zmienił się istotnie (u kobiet spadek o 0,6 p. proc. do 29,3%, a u mężczyzn wzrost o 0,9 p. proc. do 46,9%), jednak czas jej wykonywania wzrósł istotnie (u kobiet o 39 min., a u mężczyzn o 24 min.).
3. Mężczyźni więcej czasu przeznaczyli w dniu badania na zajęcia i prace domowe², choć nadal jest to mniej o 1 godz. 45 min. niż u kobiet³. Natomiast różnica pomiędzy odsetkiem kobiet i mężczyzn wykonujących zajęcia i prace domowe pozostała bez zmian i wyniosła 11,5 p. proc.).
4. Więcej czasu poświęcamy naszym dzieciom. Wzrósł odsetek osób wykazujących w dniu badania opiekę nad dziećmi, zarówno wśród kobiet (o 3,0 p. proc. do 27,0%), jak i mężczyzn (o 2,8 p. proc. do 18,2%). Wydłużył się również przeciętny czas wykonywania opieki nad dziećmi: u kobiet wzrósł o 30 min. do 2 godz. 47 min., a wśród mężczyzn – o 21 min. do 1 godz. 49 min. dziennie. Było to możliwe m.in. dzięki wykorzystaniu czasu zaoszczędzonego na dojazdach (dojściach) oraz skróceniu czasu oglądania telewizji (także wideo i DVD). Duży wzrost odsetka osób opiekujących się dziećmi w dniu badania wystąpił wśród osób w wieku 35-44 lata, z wykształceniem wyższym, a także mieszkańców największych miast liczących 500 tys. lub więcej mieszkańców.
5. Zmniejszył się odsetek kobiet poświęcających swój czas na prace związane z utrzymaniem porządku w mieszkaniu lub domu i jego najbliższym otoczeniu – o 7,0 p. proc. do 66,2% oraz na zakupy i korzystanie z usług – o 3,3 p. proc. do 53,6%.
6. W przypadku kobiet przy niewielkim spadku (o 1,5 p. proc.) odsetka wykonujących czynności z zakresu obróbki żywności, zmniejszył się średni czas wykonywania tego typu czynności (o 7 min. do 1 godz. 53 min.), a wśród mężczyzn czas ten wydłużył się (o 9 min. do 1 godz. 1 min.), przy niemal nie zmienionym odsetku wykonujących tego typu czynności. Istotnie spadł odsetek mężczyzn wykonujących prace związane z budową, remontami i naprawami (o 6,8 p. proc. do 8,0%).

¹ Omawiane zmiany ilustrują wykresy 6.1 – 6.16.

² Wzrost czasu wykonywania o 12 min.

³ Kobiety – 4 godz. 33 min., mężczyźni – 2 godz. 48 min.

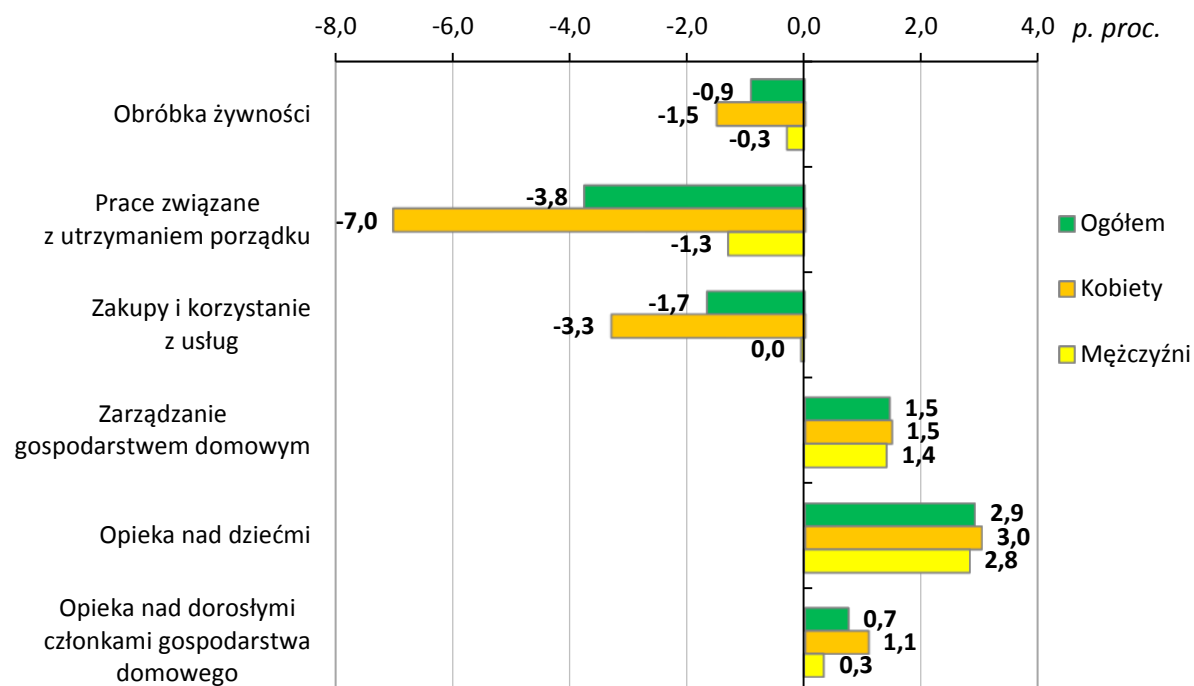
7. Zmiany w sposobie wykorzystania czasu przeznaczonego na odpoczynek w niepokojący sposób zdominowane zostały przez korzystanie z komputera i Internetu oraz odpoczynek bierny. Odsetek kobiet korzystających w dniu badania z komputera i Internetu wzrósł o 19,0 p. proc. (do 23,6%), a wśród mężczyzn o 25,0 p. proc. (do 31,6%). W przypadku odpoczynku biernego wzrost odsetka do ok. 33% był podobny zarówno u kobiet, jak i mężczyzn. Dla obu tych czynności wzrost odsetka osób wykonujących malał wraz z wiekiem osób i wśród osób najmłodszych wyniósł odpowiednio 46,3 p. proc. i 11,3 p. proc. Wysoki wzrost odsetka osób korzystających w dniu badania z komputera i Internetu (o 21,8 p. proc.) przy jednoczesnym spadku odsetka osób czytających gazety i czasopisma (o 11,4 p. proc.), oglądających telewizję (o 3,8 p. proc.), słuchających radia i muzyki (o 7,6 p. proc.) lub prowadzących życie towarzyskie (o 12,2 p. proc.) sygnalizuje zmiany w sposobie uczestnictwa w życiu społecznym. Wyposażony w dostęp do Internetu komputer wielu osobom zastępuje odbiornik radiowy, telewizyjny, wideo, prasę, kino, telefon, obsługę sklepową czy bezpośrednio towarzystwo innych osób. Pozytywną, choć niewielką, zmianą był wzrost odsetka osób ćwiczących fizycznie w dniu badania oraz czytających książki przy jednoczesnym spadku oglądających telewizję. Największy wzrost odsetka osób czytających książki w dniu badania zanotowano u osób w wieku 65 lat lub więcej oraz zamieszkujących miasta liczące 500 tys. lub więcej mieszkańców.
8. Powyższe zmiany, szczególnie te dotyczące komunikowania się za pośrednictwem komputera i Internetu można powiązać z widocznym spadkiem odsetka osób, które w dniu badania wykonywały dojazdy lub dojścia w innym celu niż praca (odsetek osób dojeżdżających lub dochodzących ogółem spadł o 4,5 p. proc., a dojeżdżających lub dochodzących do pracy wzrósł o 3,7 p. proc.). Świadczy to z jednej strony o większej wahadłowej mobilności przestrzennej związanej z pracą, z drugiej zaś o większej możliwości załatwiania spraw bez konieczności dojeżdżania.

Obok porównań z poprzednim badaniem należy także zwrócić uwagę na wysoki odsetek osób spośród wykonujących pracę, które są zobowiązane do jej świadczenia w sztywnych godzinach⁴ (75,2% ogółem, 72,6% mężczyzn, 78,2% kobiet). W powiązaniu z dominującą na rynku pracą na pełny etat taka sytuacja stanowić może istotną barierę dla godzenia obowiązków zawodowych z rodzinnymi, co jest niezwykle istotne w przypadku kobiet poświęcających czas na opiekę nad dziećmi, szczególnie w rodzinach wielodzietnych.

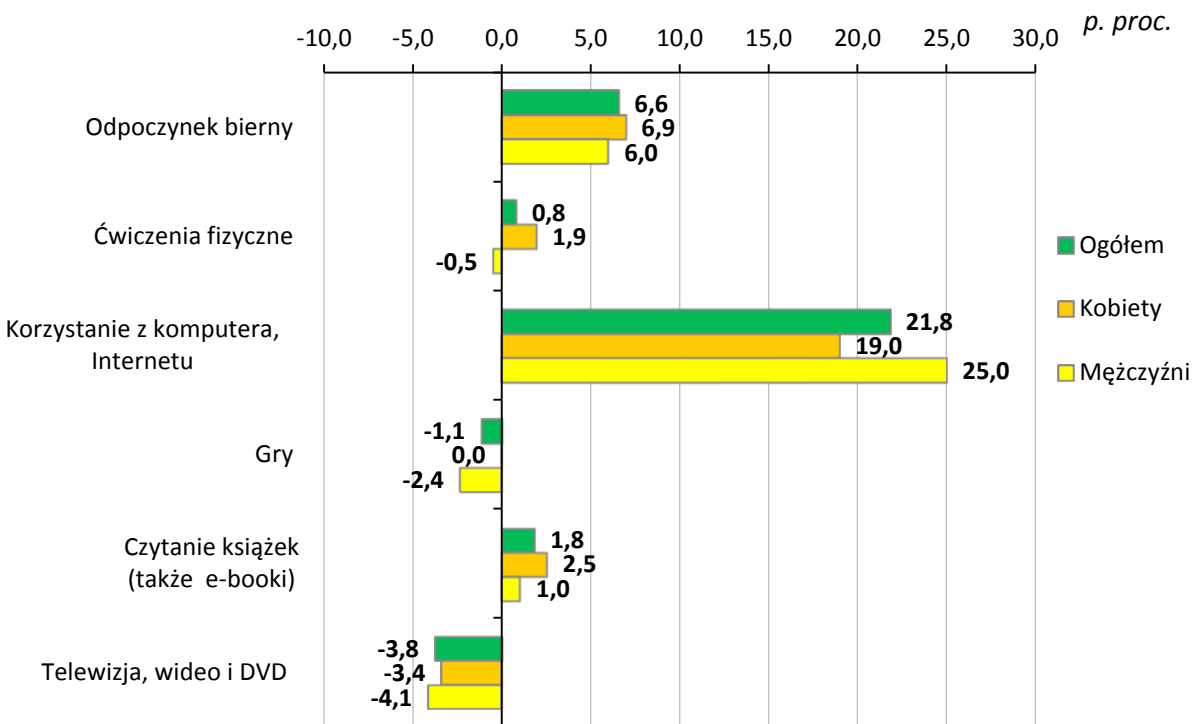
⁴ Stała liczba godzin w ciągu dnia z określoną godziną rozpoczęcia i zakończenia pracy.

Oszacowana na bazie wyników badania budżetu czasu wartość nieodpłatnej miesięcznej pracy na rzecz własnego gospodarstwa domowego w przeliczeniu na jedną osobę wynosiła w maju 2013 r. 1671,63 zł, co stanowiło 46,3% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w drugim kwartale 2013 r. Przeciętna miesięczna wartość pracy domowej wykonywanej na rzecz własnego gospodarstwa domowego przez kobietę wynosiła 2113,24 zł, a przez mężczyznę 1218,01 zł.

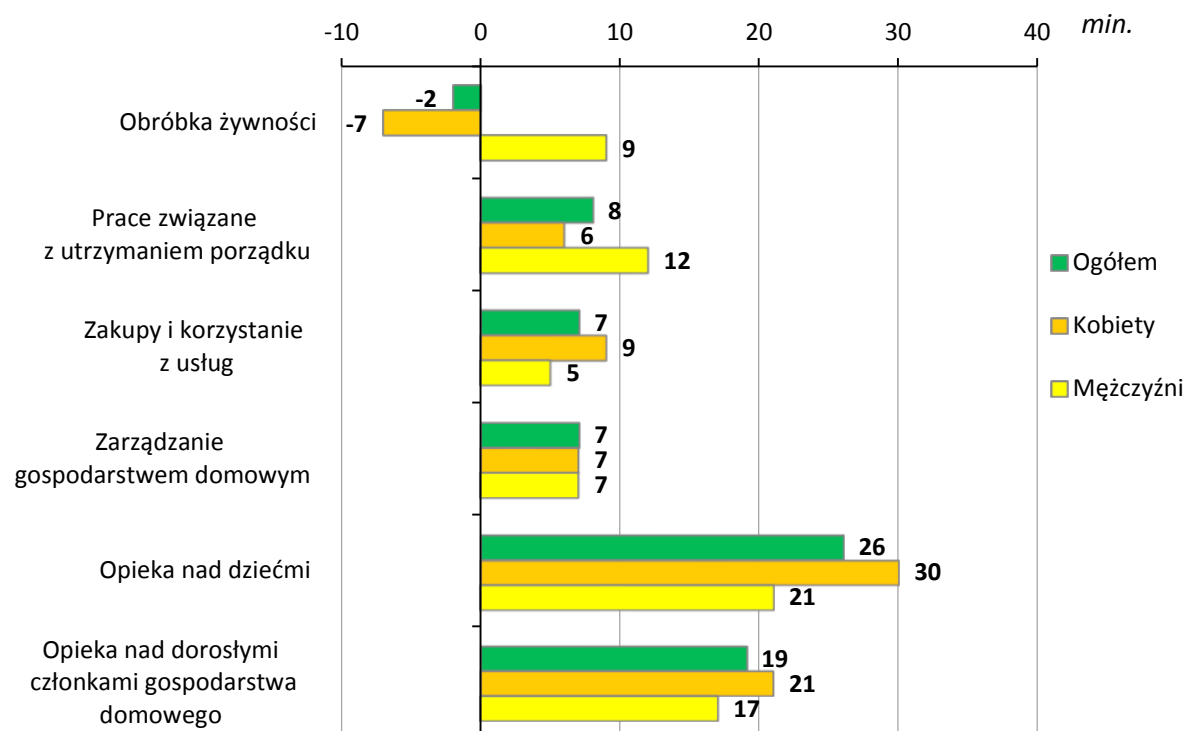
Wykres 6.1. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według płci

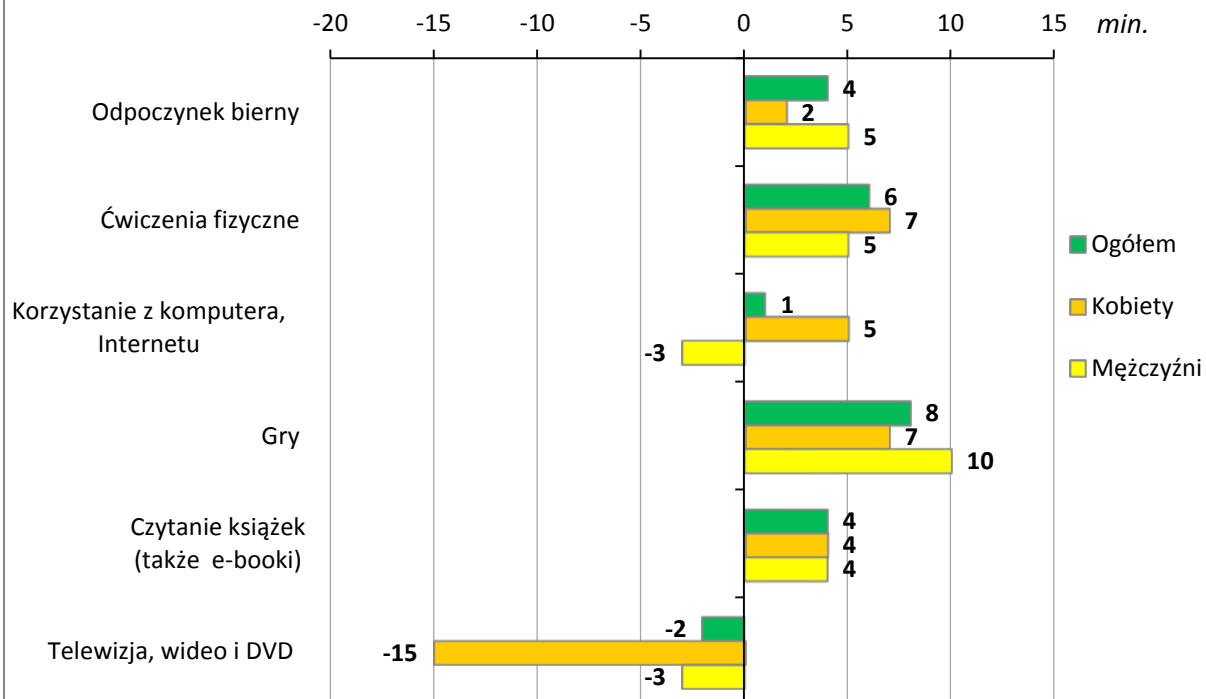
Wykres 6.2. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w p. proc.)

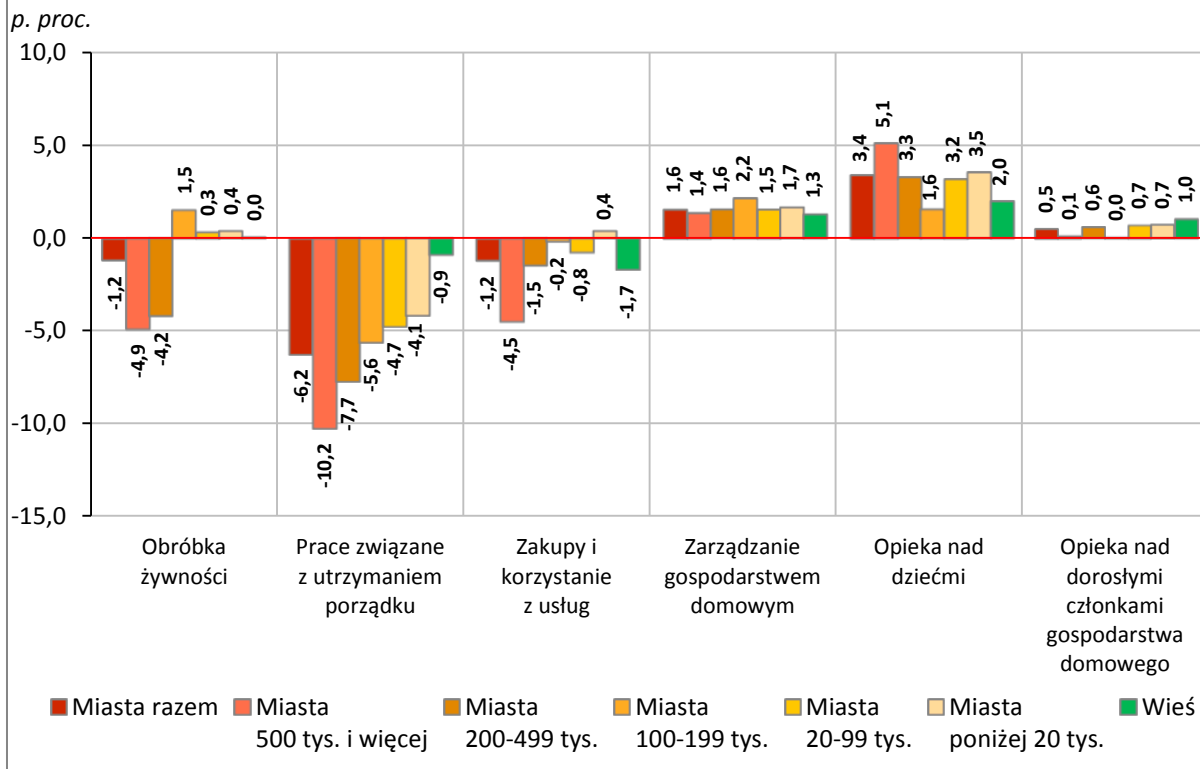
Wykres 6.3. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w min.)

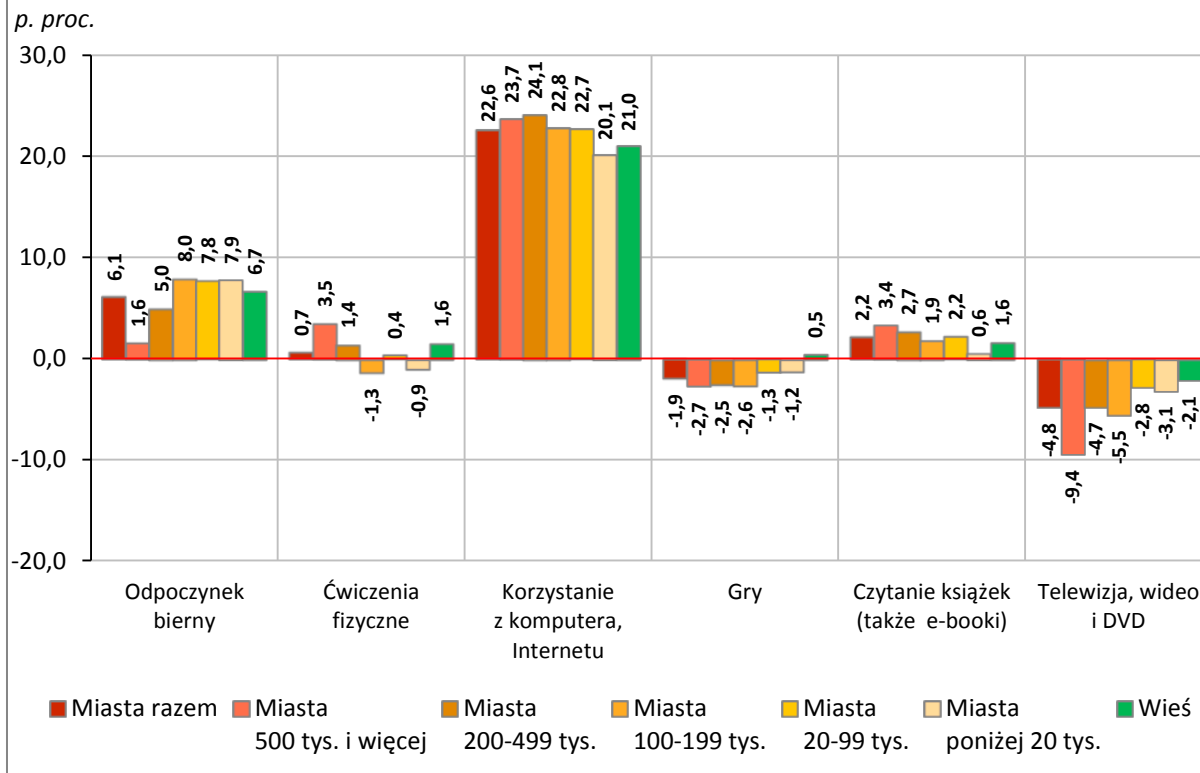
Wykres 6.4. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według płci (w min.)

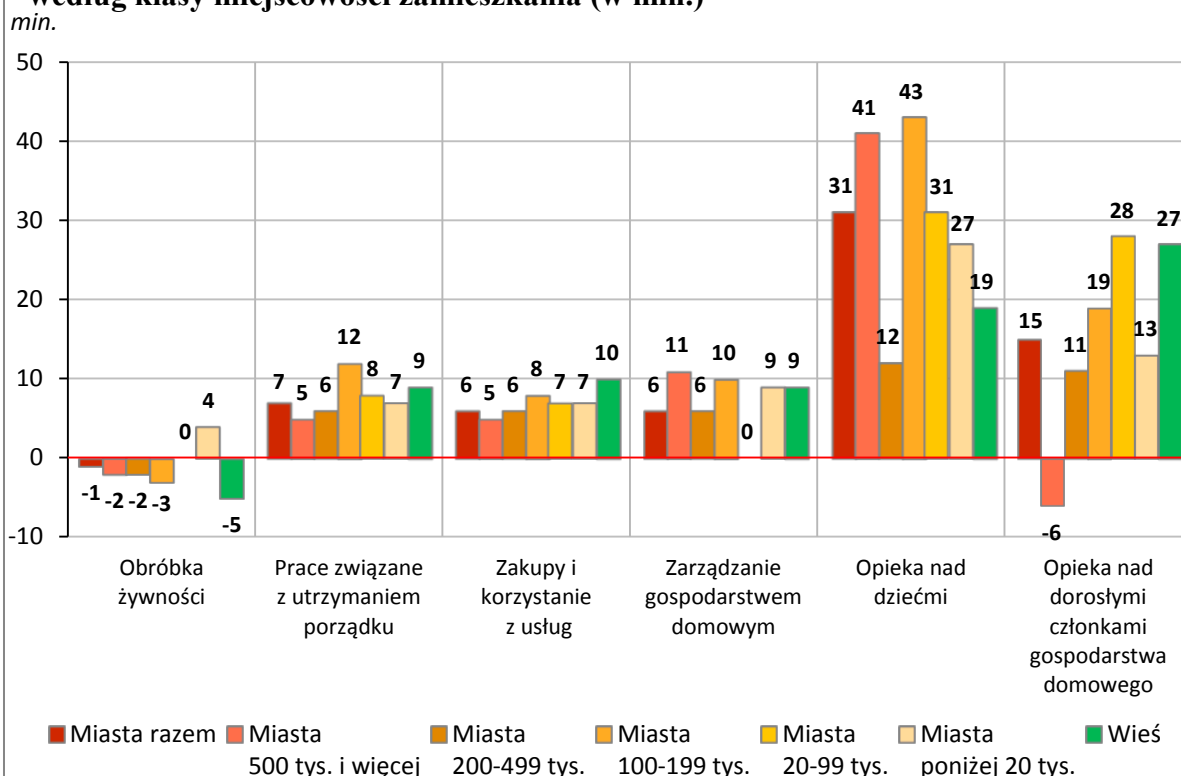
Wykres 6.5. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w p. proc.)

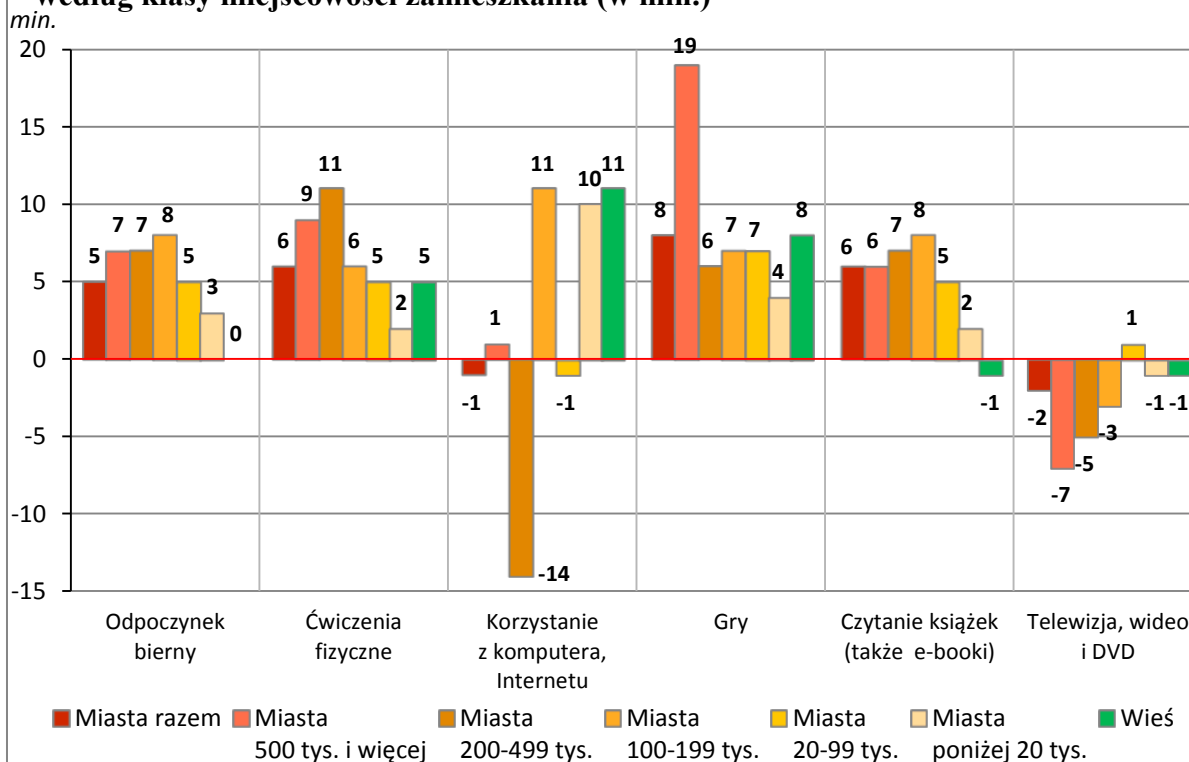
Wykres 6.6. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w p. proc.)

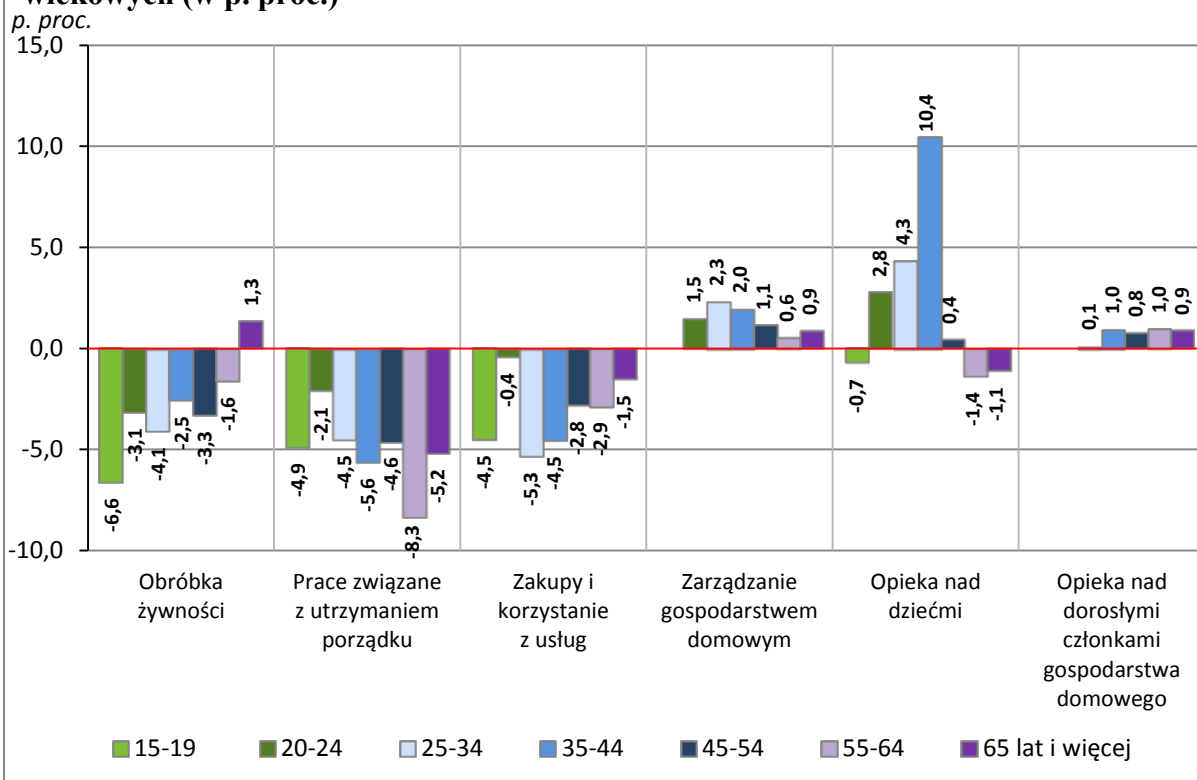
Wykres 6.7. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w min.)

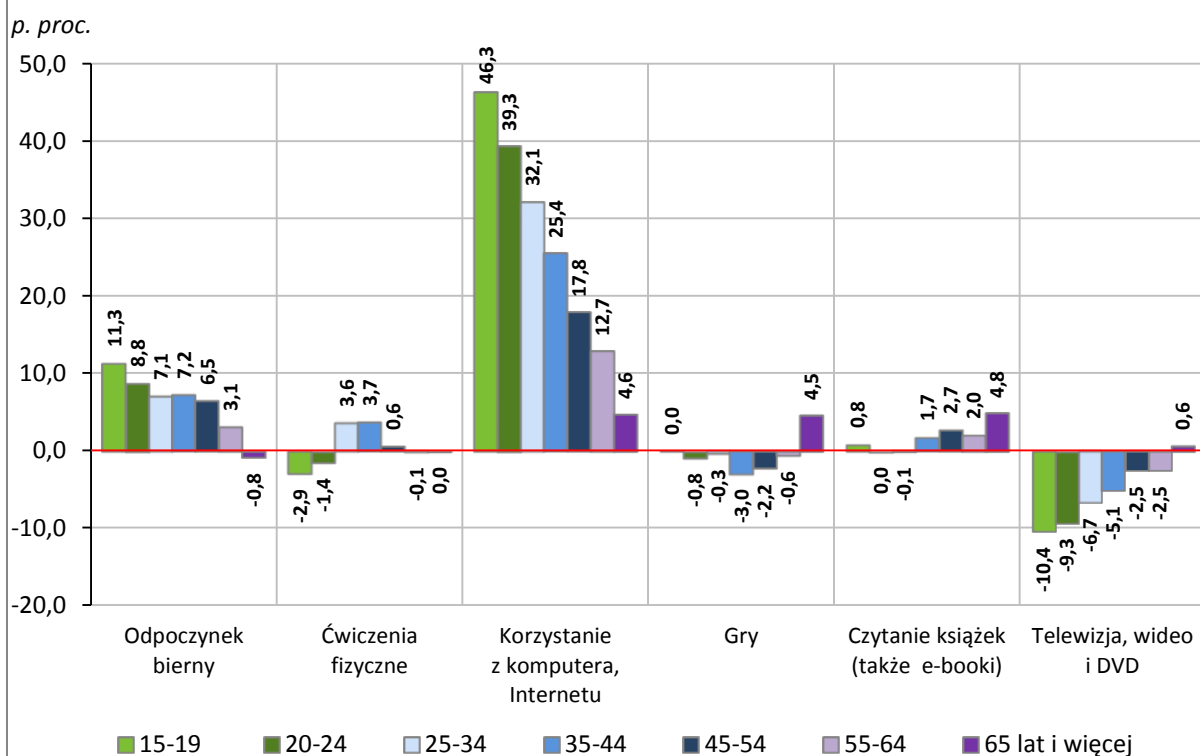
Wykres 6.8. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według klasy miejscowości zamieszkania (w min.)

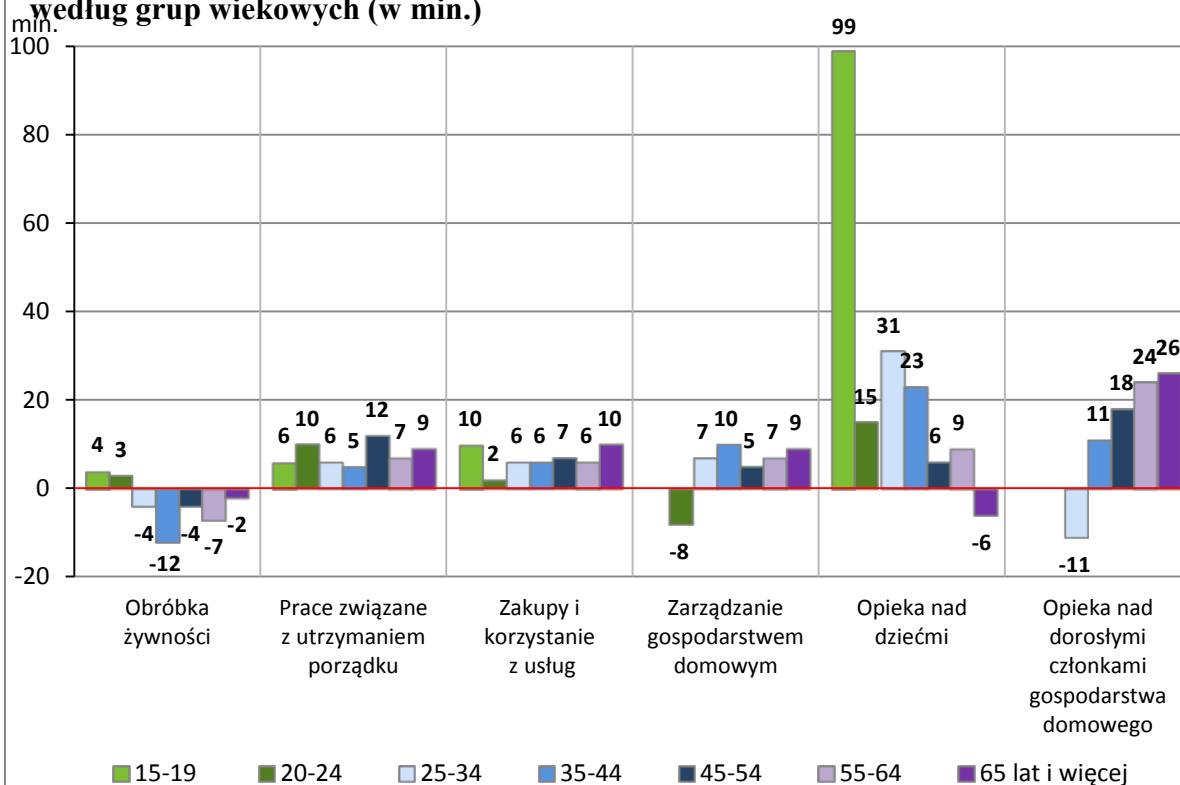
Wykres 6.9. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązków między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w p. proc.)

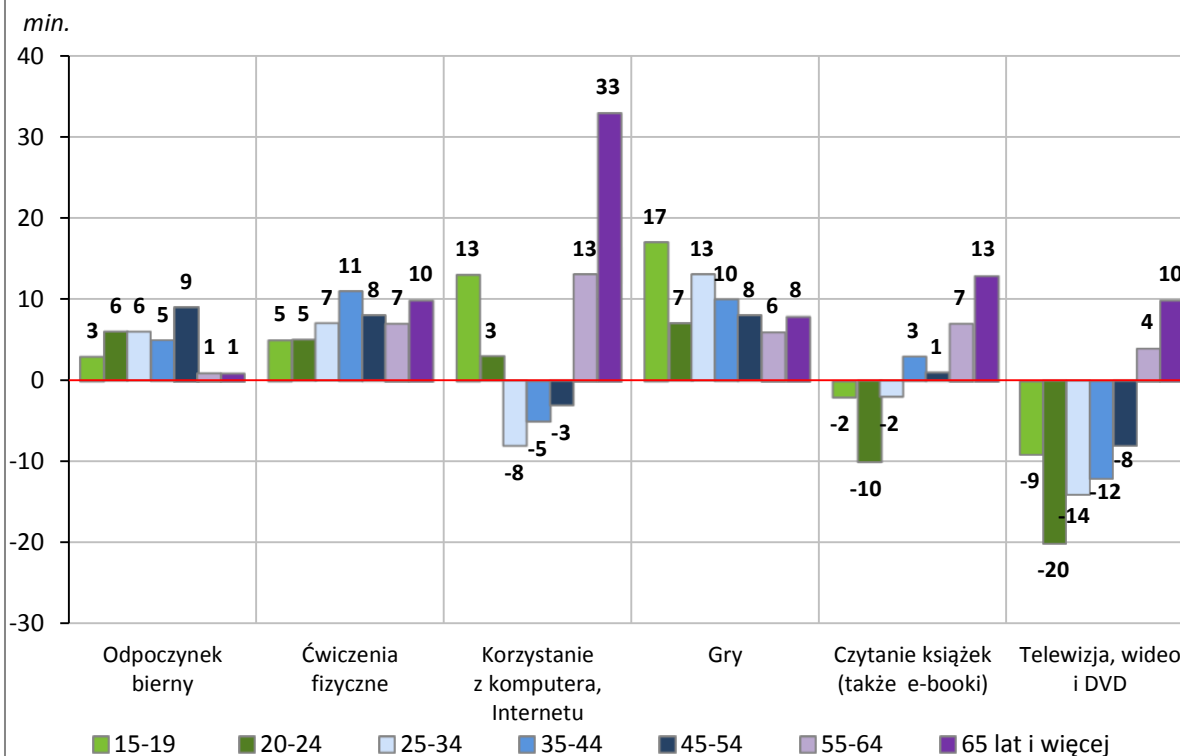
Wykres 6.10. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w p. proc.)

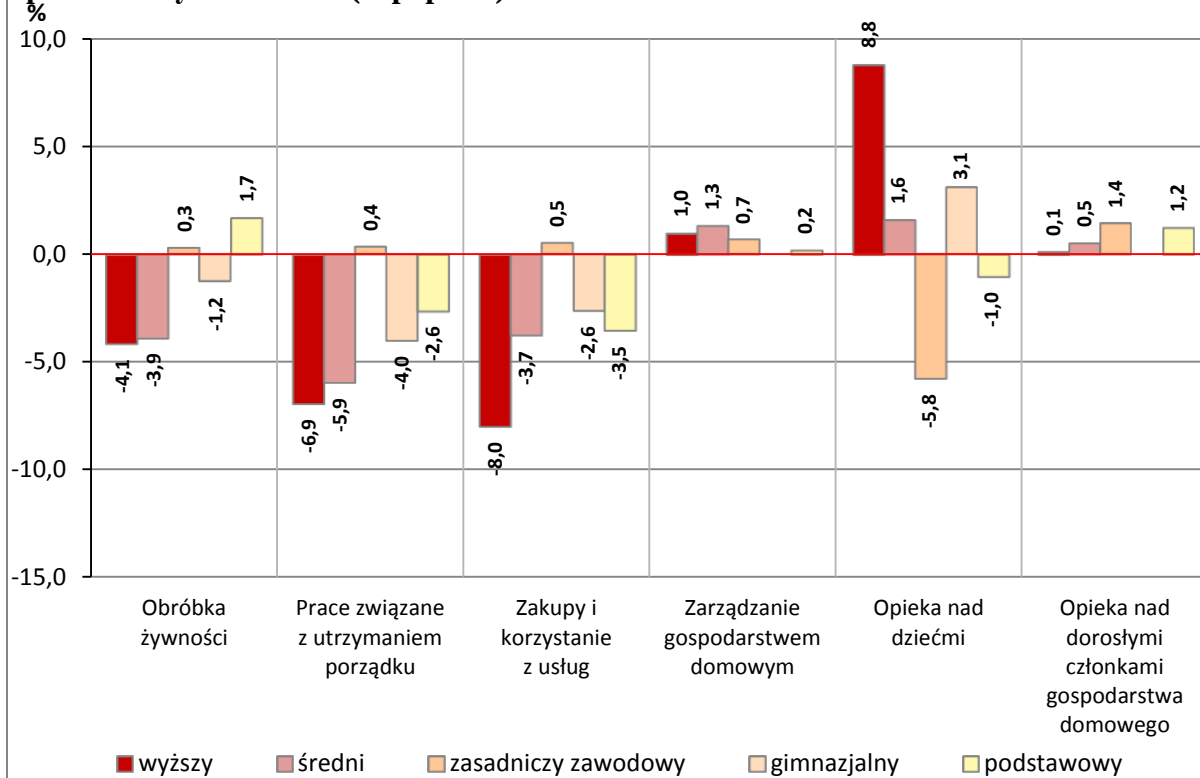
Wykres 6.11. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązków przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w min.)

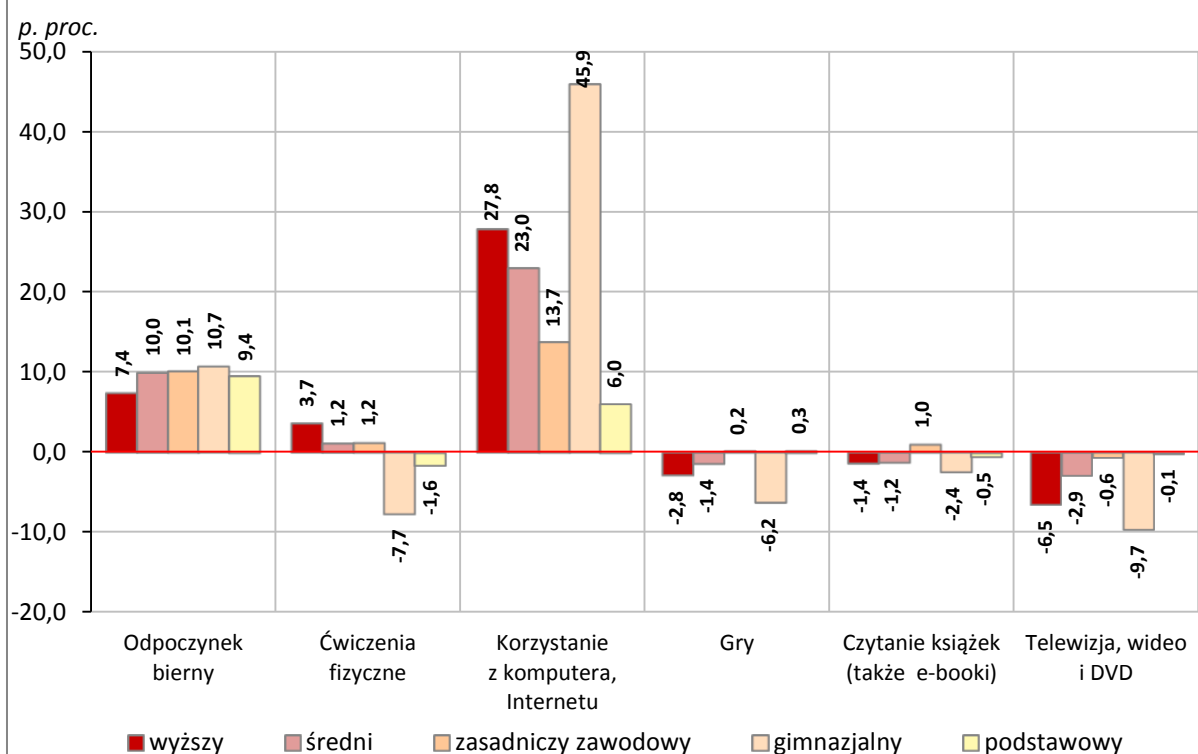
Wykres 6.12. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według grup wiekowych (w min.)

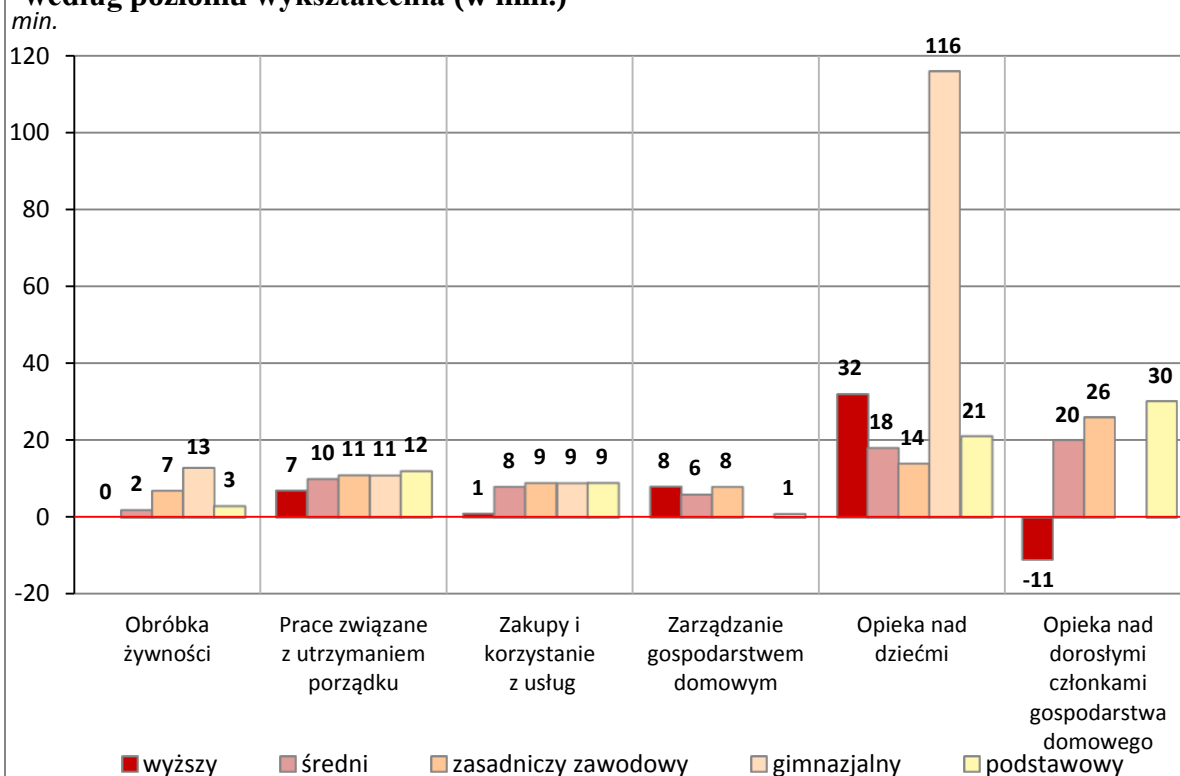
Wykres 6.13. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu obowiązku między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w p. proc.)

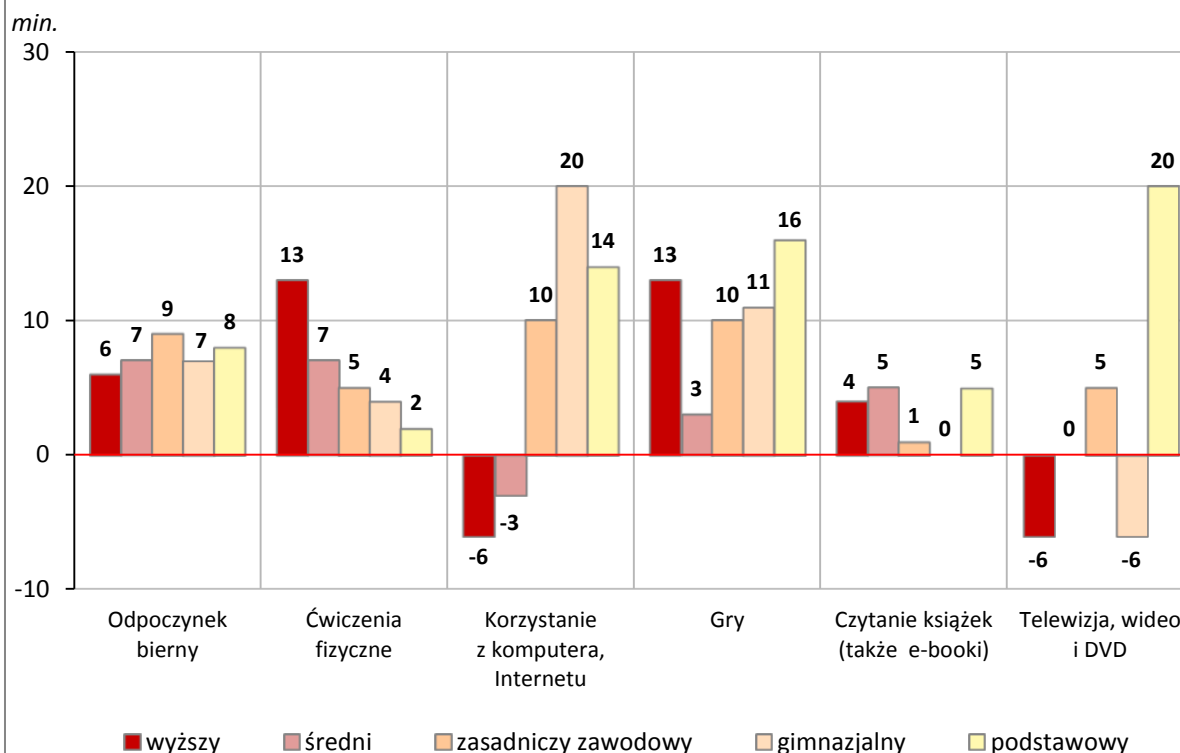
Wykres 6.14. Zmiany w odsetku osób w wieku 15 lat i więcej wykonujących wybrane czynności z grupy czasu odpoczynku między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w p. proc.)

Wykres 6.15. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu obowiązku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w min.)

Wykres 6.16. Zmiany w czasie wykonywania wybranych czynności z grupy czasu odpoczynku przez osoby w wieku 15 lat i więcej między latami 2013 i 2003/2004 według poziomu wykształcenia (w min.)

Tablica 1. Dobowy budżet czasu według płci osób w wieku 15 lat i więcej
24-hour time use by sex for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACITIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.10	11.21	10.58	11.10	11.21	10.58	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	8.37	8.43	8.30	8.37	8.43	8.31	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	1.34	1.36	1.33	1.35	1.36	1.34	99,5	99,4	99,5
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.59	1.03	0.54	0.59	1.03	0.55	98,8	99,1	98,4
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.57	1.00	0.52	0.57	1.01	0.53	98,7	99,0	98,3
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	2.53	2.04	3.46	7.38	7.02	8.03	37,7	29,3	46,9
w tym: Praca główna Main job	2.49	2.01	3.40	7.42	7.06	8.07	36,5	28,4	45,3
Praca dodatkowa Second job	0.02	0.01	0.04	3.17	3.06	3.21	1,2	0,7	1,8
NAUKA STUDY	0.23	0.23	0.24	5.13	5.02	5.25	7,4	7,5	7,4
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.22	0.21	0.23	5.37	5.29	5.46	6,5	6,5	6,6
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.15	0.14	0.16	5.49	5.46	5.53	4,4	4,2	4,5
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.07	0.07	0.07	2.08	2.08	2.08	5,3	5,3	5,3
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	0.01	0.01	1.48	1.45	1.51	1,1	1,1	1,0
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.26	4.24	2.23	3.46	4.33	2.48	91,2	96,7	85,2
Obróbka żywności Food management	1.10	1.42	0.34	1.34	1.53	1.01	74,0	90,4	56,1
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.40	0.46	0.33	1.10	1.09	1.12	56,3	66,2	45,6
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.09	0.16	0.02	0.52	0.54	0.37	17,7	30,1	4,2
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.20	0.19	0.20	1.26	1.21	1.33	22,7	23,6	21,8
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.05	0.01	0.11	2.10	1.44	2.12	4,2	0,7	8,0

Tablica 1. Dobowy budżet czasu według płci osób w wieku 15 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.26	0.31	0.21	0.57	0.57	0.57	46,0	53,6	37,8
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.01	0.01	0.33	0.30	0.37	3,4	3,6	3,1
Opieka nad dziećmi Childcare	0.33	0.45	0.20	2.25	2.47	1.49	22,8	27,0	18,2
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.02	0.02	0.01	1.28	1.26	1.34	2,1	2,9	1,3
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.21	0.25	0.17	1.35	1.35	1.35	22,5	26,8	17,7
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	.	.	2.23	2.09	2.35	0,4	0,4	0,5
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.09	0.11	0.08	2.12	2.10	2.14	7,2	8,5	5,6
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.11	0.14	0.08	1.09	1.09	1.08	16,4	20,0	12,5
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.11	0.13	0.08	1.08	1.08	1.07	16,2	19,8	12,2
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.06	1.06	1.07	1.38	1.35	1.42	67,4	69,4	65,2
Życie towarzyskie Social life	0.45	0.46	0.44	1.26	1.23	1.31	52,1	55,2	48,8
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.02	0.02	0.02	1.58	1.51	2.06	2,0	2,1	2,0
w tym: Kino Cinema	0.01	0.01	0.01	1.46	1.46	1.47	0,8	0,8	0,7
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	2.22	2.18	2.25	0,3	0,3	0,3
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	1.47	1.34	.	0,1	0,1	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	2.04	1.48	2.09	0,2	0,1	0,3
Odpoczynek bierny Resting	0.19	0.18	0.20	0.57	0.54	0.59	33,6	33,3	33,8

Tablica 1. Dobowy budżet czasu według płci osób w wieku 15 lat i więcej (dok.)
24-hour time use by sex for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.24	0.21	0.27	1.31	1.22	1.40	26,3	25,9	26,7
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.22	0.20	0.23	1.26	1.19	1.33	25,3	25,2	25,3
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.02	0.01	0.03	2.52	2.10	3.13	1,2	0,8	1,6
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.34	0.25	0.45	1.34	1.17	1.49	36,4	32,3	40,8
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.02	0.01	0.02	1.33	1.17	1.47	2,0	1,8	2,3
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.22	0.17	0.28	1.22	1.11	1.30	27,4	23,6	31,6
Gry Games	0.10	0.07	0.14	1.24	1.03	1.41	12,1	10,6	13,7
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.36	2.29	2.45	2.52	2.42	3.02	91,1	91,6	90,4
Czytanie Reading	0.21	0.25	0.17	1.08	1.09	1.07	30,6	35,6	25,2
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.08	0.08	0.08	0.47	0.45	0.49	17,1	17,2	17,0
Czytanie książek (także e -booki) Reading books	0.12	0.16	0.08	1.16	1.14	1.19	16,4	22,0	10,3
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2.09	1.58	2.21	2.30	2.17	2.44	86,2	86,2	86,3
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.06	0.06	0.06	0.55	0.54	0.57	11,1	11,0	11,3
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.06	1.03	1.09	1.19	1.16	1.22	83,8	82,9	84,7
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.03	1.00	1.06	1.17	1.14	1.20	82,3	81,5	83,2
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.19	0.14	0.24	1.01	0.58	1.04	30,3	23,6	37,6
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.04	0.04	0.04	1.20	1.23	1.18	4,8	4,7	4,9

Tablica 2. Dobowy budżet czasu według płci dla osób w wieku 10-14 lat

24-hour time use by sex for persons 10-14 years

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACITIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- źni Men
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	12.08	12.09	12.08	12.08	12.09	12.08	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	9.55	9.51	9.58	9.55	9.51	9.58	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	1.18	1.17	1.19	1.18	1.17	1.19	99,6	99,1	99,9
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.56	1.01	0.52	0.57	1.01	0.53	98,9	99,4	98,3
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.55	1.00	0.51	0.56	1.01	0.52	98,8	99,4	98,3
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	0.04	.	.	2.30	.	.	2,9	.	.
w tym: Praca główna Main job	0.04	.	.	2.36	.	.	2,7	.	.
Praca dodatkowa Second job	–	–	–	–	–	–	–	–	–
NAUKA STUDY	4.03	4.09	3.57	5.56	6.03	5.50	68,3	68,7	67,8
Nauka w szkole/na uczelni School or university	3.59	4.05	3.54	5.54	6.00	5.49	67,5	68,0	67,0
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	3.00	3.03	2.56	5.50	5.47	5.53	51,3	52,8	50,0
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	1.00	1.02	0.58	1.37	1.41	1.33	61,8	61,7	61,9
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.03	.	.	1.29	.	.	3,9	.	.
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	0.52	1.03	0.41	1.15	1.23	1.06	68,5	76,3	61,1
Obróbka żywności Food management	0.10	0.15	0.05	0.36	0.39	0.30	27,5	37,2	18,2
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.20	0.23	0.17	0.42	0.42	0.42	46,8	53,9	40,1
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.09	0.10	0.08	0.49	0.50	0.47	18,9	20,7	17,2
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tablica 2. Dobowy budżet czasu według płci dla osób w wieku 10-14 lat (c.d.)

24-hour time use by sex for persons 10-14 years (cont.)

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACITIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.09	0.11	0.07	0.58	1.00	0.56	14,7	17,6	11,9
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Opieka nad dziećmi Childcare	0.03	0.04	.	1.10	1.15	.	4,8	5,4	.
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	.	.	.	.	.	.	.	.	.
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.12	0.11	0.13	1.08	1.04	1.12	17,7	17,6	17,7
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.11	0.10	0.12	1.06	1.00	1.11	16,1	15,7	16,4
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.10	0.09	0.11	1.03	0.56	1.09	15,7	15,3	16,0
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	0.55	1.00	0.50	1.21	1.25	1.17	68,0	71,1	65,1
Życie towarzyskie Social life	0.40	0.45	0.36	1.14	1.17	1.11	54,4	58,0	50,9
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	.	.	.	.	.	.	.	.	.
w tym: Kino Cinema	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.13	0.13	0.12	0.42	0.44	0.39	30,4	29,3	31,4

Tablica 2. Dobowy budżet czasu według płci dla osób w wieku 10-14 lat (c.d.)
24-hour time use by sex for persons 10-14 years (cont.)

Wyszczególnienie Specification	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)			PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)			ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACITIVITIES		
	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men	Ogółem Grand total	Kobiety Women	Mężczy- żni Men
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.43	0.36	0.49	1.45	1.34	1.54	40,7	37,7	43,5
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.42	0.35	0.48	1.43	1.34	1.51	40,4	37,5	43,2
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	.	.	.	.	.	.	.	.	.
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2.00	1.42	2.17	2.22	2.06	2.35	84,5	80,9	88,0
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and Hobbes	0.04	0.06	.	1.06	1.09	.	6,4	9,0	.
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.32	0.39	0.25	1.31	1.33	1.28	35,2	42,4	28,3
Gry Games	1.24	0.56	1.49	2.06	1.42	2.23	66,2	55,3	76,6
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.02	2.08	1.56	2.16	2.20	2.12	89,5	91,0	88,1
Czytanie Reading	0.15	0.20	0.12	1.01	1.01	1.01	25,4	32,1	19,1
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.02	0.02	.	0.41	0.40	.	3,8	5,6	.
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	0.14	0.17	0.10	1.02	1.02	1.02	22,1	27,7	16,9
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	1.38	1.38	1.38	1.58	1.57	2.00	83,1	84,1	82,1
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.08	0.10	0.06	0.45	0.44	0.45	17,5	22,2	13,0
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.01	0.58	1.04	1.09	1.07	1.12	88,1	87,8	88,4
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	0.58	0.55	1.01	1.07	1.04	1.10	86,3	85,7	86,8
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.28	0.29	0.27	0.55	0.55	0.54	51,6	53,0	50,4

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej
24-hour time use by age for persons 10 years or more

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average duration of an activity in hours and minutes per one person									
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.13	12.08	11.33	11.10	10.42	10.33	10.47	11.20	12.19
Sen Sleep	8.41	9.55	9.16	8.46	8.23	8.11	8.15	8.34	9.21
Jedzenie i picie Eating	1.33	1.18	1.17	1.23	1.24	1.28	1.36	1.46	1.52
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.59	0.56	1.00	1.02	0.55	0.54	0.56	1.00	1.06
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.56	0.55	0.59	1.01	0.54	0.53	0.55	0.57	1.00
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	2.44	0.04	0.23	2.55	4.09	4.32	4.08	2.10	0.17
w tym: Praca główna Main job	2.40	0.04	0.22	2.52	4.03	4.26	4.01	2.08	0.17
Praca dodatkowa Second job	0.02	–	.	.	0.03	0.04	0.04	0.02	–
NAUKA STUDY	0.35	4.03	3.47	1.16	0.09	0.03	0.02	0.01	0.01
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.34	3.59	3.43	1.13	0.07	0.02	0.01	.	.
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.24	3.00	2.47	0.45	0.03	.	.	–	–
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.10	1.00	0.56	0.28	0.03	0.01	.	.	.
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	0.03	0.03	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	-
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.18	0.52	1.17	2.20	3.47	3.42	3.22	3.46	3.50
Obróbka żywności Food management	1.07	0.10	0.21	0.40	0.57	1.08	1.16	1.27	1.36
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.39	0.20	0.23	0.30	0.33	0.39	0.44	0.46	0.48
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.09	.	0.01	0.04	0.07	0.10	0.11	0.12	0.12
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.19	0.09	0.11	0.09	0.09	0.14	0.22	0.30	0.32
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.05	.	0.02	0.03	0.05	0.07	0.07	0.07	0.04
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.25	0.09	0.11	0.19	0.22	0.25	0.28	0.33	0.32

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)									
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	.	.	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	0.31	0.03	0.07	0.33	1.32	0.56	0.10	0.05	0.02
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.02	.	.	.	.	0.01	0.03	0.03	0.03
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.21	0.12	0.12	0.13	0.10	0.13	0.20	0.34	0.38
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	.	.	.	.	.	.	0.01	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.09	.	0.03	0.06	0.04	0.05	0.10	0.21	0.13
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.11	0.11	0.08	0.06	0.06	0.08	0.09	0.12	0.25
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.11	0.10	0.08	0.06	0.06	0.07	0.09	0.12	0.24
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.06	0.55	1.20	1.23	0.59	0.52	0.59	1.05	1.25
Życie towarzyskie Social life	0.45	0.40	1.02	1.06	0.43	0.36	0.38	0.42	0.50
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.02	.	0.04	0.04	0.03	0.02	0.02	0.02	0.01
w tym: Kino Cinema	0.01	.	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	—	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.19	0.13	0.13	0.13	0.13	0.14	0.19	0.22	0.34
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.25	0.43	0.40	0.27	0.21	0.19	0.18	0.25	0.28

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)									
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.23	0.42	0.39	0.26	0.19	0.18	0.16	0.22	0.25
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.02	.	.	.	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.39	2.00	1.37	1.08	0.40	0.26	0.22	0.24	0.19
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.02	0.04	0.03	0.04	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.23	0.32	0.57	0.48	0.30	0.21	0.15	0.13	0.06
Gry Games	0.14	1.24	0.36	0.17	0.08	0.04	0.05	0.09	0.10
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAŻU MASS MEDIA	2.35	2.02	1.55	1.45	1.52	2.09	2.37	3.14	3.55
Czytanie Reading	0.21	0.15	0.17	0.14	0.12	0.15	0.20	0.28	0.37
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.08	0.02	0.03	0.02	0.03	0.05	0.08	0.12	0.17
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	0.12	0.14	0.14	0.11	0.09	0.10	0.11	0.15	0.18
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.08	1.38	1.28	1.25	1.37	1.51	2.13	2.41	3.06
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.06	0.08	0.10	0.07	0.04	0.03	0.04	0.06	0.13
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.06	1.01	1.16	1.22	1.12	1.10	1.05	1.01	0.49
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.03	0.58	1.13	1.20	1.09	1.07	1.03	0.58	0.46
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.18	.	0.03	0.22	0.27	0.29	0.26	0.13	0.02
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.05	0.28	0.36	0.14	0.01	0.01	.	.	.

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance in hours and minutes									
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.13	12.08	11.33	11.10	10.43	10.33	10.47	11.20	12.19
Sen Sleep	8.41	9.55	9.17	8.46	8.24	8.11	8.15	8.35	9.21
Jedzenie i picie Eating	1.34	1.18	1.17	1.24	1.25	1.28	1.36	1.46	1.52
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.59	0.57	1.01	1.03	0.56	0.55	0.57	1.01	1.07
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.57	0.56	1.00	1.02	0.55	0.54	0.56	0.58	1.01
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.37	2.30	5.48	7.40	7.50	7.48	7.35	7.27	5.43
w tym: Praca główna Main job	7.41	2.36	6.09	7.55	7.56	7.50	7.37	7.28	5.45
Praca dodatkowa Second job	3.17	–	.	.	3.26	3.19	3.30	2.56	–
NAUKA STUDY	5.28	5.56	6.14	4.52	3.33	2.35	2.26	1.54	1.34
Nauka w szkole/na uczelni School or university	5.44	5.54	6.14	5.00	4.24	3.45	3.30	.	.
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	5.50	5.50	6.09	5.05	5.30	.	.	–	–
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	1.56	1.37	1.51	2.37	2.49	2.03	.	.	.
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.45	1.29	1.50	1.47	1.55	1.42	1.41	1.46	1.41
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.40	1.15	1.44	2.46	4.10	3.58	3.39	4.00	4.01
Obróbka żywności Food management	1.33	0.36	0.48	1.03	1.19	1.30	1.39	1.49	1.55
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.09	0.42	0.52	1.03	1.04	1.09	1.16	1.17	1.15
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.52	.	0.33	0.42	0.42	0.47	0.53	0.59	1.03
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.25	0.49	1.03	1.07	1.06	1.10	1.22	1.41	1.47
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2.09	.	1.57	1.53	2.24	2.20	2.08	2.13	1.44
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.57	0.58	0.56	0.52	0.52	0.54	0.57	1.01	1.01

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)									
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.33	.	.	0.28	0.31	0.35	0.32	0.35	0.34
Opieka nad dziećmi Childcare	2.24	1.10	2.48	3.31	2.51	1.58	1.21	1.55	1.43
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.28	.	.	.	0.54	1.11	1.31	1.36	1.42
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.34	1.08	1.19	1.30	1.19	1.20	1.32	1.54	1.37
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.21	.	.	.	.	.	.	2.40	2.42
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw domowych Informal help to other households	2.11	.	1.48	1.37	1.42	1.55	2.08	2.29	2.22
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.09	1.06	1.06	1.06	1.04	1.03	1.05	1.07	1.15
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.07	1.03	1.05	1.04	1.02	1.02	1.04	1.06	1.14
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.38	1.21	1.52	2.01	1.34	1.25	1.30	1.34	1.49
Życie towarzyskie Social life	1.26	1.14	1.46	1.54	1.28	1.16	1.18	1.19	1.25
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	1.57	.	2.17	2.14	1.55	1.57	2.06	1.42	1.38
w tym: Kino Cinema	1.45	.	1.59	1.56	1.52	1.39	1.54	1.24	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2.22	.	.	.	.	.	.	2.14	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	1.53	.	—	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2.04	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.56	0.42	0.44	0.47	0.48	0.50	0.56	0.57	1.12

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)									
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.32	1.45	1.48	1.37	1.30	1.28	1.28	1.29	1.26
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.27	1.43	1.46	1.34	1.26	1.25	1.21	1.21	1.21
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.51	.	.	.	3.06	2.30	2.42	3.07	2.56
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.40	2.22	2.10	1.53	1.29	1.18	1.19	1.28	1.27
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1.29	1.06	1.26	1.55	1.14	1.29	1.31	1.40	1.38
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.22	1.31	1.41	1.32	1.17	1.10	1.12	1.24	1.27
Gry Games	1.34	2.06	1.55	1.39	1.29	1.10	1.05	1.09	1.14
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.50	2.16	2.17	2.10	2.10	2.22	2.48	3.23	4.01
Czytanie Reading	1.08	1.01	1.07	1.04	1.00	0.58	1.02	1.10	1.21
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.47	0.41	0.41	0.34	0.38	0.40	0.43	0.47	0.55
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.15	1.02	1.10	1.09	1.09	1.05	1.11	1.21	1.32
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.28	1.58	1.57	1.54	2.00	2.10	2.29	2.54	3.18
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.55	0.45	0.49	0.53	0.49	0.43	0.47	0.54	1.10
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.18	1.09	1.27	1.33	1.22	1.19	1.16	1.15	1.08
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.16	1.07	1.25	1.32	1.20	1.17	1.14	1.13	1.06
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.01	.	0.58	1.07	1.01	1.00	1.01	1.00	1.00
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.11	0.55	1.19	1.32	1.10	1.00	1.04	.	.

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities									
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,5	99,6	99,5	98,9	99,2	99,4	99,4	99,7	99,8
Inne potrzeby osobiste Other personal care	98,8	98,9	98,9	98,3	98,1	98,9	99,1	99,0	99,2
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	98,7	98,8	98,8	98,2	98,1	98,9	99,0	98,9	99,0
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	35,8	2,9	6,6	38,1	52,9	58,2	54,4	29,2	5,0
w tym: Praca główna Main job	34,7	2,7	6,0	36,1	51,1	56,6	52,8	28,5	4,9
Praca dodatkowa Second job	1,1	–	.	.	1,5	2,0	2,1	1,0	–
NAUKA STUDY	10,7	68,3	60,7	26,0	4,0	1,8	1,1	0,7	0,5
Nauka w szkole/na uczelni School or university	9,8	67,5	59,5	24,3	2,6	0,8	0,4	.	.
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	6,9	51,3	45,1	14,7	1,0	.	.	–	–
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	8,3	61,8	50,5	17,9	2,0	0,6	.	.	.
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1,2	3,9	2,9	1,9	1,4	1,0	0,7	0,5	0,4
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	90,0	68,5	73,9	84,3	91,1	93,2	92,5	94,1	95,2
Obróbka żywności Food management	71,5	27,5	43,2	63,2	72,0	75,4	76,7	80,1	82,9
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	55,8	46,8	44,8	47,9	52,3	56,6	58,4	60,4	63,0
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	16,8	.	3,0	9,2	16,8	20,5	20,7	20,7	19,6
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	22,5	18,9	18,1	13,9	13,7	19,8	27,4	30,0	30,4
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	4,0	.	1,7	3,0	3,7	4,8	5,2	5,4	3,4
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	44,4	14,7	20,1	37,0	42,7	47,0	49,5	54,2	51,7

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (c.d.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)									
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	3,2	.	.	2,2	4,0	4,4	3,6	3,6	2,8
Opieka nad dziećmi Childcare	21,8	4,8	4,0	15,8	53,5	47,5	11,9	4,3	2,0
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2,0	.	.	.	0,8	1,9	2,8	3,6	3,1
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	22,2	17,7	15,7	14,2	13,1	15,7	21,3	30,1	39,6
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,4	.	.	.	.	.	.	0,6	0,5
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	6,9	.	3,0	5,8	4,1	4,0	7,6	14,0	8,8
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	16,4	16,1	12,6	9,0	9,4	12,1	14,6	18,1	33,3
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	16,1	15,7	12,3	8,9	9,2	12,0	14,4	17,9	32,9
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	67,5	68,0	71,4	68,9	62,0	61,6	65,0	69,2	77,7
Życie towarzyskie Social life	52,2	54,4	58,5	57,9	48,9	46,8	48,4	52,6	58,8
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2,1	.	3,2	3,2	2,4	2,1	1,7	1,6	1,4
w tym: Kino Cinema	0,8	.	1,7	1,8	1,0	0,8	0,5	0,5	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	0,3	.	.	.	.	.	.	0,3	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	0,1	.	—	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	0,2	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	33,4	30,4	29,7	27,3	26,2	28,7	33,7	37,6	46,9

Tablica 3. Dobowy budżet czasu według wieku dla osób w wieku 10 lat i więcej (dok.)

24-hour time use by age for persons 10 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Wiek (w latach) Age (years)								
	Ogółem Grand total	10-14	15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 or more
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) <i>Percentage of persons performing activities (cont.)</i>									
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	27,0	40,7	36,7	27,6	23,2	21,9	20,9	28,4	32,3
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	26,1	40,4	36,3	27,2	22,6	21,0	19,6	26,9	31,0
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	1,1	.	.	.	0,7	0,9	1,5	1,8	1,5
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	39,0	84,5	74,5	60,8	44,5	33,8	27,8	26,7	21,2
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	2,2	6,4	4,0	3,1	1,6	1,5	1,5	1,9	2,3
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	27,8	35,2	57,0	51,6	39,3	29,6	21,3	15,3	6,7
Gry <i>Games</i>	15,0	66,2	31,7	17,5	9,2	6,2	8,0	12,8	14,2
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	91,0	89,5	84,3	81,4	86,2	90,3	93,5	95,7	97,6
Czytanie <i>Reading</i>	30,3	25,4	24,9	21,4	19,7	25,5	31,8	39,3	44,9
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	16,4	3,8	6,1	5,8	7,9	12,0	19,0	25,9	31,7
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	16,7	22,1	19,9	16,3	12,6	14,8	15,9	18,2	19,8
Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	86,1	83,1	74,9	74,4	80,8	85,5	89,6	92,2	93,9
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	11,5	17,5	21,3	12,5	7,4	6,7	8,2	10,4	18,6
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	84,0	88,1	87,3	88,2	87,3	88,6	86,2	81,6	71,6
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA <i>TRAVEL</i>	82,6	86,3	86,0	86,4	86,1	87,3	85,0	79,9	69,9
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/ from work</i>	28,8	.	5,3	32,1	44,7	47,9	42,5	21,8	2,7
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	7,3	51,6	45,5	15,6	1,6	0,8	0,4	.	.

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average duration of an activity in hours and minutes per one person					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.40	11.03	11.13	11.55	11.24	12.04
Sen Sleep	8.17	8.31	8.34	9.16	9.07	9.18
Jedzenie i picie Eating	1.25	1.33	1.41	1.39	1.17	1.47
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.58	0.59	0.58	1.00	1.00	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.57	0.57	0.56	0.56	0.59	0.55
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	3.46	3.05	3.12	0.59	0.36	1.09
w tym: Praca główna Main job	3.41	3.01	3.07	0.58	0.36	1.07
Praca dodatkowa Second job	0.03	0.02	0.03	.	.	.
NAUKA STUDY	0.13	0.17	0.02	1.16	3.31	0.28
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.10	0.16	0.02	1.14	3.27	0.28
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.05	0.10	.	0.56	2.36	0.21
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.05	0.06	.	0.18	0.51	0.06
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.02	0.01	.	.	0.03	.
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.26	3.33	3.34	3.03	1.26	3.37
Obróbka żywności Food management	0.59	1.13	1.14	1.10	0.23	1.27
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.34	0.39	0.44	0.41	0.25	0.47
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.08	0.10	0.09	0.09	0.02	0.12
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.14	0.19	0.23	0.22	0.10	0.26

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)					
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.04	0.06	0.08	0.03	.	0.04
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.28	0.29	0.26	0.20	0.12	0.23
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.02	0.01	0.01	.	.	.
Opieka nad dziećmi Childcare	0.54	0.34	0.26	0.14	0.12	0.15
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.01	0.02	0.02	0.02	.	0.03
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.17	0.21	0.22	0.26	0.11	0.30
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	0.01	.	.	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw domowych Informal help to other households	0.07	0.10	0.11	0.08	0.03	0.09
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.08	0.10	0.11	0.18	0.07	0.21
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.08	0.10	0.10	0.17	0.07	0.21
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.00	1.03	1.05	1.23	1.24	1.21
Życie towarzyskie Social life	0.44	0.44	0.42	0.53	1.06	0.48
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.04	0.02	0.01	0.02	0.04	0.01
w tym: Kino Cinema	.	.	.	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	—	—	—	—

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)					
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.12	0.16	0.22	0.28	0.13	0.33
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.26	0.23	0.20	0.27	0.37	0.23
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.25	0.21	0.17	0.24	0.36	0.20
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.01	0.02	0.03	0.02	.	0.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.42	0.36	0.22	0.39	1.34	0.20
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.03	0.02	0.01	0.02	0.04	0.01
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.32	0.25	0.13	0.20	0.56	0.08
Gry Games	0.07	0.10	0.08	0.17	0.34	0.11
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.13	2.30	2.50	2.57	1.56	3.19
Czytanie Reading	0.29	0.23	0.15	0.16	0.15	0.17
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.08	0.08	0.08	0.08	0.02	0.10
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	0.20	0.14	0.06	0.08	0.12	0.07
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	1.39	2.02	2.30	2.30	1.31	2.51
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.04	0.05	0.05	0.11	0.11	0.11
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.17	1.09	1.00	0.56	1.19	0.48
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.14	1.06	0.57	0.53	1.17	0.45

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)					
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.27	0.20	0.19	0.06	0.05	0.06
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.02	0.03	–	0.12	0.36	0.03
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance in hours and minutes					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.40	11.03	11.13	11.55	11.24	12.04
Sen Sleep	8.17	8.31	8.34	9.16	9.07	9.18
Jedzenie i picie Eating	1.26	1.33	1.42	1.40	1.18	1.47
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.59	1.00	0.58	1.01	1.01	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.57	0.58	0.56	0.57	1.00	0.56
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.28	7.50	7.47	6.38	6.47	6.36
w tym: Praca główna Main job	7.31	7.55	7.51	6.47	7.11	6.42
Praca dodatkowa Second job	3.17	3.28	3.08	.	.	.
NAUKA STUDY	3.29	4.32	4.04	6.20	6.17	6.29
Nauka w szkole/na uczelni School or university	4.22	4.55	4.29	6.20	6.17	6.31
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	4.53	5.08	.	6.15	6.13	6.20
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2.44	2.38	2.08	1.47	1.47	1.45
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.44	1.43	.	1.53	2.02	1.36
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.40	3.51	3.55	3.31	1.57	3.58

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)					
Obróbka żywności Food management	1.16	1.35	1.43	1.45	0.53	1.55
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.02	1.09	1.17	1.13	0.55	1.18
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.43	0.52	0.55	1.02	0.42	1.04
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.15	1.27	1.32	1.27	1.00	1.33
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	1.53	2.19	2.14	1.58	.	1.56
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.55	0.58	0.58	0.56	0.54	0.56
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.34	0.33	0.35	0.27	.	0.26
Opieka nad dziećmi Childcare	2.40	2.23	2.06	2.22	2.49	2.15
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.02	1.27	1.38	1.40	.	1.40
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.30	1.37	1.39	1.30	1.18	1.31
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.29	2.16	2.17	.	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	1.52	2.15	2.23	2.07	1.38	2.12
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.05	1.08	1.07	1.14	1.05	1.14
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.03	1.07	1.06	1.13	1.03	1.13

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)					
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.34	1.36	1.36	1.50	1.56	1.48
Życie towarzyskie Social life	1.25	1.26	1.22	1.33	1.53	1.25
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	1.59	1.58	1.48	2.01	2.24	1.29
w tym: Kino Cinema	.	.	.	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	–	–	–	–
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.47	0.52	0.59	1.06	0.44	1.10
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.28	1.29	1.33	1.35	1.48	1.30
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.25	1.24	1.25	1.30	1.45	1.23
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.40	2.52	3.00	2.45	.	2.44
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.27	1.32	1.29	1.59	2.11	1.43
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1.25	1.36	1.42	1.37	1.36	1.39
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.17	1.21	1.20	1.38	1.41	1.30
Gry Games	1.17	1.17	1.20	1.42	1.55	1.30
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.30	2.46	3.02	3.12	2.18	3.29
Czytanie Reading	1.13	1.10	1.00	1.06	1.06	1.06
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.46	0.46	0.47	0.51	0.40	0.53

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)					
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.14	1.18	1.14	1.14	1.09	1.17
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2.04	2.23	2.45	2.51	2.00	3.06
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.48	0.53	0.54	1.03	0.50	1.08
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.27	1.20	1.12	1.14	1.31	1.06
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.25	1.18	1.10	1.12	1.29	1.05
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.03	1.01	1.00	1.00	1.04	0.59
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.23	1.28	1.04	1.17	1.25	0.55
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,2	99,4	99,6	99,7	99,5	99,8
Inne potrzeby osobiste Other personal care	98,9	98,7	98,9	98,7	99,1	98,5
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	98,8	98,7	98,8	98,5	99,0	98,3
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	50,5	39,4	41,1	14,9	8,9	17,3
w tym: Praca główna Main job	49,0	38,1	39,8	14,3	8,3	16,7
Praca dodatkowa Second job	1,7	1,2	1,4	.	.	.
NAUKA STUDY	6,2	6,4	0,8	19,9	56,1	7,3
Nauka w szkole/na uczelni School or university	3,9	5,5	0,6	19,5	55,0	7,1
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	1,8	3,3	.	15,0	41,9	5,6

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	3,1	4,0	0,4	16,8	47,3	6,2
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2,3	0,9	.	1,1	2,8	0,5
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	93,7	92,5	90,8	86,6	73,9	91,1
Obróbka żywności Food management	77,9	76,8	71,6	67,2	43,9	75,4
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	55,7	56,4	56,7	56,6	45,3	60,6
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	19,1	19,2	16,6	14,5	3,8	18,2
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	18,5	22,3	25,3	25,2	17,2	28,1
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	3,8	4,1	5,8	2,6	.	3,0
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	50,6	49,5	44,7	35,8	21,5	41,1
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	6,3	3,8	2,0	0,8	.	1,0
Opieka nad dziećmi Childcare	34,0	23,9	20,8	10,1	7,2	11,4
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1,7	2,1	2,5	2,1	.	2,8
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	18,9	21,3	22,6	28,7	14,7	33,4
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,7	0,4	0,3	.	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	6,6	7,5	8,0	6,1	3,3	7,1

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (c.d.)
24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	12,9	14,9	15,8	24,0	11,4	28,1
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	12,6	14,7	15,6	23,8	10,9	28,0
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	64,2	65,5	67,4	74,8	72,3	75,5
Życie towarzyskie Social life	51,5	50,9	50,5	57,2	58,9	56,3
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	3,8	2,1	1,0	1,3	2,9	0,8
w tym: Kino Cinema	.	.	.	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	—	—	—	—
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	25,3	31,1	37,5	42,7	30,1	46,9
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	30,1	26,0	21,9	28,3	34,4	26,0
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	29,6	25,2	20,4	27,1	33,9	24,5
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0,6	1,0	1,7	1,5	.	1,8
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	47,8	39,5	24,6	32,9	71,6	19,5
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	3,0	2,2	1,0	1,9	3,8	1,2
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	41,4	30,4	15,8	21,0	55,7	8,9
Gry Games	9,7	12,5	10,3	16,4	29,2	12,1
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	88,4	90,4	93,5	92,4	84,1	95,3

Tablica 4. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia (dok.)
 24-hour time use by level of education for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Poziom wykształceniaa Level of education					
	wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lub niższy lower secondary or lower		
				razem total	w tym: of which:	
					gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Czytanie Reading	39,9	32,2	24,6	25,0	23,0	25,9
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	17,1	17,6	18,0	15,1	5,7	18,5
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	27,5	18,0	8,4	11,3	18,2	9,0
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	80,0	85,9	91,2	87,7	75,4	92,1
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	9,2	9,9	9,8	17,8	21,4	16,2
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	88,6	85,7	82,9	75,6	86,9	72,2
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	87,4	84,3	81,4	73,9	85,8	70,3
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	43,1	32,9	31,1	9,2	7,9	9,9
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2,5	3,7	0,5	15,3	42,5	5,7

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego
24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- ent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzy- maniu i innymi osobami family with depend- ent children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzyma- niu other persons with depend- ent children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i więcej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOSCI (w godzinach i minutach) Average duration of an activity in hours and minutes per one person									
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.29	10.41	10.43	10.39	10.44	10.58	11.05	11.19	11.41	11.12
Sen Sleep	8.42	8.21	8.22	8.19	8.21	8.36	8.36	8.39	8.59	8.37
Jedzenie i picie Eating	1.45	1.26	1.26	1.26	1.30	1.23	1.32	1.41	1.38	1.35
Inne potrzeby osobiste Other personal care	1.02	0.54	0.55	0.54	0.54	0.59	0.57	0.59	1.03	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.59	0.54	0.54	0.53	0.53	0.58	0.56	0.54	0.59	0.58
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	2.11	3.39	3.43	3.45	3.06	2.31	3.14	2.24	1.44	3.08
w tym: Praca główna Main job	2.09	3.34	3.39	3.40	3.01	2.26	3.08	2.20	1.41	3.04
Praca dodatkowa Second job	0.01	0.03	0.03	0.03	.	.	0.04	.	0.01	0.02
NAUKA STUDY	0.04	0.32	0.25	0.32	0.50	1.00	0.38	0.23	0.14	0.21
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.03	0.30	0.24	0.31	0.48	0.59	0.36	0.22	0.13	0.19
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.02	0.22	0.16	0.22	0.36	0.43	0.26	.	0.08	0.13
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.01	0.09	0.08	0.09	0.13	0.16	0.10	0.06	0.06	0.07
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	0.01	0.01	0.02	.	.	0.01	.	0.01	0.01
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.23	3.53	3.49	3.52	4.12	3.56	3.28	4.34	3.10	2.55
Obróbka żywności Food management	1.19	1.02	0.59	1.02	1.13	1.15	1.04	1.18	1.20	1.07
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.43	0.37	0.35	0.37	0.44	0.42	0.40	0.46	0.41	0.39
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.10	0.08	0.08	0.08	0.10	0.11	0.09	0.10	0.11	0.09
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.29	0.12	0.13	0.11	0.10	0.13	0.16	0.14	0.22	0.23

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depen- dend children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with depen- dend children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzyma- niu other persons with depen- dend children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)									
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.06	0.05	0.05	0.06	0.06	.	0.07	.	0.03	0.06
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.33	0.23	0.24	0.23	0.19	0.27	0.22	0.26	0.31	0.25
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	.	0.01	.	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	–	1.24	1.24	1.23	1.27	1.06	0.48	1.31	–	–
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.03	0.01	–	–	.	.	0.02	.	–	0.05
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.32	0.12	0.11	0.12	0.14	0.12	0.16	0.13	0.34	0.21
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	.	.	.	.	.	.	.	0.01	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.18	0.04	0.05	0.04	0.03	0.06	0.06	.	0.14	0.09
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.13	0.07	0.06	0.08	0.10	0.06	0.10	0.07	0.19	0.11
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.12	0.07	0.06	0.07	0.10	0.06	0.10	0.07	0.19	0.11
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.08	0.55	0.56	0.53	0.55	1.08	1.05	0.58	1.20	1.11
Życie towarzyskie Social life	0.44	0.39	0.39	0.38	0.38	0.49	0.45	0.36	0.54	0.48
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.02	0.03	0.03	0.03	.	.	0.02	.	0.02	0.03
w tym: Kino Cinema	0.01	0.01	0.01	0.01	.	.	0.01	.	0.01	0.01
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0.01
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	.	.	.	–	–	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- ent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzyma- niu other persons with depend- ent children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)									
Odpoczynek bierny Resting	0.22	0.13	0.14	0.13	0.16	0.15	0.18	0.20	0.24	0.21
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.27	0.21	0.23	0.21	0.18	0.23	0.21	0.19	0.29	0.23
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.24	0.20	0.21	0.19	0.17	0.23	0.19	0.18	0.26	0.21
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.03	0.01	0.01	0.01	.	.	0.02	.	0.03	0.02
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.29	0.35	0.36	0.35	0.31	0.39	0.37	0.34	0.30	0.39
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.02	0.01	0.01	0.02	.	.	0.02	.	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.17	0.25	0.27	0.25	0.20	0.25	0.24	0.21	0.17	0.26
Gry Games	0.10	0.08	0.08	0.09	0.09	0.12	0.11	0.12	0.10	0.11
KORZYSTANIE ZE ŚROD- KÓW MASOWEGO PRZE- KAZU MASS MEDIA	3.15	2.00	2.04	1.57	2.00	2.00	2.12	2.12	3.13	2.46
Czytanie Reading	0.29	0.13	0.14	0.13	0.13	0.16	0.15	0.13	0.30	0.22
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.14	0.04	0.05	0.04	0.04	0.04	0.06	0.04	0.11	0.08
Czytanie książek (także e- booki) Reading books	0.15	0.09	0.09	0.09	0.09	0.12	0.09	0.09	0.18	0.13
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.39	1.43	1.46	1.40	1.42	1.39	1.52	1.56	2.32	2.17
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.06	0.04	0.03	0.04	0.05	0.05	0.05	0.03	0.11	0.07
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.01	1.11	1.10	1.13	1.10	1.13	1.03	1.04	1.06	1.04
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	0.59	1.09	1.07	1.11	1.07	1.10	1.01	1.01	1.03	1.02
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.15	0.24	0.26	0.24	0.18	0.18	0.18	0.16	0.12	0.21
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.01	0.05	0.04	0.05	0.08	0.09	0.06	.	0.02	0.04

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- ent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dzieć- mi na utrzyma- niu other persons with depend- ent children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOSCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)										
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.29	10.42	10.43	10.39	10.44	10.58	11.05	11.19	11.41	11.12
Sen Sleep	8.42	8.21	8.23	8.20	8.21	8.36	8.37	8.39	8.59	8.37
Jedzenie i picie Eating	1.45	1.27	1.26	1.26	1.30	1.24	1.32	1.41	1.39	1.36
Inne potrzeby osobiste Other personal care	1.02	0.55	0.56	0.55	0.55	0.59	0.57	1.00	1.04	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.59	0.54	0.55	0.54	0.54	0.59	0.56	0.55	1.00	0.58
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.38	7.46	7.48	7.50	7.28	7.22	7.32	7.06	7.41	7.32
w tym: Praca główna Main job	7.43	7.48	7.51	7.50	7.32	7.27	7.36	7.13	7.48	7.37
Praca dodatkowa Second job	2.37	3.22	2.59	3.57	.	.	3.17	.	3.40	3.04
NAUKA STUDY	3.18	5.38	5.13	5.43	6.11	6.03	5.35	5.07	4.40	4.42
Nauka w szkole/na uczelni School or university	4.24	5.57	5.33	6.06	6.20	6.12	5.51	5.14	5.13	5.02
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	4.51	6.04	5.48	6.05	6.23	6.12	6.06	.	4.53	5.25
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2.37	1.59	2.05	1.58	1.52	1.58	1.59	1.49	3.00	2.13
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.44	1.50	1.47	1.50	.	.	2.01	.	1.36	1.51
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.38	4.13	4.06	4.11	4.38	4.10	3.56	4.59	3.19	3.21
Obróbka żywności Food management	1.43	1.27	1.20	1.28	1.43	1.30	1.36	1.48	1.32	1.37
Prace związane z utrzyma- niem porządku Household upkeep	1.14	1.06	1.05	1.05	1.14	1.06	1.13	1.17	1.09	1.12
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.56	0.46	0.45	0.45	0.50	0.47	0.52	0.51	0.55	0.56

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzymaniu mother or father with dependent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzymaniu other persons with dependen d children	1 – osobo we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOSĆCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)									
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domo- wymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.40	1.08	1.12	1.06	1.01	1.05	1.18	1.09	1.38	1.30
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	1.51	2.10	2.06	2.15	2.07	.	2.23	.	2.19	2.12
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	1.02	0.53	0.53	0.54	0.51	0.54	0.55	1.01	0.57	0.57
Zarządzanie gospodarst- wem domowym Household management	0.33	0.32	0.31	0.33	0.32	.	0.31	.	0.36	0.34
Opieka nad dziećmi Childcare	–	2.27	2.35	2.20	2.27	2.28	2.17	2.55	–	0.49
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.33	0.56	0.44	0.48	.	.	1.14	.	–	1.42
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.49	1.18	1.18	1.19	1.11	1.22	1.23	1.21	1.44	1.34
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.42	1.52	.	.	.	.	.	.	2.35	2.52
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	2.22	1.48	1.45	1.51	1.51	1.40	1.57	.	2.20	2.11
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.08	1.03	1.01	1.06	1.01	1.06	1.07	0.53	1.17	1.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.07	1.02	1.00	1.04	1.00	1.06	1.06	0.53	1.16	1.06
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.38	1.27	1.27	1.27	1.25	1.43	1.37	1.33	1.52	1.44
Życie towarzyskie Social life	1.23	1.19	1.18	1.20	1.18	1.36	1.28	1.20	1.34	1.32
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	1.47	2.01	2.01	2.07	.	.	2.03	.	1.53	2.00

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depende nd children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) zdziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dzieć- mi na utrzyma- niu other persons with dependen d children	1 - osobwe 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOSĆCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)									
w tym: Kino Cinema	1.44	1.48	1.58	1.46	.	.	1.46	.	1.40	1.51
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2.11
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	.	.	.	—	—	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	1.00	0.48	0.49	0.46	0.49	0.51	0.53	0.57	1.06	0.59
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.28	1.31	1.30	1.33	1.32	1.32	1.29	1.24	1.33	1.32
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical excercise	1.22	1.28	1.27	1.29	1.29	1.30	1.25	1.20	1.27	1.26
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.54	2.38	2.41	2.43	.	.	2.28	.	3.18	3.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.29	1.27	1.27	1.27	1.26	1.37	1.39	1.36	1.37	1.44
Zamłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1.37	1.16	1.14	1.18	.	.	1.31	.	1.43	1.42
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.19	1.14	1.17	1.12	1.11	1.19	1.24	1.21	1.31	1.30
Gry Games	1.15	1.28	1.23	1.35	1.20	1.35	1.26	1.35	1.18	1.31
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAŻU MASS MEDIA	3.26	2.15	2.18	2.12	2.15	2.17	2.28	2.26	3.28	3.03
Czytanie Reading	1.13	0.57	0.57	0.56	0.56	1.02	1.00	1.00	1.20	1.11
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.51	0.39	0.40	0.37	0.38	0.37	0.41	0.38	0.51	0.48
Czytanie książek (także e- booki) Reading books	1.20	1.03	1.03	1.04	1.03	1.08	1.08	1.14	1.28	1.20
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.55	2.03	2.05	2.00	2.02	2.04	2.11	2.15	2.56	2.39
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.56	0.44	0.43	0.44	0.48	0.48	0.49	0.40	1.09	0.58
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.15	1.21	1.19	1.23	1.21	1.22	1.16	1.20	1.20	1.18

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- ent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with depend- ent children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzyma- niu other persons with depend- ent children	1 – osoba we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)									
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.13	1.19	1.18	1.21	1.19	1.20	1.14	1.19	1.18	1.16
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.02	1.00	1.01	0.59	0.59	0.57	0.59	1.08	1.04	1.04
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.03	1.20	1.18	1.21	1.20	1.18	1.23	.	1.08	1.27
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)									
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,6	99,4	99,5	99,3	99,6	99,0	99,5	99,7	99,2	99,6
Inne potrzeby osobiste Other personal care	99,3	98,6	98,7	98,7	98,4	98,6	98,8	98,5	98,6	98,7
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	99,2	98,6	98,6	98,7	98,4	98,6	98,7	98,0	98,4	98,7
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	28,6	46,9	47,7	47,9	41,7	34,0	42,9	33,9	22,6	41,5
w tym: Praca główna Main job	27,8	45,7	46,5	46,8	40,2	32,6	41,3	32,3	21,7	40,1
Praca dodatkowa Second job	0,6	1,5	1,4	1,4	.	.	2,0	.	0,5	1,2
NAUKA STUDY	2,2	9,4	8,1	9,4	13,4	16,5	11,3	7,3	5,1	7,4
Nauka w szkole/na uczelni School or university	1,2	8,5	7,2	8,4	12,7	15,8	10,3	7,1	4,3	6,4
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0,6	6,0	4,7	6,1	9,3	11,5	7,2	.	2,7	3,9
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygo- wywanie się do egzami- nów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0,9	7,3	6,0	7,2	11,2	13,3	8,4	5,6	3,1	5,0
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1,0	1,2	1,1	1,4	.	.	0,9	.	0,9	1,2

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwa domowego (c.d.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with dependen d children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dziećmi na utrzyma- niu other persons with depend- d children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)									
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	93,5	92,3	93,0	92,3	90,4	94,2	88,0	91,6	95,1	87,0
Obróbka żywności Food management	76,9	71,6	72,8	70,7	70,7	83,9	66,7	72,4	87,3	69,7
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	58,4	56,3	54,5	56,9	59,8	62,8	54,2	60,5	58,9	53,4
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	17,3	17,6	16,8	17,4	21,0	23,6	17,6	20,0	19,3	16,2
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domo-wymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	29,3	17,4	18,2	17,0	16,3	20,3	21,0	20,8	22,9	25,5
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	5,4	4,2	4,2	4,1	4,5	.	4,7	.	2,3	4,3
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	52,3	42,5	44,4	42,1	38,0	49,5	39,3	42,2	54,8	43,8
Zarządzanie gospo- darstwem domowym Household management	4,2	4,1	4,1	4,4	2,9	.	2,2	.	3,4	2,7
Opieka nad dziećmi Childcare	–	57,3	54,3	59,5	59,5	44,4	34,8	51,8	–	0,6
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2,8	1,0	0,9	1,0	.	.	2,2	.	–	4,9
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	29,0	15,2	14,2	14,9	19,1	15,1	19,6	16,2	32,2	22,1

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwowdomowego (dok.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- dend children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dzieć- mi na utrzyma- niu other persons with depende nd children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children									
	bez dzieci without children	razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)									
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,5	0,4	.	.	.	.	.	.	0,6	0,4
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	12,8	3,6	4,3	3,2	3,0	6,0	4,8	.	9,7	6,9
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	18,4	11,8	10,3	11,9	15,9	9,5	15,1	13,5	24,7	16,1
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	18,1	11,6	10,1	11,7	15,9	9,5	15,0	13,5	24,4	15,9
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	69,9	63,1	63,9	61,7	65,5	66,1	67,2	61,9	72,0	68,1
Życie towarzyskie Social life	53,2	49,0	50,3	47,9	48,6	51,7	51,6	45,1	57,8	51,9
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2,0	2,2	2,2	2,2	.	.	1,5	.	2,2	2,2
w tym: Kino Cinema	0,7	0,8	0,8	0,7	.	.	0,7	.	1,0	0,8
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,4
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	.	.	.	–	–	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	37,6	28,1	27,7	27,3	31,7	29,4	34,0	34,9	36,0	35,3
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	30,4	23,3	25,3	22,5	19,8	25,4	23,6	23,1	30,8	25,4
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	29,1	22,6	24,6	21,7	19,4	25,1	22,6	21,9	29,6	24,4
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	1,5	0,8	0,8	0,8	.	.	1,2	.	1,3	1,2
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	33,1	40,4	42,0	40,3	35,7	40,8	37,4	35,8	30,7	37,3

Tablica 5. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według typu biologicznego gospodarstwdomowego (dok.)

24-hour time use by biological type of household for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Typ biologiczny gospodarstwa domowego Biological type of household									
	małżeństwo/związek nieformalny marriage/cohabitation					matka lub ojciec z dziećmi na utrzyma- niu mother or father with depend- ent children	rodziny (rodzice, matka/ ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependend children and other persons	inne osoby z dzieć- mi na utrzyma- niu other persons with depende nd children	1 – osobo- we 1- person	pozo- stałe other
	bez dzieci without children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children								
		razem total	1	2	3 i wię- cej 3 or more					
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)									
Zamیلowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	2,4	1,7	1,4	1,9	.	.	1,8	.	2,4	1,9
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	21,5	34,2	35,6	34,6	28,7	32,1	29,3	26,1	18,9	28,4
Gry Games	13,5	9,7	9,6	9,3	11,2	12,5	12,8	12,4	13,1	12,4
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	94,7	88,9	89,4	88,5	88,8	87,7	89,3	90,7	92,9	91,0
Czytanie Reading	40,0	23,7	24,8	22,9	23,0	25,5	25,3	21,9	37,6	31,3
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	26,9	10,8	11,8	9,8	10,6	9,7	13,9	11,1	20,6	17,6
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	18,6	14,2	14,6	13,8	13,9	17,5	13,5	11,8	21,0	16,5
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	91,2	84,0	84,8	83,3	83,7	79,6	84,9	85,5	86,3	86,3
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	11,5	8,2	7,5	8,3	9,7	10,8	10,5	8,1	15,8	11,9
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	81,5	87,9	87,7	88,6	86,0	88,5	83,3	79,8	81,5	82,3
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	80,2	86,6	86,4	87,5	84,5	87,7	81,5	77,0	80,3	80,7
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	23,6	39,9	41,9	41,0	30,2	30,6	30,9	24,0	19,2	32,1
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1,0	6,5	5,2	6,5	10,1	11,9	7,7	.	3,0	4,3

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person)					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.44	11.01	10.53	12.00	12.03	11.42
Sen Sleep	8.23	8.20	8.29	9.05	9.08	9.02
Jedzenie i picie Eating	1.25	1.43	1.29	1.50	1.52	1.40
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.56	0.58	0.55	1.05	1.03	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.55	0.57	0.54	1.00	0.58	0.58
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	3.56	4.41	4.09	0.35	0.30	0.23
w tym: Praca główna Main Job	3.50	4.34	4.05	0.35	0.28	0.17
Praca dodatkowa Second Job	0.03	0.06	0.03	.	.	.
NAUKA STUDY	0.26	0.26	0.25	0.06	0.20	1.21
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.25	0.25	0.24	0.05	0.19	1.18
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.17	0.18	0.16	0.04	0.14	0.48
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.07	0.07	0.08	0.01	0.05	0.30
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	.	0.01	0.01	.	0.02
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.17	2.59	3.01	3.54	3.54	3.41
Obróbka żywności Food management	1.01	1.03	0.53	1.33	1.29	1.11
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.35	0.37	0.33	0.49	0.54	0.46
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.08	0.08	0.08	0.12	0.12	0.09

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) (c.d.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.15	0.10	0.15	0.32	0.27	0.18
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.06	0.06	0.05	0.05	0.06	0.06
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.24	0.20	0.22	0.33	0.30	0.30
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	0.46	0.32	0.42	0.05	0.10	0.38
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.01	0.01	0.01	0.04	0.04	.
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.14	0.17	0.14	0.37	0.34	0.23
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	.	.	0.01	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.06	0.05	0.05	0.17	0.15	0.14
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.08	0.11	0.08	0.20	0.18	0.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.07	0.11	0.08	0.19	0.18	0.07
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.00	1.02	1.00	1.19	1.22	1.19
Życie towarzyskie Social life	0.42	0.41	0.42	0.49	0.53	0.58
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.03	0.01	0.03	0.02	0.02	0.03

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
				razem total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) (c.d.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
w tym: Kino Cinema	0.01	.	0.01	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	—	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	—	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	—	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.15	0.20	0.14	0.28	0.27	0.18
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.22	0.11	0.25	0.29	0.25	0.27
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.21	0.09	0.23	0.26	0.21	0.25
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.02	.	.	0.03	0.04	.
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.38	0.25	0.37	0.26	0.27	0.53
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.02	.	0.03	0.02	0.01	0.03
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.27	0.18	0.26	0.12	0.13	0.34
Gry Games	0.09	0.06	0.08	0.12	0.12	0.16
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.10	2.11	2.08	3.39	3.30	2.39
Czytanie Reading	0.17	0.11	0.19	0.34	0.23	0.17
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.05	0.06	0.06	0.15	0.11	0.05
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	0.11	0.05	0.12	0.18	0.12	0.11
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	1.49	1.54	1.45	2.55	2.54	2.15

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
				razem total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) (dok.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.04	0.06	0.04	0.10	0.12	0.07
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.13	0.48	1.09	0.54	0.55	1.12
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.11	0.44	1.06	0.51	0.52	1.09
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.28	0.09	0.22	0.04	0.04	0.03
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.04	0.05	0.04	0.01	0.03	0.12
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance (in hours and minutes)					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.44	11.01	10.53	12.00	12.03	11.42
Sen Sleep	8.23	8.20	8.29	9.05	9.08	9.02
Jedzenie i picie Eating	1.26	1.43	1.30	1.51	1.52	1.40
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.57	0.58	0.56	1.05	1.04	1.02
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.56	0.57	0.55	1.01	0.59	1.00
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.59	6.37	7.38	6.16	5.29	4.11
w tym: Praca główna Main Job	8.02	6.34	7.37	6.29	5.58	6.08
Praca dodatkowa Second Job	3.12	4.40	3.02	1.48	.	.
NAUKA STUDY	5.09	5.44	5.21	4.46	5.31	5.22
Nauka w szkole/na uczelni School or university	5.36	5.47	5.46	5.42	5.47	5.30
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	5.58	5.57	5.54	5.54	6.16	5.01

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2.02	1.56	2.12	1.51	2.01	2.49
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.47	.	1.55	1.47	.	1.46
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.37	3.38	3.26	4.07	4.11	3.56
Obróbka żywności Food management	1.24	1.50	1.20	1.54	1.50	1.30
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.05	1.15	1.05	1.17	1.23	1.16
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.47	0.55	0.47	1.00	0.59	0.55
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.15	1.13	1.12	1.46	1.36	1.31
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2.11	2.13	2.16	1.56	2.38	2.20
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.54	1.01	0.54	1.03	1.00	0.58
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.32	0.33	0.31	0.35	0.37	0.34
Opieka nad dziećmi Childcare	2.25	2.11	2.16	2.25	2.16	2.56
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.06	1.03	1.28	1.43	1.57	.
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.26	1.22	1.24	1.44	1.47	1.54

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.12	.	.	2.45	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	1.55	2.00	1.49	2.28	2.31	2.20
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.04	1.07	1.09	1.13	1.15	1.10
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.03	1.07	1.09	1.11	1.15	1.09
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.34	1.31	1.35	1.45	1.48	1.50
Życie towarzyskie Social life	1.26	1.24	1.29	1.25	1.28	1.36
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2.00	1.47	2.02	1.48	1.58	2.04
w tym: Kino Cinema	1.52	.	1.59	1.22	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2.16	—	.	2.19	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	1.19	—	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2.08	—	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.51	0.52	0.51	1.06	1.05	0.55
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.32	1.14	1.32	1.29	1.30	1.34
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.28	1.08	1.28	1.24	1.22	1.29
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.49	.	.	2.56	3.14	.
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.33	1.28	1.31	1.36	1.34	1.57

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1.29	1.11	.	1.44	1.33	2.05
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.19	1.16	1.16	1.32	1.27	1.40
Gry Games	1.27	1.17	1.25	1.17	1.24	1.35
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.27	2.25	2.24	3.46	3.4	3.00
Czytanie Reading	1.03	0.54	1.03	1.18	1.16	1.06
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.42	0.40	0.42	0.52	0.53	0.42
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.09	1.10	1.08	1.29	1.25	1.14
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.11	2.10	2.07	3.08	3.11	2.46
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.48	0.53	0.45	1.04	1.11	0.58
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.22	1.06	1.21	1.10	1.13	1.27
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.20	1.04	1.19	1.09	1.11	1.25
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.03	0.46	0.57	0.58	0.59	0.57
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.19	1.31	1.18	1.35	1.20	1.15
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
				razem total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,2	100,0	99,2	99,8	99,9	99,6
Inne potrzeby osobiste Other personal care	98,8	99,0	98,2	99,3	98,7	97,1
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	98,7	99,0	98,2	99,1	98,6	97,1
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	49,2	70,6	54,3	9,4	9,2	9,0
w tym: Praca główna Main Job	47,8	69,4	53,5	8,9	7,9	4,7
Praca dodatkowa Second Job	1,6	2,3	1,6	0,2	.	.
NAUKA STUDY	8,5	7,5	7,9	2,1	6,0	25,0
Nauka w szkole/na uczelni School or university	7,4	7,4	6,9	1,6	5,5	23,6
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	4,9	5,1	4,4	1,1	3,8	15,8
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	6,0	6,2	6,2	1,3	4,0	17,9
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1,3	.	1,2	0,6	.	2,1
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	90,6	82,0	87,8	95,0	93,3	93,6
Obróbka żywności Food management	72,5	57,3	66,0	81,7	81,1	79,2
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	53,9	49,7	50,2	63,1	64,2	60,2
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	17,0	15,3	16,2	19,8	20,9	16,6

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
razem total				emerytów of retirees	rencistów of pensioners	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	20,3	14,1	20,7	30,4	28,0	20,1
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	4,2	4,9	3,9	4,1	3,9	4,4
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	44,1	33,1	40,2	53,4	50,8	51,8
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	3,4	1,6	5,7	3,2	2,6	2,8
Opieka nad dziećmi Childcare	31,6	24,2	31,1	3,2	7,5	21,7
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1,4	1,4	1,4	4,1	3,6	.
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	16,8	21,0	16,5	35,9	31,7	20,0
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,4	.	.	0,5	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	5,3	4,5	5,0	11,4	10,1	10,3
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	12,0	17,1	11,9	26,9	23,7	10,9
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	11,8	17,1	11,7	26,6	23,5	10,7
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	63,6	68,0	62,6	74,9	76,0	72,3
Życie towarzyskie Social life	49,4	49,0	47,7	57,3	60,0	60,4

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (c.d.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe Households					
	w tym: of which:					
	pracowników employees	rolników farmers	pracujący na własny rachunek of the self- employed	emerytów i rencistów		
				razem total	emerytów of retirees	rencistów of pensioners
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2,2	1,2	2,5	1,7	1,5	2,8
w tym: Kino Cinema	1,0	.	1,0	0,3	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	0,3	—	.	0,3	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	0,1	—	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	0,2	—	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	29,1	37,7	27,9	42,8	42,5	32,0
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	24,2	14,3	27,1	32,6	28,0	29,0
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	23,4	13,3	26,3	31,3	26,2	28,1
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0,9	.	.	1,6	2,0	.
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	40,6	28,4	40,7	27,3	29,0	45,3
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1,8	.	3,0	2,4	1,6	2,0
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	33,6	24,2	34,4	13,3	15,6	34,0
Gry Games	10,8	7,5	9,5	15,3	14,7	17,4
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	88,7	90,9	88,9	96,8	95,2	88,6
Czytanie Reading	26,6	21,1	29,6	43,1	30,9	25,3
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	12,7	14,3	13,6	29,1	20,1	11,9

Tablica 6. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według grup społeczno-ekonomicznych gospodarstwa domowego (dok.)
24-hour time use by socio-economic groups for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Gospodarstwo domowe <i>Households</i>					
	w tym: <i>of which:</i>					
	pracowników <i>employees</i>	rolników <i>farmers</i>	pracujący na własny rachunek <i>of the self- employed</i>	emerytów i rencistów		
razem <i>total</i>				emerytów of retirees	rencistów <i>of pensioners</i>	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) <i>Percentage of persons performing activities (cont.)</i>					
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	15,9	7,7	17,8	19,9	14,4	15,2
Telewizja, video i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	83,3	87,9	83,1	93,3	91,1	81,7
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	9,0	11,1	8,4	15,5	16,9	12,6
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	88,8	72,3	84,6	76,5	75,9	83,6
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	87,8	68,8	83,5	74,7	73,6	81,8
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	45,1	18,7	39,2	6,2	6,0	5,3
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	5,5	5,2	4,9	1,3	3,9	16,6

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Miasta <i>Urban</i>						Wieś <i>Rural</i>
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach <i>town by size in thousand</i>					
		500 i więcej <i>500 and more</i>	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 <i>less than 20</i>	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) <i>Average duration of an activity in hours and minutes per one person</i>						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.07	10.58	11.05	11.04	11.10	11.15	11.14
Sen <i>Sleep</i>	8.35	8.30	8.36	8.33	8.36	8.40	8.40
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	1.32	1.28	1.29	1.31	1.35	1.36	1.38
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	1.00	1.00	1.01	1.00	0.59	0.59	0.57
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	0.57	0.58	0.58	0.57	0.57	0.57	0.55
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	2.47	3.06	2.50	2.48	2.40	2.39	3.01
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	2.44	3.03	2.46	2.44	2.36	2.36	2.56
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	0.01	.	0.02	0.02	0.01	0.01	0.04
NAUKA STUDY	0.23	0.31	0.33	0.19	0.19	0.17	0.23
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i>	0.21	0.29	0.31	0.16	0.18	0.16	0.23
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni <i>Classes and lectures</i>	0.14	0.18	0.20	0.12	0.13	0.12	0.16
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	0.07	0.12	0.11	0.04	0.05	0.04	0.06
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	0.01	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.21	3.02	3.07	3.29	3.28	3.35	3.34
Obróbka żywności <i>Food management</i>	1.09	0.58	1.04	1.12	1.12	1.17	1.11
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	0.35	0.30	0.32	0.37	0.37	0.40	0.47
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	0.09	0.07	0.08	0.08	0.10	0.10	0.10

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)						
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.18	0.15	0.16	0.18	0.19	0.20	0.23
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.04	0.03	0.04	0.04	0.04	0.05	0.08
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.29	0.31	0.31	0.32	0.29	0.27	0.21
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	0.33	0.35	0.29	0.35	0.34	0.33	0.33
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.20	0.17	0.19	0.19	0.21	0.24	0.23
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	0.01	.	.	0.01	.	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.10	0.08	0.10	0.10	0.10	0.11	0.09
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.10	0.07	0.09	0.09	0.10	0.12	0.14
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.09	0.07	0.08	0.09	0.10	0.12	0.13
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.05	1.06	1.05	1.08	1.05	1.04	1.08

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)						
Życie towarzyskie Social life	0.45	0.48	0.45	0.46	0.44	0.43	0.45
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
w tym: Kino Cinema	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	0.01	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	.	.	.	—
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.18	0.14	0.17	0.19	0.19	0.19	0.21
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.27	0.28	0.29	0.26	0.27	0.26	0.19
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.25	0.26	0.27	0.24	0.25	0.23	0.16
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.02	.	0.01	.	0.02	0.03	0.02
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.39	0.46	0.40	0.39	0.38	0.32	0.27
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	0.02	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.25	0.30	0.26	0.26	0.24	0.20	0.18
Gry Games	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.10	0.08
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.41	2.28	2.40	2.40	2.47	2.43	2.29
Czytanie Reading	0.25	0.29	0.26	0.25	0.23	0.22	0.15
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.09	0.08	0.08	0.09	0.09	0.09	0.07

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta <i>Urban</i>						Wieś <i>Rural</i>
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach <i>town by size in thousand</i>					
		500 i więcej <i>500 and more</i>	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 <i>less than 20</i>	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) <i>Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)</i>						
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	0.15	0.19	0.17	0.15	0.14	0.12	0.08
Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	2.10	1.53	2.08	2.10	2.19	2.16	2.07
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	0.06	0.06	0.07	0.06	0.05	0.06	0.07
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.09	1.19	1.11	1.07	1.06	1.04	1.01
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA <i>TRAVEL</i>	1.07	1.17	1.09	1.05	1.03	1.01	0.58
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/ from work</i>	0.20	0.25	0.21	0.19	0.18	0.17	0.17
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	0.04	0.05	0.05	0.03	0.03	0.03	0.04
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) <i>Average time of activity performance in hours and minutes</i>						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.07	10.58	11.05	11.04	11.10	11.15	11.15
Sen <i>Sleep</i>	8.35	8.30	8.36	8.33	8.36	8.40	8.40
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	1.33	1.29	1.30	1.31	1.35	1.36	1.38
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	1.00	1.01	1.01	1.00	1.00	1.00	0.58
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	0.58	0.59	0.59	0.58	0.58	0.57	0.56
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.48	7.45	7.49	7.42	7.51	7.51	7.24
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	7.55	7.51	7.56	7.50	8.00	7.57	7.24
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	3.22	.	3.08	3.36	3.28	3.21	3.13
NAUKA STUDY	5.01	4.52	5.13	4.24	5.09	5.15	5.35

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)						
Nauka w szkole/na uczelni School or university	5.30	5.21	5.36	5.11	5.41	5.32	5.48
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	5.36	5.17	5.32	5.24	5.54	5.49	6.10
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2.16	2.40	2.37	1.49	1.59	1.50	1.57
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.47	1.35	1.52	1.45	1.46	2.10	1.50
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.38	3.18	3.24	3.42	3.46	3.52	3.59
Obróbka żywności Food management	1.29	1.17	1.24	1.29	1.33	1.39	1.43
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.04	1.00	1.00	1.05	1.05	1.08	1.20
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.50	0.45	0.49	0.48	0.53	0.52	0.56
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.26	1.21	1.24	1.32	1.29	1.25	1.27
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	1.58	1.40	2.18	1.47	1.54	2.12	2.21
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.58	1.00	0.59	1.00	0.58	0.54	0.55
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.33	0.35	0.31	0.38	0.30	0.35	0.33
Opieka nad dziećmi Childcare	2.31	2.49	2.20	2.42	2.28	2.22	2.15
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.27	1.22	1.14	1.27	1.34	1.29	1.30

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)						
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.39	1.44	1.40	1.42	1.36	1.39	1.29
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.23	2.59	.	.	2.25	.	2.23
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	2.13	2.11	2.19	2.15	2.09	2.16	2.08
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.09	1.09	1.08	1.11	1.09	1.11	1.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.08	1.07	1.06	1.09	1.07	1.10	1.07
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.38	1.41	1.39	1.43	1.37	1.34	1.38
Życie towarzyskie Social life	1.27	1.31	1.27	1.33	1.25	1.22	1.26
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	1.58	1.57	2.02	2.04	1.52	2.02	1.56
w tym: Kino Cinema	1.50	2.00	1.56	1.42	1.43	1.36	1.35
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2.21	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	1.49	.	.	.	.	.	—
Wydarzenia sportowe Sport events	2.09	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.56	0.54	0.56	0.57	0.57	0.56	0.57
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.33	1.33	1.37	1.34	1.33	1.31	1.25
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.29	1.30	1.33	1.29	1.29	1.25	1.18

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta <i>Urban</i>						Wieś <i>Rural</i>
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach <i>town by size in thousand</i>					
		500 i więcej <i>500 and more</i>	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 <i>less than 20</i>	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) <i>Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)</i>						
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	3.11	.	3.33	.	3.05	2.55	2.36
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.37	1.43	1.33	1.36	1.38	1.33	1.29
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	1.34	1.39	1.32	1.32	1.37	1.26	1.32
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	1.23	1.27	1.19	1.24	1.24	1.21	1.18
Gry <i>Games</i>	1.27	1.34	1.27	1.30	1.25	1.21	1.18
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.57	2.51	2.57	2.57	3.01	2.58	2.43
Czytanie <i>Reading</i>	1.12	1.16	1.16	1.13	1.11	1.08	1.00
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	0.48	0.48	0.48	0.48	0.49	0.47	0.45
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	1.18	1.18	1.22	1.20	1.16	1.15	1.09
Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	2.33	2.26	2.32	2.32	2.37	2.35	2.25
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	0.55	0.58	0.57	0.56	0.52	0.55	0.56
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.21	1.33	1.23	1.18	1.17	1.15	1.15
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA <i>TRAVEL</i>	1.19	1.31	1.21	1.17	1.15	1.12	1.13
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/ from work</i>	1.02	1.10	1.03	0.57	1.00	0.57	1.01
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	1.14	1.20	1.15	1.12	1.07	1.20	1.30

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta <i>Urban</i>						Wieś <i>Rural</i>
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach <i>town by size in thousand</i>					
		500 i więcej <i>500 and more</i>	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 <i>less than 20</i>	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI <i>Percentage of persons performing activities</i>						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen <i>Sleep</i>	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	99,4	99,2	99,2	99,5	99,4	99,5	99,6
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	98,8	98,6	98,6	98,7	98,9	99,0	98,7
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	98,7	98,5	98,6	98,5	98,9	98,9	98,7
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	35,7	40,0	36,3	36,4	33,9	33,8	40,8
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	34,5	38,9	35,0	34,9	32,6	32,8	39,7
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	0,7	.	0,9	0,8	0,6	0,7	2,0
NAUKA STUDY	7,7	10,6	10,5	7,3	6,2	5,5	7,0
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i>	6,5	9,2	9,2	5,2	5,2	4,8	6,5
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni <i>Classes and lectures</i>	4,3	5,6	5,9	3,7	3,6	3,3	4,4
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	5,2	7,2	7,1	3,9	4,2	4,1	5,4
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	1,4	1,7	1,6	1,9	1,1	0,8	0,6
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	92,4	92,0	91,9	94,1	92,0	92,7	89,4
Obróbka żywności <i>Food management</i>	77,2	75,1	75,4	81,0	77,4	77,9	68,9
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	55,3	50,3	54,1	56,4	56,2	58,8	58,0
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	17,7	16,4	16,6	16,9	18,4	19,3	17,6

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadze-niem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	20,7	18,4	19,3	20,0	21,3	23,5	26,0
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	3,5	2,9	3,3	3,6	3,6	3,8	5,3
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	50,9	51,1	51,8	53,3	50,0	49,8	38,3
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	4,0	4,7	4,3	4,6	3,5	3,4	2,4
Opieka nad dziećmi Childcare	22,0	20,6	20,4	21,7	23,0	23,2	24,1
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2,0	1,7	2,1	1,6	2,1	2,3	2,3
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	20,4	16,0	19,2	19,0	21,7	24,5	25,6
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,5	0,8	.	.	0,4	.	0,4
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	7,4	6,2	7,4	7,2	7,5	8,4	6,8
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	14,0	10,5	12,6	12,6	15,1	17,7	20,1
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	13,8	10,3	12,4	12,5	14,9	17,5	19,9
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	66,5	65,2	66,1	65,7	66,8	68,0	68,9
Życie towarzyskie Social life	51,8	52,4	51,7	50,0	51,8	52,3	52,6

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (c.d.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2,5	3,8	2,8	2,1	2,2	1,8	1,3
w tym: Kino Cinema	1,0	1,7	1,1	0,9	0,8	0,7	0,5
Teatr i koncerty Theatre and concerts	0,4	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	0,1	.	.	.	.	.	—
Wydarzenia sportowe Sport events	0,2	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	31,4	25,9	30,1	33,0	33,2	34,0	36,9
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	28,9	29,6	29,7	28,2	28,7	28,4	22,1
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	28,2	29,2	29,0	27,4	28,0	27,2	20,8
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0,9	.	0,7	.	0,9	1,4	1,6
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	39,9	44,1	43,0	40,8	38,8	34,6	30,8
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	2,2	3,2	2,1	2,1	1,9	1,9	1,7
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	30,1	34,9	33,1	30,5	28,7	25,0	23,2
Gry Games	13,3	12,7	13,8	12,9	13,9	12,7	10,1
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	90,7	86,5	90,4	90,8	92,4	92,0	91,7
Czytanie Reading	34,0	38,1	34,3	33,5	32,9	32,0	25,3
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	18,0	16,9	16,6	18,9	18,2	19,1	15,8
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	19,6	25,0	20,5	18,9	18,1	16,5	11,4

Tablica 7. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według klasy miejscowości zamieszkania (dok.)
24-hour time use by class of locality for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Miasta Urban						Wieś Rural
	razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
		500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	85,1	77,8	83,8	85,3	88,5	87,5	88,0
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	10,7	10,2	11,6	10,6	10,4	10,9	11,9
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	85,6	85,6	85,8	85,6	85,7	85,3	80,9
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	84,5	84,5	85,1	84,9	84,5	84,1	78,9
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	32,2	34,9	33,2	33,1	30,8	30,4	27,4
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	4,8	6,4	6,5	4,3	4,1	3,6	4,7

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average duration of an activity in hours and minutes per one person																
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.15	11.12	11.05	11.11	11.04	11.18	11.00	11.07	11.10	11.08	11.10	11.03	11.24	11.13	11.20	11.16
Sen Sleep	8.40	8.33	8.36	8.42	8.37	8.41	8.33	8.35	8.38	8.37	8.34	8.32	8.43	8.42	8.38	8.44
Jedzenie i picie Eating	1.39	1.38	1.31	1.31	1.28	1.38	1.27	1.34	1.34	1.39	1.35	1.33	1.38	1.35	1.42	1.34
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.56	1.02	0.58	0.57	1.00	0.59	0.59	0.58	0.57	0.52	1.02	0.58	1.03	0.56	1.01	0.58
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.55	0.59	0.56	0.55	0.56	0.57	0.57	0.56	0.55	0.50	1.00	0.55	1.01	0.54	0.59	0.56
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	2.45	2.51	2.46	2.45	3.00	2.55	3.11	2.50	2.36	3.06	2.53	2.46	2.43	2.52	2.56	2.41
w tym: Praca główna Main job	2.42	2.45	2.37	2.42	2.56	2.51	3.07	2.49	2.29	3.00	2.50	2.43	2.39	2.49	2.53	2.38
NAUKA STUDY	0.23	0.24	0.24	0.15	0.20	0.26	0.25	0.21	0.26	0.23	0.27	0.21	0.22	0.24	0.23	0.21
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.31	3.25	3.30	3.37	3.24	3.29	3.15	3.31	3.40	3.24	3.19	3.31	3.35	3.19	3.19	3.32
Obróbka żywności Food management	1.10	1.14	1.14	1.12	1.12	1.10	1.04	1.13	1.13	1.08	1.06	1.13	1.13	1.04	1.08	1.09
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.37	0.37	0.43	0.43	0.37	0.41	0.38	0.42	0.44	0.43	0.38	0.41	0.45	0.39	0.37	0.39
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.09	0.09	0.10	0.09	0.10	0.11	0.09	0.09	0.10	0.11	0.08	0.08	0.10	0.09	0.08	0.09
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.23	0.18	0.20	0.21	0.19	0.20	0.17	0.24	0.20	0.16	0.21	0.20	0.21	0.21	0.18	0.23

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c. d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)															
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.05	0.05	0.05	0.06	0.06	0.07	0.04	0.07	0.07	0.05	0.05	0.06	0.04	0.05	0.05	0.06
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.29	0.29	0.23	0.25	0.27	0.25	0.27	0.26	0.25	0.24	0.24	0.30	0.25	0.25	0.25	0.26
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	0.34	0.31	0.32	0.39	0.31	0.33	0.35	0.29	0.37	0.32	0.34	0.28	0.34	0.33	0.34	0.37
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.17	0.18	0.29	0.20	0.20	0.26	0.21	0.24	0.27	0.28	0.19	0.22	0.20	0.18	0.17	0.17
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.03	1.02	1.13	1.08	1.15	1.04	1.08	1.10	1.08	1.00	1.01	1.08	1.08	1.22	1.00	0.58
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.27	0.26	0.19	0.25	0.21	0.21	0.24	0.26	0.21	0.20	0.27	0.26	0.21	0.26	0.23	0.29
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.35	0.35	0.32	0.34	0.34	0.33	0.34	0.30	0.33	0.30	0.39	0.37	0.26	0.32	0.35	0.38
w tym: korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.20	0.23	0.20	0.22	0.22	0.22	0.22	0.20	0.24	0.19	0.24	0.24	0.18	0.22	0.24	0.25

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
286 KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA Czytanie <i>Reading</i> w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i> Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i> Telewizja, video i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i> Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)															
	2.42	2.42	2.33	2.39	2.38	2.23	2.27	2.37	2.33	2.41	2.35	2.41	2.38	2.41	2.43	2.47
	0.22	0.20	0.19	0.20	0.20	0.22	0.24	0.19	0.21	0.18	0.20	0.22	0.21	0.18	0.19	0.22
	0.07	0.08	0.07	0.09	0.08	0.09	0.08	0.08	0.09	0.08	0.07	0.08	0.09	0.07	0.09	0.08
	0.15	0.12	0.11	0.11	0.12	0.14	0.14	0.10	0.11	0.10	0.12	0.13	0.11	0.11	0.10	0.14
	2.16	2.16	2.06	2.15	2.12	1.54	1.57	2.14	2.04	2.16	2.10	2.13	2.09	2.19	2.18	2.19
	0.05	0.06	0.08	0.04	0.06	0.07	0.06	0.04	0.09	0.06	0.05	0.06	0.08	0.04	0.06	0.05
	DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE															
	1.03	1.05	1.10	1.05	1.04	1.06	1.14	1.03	1.06	1.00	1.10	1.06	1.03	0.54	1.03	1.00
	1.01	0.59	1.05	1.02	1.01	1.03	1.11	1.01	1.01	0.56	1.10	1.05	1.01	0.53	1.01	0.57
w tym: Dojazdy (dojeżdża) do/z pracy <i>Travel to/ from work</i>	0.17	0.18	0.15	0.16	0.20	0.19	0.24	0.17	0.15	0.14	0.22	0.19	0.15	0.17	0.17	0.16
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance in hours and minutes															
	11.15	11.12	11.05	11.11	11.04	11.18	11.00	11.07	11.10	11.08	11.10	11.03	11.24	11.13	11.20	11.16
	8.40	8.33	8.36	8.42	8.37	8.41	8.34	8.35	8.38	8.38	8.34	8.33	8.44	8.42	8.38	8.45

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)

24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opo- lskie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)																
Jedzenie i picie Eating	1.39	1.38	1.32	1.32	1.28	1.39	1.28	1.35	1.35	1.39	1.36	1.33	1.39	1.36	1.42	1.35
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.57	1.03	0.58	0.58	1.00	1.00	1.00	0.58	0.58	0.53	1.02	0.59	1.03	0.58	1.01	0.58
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.55	1.00	0.56	0.56	0.57	0.58	0.58	0.57	0.56	0.51	1.00	0.56	1.01	0.56	0.59	0.56
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	7.51	7.27	7.03	7.49	7.40	7.41	7.44	7.34	7.08	7.21	7.55	7.46	7.17	7.39	7.40	8.00
w tym: Praca główna Main job	7.58	7.27	7.03	7.54	7.45	7.42	7.48	7.40	7.12	7.23	7.59	7.51	7.22	7.49	7.47	8.03
NAUKA STUDY	5.22	5.03	5.06	5.00	5.25	5.11	5.14	5.46	5.17	5.34	5.07	4.47	5.04	5.35	5.30	5.12
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.51	3.43	3.50	3.49	3.46	3.49	3.35	3.54	4.01	3.44	3.37	3.47	3.59	3.48	3.40	3.49
Obróbka żywności Food management	1.34	1.40	1.40	1.28	1.39	1.36	1.28	1.39	1.40	1.33	1.28	1.35	1.41	1.36	1.34	1.31
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.09	1.04	1.13	1.09	1.10	1.14	1.09	1.16	1.17	1.10	1.08	1.11	1.17	1.13	1.07	1.09
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.54	0.58	0.53	0.47	0.52	0.56	0.50	0.52	0.55	0.54	0.47	0.51	0.54	0.57	0.48	0.50
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.33	1.20	1.24	1.27	1.20	1.32	1.22	1.33	1.27	1.22	1.28	1.25	1.26	1.34	1.26	1.30

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)																
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2.20	2.14	2.07	2.00	2.17	2.26	1.54	2.45	2.29	2.02	1.53	2.04	1.49	2.01	1.58	2.34
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	1.03	0.59	0.54	0.52	0.58	0.55	0.58	1.00	0.55	0.54	0.50	1.01	0.56	1.02	0.54	0.54
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.36	0.33	0.38	0.32	0.29	0.29	0.36	0.35	0.28	0.27	0.30	0.31	0.32	0.46	0.30	0.35
Opieka nad dziećmi Childcare	2.30	2.11	2.22	2.33	2.24	2.19	2.30	2.25	2.28	2.25	2.24	2.22	2.28	2.25	2.23	2.29
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.55	1.12	1.17	1.21	1.28	1.35	1.14	0.58	1.57	1.30	1.10	1.34	1.30	1.25	1.37	1.43
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.36	1.30	1.32	1.37	1.38	1.29	1.39	1.42	1.28	1.46	1.31	1.41	1.34	1.38	1.28	1.34
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.36	1.32	1.40	1.36	1.45	1.38	1.39	1.49	1.38	1.30	1.33	1.44	1.36	1.58	1.31	1.32
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.37	1.34	1.19	1.31	1.27	1.27	1.26	1.38	1.27	1.32	1.35	1.32	1.26	1.37	1.30	1.40
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.39	1.32	1.32	1.32	1.37	1.34	1.34	1.35	1.28	1.29	1.40	1.34	1.27	1.38	1.34	1.42
w tym: Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.20	1.18	1.18	1.18	1.26	1.22	1.21	1.23	1.19	1.17	1.23	1.21	1.16	1.32	1.22	1.30

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)

24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)																
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.59	2.56	2.47	2.52	2.53	2.39	2.44	2.54	2.46	2.55	2.51	2.55	2.50	2.58	2.57	3.03
Czytanie Reading	1.13	1.07	1.07	1.07	1.08	1.07	1.11	1.07	1.07	1.07	1.09	1.08	1.04	1.10	1.04	1.11
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.48	0.43	0.44	0.48	0.46	0.47	0.48	0.49	0.48	0.48	0.49	0.46	0.46	0.47	0.47	0.49
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.21	1.20	1.16	1.20	1.18	1.13	1.13	1.14	1.14	1.19	1.16	1.15	1.12	1.21	1.11	1.18
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2.38	2.35	2.25	2.32	2.31	2.16	2.20	2.35	2.22	2.35	2.32	2.34	2.26	2.39	2.36	2.41
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.56	0.52	0.57	0.48	0.54	0.56	0.53	0.50	1.00	0.53	1.02	0.57	0.56	0.55	0.55	0.53
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.17	1.19	1.23	1.14	1.18	1.20	1.28	1.13	1.17	1.14	1.21	1.18	1.16	1.12	1.13	1.12
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.15	1.15	1.19	1.12	1.16	1.17	1.25	1.12	1.14	1.11	1.21	1.18	1.15	1.12	1.12	1.10
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.57	1.01	0.55	0.52	1.06	1.05	1.12	0.55	0.56	0.53	1.07	1.00	0.59	0.57	0.57	0.55

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities																
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,9	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,6	99,4	99,7	99,5	99,4	99,4	99,2	99,3	99,7	99,7	99,3	99,5	99,5	99,4	99,7	99,4
Inne potrzeby osobiste Other personal care	98,7	98,3	99,0	99,1	98,7	98,9	98,7	98,7	99,0	98,7	99,3	98,6	99,1	97,0	99,4	98,9
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	98,6	98,3	99,0	99,1	98,6	98,8	98,7	98,7	98,8	98,5	99,2	98,5	99,1	96,9	99,4	98,9
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	35,0	38,2	39,2	35,2	39,0	37,9	41,2	37,5	36,4	42,2	36,5	35,6	37,2	37,4	38,3	33,6
w tym: Praca główna Main job	33,9	36,9	37,1	34,2	37,8	37,1	40,1	36,7	34,5	40,7	35,5	34,6	36,1	36,0	37,0	32,7
NAUKA STUDY	7,0	7,9	7,8	5,0	6,3	8,5	7,9	6,2	8,2	6,8	8,9	7,2	7,3	7,3	7,1	6,9
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	91,2	92,1	91,2	94,8	90,3	91,0	90,5	90,5	91,4	90,7	91,7	92,9	90,1	87,3	90,5	92,7
Obróbka żywności Food management	75,1	74,0	74,0	81,8	73,5	72,4	72,6	73,2	73,5	73,4	75,4	76,8	72,3	67,2	73,0	76,4
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	53,2	57,5	58,6	62,6	53,6	55,5	54,3	55,0	57,9	61,8	55,8	58,4	59,1	53,3	55,9	57,2
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	16,1	16,4	17,9	18,5	18,3	20,6	17,8	17,2	18,8	20,9	16,1	16,6	19,2	15,1	17,5	16,9
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	24,3	21,9	23,4	24,1	23,2	21,4	20,7	26,0	22,7	19,4	24,2	23,8	23,9	21,8	21,3	26,0

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (c.d.)

24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
291 Budowa, remonty, naprawy <i>Construction and repairs</i> Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i> Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i> Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i> Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i> DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)															
	3,9	3,4	4,2	5,0	4,3	4,9	3,3	4,0	4,9	4,3	4,3	4,9	4,0	4,1	4,2	3,8
	45,9	48,4	42,4	48,5	46,0	44,3	46,0	43,1	45,9	45,0	47,9	48,9	44,2	39,9	46,9	47,3
	3,8	4,0	3,4	3,4	3,5	2,5	3,7	3,2	2,4	2,4	3,3	4,4	2,4	4,2	2,6	2,6
	22,6	23,4	22,4	25,5	21,4	23,5	23,2	20,0	24,8	22,2	23,9	20,0	23,1	22,7	23,8	24,5
	2,2	3,1	2,9	2,0	2,2	1,9	2,1	1,9	1,9	2,8	2,0	2,0	2,2	1,8	1,7	2,3
	17,8	19,7	31,4	20,6	20,5	29,1	21,5	23,3	30,7	26,6	20,8	21,7	21,3	18,4	19,1	18,3
	65,2	67,1	73,1	71,4	71,3	65,1	68,7	64,0	69,7	66,9	65,4	65,2	71,2	69,7	66,5	62,2
	27,6	27,4	23,5	27,1	24,0	24,5	27,9	26,4	23,6	21,3	28,0	28,2	24,4	26,7	25,6	29,2

Tablica 8. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według województw (dok.)
24-hour time use by voivodships for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Województwa Voivodships															
	dolno- śląskie	kujaw- sko- pomor- skie	lubel- skie	lubu- skie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opol- skie	podkar- packie	pod- laskie	pomor- -skie	śląskie	święto- krzyskie	warmiń- sko- mazur- skie	wielko- polskie	zacho- dniopo- morskie
202	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)															
	ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	35,2	38,3	34,9	37,4	35,4	36,8	32,1	37,6	34,0	39,0	39,1	30,4	32,5	37,2	37,6
	w tym: Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	25,0	29,3	25,3	28,7	25,9	27,4	24,5	30,2	25,3	29,3	29,4	23,1	23,9	29,5	27,9
	KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	90,4	92,0	91,4	92,4	91,3	89,7	89,7	90,6	92,4	91,7	90,4	91,6	92,6	90,4	92,4
	Czytanie Reading	29,8	29,9	27,8	29,8	29,8	33,2	33,7	28,5	30,5	27,5	28,3	32,0	32,6	25,3	29,8
	w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	14,9	17,8	15,2	19,1	17,2	18,8	16,8	16,1	18,8	17,3	14,8	17,6	20,2	14,1	18,7
	Czytanie książek (także e-booki) Reading books	18,0	14,7	15,2	13,4	15,7	18,7	19,4	14,1	15,5	12,5	16,3	16,7	15,9	13,5	14,5
	Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	85,7	88,0	86,9	88,6	87,4	83,5	83,4	86,2	87,2	87,7	85,4	86,5	88,0	87,3	88,7
	Radio i muzyka Listening to radio or recordings	9,0	11,4	14,5	9,2	10,3	11,9	11,7	9,0	14,9	11,7	8,5	10,6	14,8	8,1	11,5
	DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	82,6	82,6	84,5	87,8	81,6	82,6	84,9	85,9	85,9	81,7	86,8	84,4	82,6	74,2	85,5
	w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	80,7	79,6	82,3	86,3	80,5	80,9	83,4	85,1	83,1	78,3	86,6	84,2	81,5	73,7	84,7
	w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	30,6	29,1	27,9	31,7	30,1	29,1	32,9	30,2	27,5	26,0	33,4	32,0	26,0	29,3	30,7

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average duration of an activity in hours and minutes per one person						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.24	10.43	10.57	11.52	12.07	11.41
Sen Sleep	8.08	8.20	8.12	8.58	9.11	9.03
Jedzenie i picie Eating	1.20	1.28	1.48	1.53	1.52	1.39
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.55	0.54	0.57	1.01	1.05	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.54	0.53	0.56	0.59	1.00	0.58
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	5.15	5.20	5.08	0.17	0.19	0.12
w tym: Praca główna Main job	5.09	5.15	5.04	.	0.18	0.09
Praca dodatkowa Second job	0.04	0.04	0.05	—	.	—
NAUKA STUDY	0.08	0.06	0.06	.	0.04	1.23
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.07	0.05	0.05	.	0.04	1.20
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.05	.	.	.	0.03	0.56
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.03	0.02	0.02	.	0.01	0.24
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	.	.	.	0.01	0.02
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2.53	2.39	3.12	4.52	4.01	4.01
Obróbka żywności Food management	0.52	0.42	1.09	1.37	1.38	1.18
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.31	0.27	0.41	0.57	0.49	0.48
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.07	0.05	0.09	0.12	0.13	0.10
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.13	0.14	0.10	0.29	0.33	0.20

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)						
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.06	0.06	0.09	.	0.05	0.05
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.22	0.20	0.21	0.30	0.34	0.28
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.02	0.01	.	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	0.40	0.41	0.29	0.53	0.04	0.49
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.01	0.01	0.02	.	0.04	0.02
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.12	0.11	0.18	0.37	0.40	0.20
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	-	.	.	.	0.01	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.05	0.04	0.06	0.22	0.18	0.10
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.07	0.07	0.11	0.13	0.21	0.09
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.07	0.07	0.11	0.13	0.21	0.09
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	0.55	0.56	0.58	1.15	1.21	1.16
Życie towarzyskie Social life	0.39	0.39	0.38	0.55	0.49	0.55
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.03	0.03	.	.	0.02	0.03
w tym: Kino Cinema	0.01	.	.	.	.	0.01
Teatr i koncerty Theatre and concerts	.	.	.	—	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	—	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	.	.	—	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.14	0.14	0.20	0.18	0.30	0.18

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna <i>Hired job</i>	Praca na własny rachunek <i>Self- employment</i>	Użytkowanie gospodarstwa rolnego <i>Work on a private farm in agriculture</i>	Świadczenia dla bezrobotnych <i>Unemployment benefit</i>	Emerytura i renta <i>Retirement and pension</i>	Inne źródła utrzymania <i>Other source of maintenance</i>
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) <i>Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)</i>						
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.20	0.23	0.08	0.28	0.28	0.30
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	0.18	0.22	0.07	0.26	0.26	0.28
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	0.02	.	0.02	.	0.03	0.02
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.33	0.31	0.17	0.30	0.23	0.55
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	0.01	0.02	.	.	0.02	0.03
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	0.25	0.23	0.12	0.21	0.10	0.35
Gry <i>Games</i>	0.07	0.06	0.04	0.07	0.11	0.18
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.03	2.05	2.11	3.07	3.44	2.35
Czytanie <i>Reading</i>	0.15	0.16	0.11	0.23	0.35	0.20
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	0.05	0.06	0.06	0.08	0.16	0.06
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	0.10	0.10	0.04	0.15	0.18	0.13
Telewizja, video i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	1.44	1.45	1.56	2.40	2.59	2.08
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	0.03	0.03	0.04	0.05	0.11	0.08
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.17	1.07	0.45	0.57	0.52	1.05
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA <i>TRAVEL</i>	1.15	1.04	0.41	0.54	0.49	1.02
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/ from work</i>	0.38	0.26	0.06	.	0.02	0.01

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna <i>Hired job</i>	Praca na własny rachunek <i>Self- employment</i>	Użytkowanie gospodarstwa rolnego <i>Work on a private farm in agriculture</i>	Świadczenia dla bezrobotnych <i>Unemployment benefit</i>	Emerytura i renta <i>Retirement and pension</i>	Inne źródła utrzymania <i>Other source of maintenance</i>
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) <i>Average duration of an activity in hours and minutes per one person (cont.)</i>						
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	0.01	0.01	.	.	0.01	0.14
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) <i>Average time of activity performance in hours and minutes</i>						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	10.24	10.43	10.57	11.52	12.07	11.41
Sen <i>Sleep</i>	8.08	8.21	8.12	8.58	9.11	9.03
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	1.21	1.29	1.48	1.53	1.52	1.39
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i> w tym: Mycie się, ubieranie się	0.56	0.55	0.58	1.02	1.05	1.01
<i>Washing and dressing</i>	0.55	0.54	0.57	1.00	1.01	0.59
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	8.11	7.40	6.11	2.37	5.27	3.33
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	8.08	7.38	6.09	.	5.34	5.17
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	3.09	3.11	5.25	—	.	—
NAUKA STUDY	3.39	3.43	4.51	.	4.05	5.52
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i> w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni	4.19	4.29	5.10	.	5.02	6.01
<i>Classes and lectures</i>	5.43	.	.	.	5.39	5.52
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	2.03	1.58	2.22	.	1.52	2.10
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	1.40	.	.	.	1.47	1.57
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.11	3.01	3.50	5.02	4.12	4.28
Obróbka żywności <i>Food management</i>	1.13	1.07	1.59	1.53	1.57	1.45
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	1.01	1.00	1.19	1.23	1.17	1.17
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	0.43	0.43	0.56	0.56	1.02	0.54

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)						
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.10	1.12	1.12	1.42	1.45	1.26
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2.02	2.18	2.35	.	2.00	2.25
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.51	0.51	0.58	0.58	1.02	1.01
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.32	0.32	0.32	.	0.36	0.33
Opieka nad dziećmi Childcare	2.08	2.09	1.51	3.10	2.03	3.19
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.57	1.40	1.14	.	1.42	1.35
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.21	1.20	1.18	1.58	1.45	1.38
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	1.53	.	.	.	2.32	2.58
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	1.46	1.38	1.48	2.48	2.32	2.12
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.03	1.09	1.03	1.05	1.14	1.07
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.31	1.32	1.26	1.43	1.46	1.46
Życie towarzyskie Social life	1.24	1.25	1.18	1.29	1.24	1.35
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture w tym: Kino Cinema	2.01	2.03	.	.	1.42	2.02
	1.53	.	.	.	1.21	1.48

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (c.d.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)						
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2.16	.	.	–	2.05	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	.	.	.	–	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2.12	.	–	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	0.49	0.52	0.51	0.55	1.08	0.54
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.31	1.31	1.18	1.37	1.27	1.36
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.26	1.26	1.09	1.31	1.22	1.32
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.59	.	2.11	.	2.51	2.47
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.26	1.22	1.17	1.34	1.31	1.54
Zamiłowania artystyczne, hobby Arts and hobbies	1.26	1.29	.	.	1.38	1.41
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.15	1.11	1.09	1.27	1.29	1.34
Gry Games	1.20	1.21	1.10	1.01	1.14	1.39
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.20	2.22	2.23	3.15	3.51	2.52
Czytanie Reading	1.00	1.01	0.51	1.13	1.19	1.09
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.40	0.43	0.40	0.48	0.53	0.46
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.06	1.07	1.11	1.21	1.28	1.16
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2.06	2.08	2.09	2.51	3.11	2.32
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.45	0.49	0.47	0.41	1.05	0.55

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance in hours and minutes (cont.)						
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	1.24	1.19	1.04	1.11	1.09	1.20
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	1.22	1.17	1.01	1.09	1.07	1.19
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.03	0.55	0.39	.	0.58	0.54
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.13	1.16	.	.	1.18	1.22
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,2	98,8	100,0	99,5	99,8	99,7
Inne potrzeby osobiste Other personal care	98,8	98,4	98,7	98,9	99,1	98,5
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	98,7	98,3	98,7	98,9	99,0	98,5
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	64,2	69,5	83,1	11,1	5,7	5,6
w tym: Praca główna Main job	63,3	68,9	82,4	.	5,5	2,8
Praca dodatkowa Second job	2,4	1,9	1,4	–	.	–
NAUKA STUDY	3,8	2,9	2,0	.	1,8	23,7
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2,8	2,0	1,8	.	1,2	22,3
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	1,4	.	.	.	0,8	16,0
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2,0	1,8	1,4	.	1,0	18,5
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1,0	.	.	.	0,6	1,9

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	90,5	87,5	83,3	96,8	95,8	90,1
Obróbka żywności Food management	71,4	63,0	57,5	85,9	83,9	74,0
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	50,3	44,7	52,3	68,5	64,3	62,1
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	15,7	12,0	16,6	22,0	21,0	19,2
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	18,6	19,8	14,3	28,5	31,2	23,4
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	4,6	4,6	5,6	.	3,8	3,3
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	43,4	38,1	36,6	51,7	54,2	45,5
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	3,6	5,9	2,0	.	3,1	2,8
Opieka nad dziećmi Childcare	31,5	31,7	26,5	27,9	3,5	24,8
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1,1	1,5	2,5	.	3,6	2,5
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	15,0	13,7	22,7	31,2	38,3	20,6
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,3	.	.	.	0,6	0,4
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	4,7	3,8	5,6	13,0	11,8	7,7

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (c.d.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna <i>Hired job</i>	Praca na własny rachunek <i>Self- employment</i>	Użytkowanie gospodarstwa rolnego <i>Work on a private farm in agriculture</i>	Świadczenia dla bezrobotnych <i>Unemployment benefit</i>	Emerytura i renta <i>Retirement and pension</i>	Inne źródła utrzymania <i>Other source of maintenance</i>
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (c.d.) <i>Percentage of persons performing activities (cont.)</i>						
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych <i>Participatory activities</i>	10,8	10,2	18,1	20,1	29,1	13,7
w tym: Praktyki i działalność religijna <i>Religious activities</i>	10,7	10,1	18,0	20,1	28,8	13,4
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	60,5	61,0	67,9	73,2	76,2	72,0
Życie towarzyskie <i>Social life</i>	46,2	45,6	48,6	61,5	58,3	58,4
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) <i>Entertainment and culture</i>	2,2	2,6	.	.	1,6	2,5
w tym: Kino <i>Cinema</i>	0,9	.	.	.	0,3	1,1
Teatr i koncerty <i>Theatre and concerts</i>	0,3	.	.	—	0,3	.
Muzea, wystawy <i>Museums and art exhibitions</i>	.	.	.	—	.	.
Wydarzenia sportowe <i>Sport events</i>	0,2	.	—	.	.	.
Odpoczynek bierny <i>Resting</i>	27,5	27,2	38,5	32,7	44,2	33,3
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	22,0	25,7	10,8	29,5	32,6	30,9
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	21,2	25,1	9,4	28,4	31,3	29,9
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	0,9	.	1,4	.	1,6	1,2
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	38,4	37,5	21,6	32,3	25,2	48,7
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	1,7	2,5	.	.	2,2	2,5
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	32,6	32,5	18,0	24,3	10,8	37,6
Gry <i>Games</i>	8,7	6,9	5,2	12,2	15,1	17,8

Tablica 9. Dobowy budżet czasu osób w wieku 15 lat i więcej według źródeł utrzymania osób (dok.)
24-hour time use by source of maintenance for persons 15 years or more (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Źródło utrzymania osób					
	Praca najemna Hired job	Praca na własny rachunek Self- employment	Użytkowanie gospodarstwa rolnego Work on a private farm in agriculture	Świadczenia dla bezrobotnych Unemployment benefit	Emerytura i renta Retirement and pension	Inne źródła utrzymania Other source of maintenance
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	88,0	88,2	91,9	95,9	97,2	90,2
Czytanie Reading	25,2	27,0	21,0	31,5	43,9	28,8
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	11,8	13,9	15,5	16,2	30,1	13,6
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	15,1	14,6	6,4	18,5	20,3	17,4
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	82,7	82,6	89,7	93,5	93,8	84,1
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	7,3	6,2	9,0	10,9	16,2	14,3
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	92,3	84,2	70,0	80,5	75,0	81,0
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	91,6	83,1	66,3	78,6	73,2	79,0
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	61,0	48,5	15,4	.	3,3	2,7
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1,9	1,4	.	.	1,0	16,7

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ Average duration of an activity (in hours and minutes per one person)						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.03	11.10	11.12	11.21	10.53	10.58
Sen Sleep	8.37	8.37	8.43	8.43	8.30	8.30
Jedzenie i picie Eating	1.33	1.34	1.33	1.36	1.33	1.33
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.53	0.59	0.56	1.03	0.50	0.54
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.51	0.57	0.53	1.00	0.49	0.52
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA)²⁾ EMPLOYMENT	2.41	2.53	1.55	2.04	3.31	3.46
NAUKA STUDY	0.33	0.23	0.32	0.23	0.34	0.24
Nauka w szkole/na uczelni School or university	0.32	0.22	0.31	0.21	0.33	0.23
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	0.19	0.15	0.18	0.14	0.21	0.16
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	0.12	0.07	0.13	0.07	0.12	0.07
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.21	3.26	4.22	4.24	2.13	2.23
Obróbka żywności Food management	1.12	1.10	1.50	1.42	0.29	0.34
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	0.37	0.40	0.46	0.46	0.28	0.33
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	0.14	0.09	0.24	0.16	0.02	0.02
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	0.20	0.20	0.19	0.19	0.22	0.20
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	0.09	0.05	0.01	0.01	0.18	0.11
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.24	0.26	0.27	0.31	0.20	0.21
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.01	0.01	–	0.01	0.01	0.01

¹⁾ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)						
Opieka nad dziećmi Childcare	0.24	0.33	0.33	0.45	0.14	0.20
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	0.28	0.21	0.30	0.25	0.25	0.17
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0.01	0.01	.	.	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	0.13	0.09	0.13	0.11	0.14	0.08
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	0.13	0.11	0.17	0.14	0.10	0.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	0.13	0.11	0.17	0.13	0.09	0.08
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.10	1.06	1.10	1.06	1.10	1.07
Życie towarzyskie Social life	0.53	0.45	0.54	0.46	0.53	0.44
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
w tym: Kino Cinema	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
Teatr i koncerty Theatre and concerts	–	–	–	–	–	–
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	–	–	–	–	–	–
Wydarzenia sportowe Sport events	–	–	–	–	0.01	–
Odpoczynek bierny Resting	0.14	0.19	0.14	0.18	0.15	0.20
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	0.23	0.24	0.18	0.21	0.28	0.27
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	0.20	0.22	0.17	0.20	0.23	0.23

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
 24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę ¹⁾ (dok.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	0.03	0.02	0.01	0.01	0.05	0.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	0.16	0.34	0.10	0.25	0.22	0.45
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	0.02	0.02	0.01	0.01	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	0.05	0.22	0.03	0.17	0.06	0.28
Gry ⁴⁾ Games	0.10	0.10	0.06	0.07	0.15	0.14
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2.50	2.36	2.39	2.29	3.03	2.45
Czytanie Reading	0.23	0.21	0.26	0.25	0.21	0.17
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.13	0.08	0.12	0.08	0.14	0.08
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	0.10	0.12	0.14	0.16	0.07	0.08
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2.17	2.09	2.04	1.58	2.31	2.21
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.10	0.06	0.09	0.06	0.12	0.06
DOJAZDY I DOJŚCIA⁵⁾ TRAVEL	1.10	1.03	1.07	1.00	1.14	1.06
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	0.16	0.19	0.12	0.14	0.20	0.24
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	0.05	0.04	0.05	0.04	0.06	0.04

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance (in hours and minutes)						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	11.03	11.10	11.12	11.21	10.53	10.58
Sen Sleep	8.37	8.37	8.43	8.43	8.30	8.31
Jedzenie i picie Eating	1.33	1.35	1.34	1.36	1.33	1.34
Inne potrzeby osobiste Other personal care	0.53	0.59	0.56	1.03	0.51	0.55
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	0.52	0.57	0.54	1.01	0.49	0.53
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	7.07	7.38	6.23	7.02	7.39	8.03
NAUKA STUDY	5.01	5.13	4.53	5.02	5.10	5.25
Nauka w szkole/na uczelni School or university	5.15	5.37	5.06	5.29	5.24	5.46
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	5.07	5.49	5.00	5.46	5.13	5.53
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2.22	2.08	2.25	2.08	2.18	2.08
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1.51	1.48	1.50	1.45	1.52	1.51
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	3.39	3.46	4.30	4.33	2.36	2.48
Obróbka żywności Food management	1.36	1.34	2.00	1.53	0.52	1.01
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	1.02	1.10	1.03	1.09	1.00	1.12
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	1.02	0.52	1.06	0.54	0.38	0.37
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	1.19	1.26	1.12	1.21	1.27	1.33
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	1.58	2.10	1.51	1.44	1.59	2.12
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	0.50	0.57	0.48	0.57	0.52	0.57
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	0.26	0.33	0.23	0.30	0.30	0.37

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Opieka nad dziećmi Childcare	1.59	2.25	2.17	2.47	1.28	1.49
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1.09	1.28	1.05	1.26	1.17	1.34
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	1.35	1.35	1.30	1.35	1.43	1.35
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2.32	2.23	2.13	2.09	2.46	2.35
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	2.03	2.12	1.51	2.10	2.19	2.14
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	1.07	1.09	1.08	1.09	1.05	1.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	1.06	1.08	1.07	1.08	1.02	1.07
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	1.35	1.38	1.33	1.35	1.38	1.42
Życie towarzyskie Social life	1.23	1.26	1.20	1.23	1.25	1.31
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	1.53	1.58	1.45	1.51	2.04	2.06
w tym: Kino Cinema	1.51	1.46	1.48	1.46	1.56	1.47
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2.13	2.22	2.13	2.18	2.11	2.25
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	1.16	1.47	1.09	1.34	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2.03	2.04	1.50	1.48	2.07	2.09
Odpoczynek bierny Resting	0.53	0.57	0.52	0.54	0.54	0.59
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	1.28	1.31	1.15	1.22	1.41	1.40
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	1.20	1.26	1.12	1.19	1.28	1.33

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2.52	2.52	2.18	2.10	3.03	3.13
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	1.27	1.34	1.07	1.17	1.42	1.49
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	1.38	1.33	1.31	1.17	1.44	1.47
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	1.21	1.22	1.06	1.11	1.33	1.30
Gry ⁴⁾ Games	1.16	1.24	0.56	1.03	1.31	1.41
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	3.01	2.52	2.48	2.42	3.14	3.02
Czytanie Reading	1.01	1.08	1.02	1.09	0.59	1.07
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	0.44	0.47	0.41	0.45	0.47	0.49
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	1.12	1.16	1.10	1.14	1.15	1.19
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2.32	2.30	2.18	2.17	2.47	2.44
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	0.55	0.55	0.53	0.54	0.57	0.57
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	1.21	1.17	1.17	1.14	1.25	1.20
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	1.00	1.01	0.58	0.58	1.01	1.04
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	1.24	1.20	1.25	1.23	1.23	1.18

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen Sleep	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	99,7	99,5	99,7	99,4	99,7	99,5
Inne potrzeby osobiste Other personal care	99,4	98,8	99,5	99,1	99,2	98,4
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	99,3	98,7	99,5	99,0	99,1	98,3
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	37,6	37,7	29,9	29,3	46,0	46,9
NAUKA STUDY	11,1	7,4	11,0	7,5	11,1	7,4
Nauka w szkole/na uczelni School or university	10,1	6,5	10,0	6,5	10,2	6,6
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	6,3	4,4	5,9	4,2	6,6	4,5
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	8,6	5,3	8,6	5,3	8,6	5,3
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	1,3	1,1	1,5	1,1	1,2	1,0
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	91,6	91,2	97,1	96,7	85,6	85,2
Obróbka żywności Food management	74,9	74,0	91,9	90,4	56,4	56,1
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	60,1	56,3	73,2	66,2	46,9	45,6
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	21,7	17,7	36,6	30,1	5,3	4,2
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	25,9	22,7	26,6	23,6	25,1	21,8
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	7,7	4,2	1,2	0,7	14,8	8,0
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	47,7	46,0	56,9	53,6	37,8	37,8
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	1,9	3,4	2,1	3,6	1,7	3,1

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Opieka nad dziećmi Childcare	19,9	22,8	24,0	27,0	15,4	18,2
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	1,4	2,1	1,8	2,9	1,0	1,3
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	29,0	22,4	33,2	26,8	24,3	17,7
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,5
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal help to other households	10,9	7,1	11,3	8,5	10,3	5,6
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	20,0	16,4	24,8	20,0	14,9	12,5
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	19,7	16,2	24,5	19,8	14,5	12,2
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	73,5	67,4	75,0	69,4	71,8	65,2
Życie towarzyskie Social life	64,3	52,1	66,6	55,2	61,6	48,8
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2,1	2,0	2,2	2,1	1,9	2,0
w tym: Kino Cinema	0,6	0,8	0,7	0,8	0,5	0,7
Teatr i koncerty Theatre and concerts	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	0,1	0,1	0,1	0,1	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	0,3	0,2	0,1	0,1	0,5	0,3
Odpoczynek bierny Resting	27,0	33,6	26,4	33,3	27,8	33,8
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	25,9	26,3	23,9	25,9	28,2	26,7
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	24,5	25,3	23,3	25,2	25,8	25,3

Tablica 10. Budżet czasu ludności według płci w wieku 15 lat i więcej - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (dok.)

24-hour time use by sex for persons 15 years or more - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Osoby ogółem Persons grand total		Kobiety Women		Mężczyźni Men	
	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.	2003/2004 r.	2013 r.
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	1,8	1,2	0,8	0,8	2,9	1,6
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	18,6	36,4	15,5	32,3	21,9	40,8
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	1,6	2,0	1,5	1,8	1,7	2,3
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	5,6	27,4	4,6	23,6	6,6	31,6
Gry ⁴⁾ Games	13,2	12,1	10,6	10,6	16,0	13,7
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	94,2	91,1	94,2	91,6	94,1	90,4
Czytanie Reading	38,2	30,6	41,1	35,6	35,0	25,2
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	28,5	17,1	28,1	17,2	29,0	17,0
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	14,6	16,4	19,5	22,0	9,3	10,3
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	90,0	86,2	89,6	86,2	90,4	86,3
Radio i muzyka Listening to radio or recordings	18,7	11,1	17,3	11,0	20,2	11,3
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	86,8	82,3	86,2	81,5	87,4	83,2
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/ from work	26,6	30,3	20,7	23,6	33,0	37,6
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	6,5	4,8	6,2	4,7	6,8	4,9

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep Jedzenie i picie Eating Inne potrzeby osobiste Other personal care w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT NAUKA STUDY Nauka w szkole/na uczelni School or university w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE Obróbka żywności Food management Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ Average duration of an activity (in hours and minutes per one person)							
	2003/2004	11.19	11.06	10.31	10.25	10.43	11.24	12.18
	2013	11.33	11.10	10.42	10.33	10.47	11.20	12.19
	2003/2004	9.04	8.46	8.15	8.06	8.15	8.44	9.34
	2013	9.16	8.46	8.23	8.11	8.15	8.34	9.21
	2003/2004	1.20	1.26	1.26	1.30	1.36	1.44	1.46
	2013	1.17	1.23	1.24	1.28	1.36	1.46	1.52
	2003/2004	0.55	0.55	0.50	0.49	0.52	0.55	0.58
	2013	1.00	1.02	0.55	0.54	0.56	1.00	1.06
	2003/2004	0.55	0.54	0.49	0.48	0.51	0.53	0.52
	2013	0.59	1.01	0.54	0.53	0.55	0.57	1.00
	2003/2004	0.31	2.18	4.05	4.18	3.43	1.35	0.30
	2013	0.23	2.55	4.09	4.32	4.08	2.10	0.17
	2003/2004	3.28	1.29	0.13	0.04	0.01	–	–
	2013	3.47	1.16	0.09	0.03	0.02	0.01	0.01
	2003/2004	3.23	1.26	0.10	0.03	0.01	.	.
	2013	3.43	1.13	0.07	0.02	0.01	.	.
	2003/2004	2.14	0.44	0.04	.	.	–	–
	2013	2.47	0.45	0.03	.	.	–	–
	2003/2004	1.06	0.41	0.06	0.02	.	.	.
2013	0.56	0.28	0.03	0.01	.	.	.	
2003/2004	0.05	0.03	0.02	0.01	0.01	–	–	
2013	0.03	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	–	
2003/2004	1.17	2.14	3.41	3.45	3.33	4.07	3.49	
2013	1.17	2.20	3.47	3.42	3.22	3.46	3.50	
2003/2004	0.22	0.39	1.03	1.20	1.23	1.35	1.36	
2013	0.21	0.40	0.57	1.08	1.16	1.27	1.36	
2003/2004	0.23	0.26	0.33	0.40	0.41	0.48	0.45	
2013	0.23	0.30	0.33	0.39	0.44	0.46	0.48	
2003/2004	0.02	0.07	0.12	0.16	0.16	0.19	0.19	
2013	0.01	0.04	0.07	0.10	0.11	0.12	0.12	

¹⁾ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	0.11	0.10	0.11	0.16	0.25	0.35	0.32
	2013	0.11	0.09	0.09	0.14	0.22	0.30	0.32
Budowa, remonty, naprawy Construction an repairs	2003/2004	0.04	0.07	0.10	0.12	0.11	0.10	0.06
	2013	0.02	0.03	0.05	0.07	0.07	0.07	0.04
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	0.11	0.19	0.22	0.25	0.26	0.31	0.27
	2013	0.11	0.19	0.22	0.25	0.28	0.33	0.32
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2003/2004	–	–	–	0.01	0.01	0.01	–
	2013	.	0.01	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	0.03	0.25	1.09	0.35	0.09	0.06	0.03
	2013	0.07	0.33	1.32	0.56	0.10	0.05	0.02
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004	–	–	–	0.01	0.01	0.02	0.02
	2013	.	.	.	0.01	0.03	0.03	0.03
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004	0.18	0.19	0.18	0.20	0.29	0.44	0.45
	2013	0.12	0.13	0.10	0.13	0.20	0.34	0.38
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
	2013	.	.	.	.	.	0.01	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	0.07	0.11	0.09	0.11	0.17	0.25	0.14
	2013	0.03	0.06	0.04	0.05	0.10	0.21	0.13
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	0.11	0.08	0.08	0.09	0.11	0.18	0.30
	2013	0.08	0.06	0.06	0.08	0.09	0.12	0.25
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	0.10	0.07	0.08	0.09	0.10	0.17	0.29
	2013	0.08	0.06	0.06	0.07	0.09	0.12	0.24
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	1.35	1.32	1.00	0.54	0.57	1.06	1.25
	2013	1.20	1.23	0.59	0.52	0.59	1.05	1.25

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	1.22	1.19	0.50	0.43	0.43	0.45	0.51
	2013	1.02	1.06	0.43	0.36	0.38	0.42	0.50
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	0.05	0.05	0.03	0.02	0.01	0.01	0.01
	2013	0.04	0.04	0.03	0.02	0.02	0.02	0.01
w tym: Kino Cinema	2003/2004	0.01	0.02	0.01	0.01	–	–	–
	2013	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	0.01	0.01	–	–	–	–	–
	2013	.	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	–	.	.	.	.	.	.
	2013	–	–	–	–	–	–	–
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	.	.	.	.	.	.	.
	2013	–	–	–	–	–	–	–
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	0.08	0.08	0.08	0.10	0.13	0.19	0.34
	2013	0.13	0.13	0.13	0.14	0.19	0.22	0.34
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	0.42	0.27	0.17	0.16	0.19	0.25	0.24
	2013	0.40	0.27	0.21	0.19	0.18	0.25	0.28
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	0.39	0.26	0.15	0.13	0.14	0.20	0.22
	2013	0.39	0.26	0.19	0.18	0.16	0.22	0.25
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	0.03	0.01	0.02	0.04	0.05	0.05	0.02
	2013	.	.	0.01	0.01	0.02	0.03	0.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	0.45	0.31	0.15	0.09	0.09	0.11	0.08
	2013	1.37	1.08	0.40	0.26	0.22	0.24	0.19
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	0.05	0.04	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
	2013	0.03	0.04	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004	0.09	0.11	0.06	0.03	0.03	0.02	0.01
	2013	0.57	0.48	0.30	0.21	0.15	0.13	0.06
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004	0.31	0.17	0.07	0.05	0.06	0.08	0.06
	2013	0.36	0.17	0.08	0.04	0.05	0.09	0.10
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004	2.29	2.29	2.20	2.33	2.53	3.20	3.46
	2013	1.55	1.45	1.52	2.09	2.37	3.14	3.55
Czytanie Reading	2003/2004	0.20	0.20	0.17	0.20	0.24	0.30	0.32
	2013	0.17	0.14	0.12	0.15	0.20	0.28	0.37

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (dok.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004	0.06	0.07	0.08	0.11	0.14	0.18	0.20
	2013	0.03	0.02	0.03	0.05	0.08	0.12	0.17
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004	0.14	0.13	0.09	0.08	0.09	0.12	0.12
	2013	0.14	0.11	0.09	0.10	0.11	0.15	0.18
Telewizja, video i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004	1.48	1.52	1.58	2.09	2.24	2.41	2.55
	2013	1.28	1.25	1.37	1.51	2.13	2.41	3.06
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004	0.22	0.17	0.05	0.05	0.05	0.08	0.18
	2013	0.10	0.07	0.04	0.03	0.04	0.06	0.13
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾	2003/2004	1.30	1.30	1.15	1.10	1.08	1.00	0.50
TRAVEL	2013	1.13	1.20	1.09	1.07	1.03	0.58	0.46
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004	0.03	0.16	0.26	0.25	0.22	0.08	0.01
	2013	0.03	0.22	0.27	0.29	0.26	0.13	0.02
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego	2003/2004	0.34	0.16	0.01	–	–	–	–
Travel related to study	2013	0.36	0.14	0.01	0.01	.	.	.
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of an activity performance (in hours and minutes)							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE	2003/2004	11.19	11.06	10.31	10.25	10.43	11.24	12.18
PERSONAL CARE	2013	11.33	11.10	10.43	10.33	10.47	11.20	12.19
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	9.04	8.46	8.15	8.06	8.15	8.44	9.34
	2013	9.17	8.46	8.24	8.11	8.15	8.35	9.21
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	1.20	1.26	1.27	1.30	1.36	1.45	1.46
	2013	1.17	1.24	1.25	1.28	1.36	1.46	1.52
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	0.55	0.55	0.50	0.49	0.53	0.56	0.59
	2013	1.01	1.03	0.56	0.55	0.57	1.01	1.07
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	0.55	0.54	0.49	0.49	0.51	0.53	0.52
	2013	1.00	1.02	0.55	0.54	0.56	0.58	1.01
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾	2003/2004	4.44	7.04	7.37	7.31	7.19	6.17	4.16
EMPLOYMENT	2013	5.48	7.40	7.50	7.48	7.35	7.27	5.43
NAUKA	2003/2004	5.47	4.34	3.22	2.52	2.05	1.42	0.56
STUDY	2013	6.14	4.52	3.33	2.35	2.26	1.54	1.34

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of an activity performance (in hours and minutes) (cont.)							
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	5.48	4.41	3.46	3.43	3.20	2.28	1.10
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2013	6.14	5.00	4.24	3.45	3.30	.	.
	2003/2004	5.20	4.34	4.26	5.35	7.49	–	–
	2013	6.09	5.05	5.30	.	.	–	–
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	2.10	2.40	2.47	2.34	2.13	2.28	1.10
	2013	1.51	2.37	2.49	2.03	.	.	.
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	2.00	1.53	2.04	1.24	1.29	1.29	0.54
	2013	1.50	1.47	1.55	1.42	1.41	1.46	1.41
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE	2003/2004	1.36	2.36	3.58	4.00	3.48	4.18	4.03
HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2013	1.44	2.46	4.10	3.58	3.39	4.00	4.01
Obróbka żywności Food management	2003/2004	0.44	1.00	1.23	1.42	1.43	1.56	1.57
	2013	0.48	1.03	1.19	1.30	1.39	1.49	1.55
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	0.46	0.53	0.58	1.04	1.04	1.10	1.06
	2013	0.52	1.03	1.04	1.09	1.16	1.17	1.15
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	0.41	0.51	0.51	1.01	1.02	1.13	1.16
	2013	0.33	0.42	0.42	0.47	0.53	0.59	1.03
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	0.54	1.00	1.03	1.06	1.19	1.40	1.40
	2013	1.03	1.07	1.06	1.10	1.22	1.41	1.47
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2003/2004	1.47	1.58	2.12	2.03	1.55	1.56	1.42
	2013	1.57	1.53	2.24	2.20	2.08	2.13	1.44
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	0.46	0.50	0.46	0.48	0.50	0.55	0.51
	2013	0.56	0.52	0.52	0.54	0.57	1.01	1.01
Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	2003/2004	0.18	0.36	0.24	0.25	0.27	0.28	0.25
	2013	.	0.28	0.31	0.35	0.32	0.35	0.34
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	1.09	3.16	2.20	1.35	1.15	1.46	1.48
	2013	2.48	3.31	2.51	1.58	1.21	1.55	1.42
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004	1.09	0.34	1.05	1.00	1.12	1.12	1.16
	2013	.	.	0.54	1.11	1.30	1.36	1.42

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
		PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of an activity performance (in hours and minutes) (cont.)						
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004	1.22	1.34	1.30	1.33	1.40	1.46	1.33
	2013	1.19	1.30	1.19	1.20	1.32	1.54	1.37
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004	2.48	2.41	3.40	2.09	2.58	2.00	2.13
	2013	.	.	.	.	.	2.40	2.42
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	1.39	1.55	2.00	2.11	2.08	2.10	1.59
	2013	1.48	1.37	1.42	1.56	2.09	2.29	2.22
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	1.06	1.07	1.02	1.02	1.03	1.05	1.14
	2013	1.06	1.06	1.04	1.03	1.05	1.07	1.15
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	1.01	1.05	1.00	1.01	1.02	1.04	1.14
	2013	1.05	1.04	1.02	1.02	1.04	1.06	1.14
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	1.56	1.59	1.29	1.19	1.23	1.28	1.44
	2013	1.52	2.01	1.34	1.25	1.30	1.34	1.49
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	1.46	1.49	1.21	1.11	1.12	1.13	1.17
	2013	1.46	1.54	1.28	1.16	1.18	1.19	1.25
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	1.56	2.03	1.54	1.45	2.04	1.49	1.14
	2013	2.17	2.14	1.55	1.57	2.06	1.42	1.38
w tym: Kino Cinema	2003/2004	1.47	1.55	1.51	2.03	1.35	1.36	1.22
	2013	1.59	1.56	1.52	1.39	1.54	1.24	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	2.17	2.47	2.00	1.30	2.34	1.31	1.31
	2013	.	.	.	.	.	2.14	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	0.30	1.34	1.21	1.17	1.30	0.51	1.21
	2013	–	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	2.01	2.09	2.00	1.45	2.02	2.43	1.58
	2013	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	0.41	0.41	0.42	0.45	0.47	0.56	1.11
	2013	0.44	0.47	0.48	0.50	0.56	0.57	1.12
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	1.46	1.32	1.25	1.26	1.29	1.27	1.15
	2013	1.48	1.37	1.30	1.28	1.28	1.29	1.26
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	1.41	1.29	1.19	1.14	1.13	1.14	1.11
	2013	1.46	1.34	1.26	1.25	1.21	1.21	1.21

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of an activity performance (in hours and minutes) (cont.)							
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	3.03	2.12	2.24	2.39	3.17	3.11	2.41
	2013	.	.	3.06	2.30	2.42	3.07	2.56
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	1.48	1.45	1.29	1.09	1.07	1.11	1.09
	2013	2.10	1.53	1.29	1.18	1.19	1.28	1.27
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	1.39	1.42	1.40	1.12	1.36	1.47	1.43
	2013	1.26	1.55	1.14	1.29	1.31	1.40	1.38
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004	1.28	1.29	1.25	1.15	1.15	1.11	0.54
	2013	1.41	1.32	1.17	1.10	1.12	1.24	1.27
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004	1.38	1.32	1.16	1.00	0.57	1.03	1.06
	2013	1.55	1.39	1.29	1.10	1.05	1.09	1.14
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004	2.41	2.44	2.33	2.43	3.02	3.26	3.52
	2013	2.17	2.10	2.10	2.22	2.48	3.23	4.01
Czytanie Reading	2003/2004	1.03	1.07	0.56	0.51	0.56	1.04	1.12
	2013	1.07	1.04	1.00	0.58	1.02	1.10	1.21
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004	0.40	0.40	0.39	0.39	0.42	0.47	0.54
	2013	0.41	0.34	0.38	0.40	0.43	0.47	0.55
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004	1.12	1.19	1.11	1.02	1.10	1.14	1.19
	2013	1.10	1.09	1.09	1.05	1.11	1.21	1.32
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004	2.06	2.14	2.14	2.22	2.37	2.50	3.08
	2013	1.57	1.54	2.00	2.10	2.29	2.54	3.18
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004	0.58	1.00	0.47	0.47	0.43	0.49	1.06
	2013	0.49	0.53	0.49	0.43	0.47	0.54	1.10
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004	1.36	1.38	1.24	1.18	1.17	1.12	1.09
	2013	1.25	1.32	1.20	1.17	1.14	1.13	1.06
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004	1.02	1.04	1.02	0.59	0.59	1.00	0.47
	2013	0.58	1.07	1.01	1.00	1.01	1.00	1.00
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2003/2004	1.21	1.34	1.27	1.21	0.34	1.30	0.25
	2013	1.19	1.32	1.10	1.00	1.04	.	.

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu" z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2013	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	100,0
	2013	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	99,9	99,6	99,5	99,6	99,6	99,9	99,9
	2013	99,5	98,9	99,2	99,4	99,4	99,7	99,8
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	99,2	99,3	99,4	99,3	99,4	99,6	99,4
	2013	98,9	98,3	98,1	98,9	99,1	99,0	99,2
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	99,2	99,2	99,4	99,3	99,3	99,6	99,2
	2013	98,8	98,2	98,1	98,9	99,0	98,9	99,0
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	10,9	32,5	53,5	57,3	50,8	25,3	11,7
	2013	6,6	38,1	52,9	58,2	54,4	29,2	5,0
NAUKA STUDY	2003/2004	59,9	32,4	6,3	2,1	0,9	0,4	0,2
	2013	60,7	26,0	4,0	1,8	1,1	0,7	0,5
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	58,3	30,5	4,6	1,4	0,3	0,1	X
	2013	59,5	24,3	2,6	0,8	0,4	.	.
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2003/2004	41,9	15,9	1,5	0,4	0,1	–	–
	2013	45,1	14,7	1,0	.	.	–	–
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	50,7	25,4	3,7	1,0	0,2	0,1	X
	2013	50,5	17,9	2,0	0,6	.	.	.
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	4,3	2,7	1,9	0,8	0,6	0,3	0,2
	2013	2,9	1,9	1,4	1,0	0,7	0,5	0,4
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2003/2004	80,0	85,9	92,7	93,9	93,4	95,8	94,1
	2013	73,9	84,3	91,1	93,2	92,5	94,1	95,2
Obróbka żywności Food management	2003/2004	49,8	66,3	76,1	77,9	80,0	81,7	81,6
	2013	43,2	63,2	72,0	75,4	76,7	80,1	82,9
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	49,7	50,0	56,8	62,2	63,0	68,7	68,2
	2013	44,8	47,9	52,3	56,6	58,4	60,4	63,0
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	5,3	13,0	22,7	25,8	25,6	25,9	24,5
	2013	3,0	9,2	16,8	20,5	20,7	20,7	19,6

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI) (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	20,1	17,4	17,3	24,9	32,0	35,3	31,6
	2013	18,1	13,9	13,7	19,8	27,4	30,0	30,4
Budowa, remonty, naprawy Construction an repairs	2003/2004	3,9	5,8	7,8	9,8	9,8	8,9	5,5
	2013	1,7	3,0	3,7	4,8	5,2	5,4	3,4
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	24,6	37,4	48,0	51,5	52,3	57,0	53,2
	2013	20,1	37,0	42,7	47,0	49,5	54,2	51,7
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2003/2004	0,3	0,7	1,7	2,4	2,5	3,0	1,9
	2013	.	2,2	4,0	4,4	3,6	3,6	2,8
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	4,7	13,0	49,2	37,1	11,5	5,6	3,1
	2013	4,0	15,8	53,5	47,5	11,9	4,3	2,0
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004	0,5	0,5	0,7	1,0	2,1	2,6	2,2
	2013	.	.	0,8	2,0	2,9	3,6	3,1
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004	22,4	20,7	19,9	21,6	28,8	41,9	47,9
	2013	15,7	14,2	13,1	15,7	21,2	30,1	39,6
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004	0,6	0,4	0,3	0,4	0,3	0,9	0,7
	2013	.	.	.	.	.	0,6	0,5
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	6,7	9,7	7,7	8,0	13,6	19,5	11,5
	2013	3,0	5,8	4,1	3,9	7,6	14,0	8,8
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	16,3	11,4	13,1	14,4	17,1	27,6	40,2
	2013	12,6	9,0	9,4	12,1	14,6	18,1	33,3
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	15,9	11,2	12,9	14,1	16,7	26,9	39,8
	2013	12,3	8,9	9,2	12,0	14,4	17,9	32,9
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	81,8	77,2	68,1	68,1	69,3	74,5	81,8
	2013	71,4	68,9	62,0	61,6	65,0	69,2	77,7
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	77,2	72,0	61,1	60,3	59,6	61,9	66,0
	2013	58,5	57,9	48,9	46,8	48,4	52,6	58,8

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI) (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	4,6	4,4	2,4	1,6	1,1	1,2	0,8
	2013	3,2	3,2	2,4	2,1	1,7	1,6	1,4
w tym: Kino Cinema	2003/2004	1,2	1,8	1,0	0,4	0,2	0,2	0,1
	2013	1,7	1,8	1,0	0,8	0,5	0,5	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	1,0	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
	2013	.	.	.	.	.	0,3	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	X	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	2013	–	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	0,7	0,7	0,3	0,2	0,3	0,2	0,1
	2013	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	18,4	18,5	19,1	21,5	27,2	34,5	47,7
	2013	29,7	27,3	26,2	28,7	33,7	37,6	46,9
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI	2003/2004	39,9	29,4	20,1	19,0	21,0	29,3	32,0
SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2013	36,7	27,6	23,2	21,9	20,9	28,4	32,3
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	39,2	28,6	19,0	17,3	19,0	27,0	31,0
	2013	36,3	27,2	22,6	21,0	19,6	26,9	31,0
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	1,4	1,0	1,3	2,2	2,4	2,8	1,4
	2013	.	.	0,7	0,9	1,5	1,8	1,5
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE	2003/2004	41,9	29,8	16,5	13,3	13,7	16,0	12,0
HOBBIES	2013	74,5	60,8	44,5	33,8	27,8	26,7	21,2
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	4,9	3,5	1,3	0,8	0,9	1,1	0,7
	2013	4,0	3,1	1,6	1,5	1,5	1,9	2,3
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004	10,7	12,3	7,2	4,2	3,5	2,6	2,1
	2013	57,0	51,6	39,3	29,6	21,3	15,3	6,7
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004	31,7	18,3	9,5	9,1	10,2	13,3	9,7
	2013	31,7	17,5	9,2	6,2	8,0	12,8	14,2
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU	2003/2004	92,6	90,5	91,5	94,2	95,2	97	97,2
MASS MEDIA	2013	84,3	81,4	86,2	90,3	93,5	95,7	97,6
Czytanie Reading	2003/2004	31,4	29,4	31,1	38,2	42,0	47,2	44,9
	2013	24,9	21,4	19,7	25,5	31,8	39,3	44,9

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

Tablica 11. Dobowy budżet czasu według wieku - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (dok.)

24-hour time use by age - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Wiek (w latach) Age (years)						
		15-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 lat i więcej 65 and more
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI) (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)							
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004	15,3	17,4	21,4	29,0	34,2	38,7	37,7
	2013	6,1	5,8	7,9	12,0	19,0	25,9	31,7
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004	19,1	16,3	12,7	13,1	13,2	16,2	15,0
	2013	19,9	16,3	12,6	14,8	15,9	18,2	19,8
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004	85,3	83,7	87,5	90,5	92,1	94,7	93,3
	2013	74,9	74,4	80,8	85,5	89,6	92,2	93,9
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004	37,4	27,9	11,4	10,5	12,3	16,8	26,8
	2013	21,3	12,5	7,4	6,7	8,2	10,4	18,6
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾	2003/2004	93,8	92,4	89,9	89,3	87,6	83,7	73,3
TRAVEL	2013	86,0	86,4	86,1	87,3	85,0	79,9	69,9
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004	5,0	25,6	42,5	42,9	37,3	13,1	2,2
	2013	5,3	32,1	44,7	47,9	42,5	21,8	2,7
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2003/2004	42,6	17,0	1,7	0,5	0,1	X	X
	2013	45,5	15,6	1,6	0,8	0,4	.	.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ Average duration of an activity (in hours and minutes per one person)					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004	10.25	10.44	10.51	11.22	11.43
	2013	10.40	11.03	11.13	11.24	12.04
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	8.10	8.23	8.24	9.10	9.06
	2013	8.17	8.31	8.34	9.07	9.18
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	1.21	1.28	1.37	1.18	1.42
	2013	1.25	1.33	1.41	1.17	1.47
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	0.54	0.53	0.50	0.54	0.55
	2013	0.58	0.59	0.58	1.00	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	0.52	0.52	0.49	0.54	0.52
	2013	0.57	0.57	0.56	0.59	0.55
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	3.50	3.06	3.35	0.23	1.26
	2013	3.46	3.05	3.12	0.36	1.09
NAUKA STUDY	2003/2004	0.13	0.27	0.06	3.40	0.41
	2013	0.13	0.17	0.02	3.31	0.28
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	0.10	0.26	0.05	3.36	0.40
	2013	0.10	0.16	0.02	3.27	0.28
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2003/2004	0.04	0.12	0.04	2.27	0.26
	2013	0.05	0.10	.	2.36	0.21
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	0.06	0.13	0.02	1.06	0.14
	2013	0.05	0.06	.	0.51	0.06
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	0.03	0.01	0.01	0.04	0.01
	2013	0.02	0.01	.	0.03	.
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2003/2004	3.22	3.31	3.25	1.11	3.26
	2013	3.26	3.33	3.34	1.26	3.37
Obróbka żywności Food management	2003/2004	1.03	1.15	1.08	0.18	1.23
	2013	0.59	1.13	1.14	0.23	1.27
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	0.34	0.37	0.37	0.22	0.41
	2013	0.34	0.39	0.44	0.25	0.47
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	0.12	0.15	0.13	0.02	0.15
	2013	0.08	0.10	0.09	0.02	0.12

¹⁾ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	0.18	0.19	0.21	0.11	0.24
Budowa, remonty, naprawy Construction an repairs	2013 2003/2004	0.14 0.08	0.19 0.10	0.23 0.14	0.10 0.04	0.26 0.06
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2013 2003/2004	0.04 0.31	0.06 0.27	0.08 0.22	. 0.11	0.04 0.21
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2013 2003/2004	0.28 0.01	0.29 0.01	0.26 –	0.12 –	0.23 –
Opieka nad dziećmi Childcare	2013 2003/2004	0.02 0.32	0.01 0.28	0.01 0.30	. 0.02	. 0.14
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2013 2003/2004	0.54 0.01	0.34 0.01	0.26 0.01	0.12 0.01	0.15 0.01
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2013 2003/2004	0.02 0.22	0.01 0.25	0.01 0.28	. 0.16	0.03 0.34
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2013 2003/2004	0.17 0.01	0.21 0.01	0.22 0.01	0.11 0.01	0.30 0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2013 2003/2004	0.01 0.10	0.01 0.13	. 0.17	. 0.05	. 0.14
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2013 2003/2004	0.07 0.11	0.10 0.11	0.11 0.10	0.03 0.11	0.09 0.19
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2013 2003/2004	0.08 0.10	0.10 0.11	0.11 0.10	0.07 0.10	0.21 0.18
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2013 2003/2004	0.08 1.02	0.10 1.04	0.10 1.02	0.07 1.28	0.21 1.22
Życie towarzyskie Social life	2013 2003/2004	1.00 0.51	1.03 0.52	1.05 0.46	1.24 1.16	1.21 0.57
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2013 2003/2004	0.44 0.04	0.44 0.03	0.42 0.02	1.06 0.05	0.48 0.02
	2013	0.04	0.02	0.01	0.04	0.01

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)

24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
w tym: Kino Cinema	2003/2004 2013	0.02 .	0.01 .	– .	0.01 .	– .
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004 2013	0.01 .	– .	– .	0.02 .	– .
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004 2013	– .	– .	– –	– –	– –
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004 2013	– .	– .	– .	0.01 .	– .
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004 2013	0.07 0.12	0.09 0.16	0.14 0.22	0.07 0.13	0.23 0.33
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004 2013	0.21 0.26	0.20 0.23	0.20 0.20	0.45 0.37	0.25 0.23
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004 2013	0.19 0.25	0.18 0.21	0.15 0.17	0.42 0.36	0.21 0.20
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004 2013	0.02 0.01	0.02 0.02	0.04 0.03	0.03 .	0.04 0.03
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004 2013	0.21 0.42	0.18 0.36	0.10 0.22	0.50 1.34	0.12 0.20
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004 2013	0.02 0.03	0.02 0.02	0.01 0.01	0.05 0.04	0.01 0.01
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004 2013	0.11 0.32	0.06 0.25	0.01 0.13	0.08 0.56	0.02 0.08
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004 2013	0.08 0.07	0.10 0.10	0.07 0.08	0.37 0.34	0.09 0.11
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004 2013	2.37 2.13	2.43 2.30	2.51 2.50	2.29 1.56	3.07 3.19
Czytanie Reading	2003/2004 2013	0.38 0.29	0.28 0.23	0.17 0.15	0.20 0.15	0.19 0.17
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004 2013	0.17 0.08	0.14 0.08	0.11 0.08	0.06 0.02	0.12 0.10

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (dok.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)					
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004	0.20	0.14	0.05	0.14	0.07
	2013	0.20	0.14	0.06	0.12	0.07
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004	1.52	2.07	2.26	1.47	2.33
	2013	1.39	2.02	2.30	1.31	2.51
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004	0.06	0.08	0.08	0.21	0.14
	2013	0.04	0.05	0.05	0.11	0.11
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004	1.23	1.16	1.08	1.30	0.59
	2013	1.14	1.06	0.57	1.17	0.45
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004	0.27	0.19	0.22	0.02	0.06
	2013	0.27	0.20	0.19	0.05	0.06
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2003/2004	0.01	0.05	0.01	0.38	0.06
	2013	0.02	0.03	—	0.36	0.03
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance (in hours and minutes)					
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004	10.25	10.44	10.51	11.22	11.43
	2013	10.40	11.03	11.13	11.24	12.04
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	8.10	8.23	8.24	9.10	9.06
	2013	8.17	8.31	8.34	9.07	9.18
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	1.22	1.28	1.37	1.18	1.42
	2013	1.26	1.33	1.42	1.18	1.47
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	0.54	0.54	0.51	0.54	0.55
	2013	0.59	1.00	0.58	1.01	1.00
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	0.53	0.52	0.50	0.54	0.52
	2013	0.57	0.58	0.56	1.00	0.56
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	7.03	7.29	7.31	4.17	5.57
	2013	7.28	7.50	7.47	6.47	6.36
NAUKA STUDY	2003/2004	2.50	4.10	4.10	5.59	5.43
	2013	3.29	4.32	4.04	6.17	6.29
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	3.27	4.27	4.31	5.58	5.45
	2013	4.22	4.55	4.29	6.17	6.31
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2003/2004	4.51	4.27	4.48	5.34	5.09
	2013	4.53	5.08	.	6.13	6.20

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE Obróbka żywności Food management Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management Opieka nad dziećmi Childcare Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
	2003/2004	2.27	2.48	1.40	2.03	2.19
	2013	2.44	2.38	2.08	1.47	1.45
	2003/2004	1.44	1.39	2.08	1.47	2.17
	2013	1.44	1.43	.	2.02	1.36
	2003/2004	3.31	3.45	3.47	1.31	3.48
	2013	3.40	3.51	3.55	1.57	3.58
	2003/2004	1.16	1.33	1.36	0.40	1.52
	2013	1.16	1.35	1.43	0.53	1.55
	2003/2004	0.55	0.59	1.06	0.44	1.06
	2013	1.02	1.09	1.17	0.55	1.18
	2003/2004	0.46	0.57	1.07	0.45	1.13
	2013	0.43	0.52	0.55	0.42	1.04
	2003/2004	1.16	1.15	1.20	0.53	1.27
	2013	1.15	1.27	1.32	1.00	1.33
	2003/2004	1.40	2.06	1.59	1.58	1.54
	2013	1.53	2.19	2.14	.	1.56
	2003/2004	0.54	0.50	0.49	0.45	0.47
	2013	0.55	0.58	0.58	0.54	0.56
	2003/2004	0.26	0.27	0.27	0.14	0.25
	2013	0.34	0.33	0.35	.	0.26
	2003/2004	2.08	2.05	1.52	0.53	1.54
	2013	2.40	2.23	2.06	2.49	2.15
	2003/2004	1.13	1.07	1.12	1.08	1.10
	2013	1.02	1.27	1.38	.	1.40
	2003/2004	1.26	1.37	1.45	1.14	1.32
	2013	1.30	1.37	1.39	1.18	1.31
	2003/2004	2.10	2.38	2.41	2.12	2.46
	2013	2.29	2.16	2.17	.	.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	1.38	2.00	2.25	1.16	2.03
	2013	1.52	2.15	2.23	1.38	2.12
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	1.04	1.07	1.04	1.05	1.08
	2013	1.05	1.08	1.07	1.05	1.14
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	1.02	1.05	1.03	1.01	1.07
	2013	1.03	1.07	1.06	1.03	1.13
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	1.27	1.30	1.29	1.47	1.45
	2013	1.34	1.36	1.36	1.56	1.48
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	1.19	1.22	1.18	1.38	1.26
	2013	1.25	1.26	1.22	1.53	1.25
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	1.48	1.49	1.56	1.43	2.12
	2013	1.59	1.58	1.48	2.24	1.29
w tym: Kino Cinema	2003/2004	1.57	1.52	1.36	1.49	1.50
	2013	.	.	.	.	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	2.08	2.10	2.26	2.16	2.09
	2013	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	1.20	1.03	1.42	–	1.27
	2013	.	.	–	–	–
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	1.49	2.03	2.05	1.39	2.22
	2013	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	0.41	0.45	0.50	0.37	1.02
	2013	0.47	0.52	0.59	0.44	1.10
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	1.17	1.22	1.33	1.46	1.31
	2013	1.28	1.29	1.33	1.48	1.30
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	1.12	1.17	1.20	1.41	1.21
	2013	1.25	1.24	1.25	1.45	1.23
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	2.50	2.33	2.54	2.25	3.08
	2013	2.40	2.52	3.00	.	2.44
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	1.24	1.27	1.17	1.52	1.22
	2013	1.27	1.32	1.29	2.11	1.43
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	1.26	1.40	1.50	1.39	1.33
	2013	1.25	1.36	1.42	1.36	1.39

³⁾ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)					
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet Gry ⁴⁾ Games	2003/2004 2013 2003/2004 2013	1.23 1.17 1.04 1.17	1.24 1.21 1.14 1.17	1.10 1.20 1.10 1.20	1.21 1.41 1.44 1.55	1.16 1.30 1.14 1.30
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004 2013	2.48 2.30	2.55 2.46	3.01 3.02	2.41 2.18	3.14 3.29
Czytanie Reading w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004 2013 2003/2004 2013	1.09 1.13 0.45 0.46	1.03 1.10 0.43 0.46	0.54 1.00 0.43 0.47	1.01 1.06 0.38 0.40	0.59 1.06 0.47 0.53
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004 2013	1.10 1.14	1.13 1.18	1.13 1.14	1.09 1.09	1.12 1.17
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004 2013	2.10 2.04	2.23 2.23	2.40 2.45	2.06 2.00	2.46 3.06
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004 2013	0.46 0.48	0.50 0.53	0.51 0.54	0.56 0.50	1.01 1.08
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004 2013	1.30 1.25	1.25 1.18	1.17 1.10	1.36 1.29	1.13 1.05
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004 2013	1.00 1.03	0.58 1.01	1.03 1.00	1.06 1.04	0.58 0.59
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2003/2004 2013	1.19 1.23	1.40 1.28	1.24 1.04	1.25 1.25	1.12 0.55
ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities						
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004 2013	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004 2013	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0	100,0 100,0
Jedzenie i picie Eating	2003/2004 2013	99, 5 99,2	99,6 99,4	99,7 99,6	100,0 99,5	99,9 99,8
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004 2013	99,5 98,9	99,4 98,7	99,3 98,9	99,0 99,1	99,3 98,5
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004 2013	99,5 98,8	99,4 98,7	99,2 98,8	99,0 99,0	99,3 98,3

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)					
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	54,2	41,3	47,5	9,1	24,0
	2013	50,5	39,4	41,1	8,9	17,3
NAUKA STUDY	2003/2004	7,7	10,8	2,4	61,2	12,0
	2013	6,2	6,4	0,8	56,1	7,3
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	4,7	9,6	2,0	60,3	11,6
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni	2003/2004	3,9	5,5	0,6	55,0	7,1
Classes and lectures	2003/2004	1,4	4,4	1,3	44,0	8,3
	2013	1,8	3,3	.	41,9	5,6
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	3,8	8,0	1,5	53,8	9,9
	2013	3,1	4,0	0,4	47,3	6,2
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	3,3	1,4	0,4	3,7	1,0
	2013	2,3	0,9	.	2,8	0,5
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2003/2004	95,6	94,0	90,6	78,7	90,4
	2013	93,7	92,5	90,8	73,9	91,1
Obróbka żywności Food management	2003/2004	82,0	80,7	71,3	45,1	73,7
	2013	77,9	76,8	71,6	43,9	75,4
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	62,6	62,3	56,3	49,3	63,2
	2013	55,7	56,4	56,7	45,3	60,6
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	25,6	25,8	18,8	5,2	20,6
	2013	19,1	19,2	16,6	3,8	18,2
Ogródnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	24,0	25,5	25,8	21,8	27,6
	2013	18,5	22,3	25,3	17,2	28,1
Budowa, remonty, naprawy Construction an repairs	2003/2004	8,0	7,6	11,4	3,7	5,4
	2013	3,8	4,1	5,8	.	3,0
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	58,6	53,2	44,2	24,1	44,6
	2013	50,6	49,5	44,7	21,5	41,1
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2003/2004	5,3	2,5	1,3	0,3	0,8
	2013	6,3	3,8	2,0	.	1,0
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	25,2	22,3	26,6	4,1	12,4
	2013	34,0	23,9	20,8	7,2	11,4

² Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia			Level of education	
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)				
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004 2013	1,6 1,7	1,6 2,1	1,1 2,5	1,0 .	1,6 2,8
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004 2013	25,9 18,9	25,7 21,3	26,4 22,6	22,0 14,7	36,5 33,4
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004 2013	0,9 0,7	0,6 0,4	0,4 0,3	0,6 .	0,3 .
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004 2013	10,4 6,6	10,6 7,5	11,5 8,0	6,3 3,3	11,6 7,1
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004 2013	17,1 12,9	16,9 14,9	16,4 15,8	16,5 11,4	27,5 28,1
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004 2013	16,4 12,6	16,5 14,7	16,1 15,6	16,0 10,9	27,2 28,0
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004 2013	71,4 64,2	71,0 65,5	69,8 67,4	82,4 72,3	78,4 75,5
Życie towarzyskie Social life	2003/2004 2013	65,1 51,5	63,3 50,9	59,5 50,5	77,7 58,9	66,6 56,3
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004 2013	3,5 3,8	2,4 2,1	1,3 1,0	4,6 2,9	1,3 0,8
w tym: Kino Cinema	2003/2004 2013	1,3 .	0,9 .	0,3 .	1,1 .	0,3 .
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004 2013	0,4 .	0,2 .	0,1 .	1,2 .	0,2 .
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004 2013	0,3 .	0,1 .	X –	– –	X –
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004 2013	0,2 .	0,3 .	0,4 .	0,7 .	0,2 .
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004 2013	17,9 25,3	21,1 31,1	27,4 37,5	19,4 30,1	37,5 46,9
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004 2013	26,8 30,1	25,0 26,0	21,3 21,9	42,4 34,4	27,9 26,0

Tablica 12. Dobowy budżet czasu według wykształcenia - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (dok.)
24-hour time use by level of education - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Poziom wykształcenia Level of education				
		wyższy higher	średni secondary	zasadniczy zawodowy basic vocational	gimnazjalny lower secondary	podstawowy primary
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)				
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004 2013	25,9 29,6	24,0 25,2	19,2 20,4	41,6 33,9	26,1 24,5
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004 2013	1,0 0,6	1,3 1,0	2,5 1,7	1,8 .	2,2 1,8
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004 2013	25,4 47,8	21,1 39,5	12,4 24,6	44,7 71,6	14,5 19,5
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004 2013	2,4 3,0	1,8 2,2	1,0 1,0	5,2 3,8	1,0 1,2
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004 2013	13,6 41,4	7,4 30,4	2,1 15,8	9,8 55,7	2,9 8,9
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004 2013	12,5 9,7	13,9 12,5	10,1 10,3	35,4 29,2	11, 8 12,1
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004 2013	93,4 88,4	93,1 90,4	94,3 93,5	92,5 84,1	96,0 95,3
Czytanie Reading	2003/2004 2013	55,1 39,9	44,5 32,2	31,6 24,6	33,2 23,0	31,7 25,9
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004 2013	38,7 17,1	31,9 17,6	26,6 18,0	15,5 5,7	25,0 18,5
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004 2013	28,8 27,5	19,2 18,0	7,4 8,4	20,6 18,2	9,5 9,0
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004 2013	86,5 80,0	88,7 85,9	91,8 91,2	85,0 75,4	92,2 92,1
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004 2013	14,0 9,2	15,6 9,9	14,8 9,8	37,6 21,4	23,6 16,2
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004 2013	91,5 87,4	89,3 84,3	87,9 81,4	93,5 85,8	80,7 70,3
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004 2013	44,3 43,1	33,3 32,9	34,3 31,1	3,7 7,9	10,1 9,9
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2003/2004 2013	1,6 2,5	4,8 3,7	1,4 0,5	44,5 42,5	8,4 5,7

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013

24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ Average duration of an activity (in hours and minutes per one person)							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004	10.59	10.45	10.58	10.57	11.04	11.07	11.10
	2013	11.07	10.58	11.05	11.04	11.10	11.15	11.14
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	8.35	8.29	8.33	8.31	8.37	8.40	8.41
	2013	8.35	8.30	8.36	8.33	8.36	8.40	8.40
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	1.30	1.21	1.29	1.33	1.33	1.35	1.37
	2013	1.32	1.28	1.29	1.31	1.35	1.36	1.38
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	0.54	0.56	0.55	0.53	0.54	0.53	0.51
	2013	1.00	1.00	1.01	1.00	0.59	0.59	0.57
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	0.52	0.54	0.53	0.51	0.52	0.51	0.50
	2013	0.57	0.58	0.58	0.57	0.57	0.57	0.55
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	2.31	2.50	2.26	2.32	2.28	2.20	2.58
	2013	2.47	3.06	2.50	2.48	2.40	2.39	3.01
NAUKA STUDY	2003/2004	0.36	0.40	0.40	0.40	0.32	0.32	0.29
	2013	0.23	0.31	0.33	0.19	0.19	0.17	0.23
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	0.34	0.38	0.37	0.38	0.30	0.30	0.29
	2013	0.21	0.29	0.31	0.16	0.18	0.16	0.23
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2003/2004	0.19	0.20	0.21	0.22	0.18	0.18	0.19
	2013	0.14	0.18	0.20	0.12	0.13	0.12	0.16
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	0.14	0.18	0.16	0.15	0.11	0.12	0.10
	2013	0.07	0.12	0.11	0.04	0.05	0.04	0.06
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01
	2013	0.01	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2003/2004	3.17	3.04	3.11	3.22	3.20	3.29	3.27
	2013	3.21	3.02	3.07	3.29	3.28	3.35	3.34
Obróbka żywności Food management	2003/2004	1.10	1.03	1.08	1.13	1.12	1.14	1.14
	2013	1.09	0.58	1.04	1.12	1.12	1.17	1.11
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	0.35	0.33	0.33	0.33	0.35	0.38	0.42
	2013	0.35	0.30	0.32	0.37	0.37	0.40	0.47

¹⁾ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	0.13	0.11	0.12	0.13	0.13	0.14	0.15
	2013	0.09	0.07	0.08	0.08	0.10	0.10	0.10
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	0.20	0.17	0.18	0.22	0.21	0.23	0.21
	2013	0.18	0.15	0.16	0.18	0.19	0.20	0.23
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2003/2004	0.08	0.06	0.07	0.08	0.08	0.11	0.11
	2013	0.04	0.03	0.04	0.04	0.04	0.05	0.08
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	0.27	0.31	0.28	0.28	0.26	0.23	0.18
	2013	0.29	0.31	0.31	0.32	0.29	0.27	0.21
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2003/2004	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	–	–
	2013	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	0.22	0.20	0.22	0.24	0.23	0.23	0.26
	2013	0.33	0.35	0.29	0.35	0.34	0.33	0.33
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
	2013	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.02	0.02
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004	0.26	0.22	0.25	0.23	0.28	0.31	0.30
	2013	0.20	0.17	0.19	0.19	0.21	0.24	0.23
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004	0.01	0.01	0.01	–	0.01	–	0.01
	2013	0.01	0.01	.	.	0.01	.	0.01
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	0.14	0.13	0.12	0.12	0.14	0.16	0.13
	2013	0.10	0.08	0.10	0.10	0.10	0.11	0.09
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	0.12	0.09	0.12	0.11	0.13	0.14	0.16
	2013	0.10	0.07	0.09	0.09	0.10	0.12	0.14
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	0.11	0.08	0.11	0.11	0.12	0.14	0.16
	2013	0.09	0.07	0.08	0.09	0.10	0.12	0.13

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (cd.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	1.09	1.11	1.11	1.05	1.11	1.07	1.11
	2013	1.05	1.06	1.05	1.08	1.05	1.04	1.08
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	0.54	0.56	0.56	0.50	0.55	0.51	0.52
	2013	0.45	0.48	0.45	0.46	0.44	0.43	0.45
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
	2013	0.03	0.04	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02
w tym: Kino Cinema	2003/2004	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	–	–
	2013	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	.
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	–	0.01	0.01	–	–	–	–
	2013	0.01	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	–	–	–	–	–	–	–
	2013	.	.	.	.	.	.	–
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	–	–	–	–	–	–	–
	2013	.	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	0.13	0.12	0.12	0.12	0.13	0.14	0.17
	2013	0.18	0.14	0.17	0.19	0.19	0.19	0.21
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	0.26	0.22	0.25	0.26	0.27	0.29	0.18
	2013	0.27	0.28	0.29	0.26	0.27	0.26	0.19
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	0.23	0.21	0.23	0.24	0.23	0.23	0.14
	2013	0.25	0.26	0.27	0.24	0.25	0.23	0.16
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	0.03	0.01	0.02	0.02	0.03	0.05	0.03
	2013	0.02	.	0.01	.	0.02	0.03	0.02
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	0.20	0.23	0.23	0.20	0.18	0.16	0.10
	2013	0.39	0.46	0.40	0.39	0.38	0.32	0.27
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.01	0.01
	2013	0.02	0.03	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004	0.06	0.10	0.08	0.06	0.05	0.04	0.01
	2013	0.25	0.30	0.26	0.26	0.24	0.20	0.18
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004	0.12	0.12	0.13	0.13	0.12	0.11	0.07
	2013	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.10	0.08

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach na 1 osobę) ¹⁾ (dok.) Average duration of an activity (in hours and minutes per one person) (cont.)							
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU	2003/2004	2.56	2.54	2.58	2.54	2.57	2.56	2.40
MASS MEDIA	2013	2.41	2.28	2.40	2.40	2.47	2.43	2.29
Czytanie	2003/2004	0.27	0.31	0.29	0.25	0.25	0.25	0.17
Reading	2013	0.25	0.29	0.26	0.25	0.23	0.22	0.15
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej	2003/2004	0.14	0.15	0.15	0.12	0.14	0.13	0.10
Reading periodicals	2013	0.09	0.08	0.08	0.09	0.09	0.09	0.07
Czytanie książek (także e-booki)	2003/2004	0.13	0.16	0.13	0.12	0.11	0.12	0.07
Reading books	2013	0.15	0.19	0.17	0.15	0.14	0.12	0.08
Telewizja, wideo i DVD	2003/2004	2.20	2.13	2.19	2.21	2.22	2.21	2.12
Watching TV, video or DVD	2013	2.10	1.53	2.08	2.10	2.19	2.16	2.07
Radio i muzyka	2003/2004	0.10	0.09	0.10	0.09	0.10	0.10	0.11
Listening to radio and recordings	2013	0.06	0.06	0.07	0.06	0.05	0.06	0.07
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾	2003/2004	1.15	1.26	1.20	1.15	1.11	1.07	1.02
TRAVEL	2013	1.07	1.17	1.09	1.05	1.03	1.01	0.58
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy	2003/2004	0.17	0.23	0.18	0.17	0.16	0.14	0.14
Travel to/from work	2013	0.20	0.25	0.21	0.19	0.18	0.17	0.17
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego	2003/2004	0.05	0.06	0.06	0.05	0.05	0.05	0.06
Travel related to study	2013	0.04	0.05	0.05	0.03	0.03	0.03	0.04
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) Average time of activity performance (in hours and minutes)							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE	2003/2004	10.59	10.45	10.58	10.57	11.04	11.07	11.10
PERSONAL CARE	2013	11.07	10.58	11.05	11.04	11.10	11.15	11.15
Sen (i leżenie z powodu choroby)	2003/2004	8.35	8.29	8.33	8.31	8.37	8.40	8.41
Sleep	2013	8.35	8.30	8.36	8.33	8.36	8.40	8.40
Jedzenie i picie	2003/2004	1.31	1.21	1.30	1.33	1.33	1.36	1.37
Eating	2013	1.33	1.29	1.30	1.31	1.35	1.36	1.38
Inne potrzeby osobiste	2003/2004	0.54	0.57	0.56	0.54	0.54	0.53	0.52
Other personal care	2013	1.00	1.01	1.01	1.00	1.00	1.00	0.58
w tym: Mycie się, ubieranie się	2003/2004	0.52	0.54	0.53	0.52	0.52	0.51	0.50
Washing and dressing	2013	0.58	0.59	0.59	0.58	0.58	0.57	0.56

¹ Wskaźnik może nie sumować się do 24 godzin ze względu na pominięcie w tablicy kategorii "Inne nie wymienione czynności".

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)							
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	7.35	7.37	7.33	7.40	7.33	7.36	6.31
	2013	7.48	7.45	7.49	7.42	7.51	7.51	7.24
NAUKA STUDY	2003/2004	4.54	4.54	4.40	5.22	4.49	5.00	5.16
	2013	5.01	4.52	5.13	4.24	5.09	5.15	5.35
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	5.11	5.10	4.54	5.32	5.06	5.21	5.23
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2013	5.30	5.21	5.36	5.11	5.41	5.32	5.48
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	4.57	4.34	4.51	4.57	5.08	5.14	5.26
	2013	5.36	5.17	5.32	5.24	5.54	5.49	6.10
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	2.30	2.54	2.26	2.37	2.16	2.24	2.05
	2013	2.16	2.40	2.37	1.49	1.59	1.50	1.57
	2003/2004	1.50	1.47	1.48	1.41	1.52	1.57	1.55
	2013	1.47	1.35	1.52	1.45	1.46	2.10	1.50
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	2003/2004	3.32	3.17	3.22	3.36	3.36	3.45	3.52
	2013	3.38	3.18	3.24	3.42	3.46	3.52	3.59
Obróbka żywności Food management	2003/2004	1.30	1.19	1.26	1.32	1.33	1.35	1.48
	2013	1.29	1.17	1.24	1.29	1.33	1.39	1.43
Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep	2003/2004	0.57	0.55	0.54	0.53	0.57	1.01	1.11
	2013	1.04	1.00	1.00	1.05	1.05	1.08	1.20
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles	2003/2004	0.57	0.50	0.56	0.57	0.59	1.03	1.12
	2013	0.50	0.45	0.49	0.48	0.53	0.52	0.56
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care	2003/2004	1.20	1.14	1.17	1.19	1.21	1.26	1.17
	2013	1.26	1.21	1.24	1.32	1.29	1.25	1.27
Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs	2003/2004	1.57	1.46	1.52	2.09	1.48	2.15	1.59
	2013	1.58	1.40	2.18	1.47	1.54	2.12	2.21
Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	2003/2004	0.52	0.55	0.53	0.52	0.51	0.47	0.45
	2013	0.58	1.00	0.59	1.00	0.58	0.54	0.55
Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management	2003/2004	0.27	0.24	0.25	0.28	0.30	0.26	0.24
	2013	0.33	0.35	0.31	0.38	0.30	0.35	0.33

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
		PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)						
Opieka nad dziećmi Childcare	2003/2004	2.00	2.08	2.08	1.59	1.57	1.55	1.56
	2013	2.31	2.49	2.20	2.42	2.28	2.22	2.15
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	2003/2004	1.12	1.28	1.03	1.08	1.06	1.16	1.03
	2013	1.27	1.22	1.14	1.27	1.34	1.29	1.30
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	2003/2004	1.38	1.41	1.35	1.33	1.39	1.39	1.31
	2013	1.39	1.44	1.40	1.42	1.36	1.39	1.29
Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work	2003/2004	2.33	2.09	2.34	2.07	3.02	2.14	2.32
	2013	2.23	2.59	.	.	2.25	.	2.23
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other households	2003/2004	2.02	2.04	1.59	1.58	2.01	2.08	2.06
	2013	2.13	2.11	2.19	2.15	2.09	2.16	2.08
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	1.08	1.08	1.08	1.08	1.09	1.08	1.06
	2013	1.09	1.09	1.08	1.11	1.09	1.11	1.08
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	1.06	1.05	1.07	1.06	1.06	1.07	1.05
	2013	1.08	1.07	1.06	1.09	1.07	1.10	1.07
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	1.34	1.36	1.36	1.30	1.36	1.32	1.36
	2013	1.38	1.41	1.39	1.43	1.37	1.34	1.38
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	1.23	1.25	1.26	1.18	1.24	1.20	1.22
	2013	1.27	1.31	1.27	1.33	1.25	1.22	1.26
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	1.51	1.53	1.47	2.14	1.49	1.37	2.02
	2013	1.58	1.57	2.02	2.04	1.52	2.02	1.56
w tym: Kino Cinema	2003/2004	1.50	2.02	1.44	1.49	1.43	1.34	1.54
	2013	1.50	2.00	1.56	1.42	1.43	1.36	1.35
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	2.14	2.16	2.04	2.47	2.26	2.04	2.07
	2013	2.21	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	1.11	1.05	0.59	0.53	1.24	2.00	1.28
	2013	1.49	.	.	.	.	.	—
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	2.07	2.11	1.45	2.59	2.18	1.48	1.58
	2013	2.09	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	0.51	0.47	0.49	0.49	0.52	0.53	0.57
	2013	0.56	0.54	0.56	0.57	0.57	0.56	0.57

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (cd.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)							
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	1.30	1.24	1.28	1.28	1.32	1.35	1.23
	2013	1.33	1.33	1.37	1.34	1.33	1.31	1.25
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	1.23	1.21	1.22	1.23	1.24	1.23	1.13
	2013	1.29	1.30	1.33	1.29	1.29	1.25	1.18
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	3.15	3.32	3.21	3.12	3.22	3.04	2.27
	2013	3.11	.	3.33	.	3.05	2.55	2.36
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	1.29	1.30	1.36	1.30	1.28	1.22	1.18
	2013	1.37	1.43	1.33	1.36	1.38	1.33	1.29
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	1.35	1.47	1.40	1.24	1.39	1.20	1.43
	2013	1.34	1.39	1.32	1.32	1.37	1.26	1.32
Korzystanie z komputera, Internetu Computing, Internet	2003/2004	1.24	1.26	1.33	1.13	1.25	1.11	1.07
	2013	1.23	1.27	1.19	1.24	1.24	1.21	1.18
Gry ⁴⁾ Games	2003/2004	1.19	1.15	1.21	1.23	1.18	1.17	1.10
	2013	1.27	1.34	1.27	1.30	1.25	1.21	1.18
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAŻU MASS MEDIA	2003/2004	3.07	3.06	3.09	3.04	3.07	3.06	2.50
	2013	2.57	2.51	2.57	2.57	3.01	2.58	2.43
Czytanie Reading	2003/2004	1.03	1.09	1.05	1.01	1.01	1.00	0.55
	2013	1.12	1.16	1.16	1.13	1.11	1.08	1.00
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej Reading periodicals	2003/2004	0.45	0.46	0.46	0.43	0.44	0.43	0.43
	2013	0.48	0.48	0.48	0.48	0.49	0.47	0.45
Czytanie książek (także e-booki) Reading books	2003/2004	1.12	1.12	1.15	1.12	1.11	1.13	1.10
	2013	1.18	1.18	1.22	1.20	1.16	1.15	1.09
Telewizja, wideo i DVD Watching TV, video or DVD	2003/2004	2.35	2.33	2.37	2.35	2.36	2.36	2.26
	2013	2.33	2.26	2.32	2.32	2.37	2.35	2.25
Radio i muzyka Listening to radio and recordings	2003/2004	0.54	0.55	0.53	0.52	0.53	0.58	0.56
	2013	0.55	0.58	0.57	0.56	0.52	0.55	0.56
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004	1.23	1.36	1.29	1.21	1.19	1.16	1.17
	2013	1.19	1.31	1.21	1.17	1.15	1.12	1.13

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu", z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
	PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach) (dok.) Average time of activity performance (in hours and minutes) (cont.)							
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	2003/2004	0.59	1.10	1.03	0.56	0.55	0.52	1.03
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	2013	1.02	1.10	1.03	0.57	1.00	0.57	1.01
	2003/2004	1.15	1.20	1.15	1.08	1.12	1.17	1.44
	2013	1.14	1.20	1.15	1.12	1.07	1.20	1.30
	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI Percentage of persons performing activities							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	2003/2004	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2013	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sen (i leżenie z powodu choroby) Sleep	2003/2004	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2013	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jedzenie i picie Eating	2003/2004	99,6	99,3	99,4	99,9	99,7	99,8	99,9
	2013	99,4	99,2	99,2	99,5	99,4	99,5	99,6
Inne potrzeby osobiste Other personal care	2003/2004	99,4	99,0	99,4	99,3	99,5	99,6	99,3
	2013	98,8	98,6	98,6	98,7	98,9	99,0	98,7
w tym: Mycie się, ubieranie się Washing and dressing	2003/2004	99,3	98,9	99,3	99,2	99,4	99,6	99,3
	2013	98,7	98,5	98,6	98,5	98,9	98,9	98,7
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) ²⁾ EMPLOYMENT	2003/2004	33,1	37,2	32,2	33,2	32,6	30,8	45,5
	2013	35,7	40,0	36,3	36,4	33,9	33,8	40,8
NAUKA STUDY	2003/2004	12,1	13,4	14,2	12,3	10,9	10,8	9,3
	2013	7,7	10,6	10,5	7,3	6,2	5,5	7,0
Nauka w szkole/na uczelni School or university	2003/2004	10,8	12,2	12,7	11,4	9,8	9,3	8,9
	2013	6,5	9,2	9,2	5,2	5,2	4,8	6,5
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni Classes and lectures	2003/2004	6,6	7,3	7,4	7,4	6,0	5,7	5,7
	2013	4,3	5,6	5,9	3,7	3,6	3,3	4,4
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką Homework	2003/2004	9,1	10,1	10,6	9,8	8,2	8,1	7,7
	2013	5,2	7,2	7,1	3,9	4,2	4,1	5,4
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego Free time study	2003/2004	1,7	1,7	2,2	1,6	1,4	1,9	0,7
	2013	1,4	1,7	1,6	1,9	1,1	0,8	0,6

²⁾ Razem z dojazdami w ramach pracy.

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE Obróbka żywności Food management Prace związane z utrzymaniem porządku Household upkeep Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży Making and care for textiles Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) Gardening and pet care Budowa, remonty, naprawy Construction and repairs Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services Zarządzanie gospodarstwem domowym Househod management Opieka nad dziećmi Childcare Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji Organisational work Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw Informal work to other househols	ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)							
	2003/2004	93,0	93,1	94,2	93,7	92,4	92,7	89,1
	2013	92,4	92,0	91,9	94,1	92,0	92,7	89,4
	2003/2004	78,4	80,0	79,6	79,5	77,1	77,5	68,8
	2013	77,2	75,1	75,4	81,0	77,4	77,9	68,9
	2003/2004	61,5	60,5	61,8	62,0	60,9	62,9	58,9
	2013	55,3	50,3	54,1	56,4	56,2	58,8	58,0
	2003/2004	22,3	22,8	21,4	22,0	22,4	22,6	20,5
	2013	17,7	16,4	16,6	16,9	18,4	19,3	17,6
	2003/2004	25,4	23,0	23,8	27,5	25,8	27,1	26,7
	2013	20,7	18,4	19,3	20,0	21,3	23,5	26,0
	2003/2004	6,9	5,8	6,1	6,3	7,3	8,4	9,1
	2013	3,5	2,9	3,3	3,6	3,6	3,8	5,3
	2003/2004	52,1	55,6	53,3	53,5	50,8	49,4	40,0
	2013	50,9	51,1	51,8	53,3	50,0	49,8	38,3
	2003/2004	2,4	3,3	2,7	2,4	2,0	1,7	1,1
	2013	4,0	4,7	4,3	4,6	3,5	3,4	2,4
	2003/2004	18,6	15,5	17,1	20,1	19,8	19,7	22,1
	2013	22,0	20,6	20,4	21,7	23,0	23,2	24,1
	2003/2004	1,5	1,6	1,5	1,6	1,4	1,6	1,3
	2013	2,0	1,7	2,1	1,6	2,1	2,3	2,3
	2003/2004	26,7	21,9	25,8	24,9	28,0	30,9	32,9
	2013	20,4	16,0	19,2	19,0	21,7	24,5	25,6
	2003/2004	0,5	0,7	0,6	0,3	0,5	0,3	0,5
	2013	0,5	0,8	.	.	0,4	.	0,4
	2003/2004	11,1	10,3	9,9	9,8	11,9	12,6	10,4
	2013	7,4	6,2	7,4	7,2	7,5	8,4	6,8

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (cd.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta Urban						Wieś Rural
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (cd.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych Participatory activities	2003/2004	17,4	12,6	17,4	16,6	18,3	20,8	24,6
	2013	14,0	10,5	12,6	12,6	15,1	17,7	20,1
w tym: Praktyki i działalność religijna Religious activities	2003/2004	17,0	12,2	17,1	16,3	17,9	20,5	24,4
	2013	13,8	10,3	12,4	12,5	14,9	17,5	19,9
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	2003/2004	73,6	73,9	73,8	72,5	74,3	72,8	73,2
	2013	66,5	65,2	66,1	65,7	66,8	68,0	68,9
Życie towarzyskie Social life	2003/2004	65,0	66,0	64,9	63,4	65,8	63,8	62,9
	2013	51,8	52,4	51,7	50,0	51,8	52,3	52,6
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) Entertainment and culture	2003/2004	2,5	3,5	2,7	2,5	2,0	2,1	1,3
	2013	2,5	3,8	2,8	2,1	2,2	1,8	1,3
w tym: Kino Cinema	2003/2004	0,9	1,8	1,1	0,7	0,6	0,4	0,2
	2013	1,0	1,7	1,1	0,9	0,8	0,7	0,5
Teatr i koncerty Theatre and concerts	2003/2004	0,4	0,4	0,6	0,2	0,3	0,4	0,1
	2013	0,4	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy Museums and art exhibitions	2003/2004	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	–	0,1
	2013	0,1	.	.	.	.	.	–
Wydarzenia sportowe Sport events	2003/2004	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,3	0,4
	2013	0,2	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny Resting	2003/2004	25,3	24,3	25,1	25,0	25,4	26,1	30,2
	2013	31,4	25,9	30,1	33,0	33,2	34,0	36,9
UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	2003/2004	28,7	26,1	28,6	29,7	28,8	30,4	21,1
	2013	28,9	29,6	29,7	28,2	28,7	28,4	22,1
w tym: Ćwiczenia fizyczne Physical exercise	2003/2004	27,5	25,7	27,6	28,7	27,6	28,1	19,2
	2013	28,2	29,2	29,0	27,4	28,0	27,2	20,8
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)	2003/2004	1,5	0,5	1,2	1,2	1,6	2,9	2,3
	2013	0,9	.	0,7	.	0,9	1,4	1,6
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	2003/2004	22,2	25,7	24,5	22,7	20,9	18,8	12,3
	2013	39,9	44,1	43,0	40,8	38,8	34,6	30,8
Zamiłowania artystyczne, hobby ³⁾ Arts and hobbies	2003/2004	1,7	1,9	1,9	2,2	1,6	1,5	1,4
	2013	2,2	3,2	2,1	2,1	1,9	1,9	1,7

³ W 2003/2004 r. "kolekcjonowanie i korespondowanie" należało do kategorii "Korzystanie z komputera, Internetu" z której w 2013 r. zostało przesunięte do kategorii "Zamiłowania artystyczne, hobby".

Tablica 13. Dobowy budżet czasu według klasy miejscowości zamieszkania - porównanie lat 2003/2004 i 2013 (dok.)
24-hour time use by class of locality - comparison of years 2003/2004 and 2013 (cont.)

Wyszczególnienie Specification	Rok badania Year of survey	Miasta <i>Urban</i>						Wieś <i>Rural</i>
		razem total	o liczbie mieszkańców w tysiącach town by size in thousand					
			500 i więcej 500 and more	200-499	100-199	20-99	poniżej 20 less than 20	
		ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI (dok.) Percentage of persons performing activities (cont.)						
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	2003/2004	7,5	11,2	9,0	7,7	6,0	4,9	2,2
Gry ⁴⁾ <i>Games</i>	2013	30,1	34,9	33,1	30,5	28,7	25,0	23,2
	2003/2004	15,2	15,4	16,3	15,5	15,2	13,9	9,6
	2013	13,3	12,7	13,8	12,9	13,9	12,7	10,1
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	2003/2004	94,3	93,1	94,0	94,8	94,7	94,6	94,0
	2013	90,7	86,5	90,4	90,8	92,4	92,0	91,7
Czytanie <i>Reading</i>	2003/2004	42,1	45,4	43,7	40,5	40,9	40,9	31,2
	2013	34,0	38,1	34,3	33,5	32,9	32,0	25,3
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	2003/2004	30,9	32,9	32,3	28,6	30,6	30,0	24,3
	2013	18,0	16,9	16,6	18,9	18,2	19,1	15,8
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	2003/2004	17,4	21,6	17,8	17,0	15,9	15,9	9,8
	2013	19,6	25,0	20,5	18,9	18,1	16,5	11,4
Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	2003/2004	89,9	87,2	88,5	90,8	91,3	90,6	90,1
	2013	85,1	77,8	83,8	85,3	88,5	87,5	88,0
Radio i muzyka <i>Listening to radio and recordings</i>	2003/2004	18,0	16,5	19,0	16,8	19,2	17,5	19,8
	2013	10,7	10,2	11,6	10,6	10,4	10,9	11,9
DOJAZDY I DOJŚCIA ⁵⁾ TRAVEL	2003/2004	89,8	89,4	89,8	91,7	89,7	89,0	81,5
	2013	84,5	84,5	85,1	84,9	84,5	84,1	78,9
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/from work</i>	2003/2004	29,4	33,5	29,0	29,9	28,9	26,3	21,7
	2013	32,2	34,9	33,2	33,1	30,8	30,4	27,4
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni, dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	2003/2004	6,9	7,6	7,7	7,9	6,3	5,9	5,8
	2013	4,8	6,4	6,5	4,3	4,1	3,6	4,7

⁴ Zaliczamy tu gry i zabawy indywidualne, towarzyskie, komputerowe, telewizyjne oraz inne.

⁵ Dojazdy i dojścia bez przemieszczania się w ramach pracy.

Tablica 14. Czynności z zakresu zapewnienia i utrzymania mieszkania i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów

Household upkeep related activities and respective wages per hour by occupation

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
1.	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne <i>House construction and renovation</i>	351	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni Robotnicy budowlani robót wykończeniowych <i>Building frame and related trades workers</i> <i>Building finishers and related trades workers</i>	711 712	15,20
2.	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu <i>Repair of dwelling</i>	352	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni <i>Building finishers and related trades workers</i> <i>Painters, building structure cleaners and related trades workers</i>	712 713	15,88
3.	Produktowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Mechanicy maszyn i urządzeń Technicy nauk fizycznych i technicznych <i>Machine operators and assemblers</i> <i>Machinery mechanics and fitters</i> <i>Physical and engineering science technicians</i>	8 723 311	20,26
4.	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni <i>Building finishers and related trades workers</i> <i>Painters, building structure cleaners and related trades workers</i>	712 713	15,88
5.	Ogrzewanie i zaopatrywanie gospodarstwa domowego w wodę, pozyskiwanie drewna opałowego <i>Supply of heating and water</i>	323	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych <i>Transport and warehouse labourers</i>	933	14,74
6.	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe Myjący pojazdy, szyby, pralki i inni sprzątacze Gospodarze obiektów <i>Domestic, office, hotel helpers and cleaners</i> <i>Car and window cleaners, launderers and related cleaners</i> <i>Building caretakers</i>	911 912 515	11,17

Tablica 14. Czynności z zakresu zapewnienia i utrzymania mieszkania i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów (dok.)

Household upkeep related activities and respective wages per hour by occupation (cont.)

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
7.	Sprzątanie podwórza, ogrodu, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze Gospodarze obiektów <i>Car and window cleaners, launderers and related cleaners Building caretakers</i>	912 515	11,50
8.	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze Gospodarze obiektów <i>Domestic, office, hotel helpers and cleaners Car and window cleaners, launderers and related cleaners Building caretakers</i>	911 912 515	10,76
9.	Dojazdy i dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych <i>Car, van and motorcycle drivers Transport and warehouse labourers</i>	832 933	14,41
10.	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	Mechanicy maszyn i urządzeń Technicy nauk fizycznych i technicznych <i>Machinery mechanics and fitters Physical and engineering science technicians</i>	723 311	21,82
11.	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze <i>Domestic, office, hotel helpers and cleaners Car and window cleaners, launderers and related cleaners</i>	911 912	10,76

Tablica 15. Czynności z zakresu zapewnienia wyżywienia i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów
Food management related activities and respective wages per hour by occupation

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
1.	Przygotowanie posiłków, przekąsek, napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	Kucharze Kelnerzy i barmani Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni <i>Cooks</i> <i>Waiters and barman</i> <i>Food processing and related trades workers</i>	512 513 751	11,62
2.	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki <i>Meal preparing labourers</i>	94	10,43
3.	Niewymienione zajęcia i prace domowe <i>Other housework</i>	314	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni <i>Food processing and related trades workers</i>	751	12,60
4.	Zakupy <i>Shopping</i>	361	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych <i>Transport and warehouse labourers</i>	933	14,74
5.	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	Rolnicy produkcji towarowej <i>Market gardeners and animal producers</i>	61	14,53
6.	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	Rolnicy produkcji towarowej <i>Market gardeners and animal producers</i>	61	14,53
7.	Dojazdy i dojeżdżania związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych <i>Car, van and motorcycle drivers</i> <i>Transport and warehouse labourers</i>	832 933	14,41

Tablica 16. Czynności z zakresu zapewnienia i utrzymania odzieży i obuwia i odpowiadające im godzinowe stawki płac
według zawodów
Making and care for textiles and footwear related activities and respective wages per hour by occupation

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
1.	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni <i>Textile, garment and related trades workers</i>	753	11,54
2.	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	Pracownicy obsługi biurowej <i>Office clerks</i>	411	17,92
3.	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	Pracownicy obsługi biurowej <i>Office clerks</i>	411	17,92
4.	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe <i>Domestic, office, hotel helpers and cleaners</i>	911	10,52
5.	Pranie <i>Laundry</i>	331	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze <i>Car and window cleaners, launderers and related cleaners</i>	912	10,99
6.	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe <i>Car and window cleaners, launderers and related cleaners</i> <i>Domestic, office, hotel helpers and cleaners</i>	912 511	10,76

Tablica 17. Czynności z zakresu opieki i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów

Caring for children and adults and respective wages per hour by occupation

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
	<u>Opieka nad dziećmi</u> <i>Childcare</i>				
1.	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	Pielęgniarki Położne Inni specjaliści nauczania i wychowania <i>Nurses Midwives Other teaching professionals</i>	222 223 235	23,70
2.	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka <i>Primary and pre-primary education teaching professionals</i>	234	39,36
3.	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka Inni specjaliści nauczania i wychowania <i>Primary and pre-primary education teaching professionals Other teaching professionals</i>	234 235	36,62
4.	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Personal care and related workers</i>	53	11,83
5.	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka Inni specjaliści nauczania i wychowania Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Primary and pre-primary education teaching professionals Other teaching professionals Personal care and related workers</i>	234 235 53	28,35
6.	Dojazdy i dojeżdżania związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Car, van and motorcycle drivers Personal care and related workers</i>	832 53	12,96
	<u>Opieka nad dorosłymi</u> <i>Help to an adult</i>				
7.	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	Pielęgniarki Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Nurses Personal care and related workers</i>	222 53	15,29
8.	Dojazdy i dojeżdżania z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Car, van and motorcycle drivers Personal care and related workers</i>	832 53	11,46
	<u>Inna opieka</u> <i>Other care</i>				
9.	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Personal care and related workers</i>	53	11,83
10.	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Personal care and related workers</i>	53	11,83
11.	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Personal care and related workers</i>	53	11,83
12.	Zarządzanie gospodarstwem domowym, w tym koordynowanie zajęć z dzieckiem <i>Household management, of which child time coordination</i>	371	Pracownicy obsługi biurowej <i>Office clerks</i>	411	17,92

Tablica 18. Czynności z zakresu nieodpłatnej pomocy dla innych gospodarstw i odpowiadające im godzinowe stawki
płac według zawodów
Volunteer help to other households and respective wages per hour by occupation

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzino- wa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
1.	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	Kucharze Kelnerzy i barmani Robotnicy w przetwórstwie spożywczym Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki Cooks Waiters and barman Food processing and related trades workers Transport and warehouse labourers Meal preparing labourers	512 513 751 933 94	12,01
2.	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze Gospodarze obiektów Domestic, office, hotel helpers and cleaners Car and window cleaners, launderers and related cleaners Building caretakers	911 912 515	11,17
3.	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni Rolnicy Personal care and related workers Market gardeners and animal producers	53 6	12,94
4.	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu <i>Construction and repairs</i>	421	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni Robotnicy budowlani robót wykończeniowych Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń Mechanicy maszyn i urządzeń Technicy nauk fizycznych i technicznych Building finishers and related trades workers Painters, building structure cleaners and related trades workers Machine operators and assemblers Machinery mechanics and fitters Physical and engineering science technicians	711 712 713 8 723 311	17,86

Tablica 18. Czynności z zakresu nieodpłatnej pomocy dla innych gospodarstw i odpowiadające im godzinowe stawki płac według zawodów (dok.)

Volunteer help to other households and respective wages per hour by occupation (cont.)

Lp. Item	Wyszczególnienie czynności Specification of activity	Kod czynności Code of activity	Wyszczególnienie zawodów Specification of occupation	Kod zawodu Code of occupation	Stawka godzinowa w zł (maj, 2013 r.) Wages per hour in zł
5.	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych <i>Car, van and motorcycle drivers</i> <i>Transport and warehouse labourers</i>	832 933	14,41
6.	Pomoc w pracy w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	Rolnicy produkcji towarowej <i>Market gardeners and animal producers</i>	6	14,04
7.	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423 424	Pielęgniarki Położne Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Nurses</i> <i>Midwives</i> <i>Primary and pre-primary education teaching professionals</i> <i>Personal care and related workers</i>	222 223 234 53	22,15
8.	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	Pielęgniarki Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Nurses</i> <i>Personal care and related workers</i>	222 53	15,29
9.	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	Średnia stawek z punktów 1-8 <i>Average wage per hour from points 1-8</i>		
10.	Dojazdy i dojeżdża związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli Pracownicy opieki osobistej i pokrewni <i>Car, van and motorcycle drivers</i> <i>Personal care and related workers</i>	832 53	12,96

Tablica 19. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i wykonywania pracy zawodowej
Average weekly value of housework in zł by sex and employment

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Ogółem Grand total	Kobiety Women			Mężczyźni Men		
				razem total	pracu- jące em- ployed	niepracu- jące unem- ployed	razem total	pracu- jący em- ployed	niepracu- jący unem- ployed
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		68,58	65,21	52,51	72,39	70,05	59,86	95,45
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne <i>House construction and renovation</i>	351	0,72	–	–	–	1,51	1,51	1,51
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu <i>Repair of dwelling</i>	352	5,00	–	–	–	10,53	10,53	10,53
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	0,97	–	–	–	2,02	2,02	2,02
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	0,76	–	–	–	1,58	1,58	1,58
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	8,31	4,89	1,96	6,11	13,45	9,05	21,03
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	34,00	46,78	39,04	51,11	16,06	14,07	27,74
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	1,30	–	–	–	3,70	2,78	4,26
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	4,96	2,48	1,33	3,43	7,44	5,53	10,68
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	–	–	–	–	–	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	3,54	2,83	2,15	3,35	4,33	3,35	5,98
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	2,89	–	–	–	6,53	6,15	7,24
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	7,43	8,23	8,03	8,39	6,60	6,07	7,14
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		173,82	226,11	183,42	256,52	116,43	88,34	165,08
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	71,15	103,85	88,05	115,41	35,45	27,55	49,13
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	1,16	2,12	1,35	2,31	–	–	–
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	20,41	30,28	23,87	35,64	9,17	6,06	13,49
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	37,65	44,50	40,59	47,19	29,34	26,41	35,94
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	17,59	16,87	9,16	22,41	17,83	11,33	30,13
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	3,12	2,89	–	3,37	3,37	1,69	6,51

Tablica 19. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i wykonywania pracy zawodowej (c.d.)
Average weekly value of housework in zł by sex and employment (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Ogółem Grand total	Kobiety Women			Mężczyźni Men		
				razem total	pracu- jące em- ployed	niepracu- jące unem- ployed	razem total	pracu- jący em- ployed	niepracu- jący unem- ployed
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	23,90	27,72	21,75	32,50	21,27	15,30	29,88
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		14,72	23,58	18,72	27,25	5,25	3,63	7,83
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	1,34	3,44	1,34	4,78	–	–	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	3,04	2,33	1,49	2,97	3,82	3,27	4,75
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	–	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	5,88	10,85	8,57	12,90	0,54	0,18	2,01
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	4,46	6,96	7,32	6,60	0,89	0,18	1,07
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		128,64	172,77	189,57	160,17	89,35	109,58	47,76
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		114,03	156,40	177,34	139,46	74,16	98,47	27,60
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	45,93	69,17	76,64	64,06	21,22	28,30	7,47
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	11,75	18,27	22,84	15,01	4,57	7,83	3,26
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	50,41	60,13	68,63	52,84	43,73	57,70	15,79
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	1,42	2,16	2,35	1,96	0,98	0,98	–
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	4,52	6,67	6,88	5,59	3,66	3,66	1,08
	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		2,72	3,30	1,52	6,27	2,91	1,58	3,17
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	2,12	3,30	1,52	6,27	1,66	0,25	2,03
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	0,60	–	–	–	1,25	1,33	1,14
	Inna opieka <i>Other care</i>		11,89	13,07	10,71	14,44	12,28	9,53	16,99
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	1,37	2,55	1,37	2,75	1,57	1,37	2,75
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	8,44	8,44	7,26	9,61	8,63	6,08	12,16

Tablica 19. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i wykonywania pracy zawodowej (dok.)
Average weekly value of housework in zł by sex and employment (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Ogółem Total	Kobiety Women			Mężczyźni Men		
				razem total	pracu- jące em- ployed	niepracu- jące unem- ployed	razem total	pracu- jący em- ployed	niepracu- jący unem- ployed
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		22,74	24,88	10,67	37,63	17,12	8,40	30,14
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	1,39	1,79	0,40	2,79	–	0,20	1,00
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	1,11	1,11	1,11	1,11	1,11	0,19	1,30
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	0,29	–	–	–	0,61	0,21	1,29
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	2,07	–	–	–	4,15	2,67	5,63
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	1,40	–	–	–	1,63	0,23	2,79
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423;424	11,43	16,08	5,88	25,35	5,48	2,94	11,02
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	1,61	2,49	1,77	3,04	0,65	–	1,77
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	0,76	0,83	–	1,47	0,69	0,24	1,47
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	2,68	2,58	1,51	3,87	2,80	1,72	3,87
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		385,76	487,67	444,22	516,33	281,08	261,41	316,12
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		32,72	37,74	30,78	42,39	29,66	23,64	38,08
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		408,50	512,55	454,89	553,96	298,20	269,81	346,26
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		35,52	40,32	32,29	46,26	32,46	25,36	41,95

Tabela 20a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for women in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno-ści Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego				Biological type of household				
			małżeństwa <i>marriage</i>				matka z dziećmi na utrzy- maniu <i>mother with depend- ent children</i>	rodziny z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami <i>family with dependent children and other persons</i>	1-os- bowe <i>1-per- son</i>	pozo- stałe <i>other</i>	
			bez dzieci <i>without depend- ent children</i>	z dziećmi na utrzymaniu <i>with dependent children</i>							
				razem <i>total</i>	1	2					3 i więcej <i>and more</i>
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		67,03	63,23	57,43	64,60	74,60	61,59	64,29	64,09	64,04
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne <i>House construction and renovation</i>	351	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu <i>Repair of dwelling</i>	352	1,58	1,58	0,26	1,58	0,53	0,26	–	–	–
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	3,18	1,96	1,47	1,71	5,13	4,40	3,18	8,31	4,89
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	47,22	47,59	44,25	48,14	56,11	45,55	47,40	40,37	44,07
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	–	–	–	–	–	–	–	0,19	–
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	2,48	1,33	1,33	1,33	2,29	1,14	2,86	3,43	3,81
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	–	–	–	–	–	–	–	0,18	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	3,82	1,67	1,91	1,67	0,72	1,67	3,35	3,59	3,59
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	8,75	9,10	8,21	10,17	9,82	8,57	7,50	8,21	7,68
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		270,74	199,49	194,36	200,35	214,28	184,06	215,76	225,77	235,07
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	122,54	99,22	93,44	99,80	113,10	88,82	101,54	93,64	106,54
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	3,47	1,16	1,16	0,96	0,96	1,16	2,31	2,31	2,50
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	36,16	28,03	25,78	28,55	32,18	25,43	30,45	29,58	31,49
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	0,21	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	51,59	42,30	43,52	42,30	36,92	41,81	41,32	45,48	44,50
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	24,34	8,19	8,44	8,19	8,19	5,06	15,42	20,24	21,45
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	3,13	0,24	–	0,24	1,69	–	2,89	3,37	3,37
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	32,98	21,51	23,18	21,27	21,99	22,94	24,14	33,46	27,72
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		27,53	20,52	20,27	21,43	27,79	20,59	23,34	22,10	25,56

Tablica 20a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for women in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego				Biological type of household			
			małżeństwa <i>marriage</i>				matka z dziećmi na utrzy- maniu mother with depend- ent children	rodziny z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependent children and other persons	1-osobowe 1-person	pozostałe other
			z dziećmi na utrzymaniu with dependent children							
			bez dzieci without depend- ent children	razem total	1	2				
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	4,59	1,34	1,34	1,34	1,34	2,30	5,74	3,64
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	3,27	1,49	1,78	1,49	2,97	2,97	2,97	2,97
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	0,87	–	–	–	–	0,17	–	1,05
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	11,12	9,48	9,30	10,39	12,95	10,21	11,12	8,93 11,12
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	7,68	8,21	7,85	8,21	10,53	6,07	6,78	4,46 6,78
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		18,72	405,30	395,31	402,90	434,28	318,11	265,99	16,99 30,50
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		–	396,16	384,60	393,76	427,83	302,74	250,15	– –
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	–	177,64	183,92	166,63	185,89	111,61	110,83	– –
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	–	45,03	22,19	52,87	82,24	58,74	29,37	– –
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	–	151,23	162,77	147,58	127,54	109,32	97,78	– –
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	–	5,49	4,32	6,47	7,45	3,73	3,14	– –
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	–	–	–	–	2,35	2,35	–	– –
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	–	16,77	11,40	20,21	22,36	16,99	9,03	– –
	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		5,26	–	–	–	0,25	0,25	5,52	– 14,88
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	5,07	–	–	–	0,25	0,25	4,57	– 13,93
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	0,19	–	–	–	–	–	0,95	– 0,95
	Inna opieka <i>Other care</i>		13,46	9,14	10,71	9,14	6,20	15,12	10,32	16,99 15,62
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	2,75	1,37	1,37	1,37	1,37	1,37	1,37	3,92 2,55
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	8,63	5,69	7,26	5,69	2,75	11,97	6,87	10,99 10,99
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	–	– –
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	1,78	2,08	2,08 2,08
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		58,08	7,93	10,76	5,16	7,33	13,40	11,39	38,93 25,56

Tablica 20a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for women in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego				Biological type of household				
			małżeństwa <i>marriage</i>				matka z dziećmi na utrzy- maniu mother with depen- dent children	rodziny z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami family with dependent children and other persons	1-osobowe 1-per- son	pozostałe other	
			bez dzieci without depen- dent children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children							
				razem total	1	2					3 i więcej and more
5.1	Obróbka żywności Food management	4291	2,79	1,59	1,59	0,60	1,59	1,59	0,20	2,99	1,39
5.2	Prace porządkowe Household upkeep	4292	2,22	1,11	1,11	0,37	1,30	1,30	0,93	2,22	1,11
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi Gardening and pet care	4294	–	–	–	0,21	–	1,29	–	–	–
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego Construction and repairs	421	0,30	–	–	–	–	–	–	–	–
5.5	Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	4296	–	–	–	–	–	–	–	1,20	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem Help in employment and farming	422	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi Childcare	423 42	41,51	2,20	4,78	2,20	1,84	6,24	6,98	23,88	17,63
5.8	Opieka na dorosłymi Help to an adult of another household	425	3,55	1,52	1,77	0,25	1,52	–	1,77	3,30	1,77
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc Other specified and unspecified informal help	4293 4297	1,47	–	–	0,24	–	1,47	–	1,47	–
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym Travel related to informal help to other households	9401	6,24	1,51	1,51	1,29	1,08	1,51	1,51	3,87	3,66
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie Group 1 - 4 together		384,02	688,54	667,37	689,28	750,95	584,35	569,38	328,95	355,17
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		36,99	39,95	36,49	43,15	45,07	41,60	37,47	37,05	32,26
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie Group 1 - 5 together		442,10	696,47	678,13	694,44	758,28	597,75	580,77	367,88	380,73
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		43,23	41,46	38,00	44,44	46,15	43,11	38,98	40,92	35,92

Tablica 20b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for men in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego					Biological type of household			
			małżeństwa marriage				ojciec z dziećmi na utrzyma- niu father with depen- dent children	rodziny z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with depend- ent children and other persons	1-osobowe 1-person	pozostałe other	
			bez dzieci without depen- dent children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children							
				razem total	1	2					3 i więcej and more
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		84,69	63,75	60,45	63,59	70,58	86,79	80,42	65,66	72,52
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne House construction and renovation	351	1,51	1,51	1,51	1,76	1,76	–	6,30	1,26	1,26
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu Repair of dwelling	352	9,48	10,27	8,95	10,01	13,43	10,01	11,32	8,16	10,01
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	3,70	2,02	0,34	2,35	2,02	–	2,02	1,68	2,02
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	1,84	1,58	1,58	–	0,26	5,53	3,16	0,26	1,58
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	16,14	8,80	8,56	8,56	14,91	14,67	15,40	13,94	16,87
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	21,29	17,78	18,33	16,29	17,96	30,18	15,37	23,52	17,04
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	4,81	2,78	2,96	2,59	3,52	–	3,70	1,11	2,41
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	8,77	5,15	4,96	5,34	4,19	7,25	10,30	4,77	7,63
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	–	–	–	0,18	0,54	0,18	–	0,18
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	6,69	3,35	2,39	3,11	3,11	1,67	3,59	3,11	4,78
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów Vehicle maintenance	354	7,24	6,15	6,87	7,96	6,51	12,30	8,32	2,89	5,79
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym Various arrangements	324	8,03	7,14	6,96	8,21	6,25	4,64	4,46	6,07	5,36
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		158,76	90,25	93,75	89,55	82,84	150,16	82,07	168,14	110,45
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking	311	41,04	28,32	27,74	27,55	30,63	72,64	22,16	64,54	32,37
	w tym: robienie przetworów of which: preserving	3111	1,16	–	–	–	0,19	–	–	0,96	0,19
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	10,38	7,44	8,13	7,27	7,44	19,20	5,54	16,09	7,96
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	–	–	–	–	–	–	0,21	–	–
2.4	Zakupy Shopping	361	39,85	26,65	28,61	26,65	20,78	27,87	21,52	36,68	27,14
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	33,26	10,85	11,09	10,85	8,68	10,85	14,94	15,42	18,32
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	6,27	1,69	1,45	1,93	1,93	0,24	1,93	4,82	4,82
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	27,96	15,30	16,73	15,30	13,38	19,36	15,77	30,59	19,84

Tablica 20b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for men in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego					Biological type of household			
			małżeństwa marriage				ojciec z dziećmi na utrzyma- niu father with depen- dent children	rodziny z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with depen- dent children and other persons	1-oso- bowe 1-per- son	pozo- stałe other	
			bez dzieci without depen- dent children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children							
				razem total	1	2					3 i więcej and more
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		5,84	3,63	5,13	3,93	3,06	9,02	1,78	9,76	5,25
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	–	–	–	–	–	0,77	–	–	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	4,75	3,27	2,97	3,57	1,78	2,97	1,78	5,05	3,27
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie Laundry	331	1,09	0,18	1,09	0,18	1,28	4,92	–	3,46	1,09
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	–	0,18	1,07	0,18	–	0,36	–	1,25	0,89
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		24,65	212,06	220,91	214,70	199,54	130,03	102,73	13,37	18,68
	Opieka nad dziećmi Childcare		–	201,39	206,85	205,33	186,08	108,88	92,60	–	–
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	–	57,77	63,67	55,02	54,63	52,66	25,55	–	–
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	–	15,66	7,83	20,23	26,11	20,89	7,83	–	–
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	–	117,22	128,15	116	93,53	22,47	55,87	–	–
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	–	2,35	1,18	3,33	2,35	4,90	0,98	–	–
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	–	8,39	6,02	10,75	9,46	7,96	2,37	–	–
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		5,58	1,14	1,39	1,20	5,20	1,71	1,58	–	6,21
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	3,30	–	0,25	0,25	4,06	1,52	0,25	–	5,07
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami Travel related to an adult family member	9391	2,28	1,14	1,14	0,95	1,14	0,19	1,33	–	1,14
	Inna opieka Other care		19,07	9,53	12,67	8,17	8,26	19,44	8,55	13,37	12,47
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami Caring for pets	343	2,75	1,37	1,57	1,18	1,18	2,94	1,57	2,75	1,37
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami Walking the dog and other pets	344	12,75	6,08	9,02	4,32	4,32	14,12	4,90	8,24	9,02
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi Other gardening and pet care	349	–	–	–	–	0,98	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	371	3,57	2,08	2,08	2,67	1,78	2,38	2,08	2,38	2,08

Tablica 20b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu biologicznego gospodarstwa domowego
Average weekly value of housework for men in zł by biological type of household

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Typ biologiczny gospodarstwa domowego					Biological type of household			
			małżeństwa marriage				ojciec z dziećmi na utrzyma- niu father with depend- ent children	rodziny z dziećmi na utrzyma- niu i innymi osobami family with depend- ent children and other persons	1-osobowe 1-person	pozostałe other	
			bez dzieci without depend- ent children	z dziećmi na utrzymaniu with dependent children							
				razem total	1	2					3 i więcej and more
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		33,23	5,88	7,77	7,80	4,67	18,42	12,25	21,63	14,19
5.1	Obróbka żywności Food management	4291	1,20	–	0,20	–	–	5,98	–	1,39	–
5.2	Prace porządkowe Household upkeep	4292	1,30	1,11	0,19	0,19	2,04	2,78	0,19	1,48	1,11
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi Gardening and pet care	4294	1,29	0,21	0,43	–	0,21	–	0,21	0,43	1,07
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego Construction and repairs	421	5,03	2,37	2,67	4,15	0,89	–	4,15	2,07	2,37
5.5	Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	4296	–	–	–	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem Help in employment and farming	422	1,63	0,23	0,23	0,47	–	–	1,86	3,03	1,40
5.7	Opieka nad dziećmi Childcare	423 424	16,53	–	1,84	–	–	6,24	2,57	7,35	5,51
5.8	Opieka na dorosłymi Help to an adult of another household	425	1,77	–	–	1,27	–	1,27	1,52	1,52	–
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc Other specified and unspecified informal help	4293 4297	1,47	0,24	0,49	–	0,24	–	0,24	0,49	1,22
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym Travel related to informal help to other households	9401	3,01	1,72	1,72	1,72	1,29	2,15	1,51	3,87	1,51
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie Group 1 - 4 together		273,94	369,69	380,24	371,77	356,02	376,00	267,00	256,93	206,90
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		36,93	28,18	26,28	30,11	27,09	29,18	23,06	33,70	25,76
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie Group 1 - 5 together		307,17	375,57	388,01	379,57	360,69	394,42	279,25	278,56	221,09
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		39,94	29,90	28,00	31,83	28,38	31,33	24,57	37,57	27,27

Tablica 21a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu rodziny (Eurostat)

Average weekly value of housework for women in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czyn- ności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons <25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons <45 years, married, no children < 18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotna matka, wiek najmłodszego o dziecka poniżej 18 lat Single mother, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children < 18 years
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		40,54	48,36	55,59	41,09	65,65	67,30	72,19	69,75	66,98	74,72	67,53
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne House construction and renovation	351	–	0,25	0,76	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu Repair of dwelling	352	–	0,26	0,26	1,84	–	1,58	1,32	–	0,26	1,58	–
1.3	Produktowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	–	–	0,26	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	–	2,93	1,71	1,47	4,65	1,96	4,40	3,42	6,60	3,67	11,00
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	31,66	32,96	40,37	27,59	49,07	51,66	51,48	50,18	45,18	49,81	41,29
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	–	–	–	–	–	–	–	0,19	0,19	–	0,19
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	1,14	1,72	2,29	1,14	1,33	1,33	2,67	3,81	3,62	3,81	3,62
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,89	0,18
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	1,67	2,39	1,91	0,48	1,67	1,67	2,15	3,59	3,82	5,50	3,59

Tablica 21a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu rodziny (Eurostat) (c.d.)

Average weekly value of housework for women in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czyn- ności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons <25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons <45 years, married, no children < 18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotna matka, wiek najmłodszego o dziecka poniżej 18 lat Single mother, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children < 18 years
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów Vehicle maintenance	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym Various arrangements	324	6,07	7,85	8,03	8,57	8,93	9,10	10,17	8,75	7,50	9,46	7,85
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		102,70	153,89	185,19	128,39	202,59	206,63	246,26	276,14	240,20	313,62	246,19
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking	311	34,49	55,87	84,00	48,74	99,03	107,51	119,84	128,12	101,73	147,39	107,89
	w tym: robienie przetworów of which: preserving	3111	0,19	1,16	1,16	-	1,16	0,96	2,50	3,47	2,31	4,43	2,12
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	12,98	19,03	22,66	14,19	27,68	30,28	34,60	36,68	30,28	45,33	33,91
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.4	Zakupy Shopping	361	30,56	43,03	44,99	40,10	45,23	40,34	48,66	51,35	51,83	47,92	39,36
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	6,03	10,12	8,44	2,89	6,51	6,99	15,42	26,03	20,73	33,50	25,55
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	0,24	3,13	-	-	0,48	-	1,69	3,37	2,89	5,06	5,30
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	18,40	22,71	25,10	22,47	23,66	21,51	26,05	30,59	32,74	34,42	34,18
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		6,01	15,83	20,73	9,98	21,44	22,87	28,68	31,51	25,90	30,75	24,26
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	0,19	1,15	2,30	-	1,34	1,15	2,30	4,78	5,17	5,55	5,93
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	1,49	4,75	3,27	1,49	3,27	1,49	3,27	3,27	4,46	2,97	2,97

Tablica 21a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu rodziny (Eurostat) (c.d.)

Average weekly value of housework for women in zł by type of family (cont.)

361

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czyn- ności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons <45 years, married, no children < 18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotna matka, wiek najmłodszego o dziecka poniżej 18 lat Single mother, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children < 18 years
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	-	-	-	-	-	-	-	0,87	0,17	0,87	1,05
3.5	Pranie Laundry	331	2,19	5,47	8,02	4,92	10,58	11,30	12,76	13,49	10,21	13,86	9,85
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	2,14	4,46	7,14	3,57	6,25	8,93	10,35	9,10	5,89	7,50	4,46
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		22,62	25,03	26,73	12,47	417,25	687,37	170,59	38,68	50,47	29,92	21,58
	Opieka nad dziećmi Childcare		9,87	6,14	6,39	0,39	400,88	681,36	153,45	16,05	22,66	5,61	6,61
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	2,36	4,32	2,75	0,39	164,67	335,23	29,08	7,07	9,43	1,97	2,36
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	3,26	-	-	-	62,00	41,12	71,14	-	-	-	-
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	4,25	1,82	3,64	-	145,76	273,91	36,44	7,90	12,15	3,64	4,25
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	-	-	-	-	5,89	7,45	4,32	-	-	-	-
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	-	-	-	-	2,35	-	-	-	-	-	-
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	-	-	-	-	20,21	23,65	12,47	1,08	1,08	-	-
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		1,27	4,44	2,66	-	3,30	-	5,45	7,99	7,10	15,27	1,52
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	1,27	3,30	1,52	-	3,30	-	4,31	6,85	7,10	13,94	1,52

Average weekly value of housework for women in zl by type of family (cont.)

[illegible]

Tablica 21a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według typu rodziny (Eurostat) (dok.)

Average weekly value of housework for women in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czyn- ności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons <45 years, married, no children < 18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotna matka, wiek najmłodszego o dziecka poniżej 18 lat Single mother, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children < 18 years
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	–	–	0,23	–	–	0,23	–	–	–	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423 424	7,35	4,78	6,24	3,67	4,41	2,20	4,41	40,04	34,90	30,86	16,90
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	1,27	–	1,77	0,25	1,52	–	1,77	3,55	4,82	2,03	3,30
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	–	–	1,47	0,24	–	–	–	–	0,24	1,47	1,47
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	1,51	2,58	1,51	2,37	1,29	1,29	1,51	6,45	6,67	4,95	2,58
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		171,87	243,11	288,24	191,93	706,93	984,17	517,72	416,08	383,55	449,01	359,56
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		20,07	26,24	28,15	22,95	45,54	46,83	41,81	36,40	37,64	41,25	37,77
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		182,59	255,90	303,52	204,59	715,66	988,68	528,11	470,93	436,89	492,31	386,71
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		21,58	28,82	29,66	25,32	46,83	48,12	43,32	42,85	44,31	46,20	40,35

Tablica 21b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat)

Average weekly value of housework for men in zł by type of family

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons<45 years, married, no children <18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotny ojciec, wiek najmłodszego o dziecka < 18 lat Single father, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children <18 years
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		47,56	52,48	59,1	43,03	82,67	58,37	86,5	96,28	81,82	100,36	73,18
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne House construction and renovation	351	0,25	0,50	1,76	1,26	4,03	2,02	4,28	3,02	1,26	1,51	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu Repair of dwelling	352	4,74	7,37	13,96	6,85	6,58	10,53	12,64	12,64	7,37	9,22	3,69
1.3	Produktowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	1,68	0,67	2,35	–	–	2,02	2,35	4,37	2,02	3,70	–
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	1,58	1,58	1,32	–	4,21	1,58	1,58	3,42	1,58	1,58	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	5,87	12,71	5,13	5,62	16,38	8,8	15,4	18,58	24,45	25,43	19,07
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	16,11	14,81	15,00	16,48	28,52	14,44	18,89	18,89	26,48	23,7	28,52
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	1,30	1,11	1,48	0,93	0,37	1,48	5,18	5,93	1,30	5,74	2,04
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	5,72	3,05	3,62	3,43	4,58	5,15	7,63	10,68	6,29	13,92	5,34
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	0,18	–	–	–	–	–	0,18	–	0,18	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	1,91	1,91	3,59	1,67	2,15	2,15	5,02	6,69	3,59	7,65	5,26

Tablica 21b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat) (c.d.)

Average weekly value of housework for men in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons <25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons <45 years, married, no children <18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotny ojciec, wiek najmłodszego o dziecka < 18 lat Single father, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children <18 years
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów Vehicle maintenance	354	4,70	4,34	4,34	3,26	11,22	5,43	10,86	10,13	2,89	6,15	4,34
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym Various arrangements	324	5,00	5,36	8,03	4,46	5,00	6,25	7,85	7,68	5,89	7,32	6,96
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		53,1	73,38	96,77	92,41	156,93	81,75	105,76	139,22	189,61	189,53	215,87
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking	311	14,06	19,84	31,6	34,49	73,41	26,59	32,37	36,8	73,79	43,74	80,15
	w tym: robienie przetworów of which: preserving	3111	–	0,19	–	–	–	–	–	1,16	–	1,16	2,12
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	3,98	5,19	7,27	6,57	20,07	7,44	7,09	8,13	19,38	12,46	22,66
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy Shopping	361	13,45	20,05	32,03	27,87	33,74	25,18	29,58	35,45	38,88	40,59	41,32
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	9,88	8,44	6,03	5,54	8,68	7,47	16,39	29,88	18,08	46,51	25,79
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	1,69	1,93	–	1,45	0,24	1,21	2,17	5,06	5,06	13,01	6,99
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	10,04	17,93	19,84	16,49	20,79	13,86	18,16	23,9	34,42	33,22	38,96
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		1,78	4,82	4,66	5,8	11,29	4,54	5,43	5,84	12,23	6,99	10,74
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1,15	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	1,78	4,46	3,57	3,27	1,49	3,27	3,27	4,75	6,24	4,75	4,75

Tablica 21b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat) (c.d.)

Average weekly value of housework for men in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons<45 years, married, no children <18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotny ojciec, wiek najmłodszego o dziecka < 18 lat Single father, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children <18 years
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	-	0,18	0,91	1,28	7,48	1,09	1,09	1,09	4,74	1,09	4,56
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	-	0,18	0,18	1,25	2,32	0,18	1,07	-	1,25	-	1,43
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		7,97	13,11	21,69	9,19	168,25	345,81	90,31	29,54	25,82	30,2	23,13
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		0,61	-	0,61	-	144,89	337,55	74,42	7,61	6,00	5,61	4,03
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	-	-	-	-	60,92	104,93	8,65	2,75	2,36	1,97	0,39
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	-	-	-	-	23,50	12,40	27,41	-	-	-	-
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	0,61	-	0,61	-	48,59	205,28	30,97	4,86	3,64	3,64	3,64
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	-	-	-	-	3,92	3,33	1,37	-	-	-	-
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	-	-	-	-	7,96	11,61	6,02	-	-	-	-
4.7	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		0,19	1,71	3,29	0,25	1,27	2,85	1,14	5,13	6,46	7,79	1,52
	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	-	0,76	1,77	0,25	1,27	1,52	-	3,04	5,32	6,84	1,52

Tablica 21b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat) (c.d.)

Average weekly value of housework for men in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons<45 years, married, no children <18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotny ojciec, wiek najmłodszego o dziecka < 18 lat Single father, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children <18 years
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami Travel related to an adult family member	9391	0,19	0,95	1,52	–	–	1,33	1,14	2,09	1,14	0,95	–
	Inna opieka Other care		7,17	11,40	17,79	8,94	22,09	5,41	14,75	16,80	13,36	16,80	17,58
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami Caring for pets	343	1,18	1,37	2,55	1,37	1,37	0,39	1,37	2,75	2,75	3,73	4,12
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami Walking the dog and other pets	344	5,69	7,65	11,38	5,49	18,64	2,94	9,22	11,97	8,83	10,99	10,79
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi Other gardening and pet care	349	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	371	0,3	2,38	3,86	2,08	2,08	2,08	4,16	2,08	1,78	2,08	2,67
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		8,24	17,04	9,84	14,44	2,85	4,71	12,76	32,07	24,29	30,28	17,22
5.1	Obróbka żywności Food management	4291	–	–	0,20	1,20	–	0,20	–	1,20	1,39	–	2,39
5.2	Prace porządkowe Household upkeep	4292	0,93	0,19	1,30	0,74	–	1,11	1,30	1,30	1,30	0,19	2,04
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi Gardening and pet care	4294	–	1,29	–	0,21	–	0,21	1,29	1,07	1,72	1,29	0,21
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego Construction and repairs	421	2,07	4,44	3,85	3,85	–	2,07	4,15	5,33	2,67	3,55	0,59
5.5	Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	4296	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Tablica 21b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według typu rodziny (Eurostat) (dok.)

Average weekly value of housework for men in zł by type of family (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Osoby < 25 lat bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons<25 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby 24-44 lata bez dzieci < 18 lat mieszkające z rodzicami Persons 24- 44 years, no children <18 years, living in parents households	Osoby < 45 lat w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons<45 years, married, no children <18 years	Osoby <45 lat samotne bez dzieci < 18 lat Persons < 45 years, single, no children <18 years	Samotny ojciec, wiek najmłodszego o dziecka < 18 lat Single father, the youngest child < 18 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego dziecka 0-6 lat Persons married, the youngest child 0-6 years	Osoby w małżeństwie, wiek najmłodszego o dziecka 7- 17 lat Persons married, the youngest child 7-17 years	Osoby 45-64 lata żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, married, no children < 18 years	Osoby 45-64 lata samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 45- 64 years, single, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej żyjące w małżeństwie, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, married, no children < 18 years	Osoby 65 lat i więcej, samotne, bez dzieci < 18 lat Persons 65 years and more, single, no children <18 years
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	1,16	2,79	1,63	1,63	–	0,23	1,40	1,40	3,26	1,86	2,56
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423 424	2,57	5,14	1,10	3,31	–	–	0,37	14,69	6,61	16,53	6,61
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	–	–	0,25	0,25	1,77	–	1,27	1,77	1,52	1,52	–
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	–	1,47	–	0,24	–	0,24	1,47	1,22	1,95	1,47	0,24
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	1,51	1,72	1,51	3,01	1,08	0,65	1,51	4,09	3,87	3,87	2,58
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		110,41	143,79	182,22	150,43	419,14	490,47	288,00	270,88	309,48	327,08	322,92
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		12,14	20,79	24,95	18,16	30,90	28,95	30,34	32,68	39,15	41,82	44,22
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		118,65	160,83	192,06	164,87	421,99	495,18	300,76	302,95	333,77	357,36	340,14
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		13,65	22,51	26,46	21,17	31,98	29,60	31,85	36,77	43,02	45,69	46,80

Tablica 22a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci
Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety w związkach i samotne bez dzieci Single women and women in partnership without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				z innymi osobami w gospo- darstwie domowym with other persons in household	bez innych osób without other persons	liczba dzieci number of children				z innymi osobami w gospo- darstwie with other persons in household	bez innych osób w gospo- darstwie without other persons in household	liczba dzieci number of children			
						1	2	3	4 i więcej and more			1	2	3	4 i więcej and more
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		65,62	74,25	68,02	59,66	68,30	77,91	100,34	64,39	65,93	52,64	70,21	85,02	151,68
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne House construction and renovation	351	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu Repair of dwelling	352	–	1,32	1,58	0,26	1,58	0,26	2,90	0,26	0,26	0,53	–	–	–
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	6,11	4,65	3,18	1,47	3,18	4,89	8,56	5,13	5,62	4,40	4,40	4,16	32,03
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	43,88	53,33	50,74	46,48	50,37	58,51	73,51	47,22	48,14	39,07	52,40	65,73	106,84
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	0,19	0,19	–	–	–	0,19	–	–	–	–	–	–	0,19
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	3,24	2,67	1,33	1,33	1,33	3,24	3,05	1,53	1,14	0,19	1,33	2,10	–
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,36
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	3,82	3,35	1,91	1,91	1,67	0,48	1,43	3,11	1,67	1,67	0,48	–	1,20
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów Vehicle maintenance	354	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Tablica 22a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci (c.d.)

Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety w związkach i samotne bez dzieci Single women and women in partnership without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				z innymi osobami w gospo- darstwie domowym with other persons in household	bez innych osób without other persons	liczba dzieci number of children				z innymi osobami w gospo- darstwie with other persons in household	bez innych osób w gospo- darstwie without other persons in household	liczba dzieci number of children			
						1	2	3	4 i więcej and more			1	2	3	4 i więcej and more
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym Various arrangements	324	8,57	8,93	9,28	8,21	10,17	10,53	10,89	7,14	9,10	6,78	11,60	13,03	11,25
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		246,98	247,18	216,02	203,4 2	219,3 3	246,11	269,16	211,35	198,76	187,88	197,81	233,04	254,40
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking	311	107,70	122,73	110,01	100,1 9	110,7 8	131,59	146,43	99,42	98,84	89,98	97,10	134,10	151,24
	w tym: robienie przetworów of which: preserving	3111	2,31	2,70	1,16	1,16	1,16	0,96	2,12	1,93	1,16	0,19	1,35	–	1,73
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	32,35	35,81	30,62	27,85	30,97	35,81	42,56	29,24	26,47	23,70	29,24	29,06	44,81
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	–	–	–	–	–	0,21	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy Shopping	361	47,92	44,99	43,77	43,52	45,23	42,79	40,59	49,63	44,01	45,72	40,34	46,46	33,01
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	22,90	16,15	8,44	8,44	9,40	9,40	13,01	8,19	5,06	4,82	7,47	0,48	0,96
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	3,37	1,69	0,24	–	0,24	1,45	3,86	1,45	0,24	0,48	–	–	–
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	32,74	25,81	22,94	23,42	22,71	24,86	22,71	23,42	24,14	23,18	23,66	22,94	24,38
3	UTRZYMANIE ODBIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		25,25	30,33	23,89	21,52	25,08	29,78	38,78	21,06	22,05	21,12	22,66	36,69	41,38
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	4,78	2,30	1,34	1,34	1,34	1,34	1,15	0,19	1,34	1,53	0,96	5,93	1,91
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	2,97	1,49	1,78	1,78	2,97	2,97	2,97	4,75	2,97	2,97	4,75	2,97	3,86
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Tablica 22a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci (c.d.)

Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety w związkach i samotne bez dzieci Single women and women in partnership without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				z innymi osobami w gospo- darstwie domowym with other persons in household	bez innych osób without other persons	liczba dzieci number of children				z innymi osobami w gospo- darstwie with other persons in household	bez innych osób w gospo- darstwie without other persons in household	liczba dzieci number of children			
						1	2	3	4 i więcej and more			1	2	3	4 i więcej and more
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	0,87	0,87	–	–	–	–	1,05	–	–	–	0,87	–	–
3.5	Pranie Laundry	331	10,03	15,50	11,49	9,30	11,49	14,40	19,15	10,76	11,49	9,30	9,48	22,79	29,72
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	6,60	10,17	9,28	9,10	9,28	11,07	14,46	5,36	6,25	7,32	6,60	5,00	5,89
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		16,66	349,58	463,39	441,04	467,32	517,11	605,72	394,77	363,00	262,07	424,04	566,39	755,76
	Opieka nad dziećmi Childcare		–	335,41	452,96	429,23	457,08	507,46	598,41	374,46	349,01	245,75	411,08	554,90	753,99
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	–	150,13	202,00	205,15	192,57	213,01	275,10	155,24	128,51	89,21	143,05	200,04	385,14
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	–	43,73	52,87	26,11	63,96	93,98	133,80	52,21	66,57	38,51	84,19	143,59	159,90
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	–	123,90	172,48	180,99	169,45	160,34	149,40	141,51	127,54	101,42	148,80	177,34	155,48
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	–	4,32	6,47	4,51	7,45	9,61	8,24	5,69	4,90	3,92	6,47	2,75	2,94
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	–	–	–	–	–	2,35	5,64	2,82	2,35	–	4,70	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	–	13,33	19,14	12,47	23,65	28,17	26,23	16,99	19,14	12,69	23,87	31,18	50,53
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		2,02	6,40	–	–	–	–	0,51	5,77	0,25	0,51	1,46	–	–
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	2,02	5,07	–	–	–	–	0,51	4,82	0,25	0,51	1,27	–	–
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami Travel related to an adult family member	9391	–	1,33	–	–	–	–	–	0,95	–	–	0,19	–	–
	Inna opieka Other care		14,64	7,77	10,43	11,81	10,24	9,65	6,80	14,54	13,74	15,81	11,50	11,49	1,77

Tablica 22a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci (c.d.)

Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety w związkach i samotne bez dzieci Single women and women in partnership without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				z innymi osobami w gospo- darstwie domowym with other persons in household	bez innych osób without other persons	liczba dzieci number of children				z innymi osobami w gospo- darstwie with other persons in household	bez innych osób w gospo- darstwie without other persons in household	liczba dzieci number of children			
						1	2	3	4 i więcej and more			1	2	3	4 i więcej and more
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami Caring for pets	343	2,75	1,37	1,37	1,37	1,18	2,16	0,98	1,18	1,37	1,37	1,18	–	1,77
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami Walking the dog and other pets	344	9,81	4,32	5,49	6,87	5,49	3,92	2,55	10,59	10,59	12,36	8,83	10,00	–
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi Other gardening and pet care	349	–	–	–	–	–	–	–	0,39	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	371	2,08	2,08	3,57	3,57	3,57	3,57	3,27	2,38	1,78	2,08	1,49	1,49	–
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		48,25	8,27	7,93	10,76	4,17	6,68	12,70	8,67	9,50	13,07	8,92	4,34	6,74
5.1	Obróbka żywności Food management	4291	2,79	0,20	1,59	1,59	0,60	0,40	2,39	0,20	1,59	1,79	0,60	1,99	–
5.2	Prace porządkowe Household upkeep	4292	2,22	–	1,11	1,11	0,19	1,48	3,52	1,11	1,30	2,41	–	–	2,78
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi Gardening and pet care	4294	–	–	–	–	–	–	1,07	–	0,21	0,21	–	–	–
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego Construction and repairs	421	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1,48	–	–
5.5	Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	4296	–	–	–	–	–	–	–	–	0,24	1,43	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem Help in employment and farming	422	–	0,23	–	–	–	–	–	–	–	–	0,23	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi Childcare	423 424	33,06	4,78	2,20	4,78	1,84	2,20	–	4,04	4,41	4,41	5,88	–	3,31
5.8	Opieka na dorosłymi Help to an adult of another household	425	3,55	1,77	1,52	1,77	0,25	1,52	1,27	2,03	–	–	0,51	1,27	–

Tablica 22a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według liczby dzieci (dok.)

Average weekly value of housework for mothers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety w związkach i samotne bez dzieci Single women and women in partnership without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				z innymi osobami w gospo- darstwie domowym with other persons in household	bez innych osób without other persons	liczba dzieci number of children				z innymi osobami w gospo- darstwie with other persons in household	bez innych osób w gospo- darstwie without other persons in household	liczba dzieci number of children			
						1	2	3	4 i więcej and more			1	2	3	4 i więcej and more
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc Other specified and unspecified informal help	4293 4297	1,47	–	–	–	–	–	1,22	–	0,24	0,24	–	–	–
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym Travel related to informal help to other households	9401	5,16	1,29	1,51	1,51	1,29	1,08	3,23	1,29	1,51	2,58	0,22	1,08	0,65
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie Group 1 - 4 together		354,51	701,34	771,32	725 ,64	780,03	870,91	1014,00	691,57	649,74	523,71	714,72	921,14	1203,22
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		36,56	43,82	43,99	37,80	48,03	53,51	50,37	44,47	44,95	37,54	48,20	54,12	76,11
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie Group 1 - 5 together		402,76	709,61	779,25	736,40	784,20	877,59	1026,70	700,24	659,24	536,78	723,64	925,48	1209,96
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		41,72	45,11	45,50	39,31	49,32	54,59	53,60	45,76	46,46	40,12	48,42	55,20	76,76

Tablica 22b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według liczby dzieci

Average weekly value of housework for fathers in zł by number of children

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Mężczyźni w związkach i samotni bez dzieci <i>Single men and man in partnership without children</i>	ojcowie w małżeństwie		fathers in marriage			
				z innymi osobami w gospodarstwi e domowym <i>with other persons in household</i>	bez innych osób without other persons	liczba dzieci <i>number of children</i>			
						1	2	3	4 i więcej and more
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA <i>HOUSEHOLD UPKEEP</i>		77,11	92,60	67,09	61,33	65,99	70,47	89,50
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne <i>House construction and renovation</i>	351	1,26	7,56	1,51	1,51	1,76	0,50	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu <i>Repair of dwelling</i>	352	9,48	13,96	10,53	9,22	11,59	13,69	25,54
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	2,02	2,35	2,02	0,34	2,35	–	2,02
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	1,58	3,42	1,58	1,58	–	0,26	0,53
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	15,89	17,12	10,27	8,80	10,27	16,38	21,52
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	21,85	14,44	17,04	18,33	16,29	18,52	13,70
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	3,70	4,07	3,89	2,96	2,59	4,63	1,85
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	7,44	11,44	5,15	5,15	5,34	4,96	1,72
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	–	0,18	–	–	–	–	0,18
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	5,02	5,02	3,35	2,39	3,11	2,87	2,87
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	5,07	11,58	8,32	6,87	7,96	6,51	13,39
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	7,50	5,53	7,32	7,14	7,32	6,78	8,03
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA <i>FOOD MANAGEMENT</i>		163,32	89,91	96,60	96,63	95,29	93,21	88,72
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	50,67	24,28	30,25	29,48	29,48	34,68	34,87
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	1,16	–	–	–	–	0,19	0,58
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	12,80	5,88	8,48	8,30	7,44	8,65	9,34
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	39,12	25,18	28,36	29,10	28,61	24,21	20,05
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	26,51	16,63	11,09	11,09	12,29	10,36	9,64

Tablica 22b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według liczby dzieci (c.d.)

Average weekly value of housework for fathers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Mężczyźni w związkach i samotni bez dzieci <i>Single men and man in partnership without children</i>	ojcowie w małżeństwie <i>fathers in marriage</i>					
				z innymi osobami w gospodarstwi e domowym with other persons in household	bez innych osób without other person s	liczba dzieci <i>number of children</i>			
						1	2	3	4 i więcej and more
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	5,06	1,93	1,69	1,69	1,93	1,69	0,24
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	29,16	16,01	16,73	16,97	15,54	13,62	14,58
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY <i>MAKING AND CARE FOR TEXTILES</i>		8,37	1,96	5,73	5,13	3,93	3,24	2,56
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	–	–	–	–	–	–	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	4,75	1,78	3,57	2,97	3,57	1,78	1,49
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	–	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	2,37	0,18	1,09	1,09	0,18	1,28	0,18
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	1,25	–	1,07	1,07	0,18	0,18	0,89
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE <i>CARE</i>		19,04	150,89	244,28	243,42	246,64	254,46	184,36
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		–	139,57	231,64	229,55	235,40	240,40	166,91
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	–	39,69	66,42	69,95	63,27	70,35	49,91
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	–	13,05	19,58	8,48	23,50	33,29	20,89
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	–	81,99	133,61	142,72	132,40	119,04	93,53
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	–	1,18	2,35	2,16	3,33	3,53	–
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	–	3,66	9,68	6,24	12,90	14,19	2,58
	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		2,72	2,97	1,33	1,39	1,39	7,67	3,49
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	1,77	0,50	–	0,25	0,25	5,58	2,54
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	0,95	2,47	1,33	1,14	1,14	2,09	0,95
	Inna opieka <i>Other care</i>		16,32	8,35	11,31	12,48	9,85	6,39	13,96

Tablica 22b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według liczby dzieci (dok.)

Average weekly value of housework for fathers in zł by number of children (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Mężczyźni w związkach i samotni bez dzieci <i>Single men and man in partnership without children</i>	ojcowie w małżeństwie <i>fathers in marriage</i>					
				z innymi osobami w gospodarstwie domowym <i>with other persons in household</i>	bez innych osób <i>without other persons</i>	liczba dzieci <i>number of children</i>			
						1	2	3	4 i więcej <i>and more</i>
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	2,75	1,37	1,37	1,57	1,18	1,37	1,37
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	10,00	4,90	6,08	8,83	4,51	3,53	6,08
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	2,94
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	3,57	2,08	3,86	2,08	4,16	1,49	3,57
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		29,22	8,98	5,88	8,88	8,00	4,55	10,61
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	1,39	–	–	0,20	0,20	0,40	–
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	1,30	–	1,11	1,30	0,19	1,30	5,56
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	1,29	1,29	0,21	0,43	–	0,21	0,21
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	4,15	3,55	2,37	2,67	4,15	0,89	1,18
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	1,86	1,40	0,23	0,23	0,47	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423,424	12,12	0,37	–	1,84	–	–	–
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	1,77	0,25	–	–	1,27	–	1,27
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	1,47	1,47	0,24	0,49	–	0,24	0,24
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	3,87	0,65	1,72	1,72	1,72	1,51	2,15
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		267,84	335,36	413,70	406,51	411,85	421,38	365,14
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		35,13	27,16	31,09	26,74	32,69	32,77	20,98
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		297,06	344,34	419,58	415,39	419,85	425,93	375,75
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		39,00	27,81	32,81	28,46	34,41	34,28	23,13

Tablica 23a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka
Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety bez dzieci Women without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age					Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age				
					poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat/ niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17		poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat / niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		67,03	68,02	55,66	72,61	68,40	70,73	66,05	63,53	47,84	81,08	62,58	62,66	69,02
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne House construction and renovation	351	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu Repair of dwelling	352	1,58	1,58	0,26	0,26	1,84	1,58	0,53	0,26	–	–	–	–	0,79
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	–	–	–	–	0,26	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	3,18	3,18	0,24	3,18	1,96	3,18	4,40	4,65	1,22	4,89	4,65	4,89	5,62
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	47,22	50,74	44,25	58,33	50,74	51,48	48,33	47,59	36,85	67,40	46,29	45,00	50,74
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	–	–	–	–	–	–	0,19	–	–	0,19	–	–	0,19
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	2,48	1,33	1,33	1,14	2,29	1,33	2,67	1,33	–	0,76	0,57	2,29	1,14
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,89	–	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	3,82	1,91	0,48	1,67	1,67	1,91	1,91	1,67	1,20	1,43	1,43	1,20	4,30

Tablica 23a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka (c.d.)

Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Kod czynności Code of activity	Kobiety bez dzieci Women without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				Razem <i>Total</i>	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>					Razem <i>Total</i>	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>				
					poniżej 3 lat/ pracujące <i>below 3 years/ employed</i>	poniżej 3 lat/ niepracujące <i>below 3 years/ unemployed</i>	3-5	6-12	13-17		poniżej 3 lat/ pracujące <i>below 3 years/ employed</i>	poniżej 3 lat / niepracujące <i>below 3 years/ unemployed</i>	3-5	6-12	13-17
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	8,75	9,28	9,10	8,03	9,64	11,25	8,21	8,03	8,57	5,71	9,64	9,28	6,43
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA <i>FOOD MANAGEMENT</i>		270,74	216,02	170,53	227,64	210,39	226,09	242,86	205,87	148,75	219,06	188,14	210,37	216,34
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	122,54	110,01	92,29	120,03	107,12	109,82	119,45	99,22	67,43	118,10	91,90	101,34	102,31
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	3,47	1,16	–	–	0,96	1,16	2,50	1,16	0,96	0,39	0,96	1,16	3,08
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	36,16	30,62	23,18	36,33	29,58	32,18	33,04	27,85	17,65	29,76	29,58	29,24	27,16
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	–	0,21	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	51,59	43,77	34,47	42,05	43,52	48,41	49,14	46,70	34,23	36,68	39,36	48,90	55,01
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	24,34	8,44	3,62	6,75	7,23	9,40	14,94	6,75	5,30	12,77	6,51	3,86	8,44
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	3,13	0,24	–	1,45	–	1,45	0,24	1,69	–	–	–	2,89	0,24
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	32,98	22,94	16,97	21,03	22,94	24,62	26,05	23,66	24,14	21,75	20,79	24,14	23,18
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY <i>MAKING AND CARE FOR TEXTILES</i>		27,53	23,89	18,93	24,87	23,14	25,53	30,02	23,10	13,94	32,20	15,96	23,69	22,34
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	4,59	1,34	0,19	1,15	0,19	1,15	3,64	1,34	–	1,91	0,19	0,38	1,34
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	3,27	1,78	1,78	1,49	3,27	3,27	3,27	4,75	1,49	5,94	1,49	5,94	3,27

Tablica 23a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka (c.d.)
Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety bez dzieci Women without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age					Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age				
					poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat/ niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17		poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat / niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	0,87	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.5	Pranie Laundry	331	11,12	11,49	8,39	13,13	10,58	10,76	12,76	10,76	6,02	20,42	8,75	10,94	11,30
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	7,68	9,28	8,57	9,10	9,10	10,35	10,35	6,25	6,43	3,93	5,53	6,43	6,43
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		18,72	463,39	804,65	966,69	484,48	286,32	67,74	376,80	753,73	989,06	518,87	331,19	95,48
	Opieka nad dziećmi Childcare		-	452,96	799,51	961,96	475,32	273,53	47,37	360,54	746,97	980,26	507,26	312,69	68,66
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	-	202,00	449,99	517,97	173,31	62,88	5,50	141,48	430,34	533,30	182,75	66,02	13,76
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	-	52,87	19,58	33,29	59,39	101,82	23,50	61,35	21,54	59,39	46,34	112,26	30,02
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	-	172,48	304,27	383,23	205,28	77,74	12,75	132,40	274,51	353,47	239,90	96,57	18,22
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	-	6,47	8,04	7,26	7,45	7,65	1,96	4,90	5,10	5,30	4,51	9,22	2,16
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	-	-	-	-	-	-	-	2,35	-	2,35	-	2,82	2,35
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	-	19,14	17,63	20,21	29,89	23,44	3,66	18,06	15,48	26,45	33,76	25,80	2,15
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		5,26	-	-	-	-	-	4,24	2,02	0,95	1,52	3,93	2,79	5,52
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	5,07	-	-	-	-	-	3,29	2,02	-	1,52	2,79	2,79	4,57

Tablica 23a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka (c.d.)
Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety bez dzieci Women without children	matki w małżeństwie mothers in marriage						samotne matki single mothers					
				Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age					Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age				
					poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat/ niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17		poniżej 3 lat/ pracujące below 3 years/ employed	poniżej 3 lat / niepracujące below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	0,19	–	–	–	–	–	0,95	–	0,95	–	1,14	–	0,95
	Inna opieka <i>Other care</i>		13,46	10,43	5,14	4,73	9,16	12,79	16,13	14,24	5,81	7,28	7,68	15,71	21,30
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	2,75	1,37	–	0,98	1,18	1,37	1,57	1,37	1,37	1,37	–	1,18	1,37
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	8,63	5,49	1,57	1,37	4,12	7,85	10,99	10,59	1,77	2,94	3,73	12,75	17,85
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	–	0,20	–	–	0,98	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	2,08	3,57	3,57	2,38	3,86	3,57	3,57	2,08	2,67	2,97	2,97	1,78	2,08
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		58,08	7,93	3,24	2,18	5,46	4,95	16,87	8,56	3,50	2,28	2,28	12,33	9,86
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	2,79	1,59	0,80	0,20	0,60	0,80	1,79	1,39	0,40	1,20	0,20	1,59	0,40
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	2,22	1,11	1,11	0,19	1,11	0,19	1,67	1,11	–	–	1,85	1,11	1,30
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	–	–	–	–	–	–	0,21	–	–	–	–	0,21	–
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkań i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	0,30	–	–	0,30	–	–	–	–	–	–	–	–	1,48

Tablica 23a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla matek według wieku najmłodszego dziecka (dok.)
Average weekly value of housework for mothers in zł by the youngest child age (cont.)

18C

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynności Code of activity	Kobiety bez dzieci Women without children	matki w małżeństwie mothers in <i>marriage</i>						samotne matki <i>single mothers</i>					
				Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>					Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>				
					poniżej 3 lat/ pracujące <i>below 3 years/ employed</i>	poniżej 3 lat/ niepracujące <i>below 3 years/ unemployed</i>	3-5	6-12	13-17		poniżej 3 lat/ pracujące <i>below 3 years/ employed</i>	poniżej 3 lat / niepracujące <i>below 3 years/ unemployed</i>	3-5	6-12	13-17
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,24	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	–	–	–	–	0,23	–	–	–	–	–	0,23	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423,424	41,51	2,20	–	–	2,20	2,20	8,82	4,04	2,20	–	–	5,88	5,14
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	3,55	1,52	0,25	1,27	–	0,25	1,77	0,51	0,25	–	–	1,77	0,25
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	1,47	–	–	–	0,24	–	0,24	–	–	–	–	0,24	–
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	6,24	1,51	1,08	0,22	1,08	1,51	2,37	1,51	0,65	1,08	–	1,29	1,29
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		384,02	771,32	1049,77	1291,81	786,41	608,67	406,67	669,30	964,26	1321,40	785,55	627,91	403,18
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		36,99	43,99	35,08	42,91	54,50	49,97	32,57	43,39	41,77	49,63	57,12	51,14	30,58
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		442,10	779,25	1053,01	1293,99	791,87	613,62	423,54	677,86	967,76	1323,68	787,83	640,24	413,04
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		43,23	45,50	36,16	43,13	55,58	51,48	34,94	44,90	42,42	50,71	57,12	52,43	31,87

Tablica 23b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według wieku najmłodszego dziecka
Average weekly value of housework for fathers in zł by the youngest child age

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno- ści Code of activity	Mężczy- źni bez dzieci Men without children	w małżeństwie/związku nieformalnym marriage/cohabitation						Samotni ojcowie Single fathers
				Razem Total	z najmłodszym dzieckiem w wieku the youngest child in age					
					poniżej 3 lat / pracujący below 3 years/ employed	poniżej 3 lat / niepracujący below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17	
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		84,69	67,09	39,07	125,60	59,92	75,08	84,16	77,75
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne House construction and renovation	351	1,51	1,51	–	–	2,52	0,25	2,52	3,78
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu Repair of dwelling	352	9,48	10,53	8,16	24,49	7,37	17,12	11,32	8,43
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego Making, repairing and maintaining equipment	353	3,70	2,02	0,34	1,68	2,35	0,34	2,02	–
1.4	Inne czynności budowlane Other construction and repairs	359	1,84	1,58	–	–	1,58	0,53	1,58	3,69
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę Supply of heating and water	323	16,14	10,27	3,91	35,94	10,27	11,00	15,65	12,96
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych Cleaning dwelling and utility rooms	321	21,29	17,04	13,89	41,85	15,55	20,00	19,44	27,40
	w tym: piwnicy, strychu, garażu of which: cellar, loft, garage	3211	4,81	3,89	1,67	5,18	1,48	4,07	6,30	0,19
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu Cleaning yard, snow removal	322	8,77	5,15	2,86	10,87	4,00	5,53	8,39	3,24
1.8	Inne czynności porządkowe Other household upkeep	329	–	–	–	–	–	–	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego Travel related to household care	939	6,69	3,35	1,67	0,72	3,35	2,15	5,98	1,67
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów Vehicle maintenance	354	7,24	8,32	1,81	3,62	5,43	10,13	9,05	11,58
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym Various arrangements	324	8,03	7,32	6,43	6,43	7,50	8,03	8,21	5,00
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		158,76	96,60	74,28	157,63	92,98	97,87	118,60	151,88
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking	311	41,04	30,25	26,20	62,04	29,67	32,18	33,52	72,83
	w tym: robienie przetworów of which: preserving	3111	1,16	–	–	–	–	–	–	–
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	10,38	8,48	6,40	16,09	8,82	8,30	6,92	17,82
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	–	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy Shopping	361	39,85	28,36	23,47	46,94	26,65	28,85	33,99	31,05
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	33,26	11,09	5,78	6,27	10,85	11,09	18,08	8,19
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	6,27	1,69	–	–	1,45	0,48	3,86	0,24
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	27,96	16,73	12,43	26,29	15,54	16,97	22,23	21,75

Tablica 23b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według wieku najmłodszego dziecka (c.d.)
Average weekly value of housework for fathers in zł by the youngest child age (cont.)

Nr <i>Item</i>	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści <i>Code of activity</i>	Mężczy- źni bez dzieci <i>Men without children</i>	w małżeństwie/związku nieformalnym <i>marriage/cohabitation</i>						Samotni ojcowie <i>Single fathers</i>
				Razem <i>Total</i>	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>					
					poniżej 3 lat / pracujący below 3 years/ employed	poniżej 3 lat / niepracujący below 3 years/ unemployed	3-5	6-12	13-17	
3	UTRZYMANIE ODDZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		5,84	5,73	2,32	9,46	6,02	3,47	7,51	8,41
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	–	–	–	–	–	–	–	0,38
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	4,75	3,57	1,78	5,65	4,75	1,49	5,35	1,49
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	–	–	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie Laundry	331	1,09	1,09	0,36	3,10	1,09	1,09	1,09	5,29
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	–	1,07	0,18	0,71	0,18	0,89	1,07	1,25
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		24,65	244,28	417,77	664,84	278,51	155,80	43,85	162,89
	Opieka nad dziećmi Childcare		–	231,64	410,14	660,23	269,00	143,04	23,04	138,55
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	–	66,42	146,59	279,42	62,88	22,01	2,75	55,41
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	–	19,58	4,57	8,48	15,66	38,51	8,48	23,50
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	–	133,61	245,97	354,68	172,48	68,02	5,47	47,98
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	–	2,35	3,33	4,32	3,14	3,53	1,18	3,92
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	–	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	–	9,68	9,68	13,33	14,84	10,97	5,16	7,74
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		5,58	1,33	2,41	0,19	1,14	1,14	1,84	1,46
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	3,30	–	1,27	–	–	–	0,51	1,27
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami Travel related to an adult family member	9391	2,28	1,33	1,14	0,19	1,14	1,14	1,33	0,19
	Inna opieka Other care		19,07	11,31	5,22	4,42	8,37	11,62	18,97	22,88
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami Caring for pets	343	2,75	1,37	0,20	–	1,57	1,18	1,57	1,77
4.10	Spacer z psem i innymi domowymi ulubieńcami Walking the dog and other pets	344	12,75	6,08	2,94	4,12	2,94	6,28	13,54	19,03
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi Other gardening and pet care	349	–	–	–	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	371	3,57	3,86	2,08	0,30	3,86	4,16	3,86	2,08

Tablica 23b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla ojców według wieku najmłodszego dziecka (dok.)
Average weekly value of housework for fathers in zł by the youngest child age (cont.)

Nr <i>Item</i>	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści <i>Code of activity</i>	Mężczy- źni bez dzieci <i>Men without children</i>	w małżeństwie/związku nieformalnym <i>marriage/cohabitation</i>						Samotni ojcowie <i>Single fathers</i>
				Razem <i>Total</i>	z najmłodszym dzieckiem w wieku <i>the youngest child in age</i>					
					poniżej 3 lat / pracujący <i>below 3 years/ employed</i>	poniżej 3 lat / niepracujący <i>below 3 years/ unemployed</i>	3-5	6-12	13-17	
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		33,23	5,88	7,42	23,59	6,44	7,49	12,58	2,14
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	1,20	–	–	–	0,60	–	–	–
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	1,30	1,11	0,19	5,74	1,11	1,30	0,37	–
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	1,29	0,21	0,21	–	0,43	0,21	0,21	–
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	5,03	2,37	3,85	15,70	2,07	2,96	2,67	–
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	1,63	0,23	0,23	–	0,23	–	0,93	–
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423,424	16,53	–	1,84	–	–	–	2,57	0,37
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	1,77	–	–	–	–	1,27	1,52	1,77
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	1,47	0,24	0,24	–	0,49	0,24	1,73	–
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	3,01	1,72	0,86	2,15	1,51	1,51	2,58	–
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		273,94	413,70	533,44	957,53	437,43	332,22	254,12	400,93
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		36,93	31,09	24,92	40,53	34,87	31,23	34,70	31,35
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		307,17	419,58	540,86	981,12	443,87	339,71	266,70	403,07
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		39,94	32,81	25,78	42,68	36,38	32,74	37,28	31,35

Tablica 24a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym
Average weekly value of housework for women in zł by class of locality and number of household members

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno- ści Code of activity	Kobiety na wsi ogółem Women in villages- total	Kobiety w mieście ogółem Women in towns- total	liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej na wsi <i>Number of persons in woman household living in village</i>						liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej w mieście <i>Number of persons in woman household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		73,02	58,52	82,93	81,99	72,84	68,44	69,43	67,78	56,61	59,31	56,98	59,97	60,60	72,20
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne <i>House construction and renovation</i>	351	–	–	0,25	–	–	–	0,25	–	–	–	–	–	–	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu <i>Repair of dwelling</i>	352	1,32	–	–	1,58	1,84	1,32	–	–	0,26	–	0,26	–	0,26	2,11
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	–	–	0,34	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	8,07	1,71	22,98	10,51	6,36	4,89	4,89	4,89	3,42	1,71	1,47	1,47	1,71	2,20
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	49,44	43,33	41,29	51,48	49,07	49,07	50,37	50,92	39,81	43,70	41,66	46,11	46,48	54,44
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	0,19	–	1,11	1,11	1,11	–	–	–	0,19	–	–	–	–	0,19
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	4,96	1,14	8,96	6,86	4,96	3,81	3,62	3,81	1,14	1,33	1,14	1,14	1,14	1,72
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	–	–	0,18	–	–	–	0,89	–	–	–	–	–	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowa- dzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	1,91	3,59	2,15	3,35	3,11	1,67	1,91	1,91	3,59	3,82	3,35	2,15	1,91	1,91
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	7,32	8,75	6,78	8,21	7,50	7,68	7,50	6,25	8,39	8,75	9,10	9,10	9,10	9,82
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		241,98	214,31	252,67	285,68	240,62	226,35	221,63	221,93	216,23	241,86	202,65	194,78	204,73	213,83
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	113,29	97,30	106,35	133,90	115,79	106,93	107,51	110,40	89,01	109,63	93,83	93,64	98,45	109,82
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	3,47	1,16	3,47	5,59	2,50	2,50	2,31	3,08	1,16	2,31	1,16	0,96	1,16	2,31

Tablica 24a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (c.d.)
Average weekly value of housework for women in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno- ści Code of activity	Kobiety na wsi ogółem Women in villages- total	Kobiety w mieście ogółem Women in towns- total	liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej na wsi <i>Number of persons in woman household living in village</i>						liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej w mieście <i>Number of persons in woman household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	35,12	27,85	34,08	40,14	33,39	34,25	32,87	34,60	27,51	31,49	26,64	25,95	27,51	29,58
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	–	–	0,21	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	36,19	49,39	30,32	38,88	37,90	37,90	35,45	33,50	50,12	52,32	47,68	45,97	45,72	44,01
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	24,82	11,81	38,08	34,46	23,62	20,24	17,11	17,35	14,70	16,63	10,12	7,47	7,95	8,19
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	6,27	–	11,81	8,19	4,82	3,37	4,58	3,37	–	–	0,24	–	–	–
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	26,29	27,96	32,03	30,11	25,10	23,66	23,90	22,71	34,89	31,79	24,14	21,75	25,10	22,23
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		25,00	21,73	25,46	29,53	26,97	23,69	23,43	26,90	21,33	25,36	21,10	21,89	23,97	23,47
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	3,44	2,68	8,04	4,59	2,49	2,49	1,34	2,30	4,97	3,64	2,49	2,30	1,34	1,34
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	1,49	2,97	1,49	3,27	2,97	1,49	1,49	1,49	2,97	2,97	3,27	2,97	2,97	2,97
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	–	–	0,17	0,87	0,17	–	0,17	0,87	–	0,87	0,17	–	0,17	0,17
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	12,22	9,12	11,30	12,95	13,31	12,03	12,58	13,31	8,75	10,03	8,21	9,30	10,21	11,49
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	7,85	6,96	4,46	7,85	8,03	7,68	7,85	8,93	4,64	7,85	6,96	7,32	9,28	7,50
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		179,83	168,96	12,08	25,08	197,35	229,47	263,23	320,39	17,19	36,70	253,92	310,81	352,14	427,92
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		165,11	150,78	–	7,00	177,92	213,97	252,14	310,45	–	14,70	233,27	295,98	336,62	410,82
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	71,13	66,81	–	2,75	79,39	86,85	112,40	137,55	–	5,50	110,83	128,90	145,41	186,28
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	22,19	15,01	–	–	14,36	33,29	37,20	43,73	–	3,26	15,66	37,20	45,69	53,52
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	63,16	60,13	–	4,25	76,52	80,78	89,28	113,57	–	4,86	96,57	110,53	122,68	144,55
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	1,96	2,16	–	–	0,98	2,94	2,94	3,14	–	–	3,33	4,51	6,28	4,12

Tablica 24a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (c.d.)

Average weekly value of housework for women in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Kobiety na wsi ogółem Women in villages- total	Kobiety w mieście ogółem Women in towns- total	liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej na wsi <i>Number of persons in woman household living in village</i>						liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej w mieście <i>Number of persons in woman household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	–	–	–	–	–	–	–	2,35	–	–	–	–	–	2,35
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	6,67	6,67	–	–	6,67	10,11	10,32	10,11	–	1,08	6,88	14,84	16,56	20,00
	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		5,77	3,55	–	6,78	9,50	5,77	4,31	5,52	–	6,78	6,02	1,77	3,04	4,82
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	4,82	3,55	–	6,59	8,36	4,82	4,31	4,57	–	6,59	5,07	1,77	3,04	4,82
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	0,95	–	–	0,19	1,14	0,95	–	0,95	–	0,19	0,95	–	–	–
	Inna opieka <i>Other care</i>		8,95	14,63	12,08	11,30	9,93	9,73	6,78	4,42	17,19	15,22	14,63	13,06	12,48	12,28
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	2,75	1,37	5,49	4,12	2,55	2,35	2,35	1,57	2,75	1,57	1,37	1,37	1,57	1,18
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	4,12	11,18	5,10	5,69	5,30	5,30	2,94	2,55	12,36	11,57	11,18	9,61	8,63	9,02
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,20	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	2,08	2,08	1,49	1,49	2,08	2,08	1,49	0,30	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08	2,08
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		21,91	26,41	40,43	48,03	17,43	12,51	12,88	9,16	40,43	49,69	18,07	7,51	8,03	13,07
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	1,39	1,79	2,19	1,59	1,39	0,60	0,40	1,20	2,99	2,79	1,59	0,40	0,40	0,20
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	1,11	1,11	1,11	2,04	1,11	1,11	1,30	1,11	2,22	1,30	1,11	0,19	0,19	–
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	–	–	1,07	–	–	–	–	–	0,21	–	–	0,21	–	–
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0,30	–	0,30	–	–

Tablica 24a. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla kobiet według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (dok.)

Average weekly value of housework for women in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Kobiety na wsi ogółem Women in villages- total	Kobiety w mieście ogółem Women in towns- total	liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej na wsi <i>Number of persons in woman household living in village</i>						liczba osób w gospodarstwie domowym kobiety zamieszkałej w mieście <i>Number of persons in woman household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	–	–	1,20	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	–	–	1,16	1,16	–	1,16	0,23	–	–	–	–	–	–	2,33
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423,42 4	15,06	17,63	27,55	37,10	11,39	6,61	7,71	4,04	23,88	34,90	11,02	4,41	5,14	6,24
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	1,77	1,77	3,30	2,03	2,03	1,52	1,52	1,52	3,30	3,55	1,77	0,25	–	2,79
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	–	0,24	1,47	0,24	–	–	–	–	1,47	1,47	–	0,24	1,22	–
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	2,58	3,87	2,58	3,87	1,51	1,51	1,72	1,29	5,16	5,38	2,58	1,51	1,08	1,51
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		519,83	463,52	373,14	422,28	537,78	547,95	577,72	637,00	311,36	363,23	534,65	587,45	641,44	737,42
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		35,82	38,22	34,18	33,65	36,02	36,39	36,13	35,68	38,48	36,88	35,32	38,74	43,57	44,14
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		541,74	489,93	413,57	470,31	555,21	560,46	590,60	646,16	351,79	412,92	552,72	594,96	649,47	750,49
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		38,40	42,09	36,76	37,52	37,53	37,90	37,85	36,97	43,64	42,26	37,90	40,25	44,65	45,65

Tablica 24b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym
Average weekly value of housework for men in zł by class of locality and number of household members

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Mężczyź ni na wsi ogółem Men in villages- total	Mężczyźni w mieście ogółem Men in towns- total	Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego na wsi <i>Number of persons in man household living in village</i>						Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego w mieście <i>Number of persons in man household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		93,31	59,01	97,39	119,82	86,85	79,40	93,92	94,68	56,21	66,00	56,03	55,18	56,74	65,37
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitałne <i>House construction and renovation</i>	351	3,28	1,26	2,52	1,51	1,51	3,02	7,81	5,54	1,26	1,26	1,26	1,76	4,03	1,26
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu <i>Repair of dwelling</i>	352	11,59	8,16	6,58	10,01	13,43	10,01	15,54	18,17	8,43	8,16	6,85	9,48	7,37	7,90
1.3	Produkowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	2,02	2,02	2,02	3,70	1,68	4,03	1,01	2,02	1,68	2,02	2,35	0,67	–	1,68
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	1,84	1,58	0,26	2,90	1,58	0,53	2,11	5,79	–	1,84	1,58	1,58	1,58	2,63
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	26,41	5,13	35,21	40,34	23,72	18,58	20,29	23,96	6,36	7,82	5,13	5,38	6,60	10,02
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	16,11	20,00	24,44	19,63	14,44	14,63	15,37	11,85	23,70	21,48	19,26	17,78	17,41	18,70
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	3,70	2,41	1,30	6,30	3,70	3,33	3,89	3,89	1,11	3,52	2,59	2,41	3,52	2,41
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	12,39	3,81	12,39	18,30	12,39	9,72	10,30	11,82	2,29	4,00	2,67	3,05	4,77	7,25
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	0,18	–	–	–	–	–	1,07	0,18	–	0,18	–	–	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	3,11	5,02	1,91	5,98	3,35	2,15	3,11	3,11	3,35	6,69	3,82	3,82	3,11	4,30
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	10,13	5,07	7,24	10,13	8,68	10,13	13,03	7,96	2,89	4,70	6,15	4,70	6,51	2,53
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	6,25	6,96	4,82	7,32	6,07	6,60	4,28	4,28	6,25	7,85	6,96	6,96	5,36	9,10
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		107,81	122,00	194,39	160,64	100,35	82,26	76,55	70,60	155,91	150,96	106,92	94,25	91,08	105,78

Tablica 24b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (c.d.)
Average weekly value of housework for men in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Mężczyź ni na wsi ogółem Men in villages- total	Mężczyźni w mieście ogółem Men in towns- total	Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego na wsi <i>Number of persons in man household living in village</i>						Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego w mieście <i>Number of persons in man household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie <i>Food preparation, baking</i>	311	28,90	39,50	74,56	37,76	25,05	21,19	20,42	14,84	60,69	44,12	33,91	31,02	31,02	33,14
	w tym: robienie przetworów <i>of which: preserving</i>	3111	1,16	–	1,16	2,31	0,19	–	0,19	–	0,96	1,16	0,19	–	–	–
2.2	Zmywanie naczyń <i>Dish washing</i>	312	6,92	10,38	18,68	9,86	6,92	5,71	4,15	3,29	14,88	11,76	8,13	7,27	7,09	8,48
2.3	Inne prace domowe <i>Other housework</i>	300	–	–	–	–	–	–	–	1,25	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy <i>Shopping</i>	361	23,47	33,50	32,27	31,79	22,01	20,54	20,54	17,12	38,88	40,59	31,54	28,12	22,98	28,61
2.5	Ogrodnictwo <i>Gardening</i>	341	22,17	15,18	24,34	39,04	23,86	15,18	12,53	14,94	10,85	25,79	12,53	11,09	12,29	19,52
2.6	Hodowla zwierząt domowych <i>Tending domestic animals</i>	342	6,75	1,69	9,88	14,70	4,82	5,06	3,37	5,30	1,69	1,69	1,69	1,21	1,45	1,69
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami <i>Travel related to shopping and services</i>	936	19,60	21,75	34,66	27,49	17,69	14,58	15,54	13,86	28,92	27,01	19,12	15,54	16,25	14,34
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY <i>MAKING AND CARE FOR TEXTILES</i>		4,36	7,09	9,90	5,84	2,56	3,45	1,78	2,64	9,76	5,84	5,91	3,63	4,66	3,47
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży <i>Handicraft and producing textiles</i>	333	–	–	–	–	–	–	–	1,15	–	–	–	–	–	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne <i>Commercial and administrative services</i>	362	3,27	4,75	4,46	4,75	1,49	3,27	1,78	1,49	5,05	4,75	3,57	3,27	3,57	1,49
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami <i>Other shopping and services</i>	369	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży <i>Other making and care for textiles</i>	339	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie <i>Laundry</i>	331	1,09	1,09	4,19	1,09	0,18	0,18	–	–	3,46	1,09	1,09	0,18	1,09	0,91
3.6	Prasowanie, maglowanie <i>Ironing, mangling</i>	332	–	1,25	1,25	–	0,89	–	–	–	1,25	–	1,25	0,18	–	1,07
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE <i>CARE</i>		77,85	97,64	13,65	23,66	91,17	97,42	97,87	110,57	14,16	25,44	140,68	167,94	175,73	162,35
	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>		63,89	80,78	–	–	78,44	89,13	89,32	103,14	–	–	123,00	154,32	164,44	149,07
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci <i>Physical care and supervision</i>	381	16,11	23,97	–	–	20,44	23,19	23,97	28,30	–	–	40,09	41,66	49,13	49,13
4.2	Nauka z dziećmi <i>Teaching the children</i>	382	4,57	7,83	–	–	3,26	8,48	8,48	9,14	–	–	4,57	15,66	18,27	11,10

Tablica 24b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (c.d.)

Average weekly value of housework for men in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Mężczyź ni na wsi ogółem Men in villages- total	Mężczyźni w mieście ogółem Men in towns- total	Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego na wsi <i>Number of persons in man household living in village</i>						Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego w mieście <i>Number of persons in man household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi <i>Reading, playing and talking with children</i>	383	40,08	44,34	–	–	53,45	52,84	52,23	63,16	–	–	73,49	86,24	85,63	84,42
4.4	Wyjścia z dziećmi <i>Accompanying children</i>	384	0,98	0,98	–	–	–	1,18	0,98	0,39	–	–	0,98	2,16	2,16	0,98
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi <i>Other childcare</i>	389	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi <i>Travel related to childcare</i>	938	2,15	3,66	–	–	1,29	3,44	3,66	2,15	–	–	3,87	8,60	9,25	3,44
	Opieka nad dorosłymi <i>Help to an adult</i>		4,62	2,91	–	8,43	3,10	1,90	4,12	3,11	–	7,35	2,66	1,33	0,19	2,09
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	39	3,29	1,77	–	6,34	1,77	0,76	2,79	1,78	–	5,07	1,52	–	–	–
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami <i>Travel related to an adult family member</i>	9391	1,33	1,14	–	2,09	1,33	1,14	1,33	1,33	–	2,28	1,14	1,33	0,19	2,09
	Inna opieka <i>Other care</i>		9,34	13,95	13,65	15,23	9,63	6,39	4,43	4,32	14,16	18,09	15,02	12,29	11,10	11,19
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami <i>Caring for pets</i>	343	2,75	1,37	7,06	5,30	1,77	1,37	1,37	1,77	1,37	1,57	1,37	1,18	0,39	1,37
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami <i>Walking the dog and other pets</i>	344	4,51	10,20	5,10	7,85	6,08	2,94	1,57	1,57	8,63	12,95	11,57	8,44	8,63	8,04
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi <i>Other gardening and pet care</i>	349	–	–	–	–	–	–	–	0,98	–	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	371	2,08	2,38	1,49	2,08	1,78	2,08	1,49	–	4,16	3,57	2,08	2,67	2,08	1,78
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		15,64	16,16	15,94	28,37	11,95	13,01	12,61	10,76	23,66	28,54	10,28	7,19	10,65	12,31
5.1	Obróbka żywności <i>Food management</i>	4291	–	0,40	0,20	1,00	–	–	–	–	1,39	0,40	0,20	0,20	0,40	2,39
5.2	Prace porządkowe <i>Household upkeep</i>	4292	1,11	1,11	0,37	1,11	1,11	1,11	0,19	–	2,41	1,30	1,11	0,37	1,11	2,96

Tablica 24b. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł dla mężczyzn według klasy miejscowości zamieszkania i liczby osób w gospodarstwie domowym (dok.)
Average weekly value of housework for men in zł by class of locality and number of household members (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Mężczy ni na wsi ogółem Men in villages- total	Mężczyźni w mieście ogółem Men in towns- total	Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego na wsi <i>Number of persons in man household living in village</i>						Liczba osób w gospodarstwie domowym mężczyzny zamieszkałego w mieście <i>Number of persons in man household living in town</i>					
					1	2	3	4	5	6 i więcej and more	1	2	3	4	5	6 i więcej and more
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi <i>Gardening and pet care</i>	4294	0,21	0,21	0,21	1,29	0,21	0,21	–	0,21	1,72	1,29	0,21	–	0,21	2,15
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego <i>Construction and repairs</i>	421	4,15	2,67	1,48	4,44	3,85	4,44	2,37	5,33	2,07	4,74	2,37	2,67	5,33	–
5.5	Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	4296	–	–	–	–	–	–	1,20	–	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem <i>Help in employment and farming</i>	422	3,03	0,23	7,45	3,26	1,63	2,56	2,56	1,63	1,63	0,23	0,23	0,23	–	–
5.7	Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	423,42 4	5,14	6,98	2,94	12,49	2,94	2,94	4,78	0,73	7,35	14,33	4,41	0,73	0,37	–
5.8	Opieka na dorosłymi <i>Help to an adult of another household</i>	425	0,25	1,52	0,25	0,51	0,25	–	–	0,25	1,27	1,77	–	1,27	1,27	–
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc <i>Other specified and unspecified informal help</i>	4293 4297	0,24	0,24	0,24	1,47	0,24	0,24	–	0,24	1,95	1,47	0,24	–	0,24	2,44
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym <i>Travel related to informal help to other households</i>	9401	1,51	2,80	2,80	2,80	1,72	1,51	1,51	2,37	3,87	3,01	1,51	1,72	1,72	2,37
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie <i>Group 1 - 4 together</i>		283,33	285,74	315,33	309,96	280,93	262,53	270,12	278,49	236,04	248,24	309,54	321,00	328,21	336,97
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		26,19	31,57	36,57	35,56	23,66	21,31	23,64	20,45	32,27	35,98	27,95	29,29	28,80	24,17
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie <i>Group 1 - 5 together</i>		298,97	301,90	331,27	338,33	292,88	275,54	282,73	289,25	259,70	276,78	319,82	328,19	338,86	349,28
	w tym: dojazdy i dojścia <i>of which: travel</i>		27,70	34,37	39,37	38,36	25,38	22,82	25,15	22,82	36,14	38,99	29,46	31,01	30,52	26,54

Tablica 25. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i poziomu wykształcenia
Average weekly value of housework in zł by sex and education

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno- ści Code of activity	Kobiety z wykształceniem Women - level of education						Mężczyźni z wykształceniem Men - level of education					
			wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education	wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education
1	UTRZYMANIE MIESZKANIA HOUSEHOLD UPKEEP		56,11	65,18	73,91	37,80	71,37	60,24	55,00	73,35	86,62	35,18	87,82	70,27
1.1	Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne <i>House construction and renovation</i>	351	–	–	–	–	–	–	1,26	3,02	3,02	0,25	1,26	–
1.2	Naprawy, drobne remonty w mieszkanu <i>Repair of dwelling</i>	352	0,26	1,32	–	–	0,26	–	8,43	11,85	11,06	0,53	6,85	–
1.3	Produktowanie, naprawianie i konserwowanie sprzętu gospodarstwa domowego <i>Making, repairing and maintaining equipment</i>	353	–	–	–	–	–	–	2,02	2,35	2,02	–	1,68	–
1.4	Inne czynności budowlane <i>Other construction and repairs</i>	359	–	–	–	–	–	–	1,58	1,58	1,58	1,58	1,58	2,11
1.5	Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę <i>Supply of heating and water</i>	323	1,47	3,18	6,11	0,24	11,00	18,09	3,67	10,02	20,05	6,11	31,79	17,36
1.6	Sprzątanie mieszkania i pomieszczeń gospodarczych <i>Cleaning dwelling and utility rooms</i>	321	40,37	46,29	53,14	30,00	45,92	29,26	19,63	18,70	19,26	13,70	17,96	31,11
	w tym: piwnicy, strychu, garażu <i>of which: cellar, loft, garage</i>	3211	0,19	–	–	–	–	–	1,48	2,78	4,63	1,11	3,52	0,93
1.7	Sprzątanie podwórza, chodnika koło domu, usuwanie śniegu <i>Cleaning yard, snow removal</i>	322	1,33	2,29	3,81	0,95	4,77	3,24	3,05	6,67	9,72	3,43	10,87	11,82
1.8	Inne czynności porządkowe <i>Other household upkeep</i>	329	–	–	–	–	–	–	0,18	–	–	0,18	–	–
1.9	Dojazdy/dojścia związane z prowa- dzeniem gospodarstwa domowego <i>Travel related to household care</i>	939	2,15	3,35	3,35	0,72	3,35	2,15	3,35	4,78	4,78	0,24	3,59	–
1.10	Remonty, konserwacja pojazdów <i>Vehicle maintenance</i>	354	–	–	–	–	–	–	3,26	7,60	9,77	4,34	7,24	1,09
1.11	Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym <i>Various arrangements</i>	324	10,53	8,75	7,50	5,89	6,07	7,50	8,57	6,78	5,36	4,82	5,00	6,78
2	ZAPEWNIENIE WYŻYWIENIA FOOD MANAGEMENT		185,81	232,02	265,31	87,36	252,92	200,40	112,35	116,73	127,89	46,92	131,85	111,37

Tablica 25. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i poziomu wykształcenia (c.d.)
Average weekly value of housework in zł by sex and education (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Kobiety z wykształceniem Women - level of education						Mężczyźni z wykształceniem Men - level of education					
			wyż- szym higher	śred- nim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education	wyż- szym higher	śred- nim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education
2.1	Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie Food preparation, baking w tym: robienie przetworów of which: preserving	311	85,93	105,20	126,77	32,18	118,30	96,91	34,10	35,45	39,11	12,91	38,73	53,75
		3111	1,16	2,31	3,08	0,39	3,47	4,82	–	1,16	1,16	–	0,96	–
2.2	Zmywanie naczyń Dish washing	312	21,11	30,45	38,58	12,28	38,41	37,54	8,30	9,17	10,21	4,50	11,25	14,36
2.3	Inne prace domowe Other housework	300	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
2.4	Zakupy Shopping	361	44,99	48,41	46,70	23,72	36,68	19,80	33,50	31,54	30,07	12,71	25,18	15,89
2.5	Ogrodnictwo Gardening	341	9,16	17,11	20,97	4,82	23,38	23,38	13,98	18,56	20,97	6,27	24,10	9,64
2.6	Hodowla zwierząt domowych Tending domestic animals	342	–	1,69	3,37	1,21	7,95	7,95	0,48	1,69	5,06	1,93	10,12	5,30
2.7	Dojazdy/dojścia związane z zakupami i usługami Travel related to shopping and services	936	24,62	29,16	28,92	13,15	28,20	14,82	21,99	20,32	22,47	8,60	22,47	12,43
3	UTRZYMANIE ODZIEŻY MAKING AND CARE FOR TEXTILES		19,96	24,84	28,80	3,97	26,59	29,43	7,28	4,66	4,36	1,49	3,87	4,87
3.1	Rękodzieło i produkcja odzieży Handicraft and producing textiles	333	1,34	3,64	3,44	0,19	5,74	7,08	–	–	–	–	0,19	–
3.2	Usługi handlowe i administracyjne Commercial and administrative services	362	3,27	2,97	2,97	–	1,49	2,97	4,75	3,57	3,27	1,49	1,49	1,78
3.3	Inne czynności związane z zakupami i usługami Other shopping and services	369	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3.4	Inne czynności związane z utrzymaniem odzieży Other making and care for textiles	339	–	0,17	0,87	–	1,05	1,92	–	–	–	–	–	–
3.5	Pranie Laundry	331	8,21	10,21	13,49	1,46	12,95	15,50	1,28	1,09	1,09	–	2,01	2,55
3.6	Prasowanie, maglowanie Ironing, mangling	332	7,14	7,85	8,03	2,32	5,36	1,96	1,25	–	–	–	0,18	0,54
4	CZYNNOŚCI OPIEKUŃCZE CARE		264,37	172,85	166,44	86,56	81,47	27,38	132,62	94,76	78,21	18,12	56,26	3,83
	Opieka nad dziećmi Childcare		249,91	154,12	149,09	75,77	65,26	9,83	116,51	81,03	59,93	10,86	42,75	–

Tablica 25. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i poziomu wykształcenia (c.d.)
Average weekly value of housework in zł by sex and education (cont.)

395

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Kobiety z wykształceniem Women - level of education						Mężczyźni z wykształceniem Men - level of education					
			wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education	wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo - wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education
4.1	Pielęgnacja i pilnowanie dzieci Physical care and supervision	381	115,94	66,02	60,52	38,51	28,69	9,83	36,16	22,40	15,33	2,36	8,65	–
4.2	Nauka z dziećmi Teaching the children	382	19,58	18,93	26,11	3,92	11,10	–	7,83	7,83	7,83	–	3,26	–
4.3	Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi Reading, playing and talking with children	383	100,82	60,13	54,05	30,97	21,26	–	66,20	46,16	34,62	8,50	29,76	–
4.4	Wyjścia z dziećmi Accompanying children	384	4,32	2,16	1,96	–	0,98	–	1,37	0,98	–	–	–	–
4.5	Inne czynności związane z opieką nad dziećmi Other childcare	389	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.6	Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dziećmi Travel related to childcare	938	9,25	6,88	6,45	2,37	3,23	–	4,95	3,66	2,15	–	1,08	–
	Opieka nad dorosłymi Help to an adult		1,77	4,69	5,07	–	6,59	8,82	1,83	1,65	4,43	–	2,72	1,77
4.7	Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego Help to an adult family member	39	1,77	3,55	5,07	–	6,59	7,87	0,50	0,51	3,29	–	1,77	1,77
4.8	Dojazdy (dojścia) z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego nie związane z zakupami i usługami Travel related to an adult family member	9391	–	1,14	–	–	–	0,95	1,33	1,14	1,14	–	0,95	–
	Inna opieka Other care		12,69	14,04	12,28	10,79	9,62	8,73	14,28	12,08	13,85	7,26	10,79	2,06
4.9	Opieka nad domowymi ulubieńcami Caring for pets	343	1,57	2,35	2,35	1,37	2,75	5,10	1,37	1,37	2,75	0,20	3,73	1,37
4.10	Spacery z psem i innymi domowymi ulubieńcami Walking the dog and other pets	344	7,26	9,61	8,44	9,42	6,87	3,33	7,26	8,63	9,02	7,06	7,06	0,39
4.11	Inne czynności związane z ogrodnictwem i opieką nad zwierzętami domowymi Other gardening and pet care	349	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
4.12	Zarządzanie gospodarstwem domowym Household management	371	3,86	2,08	1,49	–	–	0,30	5,65	2,08	2,08	–	–	0,30

Tablica 25. Średnia tygodniowa wartość pracy domowej w zł według płci i poziomu wykształcenia (dok.)
Average weekly value of housework in zł by sex and education (cont.)

Nr Item	Wyszczególnienie Specification	Kod czynno ści Code of activity	Kobiety z wykształceniem Women - level of education						Mężczyźni z wykształceniem Men - level of education					
			wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo- wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education	wyż- szym higher	śre- dnim secon- dary	zasa- dniczym zawo- dowym elementary vocational	gimna- zjalnym lower secondary	podsta- wowym primary	niepełnym podstawo - wym i bez wykształcenia primary not completed or no school education
5	PRACE NA RZECZ INNYCH GOSPODARSTW WORK FOR ANOTHER HOUSEHOLD		16,80	27,81	35,60	5,78	24,93	4,06	13,53	16,12	19,59	7,57	15,41	35,84
5.1	Obróbka żywności Food management	4291	1,79	1,59	2,59	–	1,39	0,20	0,40	–	–	1,00	–	–
5.2	Prace porządkowe Household upkeep	4292	1,11	1,11	1,11	0,19	1,11	–	0,37	1,30	1,11	–	–	2,04
5.3	Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi Gardening and pet care	4294	–	–	–	–	0,21	1,07	0,21	1,29	1,29	0,21	1,07	1,29
5.4	Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego Construction and repairs	421	–	–	–	–	–	–	2,37	2,96	3,85	3,55	2,07	–
5.5	Zakupy i korzystanie z usług Shopping and services	4296	–	–	–	–	–	1,20	–	–	–	–	–	–
5.6	Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem Help in employment and farming	422	–	–	–	0,23	–	–	0,23	1,16	1,86	–	1,86	–
5.7	Opieka nad dziećmi Childcare	423;424	9,55	19,47	23,51	5,14	17,63	0,37	5,14	5,14	6,98	2,57	6,61	29,75
5.8	Opieka na dorosłymi Help to an adult of another household	425	1,77	1,77	3,30	–	1,77	–	1,77	–	1,52	–	–	–
5.9	Inna wymieniona i niewymieniona nieformalna pomoc Other specified and unspecified informal help	4293 4297	–	–	1,22	–	0,24	1,22	0,24	1,47	1,47	0,24	1,22	1,47
5.10	Dojazdy/dojścia związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom domowym Travel related to informal help to other households	9401	2,58	3,87	3,87	0,22	2,58	–	2,80	2,80	1,51	–	2,58	1,29
6.1	Grupy 1 - 4 łącznie Group 1 - 4 together		526,25	494,89	534,46	215,69	432,35	317,45	307,25	289,50	297,08	101,71	279,80	190,34
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		36,02	40,53	38,72	16,24	34,78	17,92	31,62	29,90	30,54	8,84	28,09	12,43
6.2	Grupy 1 - 5 łącznie Group 1 - 5 together		543,05	522,70	570,06	221,47	457,28	321,51	320,78	305,62	316,67	109,28	295,21	226,18
	w tym: dojazdy i dojścia of which: travel		38,60	44,40	42,59	16,46	37,36	17,92	34,42	32,70	32,05	8,84	30,67	13,72

Tablica 26. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity sex and age

Wyszczególnienie <i>Specification</i>		10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>		Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>							
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>							
PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)							
AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)							
POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	X	12.09	12.09	12.08	11.10	11.21	10.58
	S	2.56	4.13	4.09	0.42	0.46	1.07
	V	0.40	0.58	0.57	0.10	0.11	0.17
Sen (i leżenie z powodu choroby) <i>Sleep</i>	X	9.55	9.51	9.58	8.37	8.43	8.30
	S	2.36	3.38	3.37	0.35	0.38	0.56
	V	0.44	0.61	0.61	0.11	0.12	0.18
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	X	1.18	1.17	1.19	1.34	1.36	1.33
	S	1.00	1.26	1.20	0.18	0.19	0.27
	V	1.30	1.88	1.69	0.31	0.34	0.48
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	X	0.56	1.01	0.52	0.59	1.03	0.54
	S	0.51	1.11	1.11	0.10	0.11	0.16
	V	1.52	1.94	2.30	0.29	0.30	0.50
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	X	0.55	1.00	0.51	0.57	1.00	0.52
	S	0.47	1.06	1.04	0.09	0.11	0.14
	V	1.41	1.84	2.09	0.28	0.29	0.45
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	X	0.04	.	.	2.53	2.04	3.46
	S	1.04	.	.	1.17	1.14	2.05
	V	24.81	.	.	0.75	1.00	0.92
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	X	0.04	.	.	2.49	2.01	3.40
	S	1.04	.	.	1.16	1.14	2.02
	V	24.86	.	.	0.75	1.01	0.93
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	X	–	–	–	0.02	0.01	0.04
	S	–	–	–	0.09	0.07	0.18
	V	–	–	–	6.71	9.36	8.26
NAUKA STUDY	X	4.03	4.08	3.57	0.23	0.23	0.24
	S	5.37	7.07	7.35	0.37	0.44	0.55
	V	2.31	2.85	3.20	2.64	3.26	3.82
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i>	X	3.59	4.05	3.54	0.22	0.21	0.23
	S	5.33	7.01	7.34	0.36	0.43	0.54
	V	2.32	2.86	3.23	2.72	3.38	3.94
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni <i>Classes and lectures</i>	X	3.00	3.03	2.57	0.15	0.14	0.16
	S	4.22	5.29	6.03	0.27	0.32	0.40
	V	2.43	2.99	3.43	2.93	3.67	4.17
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	X	1.00	1.02	0.58	0.07	0.07	0.07
	S	1.58	2.41	2.37	0.14	0.16	0.21
	V	3.29	4.34	4.53	3.35	3.92	5.29
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	X	0.03	.	.	0.01	0.01	0.01
	S	0.34	.	.	0.05	0.05	0.07
	V	16.35	.	.	6.62	7.45	10.58

Tablica 26. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)

ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE <i>HOUSEHOLD AND FAMILY CARE</i>	X	0.52	1.03	0.41	3.26	4.24	2.23
	S	1.47	2.26	2.21	0.50	1.05	1.06
	V	3.45	3.86	5.77	0.41	0.41	0.76
Obróbka żywności <i>Food management</i>	X	0.10	0.15	0.05	1.10	1.42	0.34
	S	0.33	0.53	0.34	0.21	0.28	0.25
	V	5.51	6.06	10.62	0.50	0.45	1.21
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	X	0.20	0.23	0.17	0.40	0.46	0.33
	S	0.51	1.06	1.15	0.17	0.19	0.28
	V	4.34	4.90	7.37	0.71	0.68	1.39
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	X	.	.	.	0.09	0.16	0.02
	S	.	.	.	0.06	0.11	0.04
	V	.	.	.	1.15	1.09	4.79
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) <i>Gardening and pet care</i>	X	0.09	0.10	0.08	0.20	0.19	0.20
	S	0.48	1.01	1.03	0.15	0.18	0.24
	V	8.61	9.89	12.79	1.30	1.61	1.93
Budowa, remonty, naprawy <i>Construction and repairs</i>	X	.	.	.	0.05	0.01	0.11
	S	.	.	.	0.13	0.04	0.26
	V	.	.	.	3.95	9.11	4.05
Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	X	0.09	0.11	0.07	0.26	0.31	0.21
	S	0.48	1.07	1.09	0.12	0.15	0.18
	V	9.39	10.63	17.31	0.78	0.82	1.37
Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	X	.	.	.	0.01	0.01	0.01
	S	.	.	.	0.02	0.02	0.04
	V	.	.	.	3.54	3.81	5.86
Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	X	0.03	0.04	.	0.33	0.45	0.20
	S	0.28	0.43	.	0.30	0.41	0.31
	V	13.99	17.80	.	1.52	1.52	2.63
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	X	.	.	.	0.02	0.02	0.01
	S	.	.	.	0.06	0.09	0.07
	V	.	.	.	5.18	5.82	9.73
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE <i>VOLUNTARY WORK AND</i> <i>MEETINGS</i>	X	0.12	0.11	0.13	0.21	0.25	0.17
	S	0.50	0.58	1.15	0.17	0.21	0.22
	V	6.90	8.59	9.84	1.30	1.39	2.23

Tablica 26. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)

Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji <i>Organisational work</i>	X	.	.	.	0.01	.	.
	S	.	.	.	0.04	.	.
	V	.	.	.	10.59	.	.
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw <i>Informal help to other households</i>	X	.	.	.	0.09	0.11	0.08
	S	.	.	.	0.14	0.18	0.18
	V	.	.	.	2.45	2.68	4.05
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych <i>Participatory activities</i>	X	0.11	0.10	0.12	0.11	0.13	0.08
	S	0.47	0.53	1.11	0.10	0.13	0.12
	V	7.32	9.31	10.09	1.48	1.58	2.41
w tym: Praktyki i działalność religijna <i>Religious activities</i>	X	0.10	0.09	0.11	0.11	0.13	0.08
	S	0.43	0.42	1.09	0.10	0.13	0.11
	V	7.25	8.15	10.45	1.48	1.60	2.31
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	X	0.55	1.00	0.50	1.06	1.06	1.07
	S	2.06	3.10	2.35	0.28	0.30	0.43
	V	3.80	5.25	5.13	0.71	0.75	1.08
Życie towarzyskie <i>Social life</i>	X	0.40	0.45	0.36	0.45	0.46	0.44
	S	1.45	2.38	2.12	0.24	0.24	0.36
	V	4.35	5.85	6.12	0.88	0.89	1.37
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) <i>Entertainment and culture</i>	X	.	.	.	0.02	0.02	0.02
	S	.	.	.	0.05	0.06	0.08
	V	.	.	.	3.64	4.25	5.49
w tym: Kino <i>Cinema</i>	X	.	.	.	0.01	0.01	0.01
	S	.	.	.	0.03	0.03	0.04
	V	.	.	.	5.47	6.19	7.91
Teatr i koncerty <i>Theatre and concerts</i>	X	.	.	.	.	.	.
	S	.	.	.	.	.	.
	V	.	.	.	.	.	.
Muzea, wystawy <i>Museums and art exhibitions</i>	X	.	.	.	.	.	.
	S	.	.	.	.	.	.
	V	.	.	.	.	.	.
Wydarzenia sportowe <i>Sport events</i>	X	.	.	.	.	.	.
	S	.	.	.	.	.	.
	V	.	.	.	.	.	.
Odpoczynek bierny <i>Resting</i>	X	0.13	0.13	0.12	0.19	0.18	0.20
	S	0.48	1.09	1.05	0.13	0.14	0.21
	V	6.35	8.89	8.73	1.16	1.25	1.75

Tablica 26. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)

UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	X	0.43	0.36	0.49	0.24	0.21	0.27
	S	2.04	2.16	3.13	0.17	0.18	0.28
	V	4.85	6.39	6.50	1.21	1.39	1.77
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	X	0.42	0.35	0.48	0.22	0.20	0.23
	S	2.00	2.15	3.04	0.16	0.17	0.25
	V	4.77	6.40	6.38	1.21	1.41	1.80
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	X	.	.	.	0.02	0.01	0.03
	S	.	.	.	0.06	0.04	0.12
	V	.	.	.	5.41	7.62	6.34
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	X	2.00	1.43	2.17	0.34	0.25	0.45
	S	3.15	3.19	5.06	0.24	0.19	0.44
	V	2.71	3.24	3.72	1.16	1.26	1.64
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	X	0.04	0.06	.	0.02	0.01	0.02
	S	0.34	0.58	.	0.06	0.05	0.10
	V	13.44	15.65	.	4.93	6.45	6.70
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	X	0.32	0.39	0.25	0.22	0.17	0.28
	S	1.48	2.31	2.22	0.18	0.16	0.33
	V	5.60	6.38	9.49	1.36	1.58	1.94
Gry <i>Games</i>	X	1.24	0.57	1.50	0.10	0.07	0.14
	S	2.59	2.41	4.55	0.13	0.09	0.25
	V	3.57	4.76	4.49	2.15	2.25	3.06
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	X	2.02	2.08	1.56	2.36	2.29	2.45
	S	2.36	3.31	3.45	0.41	0.40	1.06
	V	2.14	2.76	3.23	0.44	0.45	0.67
Czytanie <i>Reading</i>	X	0.15	0.20	0.12	0.21	0.25	0.17
	S	0.56	1.18	1.12	0.13	0.16	0.19
	V	6.06	6.61	10.38	1.02	1.08	1.87
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	X	0.02	0.02	.	0.08	0.08	0.08
	S	0.14	0.23	.	0.07	0.07	0.10
	V	14.83	17.08	.	1.37	1.61	1.97
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	X	0.14	0.17	0.10	0.12	0.16	0.08
	S	0.54	1.14	1.10	0.10	0.14	0.14
	V	6.52	7.19	11.07	1.34	1.43	2.87

Tablica 26. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (dok.)

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS TRWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE DURATION OF AN ACTIVITY (in hours and minutes)

Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	X	1.38	1.38	1.38	2.09	1.58	2.21
	S	2.20	3.00	3.33	0.37	0.34	1.01
	V	2.38	3.06	3.60	0.48	0.48	0.72
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	X	0.08	0.10	0.06	0.06	0.06	0.06
	S	0.33	0.54	0.42	0.08	0.09	0.12
	V	7.06	9.14	11.89	2.12	2.54	3.12
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIWYMIIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	X	1.01	0.58	1.04	1.06	1.03	1.09
	S	1.41	1.41	2.44	0.21	0.22	0.33
	V	2.74	2.88	4.29	0.53	0.60	0.79
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	X	0.58	0.55	1.01	1.03	1.00	1.06
	S	1.36	1.37	2.36	0.21	0.22	0.32
	V	2.77	2.91	4.29	0.55	0.61	0.81
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/from work</i>	X	.	.	.	0.19	0.14	0.24
	S	.	.	.	0.13	0.12	0.22
	V	.	.	.	1.15	1.50	1.53
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; Dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	X	0.28	0.29	0.27	0.04	0.04	0.04
	S	0.55	1.12	1.18	0.07	0.09	0.11
	V	3.25	4.08	4.76	3.18	3.88	4.92

Tablica 27. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>						
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)

POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	X	12.09	12.09	12.08	11.10	11.21	10.58
	S	2.56	4.13	4.09	0.42	0.46	1.07
	V	0.40	0.58	0.57	0.10	0.11	0.17
Sen (i leżenie z powodu choroby) <i>Sleep</i>	X	9.55	9.51	9.58	8.37	8.43	8.31
	S	2.36	3.38	3.37	0.35	0.38	0.56
	V	0.44	0.61	0.61	0.11	0.12	0.18
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	X	1.18	1.17	1.19	1.35	1.36	1.34
	S	1.00	1.26	1.19	0.18	0.19	0.27
	V	1.29	1.86	1.68	0.31	0.33	0.48
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	X	0.57	1.01	0.53	0.59	1.03	0.55
	S	0.51	1.11	1.10	0.10	0.11	0.16
	V	1.49	1.93	2.21	0.29	0.29	0.48
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	X	0.56	1.01	0.52	0.57	1.01	0.53
	S	0.46	1.06	1.01	0.09	0.10	0.14
	V	1.38	1.83	1.99	0.27	0.28	0.43
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	X	2.30	.	.	7.38	7.02	8.03
	S	23.50	.	.	1.32	1.49	2.10
	V	15.92	.	.	0.34	0.43	0.45
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	X	2.37	.	.	7.42	7.06	8.07
	S	24.55	.	.	1.29	1.42	2.06
	V	16.00	.	.	0.32	0.40	0.43
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	X	–	–	–	3.17	3.06	3.21
	S	–	–	–	7.27	11.04	9.29
	V	–	–	–	3.79	5.97	4.71
NAUKA STUDY	X	5.56	6.03	5.50	5.13	5.02	5.25
	S	4.22	5.20	6.32	3.32	4.19	5.33
	V	1.23	1.47	1.87	1.13	1.43	1.71
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i>	X	5.54	6.00	5.49	5.37	5.29	5.46
	S	4.16	5.05	6.26	3.33	4.16	5.35
	V	1.20	1.41	1.84	1.05	1.30	1.61
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni <i>Classes and lectures</i>	X	5.50	5.47	5.53	5.49	5.46	5.53
	S	2.48	3.43	4.00	2.52	3.37	4.35
	V	0.80	1.07	1.13	0.82	1.05	1.30
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	X	1.37	1.40	1.33	2.08	2.08	2.08
	S	2.03	2.56	2.48	2.29	2.45	4.08
	V	2.12	2.92	3.02	1.94	2.15	3.23
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	X	1.29	.	.	1.48	1.45	1.51
	S	7.20	.	.	4.01	4.43	6.36
	V	8.25	.	.	3.72	4.50	5.92

Tablica 27. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i> S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i> V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>

PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)

ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE <i>HOUSEHOLD AND FAMILY CARE</i>	X	1.15	1.23	1.06	3.46	4.33	2.48
	S	2.10	2.42	3.15	0.50	1.04	1.08
	V	2.87	3.26	4.88	0.37	0.39	0.67
Obróbka żywności <i>Food management</i>	X	0.36	0.39	0.30	1.34	1.53	1.01
	S	1.19	1.34	2.02	0.23	0.26	0.35
	V	3.66	3.99	6.84	0.41	0.39	0.95
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	X	0.42	0.42	0.42	1.10	1.09	1.12
	S	1.21	1.38	2.15	0.24	0.23	0.48
	V	3.23	3.91	5.33	0.57	0.55	1.11
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	X	.	.	.	0.52	0.54	0.37
	S	.	.	.	0.24	0.26	1.17
	V	.	.	.	0.78	0.80	3.44
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) <i>Gardening and pet care</i>	X	0.49	0.50	0.47	1.26	1.21	1.33
	S	3.07	3.16	4.39	0.45	0.49	1.17
	V	6.41	6.53	9.82	0.88	1.02	1.37
Budowa, remonty, naprawy <i>Construction and repairs</i>	X	.	.	.	2.10	1.44	2.12
	S	.	.	.	3.43	6.44	3.56
	V	.	.	.	2.86	6.49	2.99
Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	X	0.58	1.00	0.56	0.57	0.57	0.57
	S	4.08	4.14	7.56	0.19	0.20	0.34
	V	7.14	7.11	14.21	0.56	0.59	1.01
Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	X	.	.	.	0.33	0.30	0.37
	S	.	.	.	0.47	0.41	1.34
	V	.	.	.	2.37	2.31	4.18
Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	X	1.10	1.15	.	2.25	2.47	1.49
	S	5.00	6.02	.	1.19	1.40	1.45
	V	7.17	8.07	.	0.91	1.01	1.60
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	X	.	.	.	1.28	1.25	1.34
	S	.	.	.	3.18	3.37	6.39
	V	.	.	.	3.74	4.23	7.07
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	X	1.08	1.04	1.12	1.35	1.35	1.35
	S	3.28	4.23	5.07	0.52	0.58	1.31
	V	5.10	6.91	7.10	0.92	1.02	1.60

Tablica 27. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)

Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji <i>Organisational work</i>	X	.	.	.	2.23	2.09	2.35
	S	.	.	.	9.03	11.10	13.15
	V	.	.	.	6.31	8.65	8.56
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw <i>Informal help to other households</i>	X	.	.	.	2.12	2.10	2.15
	S	.	.	.	1.56	2.11	3.37
	V	.	.	.	1.46	1.68	2.69
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych <i>Participatory activities</i>	X	1.06	1.01	1.11	1.09	1.09	1.08
	S	3.30	4.22	5.10	0.37	0.41	1.05
	V	5.30	7.22	7.28	0.90	0.99	1.59
w tym: Praktyki i działalność religijna <i>Religious activities</i>	X	1.03	0.56	1.09	1.08	1.08	1.07
	S	3.09	3.14	5.04	0.36	0.41	0.59
	V	5.00	5.75	7.33	0.89	1.00	1.47
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI <i>SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT</i>	X	1.21	1.25	1.18	1.38	1.35	1.42
	S	2.39	3.47	3.21	0.35	0.36	0.56
	V	3.26	4.44	4.32	0.59	0.63	0.91
Życie towarzyskie <i>Social life</i>	X	1.14	1.17	1.11	1.26	1.23	1.31
	S	2.34	3.40	3.28	0.37	0.37	1.00
	V	3.46	4.73	4.91	0.71	0.74	1.10
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) <i>Entertainment and culture</i>	X	.	.	.	1.58	1.51	2.06
	S	.	.	.	2.35	2.53	4.05
	V	.	.	.	2.20	2.62	3.25
w tym: Kino <i>Cinema</i>	X	.	.	.	1.46	1.46	1.47
	S	.	.	.	2.25	2.42	3.42
	V	.	.	.	2.27	2.55	3.45
Teatr i koncerty <i>Theatre and concerts</i>	X	.	.	.	2.22	2.19	2.25
	S	.	.	.	7.31	7.05	13.00
	V	.	.	.	5.32	5.12	8.94
Muzea, wystawy <i>Museums and art exhibitions</i>	X	.	.	.	1.47	1.34	.
	S	.	.	.	12.29	11.49	.
	V	.	.	.	11.72	12.58	.
Wydarzenia sportowe <i>Sport events</i>	X	.	.	.	2.04	1.48	2.09
	S	.	.	.	6.24	8.09	8.11
	V	.	.	.	5.16	7.56	6.35
Odpoczynek bierny <i>Resting</i>	X	0.42	0.44	0.39	0.57	0.54	0.59
	S	1.58	2.52	2.33	0.28	0.27	0.46
	V	4.71	6.49	6.50	0.83	0.85	1.29

Tablica 27. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)

UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI <i>SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES</i>	X	1.45	1.35	1.54	1.31	1.22	1.40
	S	3.06	4.08	4.17	0.41	0.42	1.05
	V	2.96	4.39	3.77	0.75	0.86	1.09
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	X	1.43	1.34	1.51	1.26	1.19	1.33
	S	3.00	4.08	4.06	0.38	0.42	0.59
	V	2.90	4.40	3.70	0.74	0.87	1.06
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	X	.	.	.	2.52	2.11	3.13
	S	.	.	.	5.18	4.53	7.10
	V	.	.	.	3.08	3.74	3.71
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE <i>HOBBIES</i>	X	2.22	2.07	2.35	1.34	1.17	1.50
	S	3.13	3.18	5.02	0.48	0.41	1.18
	V	2.27	2.61	3.24	0.85	0.89	1.19
Zamiłowania artystyczne, hobby <i>Arts and Hobbies</i>	X	1.06	1.09	.	1.33	1.17	1.47
	S	5.33	6.49	.	3.01	3.18	4.59
	V	8.41	9.92	.	3.24	4.26	4.67
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	X	1.31	1.33	1.28	1.22	1.11	1.30
	S	3.14	3.39	5.12	0.47	0.45	1.16
	V	3.54	3.92	5.89	0.96	1.05	1.40
Gry <i>Games</i>	X	2.06	1.42	2.23	1.24	1.03	1.41
	S	3.35	3.28	5.15	1.12	0.52	2.01
	V	2.84	3.40	3.68	1.44	1.38	1.99
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU <i>MASS MEDIA</i>	X	2.16	2.20	2.12	2.52	2.42	3.02
	S	2.34	3.29	3.35	0.40	0.39	1.04
	V	1.89	2.48	2.73	0.39	0.40	0.59
Czytanie <i>Reading</i>	X	1.01	1.01	1.01	1.08	1.09	1.07
	S	1.57	2.31	2.56	0.27	0.29	0.50
	V	3.21	4.13	4.81	0.66	0.71	1.23
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	X	0.41	0.40	.	0.47	0.45	0.49
	S	3.35	4.23	.	0.23	0.25	0.35
	V	8.78	11.03	.	0.82	0.94	1.18
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	X	1.02	1.02	1.02	1.16	1.14	1.19
	S	2.05	2.38	3.09	0.36	0.39	1.24
	V	3.35	4.25	5.08	0.80	0.88	1.78

Tablica 27. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (dok.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

PRZECIĘTNY CZAS WYKONYWANIA CZYNNOŚCI (w godzinach i minutach)

AVERAGE TIME OF ACTIVITY PERFORMANCE (in hours and minutes)

Telewizja, wideo i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	X	1.58	1.57	2.00	2.30	2.17	2.44
	S	2.22	3.04	3.30	0.36	0.33	1.00
	V	2.00	2.63	2.92	0.40	0.40	0.61
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	X	0.45	0.44	0.45	0.55	0.54	0.57
	S	1.41	2.17	2.50	0.48	0.57	1.19
	V	3.78	5.19	6.23	1.45	1.76	2.29
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	X	1.09	1.07	1.12	1.19	1.16	1.22
	S	1.44	1.47	2.49	0.22	0.23	0.34
	V	2.49	2.68	3.92	0.47	0.51	0.70
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA TRAVEL	X	1.07	1.04	1.10	1.17	1.14	1.20
	S	1.42	1.43	2.45	0.22	0.23	0.34
	V	2.53	2.66	3.94	0.47	0.52	0.71
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy Travel to/from work	X	.	.	.	1.01	0.58	1.04
	S	.	.	.	0.30	0.35	0.43
	V	.	.	.	0.81	1.02	1.12
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; Dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego Travel related to study	X	0.55	0.55	0.54	1.20	1.23	1.18
	S	1.19	1.41	1.53	1.24	1.47	2.09
	V	2.41	3.05	3.48	1.75	2.17	2.75

Tablica 28. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI

PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES

POTRZEBY FIZJOLOGICZNE PERSONAL CARE	X	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	S	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	V	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sen (i leżenie z powodu choroby) <i>Sleep</i>	X	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	S	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	V	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Jedzenie i picie <i>Eating</i>	X	99,6	99,1	99,9	99,5	99,4	99,5
	S	0,2	0,4	0,1	0,0	0,1	0,1
	V	0,2	0,4	0,1	0,0	0,1	0,1
Inne potrzeby osobiste <i>Other personal care</i>	X	98,8	99,4	98,3	98,8	99,1	98,4
	S	0,3	0,2	0,6	0,1	0,1	0,1
	V	0,3	0,2	0,6	0,1	0,1	0,1
w tym: Mycie się, ubieranie się <i>Washing and dressing</i>	X	98,8	99,3	98,3	98,7	99,0	98,4
	S	0,3	0,2	0,6	0,1	0,1	0,1
	V	0,3	0,2	0,6	0,1	0,1	0,1
PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA) EMPLOYMENT	X	2,9	.	.	37,7	29,3	46,9
	S	0,6	.	.	0,3	0,3	0,4
	V	21,7	.	.	0,7	0,9	0,8
w tym: Praca główna <i>Main job</i>	X	2,7	.	.	36,5	28,4	45,3
	S	0,6	.	.	0,3	0,3	0,4
	V	22,2	.	.	0,7	1,0	0,9
Praca dodatkowa <i>Second job</i>	X	–	–	–	1,2	0,7	1,8
	S	–	–	–	0,1	0,1	0,1
	V	–	–	–	5,9	7,1	7,3
NAUKA STUDY	X	68,3	68,5	67,8	7,4	7,5	7,4
	S	1,3	1,7	1,9	0,2	0,2	0,3
	V	1,9	2,5	2,7	2,3	2,7	3,5
Nauka w szkole/na uczelni <i>School or university</i>	X	67,5	68,0	67,0	6,5	6,5	6,6
	S	1,3	1,7	1,9	0,2	0,2	0,2
	V	2,0	2,6	2,8	2,5	3,0	3,6
w tym: Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni <i>Classes and lectures</i>	X	51,3	52,8	50,0	4,4	4,2	4,5
	S	1,2	1,5	1,6	0,1	0,1	0,2
	V	2,3	2,8	3,2	2,8	3,4	4,0
Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką <i>Homework</i>	X	61,8	61,7	61,9	5,3	5,3	5,3
	S	1,5	1,9	1,9	0,1	0,2	0,2
	V	2,4	3,1	3,1	2,7	3,3	4,0
Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego <i>Free time study</i>	X	3,9	.	.	1,1	1,1	1,0
	S	0,5	.	.	0,1	0,1	0,1
	V	13,7	.	.	5,5	6,0	9,3

Tablica 28. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)

Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI

PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES

ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE HOUSEHOLD AND FAMILY CARE	X	68,5	76,3	61,1	91,2	96,7	85,2
	S	1,3	1,5	2,1	0,2	0,1	0,3
	V	1,9	1,9	3,4	0,2	0,1	0,4
Obróbka żywności <i>Food management</i>	X	27,5	37,1	18,2	74,0	90,4	56,1
	S	1,2	1,7	1,6	0,3	0,2	0,4
	V	4,5	4,7	8,8	0,3	0,2	0,8
Prace związane z utrzymaniem porządku <i>Household upkeep</i>	X	46,8	53,9	40,1	56,3	66,2	45,6
	S	1,4	1,7	2,0	0,2	0,3	0,4
	V	2,9	3,2	5,1	0,4	0,4	0,9
Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży <i>Making and care for textiles</i>	X	.	.	.	17,7	30,1	4,2
	S	.	.	.	0,2	0,3	0,2
	V	.	.	.	0,9	0,8	3,5
Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego) <i>Gardening and pet care</i>	X	18,9	20,7	17,2	22,8	23,6	21,8
	S	1,1	1,5	1,6	0,2	0,3	0,3
	V	5,9	7,4	9,1	1,0	1,2	1,6
Budowa, remonty, naprawy <i>Construction and repairs</i>	X	.	.	.	4,2	0,7	8,0
	S	.	.	.	0,1	0,0	0,2
	V	.	.	.	2,5	6,7	2,5
Zakupy i korzystanie z usług <i>Shopping and services</i>	X	14,7	17,6	11,9	46,0	53,6	37,8
	S	0,9	1,3	1,3	0,2	0,3	0,4
	V	6,2	7,2	10,7	0,5	0,5	0,9
Zarządzanie gospodarstwem domowym <i>Household management</i>	X	.	.	.	3,4	3,6	3,1
	S	.	.	.	0,1	0,1	0,1
	V	.	.	.	2,7	2,9	4,2
Opieka nad dziećmi <i>Childcare</i>	X	4,8	5,4	.	22,8	27,0	18,2
	S	0,6	0,9	.	0,3	0,3	0,4
	V	12,8	16,1	.	1,2	1,1	2,0
Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego <i>Help to an adult family member</i>	X	.	.	.	2,1	2,9	1,3
	S	.	.	.	0,1	0,1	0,1
	V	.	.	.	3,2	3,6	6,4
DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE VOLUNTARY WORK AND MEETINGS	X	17,7	17,6	17,7	22,5	26,8	17,7
	S	0,9	1,2	1,2	0,2	0,2	0,3
	V	5,1	6,6	7,0	0,9	0,9	1,5

Tablica 28. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI

PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES

Praca społeczna w ramach organizacji lub instytucji <i>Organisational work</i>	X	.	.	.	0,4	0,4	0,5
	S	.	.	.	0,0	0,0	0,1
	V	.	.	.	8,3	10,0	12,5
Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw <i>Informal help to other households</i>	X	.	.	.	7,2	8,5	5,6
	S	.	.	.	0,1	0,2	0,2
	V	.	.	.	1,8	1,9	3,1
Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych <i>Participatory activities</i>	X	16,1	15,7	16,4	16,4	20,0	12,5
	S	0,9	1,1	1,2	0,2	0,2	0,2
	V	5,3	6,9	7,2	1,1	1,1	1,8
w tym: Praktyki i działalność religijna <i>Religious activities</i>	X	15,7	15,3	16,0	16,2	19,8	12,2
	S	0,9	1,1	1,2	0,2	0,2	0,2
	V	5,5	7,0	7,4	1,1	1,1	1,8
ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI SOCIAL LIFE AND ENTERTAINMENT	X	68,0	71,1	65,1	67,4	69,4	65,2
	S	1,3	1,7	2,0	0,2	0,3	0,4
	V	2,0	2,4	3,0	0,4	0,4	0,5
Życie towarzyskie <i>Social life</i>	X	54,3	58,0	50,9	52,1	55,2	48,8
	S	1,4	1,8	2,1	0,3	0,3	0,4
	V	2,6	3,1	4,0	0,5	0,5	0,7
Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz) <i>Entertainment and culture</i>	X	.	.	.	2,0	2,1	2,0
	S	.	.	.	0,1	0,1	0,1
	V	.	.	.	3,1	3,6	4,5
w tym: Kino <i>Cinema</i>	X	.	.	.	0,8	0,8	0,7
	S	.	.	.	0,0	0,1	0,1
	V	.	.	.	5,0	5,6	7,5
Teatr i koncerty <i>Theatre and concerts</i>	X	.	.	.	0,3	0,3	0,3
	S	.	.	.	0,0	0,0	0,0
	V	.	.	.	8,5	8,9	12,6
Muzea, wystawy <i>Museums and art exhibitions</i>	X	.	.	.	0,1	0,1	.
	S	.	.	.	0,0	0,0	.
	V	.	.	.	16,1	16,8	.
Wydarzenia sportowe <i>Sport events</i>	X	.	.	.	0,2	0,1	0,3
	S	.	.	.	0,0	0,0	0,0
	V	.	.	.	10,7	17,4	12,9
Odpoczynek bierny <i>Resting</i>	X	30,4	29,3	31,4	33,6	33,3	33,8
	S	1,3	1,7	1,9	0,3	0,3	0,4
	V	4,2	5,8	6,1	0,8	0,9	1,2

Tablica 28. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (kont.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>						
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI

PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES

UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI SPORTS AND OUTDOOR ACTIVITIES	X	40,4	37,5	43,2	26,3	25,9	26,7
	S	1,4	1,7	2,1	0,2	0,3	0,4
	V	3,4	4,5	4,8	0,9	1,1	1,4
w tym: Ćwiczenia fizyczne <i>Physical exercise</i>	X	40,4	37,5	43,2	25,3	25,2	25,3
	S	1,4	1,7	2,1	0,2	0,3	0,4
	V	3,4	4,6	4,8	0,9	1,1	1,4
Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo <i>Productive exercise (hunting, fishing, picking berries, mushrooms or herbs)</i>	X	.	.	.	1,2	0,8	1,6
	S	.	.	.	0,1	0,1	0,1
	V	.	.	.	4,7	6,8	5,6
ZAMIŁOWANIA OSOBISTE HOBBIES	X	84,5	80,9	88,0	36,4	32,3	40,8
	S	1,1	1,5	1,3	0,3	0,3	0,4
	V	1,3	1,9	1,5	0,7	0,9	1,0
Zamysłowania artystyczne, hobby <i>Arts and hobbies</i>	X	6,4	9,0	.	2,0	1,8	2,3
	S	0,7	1,1	.	0,1	0,1	0,1
	V	10,8	12,4	.	3,8	4,4	5,4
Korzystanie z komputera, Internetu <i>Computing, Internet</i>	X	35,2	42,4	28,3	27,4	23,6	31,6
	S	1,5	2,1	2,0	0,3	0,3	0,4
	V	4,2	5,0	7,2	1,0	1,2	1,3
Gry <i>Games</i>	X	66,3	55,3	76,6	12,1	10,6	13,7
	S	1,4	1,9	1,8	0,2	0,2	0,3
	V	2,1	3,4	2,3	1,5	1,8	2,3
KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU MASS MEDIA	X	89,5	91,0	88,1	91,1	91,6	90,4
	S	0,9	1,1	1,4	0,2	0,2	0,3
	V	1,0	1,2	1,6	0,2	0,2	0,3
Czytanie <i>Reading</i>	X	25,4	32,1	19,1	30,6	35,6	25,2
	S	1,3	1,6	1,7	0,2	0,3	0,4
	V	4,9	5,1	8,8	0,8	0,8	1,4
w tym: Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej <i>Reading periodicals</i>	X	3,8	5,6	.	17,1	17,2	17,0
	S	0,5	0,8	.	0,2	0,2	0,3
	V	12,0	14,1	.	1,1	1,3	1,7
Czytanie książek (także e-booki) <i>Reading books</i>	X	22,1	27,7	16,9	16,4	22,1	10,3
	S	1,2	1,6	1,6	0,2	0,3	0,2
	V	5,4	5,8	9,4	1,1	1,1	2,3

Tablica 28. Bezwzględne i względne błędy szacunków dobowego budżetu czasu według wieku i płci (dok.)
Absolute and relative errors of estimation of average duration of an activity by sex and age (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	10-14 lat <i>10-14 years</i>			15 lat i więcej <i>15 years and more</i>		
X-ogółem w godz. i min. <i>X-grand total in hours and minutes</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>	Razem <i>Total</i>	Kobiety <i>Women</i>	Mężczyźni <i>Men</i>
S-błąd bezwzględny w min. i sek. <i>S-absolute error in minutes and seconds</i>						
V-błąd względny w % <i>V-relative error in %</i>						

ODSETEK OSÓB WYKONUJĄCYCH CZYNNOŚCI

PERCENTAGE OF PERSONS PERFORMING ACTIVITIES

Telewizja, video i DVD <i>Watching TV, video or DVD</i>	X	82,1	84,1	82,1	86,2	86,2	86,3
	S	1,1	1,3	1,6	0,2	0,2	0,3
	V	1,3	1,6	2,0	0,2	0,3	0,3
Radio i muzyka <i>Listening to radio or recordings</i>	X	17,5	22,2	13,0	11,1	11,0	11,2
	S	1,0	1,5	1,4	0,2	0,2	0,3
	V	5,9	6,8	10,7	1,5	1,7	2,2
DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIEWYMIENIONE CZYNNOŚCI TRAVEL AND UNSPECIFIED TIME USE	X	88,1	87,8	88,4	83,8	82,9	84,7
	S	0,9	1,0	1,3	0,2	0,2	0,3
	V	1,0	1,2	1,5	0,2	0,3	0,3
w tym: DOJAZDY I DOJŚCIA <i>TRAVEL</i>	X	86,3	85,7	86,8	82,3	81,5	83,2
	S	0,9	1,1	1,3	0,2	0,2	0,3
	V	1,0	1,3	1,5	0,2	0,3	0,3
w tym: Dojazdy (dojścia) do/z pracy <i>Travel to/from work</i>	X	.	.	.	30,3	23,6	37,6
	S	.	.	.	0,2	0,3	0,4
	V	.	.	.	0,8	1,1	1,0
Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni; Dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego <i>Travel related to study</i>	X	51,6	53,0	50,4	4,8	4,7	4,9
	S	1,2	1,5	1,6	0,1	0,2	0,2
	V	2,2	2,8	3,2	2,6	3,2	3,9

Załącznik 1

LISTA KODÓW CZYNNOŚCI GŁÓWNYCH I TOWARZYSZĄCYCH¹

0 POTRZEBY FIZJOLOGICZNE

01 Sen

011 Sen

012 Leżenie z powodu choroby

02 Jedzenie i picie

021 Spożywanie posiłków, napojów

03 Inne potrzeby osobiste

031 Mycie się, ubieranie się

039 Inne czynności związane z potrzebami osobistymi

1 PRACA ZAWODOWA (GŁÓWNA I DODATKOWA)

11 Praca główna i dodatkowa

111 Czas poświęcony pracy głównej

112 Czas poświęcony pracy dodatkowej

12 Czynności związane z pracą

121 Przerwa na posiłek lub załatwianie spraw osobistych

129 Inne czynności związane z pracą

w tym:

1291 Czynności związane z szukaniem pracy

2 NAUKA

20 Niewymienione czynności związane z nauką

200 Niewymienione czynności związane z nauką

21 Nauka w szkole/na uczelni

211 Lekcje w szkole/zajęcia na uczelni

212 Odrabianie prac domowych, nauka w bibliotece, przygotowywanie się do egzaminów, nauka z kolegą/koleżanką

22 Szkolenia, kursy podczas czasu wolnego

221 Nauka podczas czasu wolnego

¹ Lista kodów czynności zgodna z zalecaną w *Harmonised European time use survey, 2008 Guidelines*, <http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/statmanuals/files/KS-RA-08-014-EN.pdf>

3 ZAJĘCIA I PRACE DOMOWE

30 Niewymienione zajęcia i prace domowe

300 Niewymienione zajęcia i prace domowe

31 Obróbka żywności

311 Przygotowywanie posiłków, przekąsek i napojów, pieczenie, robienie przetworów w tym:

3111 Robienie przetworów

312 Zmywanie naczyń (*sprzątanie ze stołu po posiłkach*)

32 Prace związane z utrzymaniem porządku

321 Sprzątanie mieszkania

w tym:

3211 Sprzątanie piwnicy, strychu, garażu i innych pomieszczeń gospodarczych

322 Sprzątanie podwórza, ogrodu, chodnika koło domu, usuwanie śniegu

323 Czynności związane z ogrzewaniem i zaopatrywaniem gospodarstwa domowego w wodę (zimną i ciepłą) zarówno do mycia, jak i do spożycia, a także przynoszenie wody ze studni oligoceńskiej, pozyskiwanie opału, palenie w piecach, kominkach itp.

324 Czynności porządkowe i organizacyjne związane z gospodarstwem domowym

329 Inne czynności związane z utrzymaniem porządku

33 Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży

331 Pranie

332 Prasowanie, maglowanie

333 Rękodzieło i produkcja odzieży

339 Inne prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży oraz obuwia

34 Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi (nie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego)

341 Ogrodnictwo

342 Hodowla zwierząt domowych - gospodarskich przeznaczonych do spożycia we własnym gospodarstwie domowym lub dla przyjemności

343 Opieka nad domowymi ulubieńcami

344 Spacer z psem i innymi domowymi ulubieńcami.

349 Inne czynności związane z ogrodnictwem lub opieką nad zwierzętami domowymi; karmienie bezpańskich zwierząt

35 Budowa, remonty, naprawy

351 Budowa domu, przebudowa, remonty kapitalne

352 Naprawy, drobne remonty w mieszkaniu

353 Produkowanie, naprawianie i konserwacja sprzętu gospodarstwa domowego

354 Remonty, konserwacja pojazdów

359 Inne czynności związane z budową, remontami i naprawami

36 Zakupy i korzystanie z usług

- 361 Zakupy
- 362 Usługi handlowe i administracyjne
- 363 Usługi osobiste płatne lub w ramach ubezpieczenia
- 369 Inne czynności związane z zakupami i korzystaniem z usług

37 Zarządzanie gospodarstwem domowym

- 371 Zarządzanie gospodarstwem domowym

38 Opieka nad dziećmi

- 381 Pielęgnacja i pilnowanie dzieci
- 382 Nauka z dziećmi
- 383 Czytanie, zabawa i rozmowy z dziećmi
- 384 Wyjścia z dziećmi
- 389 Inne czynności związane z opieką nad dziećmi

39 Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego

- 391 Opieka nad dorosłymi członkami gospodarstwa domowego przewlekłe chorymi lub niepełnosprawnymi
- 392 Inna określona pomoc dla osób dorosłych przewlekłe chorych lub niepełnosprawnych, będących członkami gospodarstwa domowego
- 399 Pomoc pozostałym osobom dorosłym, będącym członkami gospodarstwa domowego

4 DOBROWOLNA PRACA W ORGANIZACJACH I POZA NIMI; POMOC INNYM, ZAANGAŻOWANIE W DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACJI I PRAKTYKI RELIGIJNE

41 Praca niezarobkowa w ramach organizacji lub instytucji

- 411 Organizacje pozarządowe lub placówki i inicjatywy przez nie prowadzone, grupy internetowe
- 412 Kościoły, wspólnoty i organizacje religijne
- 413 Partie polityczne, związki zawodowe (w tym związki rolników), rady pracowników, samorządy załogi, pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe; organizacje pracodawców, organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego
- 414 Wspólnoty mieszkaniowe, spółdzielnie mieszkaniowe i inne spółdzielnie
- 415 Urzędy, instytucje, placówki publiczne oraz inicjatywy będące częścią ich działalności

42 Nieformalna pomoc dla innych gospodarstw

- 421 Budowa, naprawy, utrzymanie mieszkania i sprzętu gospodarstwa domowego
- 422 Pomoc w gospodarstwie rolnym i w pracy niezwiązanej z rolnictwem
- 423 Opieka nad własnymi, żyjącymi w innym gospodarstwie domowym dziećmi
- 424 Opieka nad dziećmi z innego gospodarstwa domowego
- 425 Opieka nad dorosłym członkiem innego gospodarstwa domowego
- 429 Inna nieformalna pomoc innemu gospodarstwu domowemu

- 4291 Obróbka żywności
- 4292 Prace związane z utrzymaniem porządku
- 4293 Prace związane z przygotowaniem i utrzymaniem odzieży
- 4294 Ogrodnictwo i opieka nad zwierzętami domowymi
- 4296 Zakupy i korzystanie z usług
- 4297 Zarządzanie gospodarstwem domowym

43 Uczestnictwo w spotkaniach organizacji, wspólnot i grup nieformalnych

- 431 Spotkania i zebrania organizowane przez *stowarzyszenia, fundacje, wspólnoty lub organizacje religijne, kluby sportowe, harcerstwo, koła łowieckie, ochotnicze straże pożarne, rady rodziców, partie polityczne, związki zawodowe, organizacje pracodawców, samorząd zawodowy i gospodarczy, nieformalne kluby i grupy*
- 432 Praktyki i działalność religijna
w tym:
 - 4321 Udział w mszy
 - 4322 Udział w nabożeństwach
 - 4323 Inne spotkania wspólnotowe
 - 4324 Indywidualna modlitwa, czytanie Pisma Świętego
 - 4325 Słuchanie, oglądanie transmisji mszy/nabożeństw i innych programów religijnych
- 439 Inne rodzaje uczestnictwa w organizacjach i grupach nieformalnych

5 ŻYCIE TOWARZYSKIE I ROZRYWKI

51 Życie towarzyskie

- 511 Rozmowy z członkami własnego gospodarstwa domowego
- 512 Spotkania towarzyskie - wizyty towarzyskie u kogoś i przyjmowanie gości u siebie (*znajomi i rodzina*)
- 513 Uroczystości
- 514 Rozmowy telefoniczne, także SMS-y (*z rodziną, krewnymi, znajomymi*).
- 519 Inne czynności związane z kontaktami z innymi osobami

52 Uczestnictwo w rozrywce i kulturze (jako widz)

- 521 Kino
- 522 Teatr i koncerty (*także opera, operetka, balet, przedstawienie uliczne*)
- 523 Muzea, wystawy
- 524 Biblioteka
- 525 Wydarzenia sportowe (*włączając przerwy*)
- 529 Inne rodzaje rozrywki i wydarzenia kulturalne

53 Odpoczynek bierny

- 531 Odpoczynek bierny

6 UCZESTNICTWO W SPORCIE I REKREACJI

61 Ćwiczenia fizyczne

- 611 Spacer i wycieczki piesze
- 612 Bieganie.

613 Jazda rekreacyjna na rowerze, deskorolce, nartach itp.,
w tym:.

6131 Jazda na rowerze

6132 Jazda na deskorolce, rolkach

6133 Narciarstwo zjazdowe

6134 Narciarstwo biegowe

6135 Łyżwiarstwo

614 Gry w piłkę i pokrewne

615 Gimnastyka

616 Sporty wodne

619 Inne rodzaje ćwiczeń fizycznych

62 Zbieractwo, łowiectwo, wędkarstwo

621 Polowanie, łowienie ryb, zbieranie jagód, grzybów i ziół oraz inne określone zajęcia związane ze zbieractwem i łowiectwem

63 Czynności związane ze sportem

631 Czynności związane ze sportem

7 ZAMIŁOWANIA OSOBISTE - HOBBY I KORZYSTANIE Z KOMPUTERA

71 Zamiłowania artystyczne, hobby

711 Zajęcia artystyczne

712 Kolekcjonowanie

713 Korespondowanie

719 Inne hobby

72 Korzystanie z komputera, Internetu

721 Programowanie na komputerze, instalowanie i naprawa komputera, instalowanie programów np. gier komputerowych

722 Zdobywanie informacji przy pomocy komputera, Internetu

729 Inne rodzaje korzystania z komputera, Internetu

73 Gry

731 Gry i zabawy indywidualne, gry w karty, gry hazardowe, krzyżówki, pasjanse, zabawa zabawkami, zabawa z psem, kotem itp.

732 Gry towarzyskie

733 Gry komputerowe (również gry telewizyjne)

739 Inne gry

8 KORZYSTANIE ZE ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU

81 Czytanie

811 Czytanie dzienników i czasopism, także w formie elektronicznej

812 Czytanie książek (*także e-booki*)

819 Inne czynności związane z czytaniem

82 Telewizja, wideo i DVD

821 Oglądanie telewizji (także czytanie teletekstów). Oglądanie programów na wideo, DVD, komputerze, z Internetu, nagrywanie

83 Radio i muzyka

831 Słuchanie radia: muzyki, wiadomości, komentarzy itp. Słuchanie nagrań, słuchanie audiobooków

9 DOJAZDY I DOJŚCIA ORAZ INNE NIE WYMIENIONE CZYNNOŚCI

90 Dojazdy i dojścia według celu

910 Dojazdy (dojścia) do/z pracy

920 Dojazdy (dojścia) do/z szkoły lub uczelni

Dojazdy (dojścia) związane z nauką podczas czasu wolnego

936 Dojazdy (dojścia) związane z zakupami i usługami

938 Dojazdy (dojścia) związane z opieką nad dzieckiem

939 Dojazdy (dojścia) związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego,
w tym:

9391 Dojazdy/dojścia z dorosłym członkiem gospodarstwa domowego

940 Dojazdy (dojścia) związane z pracą w organizacji,
w tym:

9401 Dojazdy (dojścia) związane z nieformalną pomocą innym gospodarstwom
domowym

950 Dojazdy (dojścia) związane z życiem towarzyskim

960 Dojazdy (dojścia) związane z wypoczynkiem,
w tym:

9601 Dojazdy/dojścia związane z rozrywką i kulturą

9602 Dojazdy (dojścia) związane ze sportem i rekreacją

9603 Dojazdy (dojścia) związane z zamiłowaniem osobistymi

980 Dojazdy (dojścia) związane z czasową zmianą miejsca pobytu

900 Dojazdy (dojścia) związane z innymi celami

KODY POMOCNICZE

995 Wypełnianie dzienniczka budżetu czasu

998 Inne niewymienione czynności związane z wolnym czasem

999 Inne

Załącznik 2

WAŻNIEJSZE POJĘCIA I DEFINICJE STOSOWANE W BADANIU BUDŻETU CZASU

Budżet czasu jest to systematyczne zestawienie czynności według ich rodzajów (*patrz załącznik 1*) wykonywanych przez osobę w danym okresie (np. w ciągu doby, tygodnia, miesiąca). Budżet czasu opisany jest za pomocą wskaźników: przeciętnego czasu trwania czynności, przeciętnego czasu wykonywania czynności i odsetka osób wykonujących czynności (*patrz Metodologia str. 19*).

Gospodarstwo domowe – jest to zespół osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osoba utrzymująca się samodzielnie, bez względu na to, czy mieszka sama, czy też z innymi osobami (gospodarstwo domowe jednoosobowe).

Wielkość gospodarstwa domowego jest określana liczbą osób wchodzących w jego skład.

Grupa społeczno–ekonomiczna gospodarstwa domowego – określana jest poprzez źródło dochodów uzyskiwanych przez poszczególnych członków gospodarstwa domowego (z pracy najemnej, z użytkowania gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, z pracy na własny rachunek poza rolnictwem indywidualnym, wykonywania wolnego zawodu, z emerytury, z renty, z innych niezarobkowych źródeł utrzymania, np. zasiłku dla bezrobotnych, stypendium, alimentów).

W przypadku uzyskiwania przez członków gospodarstwa domowego dochodów z kilku źródeł, o określeniu grupy społeczno–ekonomicznej decyduje rodzaj przeważającego dochodu osiąganego przez gospodarstwo domowe.

Wyodrębnia się następujące grupy społeczno–ekonomiczne gospodarstw domowych:

1. **Gospodarstwa pracowników** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej.
2. **Gospodarstwa rolników** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.
3. **Gospodarstwa pracujących na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania jest dochód z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie, wykonywanie wolnego zawodu.
4. **Gospodarstwa emerytów** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania jest emerytura.

5. **Gospodarstwa rencistów** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania jest renta.
6. **Gospodarstwa utrzymujące się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta)** – jedynym lub przeważającym źródłem utrzymania są źródła nie zarobkowe poza emeryturą lub rentą.

Dochód netto gospodarstwa domowego – suma wszystkich dochodów uzyskiwanych przez gospodarstwo domowe oraz jego członków (z pracy najemnej, emerytur, rent, świadczeń i zasiłków przyznawanym osobom oraz dla gospodarstwa domowego), pomniejszeniu o zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne.

Główne źródło utrzymania – jest to jedyne lub przeważające źródło utrzymania gospodarstwa domowego (osoby).

Dochód z pracy najemnej – obejmują wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej (np. wynagrodzenie za pracę, zasiłki chorobowe pobrane w czasie trwania stosunku pracy, odprawy wypłacone osobom przechodzącym na emeryturę lub zwolnionym).

Dochód z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym – obejmują część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie i wykonywania wolnego zawodu, jaka została przeznaczona na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (np. budowa domu mieszkalnego, zakup mieszkania) i oszczędności na potrzeby gospodarstwa domowego.

Dochód z użytkowania gospodarstwa rolnego - jest to różnica między wartością produkcji rolnej (w tym spożyciem naturalnym) i dopłatami związanymi z użytkowaniem gospodarstwa rolnego a nakładami poniesionymi na produkcję rolną i podatkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

Zasiłek dla bezrobotnych – obejmują zasiłek dla bezrobotnych oraz inne świadczenia dla bezrobotnych np. stypendium, dodatek szkoleniowy i pozostałe świadczenia dla bezrobotnych.

Świadczenia z tytułu niezdolności do pracy - renta z tytułu niezdolności do pracy, renta szkoleniowa, świadczenie rehabilitacyjne, renta socjalna.

Dochód z pozostałych świadczeń społecznych - inne świadczenia z ubezpieczeń (zasiłek chorobowy wypłacany przez ZUS po ustaniu stosunku pracy, zasiłek chorobowy wypłacany przez KRUS, odszkodowanie z tytułu uszczerbku na zdrowiu), świadczenia rodzinne (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowa zapomoga

z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”, świadczenie pielęgnacyjne, alimenty z Funduszu alimentacyjnego, zasiłek macierzyński), pozostałe świadczenia z pomocy społecznej (zasiłek stały, okresowy, inne zasiłki celowe, zasiłek pielęgnacyjny), dodatek mieszkaniowy, stypendia dla uczniów i studentów, świadczenie i zasiłek przedemerytalny.

Inne dochody – obejmują dochody z własności (wartość odsetek od lokat, bonów lokacyjnych, obligacji, udzielonych pożyczek oraz udziałów w zyskach przedsiębiorstw), wynajem (dochód pochodzący z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz z darów, alimentów prywatnych).

Pracujący - jest to osoba, która w okresie badanego tygodnia wykonywała przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód, lub też miała pracę, ale jej czasowo nie wykonywała.

Pracownik najemny – jest to osoba fizyczna zatrudniona przez pracodawcę, niezależnie od rodzaju zawartej między nimi umowy. Do pracowników najemnych nie zalicza się osób przebywających na urloпах wychowawczych i osób korzystających z urloпów bezpłatnych powyżej 3 miesięcy, jeżeli osoby te nie wykonują w tym czasie żadnej pracy, osób otrzymujących świadczenia rehabilitacyjne, agentów.

Pracujący na własny rachunek – jest to osoba prowadząca własną działalność gospodarczą, również gospodarstwo indywidualne w rolnictwie, wykonująca wolny zawód (np. adwokat, lekarz) zatrudniająca lub nie zatrudniająca pracowników.

Pomagający członek rodziny – jest to osoba, która stale i bez umownego wynagrodzenia pomaga innemu członkowi gospodarstwa domowego w prowadzeniu gospodarstwa rolnego lub innej działalności gospodarczej.

Pełny wymiar czasu pracy jest to ustalony czas pracy dla danej grupy zawodowej. Zgodnie z Kodeksem Pracy, przeciętna tygodniowa norma czasu pracy w pięciodniowym tygodniu pracy nie może przekroczyć 40 godzin.

Niepełny wymiar czasu pracy jest to czas krótszy niż obowiązujący dla danej grupy zawodowej.

Główne i dodatkowe miejsce pracy – w przypadku, gdy respondent ma więcej niż jedną pracę za główne miejsce pracy uznaje się to, które zostało wskazane przez respondenta. Pracą główną powinna być ta praca, która zwykle zajmuje więcej czasu. Jeżeli wszystkie prace zajmują taką samą ilość czasu, pracą główną jest ta, która przynosi wyższy dochód.

Typ biologiczny gospodarstwa domowego – jest określany na podstawie stopnia pokrewieństwa członków gospodarstwa domowego. Wyróżnia się następujące typy biologiczne gospodarstw domowych:

- małżeństwa/związki nieformalne bez dzieci na utrzymaniu,
- małżeństwa/ związki nieformalne z jednym dzieckiem na utrzymaniu,
- małżeństwa/ związki nieformalne z dwojgiem dzieci na utrzymaniu,
- małżeństwa/ związki nieformalne z trojgiem i więcej dzieci na utrzymaniu,
- matka lub ojciec z dziećmi na utrzymaniu,
- rodzice (rodzice, matka lub ojciec) z dziećmi na utrzymaniu i innymi osobami,
- inne osoby z dziećmi na utrzymaniu,
- gospodarstwa jednoosobowe,
- gospodarstwa pozostałe.

Kwestionariusze
do Badania Budżetu
Czasu Ludności 2013

BC-G

2013 r.

Należy wpisać odpowiedź lub zakreślić odpowiedni symbol.

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE

1. Numer gospodarstwa domowego

2. Grupa społeczno-ekonomiczna gospodarstwa (ustalona na podstawie głównego źródła utrzymania podanego w pytaniu 21)

• gospodarstwo pracowników	1
• gospodarstwo rolników	2
• gospodarstwo pracujących na własny rachunek poza indywidualnym gospodarstwem rolnym	3
• gospodarstwo emerytów	4
• gospodarstwo rencistów	5
• gospodarstwo utrzymujące się z niezarobkowych źródeł	6

Dział 2. SKŁAD OSOBOWY GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Członkowie gospodarstwa domowego

		HH2A	HH2B			HH2C	HH2D										I40	I39
3	4	5	6			7	8										9	10
Nr osoby	Obecność osoby	Imię osoby	Data urodzenia			Płeć	Stopień pokrewieństwa do osób oznaczonych numerami										Czy żyje Pan/Pani w związku z osobą z tego gospodarstwa?	Jaki jest Pana/Pani obecny stan cywilny prawny?
	1 – osoba obecna 2 – osoba nieobecna poniżej roku		d - dzień m - miesiąc r - rok			1 – mężczyzna 2 – kobieta	21 – mąż/żona, 22 – partner/partnerka, 03 – syn/córka, 04 – ojciec/matka, 05 – teść/teściowa, 06 – zięć/synowa, 07 – brat/siostra, 08 – dziadek/babka, pradziadek/prababka, 09 – wnuk/wnuczka, prawnuk/prawnuczka, 10 – inny krewny/inna krewna, 11 – osoba niespokrewniona										1 – tak, formalnym (mąż, żona), 2 – tak, nieformalnym, 3 – nie	1 – kawaler/panna, 2 – żonaty/zamężna, 3 – wdowiec/wdowa, 4 – w separacji prawnej, 5 – rozwiedziony/rozwiedziona
			d	m	r		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		

Jeśli w składzie gospodarstwa są dzieci w wieku 0–10 lat należy wypełnić Dział 3, w przeciwnym razie przejść do Działu 4.

[illegible]

Dział 3. OPIEKA NAD DZIEĆMI (do lat 10)

17. Czy w Pana/Pani gospodarstwie domowym jest/są dziecko/dzieci, które korzysta/korzystają <u>stałe</u> z przedszkola, żłobka, innej instytucji lub opieki osoby nie należącej do gospodarstwa domowego (oprócz obowiązkowych zajęć szkolnych)?	• tak • nie		H3 → pyt. 19

18. Z jakiej formy opieki nad dzieckiem/dziećmi Pan/Pani korzysta?			H4	
Lp.	Dziecko/dzieci <i>Wpisujemy kolejno zaczynając od najmłodszego.</i>	Forma opieki		
		publiczna	prywatna	
1	najmłodsze/jedynak	1	2	
2	drugie	1	2	
3	trzecie	1	2	
4	czwarte	1	2	
5	piąte	1	2	
6	szóste	1	2	
7	siódme	1	2	
8	ósme	1	2	

Dział 4. WARUNKI ŻYCIA

19. Czy Pana/Pani gospodarstwo użytkuje?					H8
Lp.	Wyszczególnienie	Tak	Nie	Liczba	
1	komputer (każdego rodzaju)	1	2		
2	Internet (w domu)	1	2		
3	samochód (osobowy lub typu van, dostępny do prywatnego użytku)	1	2		
4	zmywarkę	1	2		

Dział 5. DOCHODY

20. Z jakich źródeł pochodzą aktualne dochody Pana/Pani gospodarstwa domowego?			H15	
Lp.	Źródła dochodów	Tak	Nie	
1	dochody z pracy najemnej	1	2	
2	dochody z pracy na własny rachunek poza gospodarstwem rolnym, wykonywania wolnego zawodu	1	2	
3	dochody z użytkowania gospodarstwa rolnego	1	2	
4	świadczenia dla bezrobotnych	1	2	
5	emerytura (pracownicza, rolna, strukturalna)	1	2	
6	renta rodzinna	1	2	
7	świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (renta)	1	2	
8	dochód z pozostałych świadczeń społecznych (inne świadczenia z ubezpieczeń, świadczenia rodzinne, dodatek mieszkaniowy, stypendia dla uczniów i studentów, pozostałe świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia przedemerytalne)	1	2	
9	inne dochody (własność, wynajem nieruchomości, dary, alimenty)	1	2	
10	pozostałe źródła (np. oszczędności, kredyty, itp.)	1	2	

21. Które z wymienionych przez Pana/Panią źródeł dochodów dostarcza gospodarstwu domowemu największy dochód? Proszę wpisać odpowiedni numer źródła dochodów z pytania 20.	

22. Proszę podać przybliżoną miesięczną wielkość wszystkich dochodów netto (po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne) całego gospodarstwa domowego uzyskanych w miesiącu poprzedzającym miesiąc badania?		PLN	H16 → pyt. 24
	• nie wiem	999999	→ pyt. 23
	• odmowa	999998	→ pyt. 23

23. Może woli Pan/Pani podać przedział, w jakim mieści się miesięczny dochód netto Pana/Pani gospodarstwa domowego z miesiąca poprzedzającego miesiąc badania?	H17
• 1100 zł i mniej	1
• 1101–1600 zł	2
• 1601–2100 zł	3
• 2101–2600 zł	4
• 2601–3100 zł	5
• 3101–3600 zł	6
• 3601–4400 zł	7
• 4401–5200 zł	8
• 5201–6500 zł	9
• 6501 zł i więcej	10
• nie wiem	99
• odmowa	98

Dział 6. OTRZYMYWANIE POMOCY

Lp.	Rodzaj pomocy	H18		25. Ile razy?	26. Ile to zwykle godzin i minut było za jednym razem?	
		24. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni Pan/Pani lub ktoś z Pana/Pani gospodarstwa domowego otrzymał jakąkolwiek pomoc (oprócz finansowej lub rzeczowej) od osób prywatnych lub korzystał z usług świadczonych nieodpłatnie przez osoby prywatne spoza gospodarstwa domowego?			godz.	min.
		Proszę zakreślić symbole właściwych odpowiedzi				
		Proszę wpisać liczbę	Proszę zakreślić symbole właściwych odpowiedzi			
		tak	nie			
1	przygotowywanie i podawanie posiłków	1	2			
2	usługi fryzjerskie, kosmetyczne, opieka nad zwierzętami domowymi	1	2			
3	pomoc w nauce	1	2			
4	opieka nad dziećmi	1	2			
5	opieka nad osobami starszymi	1	2			
6	robienie zakupów	1	2			
7	pomoc w wypełnianiu dokumentów (np. PIT), załatwianie spraw urzędowych, w bankach itp.	1	2			
8	prace remontowo-budowlane (malowanie, tapetowanie, prace hydrauliczne itp.), naprawy pojazdów	1	2			
9	prace w ogrodzie i wokół domu, wynoszenie śmieci, zamykanie	1	2			
10	przewożenie osób lub rzeczy	1	2			
11	inne prace domowe (mycie okien, prasowanie, sprzątanie itp.)	1	2			
12	pomoc w pracach rolnych, leśnych itp.	1	2			
13	inny rodzaj pomocy	1	2			

Dział 7. REALIZACJA WYWIADU

27. Numer członka gospodarstwa domowego udzielającego odpowiedzi	H19

28. Czas trwania wywiadu (w minutach)	

29. Wywiad przeprowadzony	• tak	1	→ <i>pyt. 31</i>
	• nie	2	

30. W jaki sposób wypełniono kwestionariusz?	
• wywiad bezpośredni tradycyjny	1
• wywiad bezpośredni CAPI	2
• wywiad telefoniczny CATI	3
• wywiad drogą internetową CAWI	4
	STOP

31. Przyczyna nieprzeprowadzenia wywiadu	
• mieszkanie niezamieszkane, likwidacja mieszkania, nie ma takiego adresu, zamiana mieszkania w obiekt niemieszkalny	1
• brak dostępu do mieszkania	2
• nikogo nie zastano w domu	3
• czasowa nieobecność	4
• odmowa	5
• niemożność udziału w badaniu z powodu choroby bądź podeszłego wieku	6
• gospodarstwo cudzoziemców	7
• inna przyczyna	8

Uwagi ankietera:

Numer ankietera - -

Sporządził(a) (imię i nazwisko ankietera) (data)

Sprawdził(a) (imię i nazwisko inspektora) (data)

Badanie budżetu czasu ludności

Kwestionariusz osobowy

BC-0

(Osoby w wieku 15 lat i więcej)

2013 r.

Należy wpisać odpowiedź lub zakreślić odpowiedni symbol.

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE

1. Numer gospodarstwa domowego	2. Numer osoby w gospodarstwie

3. Symbol źródła utrzymania		
•	głównego (na podstawie pyt.21 BC-G)	
•	dodatkowego (na podstawie pyt. 20 BC-G)	

Dział 2. ZATRUDNIENIE

4. Proszę przypomnieć sobie ostatni tydzień (od poniedziałku do niedzieli). Czy w tym tygodniu wykonywał/wykonywała Pan/Pani jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód, bądź pomagał/pomagała nieodpłatnie w rodzinnej działalności gospodarczej?

• tak

1
2

 → pyt. 7

• nie

5. Czy w tygodniu poprzedzającym badanie miał/miała Pan/Pani pracę, ale jej czasowo nie wykonywał/wykonywała?

• tak

• nie → pyt. 24

6. Co było przyczyną niewykonywania przez Pana/Panią pracy w tygodniu poprzedzającym badanie? <i>Proszę zakreślić symbol głównej przyczyny.</i>		14
• choroba własna lub członka gospodarstwa domowego	1	
• urlop wypoczynkowy	2	
• urlop macierzyński/ojcowski	3	
• urlop wychowawczy	4	
• nauka, podnoszenie kwalifikacji	5	
• urlop bezpłatny	6	
• inne przyczyny (przerwa w działalności zakładu pracy, trudne warunki atmosferyczne, uczestniczenie w strajku, system pracy, itp.)	7	

		15
7. Jaki rodzaj działalności prowadzi instytucja (firma), która jest Pana/Pani głównym miejscem pracy?		
	opis	kod

8. Czy instytucja (firma), będąca Pana/Pani głównym miejscem pracy jest:

• prywatna	1
• publiczna	2

9. W jakim zawodzie pracował/pracowała Pan/Pani w głównym miejscu pracy w tygodniu poprzedzającym badanie?

I6	
opis	kod

10. Ile godzin zwykle pracuje Pan/Pani w ciągu tygodnia w głównym miejscu pracy?

I7

11. Ile kilometrów Pan/Pani zwykle dojeżdża/dochodzi do pracy od miejsca zamieszkania?

• do 5 km	1	→ pyt. 14
• 5–9 km	2	
• 10–19 km	3	
• 20–39 km	4	
• 40 km i więcej	5	
• nie wiem	6	
• nie dojeżdżam/nie dochodzę (praca w miejscu zamieszkania, na terenie posesji)	7	

12. Ile czasu zwykle zajmuje Panu/Pani dojazd/dojście do pracy (po odliczeniu czasu poświęconego innym czynnościom, np. odprowadzenie dzieci do przedszkola)?

• do 15 minut	1
• 16–30minut	2
• 31–45 minut	3
• 46–60 minut	4
• 61–90 minut	5
• powyżej 90 minut	6

13. Czy Pana/Pani miejsce pracy znajduje się:

• na terenie tej samej gminy/miasta (dzielnicy w przypadku Warszawy) co miejsce zamieszkania	1
• na terenie innej gminy/miasta (dzielnicy w przypadku Warszawy), ale w tym samym powiecie co miejsce zamieszkania	2
• na terenie innego powiatu niż miejsce zamieszkania	3

14. Czy w ostatnim tygodniu miał/miała Pan/Pani pracę (główne miejsce pracy) jako:

I8

• pracownik najemny	10	→ pyt.20
pracujący na własny rachunek:		
• poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem lub rybactwem	21	
• w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie lub rybactwie	22	
• pomagający członek rodziny	30	

PRACOWNICY NAJEMNI

15. Czy Pana/Pani praca główna jest:	I9
• stała, na czas nieokreślony	10
na czas określony:	
• co najmniej 1 roku	21
• poniżej 1 roku	22
• umowa zlecenie lub umowa o dzieło	23

16. W jakim wymiarze czasu Pan/Pani pracuje?	I10
• w pełnym	1
• w niepełnym	2

17. Jaki jest Pana/Pani rozkład czasu pracy ustalony z pracodawcą?	
• stała liczba godzin pracy w ciągu dnia z określoną godziną rozpoczęcia i zakończenia pracy	1
• stała liczba godzin pracy w ciągu dnia z ruchomą godziną rozpoczęcia i zakończenia pracy	2
• stała liczba godzin pracy w tygodniu z możliwością zróżnicowania czasu pracy w poszczególnych dniach	3
• stała liczba godzin pracy w miesiącu lub dłuższym okresie z możliwością zróżnicowania czasu pracy w poszczególnych dniach	4
• ruchomy czas pracy – początek i koniec dnia pracy zależny od indywidualnych ustaleń	5
• sam/sama decyduję o własnym harmonogramie godzin pracy	6
• inny	7

18. Jakie <i>normy godzinowe</i> obowiązują Pana/Panią w ciągu tygodnia (w głównym miejscu pracy)?	
• do 30 godzin	1
• 31–39 godzin	2
• 40 godzin	3
• 41–48 godzin	4
• 49 i więcej	5

19. Czy w ostatnim tygodniu pracował/pracowała Pan/Pani w godzinach nadliczbowych?	• tak 1
	• nie 2

PRACA DODATKOWA

20. Czy poza pracą główną ma jeszcze Pan/Pani pracę dodatkową?	• tak 1 → <i>pyt. 21</i>	I18
	• nie 2 → <i>pyt. 22</i>	

21. Ile godzin zwykle pracuje Pan/Pani dodatkowo w ciągu tygodnia (łącznie we wszystkich pracach)?	I19

DOCHODY

		I20
22. Proszę podać, jaki jest Pana/Pani przybliżony miesięczny dochód netto z tytułu pracy (głównej i dodatkowej)?		PLN → pyt. 27
	• nie wiem	999999 → pyt. 23
	• odmowa	999998

23. Może woli Pan/Pani podać przedział, w jakim mieści się otrzymywany miesięczny dochód netto z tytułu pracy (głównej i dodatkowej)?		I21
• 500 zł i mniej		1
• 501–700 zł		2
• 701–900 zł		3
• 901–1100 zł		4
• 1101–1300 zł		5
• 1301–1500 zł		6
• 1501–1700 zł		7
• 1701–1900 zł		8
• 1901–2300 zł		9
• 2301 zł i więcej		10
• nie wiem		99
• odmowa		98

Proszę przejść do pytania 27.

NIEPRACUJĄCY

24. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni poszukiwał/poszukiwała Pan/Pani pracy?		I22
• tak	1	→ pyt. 25
• nie, mam pracę załatwioną i czekam na jej rozpoczęcie w ciągu 3 miesięcy	2	
• nie, mam pracę załatwioną i czekam na jej rozpoczęcie po 3 miesiącach	3	→ pyt. 27
• nie	4	

25. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni podjął/podjęła Pan/Pani niżej wymienione starania, aby znaleźć pracę? <i>Można zakreślić więcej niż 1 odpowiedź „Tak”.</i>		I23	
		Tak	Nie
1.	poszukiwanie przez powiatowy urząd pracy	1	2
2.	poszukiwanie przez prywatne biuro pośrednictwa pracy	1	2
3.	poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy	1	2
4.	poszukiwanie poprzez krewnych, znajomych	1	2
5.	podjęcie starań o zorganizowanie własnego miejsca pracy	1	2
6.	przeglądanie ogłoszeń	1	2
7.	uczestniczenie w testach, rozmowach kwalifikacyjnych	1	2
8.	oczekiwanie na wyniki zgłoszenia do pracy, naboru do pracy w służbie cywilnej	1	2
9.	oczekiwanie na wiadomości z urzędu pracy	1	2
10.	inne aktywne, nie wymienione sposoby	1	2
11.	inne metody oczekiwania	1	2

26. Czy w ciągu najbliższych 2 tygodni mógłby/mogłaby Pan/Pani rozpocząć pracę?		I24
• tak	1	
• nie	2	

Dział 3. BEZPŁATNA POMOC I ŚWIADCZENIE USŁUG OSOBOM SPOZA GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Lp.	Rodzaje pomocy	27. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni bezpłatnie poświęcił/ poświęciła Pan/Pani swój wolny czas na dobrowolną pomoc osobie/osobom spoza własnego gospodarstwa domowego? <i>(chodzi o działanie indywidualne, a nie w ramach jakiejś organizacji lub instytucji)</i>		28. Ile razy?	29. Ile to zwykle godzin i minut było jednorazowo?				
		bezpłatnie (nie dla zarobku)							
		Proszę zakreślić symbole właściwych odpowiedzi							
		tak	nie		godz.	min.			
1	przygotowywanie i podawanie posiłków	1	2						
2	usługi fryzjerskie, kosmetyczne, opieka nad zwierzętami domowymi	1	2						
3	pomoc w nauce	1	2						
4	opieka nad dziećmi	1	2						
5	opieka nad osobami starszymi	1	2						
6	robienie zakupów	1	2						
7	pomoc w wypełnianiu dokumentów (np. PIT), załatwianie spraw urzędowych, w bankach itp.	1	2						
8	prace remontowo-budowlane (malowanie, tapetowanie, prace hydrauliczne itp.), naprawy pojazdów	1	2						
9	prace w ogrodzie i wokół domu, wynoszenie śmieci, zamykanie	1	2						
10	przewożenie osób lub rzeczy	1	2						
11	inne prace domowe (mycie okien, prasowanie, sprząatanie itp.)	1	2						
12	pomoc w pracach rolnych, leśnych itp.	1	2						
13	inny rodzaj pomocy	1	2						

Dział 4. PRACA SPOŁECZNA

Lp.	Czy była to:	30. Czy w ciągu ostatnich 4 tygodni bezpłatnie poświęcił/ poświęciła Pan/Pani swój wolny czas na dobrowolną pracę lub działanie w ramach następujących organizacji, instytucji lub grup?	31. Ile razy?	32. Ile to zwykle godzin i minut było jednorazowo?	
		Proszę zakreślić symbole właściwych odpowiedzi	Proszę wpisać liczbę	godz.	min.
		tak nie			
1	Organizacja pozarządowa lub placówka albo inicjatywa przez nią prowadzona , np. fundacja, stowarzyszenie, towarzystwo, harcerstwo (zuchy), ochotnicza straż pożarna, koło łowieckie i wędkarskie, Polski Związek Działkowców, komitet, grupa internetowa. Placówka lub inicjatywa prowadzona przez tę organizację, np. szkoła, przedszkole, świetlica, warsztat terapii zajęciowej, klub, koło, chór, zespół, grupa wsparcia	1	2		
2	Wspólnota lub organizacja religijna, kościół, parafia , w tym rada parafialna, kółko różańcowe, zespół charytatywny, Caritas, Akcja Katolicka, Bractwo Młodzieży Prawosławnej, prawosławny ośrodek miłosierdzia, diakonia. Placówka prowadzona przez te podmioty np. szkoła, przedszkole, świetlica, chór, poradnia, dom pomocy społecznej, hospicjum	1	2		
3	Związek zawodowy (w tym związek rolniczy), rada pracowników, samorząd załogi, pracownicza kasa zapomogowo-pożyczkowa	1	2		
4	Partia polityczna	1	2		
5	Organizacja samorządu gospodarczego i zawodowego , np. kółko rolnicze, koło gospodyń wiejskich, cech lub izba rzemieślnicza, izba gospodarcza, izba lekarska, pielęgniarska, adwokacka itp., zrzeszenie handlu, usług i transportu	1	2		
6	Spółdzielnia , np. spółdzielnia mieszkaniowa, bank spółdzielczy, spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa (SKOK), spółdzielnia mleczarska, spółdzielnia inwalidów i niewidomych, spółdzielnia spóżywców, spółdzielnia pracy	1	2		
7	Wspólnota mieszkaniowa	1	2		
8	Urząd, instytucja, placówka rządowa lub samorządowa , (np. urząd wojewódzki, urząd gminy, ośrodek pomocy społecznej, dom kultury, szkoła, szpital, biblioteka publiczna) lub placówka i inicjatywa będąca częścią jego/jej działalności (np. chór, zespół, klub, koło w domu kultury lub grupa wsparcia w ośrodku pomocy społecznej)	1	2		

Dział 5. CHARAKTERYSTYKA OSOBY

33. Czy uważa się Pan/Pani głównie za:		HH2E/I25
• osobę pracującą (także nieodpłatnie w rodzinnej działalności gospodarczej lub biorącą udział w płatnym szkoleniu, praktyce itp.)	10	
• osobę bezrobotną	20	
• ucznia, studenta (także osobę doksztalającą się lub na bezpłatnym stażu)	31	
• emeryta, rencistę	32	
• osobę trwale niezdolną do pracy	33	
• osobę prowadzącą gospodarstwo domowe (zajmującą się domem, rodziną)	35	
• osobę nieaktywną zawodowo z innych powodów	36	

34. Czy ma Pan/Pani aktualne orzeczenie o inwalidztwie, stopniu niepełnosprawności, niezdolności do pracy lub w przypadku osób poniżej 16 roku życia – uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego?		• tak	1
		• nie	2

35. Jak często czuje się Pan/Pani przeciążony/przeciążona pracą (zawodową lub obowiązkami domowymi)?		I34
• często czuję się przeciążony/przeciążona pracą	1	
• czasami	2	
• prawie nigdy	3	

36. Czy w ciągu ostatniego tygodnia (poniedziałek – niedziela) spóźnił/spóźniła się Pan/Pani do pracy/szkoły lub na umówione spotkanie/wizytę?		
• tak, 1 raz	1	
• tak, 2 razy	2	
• tak, 3 lub więcej razy	3	
• nie	4	

37. Załóżmy, że może Pan/Pani zmienić swój sposób spędzania czasu. Proszę powiedzieć, czy chciałby/chciałaby Pan/Pani poświęcać na podane dziedziny życia i zajęcia:					
	Więcej czasu	Tyle samo czasu, co teraz	Mniej czasu	Trudno powiedzieć	Nie dotyczy
1. Praca zawodowa	1	2	3	4	9
2. Nauka (szkoła, studia)	1	2	3	4	9
3. Prace domowe (porządki, zakupy, przygotowywanie posiłków itp.)	1	2	3	4	X
4. Opieka nad dziećmi	1	2	3	4	9
5. Życie towarzyskie, kontakty z rodziną, znajomymi, przyjaciółmi (rozmowy, spotkania)	1	2	3	4	X
6. Działalność społeczna, wolontariat, pomoc innym ludziom	1	2	3	4	X
7. Praktyki religijne (wspólnotowe, indywidualne)	1	2	3	4	9
8. Czynności wykonywane w czasie wolnym poza aktywnością fizyczną, korzystaniem z komputera i oglądaniem telewizji (np. kino, teatr, hobby)	1	2	3	4	X
9. Aktywność fizyczną w czasie wolnym (np. sport, spacer)	1	2	3	4	X
10. Korzystanie z komputera w czasie wolnym	1	2	3	4	9 (nigdy nie korzystam i nie chcę korzystać)
11. Oglądanie telewizji	1	2	3	4	9 (nigdy nie oglądam i nie chcę oglądać)
12. Sen	1	2	3	4	X

38. Czy jest Pan/Pani zadowolony/zadowolona:						
	Bardzo niezadowolony/niezadowolona	Niezadowolony/niezadowolona	Ani zadowolony/zadowolona ani niezadowolony/niezadowolona	Zadowolony/zadowolona	Bardzo zadowolony/zadowolona	Nie dotyczy
1. Ze swojej obecnej sytuacji zawodowej	1	2	3	4	5	9
2. Ze swojej szkoły, studiów (dla osób obecnie uczących się)	1	2	3	4	5	9
3. Ze swojej obecnej sytuacji rodzinnej	1	2	3	4	5	X
4. Ze swojej obecnej sytuacji finansowej	1	2	3	4	5	X
5. Z ilości czasu wolnego, jakim Pan/Pani obecnie dysponuje	1	2	3	4	5	X
6. Ze sposobu spędzania wolnego czasu	1	2	3	4	5	X
7. Ze swojego życia ogólnie rzecz biorąc	1	2	3	4	5	X

Dział 6. REALIZACJA WYWIADU

39. Wywiad przeprowadzony	• tak	1	→ pyt. 41
	• nie	2	

40. W jaki sposób wypełniono kwestionariusz?	I41
• wywiad bezpośredni tradycyjny	1
• wywiad bezpośredni CAPI	2
• wywiad telefoniczny CATI	3
• wywiad pośredni (z osobą upoważnioną)	4
• wywiad drogą internetową CAWI	5

Prosimy przejść do pytania 42.

41. Przyczyna nieprzeprowadzenia wywiadu	
• nie zastano osoby w domu (nie nawiązano kontaktu)	1
• czasowa nieobecność	2
• odmowa	3
• niemożność udziału w badaniu z powodu choroby bądź podeszłego wieku	4
• inna przyczyna	5

42. Czas trwania wywiadu (w minutach)	

Uwagi ankietera:

Numer ankietera

- -

Sporządził(a)

(imię i nazwisko ankietera)

(data)

Sprawdził(a)

(imię i nazwisko inspektora)

(data)

Badanie budżetu czasu ludności.

Dzienniczek

2013 r.

BC-D

Każdy z nas spędza czas w inny sposób. Jak Pan/Pani spędza swój czas?

Proszę wypełnić dzienniczek w dniu

Dzienniczek wypełnia Pan/Pani

Prosimy nosić dzienniczek przy sobie w ciągu dnia i wypełniać go na bieżąco w wolnych chwilach, np. w autobusie/pociągu, podczas przerwy śniadaniowej/obiadowej, czekając na coś itp.

Dział 1. DANE IDENTYFIKACYJNE

Wypełnia ankieter

1. Wyznaczony dzień przeprowadzenia badania

dzień
miesiąc
rok

2. Faktyczny dzień przeprowadzenia badania

3. Nr gospodarstwa domowego

4. Nr osoby	

5. Symbol dnia tygodnia	

6. Nr dzienniczka

Dział 2. OPIS CZYNNOŚCI GŁÓWNYCH I TOWARZYSZĄCYCH W CIĄGU DOBY

Godziny i minuty	Co Pan/Pani robił/robiła? <i>Prosimy notować czynności w 10 minutowych odstępach.</i> <i>Prosimy rozróżniać czynność główną i towarzyszącą.</i> <i>W każdym wierszu może być umieszczona tylko jedna czynność główna.</i> <i>Prosimy rozróżniać pracę główną i dodatkową, a także nie zapominać o przejściach i przejazdach oraz środkach transportu.</i>	Czy czas poświęcony na czynność w kol. 2 był w przeważającej mierze: (+1) – przyjemny (0) – ani przyjemny, ani nieprzyjemny (-1) – nieprzyjemny <i>Prosimy zakreślić właściwe symbole</i>			Co jeszcze Pan/Pani robił/robiła w tym samym czasie? <i>Prosimy wpisać najważniejsze czynności towarzyszące</i>	Z kim znajomym Pan/Pani był/była? (nie brać pod uwagę osób nieznanym)						Kod czynności		Kod lokalizacji/środka transportu
		z nikim	z innymi osobami z gospodarstwa				z osobami spoza gospodarstwa	głównych	towarzyszących					
			mężem/żoną (partnerem/partnerką)	rodzicami		dziećmi do 9 lat				innymi osobami				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Wypełnia ankieter		
		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
04.00-04.10		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
04.10-04.20		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
04.20-04.30		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
04.30-04.40		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
03.20-03.30		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
03.30-03.40		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
03.40-03.50		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			
03.50-04.00		+1	0	-1		1	2	3	4	5	6			

Prosimy przejrzeć jeszcze raz wypełniony dzienniczek i sprawdzić czy:

- w każdym wierszu zanotowana jest tylko jedna czynność główna i czy nie ma opuszczonych przedziałów czasowych dla czynności głównych (rubryka 2),
- zanotował/zanotowała Pan/Pani godziny pracy zawodowej, także w przypadku pracy w domu,
- uwzględnił/uwzględniła Pan/Pani wszystkie przejazdy i podróże oraz rodzaje użytych środków transportu,
- przy każdym rodzaju czynności głównej w rubryce 3–5 został zakreślony symbol odpowiadający stopniu zadowolenia z jej wykonywania,
- wpisał/wpisała Pan/Pani długość trwania czynności towarzyszących (równoległych) jakie wystąpiły (rubryka 6),
- w każdym wierszu w rubryce 7–12 zakreślony jest symbol odpowiedzi na pytanie: „Z kim znajomym Pan/Pani był/była?” (poza czasem przeznaczonym na sen).

Odpowiadając na poszczególne pytania, prosimy zakreślić odpowiedni symbol lub wpisać liczbę.

Dział 2. DANE KOŃCOWE

1. Kiedy wypełniał Pan/Pani dzienniczek?	
• na bieżąco w ciągu dnia	1
• pod koniec dnia	2
• następnego dnia po wyznaczonym czasie wypełniania dzienniczka	3
• później	4
to znaczy ile dni później	
2. Opisany dzień był taki jak zwykle, czy inny niż zazwyczaj?	
• taki jak zwykle	1 →pyt.3
• inny niż zazwyczaj	2 STOP
3. Jeśli był to dzień taki jak zwykle, to czy był to:	
• zwykły dzień pracy	1
• zwykły dzień nauki	2
• dzień wolny (weekend, święto, wolne wg rozkładu pracy/nauki)	3
• choroba, zwolnienie lekarskie	4
• urlop, wakacje, ferie	5
• dzień wolny z innych przyczyn	6

DZIĘKUJEMY ZA UDZIAŁ W BADANIU BUDŻETU CZASU

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa

www.stat.gov.pl

Badanie budżetu czasu ludności.

Tygodniowy rozkład pracy

BC-TR

2013 r.

Kiedy i jak długo Pan/Pani pracuje?

Prosimy zaznaczyć godziny pracy w zamieszczonych poniżej kratkach, rozpoczynając od pierwszego dnia wyznaczonego do badania, przez kolejne 7 dni. Z lewej strony należy napisać datę każdego dnia. Jeśli danego dnia Pan/Pani nie pracował/pracowała prosimy oznaczyć to wpisując „X” z prawej strony daty

Jako pracę rozumiemy w tym przypadku stałe zatrudnienie, pierwsze-główne zajęcie i dodatkowe, jeśli takowe istnieje, pracę na własny rachunek, pomoc w rodzinnej firmie (także pracę przyniesioną do domu).
Prosimy nie zaznaczać niepłatnych przerw śniadaniowych czy obiadowych oraz dojazdów. W przypadku czasowej nieobecności w pracy przez cały lub część tygodnia prosimy zaznaczyć symbol 2 w odpowiedzi na pytanie o rodzaj tygodnia pracy.

1. Data pierwszego dnia badania

dzień

miesiąc

2. Numer gospodarstwa

3. Czy w tym tygodniu Pan/Pani nie pracował/nie pracowała? Jeśli tak prosimy wpisać X

4. Numer osoby

Prosimy przyrzeć się zamieszczonym na drugiej stronie przykładom zanim rozpocznie Pan/Pani zapisy.

5.	Dzień	Miesiąc	Dzień tygodnia	Nie pracowałem/pracowałam	Rano	Południe	Wieczór	Noc
Dzień 1					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 2					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 3					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 4					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 5					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 6					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			
Dzień 7					4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 1 2 3 4			

Prosimy odpowiedzieć na pytanie 6 znajdujące się na drugiej stronie.

6. Jak Pan/Pani klasyfikuje ten tydzień pracy? (Proszę zakreślić odpowiedni symbol.)	
• taki jak zwykle	1
• różni się od zwykłego tygodnia pracy ze względu na czasową nieobecność	2
• różni się od zwykłego tygodnia pracy ze względu na inne przyczyny	3

• taki jak zwykle	1
• różni się od zwykłego tygodnia pracy ze względu na czasową nieobecność	2
• różni się od zwykłego tygodnia pracy ze względu na inne przyczyny	3

Przykład 1: Praca od 8.15 do 16.45 z przerwą (niepłatną) od 11.00 do 11.46

Dzień	Miesiąc	Dzień tygodnia	Nie pracowałem/ pracowałem	17 października																																															
1	7	10	pon.																																																

Przykład 2: Osoba nie pracowała 22 grudnia (urlop)

Dzień	Miesiąc	Dzień tygodnia	Nie pracowałem/ pracowałem	22 grudnia																											
2	2	1	2	środa	X	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	1	2	3	4	

Przykład 3: Osoba pracuje 5 dni w tygodniu (pon. – pt.) od 8.45-16.45. W dniach 10–11 lipca przebywała na zwolnieniu lekarskim, 12.07. z przyczyn komunikacyjnych spóźniła się 45 min. do pracy, w związku z powyższym pracowała tego dnia o 45 min dłużej. Ostatniego dnia tygodnia pracy miała półgodzinną przerwę w godz. 12.45–13.15 i zwolniła się godzinę wcześniej

Dzień	Miesiąc	Dzień tygodnia	Nie praco- wałem/ praco- wałam	10-14 lipca																																																	
1	0	0	7	pon.	X																																																
1	1	0	7	wtorek	X																																																
1	2	0	7	środa																																																	
1	3	0	7	czwart.																																																	
1	4	0	7	piątek																																																	